

הנה חלקי שאלות ותשובות "אשר בנחל", נדפסו כבר כמה פעמים בכמה מהדורות, ונתפשטו מאד בעולם, עד שיש בני-אדם שמחיים ומחזקים עצמם עם ספרים אלו, וכל חיותם והתמדתם בלמוד התורה הקדושה, היא רק על ידם, ומה גם שאפלו את הנהגתם בגשמיות הם גם-כן לוקחים מספרים אלו, כי הספרים מדברים אל האדם כדבר איש אל רעהו, והאב אל בנו, והרב אל תלמידו.

והנה ספרים אלה נדפסו עד עתה שלא כסדר השנים, רק בכל כרך מערבים מכתבים מכמה שנים, וכן חסרים הרבה מכתבים מכמה שנים, לזאת לקחנו על עצמנו לסדר את כל חלקי שאלות ותשובות "אשר בנחל", מהמכתב הראשון שנדפס עד עתה, דבר המסתכם ביותר משבעים אלף מכתבים, וסדרנו את המכתבים על-פי סדר השנים, וכן הוספנו מכתבים רבים שהגיעו לידינו אחר-כך מכתב יד, אשר טרם ראו את עין הדפוס, וכמו-כן סדרנו את המכתבים בהדפסה מחדשת עם נקוד בתכלית ההדור והיפי, והכנסנו את כל מראי המקומות מפסוקי תנ"ך וחכמינו הקדושים ז"ל, באשר עיניכם תראינה, גם הוספנו מפתח הענינים על

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תְּמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שְׂמֵדְבַר עֲלֵיהֶם
בַּמִּכְתָּב.

וְלֵאחֶר עָמַל וַיְגִיעָה רַבָּה, אָנוּ מִדְּפִיִּסִים עֲתָה אֶת כְּרֶךְ ק"ט,
וּמְקוּיִם לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַכְּרָכִים כְּפִי סֵדֶר
הַשָּׁנִים, כְּרֶךְ אַחֵר כְּרֶךְ, וּבְלַבְנוּ תִקְנָה, שְׁכַל מִי שְׂיִקְרָא בְּזֵה,
יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֵלָיו הֵם אוֹצֵר כְּלֵי
חֻמְדָּה, הַפּוֹתְחִים דְּרֶךְ חֲדָשָׁה בְּפְרוּשִׁים נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי
תַנ"ךְ וְעַל מֵאמְרֵי חַז"ל הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא וּמְדַרְשִׁים וּבִזְהַר
הַקְּדוּשׁ וְכוּ', וְגִלְוִיִּים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹת, מְלַבְּשִׁים
בְּכַמָּה לְבוּשִׁים מְלַבּוֹשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר אֶפְלוּ הִירוּד
וְהַנְּמֶךְ בְּיֹתֵר, יוֹכֵל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הַשְׁגוֹת
אֱלֻקוֹתָיו יִתְבַּרְךָ בְּאִפְּן נִפְלָא וְנִעְלָה מְאֹד, מִשְׁכַּל עֲלִיוֹן לְשִׁכְל
תַּחְתּוֹן, מִעִילָא לְעִלּוּל, כְּאֲשֶׁר יוֹדֶה מִי שְׂרָגִיל בְּהֶם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם יַעֲצוּת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם
יִתְבַּרְךָ, אֵיךְ לְהַחְזִיק מִעֲמֵד עַל כָּל מֵה שְׂעוֹבֵר עָלָיו
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים יַעֲצוֹת נִפְלְאוֹת
אֵיךְ לְהַתְמוּדָד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שְׂעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזֵה הָעוֹלָם מִקְטָן וְעַד גְּדוֹל.

אֲשֶׁרֵי מִי שְׂיִתְמִיד בְּהֶם, וְאִזּוּ יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחִיּוֹת אֱלֻקוֹתָיו יִתְבַּרְךָ, וַיִּזְכֶּה
לְאֲשֶׁר אִמְתִּי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִ'בָּלִים נִפְלוּ לְנוּ
בְּנִעְיָמִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן שְׁעָלָיו נֶאֱמַר עֵינַי לֹא רָאִתָּה
אֱלֻקִּים זִוְלָתֶיךָ יַעֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֵאֲלָה שְׁלִ'מָ'ה', אָמֵן וְאָמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

מבאר בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור.

הינו מכל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איך להתנהג – הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד בפי בחינתו, וכפי הממשלה והרפנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכל זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, כשיזכה לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ומצב אני נמצא, ועל-כן עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר שהוא זה – דבר קטן ודבר גדול, ולבלי לנטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספרי, שופטים יא): אפלו אומר לך על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנשאר אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל כשזוכה לבטל את עצמו לגמרי אל

הצדיק והרב האמת, אז יכול לקבל ממנו עצות על כל דבר, הן לו והן לאחרים – החפצים לשמע בקולו (עין לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן קכג). וגם יזכה ליצאת משגעונו ומשטיותיו, שנדבקו בו על-ידי עוונותיו (עין שיחות-ה"ר"ן, סימן סז), כי הצדיק הוא מלא עצות וחדושים נוראים ונפלאים מגדול ועד קטן, דרי מעלה ודרי מטה, ועל-כן עלינו רק להעתיק דברי הצדיק בפשוטם ולהלבישם בכלים מבלים שונים לכל השואלים אותנו דבר השם, ולבלי לומר ולהמציא סברות פרסיות וכו', כי כל אלו החולקים על הצדיק, למודם הוא ממותרות, אשר משם יוצא משפט מעקל, ולא די שאינם יכולים אפלו להנהיג את עצמן, מכל שפן שאינם יכולים להנהיג את אחרים וכו'.

ועל-כן העקר לשוב על פגם אמונת חכמים, וכשאחד שואל איזה דבר או איזו עצה בעבודת השם, העקר להשיב דברי הצדיק האמת, ועל-ידי שזיה מקשה ושואל, וזה משיב ומתרץ את השאלה, על-ידי-זיה נעשה ספר שאלות ותשובות, ועל-ידי-זיה יתחדשו הרבה ספרים לגלות ולפרסם את הרב האמת, שהוא שכל הפולל כל העולמות וכל הדרגות וכו'.

ואמר רבנו ז"ל: יש כמה ספרים עכשו וגם עתידים להיות עוד כמה ספרים, וכלם צריכים לעולם, ואסור ללעג עליהם, חס ושלום (עין לקוטי-הלכות, קדושין, הלכה ג), כי רק הספרים המדברים מחקירות צריכין להרחיקם כמטחי קשת, ולבערם מביתו בבעור חמץ ושאר יותר ויותר וכו', וכו', וראוי לגזר שלא להדפיסם עוד, כי שורפים נשמות הקוראים בהם וכו', אבל כל הספרים ההולכים בדרך התורה הקדושה, בדרך אבותינו, בדרך האמונה הקדושה, בודאי מצוה גדולה להדפיסם להרבות ספרים כחול הים, כי כל ספר שמדבר מעניני תורה הן בדרך פשוט, או דרוש, או רמז, או סוד, או פרוש, או באור, או ספרי הפוסקים ושאלות ותשובות, או

ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים למבין, וככלם צריכים לעולם כלם אהובים כלם קדושים. בי כלם מדברים

עוד; ובאמת לא בדעת ידברו, כי "לכל זמן ועת לכל חפץ" (קהלת ג, א), כי מי יכריח אותם ללמוד זה הספר, ואם לא יהיה להם פנאי ללמוד זה הספר החדש, רק יבלו ימיהם בספרים שיש מכבר, מי ימחה בידם, ומה אכפת להם, שיש עוד ספרים בעולם, אולי יש בני-אדם שמסגל להם זה הספר דוקא, כמו שרואים בחוש, שיש בני-אדם שיש להם חיות מספר זה, ויש בני-אדם שמחיה אותם ספר אחר, וגם באדם אחד בעצמו יש שנויים בין הזמן, לפעמים מתעורר להשם יתברך על-ידי דבר זה שבספר זה, ולפעמים אינו יכול להתעורר כי אם על-ידי דברי תורה ומוסר שבספר אחר, וגם מי שנפשו חשקה בתורה, ומבלה ימיו עליה כראוי פי לכך נוצר, יש פנאי בימי האדם אשר הוא חי על פני האדמה לעין ולהביט בספרים הרבה מאד, כמו שראינו כמה גדולים, שהיו בקיאים בכמה ספרים הרבה מאד, ולמה לא נלמד קל וחסר מהגוים, שלא קבלו את התורה הקדושה, וכל עניני חכמתם בעסקי העולם הזה, שהוא הכל וריק, צל עובר, ואף-על-פי-כן יש להם הרבה ספרים באריכות גדולה מאד, ובכל מדינה ומדינה נתחדשים אצלם ספריהם הרבה מאד בכל שנה וכמעט בכל יום, ואינם קצים ברבוי ספריהם, ומדוע נבגד אנחנו, חס ושלום, להקפיד, חס ושלום, על רבוי הספרים של התורה הקדושה, אשר היא חיינו וארץ ימינו בעולם הזה ובעולם הבא, לעולם שכלו ארץ וטוב לעולמי עד ולנצח

נצחיים?! והלא כִּמָּה תחבולות עושים וכמה ספרים לאֲלָפִים
 ולרַבּוֹת מְחַבְרִים בְּשִׁבִיל עֶסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, קל וְחֹמֶר בֶּן בְּנוֹ
 שֶׁל קל וְחֹמֶר כִּמָּה אֲלָפֵי אֲלָפִים וְרֹב רַבֵּי רַבּוֹת רַבּוֹת וְכוּ'
 ספרים עד אין קץ, אָנוּ צְרִיכִים לְחַבֵּר וּלְהַדְפִּיס בְּשִׁבִיל
 הַתְּכָלִית הָאֲחֵרוֹנָה לְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְהַכִּין
 לְעֵצְמָנוּ צִידָה לְדַרְכֵנוּ הֶרְחֹקָה מְאֹד מְאֹד, וְכִבֵּר נִלְכְּדוּ רַבִּים
 מְאֹד מְאֹד בְּתַאֲוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה וּבִהְבָּלָיו וּבִטְעוּיָתוֹ וְכוּ',
 וְכִמָּה סְפָרִים וְתַחבּוּלוֹת אֵין מְסֻפָּר אָנוּ צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל
 יוֹם, כִּדְרֵי לְמִצְאָ עֵצָה וְתַחבּוּלָה לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְנַפְשׁ
 בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְהַתְּלוּיִים בָּנוּ לְהַצִּיל כָּלֵם מִנֵּי שַׁחַת,
 וּלְהַחְיֹתָם עַל פְּנֵי הָאָדָמָה בְּחַיִּים נְצַחִיִּים, לְקַרְבָּם אֶל הַתּוֹרָה
 וְאֶל הָעֲבוּדָה, וְגַם כִּי הָעוֹלָם אוֹמְרִים בְּשֵׁם הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב
 הַקְּדוֹשׁ, כִּי תוֹרַת ה' תְּמִימָה, כִּי לֹא נִגְעוּ בָּהּ עַד־כֵּן.

נמצא, שְׁכָל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרָאִים שֶׁכָּבֵר נִמְצְאִים
 בְּעוֹלָם, עַד־כֵּן לֹא נִגְעוּ בְּעֵצָם הַתּוֹרָה, וְעַתָּה רָאָה וְהִבֵּן
 כִּמָּה סְפָרִים צְרִיכִים עוֹד, עַד שֶׁנִּתְחִיל לַגַּע בַּתּוֹרָה, מְכַל שְׁכָן
 וְכָל שְׁכָן לְבוֹא לְחַדְרֶיהָ וּלְיַרְד לְעַמְקָהּ, עַל-כֵּן כָּל הַסְּפָרִים
 הַקְּדוּשִׁים שֶׁחִבְרוּ עַד הַנּוֹה, עַד־כֵּן אֵינָם חֹלְקִים אֶחָד מֵאֶלֶף מֵעַמֻּק
 רַבּוּי הַסְּפָרִים שֶׁיִּתְגַּלּוּ עוֹד, בְּעַת שֶׁיִּתְגַּלּוּ סִתְרֵי וְרֵזֵי הַתּוֹרָה
 הָאֲמִתִּיִּים, עַל-כֵּן צְרִיכִים לְהִזְהַר לֹא לְלַעַג וּלְבִזּוֹת שׁוֹם סֵפֶר
 הַהוֹלֵךְ עַל-פִּי דֶרֶךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, עַל-פִּי הַגְּמָרָא
 וְהַמְּדַרְשִׁים וְסִפְרֵי הַזִּהָר הַקְּדוֹשׁ וְהָאֲרִיז"ל, כִּי כָּלֵם צְרִיכִים
 לְעוֹלָם, וְגַם כִּי יֵשׁ כִּמָּה וְכִמָּה מְדִינּוֹת וְעִירוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל,
 וּבְמִקּוֹמוֹת אֵלוּ מִתְּפַשְׁטִים אֵלוּ הַסְּפָרִים וְהֵם מְחַיִּין אֶת עֵצְמָן
 בָּהֶם, וּבְמִקּוֹמוֹת אַחֲרִים מְחַיִּין אֶת עֵצְמָן בְּסִפְרִים אַחֲרִים.
 דִּיקָא וְכוּ'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חדשים, אשר, תהלה לאל, באים ומתקרבים

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, פֶּאֶשֶׁר יִרְאֶה הַרְוֹאֶה, רק נלקט מכל ספרי רבנו ז"ל בכלים מפלים שונים, וכדורך הרופא אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקוטי-מודרין, חלק א', סימן נו), כי כל הרפואות הן הרפבות, דהינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כף וכה, וכן עשב אחר, שמשקלו כף וכה, וכן שוקלים מכמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרפבה, וזאת ההרפבה יש לה כח לרפא החולאת, כי עקר הרפואה הוא על-ידי הרפבה דיקא, שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הכח שקבלה מכל אלו העשבים שנתערבו, ובזה הכח החדש של ההרפבה דוקא מרפאין כל מיני חולאות וכו', עין שם; ודבר זה יכול כל אחד מאנשי שלומנו ומחויב לעשותו — לגלות ולפרסם את הצדיק האמת בעולם, ולהציל נפשות מרדת שחת, ובפרט אם בא אחד ושואל אותו, מטל עליו חיוב לענות לו, כי הרבה דורות תלויים בנפש זו, ואם תרחקו בענוה של שקר, אתה הורג אותו וכל התלויים בו וכו', וזהו החסד הגדול ביותר בעולם, ואין עוד חסד גדול מזה — בשזוכין להכניס את הדעת האמת בחבריו, ובפרט בעתים הללו אשר החשף והאפלה נתפשטו בעולם, ונתקיים בעוונותינו הרבים (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", דהינו ישראל קדושים מתגלגלים, רחמנא לצלן, בראש כל חוצות, ובפרטיות נערי ישראל, אשר עוברים

עליהם בעתים הללו נסיונות כאלו, אשר לא שערום אבותינו ואבות אבותינו בלי שום גזמא כלל, ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, ואין מי שירחם עליהם כלל, כי נתפשטו ספרי מינות ונאוף לאלפים ולרבבות, אשר רבים נתפסו בזה בידועים ובלא יודעים, רחמנא לצלן, וחקרא חברי אית ליה, וחקרא דחברי חברי אית ליה, ואחד מכשיל את חברו, ושום ראש ישיבה ומשגיח אינו יודע מזה כלל (או עושה את עצמו כאינו יודע), ועל-ידי-זה נשקעים יותר ויותר, השם יתברך ירחם; על-כן ההכרח להרחיב את הדבור בכמה מיני דבורים, כאשר אמר רבנו ז"ל, למוהרנ"ת ז"ל: בשיגיע בכתיבתו לענין "אמונה" או "צדיק", ירחיב את העט, כי אי אפשר להנצל ולצאת מהחשך, כי אם על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת, אשר מגלה אמונתו יתברך, אמתתו יתברך ורחמנותו יתברך, כי הוא הרופא האמתי, הרופא הממחה מאד מאד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ל), והוא ואנשיו יכולים לירד אל כל מיני צנורות של הסטרא אחרא להכניעה, לשברה ולבטלה, ולהרים את הנפשות שנשקעו שם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ח).

על-כן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיחידי הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקנת כל בית ישראל, ותקות כל הדורות ותקות כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן של ישראל וכו', ואל אנשיו היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת שבדור, כי כל אחד מאנשיו הוא איבר לצדיק, ובהתחברותם יחד, שם כל הצדיק וכו'.

ואז יזכה לתקון אמתו ונצחיו, ויזכה להתגלות האור הגנוז, אשר עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה ויזכה לגאולה שלמה, אמן בן יהי רצון!

פְּרָךְ קט

כה תי.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שלח, כ' סיון ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... ו ... שיחיו
נצח.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממכם, שאתם מסתדרים יחד באהבה גדולה מאד, וכך צריך להיות, וזו כל החיות שלי — כשאני רואה זוג שמסתדרים ביניהם, שמחים ואוהבים אחד את השני, בזה מקימים את רצון הבורא יתברך שמו, ולכן תמשיכו ללכת בדרך זו, ואז תהיה לכם ברכה והצלחה בחיי נשואיכם.

נא ונא ראה ... גרו יאיר, לקבע לעצמך שעורים כסדרן בכל יום במקרא, במשנה, בגמרא, ובמדרש — חק ולא יעבור, שלא יחסר לך יום אחד מבלי למודים אלו, כי זה מאד מאד נצרך לנפש, ואשרי אדם שקובע לעצמו את הארבעה שעורים האלו, אשר הם כנגד הארבעה עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, וכן תקבע לעצמך שעור בשלחן ערוך, ומה טוב ומה נעים, אם תלמד גם הלכות נדה, שאברך אחר חתונה צריך ללמד את ההלכות האלו הרבה מאד, ומספרים על הצדיק הקדוש ר' אורי מסטרליסק ז"ע,

שחזור על הלכות נדה אלה פעמים, ואם צדיק קדוש ונורא כזה, שהיה פרוש בתכלית הפרישות, חזר על ההלכות האלו אלה פעמים, תתאר לעצמך כמה אנחנו צריכים לחזור בהלכות האלו, ואל יקל בעיניך דבר זה, וכל מה שקשה לך או יש לך איזו שאלה, תדבר עם האבך היקר לי מאד ר' ... גרו יאיר. ובכלל טוב מאד, שתקח את עצמך בידך, ותהיה שש ושמח על נעם חלקך, ותאמין לי, שנתתי לך מתנה יפה.

ואת ... תחיה, ראי להיות מאד שמחה ועליזה על המתנה שקבלת, ותכבדו זה את זה, ותבינו אחד את השני, ואז תהיה השכינה שרויה בתוך ביתכם, וכשהשכינה שרויה בתוך הבית, אז כל הברכות מצויות בתוך הבית.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כה תיא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שלח, כ' סיון ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

אבקש אותך, אם תוכל לגשת עכשו אל ... ולשאל אותו מה עם הפרטים שלי, הרי כבר מחר יום חמישי, וביום שני בבקר אני צריך לטוס, וביום ראשון הכל סגור כאן.

אקנה ששמעת את השעור הלילה, יעזר הקדוש ברוך הוא, שנכניס בעצמנו תמיד את דברי רבנו ז"ל, ולא נתבלבל משום בריה שבעולם.

אני מגיע ליבנאל ביום שלישי בבקר בשעה שמונה בערך אל תפלת שחרית, ולכן אם יכולים לבקש את משהו לסדר את דירתך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

הַדָּבָר הַזֶּה יִשְׁמַע לְכָל הָעוֹלָם, וְעַל-כֵּן יִשְׁמַע לְכָל הָעוֹלָם.

מה מאד חשקה נפשי לדבר אתך, ועל-כל-פנים לראות את כתב ידך, כי אתה חקוק בפנימיות לבבי לטוב כל הימים.

אתה צריך להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, כי בזה העולם צריכים חזוק, ועקר החזוק הוא שמחה, צריכים לשמח לא להניח את העצבות והעצלות שנדבקו באדם, כי העצבות והעצלות הם נשיכת הנחש, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קפט); ואשרי מי שזוכה לעקר מעצמו את העצבות והעצלות, ולזה זוכים רק על-ידי תפלה, צריך להרגיל את עצמו לדבר אליו יתברך, כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, ולבקש ולהתחנן ממנו יתברך: "רבנו של עולם, זכני להיות תמיד בשמחה, ואזכה להפיל באין סוף ברוך הוא, ולא ארגיש שום דבר, רק את אמתת מציאותך יתברך". מה אמר לך, ידידי הנקר! אם תתמיד בתפלה לדבר אליו יתברך בכל יום, על-ידי-זה יזכרך מחך, ויהיה לך ישוב הדעת, ולא תצטרך שום טובות מבני-אדם; כי באמת הרבה פעמים אדם נדמה לו כאלו סוף העולם, ואין לו אף אחד בזה העולם, אבל אם הוא מרגיל את עצמו לדבר אליו יתברך, הוא הכי מאשר בחיים, ועל-כן ראה לחזק את עצמו בעבודה הקדושה הזו, לדבר אליו יתברך, ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, כי הקדוש-ברוך-הוא שומע תפלת כל פה.

ראה ללמד בכל יום כמה דפים בגרסא, ותתחיל מהתחלת הש"ס דף אחר דף, וכשתסיים מסכתא תתחיל מסכתא שניה, ואחר-כך מסכת שלישית וכו' וכו', עד שתזכה לסיים את כל הש"ס כלו, אשר אמירת הש"ס מסגלת לנפש כמו אמירת זהר הקדוש,

אשרי מי שזוכה ללמד גמרא, שעל-ידי-זה ממשיך על עצמו הארבעה מלאכי השמירה: ג'בריאל, מ'יכאל, ר'פאל, א'וריאל, ואם היו בני-אדם יודעים את מעלת אמירת גמרא, היו רגילים בזה כל היום כלו, כי זה שורף את כל הקלפות שנדבקו באדם, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ריד): תלמוד גימטריה הקלפה שמחטאת את האדם בפגם-הברית, ומכניסה באדם דכאון, ועל-כן אל תהיה בטלן, ותחזק את עצמך, ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע את תפלתך שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תיג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שלח, כ' סיון ה'תשנ"ז.

שלום רב אל ... תחיה.

באתי לבקש אותך, שתקחי את עצמך בידיך, ותהיי תמיד שמחה ועליזה, ותשמחי ותעודדי את נשות אנשי שלומנו, כי זו המצנה הכי גדולה — לשמח נפשות אמללות, נשים שהן שבורות, ונדמה להן כאלו זה סוף העולם, ובזה שמחזקים, ומאמצים, ומשמחים, ומעודדים את נשמות ישראל, זה מאד חשוב אצלו יתברך, כי אין עוד מצנה יותר גדולה מזו. ועל-כן אשרי ואשרי מי שזוכה להיות חזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.

הרגילי את עצמך לדבר אליו יתברך, אשר כל דבור ודבור שמדברים אליו יתברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל, ובפרט תפלת הנשים, מאד מאד חשובה בשמים, כמו שאמר רבנו ז"ל, שתפלת האשה הופכת את כל העולמות, ועל-כן תעשי כל מיני פעולות שבעולם להיות תמיד

בְּשִׁמְחָה, וְכֵן תְּדַבְּרִי הַרְבֵּה עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאַז תִּרְאִי נְסִים וּגְלִים שִׁיעֲשֶׂה עִמּוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ' סִינּוֹן ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְתִתְמַיֵּד בְּכָל יוֹם בְּלִמּוּד מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ, אֲשֶׁר הָאֲרַבְּעָה לְמוֹדִים הָאֵלּוּ, הֵם כְּנֶגֶד אַרְבָּעָה עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה, וּכְשֶׁאֲדָם חִזּוֹק בְּלִמּוּדֵי הָאֵלּוּ, אִז נִמְשָׁךְ עָלָיו אוֹר וְזִיו וְחַיּוֹת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

הַעֲקֵר תְּחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, שְׂתַהֲיֶה כָּל-כָּף שְׂמִיחַ, עַד שֶׁתִּשְׁפִּיעַ שְׂמִיחָה עַל אֲשֶׁתְּךָ, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (ראש הַשָּׁנָה ו'): אִשָּׁה בַעֲלָהּ מִשְׂמִיחָה; וְאַתָּה צְרִיף לְחִזּוֹק וּלְעוֹדֵד וּלְשִׂמְחָה אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וּבִפְרֹט עֲכָשׁוּ, שֶׁהִיא בִימֵי הַרְיוֹנָה, וּמְאֹד מְאֹד קָשָׁה לָּהּ וְכוּ' וְכוּ', וְהַעֲקֵר אֶת צְרִיף לְהַבִּינְךָ, כִּי כָּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, אֲשֶׁר אִשָּׁה לֹא מִסְתַּדְּרֶת עִם חֲמוּתָהּ, כִּי כָּלָה וְחֲמוּתָהּ שׁוֹנְאוֹת זוֹ אֶת זוֹ, וְזוֹ הַמְּצִיאֹת, וְאִי אֶפְשֶׁר לְשַׁנּוֹת אֶת זֶה, אִפְלוּ שְׂמֵלְבִישִׁים אֶת זֶה בְּכָל מִינֵי לְבוּשִׁים, אֲבָל הַכֹּל זֶה לְבוּשׁ, כִּי הַמְּצִיאֹת הִיא שְׂכָלָה וְחֲמוּת אֵינָן מִסְתַּדְּרוֹת, כִּי הַחֲמוּת תְּמִיד חוֹשֶׁבֶת שְׂלֵקָחוּ לָּהּ אֶת הַבֶּן, וְעַל-כֵּן אֵל תִּדְחֵק אֶת אֲשֶׁתְּךָ, שֶׁהִיא מִכְרָחָה לְדַבֵּר עִם אִמְךָ, תִּדּוֹן אוֹתָהּ לְכָף זְכוּת, וּבְזָכוּת זֶה יַעֲזֹר לָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרָכְךָ. וּבְכֻלָּל הִיָּה טוֹב, שֶׁתִּדּוֹן אֶת אֲשֶׁתְּךָ תְּמִיד לְכָף זְכוּת, וְאֵל תִּכְבִּיד עָלֶיךָ, כִּי הִיא מִסְכְּנָה, עוֹבֵר עָלֶיךָ הַרְבֵּה מִשְׁבָּרִים בְּחַיִּים, וְלִכֵּן מִצְוָה גְּדוֹלָה לְחִזּוֹק וּלְאַמֵץ וּלְשִׂמְחָה אוֹתָהּ, וְזֶה מְאֹד

מֵאֵד חָשׁוּב בְּשָׂמַיִם, כְּשֶׁהִבְעֵל וְהֵאֲשִׁה חַיִּים בְּיַחַד בְּאַהֲבָה גְּדוּלָּה מְאֹד.

נָא וְנָא הִרְגֵּל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְּרֶךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמֵדְבָרִים אֵלָיו יְתַבְּרֶךְ — הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאִם אָדָם הִיָּה יוֹדֵעַ אֶת מַעֲלַת הַזּוֹכָה לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְּרֶךְ, הִיָּה חֲזַק בְּזֶה כָּל יְמֵי חַיָּיו, כִּי מֵה יִשְׁאַר מִהָאָדָם? רַק אֵלוֹ הַדְּבוּרִים שְׂדָבֵר עִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵלוֹ הַדְּבוּרִים שְׂדָבֵר עִם בְּנֵי-אָדָם, שְׂחֲזַק אוֹתָם, עוֹדֵד אוֹתָם, שְׂמַח אוֹתָם, וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה אֶת שְׂנִיָּהֶם, מְצַד אֶחָד לְדַבֵּר הַרְּבָה אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִבְקָשׁ וְלִהְתַּחַנֵּן מִמֶּנּוּ יְתַבְּרֶךְ שְׂיַחֲוִס וְיִרְחַם עֲלֶיךָ, שְׂתַצֵּא מִכָּל צָרוֹתֶיךָ וְחֻבּוֹתֶיךָ, וְיִתְרַחֵב לְךָ בְּגִשְׂמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, וּמְצַד שְׂנֵי תַצֵּא לְהַפְּצָה, וְיִתְדַבֵּר עִם בְּנֵי-אָדָם דְּבוּרֵי אָמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וּמַעֲצוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אִין עוֹד טוֹב מְזֶה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שְׂאִנִּי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתַצְלִיחַ דְּרַכְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּה תְּטוּ

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְּרֶךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר שְׁלַח, כ' סִינּוֹן ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲוִיָּה.

יְעוֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַעֲבְרֵי אֶת הַהֲרִיזוֹן בְּקִלּוֹת, וְהִיָּה טוֹב שְׂתִדְקְדְּקֵי לְאָכַל בְּכָל מוֹצָאֵי-שַׁבָּת סְעֻדַת מְלוּוָה מְלָכָה, כִּי כָף מְקַבֵּל מִהַצְּדִיק הַקְּדוּשׁ רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ מְלִיז'עֵנְסְק זי"ע, שְׂאִם אֲשֶׁה מְעַבְּרַת אוֹכְלַת סְעֻדַת מְלוּוָה מְלָכָה, יֵשׁ לָהּ הוֹלְדָה בְּנִקְלָה.

רְאֵי לְדוֹן אֶת בְּעֵלְךָ לְכַף זְכוּת, וּבְנֻדָּאֵי בְּעֵלְךָ אוֹהֵב אוֹתְךָ,

וְרוֹצֶה רַק אֶת טוֹבְתְךָ, וְאֲנִי כְּתַבְתִּי לוֹ, וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוא שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר.

בְּהַרְיוֹן שֶׁתּוֹלִיד בְּנִקָּל, יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא, שֶׁתְּבַשְׂרֵי לִי בְּשׁוֹרוֹת
מְשֻׁמְחוֹת תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תטז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רְבִיעֵי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ' סִיּוֹן ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר לִי מֵאֵד ...
שְׂיַחֲיוּ נְצַח.

מֵאֵד מֵאֵד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתִּתְחַזְּקוּ בְּמִדַּת הָאֱהָבָה, לְאַהֲבֵי אֶחָד
אֶת הַשְּׁנִי, וְתִשְׁמְרוּ מֵאֵד מֵאֵד עַל שְׁלוֹם בֵּיתְכֶם, וְאַל תִּתְנַפְּחוּ, חַס
וְחִלְלִי, וְשִׁיחִיָּה לְכֶם תָּמִיד טוֹב בְּחַיִּים.

נָא וְנָא תִשְׁמְרוּ מֵאֵד מֵאֵד עַל מִדַּת הַצְּנִיעוּת עַל הַרְחוּב וְכוּ'
וְכוּ', וְתָמִיד צְרִיכִים לְזִכֹּר, שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא צוֹפֵה וּמְבִיט עַל
הַכֹּל.

נָא וְנָא רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעֶצְמְךָ שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן בְּכֹל יוֹם, בְּמִקְרָא
כַּמָּה פְּסוּקִים מִפְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ, בְּאִפְּן שֶׁתִּזְכֶּה לְסִיִּים בְּכֹל שְׁבוּעַ שְׁנַיִם
מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם, אֲשֶׁר הוא הַצְּלָחָה נְצַחִית, זְכוּת גְּדוּלָה לְנִשְׁמָה,
וּבְשְׁבוּעַ שְׁלֹא מְסִימִים אֶת פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם,
יּוֹצְאוֹת בְּעִיּוֹת לְאָדָם, וְעַל-כֵּן תִּהְיֶה מֵאֵד זְהִיר בְּמִצְוָה זוֹ, וְכֵן תִּקְבַּע
לְעֶצְמְךָ שְׁעוּר בְּמִשְׁנֵיּוֹת, זְכוּר תִּזְכֹּר כְּשֶׁהֵייתָ אֲצִלְנוּ, הַתְּמִדָּה מֵאֵד
בְּלִמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת וְכֵן בְּלִמּוּד גְּמָרָא, וְעַל כָּלֵם — תִּלְךָ בְּכֹל שְׁבוּעַ אֶל

שְׁעוֹר שְׁלוֹמְדִים הַלְכוֹת נִדְה וְטְהָרַת הַמְשַׁפָּחָה, כִּי זֶה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב, כִּי כָּךְ מְסַפְּרִים עַל הַצְּדִיק הַקְּדוֹשׁ ר' אוּרֵי מְסֻטְרֵלִיֶסְק זִי"ע, שְׁאָמַר, שְׁחֹזֵר עַל הַלְכוֹת אֵלּוֹ אֶלְךָ פְּעָמִים, וְאִם צְדִיק קְדוֹשׁ וְנוֹרָא כְּזֶה שֶׁהִיָּה פְּרוֹשׁ גָּדוֹל, חֹזֵר אֶת הַהַלְכוֹת הָאֵלּוֹ אֶלְךָ פְּעָמִים, כְּמָה פְּעָמִים אֲנִי חֹנֵן לְחֹזֵר עַל זֶה?! וְעַל-כֵּן אֵל יִקַּל בְּעֵינֶיךָ הַלְמוּד הַזֶּה, וְצָרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד עַל טְהָרַת הַמְשַׁפָּחָה.

נָא וְנָא תִּשְׁתַּדְּלוּ לְקַיֵּם כְּבוֹד אָב וְאִם, וְלְדוֹן אוֹתָם לְכַף זְכוּת, וְאִשָּׁה וּבְעֵלָה צָרִיכִים לְקַיֵּם פְּעָמִים כְּבוֹד אָב וְאִם, הֵן אֵת הַהוֹרִים שֶׁל הַבְּעַל צָרִיכִים לְכַבֵּד, וְהֵן אֵת הַהוֹרִים שֶׁל הָאִשָּׁה צָרִיכִים לְכַבֵּד, וּמִצְוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם הֵיא מִהַחֲמוּרָה שְׁבַחֲמוּרוֹת (דְּבָרִים רַבָּה, פְּרָשָׁה ו', סִימָן ב'), וְצָרִיכִים לְשֹׁמֵר עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁיְהִיָּה חֹזֵק בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׁאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ בְּחַיֵּיכֶם, וּתְבַשְּׂרוּ לִי תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמְּאַחַל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּה תִּז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ' סִינן ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

אֲנִי מְקַנְהָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עִם הַהִלְוָאוֹת כְּמוֹ שְׁנֹדְבָר בִּינְנוּ, בְּאִפְּן שֶׁלֹּא יִחְזֹר, חֵס וְשְׁלוֹם, טְשַׁעַק, וְלֹא יִהְיֶה חִלּוּל ה', וְשִׁיְהִיָּה לִי אֲמוּנָה, כִּי הָעֶקֶר בְּזֶה הָעוֹלָם לְקַבֵּל אֵת הָאֲמוּנָה — הֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת וְהֵן בְּרוּחָנִיּוֹת, כִּי בְּרַגְעַ שְׁמַאֲבָדִים אֵת הָאֲמוּנָה, מְאֲבָדִים אֵת הַכֹּל.

נָא וְנָא רְאֵה לְשֹׁמֵחַ עַל נְעִם חֶלְקֶךָ, עַל שְׁאֵתָה עוֹזֵר לִי בְּבִגְנִית

אֲשֶׁר כֹּה תִיחַ בְּנַחֵל יֵט

בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתַּמִּיד תִּהְיֶה שֵׁשׁ וְשִׁמְחָה,
וְתִהְיֶה לָּהּ רַפּוּאָה שְׁלֵמָה. רַפּוּאָת הַנַּפֶּשׁ וּרַפּוּאָת הַגּוּף לֹא שְׂתַדָּה.

נְעֻמָּה ? ...

הַמַּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כֹּה תִיחַ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ' סִינּוֹן ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ אֵל הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נְרוּ
יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי לְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שְׁתַּתְּחִיל לְלַכֵּת בֵּין הַהָרִים,
וּלְהַתְּבוֹדֵד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְהַתְּבוֹדָדוֹת זוֹכִים לִישׁוּב
הַדַּעַת, וְאִתָּה צָרִיף הַרְבֵּה לְצַעֵק אֵל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-כֵּל-
פָּנִים שָׁעָה אַחַת בְּכָל יוֹם, לְלַכֵּת אֵל הַהָר בְּמִקּוֹם מְבֻדָּד, בְּמִקּוֹם
שָׂאִין שׁוֹמְעִים אוֹתָךְ, וְתַצְעַק בְּקוֹלֵי קוֹלוֹת אֵל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
כְּדֵי שְׁיִזְדַּכֶּף מִחֶדֶד, וְזָכוֹר תִּזְכֹּר אִיף שְׂאִמְרָתִי לָךְ בַּהִיוֹתָךְ אֶצְלִי,
שְׁתַּחֲפֶה לֹא מִשְׁנָה אֶת הָאָדָם, אֶלָּא צְרִיכִים לְעַבֵּד הַרְבֵּה עַל הַמִּדּוֹת,
וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֵם תִּקְיָם אֶת זֹאת לְצַעֵק בְּכָל יוֹם
אֵל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה יִזְדַּכֶּף מִחֶדֶד, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ
ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן כ"א, וְסִימָן לו'): כְּשֶׁהִמַּח בְּצַמְצוּמֵם,
צְרִיכִים לְצַעֵק הַרְבֵּה — בֵּין בְּתוֹרָה בֵּין בְּתַפְלָה.

נָא וְנָא תַּעֲשֶׂה לְעֶמְךָ קְבִיעוֹת חֻזְקָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם שְׁעוֹר
בְּמִקְרָא, שְׁעוֹר בְּמִשְׁנָה, שְׁעוֹר בְּגִמְרָא, שְׁעוֹר בְּמִדְרָשׁ, שְׁעוֹר בְּשִׁלְחָן

ערוף, ותהיה חזק בשעורים האלו, כי חבל על ימי הנעורים שיהיו לך בלי למודים, למודי תורה, כי זה מה שישאר מאתנו.

נא ונא ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ותשתדל ששום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שסוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב, ותהיה לך פרנסה בשפע, העקר אל תדאג, ותראה איך שהכל יסתדר.

נא ונא תתאזר במדת הסבלנות, כי אי אפשר לעבר את זה העולם בלי מדת הסבלנות, ואל תתעצבן על אף אחד וכו' וכו', ואז יהיה לך טוב כל הימים.

מה טוב ומה נעים, אם תעשה לעצמך שעור בכל יום בספר שו"ת "אשר בנחל", ובכל יום תעין בכמה מכתבים, וזה יעזר לך להתקדם בעבודת ה' יתברך, וכן תקבע לעצמך שעור ב"אוצר הקונטרסים", וזה יחזק אותך, שלא תפנס בדכאון.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע את תפלתך שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תיט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שלח, כ"א סיון ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ידידי ... גרו יאיר.

אם אפשר לאתר את ... גיסף איפה הוא נמצא, ולומר לו, כי מחר כבר ערב שבת, וביום ראשון הכל סגור, וביום שני בבקר אני כבר טס, ועדין הפרטים בידו, מה נעשה עמו וכו'.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתמיד נזכה להיות דבוקים בו יתברך, ונעשה את כל עניינינו בישוב הדעת גדול, כי העקר בזה

אָשֶׁר כה תכ — כה תכא בְּנִחַל כּא

העולם ישוב הַדַּעַת, כִּי גְלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, וְזֶה זֹכִים עַל-יְדֵי רַבּוּי
הַרְוֵנוּ לְרַי לְרַי לְרַי

כה תכ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"א סיון ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְסֵדֶר לִי אֶת עֲנִינֵי הַכְּרִטִים, כִּי סוֹכְנֵי הַנְּסִיעוֹת בִּקְשׁ שְׁיִסְדֶּר
כָּבֹד מִשָּׁם בְּתוֹךְ הַמַּחְשָׁב, וְזֶה יִהְיֶה הַכִּי טוֹב.

נָא וְנָא תִתְחִיל לְהַתְּבוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּכָל יוֹם חֹק וְלֹא יַעֲבֹר,
עַל-כָּל-פְּנִים עֲשָׂרִים דְּקוֹת בְּקִבְיעוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה לָךְ יִשׁוּב
הַדַּעַת, וְלֹא תִהְיֶה פְּזִיז, כִּי הַתְּבוֹדָדוֹת מְכַנִּיסָה בְּאֶדָם יִשׁוּב הַדַּעַת.

הַמְצַפָּה לְשִׁמְעַ מִמָּךְ הַיּוֹם דְּרָךְ פִּקֵּס אִם סֵדֶר...

כה תכא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי עַרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שְׁלַח כ"ב סיון ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמֶךָ, כִּי אֵין זֶה עֲצָה לְפַל בְּדַעַתוֹ כָּלֵל,
וּבְפִרּוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, אָשֶׁר "נִצְחָתִי וְאִנְצַח וּמִדָּתוֹ נִצַּח",
וּבְיָדָיו סוּף כָּל סוּף רַבְּנוּ ז"ל לְנִצַּח בְּמִלְחָמָה, אִךְ כִּמָּה טוֹב וְיִפָּה,
אִם אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנוּ יְשִׁימוּ יָד לְזֶה, שְׂכָם וְכַתְּף לְזֶה, וְלֹא כָּל אֶחָד

זוֹכָה, וְאַתָּה מֵהִיחִידִים שְׂזוּכִים, וְלִכֵּן אַתָּה צְרִיף לְהִתְחַזֵּק מְאֹד, שְׂאֵתָה זוֹכָה וּמְזוֹכָה אֶת הַרְבִּים בְּהִדְפֹּסֶת סִפְרִים כָּל-כָּף יָפִים, עוֹד לֹא הָיוּ "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, "סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", "סִפְרֵי-הַמְדוּת", "חֲיֵי-מוֹהַר"ן, "שִׁיחוֹת-הַר"ן, "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" וְ"לְקוּטֵי-תַפְלוֹת", כָּל-כָּף יָפִים כְּמוֹ שְׂאֵתָה זְכִיתָ לְהִדְפִּיס, וְעַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה בָּאִין עֲרַף, שְׂאֵתָה זוֹכָה לְהִדְפִּיס אֶת סִפְרֵינוּ, אֲשֶׁר הַסִּפְרִים הַחֲדָשִׁים הָאֵלֶּה הֵם מְעוֹדְדִים וּמְחַזְקִים וּמְשַׁמְחִים אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְרַב רַבָּם שֶׁל אֵלֶּה הַנְּאֻשִׁים הַבָּאִים אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, זֶה רַק אֹדוֹת הַסִּפְרִים הַחֲדָשִׁים, וְהֵנָּה שְׁבוּעַ הַבָּא יִהְיֶה עֲשָׂרִים וְאַחַת שָׁנָה שְׁחַתְמוּ עָלַי וְנָדוּ אוֹתִי, וְלֹא רָצוּ לְדַבֵּר אֵתִי, וְאַף-עַל-פִּי-כֵן אֵינִי מִתְפַּעֵל מֵהֵם כָּלֵל, וְאֵנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת אִזּוֹ בְּעָרֵב רֹאשׁ-חֲדָשׁ תַּמּוּז, אֲשֶׁר זֶה עֲשָׂרִים וְאַחַת שָׁנָה שְׁחַתְמוּ עָלַי, אֲזוֹכָה לְהִיּוֹת בְּדִיוֹק בְּאוֹתוֹ יוֹם אֲצַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְאַבְקֵשׁ וְאַתְחַנֵּן עַל נַפְשִׁי, כִּי בְּאֵמַת רַבּוֹת סְבַלְתִּי, וְרַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ מֵה סְבַלְתִּי וּמָה אֲנִי סוֹבֵל.

הַעֲקָר אֵל תַּפַּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, אֲלֹא תִדַע, כִּי הוּא יִתְבַּרֵךְ גְּדוֹל מְאֹד, וְלִגְדֹלְתוֹ אֵין חֶקֶר, וְכִמּוֹ שְׂאֵמַר רַבְּנוּ ז"ל פַּעַם (חֲיֵי-מוֹהַר"ן, סִימֵן טו): הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גְדוֹל גְּדוֹל גְּדוֹל גְּדוֹל (וְהַמְשִׁיף בְּלִשׁוֹנוֹ הַקְדוּשָׁה: גְּרוּיִם גְּרוּיִם וְכוּ', הַרְבֵּה הַרְבֵּה פְּעָמִים), וְאֲסוּר לָךְ לִפְלַל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (יְרוּשָׁלַיִם בְּרִכּוֹת, פֶּרֶק ה', הַלָּכָה א'): כָּל הַעוֹסֵק בְּצַרְכֵי צְבוּר כְּעוֹסֵק בַּתּוֹרָה; וְעַל-כֵּן בְּזֶה שְׂאֵתָה עוֹסֵק בְּצַרְכֵי צְבוּר, יִהְיֶה חָשׁוּב בְּעֵינֶיךָ כְּאֵלוֹ אַתָּה עוֹסֵק בַּתּוֹרָה, וְאֲסוּר לָךְ לִפְלַל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, כִּי אֲדַרְבֶּה זֶה גַם-כֵּן מִהַסְמֵ"ךְ-מ"ם, הַרוּצָה לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, שְׁתַּעֲזֹב כְּכֹר אֶת הַהִדְפָּסָה, וְהוּא מְבִיא לָךְ תְּמִיד רַעֲיוֹנוֹת וְדַמְיוֹנוֹת חֲדָשִׁים, כְּדֵי לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, וְאַתָּה צְרִיף לְהִיּוֹת עַר לְכָל זֶה, כְּדֵי שֶׁלֹּא תִשְׁבֵּר. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימֵן קכח) עַל פֶּסוּק (דְּבָרֵי-הַיָּמִים-ב' יז): "וַיִּגְבֶּה לְבוֹ בְּדַרְכֵי ה'", שְׁבַדְרֵכֵי ה' וַיַּעֲבֹדְתוּ יִתְבַּרֵךְ צְרִיכִים לְהַגְבִּיחַ אֶת עַצְמוֹ, לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְאַמֵּץ אֶת עַצְמוֹ, כִּי אֲסוּר לְהַפִּיל אֶת עַצְמוֹ, כְּשֶׁם שְׂאֵסוּר לְשַׁנֵּא אֶת בֵּר יִשְׂרָאֵל, כִּי אֲסוּר לְשַׁנֵּא אֶת עַצְמוֹ.

אֲשֶׁר   כה תכב   בַּנְחַל   כג

רְאֵה לְחִזְקֵךָ אֶת עֲצֻמְךָ בְּכֹל מִיַּי אֶפְנִים שְׁבַע עוֹלָם, וְאֲנִי בְּטוֹחַ
שׁוֹמֵר רַל טוֹחַ אַחַר הַרְעָה יָבוֹא הַטּוֹב. שִׁיְהִיָּה לְךָ טוֹב בְּזֶה הָעוֹלָם.

וְדִיָּקָא יֵשׁ בְּקוֹשׁ גְּדוּד לְשׁוֹת "אֲשֶׁר בַּנְחַל", וְיִסְפְּרִי "אוֹצֵר־
הַקּוֹנְטְרַסִּים", וְלִיְתֵר שְׁאָר הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים שְׁזָכִיתִי לְחַדָּשׁ, וְכֹל זֶה
בָּא לִי מֵרַב הַמְּרִירוֹת, וְהַחֲרוּפִים וְהַגְּדוּפִים, שְׁסַבְּלִיתִי כָּל יְמֵי חַיֵּי
מֵאִינְשֵׁי דְלֹא מַעֲלִי.

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי
שְׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

כְּפִי הַנְּרָאָה, אִישָׁן בְּבֵיתְךָ בְּלֵיל שְׁלִישֵׁי אַחַר הַחֲתָנָה.

הַמְּאַחַל לְךָ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כה תכב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קָדֵשׁ לְסִדְרַת שְׁלַח, כ"ב סִיּוֹן ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב
מִמֶּךָ, וּבְפָרֵט מִבְּתָךְ שְׁתַּחֲוֶיָה, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁתַּרְוֶה גַּחַת
מִכָּל יְלָדֶיךָ, וְגַם אֶתָּה תִּהְיֶה בְּרִיא בְּגוּף וּבְנַפְשׁ וּבְמִמּוֹן, וְיִשְׁפַע עֲלֶיךָ
שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה.

גַּא וְנָא רְאֵה לְרַחֵם עַל בְּנֵךְ ... גְּרוּ יְאִיר, כִּי רַחֲמָנוֹת גְּדוּלָּה
עָלֶיךָ, כִּי הוּא מִתְבַּיֵּשׁ לְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אֲבָל הוּא צָרִיךְ לְהִתְחַתֵּן, וְרוֹצֵה
לְהִתְחַתֵּן, וְזֶה מִמֶּשׁ עֲנִיָּן שֶׁל פְּקוּחַ גַּפְשׁ, לְעֶצֶר בְּחוּר שְׁלֵא יִתְחַתֵּן,
כִּי הִרְחוּבוֹת מְלֵאִים זְהֵמָה, וְזוֹ סִכְנַת נְפְשׁוֹת הַיּוֹם לְהִחְזִיק בְּחוּר
בְּבֵית, וְעַל־כֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִיַּי פְּעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם שְׁיֻכַּל לְהִתְחַתֵּן.

תִּצְמִיחַ לִי, יְדִידֵי הַיְקָר! שְׂאֵינִי מִלְחִיץ אוֹתָךְ, וְאֵינִי רוֹצֶה לְבַלְבֵּל וּלְעַקֵּם אֶת דַּעְתְּךָ וּמַחְךָ, אֶלָּא כּוֹאֵב לִי כְּאֵב בֶּנֶךְ, שֶׁחָבַל מְאֹד שֶׁהֵבֵן יִסְבֵּל, כִּי בְדוֹר הַזֶּה צְרִיכִים לְחַתֵּן אֶת הַיְלָדִים סְמוּךְ לְפָרְקָם.

הַמֵּאחַל לְךָ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כַּה תַּכְג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׂשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר שְׁלַח, כ"ב סִינּוֹן ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיְרַדְפוּ אֵל ... נָרוּ יֵאִיר.

אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַזְּכוּת שֵׁישׁ לְךָ, שֶׁאַתָּה מוֹסֵר אֶת נַפְשְׁךָ לְהַפְיִץ אֶת הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים, כִּי בְּאַמַּת עוֹבֵר עַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מֵה שְׁעוֹבֵר וְכוּ' וְכוּ', וְרַק הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יוֹדֵעַ מֵה שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְלִכֵּן רָאָה לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ בִּיתֵר שָׂאת וּבִיתֵר עֹז, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי הַסְּפָרִים הָאֵלוּ יַעֲשׂוּ מִהַפְּכָה בְּעוֹלָם, וְזֶה לְעַמַּת זֶה כְּנֶגֶד הַקְּלֹפוֹת שֶׁמִּתְגַּבְּרוֹת וּמִתְפַּשְׁטוֹת עֲכָשׁוּ בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, הֵן דוֹר הַמִּבּוּל שֶׁהוּא נֶאֱוָף, וְהֵן דוֹר הַהַפְּלָגָה שֶׁהוּא כְּפִירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת, וְהֵם מִתְפַּשְׁטִים עֲכָשׁוּ בִּיתֵר שָׂאת וּבִיתֵר עֹז, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וַיּוֹצֵאִים פְּתוּחַ נֶגֶד הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא וְנֶגֶד כָּל הַקְּדוּשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל, עָלִינוּ לְמַסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ לְגִלוֹת לְפָרְסָם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְפָרְסָם לְכֹלֵם אֶת עֲצוֹתֵינוּ הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, וְלֹא צְרִיךְ לְהִתְפַּעֵל מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, אֲדוֹרְבָה אֵיפָה שֶׁאַתָּה יְכוֹל לְהַפְיִץ — תְּפִיץ בְּלִי שׁוֹם בּוֹשָׁה, כִּי מֵה יֵשׁ לָנוּ לְהִתְבַּיֵּשׁ!?

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלְתִּי שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ וּבְעַד אֲשֶׁתְּךָ וְיִלְדֶיךָ, שֶׁכֻּלָּם יִהְיוּ בְּרִיאִים, וְתִזְכֶּה לְהַפְיִץ אֶת אֹר רַבֵּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם תָּמִיד.

הַמֵּאחַל לְךָ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

יְעוֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּזְכֶּה לְקִנּוּת רֶכֶב חֲדָשׁ, וְסוּף כָּל סוּף תַּעֲבֹר לְגוֹר בְּ"יִבְנָאֵל עִיר בְּרִסְלָב", שְׁתַּהַיֶּה עִיר לְשֵׁם וּלְתַפְאֳרָתָהּ עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל בְּגַלְיָל, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְתִגַּל נַפְשֵׁנוּ בִישׁוּעָתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

אֵין מַלִּים לְהוֹדוֹת לָךְ עַל הַחֶסֶד, שְׁאַתָּה מְפִיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל, וּבִזְכוּת זֶה תִּזְכֶּה אִתָּה גַם-כֵּן לְשׁוֹב בְּתַשׁוּבָה אֲמִתִּית, וְתִזְכֶּה גַם-כֵּן לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל.

נָא וְנָא רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ, וְרְאֵה לְחִזּוֹק אֶת אַחֲרִים, וְתִמְסַר אֶת נַפְשְׁךָ בְּעִבּוֹר הַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כִּי זֶה מַה שְׁיֵשׁ לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאֵין לָנוּ דָּבָר אַחֵר.

הַמֵּאַחַל לָךְ שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

כה תכה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵי קִרְחָה, כ"ד סִינּוֹן ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְלֵ שְׂמִיחָתִי לְשִׂמְעַת הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל, כִּי אִתָּה חֲקוּק בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים.

אִתָּה צְרִיף לְהִבִּין, שְׁכָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ כַּחוֹת בְּלָתִי רַגְלִים, וּמִי שְׂמוּצִיא אֶת הַכַּחוֹת שְׁלוֹ, מְצַלִּיחַ מְאֹד מְאֹד. וְלִכֵּן רְאֵה לְהוּצִיא אֶת

כּו אֲשֶׁר כּה תּכו בּנְחָל

הכחות שלך מהכח אל הפעל, כי כף אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כה), אשר יש שכל בכח, ויש שכל בפעל, ויש שכל הנקנה, שכל בכח יש לכל אחד ואחד, כי בכחות של האדם לעשות דברים נפלאים, אבל עקר השלמות להוציא את השכל מהכח אל הפעל, ואחר-כך זוכים לשכל הנקנה, שזה מה שהאדם פעל כבר בזה העולם. ולכן ראה לקחת את עצמך בידיך, ותצא להפצה, ותדבר עם בני-אדם דבורי אמונה, ועל-ידי-זה תצא מעצמך.

אם אתה סובל עכשו מהגרון, לא כדאי לעשות נתיח, ותותר על שירה וכו', יותר טוב שתדבר עם אנשים דבורי אמונה והשגחה פרטית, ועל-ידי-זה תצליח דרכך תמיד.

נא ונא הרגל את עצמך לדבר אליו ותברך, אשר כל דבור ודבור שמדברים עם הקדוש-ברוך-הוא, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לשער ואין לתאר כלל.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תכו

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר קנח, כ"ד סיון ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ... תחיה.

מדי כתבי מכתב לבעלך, אכתב גם לך.

ראי לחזק את עצמך להיות בשמחה, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אתכם, ותזכי שביחתך יהיה בית ועד לחכמים, ותלמדי שמה הלכות, אשר זה יסוד גדול ביהדות, שכל מי שחוזר אל הקדוש-ברוך-הוא, הדבר הראשון שילמד הלכות, כי הלכות הן היסוד ביהדות.

נא ונא ראי לחזק את נשות אנשי שלומנו, ולדבר אתן מה שאתן צריכה הינו שמחה ואמונה וזה יעזר לה גם כן.

כה תכו.

בעזרת השם ותפריך, יום ראשון לסדר קרת, כ"ד סיון ה'תשנ"ז.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

ראי להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה, כי השמחה היא רפואה לכל — בין בגשמיות ובין ברוחניות, ובפרט שאת נכנסת ללמד את התלמידות, את צריכה להשתדל מאד להיות בשמחה, כי כשמורה בשמחה, היא משפיעה שמחה על כל התלמידות, וכשמורה היא בעצבות ובמרירות, היא משפיעה עצבות על כל התלמידות, ולכן את צריכה לראות להיות תמיד בשמחה, לחייך לכלם ולדבר עם כלם באהבה, ואז תהיה לה השפעה על החניכות שלך, כי כשהמחנכת שמחה ועליזה, ומקבלת את כלם בפנים יפות, החניכות מקבלות את זה בקלות ובטוב.

העקר רק תתחזקי לא לבלבל את עצמך, מה שאחרים אומרים, ומה שאחרות מדברות, את צריכה לראות לבנות את עצמך, כי זה היסוד בחיים, שכל אדם צריך לשקם את עצמו, ולא להסתכל מה שהשני אומר, כי אם תמיד מסתכלים מה שהשני אומר, אז מאבדים את הראש, ... כי אז חיים עם הראש של השני ... אבל אם אני יואג רק להצליח, אני חי עם הראש שלי, ואת הכלל הזה את צריכה לזכור היטב בחיים, וזה לא רק בחנוכה אלא בכל דבר, צריכים

כח אָשֶׁר כה תכח — כה תכט בַּנְחַל

לזכור אֶת הַכָּלֵל הַזֶּה, וְאִזּוֹ אִם זֹכְרִים אֶת הַכָּלֵל הַזֶּה — מְצַלִּיחִים
מְאֹד מְאֹד.

הַרְגִּילִי אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְרֶךְ, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר
שְׂמֻדְבָּרִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ
שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תכח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרֶךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר קִרְחָה, כ"ד סִיּוֹן ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

רְאֵה לְחִזְק אֶת עֲצֻמְךָ בְּכֹל מִיּוֹנֵי אַפְגָּנִים שְׂבַע עוֹלָם לְהִיּוֹת תְּמִיד
בְּשִׂמְחָה, שְׂאֵתָה עוֹבֵד בְּתַלְמוּד-תּוֹרָה, וּבְיִדְאֵי מְלַבֵּד שְׂכָר בְּגִשְׁמֵי,
תִּקְבַּל גַּם שְׂכָר בְּרוּחָנִי, כִּי בְּזֶה שְׂעוֹזְרִים לְתִינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן,
אִין עוֹד שְׂכָר לְשֵׁלִם בְּרוּחָנִי, וְעַל-כֵּן תִּחְזַק אֶת עֲצֻמְךָ בְּיִתְרָה לְהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה, עַל הַזְּכוּת שֶׁיֵּשׁ לְךָ, שְׂאֵתָה עוֹבֵד בְּתַלְמוּד-תּוֹרָה.

הַרְגִּל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְרֶךְ בְּכֹל יוֹם, כִּי כְּשִׂמְדְבָרִים
עֲמוּ יְתַבְרֶךְ, אִזּוֹ יֵשׁ הַצְּלָחָה גְּדוֹלָה, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמֻדְבָּרִים
אֵלָיו יְתַבְרֶךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין
לְשַׁעַר כָּלֵל.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תכט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרֶךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר קִרְחָה, כ"ד סִיּוֹן ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמֻחָתִי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב

אָשֶׁר   כה תל   בנחל   כט

ממך, בפרט שאת מחזקת ומעודדת את בעלך, אין עוד מצוה יותר גדולה מזו. כי בה אמרו חכמינו הקדושים (תוא דבי אליהו רבה, פרה

תחזיקי מעמד, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך.
הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי בדרךך.
המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תל.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר קרח, כ"ד סיון ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויחדפו אל ... גרו יאיר.
לנכון קבילתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

עליך לדעת, כי רבנו ז"ל גלה לנו (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפכ), שצריכים לדון את כלם לכף זכות, וכן צריכים לדון את עצמו לכף זכות, כי באמת בתורה כתוב לאו (ויקרא יט, יז): "לא תשנא את אחיך בלבבך", שהוא לאו חמור מאד לשנא את זולתו, וכמו שאסור לשנא את זולתו, כך אסור לשנא את עצמו, ואסור להחזיק את עצמו לנחות דרגא, וכאלו הוא הכי גרוע, ולכן אל תחתם את עצמך בלשון שפלות, אלא תקיים (דברי-הימים-ב' יז, ו): "ויגבה לבו בדרךי ה'", ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קכה), שבעבודת ה' יתברך אדם צריך להגביה את עצמו ולא להשבר, ולכן תקח את עצמך בידך, ותהיה רק שמת, ותדע, שיש לך המון נקודות טובות, ותהלה לאל, יש לך אשה טובה, וילדים חמודים, ויש לך

ל אֲשֶׁר כה תלא — כה תלב בְּנַחֵל

למה לחיות בְּזֶה הָעוֹלָם, וּבְיַדַי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה גַם אִתְּךָ דְּבָרִים יְפִים מְאֹד.

תִּשְׁתַּדֵּל לְחַזֵּק אֶת אַחֲרֵי, וְאִזּוּ גַם לְךָ יִהְיוּ דְבוּרִים בְּשִׁבִיל עֲצֻמָּה, כִּי כִּשְׂאֵדָם מְחַזֵּק אֶת אַחֲרֵי, גַם הוּא מִתְחַזֵּק.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תלא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר קִנְחָה, כ"ד סִינּוֹן ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אִם אַתָּה יְכוּל לְהִלּוֹת אֶת הַרְכָּב שְׁלֹךְ בְּבִקְרָה, לִיְדִידְנוּ ... גְּרוֹ יְאִיר, כִּי הוּא צָרִיךְ לְרוּץ בְּבִקְרָה מְקֻדָּם אֵל הַנּוֹעֵדָה, כִּי הַיּוֹם הַזֶּה פְּקָח, וְהוּא רָצָה לְעַצֵּר אֶת עֲבוֹדַת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וּמְאֹד מְאֹד אֲשַׁמַּח, אִם תּוּכַל לְהִלּוֹת לוֹ אֶת הַרְכָּב, רַק שְׂיִסַּע אֵל הַנּוֹעֵדָה.

מְאֹז שְׁפַתְבְּתִי לְךָ, הָיוּ עוֹד הַרְבֵּה הוֹרִים שֶׁהִפְלִיגוּ מְאֹד בְּעֲבוּדְתְךָ בְּמִלְמִדוֹת, וְכֻלָּם אוֹהֲבִים אוֹתְךָ, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּזְכֶּה לְחַנּוּךְ אֶת הַיְלָדִים בְּקִדְשָׁהּ וּבְטַהֲרָה, וְנִזְכָּה לְגַדֵּל אוֹתָם עַל דְּרָכֵי הַחֲכָמָה.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שְׁתַּצְּלִיחַ דְּרָכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תלב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר קִנְחָה, כ"ד סִינּוֹן ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

אֲשֶׁר כה תלג — כה תלד בַּנְחֵל לֹא

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

וְהִטְהוּר — לְחִנּוּף אֶת יְלָדֵי יִשְׂרָאֵל בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ,
וְעַל-יְדֵי-זֶה לֹא רַק שְׂמֵקֵבְלִים שְׂכָר בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֲלָא מִקְבְּלִים שְׂכָר
בְּעוֹלָם הַבָּא.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תלג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר קִרְחָה, כ"ד סִינּוֹן ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבִקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתְּלַמֵּד הַיּוֹם עִם הַחֶתֶן ... גְּרוֹ יָאִיר,
וְהַעֲקֹר תְּלַמֵּד אֶתְּךָ אֶת חֲמֵרַת הַהֲלָכוֹת, שֶׁלֹּא יִקַּל בְּהִלְכָה, חֵס
וְשְׁלוֹם, כִּי זֶה מְאֹד מְאֹד נְחוּץ, וְזֶה עֲנִינֵי שֶׁל כְּרִיתוּת, וְשֶׁלֹּא יִקַּח
אֶת זֶה בְּקִלּוֹת, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁיִּצְלִיחַ.

רְאֵה לְהַגִּיחַ אֶת ה"אֲשֶׁר בַּנְחֵל", כִּי אֲצְלִי זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל,
יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנֹנְפָה לְהַצְלִיחַ דְּרַכְּנוּ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תלד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר קִרְחָה, כ"ד סִינּוֹן ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גְּרוֹ יָאִיר.

לב   אָשֶׁר   כה תלה   בַּנְחַל

אני מאוד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שיהיה לך את הספר "חסדי אבות", אשר איני יכול להסביר לך את גדל הענין הזה, שזכות להדפיס, ובעוונותינו הרבים, לא זכיתי לגמר עדין את המחזור — מרב הטְרָדוֹת שֶהָיוּ לי מצרכי הרבים, אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא לגמר את זה מה שיותר מהר, כי למעשה חשבתי שאין כבר הרבה עבודה, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שנוזף לסיים את זה, כדי שנוכל להדפיסו בזמן, ולא ברגע האחרון.

פה תקבל מכתב לשלח דרך פקס ל... מבנו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תלה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר קרח, כ"ד סיון ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

מאד מאד רציתי, שתלך עם ר' ... גרו יאיר, לאתר הקרואנים, כי השבוע כבר מכינים לנו את השטח.

אני מקנה ש ... גרו יאיר, דבר אהב, והסביר לך מה קורה וכו', כף הולכת הקהלה שלנו, וכך הולכות כל קהלות ישראל וכו', וצריכים לחזק את כל נשמות ישראל, כי על כל אחד עובר צרות ויסורים, מרירות ומכאובים וכו', ואחד זורק את האשמה על השני, וצריכים להוריד את האשמה אחד מהשני, וכך רואים לפנינו עולם יפה מאוד, השמש זורחת, הפרחים מדיפים ריח טוב, והלבנה מחיכת וכו' וכו', ובאמת כל הבריאה כלה שרה ושירות ותשבחות, אך אשרי האזנים שזוכות לשמע את זה.

כשמכניסים את עצמו בלמוד התורה הקדושה, אז לא משעמם לאדם, כי עקר השעמום בא פשלא לומדים, וזה אני רואה בחוש, בני-אדם שלומדים תורה, ובפרט מי שזוכה לאהבת התורה, הוא אינו יפסיק ללמד, כי כל החיים שלו זה תנ"ך, משניות, גמרא,

אֲשֶׁר כה תלו — כה תלו בנחל לג

שֶׁלֶחַן עֲרוּף, וְלִכֵּן תַּעֲוֹרֵר אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂיַעֲשׂוּ לְעֶצְמָם שְׁעוּרִים
בְּמִדְרֵי בֵּי אֵיזֵי עוֹד מִזֶּבֶר מִזֶּה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵף, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר קִרְחַ, כ"ד סִיּוֹן ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂבִשְׁנַת הַלְמוּדִים
הַבָּאָה, יִהְיֶה לָנוּ קְרִיָּאָנִים, כִּי הַשְּׁבוּעַ עוֹשִׂים לָנוּ תְּשִׁיבָה, וְהַבֵּית-
סֵפֶר יִלְךְ עַל מֵי מְנוּחוֹת, וְהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב, וְנִנְזָפָה
לְחַנּוּף אֶת הַבְּנוֹת בִּירְאֵת שְׂמִים שְׁלֵמָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי
שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂתַצְלִיחוּ דַרְכְּכֶם, וְתִהְיֶה לָכֶם דִּירָה
מִשְׁלָכֶם, וְלֹא תַצְטַרְכוּ לְגוֹר בְּשִׁכְנוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵף, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר קִרְחַ, כ"ד סִיּוֹן ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל יְדִיד נַפְשִׁי ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, אֵךְ מֵרַב טְרִדוֹתִי בְּיָמִים אֵלּוּ מִמֶּשׁ,
אֵין לִי זְמַן אֲפִלוּ לְאָכַל וְכו'.

אוֹדוֹת שְׂשִׂאֵלְתָּ בְּעִנְיַן הָעֲרוּב שֶׁהוּא רוֹצֵה לְתַקֵּן, אַדְרַכָּה לָךְ
אִתּוֹ, כִּי אֲנִי חָנוּן צְרִיכִים אֶת הָעֲרוּב, וְחִכְמִינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (מְעִילָה
י:): יְבוֹא הַנֵּס מִכָּל מְקוֹם אֲפִלוּ מִהַשָּׁד, וְלִכֵּן תִּדְעֵ לָךְ, שְׂזֶה חֲלוּל

לד אשר כה תלח — כה תלט בנחל

שבת הקמור מאד מאד, ואנחנו צריכים להציל את נשמות ישראל בכל מחיר, ולכן לך אתו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תלח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר קרח, כ"ט סיון ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ידידי ... גרו יאיר.

עכשו חזרתי מהציון הקדוש בעיר אומן, והזכרתי אותך ואת אשתך ואת כל ילדיך כמה פעמים לרחמים ולרצון לפני אדון כל (ומזה אני רואה את גדל התועלת, שהדפסנו את השמות בסוף הספר "חסדי אבות", כי כך יכולים לזכר את כל השמות, ואני מקווה לעשות מבצע חדש בעת הדפסת מהדורה שנייה את כל השמות, למען להזכירם בכל המקומות הקדושים לטובה בכל עת רצון).

אודות ההוא שמצלצל, לדעתי, מהיום אל תדבר עם אף אחד דרך הטלפון, וכשיבוא מישהו, אתה צריך לצלצל למשטרה וכו', אבל אני בטוח, שזה סתם איזה איום מאיזה בעל קנאה.

אודות וכו', מה אמר לך! אין מלים בפני להודות לך על כל החסד שאתה עושה עמי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תלט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר קרח, כ"ט סיון ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ידידי ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אָשֶׁר   כה תמ   בְּנַחֵל   לה

מה אמר לך! הבאתי לאומן מתנה יפה לרבנו ז"ל — את
מפתח ארות עם פרוז"ש "חמדי ארות" ואמרתי בזה 'חבני הכללי'.

במהדורה הבאה לעשות התרמה ח"י ש"ח על כל שם, ויזכירו את
השמות על ציון רבנו ז"ל, והבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע והאריז"ל
והרשב"י, כי אני רוצה להעמיד עבורך קרן חזקה, שנוכל להדפיס
ולהדפיס ולספסד את ההדפסה.

מה אמר לך! זה כל-כך יפה להפליא, פלאי פלאות.

המאחל לך שבת שלום...

כה תמ.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר חקת ב' דראש-חדש תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויךדפו אל ... גרו יאיר.

זכני הקדוש-ברוך-הוא להיות אצל ציון רבנו ז"ל, והרבה
בקשתי עליך, שיהיה לך שפע בגשמיות ושפע ברוחניות, שתזכה
להצליח בעבודת ה' יתברך, ותתמיד בלמוד התורה הקדושה,
ותתבודד בכל יום אל הקדוש-ברוך-הוא, וכן תפיץ את אור רבנו
ז"ל, ואת כל יהודי שאטה רק פוגש, תדבר אתו רק דבורי אמונה,
כי באמת ימינו כצל עובר, הנה אנחנו פה ועוד מעט אנחנו יוצאים
מפה, אז חבל לבלבל את המוח בשטיות וקטנות הדעת וקלישות
הלב וכו' וכו', צריכים רק להדביק את עצמו בהקדוש-ברוך-הוא,
ולא להתפעל משום ברירה שבעולם, תהלה לאל, יש לך כחות
עצומים לצאת ולדבר עם עם ישראל, עכשו אנחנו במצב כזה, שכל
אחד מאתנו צריך לצאת ולדבר עם יהודים, ולחזק אותם באמונה

פשוטה בו יתברך, כי כל אחד יש לו ספקות וקשיות על הקדוש-ברוך-הוא, ואנחנו זכינו להתקרב אל רבנו ז"ל, אז יש לנו דבורים לדבר עם כל אחד, וזה צריך להיות תפקיד כל אחד מאנשי שלומנו — לדבר עם כל יהודי דבורי אמונה והשגחה פרטית, ולא להתפעל משום בריה שבעולם, ואם יעשו ויתנהגו בצורה כזו, אז יהיה להם גם-כן חזוק, ובפרט אתה, יש לך דבורים טובים, לך תקח חבר, וכיחד תצאו להפצה, והקדוש-ברוך-הוא ישפיע עליכם שפע גדול.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני מתפלל ומבקש בעדך שתצליח בדרךך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תמא

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר חקת, ב' דראש-חדש תמוז ה'תשנ"ז.

שלום רב אל ... תחיה.

זכני הקדוש-ברוך-הוא להיות אצל ציון רבנו ז"ל, והרבה התפללתי עליך ועל הילדים שלך, שהקדוש-ברוך-הוא ישמע תפילתי לרחמים ולרצון, והכל יתקיים.

נא ונא ראי להתחזק ותחזקי את נשות אנשי שלומנו, ותתחילי לחשב רק מהקדוש-ברוך-הוא, ואז יהיה לך טוב בחיים, למה את צריכה תמיד להסתפל ולחשב מרע, ואז עובר עליך רע וכו' וכו', יותר טוב לחשב שטוב, ואיך שיהכל נרד, אז תראי את החיים בצורה אחרת לגמרי, ואני מבטיח לך, אם תשארי פה ביבנאל, יהיו לך ילדים מקסימים, ויתחננו בגיל צעיר, ויהיה לך הרבה נחת מהם, לא-כן בעיר גדולה, מי יודע מה יהיה, ה' ישמר מה שעובר היום על הנער — רק הקדוש-ברוך-הוא בעצמו יודע, וההורים תולשים שערות ראשם על הצרות והיסורים שגורמים להם הילדים, ולכן

אָשֶׁר   כה תמב   בַּנְחָל   לז

תְּהִי פִקְחִית וּמְדַבֵּיקי אֶת עֲצֻמָּךְ בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֵין לָנוּ רֵק

הַמֵּאחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר הַקֶּטָה, ב' דְּרֹאשׁ-חֹדֶשׁ תַּמוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ.

הָיִיתִי אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו'ל, וְהִזְכַּרְתִּי אוֹתְךָ לְטוֹבָה שָׁם, יַעֲזֹר
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַתְּפִלוֹת תִּתְקַבְּלֶנָה לְרִצּוֹן לְפָנַי אֲדוֹן כָּל.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמִחָה הִיא הַיְסוּד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּמִי שְׂתַמִּיד
בְּשִׂמְחָה — הוּא מְצַלִּיחַ, וְעַל-כֵּן תִּשְׂתַּדְּל מֵאֵד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה
תַּמִּיד, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ בְּכֹל דְּרָכְךָ, וּרַבְּנוּ ו'ל אָמַר (סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת,
אוֹת שְׂמִחָה, חֵלֶק ב', סִימָן א'): מִי שֶׁהוּא שְׂמִיחַ תַּמִּיד עַל יְדֵי זֶה הוּא
מְצַלִּיחַ, וְעַל כֵּן רְאֵה לְהִיּוֹת תַּמִּיד בְּשִׂמְחָה וְעַל יְדֵי זֶה תִּצְלִיחַ.

רְאֵה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי הַדְּבוּר שְׂמִדְבָּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הוּא
הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר חֲקֵת, ב' דְּרָאשׁ-חֲדָשׁ תַּמוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ, וּמָאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

רְאִי לְהִתְחַזֵּק מְאֹד, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיָדָי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם, הַעֲקֹר מֵהַשְּׂצָרִיכִים בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא רַק לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְרַבְּנוּ ז"ל הִפְלִיג מְאֹד בְּמַעֲלַת תְּפִלַּת הַנָּשִׁים, כִּי כִשְׂאִשָּׁה מִתְפַּלֶּלֶת אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וַיֵּשׁ לָהּ לֵב נְשָׁבֵר, תְּפִלָּתָהּ מִתְקַבֵּלֶת לְרַחֲמִים וּלְרִצּוֹן לְפָנַי אֲדוֹן כָּל. וְלִכֵּן רְאִי לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה עַל הַיְלָדִים שֶׁלְּךָ שְׂיִהְיוּ מְצַלְחִים, בְּתוֹרָה וּבְמִדּוֹת טוֹבוֹת, וּתְפִלַּת הָאֵם עַל הַבָּנִים — מְאֹד מְקַבֵּלֶת לְרִצּוֹן בְּשָׂמִים.

הַיִּיתִי בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְהִזְכַּרְתִּי אֶתְכֶם לְטוֹבָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא יִקְבֹּל אֶת תְּפִלוֹתֵינוּ לְרַחֲמִים וּלְרִצּוֹן לְפָנַי אֲדוֹן כָּל.

הַמְּאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׂמַיִם...

כה תמד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר חֲקֵת, ב' דְּרָאשׁ-חֲדָשׁ תַּמוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ, וּמָאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

הַיִּיתִי אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְהִזְכַּרְתִּי אוֹתְךָ לְטוֹבָה, וּבִקְשָׁתִי

אֲשֶׁר כה תמה בנחל לט

הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרָכָךְ, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
יִשְׁתַּחֲוֶה לְפָנֶיךָ לְהַחֲיוֹת לִפְנֵי יְהוָה לְ

שְׂאֵנִי מִבִּקְשׁ וּמִתַּפִּיל בַּעֲדֶךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרָכָךְ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תמה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר חֲקֵת, ב' דְּרֹאשׁ-חֹדֶשׁ תַּמוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

הִנֵּה דִבַּרְתִּי עִם אָבִיךָ, גֵּרוּ יְאִיר, שֶׁמִּכְּמָה סְבוּת כְּדֹאֵי לְדָחוּת
אֶת הַחֲתֻנָּה לְסְבִיבוֹת רֹאשׁ-חֹדֶשׁ נִיסָן הַבֹּא עֲלֵינוּ לְטוֹבָה, וְלָכֵן הֵייתִי
מֵיַעַץ לְךָ, שֶׁתִּפְּנִי לְלַמֵּד בְּבֵית-הַסֵּפֶר חֲצִי שָׁנָה, וְאֵף שְׂאֵת קָצֵת
יֹתֵר מִבְּגֵרַת מְהֻפָּתָה, אֶל תְּסַתְּפְּלִי עַל זֶה, תִּלְמָדִי טוֹב, וְתַתְּנֶהגִי
טוֹב, וְתִקְנֵי לְעֶצְמְךָ מִדּוֹת טוֹבוֹת, כְּדֵי שֶׁתְּהִי דְּגָמָא לְכָל הַבְּנוֹת,
וְתִדְבְּרִי עִמָּךְ מֵאֲמוּנַת חַכְמִים, וּמֵאֲמוּנַת צְדִיקִים, וְתַחֲזָקִי וְתַעֲוֹדְדִי
אוֹתָן, וְהִיָּה זֶה שְׂכָרְךָ; כִּי בְּאֵמַת אֵין לָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם רַק זֶה שְׂאֵנוּ
מְדַבְּרִים עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הַכָּל הֶבֶל וָרִיק, וּמָה יִשְׂאָר
מִהָאָדָם, רַק מָה שְׂזָכָה לְדַבֵּר עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי
שְׂאֵנִי מִבִּקְשׁ וּמִתַּפִּיל לְבַעֲדֶךָ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי דְּרָכָךְ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר חֲקֵת, ב' דְּרָאשׁ-חֲדָשׁ תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... יָרוּ יְאִיר.

לְנֹכַח קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ בְּעֶרְבֵי שַׁבָּת, וּמָאד מָאד רְצִיתִי לְדַעַת
אִם הִתְקַדַּם מִשְׁהוּ בְּעֵנִין הַבֵּית-סֵפֶר.

הַיִּיתִי אֶצֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ ז"ל, וְהִזְכַּרְתִּיךָ לְטוֹבָה, וְהִרְבֵּה בְקִשְׁתִּי
עֲבוּרָךְ וְעֲבוּר אֲשֶׁתְּךָ, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיַעֲלוּ תַפְלוּתֵינוּ
לְרַחֲמִים וּלְרַצוֹן לְפָנֵי אָדוֹן כָּל.

אֲנִי מָאד מְקוּוֶה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂהִכֵּל יִסְתַּדֵּר בְּעֵנִין
הַבֵּית-סֵפֶר לְשָׁנָה הַבָּאָה, וְנִזְכֶּה לְחִנּוּף אֶת הַבְּנוֹת עַל טְהָרַת הַקִּדְּשׁ,
וְאֲנוּ צְרִיכִים עֲכָשׁוּ לְהַכְנִיס אֶת כָּל הַמְּרִץ אִיךָ לְחִנּוּף אֶת הַבְּנוֹת
בְּקִדְּשָׁה וּבְטָהָרָה, כִּי זֶה הִיְסוּד וְהַעֲקָר אֲצִלְנוּ, וְעַל זֶה אֲנוּ צְרִיכִים
לְמַסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ בְּפַעַל מִמֶּשׁ, וְלִקְחַת אֶת הַמּוֹרוֹת הַכִּי טוֹבוֹת.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְאִם יֵשׁ אֵילוּ
חֲדָשׁוֹת — תִּרְאֶה לְכַתֵּב לִי.

הַמְּאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר חֲקֵת, ב' דְּרָאשׁ-חֲדָשׁ תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲוִיָּה.

זְכֵנִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבֵּנוּ ז"ל, וְהִרְבֵּה
הַתַּפְּלָלָתִי עֲבוּרָךְ וְעֲבוּר הַיְלָדִים שְׁלֹךְ, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
שְׂהַתַּפְּלוּת יַעֲלוּ לְרַחֲמִים וּלְרַצוֹן לְפָנֵי אָדוֹן כָּל.

הַעֲקָר רְאִי לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁפַעוּלָם, וּבְנֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב
וְיִשְׁמַח בְּכָל יְמֵי חַיָּוְתוֹ. וְכִי יִשְׁמַח בְּכָל יְמֵי חַיָּוְתוֹ, וְכִי יִשְׁמַח בְּכָל יְמֵי חַיָּוְתוֹ.

כה תמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר חֻקֹּת, ב' דְּרָאשׁ-חֲדָשׁ תַּמּוּז ה'תשנ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֶץ.

עָלִי לְהוֹדִיעַ לְךָ דְבַר רֵאשׁוֹן, שְׁאַנִּי אִישִׁית לֹא קָרָאתִי אֶת בְּנֶךָ
לְלַמֵּד אֶצְלִי, וְעַל-כֵּן שָׁלָא יְהִי לְךָ שׁוֹם טַעֲנוֹת וּמַעֲנוֹת עָלַי.

דְּבַר שְׁנִי, לְדַעֲתִי, כְּפִי הַהִתְנַהֲגוּת שְׁלָךְ בְּגַעְגּוּעִים, שְׁאֵת כָּל-כָּף
מִתְגַּעְגַּעֶת, וּמִכְנִיסָה אֶת יְסוּרֵי אֲשֶׁמָה בְּבִנְךָ וְכוּ', אֵת הוֹרֶסֶת אוֹתוֹ
לְגַמְרִי, כִּי בְּצוּרָה כְּזוֹ לֹא רַק שָׁלָא יְהִי תְלַמִּיד חֶכֶם, אֶלָּא אֵת לֹא
נוֹתְנָת לוֹ אֶפְשָׁרוֹת לְגַדֵּל, הוּא תְמִיד יְהִי תַחַת הַסִּינַר שֶׁל הָאֲמָא.
אֵת צְרִיכָה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמָךְ שֶׁהֵבֵן גְּדֵל, וְאַחֲרֵי-כֵן מִתְחַתֵּן, צְרִיכִים
לְתַת לוֹ אֶפְשָׁרוֹת שִׁיְהִי עֲצָמָאֵי, וְזֶה לֹא רַק אִם הוּא בְּחוּץ לְאֶרֶץ,
כִּי אֶפְלוֹ שִׁיְהִי בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, צְרִיכִים לְתַת לוֹ אֶפְשָׁרוֹת לְהִיּוֹת
עֲצָמָאֵי, וְלֹא לְהַכְנִיס בּוֹ תְמִיד גַּעְגּוּעִים שֶׁל שְׁטוֹת וְהֶבֶל וְכוּ' וְכוּ',
וְאִף שְׁאַנִּי מִבֵּין אֶת הַרְגָּשׁוֹת שְׁלָךְ בְּתוֹר אֲמָא, בְּשִׁבְלֵי זֶה אֲנִי רַק
מִבְּקַשׁ וּמַעֲוֹרֵר אוֹתְךָ, שֶׁתִּשְׁנֵי אֶת הַגִּישָׁה שְׁלָךְ אֶל הַבֵּן, כִּי אֵת
הוֹרֶסֶת אוֹתוֹ לְגַמְרִי, מִצְדֵי אֲתֶם יְכוֹלִים לְקַחַת אוֹתוֹ תְּכַף-וּמְדִ
הַבֵּיתָה, אֲבָל לֹא לְהַכְנִיס בֵּבֵן רְגִשֵׁי נַחֲיִתוֹת, כְּאֶלּוֹ הוּא עֲדִין יֵלֵד בֵּן
שָׁלֵשׁ, שְׁלָא יְכוֹל לְתַת לְעֲצָמוֹ יַעֲצָה, וְתַהֲלָה לְאֵל, לֹא חָסֵר לוֹ כְּלוּם,
בְּגִשְׁמִיּוֹת יֵשׁ אֲכָל בְּשִׁפְעַ, בְּגוּד וְכָל מָה שֶׁהוּא צְרִיךְ אֲנִי קוֹנֶה לוֹ,
וּמִסְתַּכֵּל עָלָיו אִישִׁית כְּמוֹ הַבֵּן שְׁלִי, וְגַם לוֹמֵד בְּהַתְמַדָּה גְּדוֹלָה

מֵאֵד, וְלִכְּנֹן אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ לְמָה אַתֶּם צָרִיכִים כָּל־כֶּף לְהַכְנִיס בּוֹ רִגְשֵׁי אֲשֶׁמָּה, כְּאֵלוֹ הוּא עֹזֵב אֶת הָאֲמָא ... וְהֵאֵם שְׂיָךְ דְּבָר כְּזֶה, לְנִתְקַב בֶּן מֵאֲמָא ... [כְּפִי שֶׁהִתְבַּטְּאֵת]; הֵאֵם אֶחָד רוֹצֵה לְנִתְקַב אֶת הַבֶּן שְׂלָךְ מִמֶּךָ? ...! אֲנִי לֹא מִבִּין לְמָה אַתְּ צָרִיכָה כָּל־כֶּף לְהַכְנִיס בְּיָלֵד רִגְשׁוֹת אֲשֶׁמָּה וְנִעְגוּעִים, שְׂזֵה מִמֶּשׁ טְרוּף הַדַּעַת, אַתְּ צָרִיכָה לְזָכֹר, שֶׁהַבֶּן הַזֶּה יוֹם אֶחָד צָרִיךְ לְהִתְחַתֵּן, וּמָה תַּעֲשִׂי אָז?! וְאֵל תַּחֲשָׁבִי שְׂיִישׁ לוֹ זְמַן, כִּי הַזְּמַן פּוֹרֵחַ, וּבּוֹדָאי הוּא יִשְׂאָר כָּל יְמֵי חַיָּיו וְיִלְמַד תּוֹרָה, וְאֵם יִלְמַד תּוֹרָה בְּהִתְמַדָּה רַבָּה, בּוֹדָאי יִהְיֶה גְדוֹל בְּיִשְׂרָאֵל — כַּרְצוֹנְךָ.

הַהִכְרַח הַזֶּה לִי לִכְתּוֹב לָךְ דְּבָרִים אֵלוֹ, כִּי אֲנִי רוֹאָה, שֶׁבְּנִעְגוּעִים שְׂלָךְ וְהִיסוּרֵי הָאֲשֶׁמָּה שְׂאֵת עוֹבְדָת עַל הַמְּצַפּוֹן שֶׁל הַיֵּלֵד, אַתְּ הוֹרֵסֶת אוֹתוֹ לְגַמְרֵי. וְלִכְּנֹן תַּחֲלִיטִי פֶּעַם וּלְתַמִּיד, אוֹ שְׂאֵת רוֹצֵה שֶׁהוּא יִלְמַד פֹּה, אוֹ שְׂאֲנִי שׁוֹלַח אוֹתוֹ הַבֵּיתָה. אֲצִלִּי הוּא מְצַלִּיחַ מֵאֵד, אֲבָל אִם בְּכָל זֹאת אַתֶּם רוֹצִים לְקַחַת אוֹתוֹ הַבֵּיתָה — בְּכַבּוֹד גְּדוֹל, לֹא יְכוּלִים תְּמִיד לְבַלְבֵּל אֶת הַיֵּלֵד וְלַהֲרִס אוֹתוֹ נִפְשִׁית, אֲשֶׁר זֶה רְצִיחָה גְדוֹלָה, אַתֶּם צָרִיכִים לְתַת הַזְדַּמְנוֹת לַיֵּלֵד לְגַדֵּל, כִּי סוּף כָּל סוּף יָבוֹא הַיּוֹם וְהוּא יִצְטָרֵךְ לְהִיּוֹת עֲצָמָאִי, וְלֹא לְהִתְחַבֵּא תַּחַת הַסִּינֵר שֶׁל הָאֲמָא, הָאֵין אַתְּ יְכוּלָה לְהַבִּין דְּבָר כְּזֶה?!

שׁוֹב פֶּעַם אֲנִי מְדַגֵּישׁ, שֶׁבְּרוּךְ הַשֵּׁם, לֹא חָסַר לוֹ דְּבָר.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרָכְכֶם, וְיִהְיֶה לָכֶם גִּנְחַת מִכָּל הַיְלָדִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

הַכֶּפֶל הַדְּבָר, אֲנִי חוֹזֵר וּמְדַגֵּישׁ, אֲנִי לֹא קָרָאתִי אֶת בְּנֵךְ לְלַמַּד אֲצִלְנוּ, וְעַל-כֵּן אֵל תְּבוֹאֵי אֵלַי בְּטַעֲנוֹת עִם מִכְתָּבִים אֲרַכִּים וְכוּ' וְכוּ'.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד אָנִי מְצַטְעֵר עַל הַגְּשָׁמִיּוֹת
וְהַצְּמֻצּוּמִים שְׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם, וְהִנֵּה אָנִי שׁוֹלַח פֶּה הַמְּלַצָּה, וְאָנִי
אֶעֱשֶׂה הַתְּעוֹרְרוֹת בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂיַעֲשׂוּ מִשְׁהוּ, אֲבָל אָנִי מִכְרַח
לְהַגִּיד לָךְ, שְׁבַתְךָ ... תַּחֲיָה, זְכָתָה לְחַתֵּן, שֶׁהוּא, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, בְּחוּר
מָאֵד טוֹב, וּבְעַל מְדוּת טוֹבוֹת, אֲבָל בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, כָּךְ הַסְתַּבֵּב,
שְׂרָאִית אִיךָ שֶׁהָאֵמָא שְׁלוֹ לֹא נִתְּנָה גְבוּי, וְהַבְּחוּר עוֹבֵר הַרְבֵּה
יְסוּרִים, שֶׁהוּא אֵינוֹ יָכוֹל לַעֲמֹד בְּלַחֵץ מִצַּד הַהוֹרִים, וְעַל-כֵּן, לְדַעֲתִי,
אֲסוּר לָכֶם לְצַפּוֹת מִהַהוֹרִים שְׁלוֹ כְּלוּם, כִּי הֵם לֹא יִתְּנוּ, הֵם טְפוּסִים
כְּאֵלוֹ, וְאָנִי בְּטוֹחַ, שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם, וּמִצַּד שְׁנֵי
מִצְּאֵתֶם בְּחוּר טוֹב, וִירָא שָׁמַיִם, וּמִתְמַיֵּד בְּלַמוּד.

תְּאַמִּינִי לִי, שְׂאֵת לֹא הִיחִידָהּ, אֲצָלִי הִיָּה בְּחוּר, שֶׁהַתַּחֲתָן לֹא
מִזְמֵן, וְאֵף אֶחָד בְּעוֹלָם לֹא רָצָה לְעֹזֵר לְחַתְּנָה, וְעוֹד לֹא הִיָּה לִי דְבָר
כְּזֶה, שְׂאֵפְלוֹ מְעִיל וּמְכַנְסִים לֹא יִכְלָתִי לְהַשִּׁיג לוֹ, וְהַמְשַׁפְּחָה שֶׁל
הַבַּת הָיָה עֲנִיִּים מְרוּדִים, בְּלֹא כְּלוּם, וְגַם אֶת הַמְשַׁכְרֵת שֶׁהָאֵם
מִקְבֵּלָת — מְאֵתִים דּוֹלָר לְחֹדֶשׁ, מְסַרָּה אֶת זֶה לְבַתָּהּ, כְּדֵי שֶׁתִּקְנֶה
כְּזֶה בְּגָדִים, כִּי אֵין לָהֶם לְפָרְטָה אֵפְלוֹ שְׁוֵה פְּרוּטָה, וּלְמִי שָׂרַק
פְּנִיתִי, אֵף אֶחָד לֹא הִתְחַשֵּׁב, וְדָבָר כְּזֶה עוֹד לֹא הִיָּה אֲצָלִי, וְעַם כָּל
זֹאת הֵם הִתְחַתְּנוּ, וְהֵם שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים, וְאֵינָם מְצַפִּים לְשׁוּם תְּשׁוּעָה
מֵאָדָם בְּשֵׁר וְדָם, וְלִכֵּן גַּם אֲצָלְךָ אָנִי רוֹאֶה אוֹתוֹ הַדְּבָר, אִם תִּצְפִּי
לְמַתְּנַת בְּשֵׁר וְדָם, תִּהְיֶינָה לָךְ אַכְזָבוֹת גְּדוּלוֹת, חֲסֵדִי ה' יִתְּבָרֶךְ, אַחַר
הַסֵּבֶל שֶׁ... תַּחֲיָה סִבְלָה כָּל-כָּךְ הַרְבֵּה, סוּף כָּל סוּף מְצַאָה בְּחוּר
טוֹב, וְאַתָּם צְרִיכִים מָאֵד מָאֵד לְשִׂמְחָה, וּבְיַדָּאֵי זֶה כּוֹאֵב, שֶׁהַצַּד הַשְּׁנִי
אֵינוֹ מְשַׁלֵּם, מַה לַּעֲשׂוֹת? גַּם אֲצָלִי הִיָּה דְבָר כְּזֶה, שֶׁהַבְּטִיחוּ לִי
הָרִים וּגְבָעוֹת, וְאַחַר הַחַתְּנָה לֹא נִתְּנוּ אַגּוּרָה אַחַת, וְאָנִי לֹא מִתְחַרֵּט,

מד   אָשׁר   כה תנ   בַּנְחָל

שְׁחַתְנָתִי אֶת יְלָדֵי וְכוּ' וְכוּ', וְאִף שְׁאֲנִי מִבֵּין הַיֵּטִב אֶת הַכָּאֵב —
מֵה פִּתְאֹם, שֶׁהֵצֵד הַשָּׁנִי לֹא יִתֵּן?! אֲבָל כִּן הַחַיִּים, וּבְמִשְׁךְ חַיִּי
הָאֵדָם לֹוּמְדִים הֶרְבֵּה, וְרוֹאִים כֹּל מִיַּי תְּכוּנוֹת הַנֶּפֶשׁ שֶׁל אַנְשִׁים,
שֶׁהֵם מְאֹד מְאֹד מְשֻׁנִּים, אֲבָל צְרִיכִים לְרְאוֹת אֶת הַטּוֹב שֶׁל הַיְלָדִים,
וּבְיָדָי הִבֵּת שֶׁלֹּךְ תִּהְיֶה הַכִּי מְאֻשֶּׁרֶת שֶׁשָּׂשָׂהּ תִּתְחַתֵּן.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, וְגַם מֵה שֶׁהַתְּפִלָּתִי עֲלֵיכֶם אֲצֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ
ו"ל, שִׁיקִים וְיַעֲלֶה לְרַחֲמִים וּלְרַצוֹן לִפְנֵי אֲדוֹן כֹּל.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תנ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר חֲקֵת, ב' דְּרֵאשׁ-חֲדָשׁ תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

הַיִּיתִי אֲצֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, וְהַתְּפִלָּתִי הֶרְבֵּה בְּשִׁבְלֶךָ שֶׁתְּצַלִּיחַ
בְּרַבְּךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְאֵל תִּתְחַמֵּק
מִזֶּה, כִּי אֵין טוֹב אֶלָּא תּוֹרָה, וְהַבְּטָלָה מְבִיאָה לַיָּדֵי שְׁעֵמוּם וְלַיָּדֵי
זְמָה, וְעַל-כֵּן עֲשֵׂה לָךְ חֵק וְלֹא יַעֲבֹר לְלִמּוּד חֲמֹשׁ וְרִשׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם,
בְּאִפְּן שֶׁתְּסִיִּם בְּכֹל שְׁבוּעַ אֶת פְּרִשַׁת הַשְּׁבוּעַ, וְכֵן תִּלְמַד וְתִגְרַס הֶרְבֵּה
פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת כְּסִדְרָן, וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — תִּלְמַד הֶרְבֵּה גְּמָרָא,
שֶׁהוּא "תִּלְמוּד", הַעוֹלָה אֶ"רִץ" כְּנִ"עֵן", כִּי הַלּוּמַד תִּלְמוּד, מְבַטֵּל
אֶת הַקְּלָפָה שֶׁנִּקְרְאת עַל שֵׁם יְלָלָה (לְקוּשִׁי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רִיד),
וּמַעֲשֵׂה הַכְּנַעֲנִים הִיָּה מְאֹד מְזֵהָם, וְלִכֵּן מִי שֶׁזּוֹכֵה לְלִמּוּד הֶרְבֵּה
גְּמָרָא, זּוֹכֵה לְבַטֵּל אֶת הַקְּלָפוֹת הָאֵלֶּה, וְכֵן תִּלְמַד בְּכֹל יוֹם מִדְּרָשׁ
כְּסִדְרָן, אֲשֶׁר אֵין טוֹב מִזֶּה, וּמִי שֶׁלּוּמַד בְּכֹל יוֹם אֶרְבָּעָה לְמוֹדִים
הָאֵלוּ: מְקָרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדָרָשׁ, מְמַשִּׁיף עַל עֲצֻמוֹ אוֹר שֶׁל
הָאֶרְבָּעָה עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה.

אָשֶׁר כה תנא בנחל מה

זְכוּר אֵיזוֹ מְסִירוֹת נֶפֶשׁ הַיְתֵה לִי לְחַתֵּן אוֹתְךָ, וְכֹל פְּנֵי הַיְתֵה
כְּדֵי לְהִיט אֶת מְאִמְרֵי ז"ל (מִיִּזְוֹת הַיָּד): לֹאֲמַד הַיְתֵה בְּמַהֲרָה — וְיִשְׁאַ

עַל כָּל יוֹם יוֹם שְׂעוּבֵי בְּיָדֵי לְמוֹת הַיְתֵה הַיְתֵה שְׂמֵי הַיְתֵה
נִצְחִית, וְתִאֲמִין לִי, אִם הֵיךְ לִי יוֹם שֶׁל אֶלְף שְׁעוֹת, הֵייתִי מְנַצֵּל אֶת
זֶה, כִּי יֵשׁ כָּל-כָּף הַרְבֵּה לְלַמֵּד, וּמִי יִתֵּן, שֶׁכֹּל יוֹם יוֹם שְׂמֵי הַיְתֵה
אֶלְף שְׁעוֹת, וְיִהְיֶה לִי עִם מָה לְמַלֵּא אֶת זֶה.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאִתֵּה מְסַתְדֵר עִם אֶשְׁתְּךָ,
וְהַכֹּל הוֹלֵךְ כְּשׁוֹרָה, וְעַל-כָּל-פָּנִים רְצִיתִי שְׂתַכְתֵּב לִי שׁוֹרוֹתֵי.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תנא.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר חֲקֵת, ב' דְּרֵאשׁ-חֲדָשׁ תְּמוֹז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

זְכִיתִי לְהִיּוֹת אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְהַרְבֵּה בִקְשֵׁתִי בְּעִבּוּרְךָ, יַעֲזֹר
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַתְּפִלוֹת תִּתְקַבְּלֶנָה לְרַחֲמֵי וּלְרַצוֹן לְפָנֵי אֲדוֹן
כֹּל.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׂתַעֲשֶׂה לְעֶצְמְךָ קְבִיעוֹת חֲזָקָה
בְּמְסִירוֹת נֶפֶשׁ הַיְתֵה גְדוֹלָה לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם מְקַרָּא, מְשֻׁנָּה, גְּמֵרָא,
מְדַרְשׁ, אֶשֶׁר הָאֲרַבְעָה לְמוֹדִים הָאֵלוּ, הֵם כְּנֶגֶד אֲרַבְעָה עוֹלָמוֹת:
אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה, וְתִלְמֵד בְּכֹל יוֹם פְּרָשָׁה חֲמֵשׁ וְרִשׁ"י
עִם הַתְּרַגּוּם, בְּאִפְסָן שְׂתַסִּים בְּכֹל שְׁבוּעָה אֶת פְּרָשַׁת הַשְּׁבוּעָה, וְכֵן תְּגַרְס
פְּרָק אַחַר פְּרָק מְשֻׁנִּיּוֹת, אֶשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְלַמֵּד הַרְבֵּה פְּרָקִים בְּכֹל
יוֹם. וְעַל כָּלֵם — תִּלְמֵד הַרְבֵּה גְמֵרָא, וְתִלְמֵד דְּפִים אַחַר דְּפִים, שְׁנֵה

זַנְבֵּךְ אוֹתְךָ לְגַמְרִי, וְכֵן תַּעֲשֶׂה לְעַצְמְךָ קְבִיעוֹת בַּמְדַּרְשׁ בְּכָל יוֹם כְּסֻדְרָן, וּבְמִשְׁךָ כַּמָּה שָׁנִים תִּזְכֶּה לְסִימָם. זְכוּר כַּמָּה מְסִירוֹת נֶפֶשׁ הַיְתָה לִי עַד שְׁחַתַּנְתִּי אוֹתְךָ, וְכֹנַנְתִּי הַיְתָה כְּדִי לְקַיֵּם מְאֹמְרָם וְ"ל (מְנַחוֹת קִי): לֹאֲמַד תּוֹרָה בְּטְהָרָה, נוֹשֵׂא אִשָּׁה וְאַחֲרֶיךָ לֹאֲמַד תּוֹרָה, כִּי זוֹ שִׁיטְתִּי, שְׂבַחוּרִים צָרִיכִים לְהִתְחַתֵּן בְּגִיל צְעִיר, כְּדִי שְׁיִלְמְדוּ תּוֹרָה עִם מִחַ גָּקִי, אָבָל לֹא שְׁיִתְחַתְּנוּ, וְאַחֲרֶיךָ יִבְטְלוּ אֶת הַזְּמַן הַיְקָר מִפְּזוֹ. תִּאֲמִין לִי, אִם הִיָּה לִי יוֹם שֶׁל אֶלֶף שְׁעוֹת, הִיִּיתִי מְמַלֵּא אֶת זֶה מֵרַב מַה שְׁיִישׁ לְלַמֵּד בְּזֶה הָעוֹלָם. וְלִכֵּן רָאֵה לְנַצֵּל אֶת הַזְּמַן הַיְקָר שְׁלִיךְ, כִּי עַכְשָׁו הוּא הַזְּמַן הַכִּי יָפֵה 'לְגַנְבִי' זְמַנִּים לְלַמֵּד תּוֹרָה בְּהִתְמַדְדָּה, וְאִם תִּצְיֵת אוֹתִי — לֹא תִפְסִיד, לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בְּעוֹלָם הַבָּא.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלְתִּי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תְּמִיד.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תנב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֻדְרַת חֻקֵּי, ב' דְּרָאשׁ-חֻדְשׁ תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלִתִּי אֶת מְכַתְּבֶךָ, וּמֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ.

תְּמַשִּׁיכִי לְכַתֵּב לִי, וּמֵאֵד מֵאֵד אֲשַׁמַּח, כִּי הַרְבֵּה הִתְפַּלְלִיתִי עֲלֵיכֶם אֲצֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ וְ"ל, וְאֲנִי מֵאֵד מֵאֵד מְקַוֶּה, שְׁאַתֶּם חַיִּים בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת וּבְהִבְנָה הַדְּדִית, וּמְכַבְּדִים זֶה אֶת זֶה, אֲשֶׁר זוֹ כָּל שְׂמַחְתִּי — כְּשֶׁאֲזַכֶּה לְשִׁמְעַת אֲצֵלְכֶם בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, שְׁיִישׁ בִּינֵיכֶם אֶהְבֶּה, וּמְכַבְּדִים אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לְךָ! אֵל תִּבְלַבֵּל אֶת עֲצָמְךָ מֵהַחֲלוּמוֹת, כִּי הַחֲלוּמוֹת
שׁוֹא יִדְבְּרוּ, וְטוֹב מְאֹד שֶׁתִּלְמַד בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נ"ד,
מִבְּרוּר הַמְדַמָּה, וְלוֹמַר עָלֶיךָ תִּפְּלָה מִ"לִקוּטֵי-תִּפְּלוֹת", וְזֶה יוֹעִיל
לְךָ הַרְבֵּה, כִּי הִיא תוֹרָה נוֹרְאָה וְנִפְלְאָה, אֲשֶׁרִינוּ מֶה טוֹב חֶלְקֵנוּ,
וּמָה נְעִים גּוֹרְלֵנוּ, שְׁאֵנוּ זֹכִים לְדַעַת מְרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, רַבֵּי נוֹרָא
וְנִפְלְאָ כְּזֶה, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסָד תָּנִם
שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

רְאֵה לְמִסַּר אֶת כָּל הַמַּכְתָּבִים שֶׁשְּׁלַחְתִּי לְךָ אֶל יַעֲרֵם, כִּי הֵם
מְאֹד מְאֹד נְחוּצִים.

מָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תִּלְמַד בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא,
מִדְּרָשׁ, אֲשֶׁר הָאֲרַבְעָה לְמוֹדִים אֵלֶי הֵם כְּנֶגֶד אַרְבְּעָה עוֹלָמוֹת:
אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָה; אֲשֶׁרִי מִי שֶׁחֲזַק בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ
כָּל הַיָּמִים. וְהַעֲקָר לֹא לְהַתְּבַלְּבֵל מִשּׁוּם דְּבָר, רַק לְתַפְּס בְּכָל יוֹם
לְמוֹדֵי הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תנד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר חֲקֵת, ב' דְּרָאשׁ-יַחֲדָשׁ תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

זכני הקדוש-ברוך-הוא להיות אצל ציון רבנו ז"ל, והזכרתי אותך לטובה, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שהתפללות תתקבלנה לרחמים ולרצון לפני אדון כל.

מאד מאד אבקש אותך, שתעשה לעצמך קביעות חזקה בכל יום ללמד חק ולא יעבר מקרא פרשת השבוע עם פרוש רש"י עם התרגום, ובכל יום תלמד כמה פסוקים, באופן שתסיים בסוף השבוע את פרשת השבוע שנים מקרא ואחד תרגום, וזה יסוד חזק ליראת שמים, וכן תגרים הרבה פרקים משניות, וכך תהיה עסוק, וכן תגרים הרבה דפים גמרא, וכן תתחיל בכל יום ללמד מהתחלת המדרש כל יום כמה סעיפים, וזה יעזר לך מאד מאד, כי באמת כל כוננתי לחתן את הבחורים סמוך לפרקם, היא רק — כדי שיזכו לקיים את מאמרים ז"ל (מנחות קי.): לומד תורה בטורה — נושא אשה, ואחר-כך לומד תורה, וזו שיטתי, שבחורים צריכים להתחתן בהגיעם לפרקם, כדי שילמדו תורה בטורה, ולא שיתחתנו, ואחר-כך יבטלו את הזמן, ולא ידעו מה לעשות עם עצמם. ולכן ראה למסור את נפשך בעבור למוד התורה הקדושה, כי לא ישאר מאתנו כלום, רק מה שאנו זוכים ללמד בכל יום. ועל-כן אל תהיה בטלן, ותנצל את הזמן היקר שלך מאד מאד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח ברכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תנה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר חקת, ב' דראש-חודש תמוז ה'תשנ"ז.

שלום רב אל ... תהיה.

זכני הקדוש-ברוך-הוא להיות אצל רבנו ז"ל, והרבה התפללתי עליכם, הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שיהיה בינכם אהבה והבנה הדדית,

אָשֶׁר כֹּה תִנּוּ — כֹּה תִנּוּ בְּנַחֵל מַט

וּתְכַבְּדוּ אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי, וְתַכְּבִּינוּ אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי, וְזוֹ תִהְיֶה כָּל יְיָמֵינוּ כִּי רַב יְיָמֵינוּ הוּא רַב לְיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר רַב הַמִּזְבֵּחַ וּמֵאֵד אֲרַכּוּשׁ

כֹּה תִנּוּ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר חֲקֵת, ב' דְּרֹאשׁ-חֹדֶשׁ תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ זָאִיר.

זְכֹנֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת אֶצֶל צִיּוֹן רַבְנוּ ז"ל, וְהִרְבֵּה בְקִשְׁתֵּי מַמְנוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁתִּזְכֶּה לְהוֹלִיד בָּנִים וּבָנוֹת חַיִּים וְקַיָּמִים, וְתִצְלִיחַ דְּרַכָּךְ.

מֵאֵד מֵאֵד אֲבִקֵּשׁ אוֹתָךְ, שְׂאֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, אֲלֵא 'תִּגְנֹב' בְּכֹל יוֹם זְמַנִּים לְלִמּוֹד חֲמֵשׁ וְרֵשׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם מִפְּרִשַׁת הַשְּׁבוּעַ, וְכֵן לְגַרְסַת הַרְבֵּה פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, וְכֵן לְגַרְסַת הַרְבֵּה דְּפִים גְּמָרָא, אֲשֶׁר אֲמִירָה בְּגְמָרָא מְזַכֶּכֶת אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי זְהָמוֹת, וְכֵן תִּלְמַד כְּסֵדֶרֶן מְדֻרָשׁ, וּמִי שְׂזוֹכָה לְלִמּוֹד אֲרַבְּעָה לְמוֹדִים הָאֵלוּ בְּכֹל יוֹם, אֲזִי מִמְּשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ אוֹר וְזִיּוֹ וְחַיּוֹת וְדַבְּקוֹת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָךְ, שֶׁתְּצִיֵּת אוֹתִי, וְלֹא תִתְחַרֵּט — לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בְּעוֹלָם הַבָּא.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כֹּה תִנּוּ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר חֲקֵת, ב' דְּרֹאשׁ-חֹדֶשׁ תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

ראי להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ותחזקי גם את בעלך, ושניכם תגורו ביחד באהבה, אהוה ורעות, ותשתדלי לדבר בכל יום אל הקדוש-ברוך-הוא אפלו קצת, וכל מה שאת צריכה, תבקשי מהקדוש-ברוך-הוא, כף למד אותנו רבנו ז"ל, ואם נקים את דברי רבנו ז"ל — לא נפסיד, לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, העקר תשתדלו לכבד אחד את השני, ולהבין אחד את השני, ולאהב אחד את השני, כי רבנו ז"ל מאד הקפיד על שלום-בית והבנה הדדית (שיחות-הר"ן, סימן רסג), שהסמ"ך-מ"ם לקח את עצמו על בני הנעורים לשבר להם את השלום-בית, כדי להכשילם וכו' וכו'.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע את תפלתך, שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תנח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר חקת, ב' דראש-חדש תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

ראה לדבק את עצמך באין סוף ברוך הוא, ותאמין אשר הקדוש-ברוך-הוא מחיה ומנהיה ומקים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, וכשאדם נכנס בתוך האמונה הפשוטה הזו, ורואה איך שהכל אלקות, אז עוברים לו כל החיים בקלות. ולכן אל תהיה בטלן! תמשיך את עצמך אליו יתברך, ואז תתפטר מכל הצרות ומכל היסורים. והעקר תעזר לי לבנין בית-המדרש, שאוכל להוציא מהכח אל הפעל לבנות את בית-המדרש, כי עדין אני חייב המון כספים לקבלן, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שכבר אתפטר מהצרות ומהחובות

אֲחֻזָּה וְרַעוּת, וְתָמִיד תִּבְשְׂרוּ לִי בְשׁוּרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תנט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר חֲקֵת, ב' דְּרָאשׁ-חֹדֶשׁ תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

זְכַנִּי הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת אֶצְל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְהַרְבֵּה בְקִשְׁתִּי עֲלֵיכֶם, הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁהַתְּפִלוֹת תִּתְקַבְּלֶנָּה לְרַחֲמִים וּלְרַצוֹן לְפָנַי אֲדוֹן כָּל, וְתִהְיֶי תָּמִיד דְּבוּקָה בְּהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתָמִיד תַּחֲשָׁבֵי רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְאִיךָ שֶׁהַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְאִין לָנוּ רַק אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכִפִּי שֶׁמְכַנְיָסִים בְּעֶצְמָם יְדִיעוֹת אֱלוֹהִים, עַל-יְדֵי-זֶה מְצַלִּיחִים מְאֹד — בֵּין בְּגִשְׁמֵי בֵּין בְּרוּחָנִי.

אוֹדוֹת הָאֱלֹהִים שֶׁאֵת סוּבְלֵת וְכוּ', זוּ מַחְלָה שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְצַאֵת מִזֶּה, רַק לְבַקֵּשׁ מִהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִקַּל לוֹ, וְעַם תְּפִלָּה אֶפְשֶׁר לְהַפְטִיר לְגַמְרֵי מִזֶּה, אֲבָל הָאֱלֹהִים שֶׁבָּאָה מֵאֲבָק וְכוּ', זֶה קִשָּׁה לְצַאֵת, עִם כָּל זֹאת עַל-יְדֵי תְּפִלָּה הַכֹּל יְכוּלִים לְפַעַל אֶצְל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁתְּפַטְרֵי מִזֶּה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר חֲקֵת, ב' דְּרָאשׁ-חֲדָשׁ תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, הָרַב ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ.

מָה אָמַר לָךְ! זְכִיתִי לְהִיּוֹת אֶצְל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְהִרְבֵּה בְקִשְׁתִּי
בְּעֵבֹרְךָ, שְׂכָבָר תִּצָּא מִכָּל צְרוּתֶיךָ וּמִכָּל הַצְּמִצּוּמִים, וְתִזְכֶּה לְהִרְבוֹת
חִילִים לְתוֹרָה, כִּי בְּאֵמֶת אֵין לָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם רַק אֶת הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה.

אוֹדוֹת הַבֵּר-מְצוּה שְׂאִתָּה שׂוֹאֵל, לְדַעְתִּי, הֲכִי טוֹב לַעֲשׂוֹת אֶת
זֶה בְּיוֹם רֵאשׁוֹן י"ד מְנַחֵם-אָב, כִּי בְּיוֹם שְׁנֵי תְהִיָּה הַחֲתֻנָּה שֶׁל ר'
... גֵּרוּ יְאִיר, וְאֶגֶב, הִיָּה טוֹב מְאֹד, שְׂתַעֲשֶׂה הַתְּעוֹרְרוֹת בְּשָׂמִי בֵּין
אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי הִיְהוּדֵי הַזֶּה מְסַכֵּן, אֵין לוֹ כְּלוּם לְחֲתֻנָּה, וְאִף אֶחָד
אֵינוּ דוֹאֵג בְּעֵבֹרוֹ, וְלָרֶשׁ אֵין כָּל, לְכֵן רְאֵה לַעֲשׂוֹת הַתְּעוֹרְרוֹת בֵּין
אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂיַעֲזְרוּ לוֹ, וַיְהִיָּה לְהַכְנִסֵת כְּלָה, כִּי כָּבֵר סָבַל הִרְבֵּה
בְּחַיִּים.

נָא וְנָא הַדְּבַק אֶת עֲצָמְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ
לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר אֲשֶׁר מְדַבְּרִים עִם
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאֵין לְתֹאֵר
אֵין לְשַׁעַר כְּלָל, וּמִי שְׂזוּכָה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
הָרִי הוּא מְצַלִּיחַ בֵּין בְּגִשְׂמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי.

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (חֵלִין קה.): מָאן דְּסִיר נְכִסִּיהַ כָּל יוֹמָא
מְשַׁכַּח אִיסְתְּרָא, פִּשְׁטוֹת לּוּמְדִים — מִי שְׂמִסְתַּוְּבַב וּמְחַפֵּשׁ תְּמִיד
בְּנְכִסִּים שְׁלוֹ, הוּא מוֹצֵא מְטַבֵּעַ, כִּי הוּא מְתַקֵּן תְּכָף-וּמִיד מֵה
שְׂצוּרִיכִים, אָבַל רַבְּנוּ הָאֱלָקִי רַבִּי יוֹסֵף חַיִּים ז"ל פִּרְשׁ, שְׂהַדְּבָרִים

רומזים על ענגנים רוחניים, ועל נכסים נפשיים, שהם תורה ומצוות, ולזה אמר: מאז חסיד וכסיה בכל יומא רמז בזה על נכסיה

התורה הקדושה, כי מה ישאר מהאדם? רק למוד התורה הקדושה, כי שאר דברים הכל הכל ורעות רוח, והנה ימינו כצל עובר, הנה אנחנו כאן ועוד מעט אנחנו יוצאים מפה, וחבל על יום שלא לומדים תורה, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתזכה להרביץ תורה כל ימי חייך, והקדוש-ברוך-הוא ימשיך עליך אור וזיו וחיות ודבקות הבורא ותברך שמו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תסא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר חקת, ב' תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי ה'קדוש לי מאד ... נרו יאיר.

זכני הקדוש-ברוך-הוא להיות על ציון רבנו ז"ל, והרבה התפללתי עליך, יעזר הקדוש-ברוך-הוא שתפלותינו תתקבלנה לרחמים ולרצון לפני אדון כל.

ראה לקחת את עצמך בידיך, ותצא להפיץ את אור רבנו ז"ל בין נשמות ישראל, כי אין עוד מצוה יותר גדולה מזו — מלהציל נשמות ישראל, וזה דבר גדול מאד מאד, אשרי מי שיהיה חזק בזה, וזה יביא לך גם פרנסה בגשמיית, העקר תלך בעזות ובעקשנות דקדושה.

הרגל את עצמך לדבר אליו יתברך, כי כל דבור ודבור

נד אָשֶׁר כה תסב — כה תסג בַּנְחָל

שְׁמִדְבָּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצִיחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שְׂאִין לְתֵאָר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

נָא וְנָא רְאֵה תְּמִיד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּתְשִׂמַח אֶת אִשְׁתְּךָ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תסב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר חֲקֵת, ב' תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

זְכַנִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְהַרְבֵּה הַתְּפִלָּתִי עֲלֵיכֶם, שְׂיִהְיֶה לָכֶם שְׁלוֹם-בַּיִת, וְהַבְּנֵה הַדְּרִית וְאֶהְבֶּה, וּבֵיתְכֶם יִהְיֶה בַּיִת וְעַד לְחַכְמִים, וְתַכְּנִינוּ אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי, וְתַעֲזְרוּ אֶחָד לַשָּׁנִי, וְתִהְיֶה לָכֶם שְׂמֵחַת הַחַיִּים וּפְרֻנְסָה, וְתִזְכְּרוּ לְצֵאת מִכָּל צָרוֹתֵיכֶם וְחוֹבוֹתֵיכֶם.

רְאֵי לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כָּל מֵה שְׂאֵת צְרִיכָה, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁל הָאִשָּׁה נִשְׁמַעַת וְנִתְקַבְּלָת בְּכָל הָעוֹלָמוֹת — כֶּךָ גְּלוּהָ לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל. וְכֵן הַרְגִּילִי אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר עִם נְשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְשִׂמַח אוֹתָן, וּבְזָכוֹת זֶה יִהְיֶה לְךָ טוֹב בְּחַיִּים.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תסג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר חֲקֵת, ב' תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

זְכַנִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְהַרְבֵּה הַתְּפִלָּתִי בְּשִׁבְלֶךָ, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַּפְּלוּתֵינוּ תִּתְקַבְּלָה לְרַחֲמִים וּלְרַצוֹן לְפָנֵי אֲדוֹן כָּל, וְתִזְכֶּה לְחַתֵּן אֶת בִּתְּךָ בְּקָרוֹב מְאֹד.

אָשֶׁר   כה תסד   בְּנַחֵל   נה

הַעֲקֹר רָאָה לְקַחַת אֶת עֲצָמָךְ בְּיַדְיָךְ, וְתִצָּא לְהַפְיִץ אֶת אֹר רַבְּנוּ
ז"ל וְרַז מַעֲזָר בְּרוּיָם בֵּית-הַמִּדְרָשׁ וְאַתָּה יָכוֹל לְאַמֵּץ בְּמַפְתִּיחַ וּלְקַחַת

יְתָרְחֵב לְךָ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִיּוֹת.

נָא וְנָא הַרְגֵּל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יְתָבְרָךְ, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר
שְׂמֻדְבָּרִים אֵלָיו יְתָבְרָךְ — הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין
לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

תַּעֲשֶׂה לְעֲצָמָךְ שְׁעוֹר בְּכָל יוֹם כְּסִדְרָן בְּמִשְׁנֵיּוֹת, וְתַגְרֵס בְּכָל יוֹם
כַּמָּה פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, וְכֵן כַּמָּה דְּפִים גְּמָרָא, וְכַמָּה סִימָנִים שְׁלַחַן
עָרוּף מִחֵבֶר וְהַרְמ"א, וְזֶה יִכְנִיס בְּךָ שְׂמַחַת הַחַיִּים, וְתִהְיֶה מְרַצָּה
מִעֲצָמָךְ, וְתִהְיֶה מְאֹשֶׁר.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תסד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתָבְרָךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרַת חֻקַּת, ב' תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הִיִּיתִי אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְהַרְבֵּה בְּקִשְׁתִּי בְּעַבּוּרְךָ, שְׁבִנְכוֹת
רַבְּנוּ ז"ל תְּהִי בְּרִיאָה, וְשִׁלָּא תִצְטָרְכִי לְעַבֵּר שׁוּם גְּתוּחִים, וְשִׁלָּא
יְחַסֵּר לְךָ שׁוּם דְּבָר, וְתִהְיֶה חֵכִי מְאֹשֶׁרֶת בְּחַיִּים, וְתוֹכִי לְחַתֵּן אֶת בְּתוּלָתְךָ
מִה שְׂיֹתֵר מֵהָר.

הַעֲקֹר תִּשְׁתַּדְּלִי לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמִחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל,

וְאֵל תְּדַאֲגִי, כִּי הֲרוּפְאִים סָתָם מִפְּחִידִים, וְלִדְעָתִי זֶה כְּלוּם, וְאֵין אֶת
צְרִיכָה לְחַשֵּׁשׁ מִשׁוּם דְּבָר.

הַמֵּאֲחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תסה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר חֲקֵת, ב' תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ וְאִיר.

זְכַנִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת אֶצְל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְהִרְבֵּה
הַתַּפְּלִלָּתִי בְּעִבּוּרְךָ, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּפְּלִתְנוּ תַעֲלֶה לְרַצוֹן
לְפָנַי אֲדוֹן כֹּל.

הַעֲקֹר תִּהְיֶה תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְתִדַּע, שֶׁהַעֲבוּדָה שְׂאֵתָה עוֹשֶׂה
בְּתִלְמוּד תּוֹרָה, זֶה עוֹלָה עַל הַפֶּל, כִּי בְּזִכּוֹת תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן
תְּבוֹא הַגָּאֹלָה. וְלִכֵּן רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ בְּעִבּוּדְךָ, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִתְרַחֵב לָנוּ בְּגִשְׁמִי וּבְרוּחֹנִי, וְנוּכַל לָתֵת לְךָ מִשְׁכָּרַת
יֹתֵר גְּבוּהָה.

הַרְגֵּל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר
שֶׁמְדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאֵין
לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאֵל תִּהְיֶה בְּטֹלֵן, כִּי חָבַל עַל כָּל יוֹם שֶׁלֹּא
מְדַבְּרִים עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וְכֵן תַּעֲשֶׂה לְעֲצֻמְךָ שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן בְּמִשְׁנֵיּוֹת, שְׂתִּהְיֶה רְגִיל בְּאֲמִירַת
מִשְׁנֵיּוֹת כְּסִדְרָן, וּכְשִׁתְּזַכֶּה לְסִיִּם שֶׁשָּׂה סִדְרֵי מִשְׁנָה, תִּתְחִיל עוֹד
פַּעַם.

הַמֵּאֲחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

אֶת לֹא צְרִיכָה לְהִתְבַּלְבֵּל מִשּׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, אֶת רַק צְרִיכָה לְהִסְתַּבֵּל עַל עֲצֻמָּךְ וְעַל בְּעָלְךָ, וְעַל הַיְלָדִים שְׁלָךְ, וְלִשְׂמֵחַ מְאֹד עַל נַעַם חִלְקֶךָ, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֶזֶר לָךְ, שְׂיֵשׁ לָךְ דִּירָה מִשְׁלָךְ, וּבַעַל מִשְׁלָךְ, וַיְלָדִים מִשְׁלָךְ, שְׁזֵו הַשְׂמֵחָה הַכִּי גְדוּלָּה. זְכִיתִי לְהִיּוֹת אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְהַרְבֵּה הַתְּפִלָּתִי בְּשִׁבְלֵכֶם, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַתְּפִלוֹת תִּתְקַבְּלֶנָה לְרַחֲמִים וְלִרְצוֹן לְפָנַי אֲדוֹן כָּל.

רְאֵי לְחִזְק וְלַעֲזוּד וְלִשְׂמֵחַ אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתְּצַלִּיחִי בְּכָל יְמֵי חַיֶּיךָ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תסז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרַת חֲקֵת, ב' תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

שְׁלַחְתִּי לָךְ דְּגָמָא, וְעַכְשָׁו תִּקְנֵתִי אֶת זֶה יוֹתֵר יָפָה כְּמוֹ שֶׁתִּרְאֶה, וְאֲנִי מְקַנְהָה, שֶׁהַסֵּפֶר יֵצֵא נִפְלָא לְבִנְיַי הַנְּעוּרִים.

מָה אֵמַר לָךְ! עוֹבֵר עַכְשָׁו עַל בְּחוּרִים אֲיִם וְנוֹרָא, וַיֵּשׁ בְּקוּשׁ גְּדוּל עַל הַסֵּפֶר "שְׁמִירַת-הַבְּרִית", וְעַל-פֶּן אִם תּוּכַל לְזַרְזוֹ כְּדִי

שִׁינְמָר, וַיִּשְׁלַחוּ אֶת זֶה לְכָאן (אֲנִי אֲבַקֵּשׁ אֶת ...), רַק שְׂכָר יִגְמַר, וְכֵן אִם אֶפְשֶׁר לְהַדְפִּיס אֶת הַקּוֹנְטֵרס "הַעֵיִן רוֹאָה", שְׁזָה עַל-פִּי הַתּוֹרָה מִלְּקוֹטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רמב, וְהַתְּפִלָּה עֲלֶיהָ, וְהַ"שְּׂפַת הַנַּחֵל", וְכַמָּה מִכְּתָבִים הַמְדַבְּרִים מִפְּגַם הָעֵינַיִם. מָה אֵמַר לָךְ! אֲנִי מִקְנֵא בְּגוֹן-עֵדוֹן שֶׁל מִי שִׁינְדְפִיס אֶת זֶה, כִּי פֹה בֵּין הַבְּחוּרִים הַחֲרָדִים לְדַבֵּר ה', זֶה אִים וְנוֹרָא מַה שְׁעוֹבֵר, וְכֻלָּם מְבַקְּשִׁים רַק אֶת הַסְּפָרִים הָאֵלוּ, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַבִּיא לָךְ עוֹד כֶּסֶף, הָעֵקֶר שִׁינְדְפִיס מַה שְׂיוֹתֵר מֵהַר, וַיִּגְיַע לְכָאן עוֹד עֲכָשׁוּ בְּקִיץ הַבּוֹעֵר מֵהַתְּאוֹת.

הַמְּחַכָּה לְתִשׁוּבָה מֵהִירָה...

כַּה תִּסַּח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר חֻקֵּי, ב' תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם אֵל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

לְדַעֲתִי, אִם אַתֶּם יְכוּלִים לְהַתְחַמֵּק מִכָּל הָעֵסֶק — מַה טוֹב וּמַה נְּעִים, כִּי בְשִׁבִיל שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים שְׁקָלִים (וְאֵף שְׁזָה הַרְבֵּה כֶּסֶף), עִם כָּל זֹאת לֹא כְּדַאי כָּל הָעֵסֶק.

אֲנִי מְקַוֶּה, שְׁחֻלְקִי "אֲשֶׁר בְּנַחֵל" מִתְקַדְּמִים, כִּי הוֹלֵךְ לִי מְאֹד בְּחַיִּי, שְׁאֲזוּכָה לְהַדְפִּיס אֶת כָּל הַמְּכַתְּבִים, וַיַּעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁלֹא יֵאבֵד כָּבֵר אֶפְלוּ מִכְתָּב אֶחָד.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לָךְ הַרְיוֹן קַל, תְּזוּהִי לְאָכַל סְעֻדַת מְלוּוֹה-מְלִפָּה, שְׁמִקְבֵּל מֵהַצְּדִיק הַקְּדוֹשׁ רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ מְלִינְדֵּעֶנְסֶק זי"ע, שְׁזוֹ סִגְלָה לְהַרְיוֹן קַל.

הַמְּאֻחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי כַּמָּה מְכַתְּבֶיךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

הֵייתִי אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו'ל, וְהִרְבֵּה הַתְּפִלָּלוֹתֵי עֲלֶיךָ, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁהַתְּפִלוֹת תִּתְקַבְּלוּ לְרַחֲמִים וּלְרַצוֹן לִפְנֵי אֲדוֹן כָּל.

תִּקַּח אֶת עֲצֻמְךָ בְּיַדְךָ, וְתִהְיֶה תָּמִיד שְׂמַח, וְתִשְׁמַע כְּלִי זְמִירָה. וְעֲלֶיךָ לְכַנּוֹת אֶת הַבִּטְחוֹן הָעֲצָמִי שְׁלֶךָ, רְאֵה וְגַם רְאֵה אֵיךְ שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָב הַרְחֵמֵן, וְנָתַן לְךָ אִשָּׁה טוֹבָה וְיִלְדִים חֲמוּדִים, וְלִכְּנָן צֵא מֵעֲצֻמְךָ וְתִהְיֶה בְּשִׂמְחָה, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעֵדְךָ, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה.

הַמֵּאֲחִל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר חֻקֵּי, ב' תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם אֵל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבֶיךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִכֶּם, וּמָה גַם זְכִיתִי לְהִיּוֹת אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו'ל, וְהִרְבֵּה הַתְּפִלָּלוֹתֵי עֲלֵיכֶם, שֶׁיְהִיָּה לְכֶם כָּל טוֹב בְּחַיִּים.

הַעֲקֵר תְּחִזְקִי אֶת עֲצֻמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאֵת עוֹשֶׂה טוֹב מְאֹד,

שְׁאֵת הוֹלָכֶת לְטִיֵּל עִם בְּעֵלָהּ, כִּף שְׂאֵף אֶחָד לֹא יִדְבֹר כְּאֵלוֹ, חֵס וְחִלְיָהּ, הִיָּה אֵיזָה פְּרוּד בֵּינֵיכֶם, אֲדַרְבֵּה אַתֶּם צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק יַחַד, וְאַנִּי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי סוּף כָּל סוּף אִם הוּא יִקַּח אֶת הַכְּדוּרִים, יֵצֵא מִהַדְּכָאוֹן שְׁלוֹ, וַיְהִיָּה בְּרִיא בְּנַפְשׁוֹ וּבְשִׁכְלוֹ.

נָא וְנָא רְאֵי לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מֵינֵי אַפְנִים שְׁבַע־עוֹלָם, וְתַרְגְּלֵי אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲפֹלוּ כַּמָּה דְּבוּרִים בְּכֹל יוֹם, כִּי הַדְּבוּר שְׁמֹדְבָרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצִיחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאַנּוּ צְרִיכִים לְהוֹדוֹת וּלְהִלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, עַל גְּדוֹל הַחֶסֶד שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שְׂאֵנּוּ זוֹכִים לְדַעַת מִרְבָּנוּ ז"ל, וּמָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלֵי רַבְּנוּ ז"ל. וְעַל-כֵּן אֶת צְרִיכָה מְאֹד לְהִתְחַזֵּק, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תעא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר חֻקֵּי, ב' תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

זְכַנִּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת אֶצְל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְהַרְבֵּה הַתְּפִלָּתִי בְּעִבּוּרְךָ שָׁם, שְׁתַּהֲיָה לָךְ פְּרֻנְסָה בְּשַׁפְּעַ, וְתֵצֵא מִכָּל צְרוּתֶיךָ, וַיִּתְרַחֵב לָךְ — בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחֶיךָ.

הַעֲקָר רְאֵה לְהִתְחַזֵּק לְהִתְפַּלֵּל בְּמִנְיַן עָרֵב וּבִקְרֵי, כִּי כִּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יְלֻקוּט תְּהִלִּים תַּחֲלַג): כָּל מִי שֶׁבָּא לְבֵית-הַפְּנִסָּת בְּעוֹלָם הַזֶּה, זוֹכֵה וְנִכְנָס לְבֵית-הַפְּנִסָּת בְּעוֹלָם הַבָּא, וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה לְעֲצָמְךָ חֵק וְלֹא יַעֲבֹר לְבוֹא לְבֵית-הַפְּנִסָּת עָרֵב וּבִקְרֵי וְצָהָרִים, וּלְהִתְפַּלֵּל אֶת הַשָּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת בְּבֵית-הַפְּנִסָּת דִּיקָא, וְאֲפֹלוּ שְׁנִכְנָסִים לְבֵית-הַפְּנִסָּת, כְּבָר נִמְשָׁךְ עַל הָאָדָם אוֹר וְזִיו וְחַיּוֹת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְאִם בְּנֵי-אָדָם הֵיוּ יוֹדְעִים אֶת מַעֲלַת בְּתִי מְדַרְשִׁיּוֹת וּבְתִי

אָשֶׁר כַּה תַּעֲב — כַּה תַּעֲג בִּנְחָל סַא

בְּנִסְיֹת, הָיוּ נִכְנָסִים בָּהֶם תְּמִיד. וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֵין

כַּה תַּעֲב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר חֲקֵת, ב' תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

זְכַנֵּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת אֶצְל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו'ל, וְהַרְבֵּה
הַתְּפִלָּתִי בְּשִׁבְלֶךָ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי עִם הַיְלָדִים, וְתַהֲיֶה לָכֶם פְּרִנְסָה
בְּשִׁפְעַ, וְכֵן תְּצַלִּיחֵי בְּהַוָּרָאָה בְּבֵית-הַסֵּפֶר עִם הַבָּנוֹת, וְתִשְׂאֵי חֵן
בְּעֵינַי כָּל רוֹאֵיךָ, וְתַעֲבְרֵי אֶת הַכָּל בְּשְׁלוֹם, וְתִבְשְׂרֵי לִי תְּמִיד בְּשׁוֹרֹת
מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּה תַּעֲג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר חֲקֵת, ב' תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גְּרוּ יְאִיר.

בְּאַתִּי לְבָרַךְ אוֹתְךָ בְּבְרַכַּת "מְזֵל טוֹב" עַל הַלְּדֹת בְּנֶךָ, וּמְאֹד אֲנִי
שֹׂמֵחַ בְּשִׂמְחַתְכֶם, וְהִיְתִי אֶצְל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו'ל וְהַרְבֵּה הַתְּפִלָּתִי
בְּעִבּוּרְכֶם, שֶׁיְהִי לָכֶם שְׁלוֹם-בֵּית וְאַהֲבָה וְהַבְּנָה הַדְּדִית, וְתַעֲזְרוּ
אֶחָד לְשֹׁנֵי, וְתַמְחִלוּ אֶחָד לְשֹׁנֵי, וְאַל תַּחֲפֹשׂוּ מוֹמִים וְחִסְרוֹנוֹת אֶחָד
בְּשֹׁנֵי, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּרְאוּ, שֶׁתַּהֲיֶה לָכֶם הַצְּלָחָה עִם הַיְלָדִים, כִּי כְּשֵׁי
מִתַּח בְּתוֹךְ הַבֵּית, הַיְלָדִים מְרַטִּיבִים וְכו', הַיְלָדִים מְפָרְעִים וְכו',

סב אָשׁר כה תעד — כה תעה בנחל

והכל בא מהמתח בבית, ועל-כּן עכּשוּ, שְׁנַתֵּן לָכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוא מתנה יפה — בּן כָּל-כּוֹף חמוד, אַתֶּם צְרִיכִים לְהַשְׁלִים בִּינְכֶם,
ובזכות זֶה תֵּראוּ יְשׁוּעָה גְדוֹלָה, שְׁתָּבוֹא לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם.

המאחל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תעד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר חֲקֵת, ב' תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

זְכֵנִי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא לְהִיּוֹת אֶצְל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְהַרְבֵּה
הַתְּפִלָּתִי בְּשִׁבְלֶךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרָכֶךָ.

רְאֵה לְהַפְיֵץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּכֹל יוֹם, וְתֵצֵא עִם אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ בְּכֹל יוֹם לְהַפְיֵץ אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים הַמְּגַלִּים אֶת אֲמַתְת
מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין דָּבָר גְּדוֹל מִזֶּה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא יַעֲזֹר, שְׁאַשְׁתָּף תַּעֲבֹר אֶת הַהַרְיֹן בְּקִלּוֹת,
וְתִבְשְׂרוּ לִי בְּקִרּוֹב מְאֹד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת. הַעֲקֹר שֶׁהִיא תְּרַגֵּל אֶת
עֲצָמָה לּוֹמֵר שְׁמוֹת הַצְּדִיקִים, וְלִדְבַר אֵל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא, אֲשֶׁר
דָּבָר זֶה מְשֹׁנָה אֶת הַטֵּבֵעַ, וְתֵּראוּ נְסִים נְגִלִים שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא.

המאחל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תעה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר חֲקֵת, ב' תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

זְכֵנִי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא לְהִיּוֹת אֶצְל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְהַרְבֵּה
הַתְּפִלָּתִי בְּשִׁבְלֶךָ שְׁיִתְרַחֵב לְךָ בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחַנִיּוֹת, וְתִהְיֶה

לך רפואה שלמה ברמ"ח איבריך ופש"ה גידיך ובכל טפי דמיק, ומהרה רפוא ומהרה וחמיש את אור רבנו ז"ל וחמיש מדבר עם

לא תהיה מבהל ומבלבל מאף אחד.

ראה לדבר אליו יתברך, אשר כל דבור ודבור שמדברים עם הקדוש-ברוך-הוא, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער פלל.

נא ונא הרגל את עצמך להיות בכל יום בכולל כשש שעות, ותלמד תורה, כי זה המזון הנצחי שלנו, ואשרי מי שזוכה ללמד בכל יום תורה, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תעו

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר חקת, ב' תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... ו... שיחיו נצח.

זכני הקדוש-ברוך-הוא להיות אצל ציון רבנו ז"ל, והרבה בקשתי בעבורכם, שיתרחב לכם בין בגשמי ובין ברוחני, ויהיה לכם הרבה נחת מבתכם תחיה, והכל יסתדר על הצד הכי טוב.

אתם לא יכולים להספיק להלל את הקדוש-ברוך-הוא על כל החסד חנם שעשה עמכם, שזכיתם לארס את בנכם ... גרו יאיר, שהיה לו כל-כף קשה למצא שדוף, והנה הקדוש-ברוך-הוא עזר לכם, ואני בטוח שהקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם גם עם בתכם ...

וּתְזַכּוּ לְרוֹת הַרְבֵּה נַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חַלְצֵיכֶם, הָעֶקֶר רְאוּ לְהִתְחַזֵּק יַחַד וְלֹא לְרִיב, וְאַחַד יִחַזַּק אֶת הַשְּׁנַיִ, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל מִזֶּה כְּשֵׁי שְׁלוֹם בְּבֵית, וְאֲשֶׁרֵי הַבַּיִת שְׁשׂוּרָה שָׁם שְׁלוֹם וְאַהֲבָה וְהַבְּנָה הַדְּרִית.

נָא וְנָא הַרְגִּילוּ אֶת עֲצָמְכֶם שְׁנֵיכֶם לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ כָּל מֵה שְׂאֵתֶם צְרִיכִים, כִּי יָמֵי שְׁנוֹתֵינוּ הֶבֶל, הִנֵּה אֲנַחְנוּ כְּאֵן, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ יוֹצְאִים מִפֶּה, וְחָבֵל לְרִיב וְלִהְתּוֹפֵחַ, וְלָכֵן תִּקְנֵנוּ לְעֲצָמְכֶם אֶת הַמְּדָה הַיְקָרָה שֶׁל סְבָלָנוֹת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיָדָי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם.

הַמֵּאחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תעז

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר חֲקֵת, ב' תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׁיַחֲיוּ נְצַח.

זְכֵנֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת אֶצְל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְהַרְבֵּה הַתְּפִלָּתֵי בְּשִׁבְלֵכֶם, שְׁיִתְרַחֵב לְכֶם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחֵגִיּוֹת, וְיִהְיֶה לְכֶם נַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חַלְצֵיכֶם. הָעֶקֶר שְׁיִהְיֶה לָךְ כְּבוֹד פְּרָגְסָה סְמוּךְ לְבֵיתְךָ, שְׁלֹא תִצְטָרֵךְ לְהַטְלִיט בְּטִלְטוּל הַקֶּשֶׁה לְמִרְכּוּז הָאָרֶץ.

נָא וְנָא הַרְגִּילוּ אֶת עֲצָמְכֶם לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְכָל מֵה שְׂאֵתֶם צְרִיכִים תְּדַבְּרוּ רַק אֵל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה, וְאִם הָיוּ בְּנֵי-אָדָם יוֹדְעִים אֶת מַעֲלַת הַשִּׁיחָה בִּינוּ לְבִין קוֹנֵנוּ, הָיוּ תְּמִיד מְדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, כִּי בְּאֵמַת הוּא יִתְבַּרֵךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקִיָּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר — הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֶלְקוּתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּכְשֶׁנִּתְגַּלָּה לְאָדָם יְדִיעוֹת אֵלּוּ, וְיוֹדַע אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, עַל-כֵּן לְמָה הוּא צְרִיךְ לְרוּץ אֵל בְּנֵי-אָדָם, יוֹתֵר טוֹב לְרוּץ אֵל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר הוּא יִתְבַּרֵךְ יְכוּל לַעֲזֹר לָנוּ, וְלֹא בְּשֶׁר וְדָם, כִּי "שׂוֹא תְשׁוּעַת

אֲשֶׁר כַּה תַּעַח בְּנַחֵל סֵה

אָדָם" כְּתִיב (תהלים ס, יג), וְלִכֵּן רָאוּ שְׁנֵיכֶם לַחֲזֹק אֶת עֲצָמְכֶם לְדַבֵּר

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּה תַּעַח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר הַחֶמֶת, ב' תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ
נִצַּח.

זְכֵנִי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת אֶצְל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְהַרְבֵּה
בְּקִשְׁתִּי עֲלֵיכֶם, שְׂיִתְרַחֵב לָכֶם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, וְתִזְכּוּ לְקִנּוּת
בֵּית מְשָׁלְכֶם, וְתִהְיֶה לָכֶם הַרְחֻבָּה בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי, וְלֹא
יִחַסֵּר לָכֶם שׁוֹם דְּבָר.

נָא וְנָא רָאוּ לַחֲזֹק אֶת עֲצָמְכֶם בְּאַהֲבָה גְדוֹלָה, וּלְכַבֵּד אֶחָד אֶת
הַשְּׁנַי, וְלִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמִחָה הִיא רְפוּאָה לְכֹל — בֵּין בְּגִשְׁמִי
וּבֵין בְּרוּחָנִי, וּבְכִבִּית שֵׁשׁ אֲוִירָה שֶׁל שְׂמִחָה, הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה שָׁם,
וְרַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד עַל מַדַּת הַשְּׂמִחָה, וְצָרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ
עַל מַדַּת הַשְּׂמִחָה, וְעַל-כֵּן תַּחֲזִקוּ אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַחַד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה,
וּתְשַׂמְחוּ אֶת הַיְלָדִים, וְאֵף פֶּעַם אֵל תַּכּוּ אֶת הַיְלָדִים וְאֵל תַּכְעֲסוּ
עֲלֵיהֶם, כִּי הַפֶּעַם וְהַהֲכָאוֹת שְׂמֵכִים אֶת הַיְלָדִים בָּא רַק מֵעֲצָבִים,
וְאָדָם צָרִיף לְהִיּוֹת סִבְלָן גְּדוֹל בְּזֵה הָעוֹלָם, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְעִבֹר אֶת
זֶה הָעוֹלָם בְּלִי מַדַּת הַסְּבָלָנוּת. וְרַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ, אֲשֶׁר מֵאֵז שֶׁהוּא
הָיָה קָטָן — כְּבָר הִבִּין, שֶׁבְּזֵה הָעוֹלָם צָרִיכִים לְהִיּוֹת סִבְלָן גְּדוֹל,
וְעַל-כֵּן רָאוּ לְהִיּוֹת סִבְלָנִים, וְתַצְלִיחוּ מְאֹד דְּרַכְּכֶם.

הַכֶּפֶל הַדָּבָר, נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד לְכַבֵּד אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי,
וְתִהְיֶה לָכֶם תָּמִיד שְׂמֵחָה בְּבֵית, וְתִרְאוּ נַחַת מִלְּדִיכֶם, וְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא יָבִיא לָכֶם פְּרֻנְסָה בְּשִׁפְעוֹ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר ... גֵּרוּ יָאִיר, בְּכֹל פַּעַם שְׂאֲנֵי מְקַבֵּל
מִמֶּךָ מִכְתָּב, בּוֹ אַתָּה מְבַשֵּׁר לִי, שְׂאֵתָה עוֹסֵק בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת
הַחֻקָּה חוֹצָה, וְאַתָּה מְגַלֶּה אֶת אֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם. מָה אָמַר לָךְ!
אֵין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר גָּדוֹל מִזֶּה, כִּי בְּזֵה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד
צְרוֹת וְיִסוּרִים, מְרִירוֹת וּמְכַאוּבִים, וְאַשְׁרֵי מִי שְׂמַחֲזֵק אֶת עַצְמוֹ
לְהַפִּיץ אֶת אֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וּמְחַזֵּק וּמְעוֹדֵד וּמְשַׂמַּח אֶת נַשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תעט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר חֻקָּה, ב' תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂחִיחַ
נֶצַח.

זְכֵנִי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת אֶצְל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְהַרְבֵּה
הַתְּפִלָּלוֹתַי עֲלֵיכֶם שָׁם, שְׂיִהְיֶה לָכֶם שְׁלוֹם-בֵּית וְהַבְּנָה הַדְּדִית,
וְתַכְבְּדוּ אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי, וְתִאֲהָבוּ אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי, כִּי זֶה הִיָּה הַרְצוֹן
שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעַם יִשְׂרָאֵל יִגּוּרוּ בִּיחַד בְּאַהֲבָה וּבְאַחֻוּהָ,
וּבְהַבְּנָה הַדְּדִית, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יַעֲזֹרוּ, וּמְכַל שְׂפָן וְכֹל שְׂפָן בְּבֵית,
שֶׁהַבַּעַל צָרִיף לַעֲזוֹר לְאִשָּׁה, וּלְשַׂמַּח וּלְעוֹדֵד וּלְחַזֵּק אוֹתָהּ, כְּמֵאֲמָרָם
ז"ל (ראש השנה ו:): אִשָּׁה — בְּעֵלָה מְשַׂמְחָה; וְכֵן הָאִשָּׁה צְרִיכָה
לְכַבֵּד אֶת בְּעֵלָהּ, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (תנא דבי אליהו רבה, פֶּרֶק ט'): אִיזוּהִי
אִשָּׁה כְּשֶׁרָה? הָעוֹשֶׂה רְצוֹן בְּעֵלָהּ; וְלִכֵּן רָאוּ לְכַבֵּד אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי,
וּלְשַׂמַּח אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי, וְתַפְסִיקוּ כְּכֹר לְרִיב, אֲלֵא תִשְׂמְחוּ עִם
הַמִּתְנַהֵג הַיָּקָרָה שְׂנַתֵּן לָכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בֵּן כָּל-כָּף חֲמוּד,
שְׂיִהְיֶה צְדִיק קְדוֹשׁ, אִם אַתֶּם לֹא תִרְיָבוּ.

נא ונא תשתדלו מאד להיות בשמחה, כי השמחה משרה על
העדה רוח-הקדוש והעשרות וההבאוי מריאות על העדה מרוב

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כה תפ.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר חקת, ג' תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך, אבל לא יצא לי לענות לך
תכף-ומיד.

זכיתי להיות אצל ציון רבנו ז"ל, והרבה התפללתי בשבילה,
שהקדוש-ברוך-הוא יוציא אותך מכל הקטנות ומכל המחשבות
זרות והבלבולים, שאתה עובר בעתים הללו.

נא ונא תעשה לעצמך שעור קבוע בכל יום ללמד פרק אחד
ממסכת אבות, וללמד על זה את הפרוש "חסדי אבות", ויהיה לך
חזוק נפלא, ותדע שהרבה התפללתי אצל ציון רבנו ז"ל בעבורך,
שתצא מכל צרותיך וחובותיך, ויתרחב לך בגשמיות וברוחניות,
ותהיה דבוק בחי החיים בו יתברך, העקר רק תתחזק, ואז תראה
נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

נא ונא אל תהיה שבור, רק תעשה לעצמך חק ולא יעבר בכל
יום לעין קצת בפרוש "חסדי אבות" על הפרק שתלמד בו, כי באמת
הוא מנהג והנהגה טובה ללמד בכל יום פרק אחד ממסכת אבות,
והם ששה פרקים כנגד ששת ימי השבוע, ובשבת חוזרים על כל
המסכתא עוד פעם, וזה תקון גדול לנפש, כי במילא צריכים ללמד

סח אָשׁר כה תפא — כה תפב בַּנְחָל

שְׁעוֹר בְּסִפְרֵי מוֹסֵר בְּכָל יוֹם, וְאֵין לָךְ עוֹד יוֹתֵר מוֹסֵר כְּמוֹ מוֹסְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים, וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ, שְׂיֵשׁ הַפְּרוּשׁ הַנּוֹפֵלָא הַזֶּה, מִמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים יִפְנְסוּ בָךְ.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדֶךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תפא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר חֲקֵת, ג' תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

זְכַנִּי הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת אֶצְל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְהִרְבֵּה הַתְּפִלָּלָתִי אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִתְרַחֵב לָךְ, וְתִצְאֵי מִכָּל הַצָּרוֹת וְהַחֻבוֹת שֶׁלָּךְ, וּכְבֹר יִהְיֶה אֶצְלְכֶם רַק טוֹב, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר תָּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמְּאַחַח לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר חֲקֵת, ג' תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גְּרוֹ זְאִיר.

זְכַנִּי הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת אֶצְל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְהִרְבֵּה בְּקִשְׁתִּי עֲלֶיךָ שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ, וְתִהְיֶה בְּרִיא וְשָׁלֵם.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְּׂמִיחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל — בֵּין בְּגִשְׁמֵי וּבֵין בְּרוּחָנִי, וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תִּרְגְּלֵי אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר הַדְּבוּר שְׂמֵדְבָרִים עִמוֹ יִתְבָּרַךְ — הוּא הַצְּלִיחָה נְצִיחִית, הַצְּלִיחָה כְּזוֹ, שְׂאֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר

אֲשֶׁר כה תפג — כה תפד בנחל ט

כָּלֵל, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמֵדְבָרִים עִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה עוֹלָה

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר הַקֶּטָה, ג' תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

זְכַנִּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת אֶצְלָ צִיּוֹן רַבִּנוּ וְ"ל, וְהִרְבֵּה בְּקִשְׁתִּי עֲלֵיכֶם, שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחִיב לָכֶם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנְיּוֹת, וְתִהְיֶה תְּמִיד שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים, וְלֹא יִחַסֵּר לָכֶם שׁוֹם דְּבָר בְּחַיִּים.

רְאֵי לוֹמֵר בְּכֹל יוֹם תְּהִלִּים, וְתַעֲוֹרְרֵי וְתַחֲזְקֵי וְתֹאמְצֵי וְתַעֲוֹדְדֵי אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבְזָכוֹת זֶה יַעֲזֹר לָכֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִתְרַחֵב לָכֶם בֵּין בְּגִשְׁמֵי וּבֵין בְּרוּחַנֵי.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כה תפד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר הַקֶּטָה, ג' תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גְּרוֹ זְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

ע אָשֶׁר כה תפה — כה תפו בַּנְחָל

זַכְּנֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת אֶצְל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְהַרְבֵּה
הַתְּפִלָּתִי בְּשִׁבְלֵיכֶם, שְׂיִתְרַחֵב לָכֶם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.

גַּא וְנָא תַעֲשֶׂה לְעֶצְמְךָ שְׁעוֹר בְּכָל יוֹם בְּמַסְכַּת אָבוֹת, וְתִלְמַד
בְּכָל יוֹם פָּרָק אֶחָד, כִּי יֵשׁ שְׁשֶׁה פָּרָקִים כְּנֹגֵד שְׁשֶׁת יְמֵי הַשָּׁבוּעַ,
וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם פָּרָק אֶחָד, וּמִכָּל שָׁכֵן עֲכָשׁוּ שְׂיֵשׁ
הַפְּרוּשׁ הַנּוֹפֵלָא "חֲסֵדֵי אָבוֹת", כְּדָאֵי לָךְ לְעֵינַן בְּפִרוּשׁ הַזֶּה, וְתִהְיֶה
לָךְ הַתְּחִזְקוֹת נִפְלְאָה עַד מָאד.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְךָ, שְׂתַצְלִיחַ דְּרַכְךָ תְּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תפה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר הַקֶּטָה, ג' תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

זַכְּנֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת אֶצְל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְהַרְבֵּה
הַתְּפִלָּתִי עֲלֵיכֶם, שְׂיִתְרַחֵב לָכֶם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, וְתִהְיֶה לָכֶם
שְׂמִיחַת הַחַיִּים, וְיִהְיֶה לָכֶם שְׂפַע בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם,
וְתִרְוּ רַב נַחַת מִיְּדֵיכֶם, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂתְּפִלוֹתֵינוּ
הַתְּקַבְּלוּ לְרַחֲמִים וּלְרַצוֹן לְפָנֵי אֲדוֹן כָּל.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תפו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר הַקֶּטָה, ג' תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גְּרוֹ יָאִיר.

אָשֶׁר כֹּה תִפְזוּ בְּנַחֵל עֵא

זַכְּנֵי הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת אֶצְלָא צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְהַרְבֵּה

הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂנוֹזְכָה? שְׂמַחַח תְּמִיד בְּשִׂמְחוֹת.

הַעֲקָר תִּתְחַזַּק בְּכֹל מִיּוֹנֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְהִיּוֹתִי מִזַּעַן לְךָ לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם פָּרָק אֶחָד מִמִּסְכַּת אַבּוֹת, כִּי יֵשׁ שְׁשֵׁה פָּרָקִים כְּנֻגָד שְׁשֵׁת יְמֵי הַשָּׁבוּעַ, וְיִמָּה טוֹב וְיִמָּה נָעִים, אִם לּוֹמְדִים בְּכֹל יוֹם פָּרָק אֶחָד, כִּי הַמוֹסְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, זֶה עוֹלָה עַל הַפֶּל, כִּי בְּהִכְרַח לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם שְׁעוֹר בְּמוֹסֵר, וְכֵן כְּשֶׁלּוֹמְדִים מִסְכַּת אַבּוֹת, כְּבָר לֹא צָרִיכִים סֵפֶר אַחֵר, וּבִפְרָט שֵׁשׁ לְךָ אֵת הַפְּרוּשׁ "חֲסֵדֵי אַבּוֹת", טוֹב מְאֹד שֶׁתְּצַרְף אֵת זֶה אֶל הַלְמוּד, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרַגּוּעַ לְנַפְשְׁךָ.

הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלְתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְּךָ תְּמִיד.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כֹּה תִפְזוּ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר הַקֵּט, ג' תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

זַכְּנֵי הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת אֶצְלָא צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְהַרְבֵּה הַתְּפַלְלָתִי בְּשִׁבְלֶיךָ, שְׂיִהְיֶה לָכֶם טוֹב בְּחַיִּים וְתְּצַלִּיחוּ, וְיִתְרַחֵב לָכֶם בֵּין בְּגִשְׁמֵי וּבֵין בְּרוּחָנִי, וְתָרוּ רַב נַחַת בְּכֹל יְלָדֵיכֶם.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תפח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר הַקָּת, ג' תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נִרוּ יְאִיר.

זְכַנִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת אֶצְל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְהִרְבֵּה
הַתְּפִלָּתִי עֲלֶיךָ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁהַתְּפִלוֹת תִּתְקַבְּלֶנָּה
לְרַחֲמִים וּלְרַצוֹן לְפָנַי אֲדוֹן כֹּל.

נָא וְנָא רְאֵה לְחִזֶּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיַּי אֲפָנִים שְׁבַע עוֹלָם לְהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה, וּבְכַרְט עֲכָשׁוּ שְׂאֵתָה רוּצָה לְצֵאת מִהַמְּלֻמְדוֹת, תְּכַנִּס אֶת
עֲצָמְךָ יוֹתֵר בְּסוֹפְרוֹת, הָעֵקֶר שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לְךָ פְּרֻנְסָה
בְּשִׁפְעַע, וְעַל כָּלֵם — אֵל תִּשְׁכַּח מִהַתְּכַלִּית הַנְּצַחִית, לְדַבֵּר בְּכֹל יוֹם
אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וְתִגְנַב
זְמַנִּים לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵז תִּרְאֶה נְסִים נְגִלִים שִׁיעֲשֵׂה
עִמָּךְ, כִּי כְּשֶׁאָדָם מְרַגֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, סוּף כֹּל סוּף
נִשְׁבֵּר הַחֲשֵׁף וְרוֹאִים אֶת הָאוֹר.

מָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תַּעֲשֶׂה לְעֲצָמְךָ שְׁעוֹר בְּכֹל יוֹם לְלַמֵּד
מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ, חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, כִּי יַמִּי שְׁנוֹתֵינוּ הֶבֶל
וְרִיק, וּפּוֹרְחִים כְּצֵל צִפּוֹר הַפּוֹרֵחַ בְּאוֹר, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁשָּׂם אֶת
תְּכַלִּיתוֹ לְפָנַי עֵינָיו, וּמְצִית אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְלוֹמֵד תּוֹרָה וּמִתְפַּלֵּל
בְּכּוֹנְנָה.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי
שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרָכְךָ תָּמִיד.

הַמְּאֵחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

זכני הקדוש-ברוך-הוא להיות אצל ציון רבנו ז"ל, והרבה התפללתי עליכם, ואקנה לפניו תברוך, שתפלותינו תתקבלנה לרחמים ולרצון לפני אדון כל, ויהיה לכם נחת מילדיכם, ותצליחו בגשמיות וברוחניות, ותהיה לכם פרנסה בשפע, ותצאו מכל הצרות והחובות, וביתכם יהיה בית ועד לחכמים, ותמיד תהיו רק בשמחה עצומה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תצ.

בעזרת השם ותברוך, יום שלישי לסדר חקת, ג' תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

זכני הקדוש-ברוך-הוא להיות אצל ציון רבנו ז"ל, והרבה התפללתי עליך, והעקר תקח את עצמך בידיך, ותתמיד בלמוד התורה הקדושה, כי אין טוב אלא תורה, ומי שמרגיל את עצמו ללמד תורה על-פי סדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל, אין עוד יותר טוב מזה, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו, וזוכה ללמד תורה, ואז טוב לו בזה ובכא לנצח נצחים.

תשתדל מאד להתפלל במגן ערב ובקר, ואז לא תחסר לך פרנסה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תצא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר חֻקֹּת, ג' תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

זְכַנִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת אֶצְל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְהַרְבֵּה הַתְּפִלָּתִי בְּשִׁבְלֵכֶם, שְׂתַהֲיֶה לָכֶם פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעוֹ, וְתִצְאוּ מִכָּל צָרוֹתֵיכֶם וְחֻבוֹתֵיכֶם, וְיִתְרַחֵב לָכֶם בֵּין בְּגוֹשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת.

רְאֵי לוֹמֵר לְאַבְיָךְ, שְׂיִתְרַגַּם עוֹד קוֹנְטְרָס בְּשׂוֹפָה הַהוֹדִיּוּת, וְיִדְפִּיס אֶת זֶה, כִּי כָּלֵם מִתְּפַעֲלִים מִהַקּוֹנְטְרָס שֶׁהוּא תְּרַגַּם, וְזוֹ זְכוּת מְאֹד גְּדוֹלָה, כִּי יֵשׁ שָׁם הַרְבֵּה יְהוּדִים, וְחָבֵל שֶׁלֹּא יִדְפֵּס וְיוֹפֵץ, וְלִכְּן תִּגִּידִי לְאַבְיָךְ בְּשִׁמִּי, שְׂיִרְאֶה לְתַרְגַּם עוֹד קוֹנְטְרָס.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תצב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר חֻקֹּת, ג' תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שְׂיִחִיו בְּצַח.

זְכַנִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת אֶצְל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְהַרְבֵּה הַתְּפִלָּתִי בְּשִׁבְלֵכֶם, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂהַתְּפַלּוֹת תִּתְקַבְּלֶנָּה לְרַחֲמִים וּלְרַצוֹן לְפָנַי אֲדוֹן כָּל.

תְּהִלָּה לְאֵל, בְּנִכְּם ... מִצְּלִיחַ מְאֹד אֶצְלֵנוּ, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂתִרְוּ מִמָּנוּ רַב נַחַת דְּקַדְשָׁה.

נָא וְנָא רְאוּ לְשִׁמּוֹר עַל יְלָדֵיכֶם, שֶׁלֹּא יִשְׁפְּעוּ מִהֶרְחֹב, כִּי הַיּוֹם

אָשׁר   כה תצג   בנחל   עה

צָרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשָׁמֵר עַל הַיְלָדִים, חֵס וְחֶלְיָהּ, שְׁלֵא יתְקַלְקְלוּ,

כה תצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יתְבַרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר חֻקֹּת, ג' תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... וְ... שְׂיִחִיו נִצַּח.

זְכַנִי הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת אֶצְל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְהַרְבֵּה
הַתְּפִלָּתִי עֲלֵיכֶם, שְׂיִתְרַחֵב לְכֶם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, וְתִהְיֶה לְכֶם
פְּרֻנְסָה בְּשִׁפְעַע, וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — שְׂיִהְיֶה לְכֶם נַחַת מִיְלֻדֵיכֶם.

הַנְּנִי דוֹאָג מְאֹד עַל שְׁלוֹם בְּנֵיכֶם ... גֵּרוּ יֵאִיר, בְּגִיל שְׁלוֹ הוּא
מְכָרַח כְּבָר לְהַתְחַתֵּן, תִּאֲמִינוּ לִי, כִּי עֲכָשׁוּ צָרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ
בְּפַעַל מִמֶּשׁ בְּעֵבֹר קִדְשָׁת וְטְהָרַת הַנְּעֹר, כִּי אִם יֵלֵד בְּגִיל
חֲמֵשׁ-עֶשְׂרֵה כְּבָר הַיֵּצֵר הָרַע בּוֹעֵר בּוּ מְאֹד מְאֹד, וּבְעֻוֹנוֹתֵינוּ
הַרְבִּים, בָּאִים אֵלַי בַּחֲוָרִים צְעִירִים בְּגִיל אַרְבַּע-עֶשְׂרֵה אוֹ חֲמֵשׁ-
עֶשְׂרֵה פְּגוּמִים מְאֹד, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, בְּפָגַם הַבְּרִית, אֲזִי בְּנֹדָאֵי בַּחֲוָרִים
גְּדוּלִים יוֹתֵר בְּנֵי שְׂמוֹנֶה-עֶשְׂרֵה תִשְׁעֵ-עֶשְׂרֵה, צָרִיכִים לְהִקָּים בֵּית.
וְלִכֵּן עֲצָתִי, שְׂבַחֲוִרִים שְׂמִיגִיעִים לְפָרְקֵם צָרִיכִים לְהַתְחַתֵּן מֵה שְׂיִוִּיתֵר
מֵהָר, בְּכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, רְאוּ שְׂבַנְכֶם יִתְחַתֵּן, וְלֹא
תִתְחַרְטוּ, וְתִהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ לִי שְׂדוּף טוֹב בְּעֵבֹרוֹ, הַעֲקֹר שְׂאֲתֶם
תִּרְצוּ, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתִשְׂיִמוּ לִב אֶל
דְּבוּרֵי אֱלוֹ, שְׂאִין לִי שׁוֹם אֵינְטֵרְס אִישִׁי, אֶלָּא לְהַצִּיל אֶת בְּנֵיכֶם, רְאוּ
לְחַתֵּן אוֹתוֹ, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂיִהְיֶה לְכֶם הַרְבֵּה נַחַת מִמֶּנּוּ.

נָא וְנָא רְאֵה ... הַיָּקָר לִי מְאֹד, לְהַתְחַזֵּק בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים
שְׂבַעוּלִם, וְלִהְיוֹת דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוּ יתְבַרֵךְ, וְתִמִּיד תִּרְגִּיל אֶת

עצמך לחשב רק ממנו יתברך, כי באמת אין לנו שום דבר בעולם רק את הקדוש-ברוך-הוא, והיה טוב מאד, אם היית עושה לעצמך שעור קבוע בכל יום במסכת אבות, הינו יש ששה פרקים, שתלמד בכל יום פרק אחד, ותעין גם בפרושי "חסדי אבות", ותהיה לך התחזקות נפלאה לאותו יום, כי באמת צריכים ללמד בכל יום שעור מוסר, ואיפה יש לנו עוד יותר ספר מוסר ממוסרי חכמינו הקדושים שבמסכת אבות, ועל-כן מה טוב ומה נעים, אם תתחיל בכל יום אחר ברכות התורה לומר פרק במסכת אבות, הינו ביום ראשון פרק א', וביום שני פרק ב' וכו' וכו', עד שתזכה לסיים ביום ששי פרק ו', וכן תחזור בכל שבוע, וכך מנהגי זה שנים רבות, ובשבת אני חוזר עוד פעם את כל המסכתא, כי זו סגולה ליראת שמים, ותהלה לאל, זכני הקדוש-ברוך-הוא עם הפרוש הנפלא הזה, ועכשו אני באמצע לסדר פרוש חדש בשם "זכות אבות", יעזר הקדוש-ברוך-הוא שאזכה לסימו ולתפוסו ולהדפיסו.

הכפל הדבר, ראה לישוב הדבר, ותכתב לי תכף-וימיד בענין השדוף.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כה תצד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר חקת, ג' תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

מה אמר לך, ידידי הנקר! אפה צמוד בפנימיות לכבי לטוב כל הימים, ואני מאד מאד שמח, שתהלה לאל, הקדוש-ברוך-הוא מזכה אותך עם ילדים, רק צריכים לבקש ממנו יתברך, שיהיו לך ילדים טובים, צדיקים קדושים, כי כף מוכא בדברי חכמינו הקדושים, שתפלת האב על הבנים מועילה מאד, ומעשה בכהן אחד, שהתפלל הרבה על ילדיו, וזכה לחמשה בנים ולחמש בנות, וזכה לראות בעיניו איך ששמשו במקדש. ולכן ראה להתפלל בכל

כה תצה.

בעזרת השם ותפוח, יום שלישי לסדר חקת, ג' תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין הבן, לדעתי, מכרח להיות שאחד שבר אותו אישית וכו', או אחד עשה לו משהו וכו' ודי לחכימא. פי אחרת לא יכול להיות, שילד טוב יתהפך, חס וחסלילה, למצב כזה שאפה כותב. ולכן העצה, קדם כל לחזק אותו מאד, ולא להעליב אותו, ולא להשפיל אותו, אלא לתת לו גבוי, והקדוש-ברוך-הוא יעזור שיתהפך לטובה, העקר רק לחזק אותו ולעודד אותו ולשמח אותו, ושירגיש שאין האבא והאמא שונאים אותו, פי בדרך כלל ילד כזה נכנסים בו רגשי אשמה וכו', וכן מפחד מההורים אולי הם שונאים אותו וכו', ולכן אפה ואשתך צריכים להגביה אותו, ולחזק אותו, ולאמץ אותו, ולשמח אותו, ואני מתפלל להקדוש-ברוך-הוא, שיהיה לך הרבה נחת ממנו, ושיתהפך לטובה, וגם אפה ואשתך תתפללו עליו, והקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתנו, שהילד יגדל בתורה וביראת שמים.

הכפל הדבר, לא להשפילו ולא לשבר אותו, ואז יהיה לכם הרבה נחת.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר חֻקֵּי, ג' תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מָאֵד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מִקֵּדָם צִלְצְלָה אֵלַי ... תְּחִיָּה בְּעֵינַי הַלְוָאָה וְהִסְכַּמְתִּי אִתָּהּ. מָה
אָמַר לְךָ! אֲנִי פְּשוּט מִתְבַּיֵּשׁ מִמֶּךָ, וְאִינִי יוֹדֵעַ מַה לְחַשֵּׁב הַלְאָה,
וְאִיךָ לְסֵדֶר אֶת הַתְּשֻׁלוּמִים, וּבּוֹדָאֵי עֲוֹנוֹתַי גָּרְמוּ לִי כָּל הַצָּרוֹת
הָאֵלֶּה, מִצַּד אֶחָד אֲנִי שֹׁמֵחַ מְאֹד מְאֹד, שְׁעוֹבָדִים בְּקֶצֶב מְהִיר עִם
בְּנֵי בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וּמִצַּד שְׁנֵי אֲנִי מְאֹד שְׂכוּר, כִּי מַה יֵּלֵד יוֹם וְכוּ',
אִךָ כָּבֵר אָמַר מוֹהֲרֵנִי ז"ל, שְׁבִדְבַר רַבְּנוּ ז"ל לֹא רוֹאִים רַק אֶת
הַפְּסִיעָה הָרֵאשׁוֹנָה, וְכֵן אֲנִי מִתְנַהֵג כָּל יְמֵי חַיֵּי, אִךָ פֶּעַם לֹא רָאִיתִי
רַק אֶת הַיּוֹם הַזֶּה, מַה יִּהְיֶה לַיּוֹם הַמִּחְרָת לֹא רָאִיתִי, דְּבָר אֶחָד חֻקִּי
בְּלִבִּי, שֶׁהִתְחַרַּח לַעֲזוֹב אֶת זֶה הָעוֹלָם, וְזֶה מַה שֶּׁמְצִיל אוֹתִי מִכָּל
הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים, כִּי אֲנִי מִתְחַזֵּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (שְׁמוּאֵל-א
ל, ו): "וַיִּתְחַזַּק דָּוִד בַּהוֹי"ה אֱלֹקָיו", דָּוִד הַמֶּלֶךְ הָיָה בְּצָרוֹת גְּדוֹלוֹת,
הָיוּ לוֹ שׁוֹנְאִים, וְאָפְלוּ אִשְׁתּוֹ מִיכַל בְּזָה לוֹ בְּלִבָּהּ, וְכֵן מַה שֶּׁעָבַר
עָלָיו אַרְבָּעָה מִשְׁבָּרִים מְאֻרְבָּעָה יְלָדִים, אִךָ-עַל-פִּי-כֵן הִתְחַזַּק. מִכָּל
זֶה רוֹאִים, שֶׁבְּזָה הָעוֹלָם צָרִיכִים הַרְבֵּה הִתְחַזְּקוּת, כִּי בְּלִי הִתְחַזְּקוּת
אִי אֶפְשָׁר לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְחוּס וַיִּרְחַם עָלַי, וַיִּרְחִיב לִי בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין
בְּרוּחֵנִי.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַשְׁלִים עִם אִשְׁתְּךָ, וְתִשְׁתַּדֵּל שֶׁתְּהִיָּה פְּרֻנְסָה
בְּבֵית, כִּי הִיא מִתְלוֹנְנֶת שְׁלֹא-חֲרוּגָה אֵין לָהּ פְּרֻנְסָה, וְאֲנִי בּוֹדָאֵי דָן
אֶת שְׁנֵיכֶם לְכַף זְכוּת, כִּי בּוֹדָאֵי כּוֹנְנֶתְכֶם רַק לְטוֹבָה, וּבּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזוֹב
אֶתְכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

עט

בנחל

כה תצו

אשר

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפלתִי שאני

מברך ומתפלל בעדך. ייחזיקו דרכי תמיד

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר חקת, ג' תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה גגיעו וירדפו אל ... שיחיו.

זכני הקדוש-ברוך-הוא להיות אצל ציון רבנו ו"ל, והרבה
התפללתי בעבורכם, שתפקדו בזרע של קימא, ותחיו חיים נעימים,
והשלום והאהבה יהיו ביניכם תמיד.

נא ונא תתחזקו בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה,
ותחזקו ותשמחו ותעודדו אחד את השני, והעקר — שתכבדו אחד
את השני בהבנה הדדית, שתבינו אחד את השני, כי סוף כל סוף
ימינו כצל עובר, ואם הבעל אינו מבין את האשה, ואם האשה אינה
מבינה את הבעל, אז מתחילות להיות מריבות בתוך הבית, וכשייש
מריבות בבית, כל הבית כבר הרוס. ולכן ראו לשמור מאד על שלום
ביתכם, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אתכם.

צריכים לבטל את עצמנו לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, לידע,
להודיע ולהודע, אשר הוא יתברך מחיה וממהיה ומקים את כל
הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות
אלקותו יתברך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפלתִי שאני
מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו ודרככם תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כה תצח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר חקת, ג' תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אָל ... שיחיו נצח.

זכני הקדוש-ברוך-הוא להיות אצל ציון רבנו ז"ל, והרבה התפללתי עליכם, שיהיה לכם ורעא חיא וקיימא, העקר אתם צריכים להתחזק, ואף שעדין לא רואים ישועת ה', צריכים להאמין באמונה פשוטה, אשר בודאי לא יעזב אתכם הקדוש-ברוך-הוא, ועל-ידי רבוי התפלות, סוף כל סוף תראו ישועה נוראה ונפלאה מאד מאד, שיעשה עמכם הקדוש-ברוך-הוא, ואף שעדין נעלם ונסתר הפל, ולא יודעים כלום מה ילד יום, עם כל זאת עליכם לדעת, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ובודאי לא יעזב אתכם הקדוש-ברוך-הוא, רק צריכים סבלנות גדולה מאד, ובודאי כבר מתפוצצים העצבים, פי אין כבר כח לחפזות, עם כל זאת ההכרח להתחזק עוד יותר ועוד יותר, וכפי שהאדם מתחזק — כן זוכה שעובר על הפל.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרככם תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כה תצט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר חקת, ג' תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אָל ... שיחיו.

זכני הקדוש-ברוך-הוא להיות אצל ציון רבנו ז"ל, והרבה התפללתי בעבורכם, שתהיה לכם פרנסה בשפע וברוח, ולא תצטרכו לבריות, אלא תוכלו לתרם לאחרים, ולא שאחרים יתרמו לכם.

פא   בנחל   כה תק   אשר

נא ונא ראו לחזק את עצמכם בכל מיני אפנים שבעולם להיות
בשומחה ומדינה אחד את השוני לכה זכות וחשמדלו להריז אחד

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני
מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרככם תמיד, ותבשרו לי
בשורות משמחות.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כה תק.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תקת, ג' תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... שיחיו נצח.

זכני הקדוש-ברוך-הוא להיות אצל ציון רבנו ז"ל, והרבה
התפללתי בעבורכם.

נא ונא ראו להתחזק יחד, ולשמור מאד על טהרת המשפחה,
וכדאי לחזר את ההלכות פעם בחדש, כי אלו ההלכות מאד מאד
נצרכות, כי זה ענן של כריתות.

נא ונא הרגילו את עצמכם להתפלל להקדוש-ברוך-הוא, וכל
מה שאתם צריכים — בין בגשמי ובין ברוחני תבקשו רק ממנו
יתברך, ועל-ידי-זה תראו נסים נגלים שיעשה עמכם הקדוש-ברוך-
הוא.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כה תקא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר חקת, ה' תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְזוּ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינַת תְּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אחי ורעי היקרים! רבנו ז"ל אָמַר פֶּעַם (תּוֹרַת מוֹהֲרָ"ן, סִימָן רמז):
 חֲדוּשׁ כְּמוֹנֵי עֲדִין בְּעוֹלָם לֹא הָיָה. וַיֵּשׁ בְּזֶה שְׁלֹשָׁה פְּרוּשִׁים: א.
 הַפְּרוּשׁ שֶׁל הָרַב מִטְשֶׁהֲרִין ז"ל, שֶׁאָמַר: אֵיךְ יְכוּלִים לוֹמַר דְּבוּר
 כְּזֶה, הֲלֹא הָיוּ הָאֲבוֹת, הַנְּבִיאִים, הַתַּנְּאִים וְהָאֲמוּרָאִים, הַגְּאוּנִים
 וְהַמְּקַבְּלִים? אֵלָּא חֲדוּשׁ כְּזֶה עִם הַעֲלָמָה וְהַסְתָּרָה כְּזוֹ, זֶה עֲדִין לֹא
 הָיָה בְּעוֹלָם. ב. אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אוֹמְרִים, שְׂזָה סוֹבֵב לְעִנְיָן
 הַהִתְחַדְּשׁוֹת, שְׁצָרִיכִים לְחַדֵּשׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם, בְּכָל שָׁעָה וּבְכָל
 רֵגַע, זֶה הָיָה הַחֲדוּשׁ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל. רַבְּנוּ ז"ל פֶּעַם אָמַר (תּוֹרַת מוֹהֲרָ"ן,
 סִימָן שפד): לֹא מִבְּעֵי שְׁדָבוּר אֵינוֹ יוֹצֵא מִמֶּנּוּ אֵלָּא בְּהִתְחַדְּשׁוֹת, אֵלָּא
 אִפְלוּ הֵבֵל פֶּה אֵינוֹ יוֹצֵא מִמֶּנִּי אֵלָּא בְּהִתְחַדְּשׁוֹת; הֵינּוּ רַבְּנוּ ז"ל
 הִתְחַדְּשׁ בְּכָל רֵגַע וּשְׁנֵיָהּ, וְחֵי חַיִּים חֲדָשִׁים. וְזֶה — חֲדוּשׁ כְּמוֹנֵי
 עֲדִין בְּעוֹלָם לֹא הָיָה. ג. הַפְּרוּשׁ הַפְּשוּט פְּרָשְׁתִּי, מִי שֶׁעָבַר כְּבָר
 שְׂבָעָה מְדוּרֵי גֵיהֲנוֹם, וְנָפַל בְּעַמְקָא דְתַהוּמָא רַבָּא, וְעָבַר כְּבָר עַל כָּל
 הַשְּׂאוּל תַּחְתִּית וּמַתְחַתִּיו, וְלֹא הָיְתָה יְרִידָה בְּעוֹלָם שְׁלֹא נָפַל לְשָׁם,
 וְלִכְלֹף עֲצָמוֹ בְּכָל מֵינֵי עוֹנוֹת שְׂבָעוֹלָם, וּבְכָל מֵינֵי זְהֻמוֹת, עַד כְּדֵי
 כָּף, שְׂרַחֲמָנָא לְצֻלָּן, אַנְשִׁים נִמְצְאִים בְּיֹאוֹשׁ לְגַמְרֵי, הַתְּיָאוּשׁ
 מִחַיִּיהֶם, עַד שֶׁאֵנוּ רוֹאִים אַנְשִׁים שְׂבָאִים מְדוּרֵי דוֹרוֹת צְדִיקִים,
 מִיַּחְסִים, שׁוֹמְרֵי תוֹרָה וּמִצְוֹת, וְנָפְלוּ וְהִדְרָדְרוּ וְהִשְׁלִיכוּ מֵהֶם גַּם
 אֶת הַתְּפִלִּין, רַחֲמָנָא לְצֻלָּן, אֵינָם שׁוֹמְרִים שְׁבֵת, נָפְלוּ בְּזָבֵל עֲמָק,
 וּמִנְחִים בְּיֹאוֹשׁ הַכִּי גְדוֹל. וְהֵינָה מַה מְצָאוּ? קוֹיְנֵטְרַס קוֹטָן מְדַבְּרֵי רַבְּנוּ
 ז"ל, שְׂמַגְלָה וּמְפָרְסֵם אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מְחַדִּיר בְּהֶם חֵיוֹת לֹא
 לְהַתְּיָאוּשׁ, לֹא לְפַחַד, "תְּהִיָּה שְׂמַח", "תְּהִיָּה סְבֻלָּן", "אֵל תַּתְּעַצְבֵּן",

וְזֶה הַפֶּה אוֹתָם מֵהַהֶפֶךְ אֶל הַהֶפֶךְ, הֵם הָיוּ מֵיֵאָשִׁים לְגַמְרֵי מַחֲיֵיהֶם, יִרְיֵו לְרַחֲמֵי הַמִּשְׁמָעוֹ מִכָּל שִׁכְוֹ שֶׁלֹּא עוֹיֵז אוֹחֵם

הַפְּרוֹשׁ הַפְּשׁוּט: הַחֲדוּשׁ כְּמוֹנֵי צִוְיָן בְּעוֹזֵם לֹא נִזְנוּ. לֹא נִזְנוּ וְיָוּ כְּזֶה, שְׁאֶחָד שְׁמֵיֵאָשׁ, וְעֹזֵב אֶת הַיְהוּדוּת לְגַמְרֵי, וְהֵנָּה זֶה הַחֲזִירוֹ בְּתִשׁוּבָה. זֶה הַחֲדוּשׁ הַכִּי גָדוֹל, וְזֶה הַפְּרוֹשׁ הַפְּשׁוּט.

וְלִכֵּן מֵאַחַר שְׁאֲנוּ זוֹכִים לְדַעַת מְרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, רַבֵּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן קעז): עֲלֵיכֶם לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד, שְׂיֵשׁ לָכֶם רַבֵּי כְּזֶה, זֶה בְּעֶצְמָה צָרִיכָה לֵהִיּוֹת לָנוּ הַשְּׂמִיחָה, שְׂיֵשׁ לָנוּ רַבֵּי כְּזֶה, שֶׁהוּא מְבִיֵן אוֹתָנוּ, הוּא מְחַזֵּק אוֹתָנוּ, הוּא מְעוֹדֵד אוֹתָנוּ, הוּא מְשַׁמַּח אוֹתָנוּ, וְהוּא מוֹצִיא אוֹתָנוּ מִהַבּוֹץ, וְהוּא מְכַנֵּס בְּנוֹ תְּקוּנָה — אֵיךְ לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, בְּשִׁבִיל זֶה עֲלֵינוּ לֵהִיּוֹת מְאֹד מְאֹד בְּשַׂמְחָה עִם הַרַבֵּי הַזֶּה.

וּבְאֱמֶת כָּל הָעֵנָן שֶׁל שְׂמִיחָה אֵינָנו דְּבָר פְּשׁוּט. חוֹשְׁבִים שְׂרַבְנוּ ז"ל רוֹצֵה לְחַזֵּק אוֹתָנוּ, אָזִי אוֹמֵר: תְּהִיּוּ בְּשַׂמְחָה, אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כד): מִצְוָה גְּדוֹלָה לֵהִיּוֹת בְּשַׂמְחָה תָּמִיד. אֵין זֶה רַק עֲצָה לֵהִיּוֹת בְּשַׂמְחָה, אֶלֶּא זֶה מִצְוָה גְּדוֹלָה לֵהִיּוֹת בְּשַׂמְחָה, וְזוֹ מִצְוָה הַכְּלוּלָה מִכָּל הַמִּצְוֹת. כִּי עַל הַתּוֹרָה נֶאֱמַר (וַיִּקְרָא ייח, ה): "וַיְחִי בְהֵם" וְלֹא שְׂיָמוּת בְּהֵם. כָּל הַתּוֹרָה הִיא לְהַחֲיוֹת אֶת הָאָדָם וְלֹא לְהַמִּיתוֹ, כִּי אֵין הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא חֶפֶץ בְּמִיתָתוֹ שֶׁל רְשָׁעִים אֶלֶּא בְּתִשׁוּבָתוֹ. הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אֵינָנו רוֹצֵה לְנַקֵּם בְּבִנְי־אָדָם, אֶלֶּא חֶפֶץ שְׂיָשׁוּבוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו. וְלִכֵּן אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כח), שְׂאֵלוֹ הַנְּגִידִים שְׂמִפְחִידִים אֶת בְּנֵי־אָדָם, הֵם בָּאִים מֵאֲלֵפֵי־הַנְּפִילִין. וְכֵן אוֹמֵר הַתּוֹלְדוֹת הַקְּדוּשׁ, הַתְּלִמִּיד הַכִּי גָדוֹל שֶׁל הַבְּעַל־שֵׁם־טוֹב זי"ע, בְּפִרְשַׁת חֻקַּת, עַל הַפְּסוּק (בַּמִּדְבָּר כא, ו): "וַיִּשְׁלַח הַנְּי"ה בְּעַם אֶת הַנְּחָשִׁים הַשְּׂרָפִים, וַיִּנְשְׁכוּ אֶת הָעָם, וַיָּמָת עִם רַב מִיִּשְׂרָאֵל", שְׁזֶה סוֹכֵב עַל אֵלוֹ

הַמַּגִּידִים, שְׁהוֹלְכִים לוֹמֵר מוֹסֵר לְאֲנָשִׁים, וְהֵם בְּכָלֵל נֹחֲשִׁים וְשׂוֹרְפִים, שְׁנוֹשְׁכִים אֶת הָעַם, וְזֶה גֹרֵם: "וַיָּמַת עִם רַב מִיִּשְׂרָאֵל", וַיָּמַת' זֶה נִפְלֵה, גֹרְמִים שְׁבַנֵי-אָדָם יִפְלוּ לְשֹׂאוֹל תַּחְתִּית. אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל הִיָּה הָעֵקֶר הַתְּחִזְקוֹת — לְהַתְּחַזֵּק, וְלֹא לְשַׁבֵּר אֶת הָאָדָם, אֲלֵא לְחַזְקוֹ. וַיְכַמּוּ שְׁהַתְּבַטָּא פַעַם וְאָמַר: קוֹנֵץ לְשֹׁבֵר יְהוּדֵי?! קוֹנֵץ לְהַגְבִּיָּה יְהוּדֵי! וְלָכֵן אִם רַבְּנוּ ז"ל הִדְגִּישׁ וְאָמַר, שְׁמַצּוּה גְדוּלָּה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וְלִהְרַחֵק מִמֶּנּוּ אֶת הָעֲצָבוֹת וְהַמְרָה שְׁחוּרָה בְּכָל כַּחוֹ — זֶה פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, וְזוֹ מַצְוָה הַכְּלוּלָה מִכָּל הַמַּצְוּוֹת, כִּי כְּשֹׂאָדָם מְקִים אֶת הַמַּצְוָה בְּשִׂמְחָה, בְּזֶה הוּא מְגַלֵּה אֶת טְהַר לְבָבוֹ. וְלָכֵן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמְּדוּת, אוֹת שְׁמַחָה, סִימָן א'): כְּשֹׂאָדָם עוֹשֶׂה מַצְוָה בְּשִׂמְחָה, זֶה סִימָן שֶׁלְּבוֹ שָׁלֵם לְאַלְקִינוּ. כִּי הַכֹּל תְּלוּי כְּפִי הַשְּׂמִיחָה בְּאָדָם. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל, שְׁגַם חַכְמֵי הָרוֹפְאִים אוֹמְרִים, שְׁכָל הַמַּחְלוֹת וְהַחֲלָאִים רָעִים בָּאִים לְאָדָם רַק מִחַמַּת חֶסְרוֹן הַשְּׂמִיחָה, וְלָכֵן צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת רַק שְׂמִחָה, וְאִף שֶׁזֶה בָּא מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, צְרִיכִים לְהַכְרִיחַ עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, וְלַעֲשׂוֹת עֲצָמוֹ כְּאִלוֹ הוּא שְׂמִיחָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא יָבוֹא לְשִׂמְחָה, וְצְרִיכִים לְנַגֵּן לַעֲצָמוֹ נִגּוֹן שֶׁל שְׂמִיחָה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן לְשַׁמַּע נִגּוֹן שֶׁל שְׂמִיחָה, וְלְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְזֶה יוֹצִיאֵנוּ מִהַשְּׂאוֹל תַּחְתִּית, וַיְכַמּוּ שְׁסִפֵּר לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (סִפְוֵרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה יג), מִהַשְּׁבַעָה בְּעֵטְלִירָס מִיּוֹם שֵׁשִׁי, שֶׁהַבְּעֵטְלִיר בְּלֹא יָדִים אָמַר: אֲנִי מֵרְפֵא אֶת הַבַּת מִלְכָּה, עַל-יְדֵי עֲשָׂרָה מִינֵי נִגִּינָה; שֶׁזֶה הַסּוּד שֶׁל הַתְּקוּן הַכְּלָלִי, שֶׁרַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ, שְׁמִי שְׁבֵא אֶל הַצִּיּוֹן הַקְּדוֹשׁ שֶׁלוֹ בְּעִיר אוּמָן, וְנוֹתֵן פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה, וְאָמַר אֶת הָעֲשָׂרָה מִזְמוּרֵי תְהִלִּים, אֲפִלוֹ אִם עֲצָמוֹ וְגָבְהוּ חֲטָאֵיו וּפְשָׁעָיו, אֲנִי אוֹצִיאֵנוּ מִהַשְּׂאוֹל תַּחְתִּית, אָמַר רַבְּנוּ ז"ל. וְעֲשָׂרָה מִזְמוּרֵי תְהִלִּים הֵם עֲשָׂרָה מִינֵי נִגִּינָה. וְלָכֵן נוֹהֲגִים אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּכָל יוֹם וְיוֹם לֹמֵר עֲשָׂרָה מִזְמוּרֵי תְהִלִּים, וְכַמָּה זְמַן זֶה אוֹרֵךְ? חֲמֵשׁ, אוֹ שְׁבַע אוֹ עֶשֶׂר יָמִים, וְלֹא יוֹתֵר. אָמַר רַבְּנוּ ז"ל אֲנִי אוֹמֵר לָכֵם, שְׁעֲשָׂרָה מִזְמוּרֵי תְהִלִּים אֵלּוֹ תְקוּן הַכְּלָלִי, זֶה תְקוּן גָּמוּר לְכָל הַחֲטָאִים שְׁבַעוּלָם, אֲבָל מֵאַחַר שֶׁאֲנִי גְלִיתִי אֶת זֹאת, יִהְיֶה כָּל-כּוֹף קָשָׁה לֹמֵר אֶת זֹאת, כִּי כָּל דְּבָר שֶׁצָּרִיךְ לַעֲשׂוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, בָּא מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, הֵרִי אָדָם יְכוֹל לֹמֵר תְּהִלִּים לְלֹא

הַפְּסָקָה, אָבֵל בְּנוֹגַע לְעִשְׂרֵה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים אֵלָיו, יִכְנָסוּ בּוֹ כָּל מִינֵי
מַחֲשֵׁבוֹת זְרוֹת בַּלְבוּלִים וְשִׁטְיוֹת — לְמַה בְּדִינָה אֵלָיו הַעֲשֵׂרָה לְמַה

חֶלֶק א', סִמֵּן כט), שִׁתְּקוּן נִכְזָז' יָדוּ תִקְוִן נִשְׁמֵן, תִּקְוִן נִכְזָז יָדוּ, יָדוּ
אִיךָ יֵשׁ לָנוּ נְסִיוִן בְּעֵנִין? ! רַבְּנוּ ז"ל הוֹרָה לֹאמֹר אֵת הָעִשְׂרֵה מְזֻמְרֵי
תְהִלִּים, וְכָל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ צָרִיף לְאָמְרוֹ בְּכָל יוֹם, וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי
מִי שְׁאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ, וְאוֹמֵר בְּכָל יוֹם אֵת עִשְׂרֵה מְזֻמְרֵי
תְהִלִּים.

אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים! עֲצֵם הָעֶבְדָּה שְׁאַנוּ מְקַרְבִּים אֶל רַבְּנוּ
ז"ל, זֶה כְּבָר דְּבָר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, מְכַל שְׁכָן וְכָל שְׁכָן שְׁאַנוּ מְקַבְּלִים
עֲצוֹת מְרַבְּנוּ ז"ל, זֶה צָרִיף לְחַזְקָנוּ מְאֹד מְאֹד, הַחַיִּים מְאֹד קָשִׁים,
כְּפִי שְׁפָל אֶחָד וְאֶחָד יוֹדֵעַ מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו. רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר
(לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִמֵּן קצא), יְכוּלִים לְשַׁבֵּת שְׁנֵי בְּנֵי-אָדָם זֶה לְצַד
זֶה, זֶה מְנַח בְּגֵן-עֵדֶן וְזֶה בְּגִיהֵנוֹם, זֶה מְלֵא שְׂמֵחָה, וְזֶה מְלֵא
עֲצָבוֹת, וְדָבָר זֶה אֵי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר לְזוּלָתוֹ. יֵשׁ מְפָה בְּזֶה הָעוֹלָם
שְׁנִקְרָאת "קִנְאָה". הַקִּנְאָה אוֹכֵלֶת אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, כָּל אֶחָד מְקַנָּא
בְּזוּלָתוֹ, כָּל אֶחָד חוֹשֵׁב שֶׁלְזוּלָתוֹ יֵשׁ יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר יֵשׁ לוֹ, וְחַכְמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (פְּסָחִים נד.): אֵין אָדָם יוֹדֵעַ מַה בְּלָבוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ,
אֵין אָדָם יוֹדֵעַ מַה בְּלֵב שֶׁל חֲבֵרוֹ, אֶחָד מְקַנָּא בְּשֵׁנִי, אִם הִיָּה יוֹדֵעַ
אֵילוֹ צְרוּת הוּא עוֹבֵר, הִיָּה אוֹמֵר: אֵינִי צָרִיף אוֹתָךְ וְכִסְפָּךְ, וְכָל אֲשֶׁר
לְךָ, וְאֵינִי רוֹעָה אֶת צְרוּתֶיךָ. אָבֵל בְּנֵי-אָדָם אֵינָם מְסַתְּפִלִים כֶּךָ, יֵשׁ
פְּתָגָם עֲמָמִי: הַסּוֹס חוֹשֵׁב תְּמִיד, שֶׁהַדָּשָׂא בְּחֶצֶר חֲבֵרוֹ יֵרַק יוֹתֵר;
וְלִכֵּן מְקַנָּא תְּמִיד. וְכֵן יֵשׁ פְּתָגָם עֲמָמִי, שְׁסוֹס כְּשִׁשׁוֹתָה מִים —
בוֹעֵט בְּרַגְלָיו הָאֲחוֹרָיוֹת, וּמַדּוּעַ? כִּי רוֹעָה סוֹס נוֹסֵף שׁוֹתָה מִים,
אֲזִי מְקַנָּא וְכוּ'. כֶּךָ נִדְמָה אָדָם שֵׁשׁ לוֹ, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, קִנְאָה. עַד
כְּדִי כֶּךָ, שְׁחַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (שְׁבַת קנב:): כָּל מִי שֵׁשׁ קִנְאָה
בְּלָבוֹ — עֲצָמוֹתָיו מְרַקִּיבִים. וְזֶה עוֹד בַּחַיִּים חֵיווֹתוֹ, הַקִּנְאָה אוֹכֵלֶת

אותו, רחמנא לצלן, וזו מחלה שיש בכל העולם כלו מקטנם ועד גדולם, כל אחד יש בו קנאה, וחושב הנה פלוני זה מצלח ואני לאו, פלוני זה יש לו ילדים ומגדלם, ויש לו הצלחה, ואני אני זוכה לזה, כל אחד ואחד מקנא באחר. ולכן לא בתנם שאומרים חכמינו הקדושים (אבות ד, ה): איזהו עשיר? השמח בחלקו. עשיר אמתי הוא זה ששמח במה שיש לו, ואינו צריך את אף אחד, הכל יש לו ולמה? כי מה שיש לי זה שלי, ואף אחד אינו יכול לקחת ממני, ואם אדם חי בתחושה כזו, שהכל זה שלו, הוא שמח מאד, כמאמרם ז"ל (ברכות נח.): אורח טוב מה הוא אומר? כל מה שטורח בעל-הבית, אינו טורח אלא בשבילי. אורח רע מה הוא אומר? כל מה שטורח בעל-הבית, לא טרח אלא בשבילו.

אנו אורחים בזה העולם, הבה לא נטעה את עצמנו, יבוא היום שנצטרך לעזוב את זה העולם, ולא יועיל מאומה, אף אחד לא ישטה בכם שתחיו לעולם, יעברו שנותיכם כמה שהקציבו לכם בשמים, ולפתע פתאם תעזבו את זה העולם, ודבר זה ודאי, ולבל יעבדו עליכם, שיש איזו סגלה להשאר בחיים, אדם מכרח למות. אם אדם יודע את זאת, שיבוא היום ויצטרף לעזוב את זה העולם, הוא מסתפל על החיים בצורה אחרת, ראשית — למה לי לדאג על עולם שאינו שלי?! למה לא אכין לי מזון נצחי?! ואחר-כך — למה לי לקנא בזולתי?! רבנו ז"ל ספר לנו (ספורי מעשיות, מעשה ט' מהחכם והתם), שהחכם אכל את עצמו, תמיד קנא בזולת, והתם היה תמיד שמח, וכשאמרו לו, שהחכם מרויח כף וכף, ואתה אינך מרויח אלא פרוטות ועומות, היה שמח מאד, ואמר: זה מעשה שלי וזה מעשה שלו. אומר מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות, פסח, הלכה ט'), שזה סוד הספירה, שאנו סופרים מעת יציאת מצרים עד קבלת התורה, וכתוב: "וספרתם לכם" — לכם לעצמכם. וכך דורשים חכמינו הקדושים, שכל אחד ואחד מחיב לספור לעצמו את הימים, ולא די שהחזן והבעל תפלה סופרים את היום, אלא כל אחד ואחד מחיב לספור את היום, ומדוע? כי בהכרח לו לאדם לספור ימיו, כמאמרם ז"ל (ראש השנה ה.): מצוה למימנא יימא, ומצוה למימנא

שבועי, מצוה לספר את הימים והשבועות, אדם צריך לחיות עם חשבוני כשארם יודע שבא לזה העולם רק להפיר את הפדולש-

תשובה של שבת, שאדם שמנו עם כל גאונה ויגאונה טובה שיש לו. הוא כל-כף שמח, שאין מאשר יותר ממנו. וזו נקראת תשובה של שבת, ואחר-כך יש תשובה של ששת ימי החל, פעם כשר ופעם טרף, פעם מתר ופעם אסור, פעם טהור ופעם טמא, מתהפך אצלו, אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ב'), שצריכים להמשיך שמחת השבת על ששת ימי החל. ועוד אומרים חכמינו הקדושים (אבות ד, ה): איזהו מכבד? המכבד את הבריות, מה אנו רואים? בני-אדם רוצים כבוד, וכי ראיתם מי שאינו רוצה כבוד?! ומהו איש מכבד באמת? שהוא כל-כף מלא כבוד, עד שנותן לכלם כבוד, וזה סימן שהוא איש מכבד. אנו רואים כלי, ועומדים מרחוק, ואין יודעים אם הדלי הזה מלא מים אם לאו, ומהו הסימן אם הדלי מלא אם לאו? אם עולה על גדותיו — סימן שהוא מלא. אבל אם אין יוצאים המים ממנו, סימן שעדין ריק הוא בחלקו. כמו-כן בענין כבוד, אם רואים אדם שמכבד את כלם: "שלום עליכם", "עליכם השלום", מקדים שלום לכל אדם, כמאמרם ז"ל על רבי יוחנן, שמעולם לא הקדימו אדם שלום אפלו נכרי בשוק (ברכות יז). ולא חפה לתשומת לב מהזולת, כי מה זה כבוד? אדם רוצה שיכבדו אותו, וכפשוטו, אדם חפץ בתשומת לב, משתוקק לכבוד, והכבוד זה התשומת לב בעבורו, אה, באו ר' מנדל, הפנסו ר' מנדל וכו', הכל סובב סביב ר' מנדל, מספן, אדם זה הוא כלי ריק, אבל ההוא מכבדו, כי מהו איש מכבד באמת? שנותן כבוד לכלם, ומעניק לאחרים, מחזק את הזולת וכו', אשר אין מעלה גדולה מזו. חכם — מאין יודעים שאדם חכם? אומרים חכמינו הקדושים (אבות ד, א): איזהו חכם הלומד מכל אדם. לומד מכלם, ויש מה ללמד. ברגע שאדם חושב שידע כבר הכל, הוא טפש ושוטה גמור. ולכן נקרא

'תלמיד חכם' ולא 'חכם', כי חכם הינו שסיים ללמד, אבל תלמיד חכם — שתמיד לומד עוד ועוד, ולכן אומרים חכמינו הקדושים: איזהו חכם? הלומד מכל אדם. יש ללמד בכל יום ויום מכל אחד. החיים קשים מאד, עובר על כל אדם צרות ויסורים ומרירות והרפתקאות, רוק או רוקה הם סובלים גיהנום בזה העולם, אין עוד צער כצער של רוק. הנביא ירמיהו צועק (איכה א, טו): "קרא עלי מועד לשבר את בחורי", אצל הסמ"ך-מ"ם זהו יום טוב כשאיכיל לשבר בחורים. ואים היום בחורים בני עשרים וחמש, שלשים וכו' וכו', ועדין הם רוקים, וכן רוקות מסכנות, בכל יום ויום נכנסים אלי רוקים ורוקות, ומבקשים ברכה למצא זוגם, ואני שואל: בני כמה אתם? ועונים: בני ארבעים פלוס וכו', ואני שואל: מדוע חפיתם?! וכו' וכו', וספורים אלו מצויים בכל יום. וזה היה הערב-רב שטמא את הנער, עד שמסכנים נותרו רוקים ורוקות, ואלו הצרות הגדולות ביותר, כי רבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'), חכמינו הקדושים אומרים (שבת נה.): אין יסורים בלא עון, מה נקרא יסורים? כשיש בזה עונות. ודבר זה אנו מרזיחים אצל רבנו ז"ל, מי שזוכה להיות מקרב אל רבנו ז"ל הרה"ה היכל הקדוש, ברוך השם, מתחתן בגיל צעיר, איננו טועם טעם רוק או רוקה בגיל שלשים וארבעים וכו' וכו'.

מה עובר בחיים? אין שלום-בית, יש בתיים, שרחמנא לצלן, ישגן רק מריבות. אומרים חכמינו הקדושים (אבות ד, א): איזהו גבור? הכובש את יצרו. טבע של אדם להמשיך אל הפעם, הוא עצבני, פי עוברים עליו משברים. יש לו עניות ונדחקות, מסכן, חיב לחניות וכו', צריך לשלם שכר דירה, אילו צרות עוברות על בני-אדם, ישנם הסובלים מילדיהם, אשר מורידים חיייהם שאולה, ישנם ילדים קשים כל-כף, שהורסים את בריאות הוריהם, ולכן אדם עצבני וכעסן. אומרים חכמינו הקדושים: איזהו גבור? הכובש את יצרו, איזה יצר? של פעם, שנאמר (משלי טז, לב): "טוב ארה אפים מגבור, ומושל ברוחו מלוכד עיר". וזה היסוד בחיים — להיות סבלן. אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנה): אי אפשר

להגיע לסבלנות, אלא על-ידי אמונה, אם אדם מאמין בהקדוש-

(לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עז), שכל מי שיותר גדוד, מחו יותר משיג רוחניות אלקות, הוא צריך לסבל יסורים יותר גדולים, כמו שכתוב (קהלת א יח): "יוסיף דעת יוסיף מכאוב", אדם חושב שצדיק הוא הכי מאשר, אבל באמת צדיק מנסים אותו בנסיונות קשים ומרים עד מאד, עד שיכול להתפוצץ מרב צרות, פי מנסים אותו בנסיון קשה מאד, מרים חייו, הסמ"ך-מ"ם אינו עוזב אותו, הוא התלבש עליו, ורוצה לראות את דמו. כמו שספר לנו רבנו ז"ל, בשעה שסבל משחפת, והיתה לפניו קערה מלאה דם, פי ירק דם, ומוהר"ן ז"ל ראה את זאת והצטער, ענה ואמר רבנו ז"ל למוהר"ן ז"ל: יש לי שונא שאינו מקרר שנאתו, עד שרואה את דמי נשפך, והיה זה הזמן שרדף את רבנו ז"ל.

וכן יש לנו היום סמ"ך-מ"ם, שלא ינוח ולא ישקט, ורוצה לראות דמי נשפך. חכמינו הקדושים אומרים על הפסוק (תהלים יא, ה): "הנני צדיק יבחן", היוצר הזה אינו בודק קנקנים מרועעים, אלא בודק בקנקנים יפים, שאפלו מקיש עליהם פמה פעמים אינם נשברים, כף אין הקדוש-ברוך-הוא מנסה את הרשעים אלא את הצדיקים, הצדיקים עוברים מרירות דמרירות עד אין סוף, שמבחוץ אין יודעים את זאת, סובלים מעצמם, סובלים מנשותיהם, סובלים מילדיהם, מהשכנים, מהקרובים והרחוקים, מהתלמידים. עד שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קסג), שיש אחד שסובל מפל העולם פלו, כלם מדברים עליו, כל אחד ואחד מדבר ממנו, לועסים אותו. ומנסים אותו בנסיונות קשים ומרים, ואם-כן צריכים בזה העולם הרבה סבלנות.

מה אנו רואים? מה היה פגם הכאת הסלע בפרשת חקת?

"וַיִּקְהִילוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶת הַקְּהָל" וגו', "וַיֹּאמֶר לָהֶם: שְׁמְעוּ נָא הַמּוֹרִים, הַמֵּן הַסֵּלַע הַזֶּה נּוֹצֵיא לָכֶם מַיִם?! וַיֵּרָם מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ, וַיַּף אֶת הַסֵּלַע בְּיָדוֹ, וַיֵּצְאוּ מַיִם רַבִּים" וגו' (במדבר יט). "שׁ כָּאֵן שְׁנֵי פְגָמִים: א. שְׁקָרָא אוֹתָם: שְׁמְעוּ נָא הַמּוֹרִים — אוֹמֵר רַשׁ"י: הַמּוֹרִים אֶת מוֹרִיָּהֶם, אַתָּם הוֹלְכִים לְלַמֵּד אוֹתִי?! מֹשֶׁה רַבְּנוּ סִבַּל מַעַם יִשְׂרָאֵל סִבַּל קֶשֶׁה מְאֹד. וּמֵאֲזוּ שְׂיָרֵד לְמַצְרַיִם לֹא חָדַל לְסַבַּל מֵהֶם, וּבִקֵּשׁ וְהִתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ: "שְׁלַח נָא בְּיַד תְּשַׁלַּח", וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הִכְרִיחוֹ — אַתָּה מְכַרַח לְלַכְתָּ. וּמֵאֲזוּ שְׂיָרֵד לְמַצְרַיִם, סִבַּל מִדְּתָן וְאַבְיָרָם, שְׁמִסְרוּהוּ לַפְרָעָה, וְהַצָּרִף לְבָרַח, וְאַחֲרֵיכֵן סִבַּל מֵהַזְּקָנִים מִשְׁפָּךְ כָּל יְמֵי חַיָּיו, עַד שֶׁהִגִּיעַ כָּאֵן כָּבֵד לְפָנָי הַסֵּלַע, וְלֹא יָכוֹל הָיָה לְהִתְאַפֵּק, אֲזִי צָעַק: שְׁמְעוּ נָא הַמּוֹרִים — שׁוֹטִים, מוֹרִים אֶת מוֹרִיָּהֶם. וְאַחֲרֵיכֵן הִכָּה אֶת הַסֵּלַע, אוֹמֵר רַבְּנוּ ו'ל (לְקוֹטִי-מוֹהֲרֵן, חֶלֶק א', סִימָן כ' וְקִצּוֹ), שֶׁהַפָּגָם הָיָה דְחִיקַת הַשָּׁעָה. כְּשֶׁבָּאִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, צָרִיכִים לְבּוֹא בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים, וּלְבַקֵּשׁ אוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְאִם יִתֵּן — יִתֵּן, וְאִם לֹא — לֹא. כְּמֵאמְרָם ו'ל (אֲבוֹת ב, יג): כְּשֶׁאֵתָּה מִתְפַּלֵּל אֵל תַּעֲשֶׂה תְּפִלָּתְךָ קָבֵעַ, אֲלֵא בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים. אֵל הָעַם תִּלְוֶה בְּמִקְלָה, הֵם רוֹצִים לְהַפְרִיעַ לָךְ, קַח מִקְלָה וְהִכָּה אוֹתָם, דְּבַר אֶחָד לְדוֹר וְלֹא שְׁנֵי דְבָרִים, כְּמוֹ שְׁרַשׁ"י אוֹמֵר: קַח מִקְלָה וְהִף עַל קַדְקָדְךָ, וּמֹשֶׁה עָשָׂה בְּדִיוֹק הַהֶפֶף. בָּא לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתַקִּיפוֹת: אַתָּה מְכַרַח לְעִזּוֹר, וְלֵאלוֹ עַם יִשְׂרָאֵל הַמִּתְנַגְּדִים שְׁלוֹ אָמַר: אֲנָשִׁים יְקָרִים וְכוּ'. זוֹ הִיְתָה טְעוּת, הָיָה צָרִיף לְקַחַת מִקְלָה לְמִתְנַגְּדִים שְׁלוֹ, וְלְהַכּוֹתָם בְּרֹאשָׁם, מִטָּה עִזּוֹ הָיָה צָרִיף לְהַשְׁתַּמֵּשׁ עִמָּהֶם. וְלְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא צָרִיכִים לְבּוֹא בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים. וְזֶה סוֹבֵב אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַתָּנוּ. סִבְלָנוֹת צָרִיכִים מְאֹד מְאֹד עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֵט בְּחַיִּים.

מי הָיָה סִמְלָה הַסִּבְלָנוֹת בְּדוֹר הָאֲחֵרוֹן? מוֹהֲרֵנִי ו'ל, מוֹהֲרֵנִי ו'תּ
ו'ל סִבַּל עֲלֻבוֹנוֹת, בְּזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים, חֲרוּפִים וְגִדּוּפִים, רְצוֹ
רַק לְשַׁלְּחוֹ לְסַבִּיר. שְׁלֵשָׁה צְדִיקִים מְפָרְסְמִים, שֶׁהָיוּ לָהֶם עֲשָׂרוֹת
חֲסִידִים, לֹא הִיְתָה לָהֶם דְּאָגָה אַחֲרֵת, אֲלֵא לְשַׁלַּח אֶת מוֹהֲרֵנִי ו'תּ ו'ל
לְסַבִּיר, שְׁמִשֵּׁם בְּקִשֵּׁי חֲזָרוּ — קָפְאוּ לְמוֹת. וְהַכְּנִיסוּ אֶת מוֹהֲרֵנִי ו'תּ

ו"ל לַפְּלֵא כַּמָּה פְּעָמִים, וּמָה עָשָׂה אָדָם זֶה? חֲזַק, עוֹדֵד וְשֹׁמֵחַ אוֹשִׁים לְהַרְבֵּם לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מֵיַעַץ לֹא לְשִׁלְחוֹ לְחַבִּיר? אַרְל

מִפּוֹת הַגּוֹנוֹת, וְהַשְׁלִישִׁי הַקָּבִישׁ עֲצָמוּ בְּגִבוֹשׁ אֲשׁוּוּ, נִשְׁוּוּ אֹתוֹ וְאָנוּ וְכוּ' וּבְרַח מִהַגְּבוּלוֹת. וְרָאוּ בְּחוּשׁ אֵיךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הֵצִיל אֶת מוֹהֲרַנְ"תּוֹ ו"ל. אָבֵל אַחֲרֵי-כֵן הָיָה לוֹ צְרוּת מְאֻשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, אֵךְ הוּא הִתְחַזַּק וְחֲזַק אֶת תְּלַמִּידָיו. לְמוֹהֲרַנְ"תּוֹ ו"ל הָיָה שֶׁשָּׂה יְלָדִים, שֶׁמִּכָּל יֶלֶד הָיָה לוֹ צְרוּת אַחֲרוֹת, הָיָה לוֹ בֶּן שְׁכָנָא, שֶׁהָיָה חָכֵם גָּדוֹל מְאֹד, אֵךְ-עַל-פִּי-כֵן מוֹהֲרַנְ"תּוֹ ו"ל הֵצִיטְעָר מְאֹד, כִּי חָשַׁב שֶׁיִּירֵשׁ אוֹתוֹ. הָיָה לוֹ בֶּן ר' יִצְחָק, וְהָיָה בְּטוֹחַ שִׁירָאָה מִמֶּנּוּ נַחַת, אָבֵל ר' יִצְחָק הֵיטָה לוֹ אִשָּׁה רְעָה מְאֹד, וְהֵצִיכּוּ לְהַתְגַּרְשׁ. וְאַחֲרֵי-כֵן הִתְחַתֵּן שׁוֹב, וְהָאִשָּׁה הַשְּׂנִיָּה הֵיטָה גְרוּעָה יוֹתֵר מִהֶרָאשׁוּנָה, עַד שֶׁאָמַר מוֹהֲרַנְ"תּוֹ ו"ל: אִם בְּנֵי לֹא הָיָה גְרוּשׁ, הֵייתִי אוֹמֵר לוֹ לְהַתְגַּרְשׁ. בְּתוֹ חֲנָה צִירֵל הִתְחַתְּנָה עִם הַבֵּן שֶׁל ר' אֶהֱרָן ו"ל הָרַב מִבְּרֶסֶלַב, וְשָׁמוּ הָיָה ר' נַחֲמָן, וְהָיָה חֲדוּשׁ שֶׁבְּחֲדוּשִׁים, אָבֵל הָיָה יוֹתֵר מִלְּאָךְ מִבֶּן אָדָם, הָיָה הוֹלֵךְ לְבַד וּפְרוּשׁ מְאֻשָּׁתוֹ, וּבָאָה חֲנָה צִירֵל וְאָמְרָה לְאַבִּיָּה: אֵינֶנִּי יְכוּלָה לְחַיּוֹת עִמּוֹ, וְהֵצִיכּוּ לְהַתְגַּרְשׁ. אֵיזָה צַעַר וְעִגְמַת נֶפֶשׁ זֶה. הָיָה לוֹ בֶּן דָּוִד צָבִי, שֶׁהָיָה לְמַדָּן גָּדוֹל מְאֹד, אָבֵל כִּשְׁהָיָה עֲדִין תִּינוּק, הָאוֹמְנַת הַפִּילָה אוֹתוֹ בְּטַעוֹת מְכֹל הַמְדַרְגּוֹת, וְנוֹתֵר בַּעַל מוֹם בְּרַגְלָיו וּבַעַל חֲטוּטָרַת, וּבְקָשִׁי חֲתָנוּ מוֹהֲרַנְ"תּוֹ ו"ל, וְהָיָה עָנִי מְרוּד וְכוּ'. וְהָיָה לוֹ בֶּן יָחִיד וְנִפְטָר, וְאַחֲרֵי-כֵן נִפְטְרָה אִשְׁתּוֹ וְנוֹתֵר לְבַד, וּמוֹהֲרַנְ"תּוֹ ו"ל הֵצִיכּוּ לְהַחְזִיקוֹ בְּבֵיתוֹ וּלְגַדְלוֹ. וְכֵן הָיָה לוֹ בֶּן נַחֲמָן וְיוֹסֵף יוֹנָה, שֶׁסָּבַל מֵהֵם בְּתַחֲלָה צְרוּת וְיִסוּרִים, וּמוֹהֲרַנְ"תּוֹ ו"ל סָּבַל וְסָבַל וְסָבַל, וּמָה לֹא עָשׂוּ לוֹ? וְדַבֵּר זֶה הַחֲדִיר בְּנוֹ, שֶׁאָנוּ נִסְבַּל וְנִסְבַּל, כִּי אֶת הַחַיִּים צְרִיכִים לְקַנּוֹת רַק בְּמֵדַת הַסְּבָלָנוֹת, וְאֵי אֶפְשֶׁר לְעַבֵּר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּלֵי מֵדַת הַסְּבָלָנוֹת.

וְלָכֵן מֵאַחַר שֶׁאָנוּ יוֹדְעִים מִרְבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, רַבֵּי נוֹרָא וְנִפְלָא

כְּזֶה, שְׁמַלְמַד אוֹתָנוּ אֲמוּנָה, אֵיךְ לֵהִיּוֹת מֵאֲמִין בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, רַבְּנוּ ו"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'), שֶׁהַצְדִּיק יֵשׁ לוֹ יִשְׁכַּח שֶׁל אֲמוּנָה, שֶׁשֵּׁם לומדים אמונה. וְלֹא בְּחִנָּם שְׁאֵמַר לָנוּ, שֶׁבְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה נְבוֹא לְאוֹמֵן, שֶׁם לומדים אמונה, אוֹמֵן — לְשׁוֹן אֲמוּנָה. זוֹ הַיְשִׁיבָה שֶׁרַבְּנוּ ו"ל מְלַמְּדֵנוּ. וּבְרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֲזִי מִתְחַדְּשֵׁת הַמַּלְכוּת, שְׁאוֹמְרִים הַמֶּלֶךְ, הַמֶּלֶךְ, הַמֶּלֶךְ הַקְדוּשׁ, הַמֶּלֶךְ הַמְשֻׁפָּט. מְגַלִּים אֶת מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְהִנֵּה זְכִינוּ, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, לֵהִיּוֹת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוֹמֵן, וְאָמַר רַבְּנוּ ו"ל, שְׁמִי שֶׁהִיא אֲצִלוֹ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוֹמֵן, רְאוּי לוֹ לְשִׁמַּח כָּל הַשָּׁנָה.

וְהִנֵּה נִכְנָסְנוּ לְחֹדֶשׁ תַּמּוּז. שְׁדוֹרְשֵׁי רְשׁוּמוֹת אָמְרוּ תַּמּוּז — רְאִישֵׁי תַּבּוּת: זְמַנֵּי תְּשׁוּבָה מִמְשֻׁמְשִׁים וּבָאִים. שְׁצָרִיכִים לְהִכִּין אֶת עַצְמָנוּ בְּעוֹד שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים, יִתֵּן הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הַחַיִּים, נִהְיֶה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוֹמֵן. וְהִנֵּה יְדוּעַ, שְׁיָמִי ו' תַּמּוּז, ז' תַּמּוּז, ח' תַּמּוּז — שְׁלֹשָׁה יָמִים אֵלּוּ נִחְקְקוּ בְּתוֹלְדוֹת אוֹמֵן. הֵיטָה בְּאוֹמֵן מְגַלֶּה שְׁנוֹקְרָאָה: מְגַלֵּת אוֹמֵן, וְשִׁמְעֵתִי מִכַּפָּה מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, שֶׁכָּבַר אֵינָם חַיִּים אֲתָנוּ, שֶׁהֵם רְאוּ אֶת הַמְּגַלָּה, וְהִיָּה זֶה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, שֶׁהָרְגוּ שְׁלֹשִׁים אֶלֶף אֲנָשִׁים, נָשִׁים וְטָף בְּשִׁלְשָׁה יָמִים אֵלּוּ, בְּמִיתוֹת מְשׁוֹנוֹת, מִיתוֹת אֲכַזְרִיּוֹת, וְקָבְרוּ אוֹתָם בְּקָבֵר אַחִים, וְשֵׁם רַבְּנוּ ו"ל קָבוּר, כִּי רָצָה לְהַקְבֵּר בֵּין הַקְדוּשִׁים שֶׁבְּאוֹמֵן. וְלָכֵן עָתָה עֲלִינוּ לְהִתְחַזֵּק בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עוֹז, תַּמּוּז — זְמַנֵּי תְּשׁוּבָה מִמְשֻׁמְשִׁים וּבָאִים. עֲלִינוּ לְהִתְעוֹרֵר בְּתִשׁוּבָה, וְעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה עַל שְׁנֵאת חָנָם. אֵינֵנִי יָכוֹל לְהִסְבִּירְכֶם אֵיךְ כּוֹאֵב הַלֵּב, יְהוּדֵי שְׁכַל-כָּף עֲזַר לִיְהוּדִים אַחֲרִים, וְהִנֵּה בְּעֵטוֹ בּוֹ וְהִשְׁלִיכוּהוּ לְכָלְבַּיִם. זֶה לְמַד אוֹתִי שְׁאֲסוּר לְבַטֵּחַ בְּבִשְׁרֵי נָדָם, יְרַמְיָהוּ הַנְּבִיא אוֹמֵר (יז, ה'): "אֲרוּר הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר יִבְטַח בְּאָדָם, וְשֵׁם בְּשֵׁר זְרוּעוֹ". הוּא מְקַלֵּל מִי שֶׁבוֹטַח בְּאָדָם. הַסְּפוּר שֶׁהִיא וְדוּעַ לְכָלְכֶם זְעוּעַ אוֹתִי כָּל-כָּף, עַד שְׁאֵינִי מֵאֲמִין לְאֵף אֶחָד בְּעוֹלָם.

וְלָכֵן אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הַיְקָרִים! הִנֵּה אָנוּ בּוֹנִים בֵּית-הַכֶּנֶסֶת בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָּה. יֵשׁ לָנוּ מוֹסֵר סֶמ"ך-מ"ם, יַמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, שְׁאֵינֵנוּ מְפַסֵּיק לְמִסֵּר אוֹתָנוּ, הִנֵּה הַלִּילָה הַזֶּה הוּא

ליל שמורים, שְׁמַנְסִים לְהַצִּיק וּלְהַצֵּר צְעָדֵינוּ. אָבֵל הִנֵּה, בְּרוּךְ הַשֵּׁם,
 יֵשׁ לֵנוּ בְּזֵלֵל יַתָּה שְׁלוֹמֵיךָ וְשֵׁם קְדוֹב לְחַמְשֵׁים אַרְבָּעִים וַיֵּשׁ לֵנוּ

דְּבַנֵּית בֵּית הַכְּנֶסֶת הַזֶּה, שְׁיִנְיָנוּ נִוְיֹשׁ גָּדוֹל, מִצֵּין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ,
 אֲצִלְנוּ אֵין גְּזַעְנוֹת, אֵין אֲשַׁכְּנִיזִים סְפָרְדִים, סְפָרְדִים אֲשַׁכְּנִיזִים, אֵין
 עֲדוֹת, כְּלָנוּ בְּנֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הִנֵּה זְכָנֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִם קָמִיעַ, שְׁמֵי שְׁיִלָּךְ עִם הַקָּמִיעַ
 הַזֶּה — אָנִי מְבַטְיִחוּ, שְׁלֹא יִקְרָה לּוֹ שׁוֹם דְּבָר, וְאֲנָשִׁים מְסַפְרִים
 אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים שְׁעָשָׂה לָהֶם. עוֹבְרִים אֶת הַגְּבוּל, וְנֹעֲשִׂים רוֹאִים
 וְאֵינָם נִרְאִים, וְזֶה קָרָה לֹא לְאַחַד וְכוּ'. הִנֵּה אֲכַרְךָ עִם אֲשֶׁתוֹ וּבִתָּם
 הַצָּרְכוּ לְעֵבֶר אֶת הַגְּבוּל, וְאֵין לָהֶם הַנְּיָרוֹת, וַיֵּשׁ לָהֶם קָמִיעַ בְּכִיס
 וְכֵן לְאֲשֶׁתוֹ, וְתִלְוֵי גַם עַל הַיְלָדָה, וְעַד שְׁמִשְׁמַר הַגְּבוּל קָלֵט שְׁעֵבֶר
 פֶּה זוּג כְּשֶׁאֵין בְּיָדָם הַנְּיָרֵת הַרְאוּיָה וְכוּ', וְהִזְעִיקוּ אֶת הַמְּשַׁטֵּר,
 וְסָגְרוּ אֶת הַדְּלָתוֹת וְכוּ', וְנִתְקַיֵּם אֲצִל הַזּוּג הַזֶּה: "וְאֵתָן אֲדָם
 מִתְּחַתְּךָ", שְׁתַּפְּסוּ זוּג כּוֹשִׁים עִם בֵּת, וְלָקְחוּ אוֹתָם בְּמִקְוָמָם, וּבֵין כָּף
 הַזּוּג הַהוּא בְּרַח מְדֻלֵּת אַתְּרֵת. מִי שְׁיֵשׁ לּוֹ הַקָּמִיעַ הַזֶּה רוֹאֵה נְסִים,
 אִם יֵשׁ אֲצִלּוֹ אֲמוּנָה, אִךְ אִם אֵין לּוֹ אֲמוּנָה, לֹא יָכוֹל לְהִתְקַיֵּם אֲצִלּוֹ,
 אֲמוּנָה זֶה הַדְּבָר הַכִּי חֲזָק, אֲמוּנַת חֲכָמִים. וְלָכֵן אֲשָׁרֵי אֵלוֹ מֵאֲנָשֵׁי
 שְׁלוֹמֵנוּ שְׁזוֹכִים לְהַפִּיצֵם וְכוּ', שְׁכַף זוֹכִים לְפָרְנֶסָה, וְכֵן נִשְׁאָר גַּם
 בְּעֵבֶר בְּנֵית בֵּית-הַכְּנֶסֶת.

אָנִי נוֹתֵן יִישָׁר כַּח גְּדוֹל לְכָל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׁעֵזֵר לִי,
 וּבְזֶה שְׁעֵזֵר לִי — עֵזֵר לְעֲצָמוֹ.

עֵתָה אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, זֶה חֲמֵשׁ-עֶשְׂרֵה שָׁנָה,
 שְׁאֵנִי רוֹצֵה לְבָנוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבֵּנוּ וְ"ל", זֶה נִרְאֵה כְּחֵלוֹם, אָבֵל אָנוּ
 מִחֲזִיקִים כְּכָר קְרוֹב לְמֵאֲתִים מְשֻׁפְּחוֹת, וְאֵין זֶה אֲגָדָה, זֶה מְצִיאוֹת,
 וְהִתְכַרַּח לִי לֹמֵר עִם כָּל הַתְּנָאִים הַקָּשִׁים בְּיוֹתֵר, שְׁהֵם מְנַת חֲלָקְנוּ,

עם כל המסירות, שאנו סובלים מהסמ"ך-מ"ם הרשע, ימח שמו וזכרו, תראו איך אנו מתפתחים; הפעוטון — איזה יפי, המטפלות שרות עם התינוקות של בית רבן שירי אמונה, הגנים — גן בנים, גן בנות, התלמוד-תורה לבנים, בית-ספר לבנות — איזו אמונה מחדירים בהם. בודאי יש מה לתקן, אבל אם הייתם יודעים מה קורה בעולם החרדי, בעולם הגדול בתלמודי תורה ובבתי ספר, הייתם נושקים לעפר ביבנאל, הייתם שמחים שאתם ביבנאל, ילדיכם מתחננים סמוך לפרקם, ישיבת "בית שלמה", מי שרק מתבונן עליהם עומד משתומם, ואנו חיים בתנאים לא תנאים, כל דבר בא לנו קשה מאד, ישיבת "דמשק אליעזר" לבחורים גדולים, כולל "אור המאיר", ויש לנו עתה כולל חדש "אור הצדיק", שהוא לתלמידים של "דמשק אליעזר" שהתחננו. איזה חן ויפי, באים למדבר שמים, ורואים מנינים אחר מנינים.

ולכן אבקש את כל אחד מאנשי שלומנו, יען שלאחרונה יש לנו המון משפטים, ורוצים רק להכפיש את שמנו, הדפסתי סטיקרים: "אני אוהב יבנאל עיר ברסלב". רציתי שכל אחד מאנשי שלומנו הגרים ביבנאל, ידביקו את זאת על רכבם משני הצדדים, והמדקדקים ישימו ארבעה מכל פנה, שיראו את זאת. וכן כל אנשי שלומנו הגרים מחוץ ליבנאל בכל ארץ ישראל, רציתי שגם הם ידביקו על רכבם את הסטיקר, וזה יתן פרסמת בכל הארץ שיש בדבר הזה: "יבנאל עיר ברסלב". ולפרסם לכלם, שאיננו נכנעים לאף אחד בעולם, פה תבנה עיר על שם רבנו ז"ל, זה נראה כחלום, אבל אני רואה במציאות, גגורו עוד עשרת אלפים משפחות של אנשי שלומנו, זו תהיה עיר שלמה על שם רבנו ז"ל. ואין זה חלום כלל וכלל.

אבקש מאד את אנשי שלומנו, החזיקו עצמכם ביחד, כי השנאת חנם זה מה שהורס את האדם, תראו אל מה השנאה יכולה להביא, עד כדי כך — להכניס אדם חף מפשע בבית-סהר, ובודאי היו יכולים להוציאו, ואני יודע את זאת בברור, והשנאת חנם לא נתנה את זאת, ועל זה אינני יכול למחל. ולכן אני רוצה להחזיר

אֲשֶׁר   כה תקב   בְּנַחֵל   צה

בְּכֶם: עָקְרוּ מִכֶּם אֶת הַשְּׁנֵאת חַנּוּם, רַק בְּשִׁבִיל זֶה עִם יִשְׂרָאֵל סוֹבְלִים
וּנְזִיפָה דַם יִשְׂרָאֵל בַּמִּיחַ. רָאוּ לְהַפִּישׁ מֵהָ עֲשׂוּתָר הַוּזְמָרְמִים. צְרִיכִית

זֶהר וְתִקְוִיָּים וְסִפְרֵי וְיָנִי וְיָל, אֵינִי נֶעֱטָ שְׁאֵנִי אֵינִי בְּכָל יוֹם וְיָמֵן
לְזֶה.

אֲבָקֶשׁ מְאֹד אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמִנוּ, בָּאוּ נִתְאַחַד יַחַד, בָּאוּ נִשְׁמַח
כְּלָנוּ, שְׂיֵשׁ לָנוּ רַבִּי כְּזֶה, שְׁמוֹלִיף אוֹתָנוּ בְּדֶרֶךְ הַנְּכוֹנָה, וּבָאוּ וְנִשְׁמַח
עֲצָמֵנוּ מִכָּל מִינֵי שְׂרָצִים. שְׂרָ"ץ — רָאשֵׁי תְבוֹת: שְׂקָרְנִים, ר'מָאִים,
צ'בוּעִים. כָּל שְׂרָ"ץ הַשׁוֹרֵץ עַל הָאָרֶץ. רַחֲמָנָא לְצַלֵּנוּ, יִשְׁנֵם נוֹאֲפִים,
וְהֵם נוֹתְנִים תְּקוּנִים, שְׁעוֹבָדִים עַל בְּנֵי-אָדָם לְהוֹצִיא מֵהֶם כְּסָפָם.
אֲשֶׁרִינוּ מֵה טוֹב חֵלְקָנוּ, שְׁאָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבְּנוּ וְיָל.

הַקְדוּשָׁ-בְרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שְׁנִזְכֶּה לְהַצְלִיחַ לְכַנּוֹת עִיר עַל שֵׁם
רַבְּנוּ וְיָל, וְשׁוּם קְלָפוֹת וְסִטְרָא אַחְרָא, שׁוּם סְמִ"ךְ-מ"ם, שׁוּם מוֹנֵעַ
וּמְעַכֵּב לֹא יוֹכֵל לָנוּ, וְעַל אִפְסֵם וְחִמְתָּם שֶׁל שׁוֹנְאֵינוּ וּמְתַנְגְּדֵינוּ, גְּבֻנָה
עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ וְיָל, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂיִכְנֵס בְּעִיר הַזֶּה לְגוֹר שֵׁם, וְלֹא
יִפְסִיד — לֹא בְּגִשְׁמִיּוֹת, וּמִכָּל שֶׁכֶּן לֹא בְּרוּחַנִיּוֹת, שְׂיִהִיוּ לוֹ יְלָדִים
טוֹבִים. וְאֵלֹי שְׁעֲדִין אֵינֵם יְכוֹלִים מְאִיזוּ סְבָה לְגוֹר, שְׁעַל-כָּל-פָּנִים
יִשְׂמִימוּ סְטִיָקָר: "אֲנִי אוֹהֵב יְבִנְאֵל עִיר בְּרִסְלָב", וּבְזֶה יִגְלֶה וְיִפְרֹסֵם
אֶת עִיר רַבְּנוּ וְיָל. אֲשֶׁרִינוּ מֵה טוֹב חֵלְקָנוּ.

הַמְּאַחַל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר חֲקֵת, ה' תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נְרוּ יָאִיר.

רְאֵה לַחֲזֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעְעוֹלָם לְהִיּוֹת
 בְּשִׂמְחָה, כִּי זֹו זְכוּת גְּדוֹלָה מְאֹד מֵה שְׁאַתָּה עוֹשֶׂה, כִּי סוּף כָּל סוּף
 יִבְנֶה בֵּית־הַמְּדֻרָשׁ, וְנִזְכָּה שְׁמָה לַעֲשׂוֹת הַרְבֵּה שְׁמֵחוֹת, וְהַעֲקֹר רַק
 תִּשְׁתַּדֵּל לְהַשְׁלִים עִם אֲשֶׁתְּךָ, וְחַס וְשָׁלוֹם, שְׁלֵא יִהְיֶה בִּינֵיכֶם פְּרוּד
 וְאֵי הַבְּנָה, כִּי שְׁלוֹם בְּבֵית — זֶה הַיְסוּד וְהַעֲקֹר בְּדַעַת רַבְּנוּ ז"ל,
 וְאֵי מְאֹד מְאֹד מְקִנָּה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שְׁתַּצְלִיחוּ דְרַפְּכֶם.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְּבוּדָה עֲצָמְךָ בְּכֹל יוֹם עִמּוֹ יִתְּבַרְךָ, וְתִהְיֶה רַגְלִי
 בְּשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנֵנוּ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמֵדְבָרִים עִם
 הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא — הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׁאִין לְתַאֲר
 וְאִין לְשַׁעַר כָּלָל, אֲשֶׁרִי מִי שְׁחֲזַק בְּעַבְדוּתָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּו, וְאִז טוֹב
 לוֹ כָּל הַיָּמִים.

אִם אֲפֹשֶׁר לְשַׁלַּח לִי רְשִׁימָה חֲדָשָׁה שֶׁל כָּל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ
 הַגָּרִים בִּיבְנֵאֵל, שְׁמוֹתֵיהֶם וְשֵׁם נְשׂוֹתֵיהֶם, וְתִצְרַךְ כָּבֵר אֶת כָּל
 הַשְּׁמוֹת שְׁלֵא הָיוּ עַד עַכְשָׁו.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֻדְר חֲקֵת, ה' תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, אֵךְ לֹא הָיָה הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבְךָ
 תְּכַף־וּמִיד מְרַב טְרֻדוֹתִי.

אוֹדוֹת הַמְּעוֹן, לְדַעַתִּי, שֵׁישׁ עַכְשָׁו סָךְ הַכֹּל עוֹד שְׁבוּעִים אוֹ
 שְׁלֹשָׁה, כְּדָאִי לְהַחְזִיק אֶת הַכֹּל עַל אֵשׁ קְטָנָה, כִּי שְׁנוּאָה הַמְּחַלְקֵת,
 וְלֹא כְּדָאִי לְהַפְגִּס בְּמְרִיבוֹת יְתְרוֹת. וְאוֹדוֹת הָאֵשָׁה ... תְּחִיָּה, תְּעַשִּׂי
 כְּפִי שְׁאַתְּ מְבִינָה שְׁטוֹב לְיִלְדִים.

אוֹדוֹת בְּעֵלְךָ ... גְּרוֹ יְאִיר, יוֹתֵר טוֹב שְׁאַדְבֵּר אֵתוֹ דְּרַךְ הַטְּלָפוֹן

אָשֶׁר   כה תקד   בַּנְּחָל   צז

מִלְכָּתְבָא אַתְּ זֶה עַל הַכְּתָב, וְלִדְעָתִי, אֵין לוֹ מָה לְפָחוּד, רַק אַתָּן לוֹ

בְּמִקְבָּל בְּכָל הַמוֹסְדוֹת, כִּי לֹא יְכוּלִים לְלַכֵּת בְּדֶרֶךְ הַפְּקָרוֹת.

רְאֵי לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׂבַעוּלָם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

אִם אַתָּה יְכוּלָה לַעֲשׂוֹת הַתְּעוֹרְרוֹת עֲבוּר הַכְּנָסֶת כְּלָה לְמִשְׁפַּחַת ... שְׂיִחְיוּ, מָה טוֹב וּמָה נָעִים, כִּי בְּאַמַּת לְרֵשׁ אֵין כָּל, וְהֵם תְּקוּעִים עִם הַמּוֹן חוֹבוֹת וּפְהָ צְרִיכִים לְחַתֵּן אֶת הַבַּת, וְעַל-כֵּן כְּדָאֵי לַעֲשׂוֹת הַתְּעוֹרְרוֹת בֵּין נָשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ.

אֲנִי כוֹתֵב מִכְּתָב כְּלָלִי לְנָשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, וּמְאֹד מְאֹד רְצִיתִי שֶׁתִּשְׁכַּפְּלִי אֶת זֶה, וְלִמְסֹר לְכָל נָשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ.

בְּנֶה ... גְרוֹ יְאִיר, מְצַלִּיחַ מְאֹד מְאֹד אֶצְלָנוּ, הוּא בַעַל דְּרֶךְ-אֶרֶץ גְּדוּל, וּמִתְמִיד גְּדוּל, וַיֵּשׁ לוֹ מְדוֹת טוֹבוֹת, וְאַתָּם צְרִיכִים לְהִיֹּת גְּאִים אִתּוֹ, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִגְדֵל תְּלָמִיד חַכָּם גְּדוּל.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר חֲקֵת, ה' תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְּתָבְךָ.

יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּזְכְּוּ לְצֵאת מִהַעֲנִיּוֹת וְהַדְּחָקוֹת,

וַיִּתְרַחֵב לְכֶם, וַתִּמְכְּרוּ אֶת הַרְכָּב, וַתִּקְנוּ רֶכֶב גְּדוֹל, וְשֵׁלָא יַחְסֹר
בְּבֵיתְכֶם אֶף פַּעַם כְּלוּם, בְּזָכוֹת הַמְצָוָה הַגְּדוֹלָה שְׁאַתֶּם עוֹשִׂים
לְהַדְפִּיס סְפָרִים קְדוּשִׁים כְּאַלֶּה, הַמְּגַלִּים אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

אם תגמרי את השיחות, ראי לשלח את זה מיד אל יבנאל, כדי
שיתלו את זה בלוח מודעות, וכן רציתי שתשלחי לי עוד פעם
העתק של רשימת השיחות של חלק י"ג, מה שיש לכם, ומה שחסר
— אשלח לכם דרך פקס, כדי שיהיה עוד ספר, כי באמת לא חסר
כבר הרבה, וחבל, כי עוד יבוא היום, שיצטרכו את השיחות האלה.

נא ונא ראו להתחזק יחד, והקדוש-ברוך-הוא בנדאי לא יעזב
אתכם.

היה טוב מאד כבר לסדר את המחזור, ולא לחכות לרגע
האחרון, מספיק הטרדות והבלבולים והעכובים שיש לי בכל יום
על זה, אבל כבר לא נשאר הרבה, אני מקווה להקדוש-ברוך-הוא
לגמר את זה.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כה תקה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר חֲקַת, ה' תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מָאֵד ... גְּרוֹ יֵאִיר.

לְנֹכַח קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׂמֵחָתִי — אֵין לְתָאֵר וְאֵין
לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אֵתָה חֲקוּק בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כֹּל הַיָּמִים, הָעֶקֶר
רָאָה לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה
הִיא יְסוּד גְּדוֹל בְּדָבָר רַבְּנוּ ו"ל, וְרַבְּנוּ ו"ל הַזֵּהִירְנוּ מָאֵד עַל מִדַּת
הַשְּׂמֵחָה, וּבְפִרוּשׁ אָמַר לָנוּ (חֵי-מוֹהַר"ן, סִימָן פב): אִם אֲנַחְנוּ נִהְיָה
בְּשִׂמְחָה, אֲזִי תִהְיֶה טוֹבָה לְכֹל הָעוֹלָם. וּבְאֲמַת אִם אֲנִשִׁי שְׁלוּמָנוּ
תָּמִיד שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים, הֵם יְכוּלִים לְהַחִיּוֹת אֲנָשִׁים אַחֲרֵים, אֲבָל

אֲשֶׁר כַּה תִּקַּח בְּנַחֵל צֵט

תִּכְפֹּף-וּמִיד כְּשֶׁהֵם שְׂבוּרִים וְרְצוּצִים, וְעוֹבֵר עֲלֵיהֶם מִה שְׁעוֹבֵר, הֵם עוֹד יְכוּלִים לִמְחֹב אֶת אַחֲרֵיהֶם לְשֵׂאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתִיו וְעֲרִיכִים

אֲבוֹשׁ", שְׁלֹא תִתְבַּיֵּשׁ מִהִמְלֵעִיגִים, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהִפָּךְ אֶת הַמָּקוֹם לְמָקוֹם תּוֹרָה! אֵין לָנוּ דְבוּרִים אַחֲרֵים, רַק דְבוּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבִפְרָט עִם הָאֲבָרְכִים הַצְּעִירִים, וּבְיָדָי הֵם עוֹבְרִים עֲכָשׁוּ גְסִיוֹנוֹת קָשִׁים, כִּי הִמְעַבֵּר מִבְּחֹר צְעִיר לְאֲבָרָךְ צְעִיר וְכוּ', זֶה לֹקַח זְמַן עַד שְׁמִתְרַגְּלִים, וְלָכֵן הֵם צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד חֲזוּק, לְחַזֵּק אוֹתָם, וּבִפְרָט עַל לְמוּד הַתּוֹרָה, וְחֻבֵּל מְאֹד שֶׁיִּפְסִידוּ אֶת הַהִתְחַזְּקוֹת וְאֶת הַהִתְעוֹרְרוֹת שֶׁקָּבְלוּ כֵּאֵן כַּמָּה שָׁנִים.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהִפֵּל מִסְתַּדֵּר בְּעִבּוּדְתָךְ בְּמִטְבַּח, וְכֹלֵם מְרָצִים, וְצְרִיכִים לְרִאוֹת שֶׁיְהִיָּה אֶכֶל בְּשִׁפְעַ לְכֹלֵם.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמְךָ אוֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וּדְבָקוֹת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְתַמִּיד תִּחְשַׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְבַּטְּלוּ מִמֶּךָ כָּל הַצְּרוֹת וְהִיסוּרִים וְהַמְרִירוֹת, כִּי כְּשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל דְּבוּק בְּחַי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, מְרַגֵּישׁ טַעַם אַחַר בְּחַיִּים שְׁלוֹ.

נָא וְנָא תִהְיֶה חֲזֹק בְּעִבּוּדָה שֶׁל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָה, וְתִדְבֵר אֵלַי יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבִּין אֶל אָבִיו, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר שְׁמִתְזִיק אֶת אֶת הָאָדָם יוֹתֵר מִהַדְּבוּר לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תַּמִּיד, וּבְאַמַּת הַרְבֵּה הַתְּפִלָּתִי בְּשִׁבְלֶךָ אֲצַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר חקת, ה' תמוז ה'תשנ"ז.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

זכני הקדוש-ברוך-הוא להיות אצל ציון רבנו ז"ל, והרבה התפללתי בעבורך, שתזכי לחנף את הבנות על טהרת הקדש, כפי ששמעת כל הזמן ממני, וכפי שלמדת מהספרים, ובפרט עכשו ראי להכין את מסכת אבות, ולהחדיר בבנות יראת שמים, כי זה עקר השלמות, וזה מה שאני משתוקק, שהבנות תצלחנה מאד בחיים, וצריכים תמיד לבנות את הבנות, ולא לשבר אותן, והכל צריך ללכת על קטב השיחות שנדפסו כבר.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע את תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי ברכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תקו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר חקת, ה' תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... ו... שיהיו נצח.

לנכון קבלתי את מכתבכם, ומאד שמחתי לשמע הטוב מכם.

זכני הקדוש-ברוך-הוא להיות אצל ציון רבנו ז"ל, והרבה התפללתי בעבורכם, שיהיה לכם נחת מהילדים.

אודות התפלה בצבור, זה לי בנפשי, שהאברכים הצעירים

אֲשֶׁר כֹּה תִקַּח בְּנַחֲל קֵא

וְתִפְּלְלוּ בְּמִנְיַן דְּיִקְא וּבְכִבִּית-הַמְדְרָשׁ, וְאֲנִי אֲשַׁתְּדֵּל בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים

וְהַצְלָחָה נְצַחִית. לְחֹשֶׁב מִמְנוּ יִתְבָּרַךְ אֲפֵלוּ רָגַע אֶחָד, זֶה כְּבָר זְכוּת גְּדוּלָּה מְאֹד,

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרָכְכֶם תָּמִיד, וְיִהְיֶה לְכֶם הַרְבֵּה נַחַת מִכָּל יְלָדֵיכֶם, וְתָמִיד תִּבְשְׂרוּ לִי בְשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כֹּה תִקַּח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֹדֵר חֻקַּת הַיְתַשְׁנִיז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֲנִי מְקַנְהָה, שְׂדֵבְרָתָה עִם ... גֵּרוּ יְאִיר, וְסִפְרָתָה לֹא כִּמְהָ סְפוּרִים, כִּי סוּף כָּל סוּף מַה יִּשְׁאַר מִמִּנִּי? רַק אֵלֹה הַסְּפוּרִים, הַשִּׁיחוֹת וְהַתּוֹרוֹת, וְהַמְּכַתְּבִים וְהַקּוּנְטְרָסִים, וְזֶה חֲלָקִי מִכָּל עַמְלִי, הַרְבֵּה עֹבֵר עָלַי בַּחַיִּים, מְשֻׁבְּרִים וְגִלִּים, "כָּל מְשֻׁבְּרִיךְ וְגִלְיָךְ עָלַי עֲבְרוּ" (יוֹנָה ב, ד).

אֲנִי מְאֹד מְקַנְהָה שֶׁהַתְּחִלָּתָה לְדַבֵּר עִם מִי שְׂצָרִיכִים לְדַבֵּר וְכוּ', כִּמוֹ שְׂאֲמַרְתִּי לָךְ.

בְּאוֹ בְּטַעֲנוֹת עֲלֶיךָ, שֶׁחֲתַמּוּ עֲרֻבוֹת, וְהִבְנִק מִתְחִיל עוֹד פְּעַם לְהִלְחִיץ אוֹתָם, וְעַל-כֵּן אֲנִי מְקַנְהָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּסַדֵּר אֶת

זֶה, וְאִם תִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה, יִהְיֶה לָךְ מִחַ מִיִּשְׁב, וְתִדַּע מֵה שְׂאֵתָה רוּצָה,
 רַק חֲזֹק וְאַמִּץ, וְאַתָּה צְרִיף לְהֶאֱמִין, שְׁכַל הַתְּפִלוֹת שֶׁהַתְּפִלָּה בְּצִיּוֹן
 רַבְּנוּ ו"ל, וְהַתְּהִלִּים שְׂאֵמְרַת שְׁמָה בְּשִׁבְרוֹן לֵב, בְּוִדְאֵי לֹא הוֹלְכִים
 לְאַבוּד, וּבְוִדְאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְרַת חֲקֵת ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
 מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

פֹּה תִקְבַּל אֶת הַשְּׁעוֹר שֶׁדִּבְרָנוּ שְׁבוּעַ שְׁעָבֵר, וְתִתְלֶה אֶת זֶה עַל
 לוּחַ הַמּוֹדְעוֹת, וְאִף שָׂרָק עֲכָשׁוּ קִבְלַת מִפְּרִשַׁת שְׁלַח, רְאֵה שְׁגָם שְׁתִּי
 הַפְּרָשִׁיּוֹת הָאֵלוּ תִהְיֶינָה תְלוּיּוֹת עַל לוּחַ הַמּוֹדְעוֹת, כִּי בְּאַמַּת אָנִי
 צְרִיף לְהַמְשִׁיף לְכַתֵּב מִכְתָּבִים כָּלְלִים לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אִף טְרַדוֹתֵי
 רַבּוֹ כְּמוֹ שָׂרְבוּ, וְהַצְּרוֹת עוֹבְרוֹת רֹאשׁ.

פֹּה תִקְבַּל כְּפֹה מִכְתָּבִים נְחוּצִים לְמָסֹר אֶת זֶה לְיַעֲדֵם, וְכֵן
 מִכְתָּבִים שְׁכוּתָבִים לְהוֹרִים, וּכְדֹאֵי לְמָסֹר לָהֶם מֵה שְׁיֹתֵר מֵהָר.

אֶת בְּנֵךְ ... גֵּרוּ יְאִיר, צְרִיכִים לְחֲזֹק וּלְעוֹדֵד, שְׁיִהְיֶה לוֹ חֶשֶׁק
 לְלַמֵּד, וְזוֹ הִיְתָה הַבְּעֵיָה אִתּוֹ אֶצְלִי, שְׁעַדִּין לֹא הִיָּה לוֹ חֲמִידוֹ
 דְּאוֹרִיתָא, חֶשֶׁק הַתּוֹרָה, כִּי בְּרַגַע שְׁיִישׁ לְאַדָּם חֶשֶׁק הַתּוֹרָה, הוּא לֹא
 יַעֲזֹב אֶת עֲצָמוֹ לְרַגַע, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמִכְנִיס בְּעֲצָמוֹ חֲמִידוֹ דְּאוֹרִיתָא,
 וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּוִדְאֵי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי תְדָשׁוֹת, וּמִמֶּשׁ תְּחִיָּה אוֹתִי.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

בְּאֵתִי לְבָרֶךְ אֶתְכֶם בְּבִרְכַת "מִזֵּל טוֹב" חֲמָה עַל הַלְדַת הָאֶחָד
אֶצֶל גִּיסְכֶם ... גֵּרוֹ יְאִיר, יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁגֵם אֶצְלְכֶם יִהְיֶה
שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה בְּבֵית, וְתִזְכּוּ כָּבֹד לְדִירָה מִשְׁלַכְכֶם, וְלֹא תִצְטָרְכוּ לְגוֹר
בְּשִׁכְנוֹת.

גַּא וְנָא רְאֵה ... גֵּרוֹ יְאִיר, לְחִזֵּק אֶת הַכּוֹלֵל, שְׁיִהְיֶה מְקוֹם שֶׁל
תּוֹרָה, וְתִשְׁמַר מְאֹד שְׁלֹא יִסְתַּכְּבוּ שְׁמָה לְצִיִּים, אֲלֵא יִהְיֶה כּוֹלֵל
רְצִינִי, וְאֲנִי מְקַנְיָה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁסוּף כָּל סוּף יִשְׁתַּחֲרָו לְנוּ
תִּקְצִיבִים לְתַת לְתַלְמִידֵי הַכּוֹלֵל, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים רַק לְהִתְחַזֵּק וְלַעֲשׂוֹת
אֶת הַמְקוֹם מְקוֹם תּוֹרָה, כִּי אֵין לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֲלֵא ד' אֲמוֹת
שֶׁל הַלְכָה.

הַרְבֵּה הַתְּפִלָּתִי בְּשִׁבְלֵיכֶם עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו'ל, יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּתְּקַבְּלֵנָה הַתְּפִלוֹת לְרַחֲמִים וְלְרַצוֹן לְפָנֵי אֲדוֹן כָּל.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקיא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר חֲקַת ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיִחִיו נִצַּח.

בְּאֵתִי לְבָרֶךְ אֶתְכֶם בְּבִרְכַת "מִזֵּל טוֹב" חֲמָה וּלְבִבֵּית עַל הַלְדַת
נְכַדְכֶם הָרֵאשׁוֹן, יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּרְוּ מִמְּנוּ רַב נַחַת,
וְיִזְכּוּ הַהוֹרִים לְהַכְנִיסוּ בְּבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ, וְהַכֹּל יַעֲבֹר
בְּשׁוֹרָה.

קד אָשר כה תקיב — כה תקיג בַּנחל

נא וְנא תתחזקו מאד להיות בשמחה, כי הרבה התפללתי בשבילכם על ציון רבנו ו"ל, הקדוש-ברוך-הוא ישמע תפלותינו לרחמים ולרצון לפני אדון כל.

העקר תתחזקו בעבודת התפלה, וכל מה שאתם צריכים תבקשו רק ממנו יתברך, כי אין לנו בעולם הזה רק את הקדוש-ברוך-הוא, ואשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כה תקיב.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר חקת ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויךדפו אָל ... שיחיו נצח.

באתי לברך אתכם בברכת "מזל טוב" חמה ולבבית על הולדת נכדכם אצל בתכם ... תחיה, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שיהוירים יזכו להכניסו בכריתו של אברהם אבינו בעתו ובזמנו, והכל יעבר בשורה.

הקדוש-ברוך-הוא ימשיך ברכה והצלחה בתוך ביתכם, ויתרחב לכם בגשמיות וברוחניות, ותהיו תמיד שמחים ועליזים, ותהיו דבוקים בחי החיים בו יתברך, והקדוש-ברוך-הוא בנדאי לא יעזב אתכם, העקר תתחזקו להיות בשמחה תמיד, ואז יהיה לכם כל טוב.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כה תקיג.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר חקת, ו' תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אָל ... תחיה.

אֲשֶׁר כַּה תְּקִיד בְּנַחַל קַה

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד אֲנִי מְצַטְעֵר בְּצַעֲרֶךָ

וְלִמָּה אֲנִי צָרִיכִים אֶת זֶה שׁוֹב. לְזֹאת תִּרְאֶי לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבֻעוֹלָם לְהִתְחַמֵּק מִהִנְהוּל, וְתִגִּידִי לוֹ אֶת זֶה פְתוּחַ.

נָא וְנָא אֵל תִּרְגִּישִׁי אֶת עֲצֻמְךָ מִשְׁפֵּלֶת, כִּי מֵה שְׂעוֹשִׁים בְּשִׁבִיל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבִפְרָט בְּשִׁבִיל הַיְלָדִים בְּאֲמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, לֹא הוֹלֵךְ לְרִיק, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂעוֹסֵק בְּחִנוּף עַל טְהֵרֵת הַקְּדוֹשׁ.

נָא וְנָא הִרְגִּילִי אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְכָל מֵה שְׂאֵת צָרִיכָה תִּבְקָשִׁי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, כִּי הַתְּפִלָּה וְהַבְּקָשָׁה שְׂמִבְקָשִׁים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, זֶה מֵה שְׁנֹשְׂאֵר מִהָאָדָם.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפִּלָּל בְּעֵדְךָ, שְׂתַצְלִיחֵי דְרַבְּךָ תָּמִיד, וְתִבְשְׂרֵי בְשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּה תְּקִיד.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֵר חֲקֵת, ו' תַּמּוּז ה'תשנ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד אֲנִי מְצַטְעֵר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה, אֲבָל עֲצִמְתִּי אֲמוּנָה, שְׂתַצְאֵי מִהַקְּטָנוּנוּיּוֹת, וְתִתְחַזְּקֵי בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עֹז, וְשׁוֹם דְּבָר שְׂבֻעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשׁוֹב אוֹתְךָ, כִּי חָבַל שְׂכָל דְּבָר שׁוֹבֵר אוֹתְךָ, וּבִפְרָט חֲבֵרָה וְכוּ' וְכוּ', אֶת לֹא צָרִיכָה

לְהִסְתַּכֵּל עַל דְּבָרִים כָּאֵלוֹ, הָעֵקֶר מֵה שְׁמַצְעֵר אוֹתִי לְמָה מְשִׁפִּילִים אֶת הַבֵּן שֶׁלְּךָ, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מוֹדֶה לְךָ עַל שְׁכַתְבֹתְ לִי דָבָר זֶה, כִּי בִקְשָׁתִי אֶת כָּל הַהוֹרִים, אִם יֵשׁ לָהֶם אִיזוֹ בְּעֵינָה בַתְּלִמּוּד-תּוֹרָה וּבְבִית-הַסֵּפֶר, שִׁיּוּדִיעוּ לִי בַהֲקָדֵם הָאֶפְשָׁרִי, כִּי אֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְתַקֵּן אֶת זֶה, כִּי אֶצְלִי הוֹלֵךְ בַּחַיִּים שְׂתֵהִיָּה אֶהְבֶּה וְשָׁלוֹם בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ בַּפְּרָטִיּוֹת, וּבֵין כָּלֵל יִשְׂרָאֵל בְּכָלֵלִיּוֹת, כִּי אֲנִי שׂוֹנֵא מַחְלָקָת, וְגַם שְׂבָאֲתִי לִיְבַנְאֵל, עֵקֶר פּוֹנְתִי הֵיְתָה לְכָרִחַ מִהַעִיר הַגְּדוֹלָה וְלְהִסְתַּדֵּר בְּאִיזוֹ פְּנֵה, וְלִבְסוּף רֵץ אַחֲרֵי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, וּבְכַח גְּדוֹל רַק רוֹצֵה לְהַכְנִיס אוֹתִי בְּמַחְלָקָת, שְׁזֵה הַסֵּכֵל שְׂאֲנִי סוֹבֵל כָּבֵר כָּל-כָּף הַרְבֵּה שָׁנִים.

אֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִתְקַן מֵה שֵׁישׁ לְתַקֵּן בַּתְּלִמּוּד תּוֹרָה, בְּשִׁבִיל הַבֵּן שֶׁלְּךָ, כִּי אֶצְלִי שְׁנֵאָה זֹה גִזְעָנוּת, וְגִזְעָנוּת זֹה שְׁנֵאָה, וְאֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְעֵקֶר אֶת זֶה מִבִּינֵינוּ, וְעַל זֶה בָּאָה כָּל הַגְּלוּת — בְּשִׁבִיל הַשְׁנֵאָת חָנָם שֵׁישׁ בֵּין נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, רַחֲמָנָא לִישְׁזָבֵן, וּבְכָל זֶה חֲבִיבִים הַמְּנַהֲיָגִים הַרוֹחֲנִיִּים, וְאוֹי לוֹ לְמִי שֵׁישׁ בִּיכְלָתוֹ לְהַפְסִיק אֶת הַדָּבָר הַזֶּה, וְאִינוּ מִפְּסִיק.

נָא וְנָא רְאִי לְהַתְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְתִרְגְּלִי אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יְתִבְרַךְ, וְתִהְיִי שִׁמְחָה בְּחֻלְקֶךָ, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתוֹכְלִי לְהַתְרַחֵב בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, וְלֹא יַחְסֵר לָכֶם שׁוֹם דָּבָר.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקטו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתִבְרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֵת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר חֻקָּת, ז' תַּמּוּז ה'תשנ"ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַנַּעֲלָה לִי מְאֹד, חֲבִיב בְּעֵינַי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכוּן אֲנִי מְקַבֵּל בְּכָל פֶּעַם אֶת מַכְתְּבֶיךָ עִם הַשְּׂבִירוֹת לֵב שֶׁלְּךָ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! בְּזֵה הָעוֹלָם צְרִיכִים הָרַבָּה לְהַתְחַזֵּק,

הָאָדָם לְמַצֵּא אֶת הַטוֹב מִמֶּנּוּ וְלֹא אֶת הָרָע. וְעַל-כֵּן תִּמְשִׁיךְ לַחֲטָף
בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, שְׂבֻזָּה הוֹרְגִים אֶת הַיְצֵר הָרָע לְגַמְרֵי,
וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינוּ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ בְּזֵה הָעוֹלָם כָּלֵל, אֲלֹא בְּמַסִּירוֹת
נֶפֶשׁ הוּא גוֹנֵב ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת בְּכָל יוֹם, וְכֵן תִּמְשִׁיךְ לְלַמֵּד אֶת
הַמְּסַכְתָּא שְׂקַבְלָתָהּ עַל עַצְמָךְ לְלַמֵּד מֵאָה פְּעָמִים וְאַחַד, כִּי זֶה עֲנִין
נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד, כִּי פְתוּב בְּתַקוּנִים (יד.): מָאן דִּירִית מִסְכְּתָא חֲדָא,
יְהִיבָנָא לִיה עֲלֵמָא חֲדָא, וְאִין לְתֵאָר וְאִין לְשַׁעַר אֶת הַזְכוּת הַזֹּה,
שְׂאָדָם זוֹכֵה לְסִיַּם מִסְכְּתָא. וְעַל-כֵּן אַל תְּהִיָּה בְּטֻלָן, רַק תִּמְצֵא אֲצִלְךָ
אֶת הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת.

אוֹדוֹת הַכַּעַס וְהַרְצִיחָה שְׂבוּעֵר בָּךְ בְּכָל פְּעַם, אַל תִּסְתַּכַּל עַל
זֶה, אֲלֹא תִרְגֵּיל אֶת עַצְמָךְ בְּמַדַּת הַסְּבָלָנוֹת, שְׂזָה הַיְסוּד בְּחַיִּים, כִּי
אִין זֹו עֲצָה לִפְלַ בְּאַכְזָרִיוֹת, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, עַד לְהַכּוֹת אֶת הַיְלָדִים
מִכּוֹת רִצָּח, וּבִפְרִט יְלָדִים קְטַנִּים צְרִיכִים לְרַחֵם עֲלֵיהֶם, וְלִכֵּן רְאֵה
לְרַחֵם מְאֹד עַל יְלָדֶיךָ, כִּי סוּף כָּל סוּף הֵם בְּשֵׁר מִבְּשָׂרָךְ וְעַצָּם
מִעַצְמֶיךָ, וְכֵן תְּרַחֵם אֶל אֲשַׁתְּךָ וְתִשְׁלִים אִתָּהּ, וְתִשְׁמַר מְאֹד מְאֹד עַל
הַלְכוֹת הַתּוֹרָה.

נָא וְנָא רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עַצְמָךְ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׂבַעֲוֹלָם, וְאִז
תִּרְאֶה לְבַסּוּף נְסִים נְגָלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אִם אָפְשֵׁר שְׂתֵאָמַר בְּכָל יוֹם 'תִּקוּן הַכְּלָלִי' עִם הַתְּפִלָּה שְׂתִקֵּן
מוֹהֲרַנְתָּ ז"ל — אִין לְמַעֲלָה מְזָה, כִּי כָךְ אָמְרוּ אֲנָשֵׁי שְׂלוֹמֵנוּ
הַיְקָרִים: עֲשֶׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים הֵם הַנְּתוּחַ, וְהַתְּפִלָּה שְׂתִקֵּן מוֹהֲרַנְתָּ
ז"ל — זֶה הַמִּים שְׂרוּחֲצִים וּמְנַקִּים אַחַר הַנְּתוּחַ, עִם כָּל זֹאת אִם

זֶה קִשָּׁה לָךְ, תֹּאמֶר רַק עֲשֶׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים, שָׁנָה גְלוּהָ לָנוּ רַבְנוּ ו"ל, שֶׁהוּא תִקּוּן נִפְלָא.

הַעֲקָר תַּעֲבֹד עַל מִדַּת הַשְּׂמִיחָה, וּתְשַׂמַּח אֶת עַצְמָךְ, כִּי בְּמִצְבָּךְ אַתָּה צְרִיף מְאֹד מְאֹד לְשִׂמְחָה, וְעַקֵּר הַשְּׂמִיחָה הִיא שְׂזֻכִית לְהִיּוֹת אֶצְל צִיּוֹן רַבְנוּ ו"ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּבְיַדֵּי הַהִבְטָחָה שֶׁל רַבְנוּ ו"ל נִשְׁאַרְהָ הַהִבְטָחָה, כִּי הַבְּטִיחַ לָנוּ, מִי שְׂיָבֹא אֶצְלוֹ לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, רְאוּי לוֹ לְשִׂמְחָה כָּל הַשָּׁנָה, וּתְהִלָּה לְאֵל, זְכִיֶּיךָ לְהִיּוֹת אֶצְל רַבְנוּ ו"ל כְּבָר כַּמָּה פְּעָמִים בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, עַל-כֵּן אַתָּה צְרִיף לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, וְכֵן זְכִיֶּיךָ לְהִיּוֹת כְּבָר כַּמָּה פְּעָמִים אֶצְל רַבְנוּ ו"ל, אֲשֶׁר הַבְּטִיחְנוּ בְּהַבְטָחָה חֲזָקָה: מִי שְׂיָבֹא אֶצְל צִיּוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ, וַיִּתֵּן פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה, אֶפְלוּ אִם עֲצָמוּ וּגְבָרוּ חֲטָאִיו וּפְשָׁעָיו, יוֹצִיאוּ מִהַשְּׂאוּל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתָיו, וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִיָּנִי פְּעֻלוֹת שְׂבַעְעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאִז תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׂמַיִם...

כה תקטז

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קִדְשׁ לְסִדְר חֲקֵת, ז' תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיַחֲיוּ נְצַח.

מְאֹד מְאֹד אָנִי שְׂמִיחַ, שְׂאַתֶּם כְּבָר עֲצָמָאִים וְגָרִים בְּדִירָה שְׁלָכֶם, וְזוֹ אֶצְלִי שְׂמִיחָה מְאֹד מְאֹד גְּדוּלָה, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַזְכְּוּ לְשַׁפֵּץ אֶת הַדִּירָה, וַיְהִיָּה אַרְמוֹן.

הַעֲקָר תְּשַׁמְרוּ מְאֹד עַל הַלְכוֹת הַתּוֹרָה, כִּי בְּזֶה תִּשְׁרוּ אֶת שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם, וּתְשַׁתְּדְּלוּ מְאֹד, שְׂתַהֲיָה בֵּינֵיכֶם אֲהָבָה וְהִבְנָה הַדְּרִית.

נָא וְנָא תִתְנַהֲגוּ עַל-פִּי הַהִלְכָה, וְזֶה דְּבָר גְּדוּל מְאֹד לְלַכֵּת לְהַתְּפַלֵּל הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת בְּבֵית-הַפְּנִסֵּת דִּיקָא, כִּי מִי שְׂמִתְּפַלֵּל בְּמַגְנִן, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְזַכֵּה אוֹתוֹ, שְׂיַהֲיָה לוֹ דְּבָר שְׂבִמְנִין, הִינּוּ

אֲשֶׁר כַּה תְּקִיז בְּנַחֵל קַט

פְּרִנְסָה, וְזֶה בְּדוּק וּמְנֹסָה, מִי שָׂרֵק נִזְהָר לְהִתְפַּלֵּל בְּמַגֵּן, בָּא לוֹ

וְאֶפְלוּ בְּגֵרָסָא, וְאֶפְלוּ לֹא יוֹדְעִים מַה שְּׂאוּמְרִים וְכוּ', כִּי דָף גְּמָרָא שׁוֹרֵף אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת, וְאִם הָיוּ בְּנֵי-אָדָם יוֹדְעִים אֶת מַעֲלַת לַמּוֹד גְּמִ'רִ'א', וְאִיךָ שֶׁהוּא מְסַבֵּב אֶת עֲצָמוֹ בְּד' מְלֹאכֵי הַשְּׂמִינְיָה: גְּבִרְיָאֵל, מִיכָאֵל, רְפָאֵל, אֲוִרְיָאֵל, וְרַבְנּוֹ ז"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'), שֶׁזֶה סוּד קְשׁוֹר הַמְּרַכְּבָה: בְּשֵׁם הַנְּי"ה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, מִימֵינִי מִיכָאֵל, מִשְׁמָאֵלִי גְּבִרְיָאֵל, מְלִפְנֵי אֲוִרְיָאֵל, מֵאַחֲרֵי רְפָאֵל, וְעַל רֵאשֵׁי שְׂכִינַת אֵל, וּכְשֶׁאָדָם לוֹמֵד עוֹד דָּף גְּמָרָא וְעוֹד דָּף גְּמָרָא, הוּא מְמַשִּׁיף עַל עֲצָמוֹ כַּח מְמַלְאֲכֵי הַשְּׂמִינְיָה, וְנִשְׁמַר מִכָּל רַע.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלוּ לְהַבִּין אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי, וְלַעְזוֹר אֶחָד לַשְּׂנִי, וְתִרְאוּ אֶת הַיְשׁוּעוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאחֵל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּה תְּקִיז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קִדְשׁ לְסֵדֶר חֲקֵת, ז' תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַנֶּקֶד לִי מֵאֵד ... נְרוֹ יֵאִיר.

מֵאֵד מֵאֵד רְצִיתִי, שֶׁתִּכְתַּב לִי מַה שְׁלוֹם בְּנֵךְ, וְאִם כָּבֵד עֲשִׂיתָ אֶת הַבְּרִית, וְאֲנִי מִתְפַּלֵּל לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁכִּלְכֶם תִּהְיוּ בְּרִיאִים, וְיִתְרַחֵב לָכֶם בֵּין בְּגִשְׁמֵי וּבֵין בְּרוּחָנִי, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּמְיֵד תִּבְשְׂרוּ לִי בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַעֲקֵר בְּזֶה הָעוֹלָם לְהִתְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשֻׁמָּחָה, וּבְכִפְרֵט שֶׁהַקְּדוֹשׁ-

בְּרוּךְ-הוּא עֶזֶר לָךְ, וְנוֹלַד לָךְ בֶּן לְמִזְל טוֹב, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים (עֵין פְּסָחִים י:): בָּא תִינּוֹק וְכִכָּר בְּיָדוֹ; שָׁזָה יָבִיא פְּרֻנְסָה
לְמִשְׁפָּחָה, וְלִכְּזֵן רָאָה לְחֻזֵק אֶת עֲצָמָךְ בְּכָל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם,
וּבְיָדָי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַזְמִין הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא תַחַת יָדֵי אֶת הַסֵּפֶר הַנִּפְלָא מְדַרְשׁ
פְּנִיחָס, מְהֵרָב הַקְּדוֹשׁ רַבִּי פְּנִיחָס מְקוֹרֵיץ זי"ע, וְרֵאִיתִי אֶת הַהֲגָהָה
שְׁפַתְכֶתָּ עַל מָה שֶׁהוּא אָמַר: פֶּעַ, פֶּעַ, לֹא בְּאֵלֶּה חֵלֶק יַעֲקֹב; וְלִדְעָתִי,
כָּל הַהֲגָהָה זֶה סֶתֶם בְּחֻנָּם, כִּי יָדוּעַ שֶׁהוּא נִסְתַּלֵּק בִּי אֶלּוּל תַּק"נ,
וְרַבְּנוּ ז"ל נִכְנָס לְגוּר בְּעִיר בְּרֶסֶלַב בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה תַּקס"ב, וּמֵאָז
נִקְרָאִים אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ עַל שֵׁם הָעִיר בְּרֶסֶלַב, וְאִיךְ יָכוֹל לִהְיוֹת שֶׁהוּא
דָּבָר עַל בְּרֶסֶלַב, זֶה סֶתֶם סוֹתֵר אֶת הַמְּצִיאוֹת, כִּי בַשָּׁנָה תַּק"נ רַבְּנוּ
ז"ל הָיָה רַק בְּגִיל שְׁמוֹנֶה-עֶשְׂרֵה, וְעַל-כֵּן כָּל הַהֲגָהָה אֲנִי לֹא רוֹאָה
בְּזֶה נִכּוֹנָה. וּבְאֲמַת אֲגִיד לָךְ, יֵשׁ לִי אֶת הַמְּדַרְשׁ פְּנִיחָס הַיָּשׁוּן, שֶׁשֵּׁם
רוֹאִים אִיךְ שֶׁהַמְּתַנַּגְדִּים הַכְּנִיסוּ, שֶׁהוּא ז"ל דָּבָר עַל רַבְּנוּ ז"ל,
וּבְאֲמַת זֶה שֶׁקָּר מַחְלֵט כַּנ"ל, וְכֵן יָדוּעַ, אִיךְ שֶׁרַבְּנוּ ז"ל הִפְלִיג מְאֹד
בְּמַעַלְת הַרְבֵּ הַקְּדוֹשׁ ר' פְּנִיחָס מְקוֹרֵיץ זי"ע, וְאָמַר: "אֲשֶׁרִי הַעֲיִנִּים
שָׂרְאוּ אֶת ר' פְּנִיחָס!" וְכֵן אָמַר, שֶׁהִיְתָה תְּקוּפָה, שֶׁר' פְּנִיחָס הָיָה חַד
בְּדָרָא. וְלִכְּזֵן נְתַעֲוֵרְתִּי לְכַתֵּב לָךְ אֶת הַהֲגָהָה הַזֹּו.

אֲגַב מְצִאתִי גַם מָה שֶׁהוּא אָמַר, מִי שֶׁעוֹזֵר לְשָׁנִי, נִתְלַבֵּשׁ בּוֹ
מִלְּאָךְ עֲזָרִיאֵל. וּפְעַם שֶׁאֲלַתְּ אוֹתִי, מֵאִיפָה אֲנִי יוֹדַע, שֵׁשׁ מִלְּאָךְ
כְּזֶה, הַמְּמַנָּה עַל אֵלוּ הַפּוֹגָמִים בְּבִרְיַת וְעוֹזֵר לָהֶם, שֶׁנִּקְרָא עֲזָרִיאֵל?
וְהִנֵּה הַדְּבָרִים בְּסֵפֶר הַנ"ל: אֲבָל בְּאֲמַת כָּבֵד קִדְמוֹ הַקְּדוֹמוֹנִים
שְׁמִיבִיאִים, שֵׁשׁ מִלְּאָךְ עֲזָרִיאֵל, שֶׁהוּא עוֹזֵר לְכָל אֵלוּ שֶׁפָּגְמוּ בְּבִרְיַת,
וּמְחֻזָּק וּמֵאֲמֵץ וּמְעוֹדָד אוֹתָם לְבַל יִהְיוּ נְסוּגִים אַחֲרוֹ.

רָאָה לְכַתֵּב לִי מָה שְׁלוֹם הַבֶּן, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר,
שֶׁתְּבַשֵּׂר לִי בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם.

רְאוּ לְהִתְחַזֵּק מְאֹד, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, תִּשְׁתַּדְּלִי כָּל אֵלֹהֵי הַחֲדָשִׁים עַד הַהוֹלְדָה לְסִיִּם בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת כָּל סֵפֶר תְּהִלִּים, הֵינּוּ הַתְּהִלִּים נִחְלָק לְשִׁבְעָה חֲלָקִים, לְשִׁבְעָה יְמֵי הַשָּׁבוּעַ, וְעַל-כֵּן תֵּאמְרֵי בְּכָל יוֹם 'יוֹם תְּהִלִּים', וּבְיַדָּאֵי יוֹעִיל לָכֶם, שְׁלֹא יֵאָרַע לְוָלָד שׁוֹם דְּבָר, וְיֵצֵא בְּרִיא וְשָׁלֵם, וְגַם לְאִשָּׁה לֹא יֵאָרַע שׁוֹם מִקְרָה רַע, וְתִהְיֶה בְּרִיאָה וְשָׁלְמָה, וְשׁוֹם דְּבָר שְׁבַעוּלָם לֹא יִקְרָה לָהּ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַשְׁפִּים וּלְהַעֲרִיב בְּבֵית-הַכְּנִסְתָּ, כִּי הוּא דְבָר גָּדוֹל מְאֹד לְהַתְּפַלֵּל בְּמַגִּין, וְכֵן תִּרְבֶּה בְּתַפְלָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל יוֹם, כִּי בִעַת שְׁהֵאֲשֶׁה בְּהַרְיֹון, הַבַּעַל צָרִיף הַרְבֵּה לְהַתְּפַלֵּל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁהַכֵּל יַעֲבֹר בְּקַלּוֹת.

מוֹבָא מִהֲרַב הַקְדוּשׁ הַרְבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ זי"ע, שְׁאִשָּׁה בְּהַרְיֹון, אִם הִיא תִּזְהַר לֶאֱכֹל כַּזֵּית פֶּת בְּסַעֲדַת מְלוּוֹה-מְלֶכָה — תּוֹלִיד בְּנִקָּל. וְלָכֵן טוֹב מְאֹד, שְׁאִשָּׁה בְּהַרְיֹון תִּטַּל יָדַיִם לְסַעֲדַת מְלוּוֹה-מְלֶכָה, כְּמוֹבָא בְּשִׁלְחֹן עָרוּף (אֲרַח חַיִּים, סִימָן ש'), וְהַזְכוּת הַזֶּה תִּגָּן עָלֶיהָ, שְׁתַּנַּצֵּל מִכָּל צַעַר וְצוּקָה וְצָרָה.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּה תְּקִיט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בְּלֶק, ט' תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיִחִיו נְצַח.

ראו להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה, ולמצא בעצמכם תמיד נקודות טובות, ותשתדלו לגור ביחד באהבה, אחוה ורעות, ואיש את רעהו יאמר חזק.

נא ונא ראה להשתדל להתפלל ערב ובקר בבית-הכנסת, ובזכות זה תהיה לך פרנסה בשפע, כי מי שמתפלל במנין, יש לו דבר שבמנין, וזה מבטח לאדם שנוזהר להתפלל במנין, שלא תחסר לו פרנסה, ויש לו גדלות המחין; כי באמת אדם צריך לכלל את עצמו בכלל נשמות ישראל, כי עובר על כל אחד ואחד בזה העולם כל-כף הרבה צרות ויסורים ומרירות ומכאובים, עד ששיכול להתפוצץ מרב צער, אבל בזה שהוא פורש מהצבור, הוא גורם לעצמו צרות רעות רבות, ולהפך — כשהוא מתחבר עם הצבור, על-ידי-זה הוא ממשיך על עצמו אור וזיו ודבקות וחיית הבורא יתברך שמו. ועל-כן אשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.

נא ונא ראה לשמח את עצמך, ולשמח את כל בר ישראל, כי תהלה לאל, הקדוש-ברוך-הוא נתן לך חוש בנגינה, אתה צריך לראות לנצל את זאת, והעקר שתמיד תהיה בשמחה, ותמיד תשמח את נשמות ישראל, ועל-ידי-זה ימשך עליך אור וזיו וחיית ודבקות הבורא יתברך שמו.

נא ונא תשתדל ללמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום, באפן שתזכה לסיים בכל שבוע פרשת השבוע עם פרוש רש"י ז"ל.

וכן ראה ללמד בכל יום כמה פרקים משניות, אשר 'משנ"ה' אותיות 'נשמ"ה', ומזככת את הנשמה, כי מטרת אותו מכל מיני חלדה.

ועל כלם — ראה לגרס בכל יום הרבה דפים גמרא, אשר זה ממשיך על האדם מלאכי השמירה: ג'בריאל, מ'יכאל, ר'פאל, א'וריאל, שהוא ראשי תבות ג'מ'ר'א'.

ראה לדבר אליו יתברך בכל יום חמש דקות, וידוע שמוהרנ"ת ז"ל הפליג מאד במעלת חמש דקות, ואמר פעם: "חמש דקות

אֲשֶׁר   כה תקב   בַּנְחַל   קיג

גְּדוּלוֹת", וּבְזוֹ הַלְשׁוֹן אָמַר: "גְּרוּיֶסַע פִּינָף מִינוּט", כִּי פַעַם אַחַת
נִכַּח ר' נַחֲמָן טוֹלְשִׁינְעֵר ז"ל אֶת הַיָּרֵחַ מִזְהַרְבֵּי ז"ל. וְהָיָה סְמוּךְ

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְגַם הוּא אֶגְדָּן גִּוּוֹל קוֹמֵי זְשִׁמְוֵי עֵי תַּגְוֵשׁ בְּקוּוּי
הַתְּבוּדוֹת, וְאָז טוֹב לָכֶם כָּל הַיָּמִים, כִּי בְּתַפְלָה מִמְּשִׁיכִים יְשׁוּעוֹת
בְּבֵית.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלְתִּי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפִּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרָכְכֶם תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתַבְּרָךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּלֶק, ט' תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר לְכֶסֶף אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי
הַכְּסוּפִין שְׂאָדָם כּוֹסֵף לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא דְבָר גְּדוּל מְאֹד,
וְצָרִיכִים תָּמִיד לְבָרַח אֵלָיו יְתַבְּרָךְ, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם אֵין לָנוּ כְּלוּם רַק
אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְהַגִּיעַ אֶל מְדֻרְגָה זוֹ לְבָרַח
תָּמִיד אֵלָיו יְתַבְּרָךְ, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא תַעֲשֶׂה לְעֲצָמְךָ קְבִיעוֹת חֲזָקָה בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה,
שְׂאֵל יְחֹסֵר לָךְ יוֹם אֶחָד מִבְּלֵי לַמּוּד חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, כִּמְה
פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, כִּמְה דְפִים גְּמָרָא, קְצַת מְדָרְשׁ וְשִׁלְחָן עֲרוּף, וְסִפְרֵי
רַבְנּוּ ז"ל וְאָז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

ועל כלם — הרגל את עצמך לדבר אליו יתברך, אשר כל דבור
 ודבור שמדברים עם הקדוש־ברוך־הוא — הוא הצלחה נצחית,
 הצלחה פזו, שאין לתאר ואין לשער כלל, אשרי מי שחזק בזה, ואז
 טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

פה תקבל כמה מכתבים, ואני מבקש אותך מאד, שתמסר אותם
 לייעדם, כי הם מאד מרחמים, ובפרט ל... כי חבל לאבד משפחות,
 אם כבר באו במסירות נפש לגור ביבנאל, צריכים לשמר עליהם
 מאד מאד.

כה תקכא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בלק, ט' תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... שיחיו נצח.

לנכון קבלתי את מכתבך, שבו אתה מבשר לי, שאתה רוצה
 להדפיס ספר "אוצר מכתבים לאשה ולבת", בודאי זה דבר יקר
 מאד, כי כל המכתבים נכתבו בסיעתא דשמיא, בתשוקה של נשמות
 ישראל, עם כל זאת הנה טוב שתהיה בקשר עם ... גרו יאיר, והוא
 אמר לי, שהוא עושה אתך עסק, אם תגמר את הספר "דרשות
 מוהרא"ש", אזי הוא ידפיס לך את הספר הזה, ובאמת חבל מאד,
 כי הגענו עד תורה ק', למה שלא נסים את כל ה"לקוטי־מוהר"ן",
 כי באמת יש דרשות כמעט על כל הספר, ומה שיחסר, יזכני
 הקדוש־ברוך־הוא להשלימו, ואם זכית כבר ללקט אוצר כזה
 שלשה חלקים "דרשות־מוהרא"ש", הנה טוב מאד, שתזכה לסיים
 על הכל, והנה זה שכרך.

אֲשֶׁר כַּה תִּקְבַּב — כַּה תִּקְבַּג בְּנִחַל קִטו

רְאֵה לְחִזְק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וּבְוֹדֵי לֹא
יִיזָר עֲצָמְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — לֹא הִזָּה וּלֹא הִבֵּא

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בְּלֶק, ט' תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֲחִיךָ ... גֵּרוֹ יְאִיר, סִפַּר לִי, שְׁיֵשׁ לְךָ שְׂדוּף, וְעֵדִין יֵשׁ לְךָ
סִפְקוֹת, אֲבָל אֲנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, שְׁאֵם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא סִבֵּב, שְׁיֵשׁ
לְךָ הַצָּעָה טוֹבָה, וְהִיא רוּצָה אוֹתְךָ, מָה אַתָּה מִתְעַכֵּב כְּרָגַע, צְרִיכִים
מִיָּד לְהִתְאַרֵס וּלְהִתְחַתֵּן לְשֵׁם שָׁמַיִם, וְלִכְּן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ
אוֹתְךָ, שְׁתִּרְאֶה לְקַיֵּם אֶת דְּבָרֵי, וְתִרְאֶה בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂי
יְדִיךָ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּה תִּקְבַּג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בְּלֶק, ט' תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יְאִיר.

רְאֵה לְחִזְק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמִיחָה הִיא הַיְסוּד בְּחַיִּים, וּבְלִי שִׂמְחָה אֵי אֲפֹשֶׁר
לְעַבֵּר אֶת הַחַיִּים, כִּי עַל כָּל אֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר צְרוּת וְיִסוּרִים,
מְרִירוֹת וּמְכַאוּבִים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂמִיחָזִיק מֵעַמֵּד. הַתּוֹלְדוֹת הַקְּדוֹשׁ
מְבִיא (כַּתְּנֵת פָּסִים שְׁמִינִי): שְׂמֵעֵתִי בְּשֵׁם מוֹרֵי עַל הַפְּסוּק בְּקִהְלֵת "כָּל
אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ לַעֲשׂוֹת בְּכַחַךְ עֲשֵׂה", שְׁיַעֲשֶׂה הַמַּעֲשֵׂה הַגִּשְׁמִי בְּכַחַךְ

הַמַּחְשָׁבָה, לִיְחִיד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתָּא. וַיֵּשׁ לוֹמֵר פְּרוּשׁוֹ שֶׁל דָּבָר, שְׂאָדָם צְרִיךְ תְּמִיד לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ, בֵּין שֶׁהוּא יָכוֹל לַעֲשׂוֹת, וּבֵין שֶׁהוּא אֵינוֹ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת, וַיַּחֲשֹׁב מִמְּנוֹ יְתַבְּרֶךְ, וְאָפְלוֹ אֶת הַעֲשִׂיּוֹת הַגְּשָׁמִיּוֹת שֶׁהוּא עוֹשֶׂה, שְׂיִהְיֶה בְּקִשׁוֹר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה יַחֲוֹד בֵּין קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתָּא עַל יָדוֹ. וְזוֹ הַמְּדַרְגָּה הַכִּי עֲלִיוֹנָה שְׂאָדָם יָכוֹל לְזַכּוֹת אֵלֶיהָ בְּזֶה הָעוֹלָם. וְלִכְּנֹן רָאָה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמָךְ תְּמִיד רַק לְחַשֵּׁב מִמְּנוֹ יְתַבְּרֶךְ, וְתַמִּיד תִּצְטַיֵּר לַעֲצָמָךְ, אֵיךְ שֶׁהַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹתוֹ יְתַבְּרֶךְ, וְתַמִּיד תִּסְתַּכַּל עַל הַשָּׁמַיִם, כִּי גִלָּה לָנוּ רַבְּנוֹ ז"ל, שֶׁכְּשֶׁאָדָם מִסְתַּכַּל עַל הַשָּׁמַיִם, תִּכָּף-וּמִיָּד נִכְנָס בּוֹ יְרָאָה וּפְחַד, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ כָּלֵל.

נָא וְנָא הִרְגַּל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְּרֶךְ אָפְלוֹ חֲמֵשׁ דְּקוֹת, כִּי מִי שֶׁזוֹכֶה לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְּרֶךְ, אָפְלוֹ דְּבוּר אַחַד, זוֹכֶה לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אֹרֹךְ וְחַיּוֹת הַבוֹרָא יְתַבְּרֶךְ שָׁמוֹ. וְעַל-כֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטֹלֵן, אֲלֵא תִתְחַזַּק, וְאִז תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקכד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתַבְּרֶךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בְּלַק, ט' תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל יְדִידֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

נָא לְהוֹדִיעַנִי אִם יֵשׁ לָךְ הוֹדְעָה מ... כִּי אַחֲרַת אָנִי צְרִיךְ לְמַצֵּא עֲצָה וְכוּ' מִמְּקוֹם אַחֵר, כִּי אֲצַלִּי מְלָה זֶה מְלָה, אִם מִבְּטִיחִים לְמִישְׁהוֹ צְרִיכִים לְקַיֵּם, וְזוֹ כָּל הַנְּאֻמָּנוֹת שֶׁלָּנוּ בְּעֵינֵי בְּנֵי אָדָם.

אֵין לִי מַלִּים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה עִמִּי בְּעַבּוֹר בְּנֵית בֵּית-הַמְּדַרְשׁ, אֲשֶׁר הַכֹּל נִס, נִס גְּלוּי, נִס כְּקָרִיעַת יַם סוּף, נִס כְּמוֹ הַמֶּן וְהַבָּאָר וְהַעֲנָנִים שֶׁהִלְכוּ עִם עַם יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּר, גְּלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יְתַבְּרֶךְ מִמֶּשׁ, כִּי אֵין בְּיַדִּי לְפָרְטָה אָפְלוֹ שׁוֹה פְּרוּטָה,

והכל נבנה רק ממנו יתברך, על-ידי הרצונות של העניים, ירחם

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בלק, י' תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

מאד מאד אבקש אותך, שתראה לצאת מקטנות המחין,
ותדביק את עצמך באין סוף ברוך הוא, שהקדוש-ברוך-הוא הוא
ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוף כל עלמין, ועל-ידי ידיעות
אלו תצא מהקטנות שלך, ותבוא לגדלות המחין, ואז לא תהיה
קמץ כמו שהתלוננת וכו'. ובאמת חכמינו הקדושים אמרו (ביצה
טז): מזונותיו של אדם קצובים לו מראש השנה, חוץ מהוצאות
שבתות וימים טובים, והוצאות בניו לתלמוד תורה; רואים מזה,
אשר את התקציב קובעים בראש השנה, חוץ מהוצאות של שבת
ושל חנוכה, על זה בא שפע ותקציב בלתי קבוע, ולכן ראה להיות
דבוק בו יתברך, ועל-ידי-זה יתרחב לך בין בגשמיות ובין
ברוחניות.

עליך לטיל בין ההרים, ולהתבודד עם הקדוש-ברוך-הוא,
ותדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, כי כל דבור ודבור שמדברים אליו
יתברך — הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער
כלל, ובגני-אדם אינם יודעים מעלת הדבור אליו יתברך, כי אם היו
יודעים את מעלת הזוכה לדבר אליו יתברך, היו מבליים על זה
הרבה זמן, כי על-ידי כל דבור ודבור, ממשיכים על עצמו אור וזיו
וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו.

נא ונא ראה לחזק את עצמך, ותתחיל לשלם את כל החובות

שְׁלֶךְ, שְׂאֵתָה חַיֵּב לַתְּלִמּוּד תּוֹרָה, וְלִנְסִיעָה שֶׁל הַבֵּן שְׁלֶךְ ... גֵּרוֹ יֵאִיר, וְאִז תִּרְאֶה שִׁיתְרַחֵב לָךְ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִּיּוֹת.

הַעֲקָר תְּלוּי כְּפִי הַדְּבוּר, אִם אָדָם מְדַבֵּר רַק אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכֵן מְדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי הַשְּׂגָחָה פְּרֻטִית, אִז מְכַנִּיעַ אֶת הַנְּחֹשׁ הַרוּצָה לְהַחֲטִיאֹו. וּבְאֵמֶת זֹ מַצְנֹת זְכִירַת עֲמֶלְק, שְׂפָתוֹב (דְּבָרִים כה, יז): "זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לָךְ עֲמֶלְק, בְּדֶרֶךְ בְּצֵאתְךָ מִמִּצְרַיִם, אֲשֶׁר קָרָךְ בְּדֶרֶךְ וַיִּזְנֹב בְּךָ כָּל הַנְּחֹשְׁלִים אַחֲרֶיךָ, וְאֵתָה עֵינֶךָ וַיִּגַע וְלֹא יֵרָא אֱלֹקִים" וְגו', וְאִם תִּדְקַדֵּק, תִּרְאֶה בְּאוֹתִיּוֹת "הַנְּחֹשְׁלִים", הֵן אוֹתִיּוֹת נַח"ש מִיִּלָּה, כִּי עֲמֶלְק בָּא רַק אֶל אֱלוֹ הַנְּפֹשׁוֹת שֶׁהַנְּחֹשׁ קִלְקַל לָהֶן אֶת הַבְּרִית, וּמוֹבָא בְּדְבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ט), כִּי בְרִית הַלְשׁוֹן מְכוּן לְבְרִית הַמַּעֲוֹר, כְּפִי שְׂאֵדָם פּוֹגֵם בְּדְבוּרוֹ, כְּךָ נִפְגָּם בְּרִיתוֹ, וְעַל-כֵּן מִיִּלָּה עוֹלָה פ"ה, מִי שְׂזוּכָה לְשֹׁמֵר עַל בְּרִיתוֹ, זוּכָה לְשֹׁמֵר עַל דְּבוּרוֹ, וּמִי שְׂשׁוֹמֵר עַל דְּבוּרוֹ, הוּא זוּכָה לְשֹׁמֵר עַל בְּרִיתוֹ, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְהַגִּיעַ לָזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקכו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּלֶק, י" תַּמּוּז ה'תשנ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׂבַעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְתִשְׁפַּח אֶת כָּל הָעֶבֶר שְׁלֶךְ, כִּי כָּל הַצְּרוֹת וְהִיסוּרִים וְהַמְרִירוֹת שְׂבָאִים עַל הָאָדָם, הֵם רַק מִחֲמַת שְׂזוּכָר תְּמִיד אֶת הָעֶבֶר שְׁלוֹ, כִּי יֵשׁ בְּגִי-אָדָם שְׂמִשְׁתַּגְּעִים מִמֶּשׁ, רַק מִחֲמַת שְׂחֹשְׁבִים מְהַעֲבֵר. וְרַבֵּנוּ ז"ל בָּא לְעַקֵּר אֶת הַמַּחְלוֹת בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִּיּוֹת, וְגִלָּה לָנוּ (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כו), שְׂאֲצֵל הָעוֹלָם שְׂכַחָה זֶה חֲסָרוֹן גְּדוֹל, אֲבָל אֲצִלִּי שְׂכַחָה הִיא מַעֲלָה גְּדוֹלָה מְאֹד, וְצָרִיכִים לְהַרְגִּיל אֶת

אָשֶׁר כה תקכוּ בַּנְחֹל קִיט

עֲצְמוּ לְשַׁכַּח אֶת כָּל מַה שֶּׁעָבַר, וּכְפִי שְׂאֲדָם זֹכֶה לְשַׁכַּח אֶת הָעָבָר,
הִי זִכְרָה לְזִכְרֵי מַעֲלָמָא דְאַחֵי הַיּוֹנִי אִתְּ הַקְדוּשָׁה-בְרוּךְ-הוּא וְלַחֲמוּנֵי-

רק מִחֲמַת הַעֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה, וְלִכְן צְרִיכִים לְהַכְרִיחַ אֶת עֲצְמוֹ
לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וּבְרָגַע שְׂאֲדָם שְׂמִיחַ — מִתְרַחֶבֶת לוֹ הַדַּעַת, וּכְבָר
אֵין לוֹ שׁוּם דְּאֶגוֹת, וְלִכְן רְאָה אֶתְּהָ לְשִׁמְחָה, הַקְדוּשָׁה-בְרוּךְ-הוּא נִתֵּן
לָךְ מִתְּנָה אֲשֶׁה כָּל-כָּף טוֹבָה, וְיִלְדִים כָּל-כָּף חֲמוּדִים, וְלִכְן אֶתְּהָ
צְרִיךְ לְהוֹדוֹת אֶת הַקְדוּשָׁה-בְרוּךְ-הוּא בְּכָל יוֹם.

תִּשְׁמַר עַל זְמַנֵּי הָאֲכִילָה, וְעַל זְמַנֵּי הַשְׁנָה, וּבְזִמְנֵי הַפְּנוּי שְׁלָךְ
תִּלְמַד חֲמֵשׁ עִם הַתְּרַגּוּם מִפְּרִשְׁתֵּי הַשְּׁבוּעָה, וְכֵן תִּגְרַס פְּרָקִים מְשֻׁנּוּיֹת,
וְכֵן תַּעֲשֶׂה לְעֲצֻמָּךְ שְׁעוֹר בְּהִלְכָה, אֲבָל הַכָּל צְרִיךְ לְהִיּוֹת מִתּוֹךְ
שְׂמִיחָה, וְאִם תִּהְיֶה תְּמִיד שְׂמִיחַ, לֹא יִחָסֵר לָךְ שׁוּם דְּבָר.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקכוּ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר בְּלֶק, י' תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיְקָרִים מְאֹד ...
שְׂיַחֲיוּ נֹצֵחַ.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָכֶם עַל גְּדֹל הַחֶסֶד חֲנּוּם שֶׁעֲשִׂיתֶם אִתִּי,
שֶׁהֲלוֹיִתֶם לִי אֶת הַכֶּסֶף, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַוֶּה, שֶׁקְּבַלְתֶּם אוֹתוֹ הַיּוֹם
חַזְרָה, כִּי עָשִׂיתִי כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם מְכָאן, כְּדֵי שֶׁהַכֶּסֶף יִגִּיעַ
אֵלֵיכֶם בַּיּוֹם שֶׁהִבְטַחְתִּיכֶם. וְלִכְן רְצִיתִי מְאֹד, שֶׁתְּכַתְּבוּ לִי אִם
קְבַלְתֶּם הַיּוֹם אֶת הַכֶּסֶף.

מַעֲלַת גְּמִילוֹת חֶסֶד עוֹלָה עַל הַכָּל, וְחֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ

(ירושלמי תענית, פָּרָק ד'): "וּבְצֵל יְדֵי כְּסִיתִיךָ" — זו גְּמִילוֹת חֲסִדִים, שְׁפָל הָעוֹסֵק בְּגִמְלוֹת חֲסִדִים, זוֹכֵה וְיוֹשֵׁב בְּצֵלוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-כֵּן בְּזָכוֹת הַגְּמִילוֹת חֲסִד הִזָּה שֶׁעָשִׂיתָ עִמִּי, תִּזְכּוּ לְחֲסוֹת תַּחַת כַּנְּפֵי הַשְּׂכִינָה. וּבְאֵמַת אֲנִי מְכַרְח לְהַגִּיד לָכֶם שֶׁהַחֲסִד הִזָּה לֹא הָיָה בְּשִׁבְלִי, אֲלֵא אֲנִי שָׁלַיְח מְרַבְּנֵי ו"ל, כָּל הַבֵּית-הַכְּנֶסֶת הוּא רַק בְּשִׁבְלוֹ, כִּי אֲנַחְנוּ בּוֹנִים בֵּית-הַכְּנֶסֶת עַל שֵׁם רַבְּנֵי ו"ל, וְכָבֵר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה, פָּרָשָׁה ב'): כָּל מִי שֶׁעוֹשֶׂה חֲסִד עִם אֶחָד מִגְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל, מַעֲלָה עָלָיו הַפְּתוּב כְּאֵלוֹ עָשָׂה חֲסִד עִם כָּל יִשְׂרָאֵל, כִּי סוּף כָּל סוּף בֵּית-הַכְּנֶסֶת הִזָּה מֵיעֵד לְכָל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, מִכָּל הָעֵדוֹת וּמִכָּל הַנְּסַחֲאוֹת, כִּי בֵּית-הַכְּנֶסֶת שְׁלָנוּ הוּא בְּבַחֲיַנַּת בֵּית-הַמֶּקְדָּשׁ, שֵׁשׁ לֹא עוֹשִׂים הַפָּרֵשׁ בֵּין אֲשֶׁכְּנֹזִים וּסְפָרְדִים, חֲסִידִים וְלִיטָאִים וְכוּ', וְשָׂאֵר שְׁמוֹת וְכַנּוּיִים וְכוּ', עִם יִשְׂרָאֵל אֶחָד, וַיֵּשׁ שְׁתֵּים-עָשָׂרָה נְסַחֲאוֹת הַתְּפִלָּה, וְאֵת כָּלֵם מִתְּפִלָּלִים בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת עַל שֵׁם רַבְּנֵי ו"ל.

שוב פֵּעַם אֲנִי בָּא וּמוֹדָה עַל הַחֲסִד שֶׁעָשִׂיתָ, שֶׁהֲלוֹיְתָ אֵת הַכֶּסֶף לְבֵית-הַמֶּדְרָשׁ, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֵר, שִׁיתְרַחֵב לָכֶם בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחֵי.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקכח

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּלֶק, י' תמוז ה'תשנ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלֵיוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַגּוֹי"ה עֲלֵיהֶם יִשָּׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם מִכָּל צָרָה וּמִכָּל צוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה בְּכָל מַעֲשֵׂי יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחִי וְרַעֲי הַיְקָרִים! מָה אֲמַר וּמָה אֲדַבֵּר, אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָכֶם עַל הַחֲסִד חַנּוּם שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּדִי עַד עַכְשָׁו בְּעֶנְיֵן עֲזָר לְבַנְיַת

אֲשֶׁר   כה תקבח   בַּנְחַל   קכא

"בית המדרש", ממש צדקה וחסד עשיתם עמדי, זה לי עֶשֶׂר שָׁנִים
שנרחמנו לומר ברוך שאל ואל ברוכי הויה לרחמי מרעור המושרת

עובר, וצריכים לחשב בכל עת על תכליתנו הנצחית, אך דא עקא,
שהסמ"ך-מ"ם התגבר עלינו, והתפשט לארצה ולרחבה להצר את
פסיעותינו, ומתרגע שנכנסנו התחיל בערממיות להציק לנו,
ובתחלה היה עם חיוף ועם אהבה וכו', עד שתפסנו כבר מה הוא
ומי הוא וכו', אז יצא כנגדנו פתוח, ודעת לנבון, שתהלה לאל, חנן
אותנו הקדוש-ברוך-הוא עם דעת, שלכל נלכד במזימותיו הרעות,
אך ההכרח לומר לכם, פי לו יש חלק גדול בצרות שפוקדות אותנו
לאחרונה, ואי אפשר להאשים אחד את השני, כי כל אחד מאנשי
שלוֹמנו חי בעגיות ובדחקות, וצר ומר לו, ולכן אסור לו לבוא
בטעות אחד אל השני — למה אתה לא נותן כף וכף וכו', ולמה
אינך נותן בעבור המקנה וכו', ולמה אינך מביא בעבור החשמל
בבית-המדרש וכדומה, כי כל זה חייב הרשע הארור הטמא הזה,
שצריך לדאג לזה, ובפרט שיש תקציב מיוחד בעבור בתי כנסיות
ובתי מדרשות ומקנאות, שזורם שמה כסף עבור חשמל לבתי
כנסיות, מים למקנאות וכו', ואנחנו עדין לא קבלנו אפלו אגורה
אחת, במשך כל השנים שאנחנו כאן, והרשע הארור והטמא הזה
מצליח לשחד את כל מיני רע-בנים, וכל מיני בתי דינים, והוא
אלוף להתחמק ולהחביא את גנבותיו ומזמותיו...

ולכן באתי לבקש ולהתחנן לפניכם, שאל תריבו ביניכם, כי
בדרך כלל כל המחלוקות והמריבות באות רק מחמת העגיות
והדחקות והחובות, וכשצרו לנתק את החשמל בעבור חוב של
אלפים ומאתים ש"ח, קפץ אחד מאנשי שלוֹמנו, ונתן טשעק דחוי,
כדי לא לנתק את החשמל, וכבר קופצים עליו פאלו מי יודע מה
הוא עשה וכו', וכמו-כן בענין המקנה, שרוצים לסגור את המים,

ורוצים לסגור את החשמל, כי אפלו את ההכרחיות לא משלמים, ולבסוף חושדים אחד בהשני בגנבות ועולות וערמומיות וכו', והנה קפץ אחד מאנשי שלומנו במסירות נפש גדולה לתקן את החמום, וכל אחד הבטיח שיתן חלקו, כי הנה קשה מאד לסבל את המים קרים, ולבסוף הוא גשאר תקוע, ואחר-כך יש מריבות וחשדנות שחושדים פאלו עושים עול עם כסף וכו', בשעה שדבר ידוע בכל העולם פלו, אשר אי אפשר להכנס למקנה בלי לשלם, והנה לא די שלא עוזרים, אלא שחושדים אחד בשני בגנבות ועולות, אשר זו רשעות גדולה לעשות דבר כזה, ואני רואה בזה הסתת הסמ"ך-מ"ם הארור הרשע והטמא, כי אם המועצה היתה בידי אחר, בודאי לא היתה לנו בעיה, לא בשביל חשמל למקנה, ולא בשביל הבית-הכנסת, ולא בשביל מים בעבור המקנאות שלנו, והכל הנה בא על נכון, כי יש על זה תקציב גדול מאד, אך הרשע הזה לוקח הכל לכיסו, והוא מצליח עוד להסית את תושבי המקום, ואת כל הרע בנים, וכל הבתי דינים נגדנו, ולנו אין על מי להשען אלא על אבינו שבשמים.

לזאת באתי לבקש אתכם מאד מאד, אחי ורעי היקרים! אני נמצא בעוונותינו הרבים, רחוק מכם בגוף, אבל קרוב אליכם בנפש, ומעת הקדוש-ברוך-הוא נגזר לעת עתה, שאהיה פלוא בגלות עד עת בא דברו, כי מאד מאד רציתי כבר לצאת מפה ולבוא ולגור אתכם ביחד, אך מי יודע דרכי המקום יתברך שמו, אך זאת אני יכול להגיד לכם, שהכל פלוי בבנין בית-המדרש, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שנזכה להזדרז ולבנות את זה.

עליכם לזכור ולהתבונן את גדל הטובות והחסדים שפבר זכותם על ידי, שלכמה מאנשי שלומנו חתנתי את הילדים בגיל צעיר, אשר גדל הזכות הזו, אני מבקש את הקדוש-ברוך-הוא, שתלך לפני תמיד, כי עם פגם הברית אחד בזה העולם, לא פדאי להשאר בזה העולם, ואם יכולים להציל את הנער מפגם הברית, אין עוד זכות יותר גדולה מזו, ועד שילדיכם לא יגדלו, ולא תבינו את צערם הקשה והמר, לא תוכלו להעריך את גדל המסירות נפש והחסד

שְׁעִשִׁיתִי עִמָּכֶם, וְזֶה לֹא יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת בְּעִיר גְּדוּלָה וְכוּ', וּפֶה
הַמְדַבֵּר שִׁמְמָה אֶחָדוּ יְכוּלִים לְהִרְאוֹת אֶת זֶה אֲרֵל מִה לַעֲשׂוֹת?

שָׁמוּ וְזָכְרוּ, שְׁמִקְפִּיט אֶחָדוּ קָבוּ עָשׂוּ שְׁנִיט, כִּי בַּבְּנֵי הַיְבוּסִי, הִנְחֵנוּ לָנוּ
לְהוֹצִיא אֶלְפֵי אֶלְפֵי דוּלָרִים עֲבוּר בַּגְּצִי"ם, וְכֵן לְכָל הַפְּחוֹת פְּסָקוּ
לָנוּ שֵׁטַח אֲדָמָה וְקָרְאוּנִים בְּעֲבוּר תְּלִמוּד תּוֹרָה, וְהַבְּנוֹת סָבְלוּ סָבְלוּ
אִיוֹם וְנוֹרָא, וְעָכְשׁוּ אֶנְחָנוּ מְקוּיִם שִׁיְהִיָּה גַם לְבָנוֹת, וְכֵן לַגְּנִיִם, וְכֵן
לְמַעוֹן, וְהַכֵּל חֵיב הַרְשָׁע הָאָרוּר הַטְּמֵא הַזֶּה, וְכֵן כָּל הַצְּמָצוּם
וְהַדְּחָקוֹת שִׁישׁ בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת, הֵן בְּשִׁבִיל חֲשָׁמַל, וְהֵן בְּשִׁבִיל מִים
לְמַקְנָאוֹת, הַכֵּל מִפְּנֵי הַרְשָׁע הָאָרוּר הַטְּמֵא הַזֶּה, וּלְבִסּוֹף הוּא מַצְלִיחַ
עוֹד לְשִׁתֵּל אֶת שְׁלוּחָיו בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים.

לְזֹאת אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, רְאוּ
לְבָרַח מִמְחֻלְקָת, וְכִבֵּר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סִפְרֵי רֵאָה): "לֹא
תִתְגַּדְּדוּ" — לֹא תַעֲשׂוּ אֲגָדוֹת, אֲלֵא תִהְיוּ כְּלָכֶם אֲגָדָה אַחַת. וְכֵן
אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שִׁיר הַשִּׁירִים וְכָה, פָּרָשָׁה ה'): אָמַר הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, תָּנוּ דַעַתְכֶם שְׁלֵא תִשְׁנְאוּ זֶה אֶת זֶה, וְלֹא תִחַרְחוּרוּ זֶה עִם
זֶה, שְׁלֵא יֵאמְרוּ מִלְּאֲכֵי הַשָּׂרֵת לְפָנָי, תּוֹרָה שְׁנַתַּת לָהֶם אֵינֶם עוֹסְקִים
בָּהּ, וְהָרִי אֵיבָה וּמְחֻלְקָת וְתִחְרוּת בֵּינֵיהֶם. לְזֹאת רְאוּ לְשִׁמּוֹר מְאֹד
מְאֹד עַל הָאֵהָבָה וְעַל הַשְּׁלוֹם בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, סוּף כָּל סוּף בְּנֵינוּ
קָהְלָה יָפָה מְאֹד, הוֹצֵאתִי אֲנָשִׁים מִהַעִיר אֶל הַמְּדַבֵּר, וַיֵּשׁ לָנוּ, תִּהְלֶה
לְאֵל, בֵּית-הַכְּנֶסֶת יָפָה וְנֹעִים, שְׁנֵי גְנִיִם, תְּלִמוּד-תּוֹרָה לְבָנִים,
בֵּית-סֵפֶר לְבָנוֹת, כּוֹלֵל לְכָל הַיּוֹם, וְכוֹלֵל לְחֻצֵי יוֹם, וְכוֹלֵל לְעָרֵב,
וּפְעוּטוֹן, בְּלִי עֶזֶר מִבְּחוּץ כָּלֵל, כִּי אִף אֶחָד עֲדִין לֹא גָתַן לָנוּ שׁוֹם
אֲגוּרָה אַחַת, אִף גּוֹף בְּעוֹלָם אֵינוּ מְתִיחֵס אֲלֵינוּ, וְהַכֵּל מִפְּנֵי
הַמְּסִירוֹת וְהַהֲלָשׁוֹת שֶׁל הַרְשָׁע אָרוּר וְטְמֵא הַזֶּה, שֶׁהוּא הַסְּמִיךְ-
מ"ם, וְעַל-כֵּן אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, מִסְּפִיק הַשְּׁנָאוֹת וְהַקְּנָאָה שִׁישׁ עֲלֵינוּ
מִבְּחוּץ, נָא וְנָא בְּפָנִים, שְׁלֵא יִהְיוּ שׁוֹם מְרִיבוֹת וְשׁוֹם מְחֻלְקָת, וְאֵל

קכד   אָשׁר   כה תקכח   בַּנְחַל

יִגְבִּיחַ אֶחָד אֶת יָדוֹ עַל הַשְּׁנַי בְּשׁוּם פָּנִים וְאָפֶן, וְכֵן שְׁלֹא יִפְתַּח פִּי
אֶחָד עַל הַשְּׁנַי, שְׁזֶה עוֹן חֲמוּר מְאֹד מְאֹד לְהִסְתּוֹכֵב וּלְדַבֵּר
לְשׁוֹן הָרַע וּרְכִילוֹת, מִזֶּה עַל זֶה וּמִזֶּה עַל זֶה, כִּי כָּבֵד אֶמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים (פְּסָחִים קיח.): כֹּל הַמְּסַפֵּר לְשׁוֹן-הָרַע וְכֹל הַמְּקַבֵּל לְשׁוֹן
הָרַע, רָאוּי לְהִשְׁלִיכוֹ לְפִלְבֵּים, כִּי דָּרְכוֹ שֶׁל פֶּלֶב, לְחַטֵּט בֵּין הָאֲשֵׁפוֹת
אֲחֵר עֲצָמוֹת, וְצָרִיכִים לְשָׁמֵר מְאֹד מְאֹד מֵעוֹן לְשׁוֹן-הָרַע וּרְכִילוֹת
וְלִיצְנוּת, כִּי יִתְגַלְּגַל בְּכָלֵב, רַחֲמָנָא לִישׁוֹכֵן. וְלִכֵּן אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם
מְאֹד מְאֹד, תִּשְׁמְרוּ עַל כְּבוֹד זְוִלְתְּכֶם, "אֵל תִּחְרִיבוּ אֶת קְהֵלְתֵנוּ,
שְׁבִינֵנוּ עִם דָּם."

נָא וְנָא לְהִתְעַנֵּן בְּשָׁלוֹם כֹּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי
אֲנָשִׁים אֲחִים אֲנַחְנוּ, וְאָב אֶחָד לְכֻלָּנוּ, אֵל אֶחָד בְּשָׁמַיִם הוּא אָבִינוּ,
וּתְהִלָּה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ רַבִּי גָדוֹל מְאֹד, שְׁעוֹזָר לָנוּ בְּגַשְׁמִיּוֹת
וּבְרוּחָנִיּוֹת, כִּי כֹל אֶחָד וְאֶחָד מִכֶּם צָרִיךְ לְהִתְבּוֹנֵן עַל הַטּוֹבוֹת שְׁזָכָה
לְהַגִּיעַ עַל-יְדֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבְיַדֵּי רַבְּנוּ ז"ל לֹא יִשָּׂאֵר בְּעַל חוֹב, אֲלֵא
מִי שֶׁעָשָׂה בְּשִׁבְלֵוֹ, הוּא יִקְבֵּל חֲזָרָה כְּפֹל כְּפֹלִים, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ
ז"ל: "מִמֵּי שֶׁאֲנִי מְקַבֵּל — לוֹ אֲנִי נוֹתֵן"; וְלִכֵּן רָאוּ לְהַחֲזִיק אֶת
עֲצָמְכֶם בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וּכְשֶׁאֶחָד לֹא בָּא לְבֵית-הַכְּנֶסֶת,
צָרִיכִים תִּכְףּ-וּמִיד לְהִתְעַנֵּן לְמָה הוּא לֹא בָּא לְבֵית-הַכְּנֶסֶת, אוֹלֵי
הוּא בְּדַפְאוֹן וְשִׁבּוֹר וְכוּ' וְכוּ', אוֹלֵי הוּא חוֹלָה וְכוּ', אִיךְ יִתְכַּן שְׁיִכּוֹל
לְעַבֵּר שְׁבוּעַ, שְׁבוּעִים שְׁלֹשָׁה, וְאֶחָד לֹא בָּא לְבֵית-הַכְּנֶסֶת, וְאִין אִף
אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בָּא לְבַקֵּר אוֹתוֹ אוֹ לְהִתְעַנֵּן לְמָה הוּא לֹא בָּא
וְכוּ', אוֹלֵי הוּא צָרִיךְ חֲזוּק וְעִדוּד וְשִׁמְחָה וְכוּ'.

זְכְרוּ הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב, אֲשֶׁר לֹא יִקַּח הַרְבֵּה זְמַן, וְגַם יִלְדִיכֶם יִצְטָרְכוּ
לְהִתְחַתֵּן, וְאֵל תִּחְשְׁבוּ שְׁזֶה עוֹד הַרְבֵּה שָׁנִים, כִּי יִמִּינוּ כְּצֵל עוֹבֵר,
וְהַזְמַן פּוֹרֵחַ לֹא כְּצֵל כְּתֵל, וְלֹא כְּצֵל דְּקָל, אֲלֵא כְּצֵל צְפוּר הַפּוֹרֵחַ
בְּאֵוִיר (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה צו, סִימָן ב'), עַד שֶׁרַק תִּסְתּוֹכְבוּ, כְּכֹר תִּרְאוּ
שְׁהִילְדִים צָרִיכִים לְהִתְחַתֵּן, מִי יִדְאֵג לָהֶם בְּעִיר גְּדוֹלָה, מֵאִין יִהְיוּ
לְכֶם דִּירוֹת וְכוּ', וְאִיךְ תּוּכְלוּ לְהִרְאוֹת אֶת זֶה וְכוּ', וּפְהָ תְהִלָּה לְאֵל,
לְפָנֵי עֵינֵיכֶם, בְּתַקּוּפָה קְצָרָה, יֵשׁ לָנוּ אֲבָרְכִים חֲדָשִׁים, בְּגִינְכֶם
וּבְנוֹתֵיכֶם, הֵן אֲמַת שְׁלֹא-חֲרוּנָה הִתְחִילוּ לַעֲשׂוֹת גַּם עֲלֵיהֶם בְּקִרְתָּהּ,

אָשֶׁר   כה תקח   בַּנְחָל   קכה

וְשׁוֹכְחִים שֶׁהֵם עֲדִין יְלָדִים וְכוּ', מְצַפִּים מֵהֶם שִׁיתְנַהֲגוּ כְּמוֹ אָדָם
בְּיָמֵי זְמַנְהֶם וְיִשְׁכַּחֲנֵם מִדַּעְתָּם עַד יָמֵי צְעִירֵיהֶם אַרְל זֶה מֵרַע

מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם, מֵאַחַר שֶׁנִּקְוָה שֶׁיִּזְכְּרוּ וְיִזְכְּרוּ לְגַבֵּי זְמַנְהֶם וְיִזְכְּרוּ
כָּל-כֶּף זָפָה, תִּנּוּ יָד וְשִׁכְם לְהַמְשִׁיךְ בְּהַצְלַחַת קַהֲלָתְנוּ, וְתִדְוֹנוּ אֶחָד
אֶת הַשְּׁנֵי לְכַף זְכוּת, וּמִי שֶׁחֹשֵׁד בְּזוּלָתוֹ שֶׁהוּא גִּבֹּב, עָלֵי לֹאמַר
שֶׁהוּא בְּעֶצְמוֹ גִּבֹּב, כִּי כָּל הַפּוֹסֵל בְּמוֹמוֹ פּוֹסֵל (קְדוּשִׁין ע.), וְצָרִיכִים
לְשׁוֹר מְאֹד מְאֹד מֵאַנְשִׁים כְּאֵלוֹ, שֶׁהֵם הוֹלְכֵי רְכִיל, וּמְדַבְּרִים
רְכִילוֹת וְלִשׁוֹן-הָרַע אֶחָד עַל הַשְּׁנֵי, זְכָרוֹ הֵיטֵב, שֶׁרַבְּנוּ ז"ל אֵינּוּ
סוֹבֵל גִּבֹּבִים וְנוֹאֲפִים וְכוּ', וְאַנְחָנוּ צָרִיכִים לְעַקֵּר מִקַּהֲלָתְנוּ אַנְשִׁים
בְּלִתֵּי שְׁפוּיִים בְּדַעְתָּם וְכוּ' וְכוּ'.

נָא וְנֵא תַעֲזְרוּ לִי לְבָנוֹת קַהֲלָה קְדוּשָׁה, קַהֲלָה שֶׁמְבַסְּטָה עַל
שְׁלֵשָׁה עֲמוּדִים, שֶׁעֲלִיָּהֶם עוֹמֵד הָעוֹלָם: "תּוֹרָה", "עֲבוּדָה",
"גְּמִילוּת חֲסָדִים", וְזֶה הַיִּסּוּד אֶצְלָנוּ, לְלַמֵּד תּוֹרָה בְּכָל יוֹם, כְּמֵאֲמַר
הַתַּנָּא רַבִּי יוֹסִי בֶּן קִסְמָא (אָבוֹת ו, י): אֵין מְלוּיִם לוֹ לְאָדָם — לֹא
כֶּסֶף, וְלֹא זָהָב, וְלֹא אַבְנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת, אֲלֵא תּוֹרָה וּמִצְוֹת
וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּלָבָד. וְכֵן אָמַר אֱלֹהֵינוּ הַנְּבִיא (תַּנָּא דְּבִי אֱלֹהֵינוּ רַבָּה,
פְּרָק יג), לְפִי שֶׁכָּל הַמְרַבֶּה שִׁיחוֹת וּתְפִלוֹת, הֵם מְלוּיִם אוֹתוֹ, עַד
שֶׁמַּגִּיעַ לְבֵית עוֹלָמוֹ, אֵין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק תּוֹרָה וּתְפִלָּה, וְאַנְחָנוּ
צָרִיכִים לְהַפְּךְ אֶת הַמְּקוֹם שֶׁלָּנוּ שֶׁיְהִיָּה רַק מְקוֹם תּוֹרָה וּתְפִלָּה, כִּי
רַק זֶה מַה שֶׁיְלִוֶּה אוֹתְנוּ, וְאַנְחָנוּ צָרִיכִים לְרְאוֹת, שֶׁיִּתְרַבּוּ הַשְּׁעוּרִים,
וְכָל אֶחָד בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכָּל מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ צָרִיךְ לְרְאוֹת לְהַצְטַרֵּף
אֶל שְׁעוּרֵי הַתּוֹרָה, לְהַפְּנֵס בְּכוֹלֵל שֶׁל חֲצֵי יוֹם, אוּ בְּכוֹלֵל שֶׁל כָּל
הַיּוֹם, אוּ שְׁבַע-עֲצָמוֹ יֵשֵׁב בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ עִם חֲבִילַת סְפָרִים, וְיִלְמַד
בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, הִלְכָה וְאַגְדָּה, וּסְפָרֵי רַבְּנוּ
ז"ל, וְתִזְכְּרוּ מְאֹד, אֲשֶׁר כָּל יוֹם וְיוֹם הוּא יוֹם, וְהוּא אוֹצֵר הַמְּנַצֵּר,
וּמַה יִּשְׁאַר מֵהַיּוֹם הַזֶּה? אֲשֶׁר וַעֲשִׂירוֹת נְצַחִית, מַה וְלָמָּה אֲתֵם

צריכים לחכות עד שתהיו זקנים, הולכים עם מקל, ובקשי סוּחבים את הרגלים, ואחר-כך תתחרטו על ימי נעוריכם ועל ימי העמידה, שיכלתם כל-כך הרבה לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ויכלתם כל-כך הרבה ללמד, ועכשו כבר אָזלו הכחות, יותר טוב להקדים עכשו, שזה מה שפרש הזהר הקדוש (ויקרא יט, לב): "מפני שיבה תקום", הינו שאדם צריך לקום ולהתעורר בתשובה לפני שבאים ימי השיבה והזקנה, ולכן חוסו ורחמו וחמלו על נפשותיכם, ותשמרו מאד מאד, שהמקום שלנו לא יהיה מקום לצים, לא יהיה מקום של לשון-הרע ורכילות וליצנות, לא יהיה מערת פריצים, כי זה נגד רצוני, וזה נגד רצון רבנו ו"ל, וזה נגד האנושות, כי אנחנו משפחה אחת גדולה, ולא יקח הרבה זמן וכלם ישפדכו אחד עם השני, אז נהיה משפחה אחת גדולה בפעל ממש, כי לזה יש בן ולזה יש בת, וישפדכו ביחד, ממילא יהיו נעשים משפחה אחת גדולה, ואיך יכולים להרשות לעצמנו שמשפחה אחת גדולה יריבו ביניהם, האם הייתם מעניינים שידברו על בניכם ובנותיכם? ! ואם-כן מה אתם עושים בקרת על אברכים צעירים שרק עכשו התחתנו, תנו להם הזדמנות לגדל, ואל תתחבו אפכם בהתנהגותם ולעשות בקרת, ולבוזתם ולהשפילם, זו רציחה גדולה, סוף כל סוף גם ילדיכם בקרוב יתחתנו, האם תעשו זאת לילדיכם? ! ראו יותר טוב להזמיןם אצלכם לשבת, תקחו אותם עם הרכב שלכם להפצה, בזה יהיה לכם יותר מצוה, מאשר לערוך בקרת עליהם, האם אינכם תופסים, שמשרתי נפשי בפעל לחתנם סמוך לפרקם? ! האם אינכם מבינים כי השקעתי בהם סגל רב, יגיעות וטרחות ובטול תורה ותפלה, לגדלם ולהביאם למצב שיהיו עצמאיים, ועכשו כבר צריכים להשפילם? ! תנו להם הזדמנות לגדל ולהוכיח עצמם.

לכן אני מאד מאד מבקש אתכם, תתבוננו היטב ותראו במו עיניכם מה קורה, עכשו רואים את הפרות מהמחנכים הראשונים ביבנאל, תהלה לאל, ... עושה ברית לבנו הנולד לו למזל טוב, תסתכלו היטב ותראו, איך שבקרוב מאד זה יקרה אצל בניכם ובנותיכם. ולכן תחדירו את הדבורים האלו שאני מדבר אתכם

אָשֶׁר   כה תקכח   בַּנְחַל   קכז

וְכוֹתֵב לֹא עִם דִּיּוֹ אֶלָּא עִם דָּם לְבִי, כִּי כּוֹאֵב לִי מְאֹד — לְמָה
צְרִיכִים לְחַשְׁדֵּי אֶחָד הַשְּׂוִי וְלִמָּה צְרִיכִים לְרִיר אֶחָד עִם הַשְּׂוִי אֶת

תִּרְאוּ שֶׁבְקָרוֹב מְאֹד יִתְחַיְדוּ קְבֻנוֹת עוֹד דִּירוֹת וְעוֹד דִּירוֹת, וְכָל מַה
שֶׁבוֹנִים, זֶה רַק בְּשִׁבְלֵנוּ, וְאֵל תִּירְאוּ וְאֵל תַּעֲרְצוּ וְאֵל תִּפְחָדוּ מִשׁוֹם
בְּרִיָּה שֶׁבְעוֹלָם, הֵם בָּאִים בְּכַח בֶּשֶׁר וְדָם, וְאַנְחָנוּ בָּאִים בְּכַחוֹ שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבּוֹדָאי נְצַלִּיחַ.

אַתֶּם לֹא יְכוּלִים לְתַאֵר אֶת גְּדֹל שְׁכָרוֹן לְבִי שֵׁישׁ לִי, לְמָה אֲנִי
צָרִיךְ לְכַתֵּב אֶת זֶה, וְלְמָה אֲנִי צָרִיכִים לְהַגִּיעַ לְמַצֵּב כְּזֶה, וְאֲנִי
מִבְּקֵשׁ וּמִתְחַנֵּן לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִתְרַחֵב לָנוּ בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין
בְּרוּחִי, וְהַפֵּל יָבוֹא עַל מְקוֹמוֹ בְּשָׁלוֹם.

שׁוֹב פַּעַם אֲנִי מִבְּקֵשׁ, לֹא לְרִיב וְלֹא לְחַשֵּׁד אֶחָד בְּשֵׁנִי, לֹא יִקַּח
הַרְבֵּה זְמַן, וְכַלְכֶּם תִּהְיוּ מְשֻׁפָּחָה אַחַת גְּדוֹלָה, הַבֵּן שֶׁל זֶה יִקַּח אֶת
הַבַּת שֶׁל זֶה, וְכִּךְ חוֹזֵר חֲלִילָה, עַד שֶׁנִּהְיֶה מְשֻׁפָּחָה אַחַת גְּדוֹלָה
מְאֹד, וְעַכְשָׁו אֶשְׁאַל אֶתְכֶם — הֲאֵם זֶה יָפֵה שְׁבָנֵי מְשֻׁפָּחָה יָרִיבוּ
בֵּינֵיהֶם?! אֵל תִּהְיוּ בְּטֹלָנִים! תִּסְתַּכְּלוּ עַל הָעֵתִיד שֶׁל יְלָדֵיכֶם, וְאֵל
תִּתְּנוּ שְׂיִסִּיתוּ אֶתְכֶם נֶגֶד הַקְּהֵלָה, אֲנִי עֲזָרוּ לִי לְהַצְלִיחַ לְבָנוֹת קְהֵלָה
קְדוֹשָׁה.

עָלִי לֵאמֹר לָכֶם, כִּי מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֵיכֶם עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת, רַק אַתֶּם
בְּעֶצְמְכֶם חִיבִים בְּזֶה, כִּי כִּף גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (ספּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה
י"ג, מִיּוֹם א') שֶׁבָּא הַנָּשֶׁר הַגְּדוֹל, וְדָפַק עַל הַמַּגְדָּל וְאָמַר: "תִּפְסִיקוּ
לְהִיּוֹת עֲנִיִּים, תִּתְחַילוּ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ עִם הָאוֹצְרוֹת שֶׁלָּכֶם", וּפְרָשׁוֹ אֲנִשִּׁי
שְׁלוֹמִנוּ, שֶׁהַצְּדִיק דּוֹפֵק וּמַעוֹרֵר אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל וְאֹמֵר לוֹ:
תִּפְסִיק לְהִיּוֹת עֲנִי, תִּתְחַיל לְהַשְׁתַּמֵּשׁ עִם הָאוֹצְרוֹת שֵׁישׁ לָךְ, כִּי
בְּאֵמַת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל מְלֵא אוֹצְרוֹת, וּבְפֶרֶט אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמִנוּ הַיְקָרִים,
הַיּוֹדְעִים מְרַבְּנוּ ז"ל בְּאֵמַת, הֵם הַעֲשִׂירִים הַכִּי גְדוֹלִים, כִּי יֵשׁ לָנוּ

רבי כל-כף גדול, וקבלנו ממנו כל-כף הרבה דבורים טובים, לחזק ולאמץ, לעודד ולשמח את נפש כל חי, מדוע לא תצאו בכל יום להפצה, ובמקום להשתמש עם הפה לדברים בטלים ולשון-הרע ורכילות, יותר טוב לצאת בחוץ ולדבר עם נשמות ישראל, לחזק ולאמץ ולעודד ולשמח אותם, כי על כל אחד ואחד עובר צרות משנות, אין אדם עכשו שלא יעבר עליו איזה משבר בחיים, בלי יוצא מהכלל, ואין מי שיכול לחזק בדור הזה את נשמות ישראל אלא אנשי שלומנו היקרים, תלמידי רבנו ז"ל האמתיים, ועל-כן במקום לפטפט דברים של מה בכך, ולחשד בזה או בזה, בשעה שזה או זה מוסר את נפשו בעבור קהלתנו, ודואג בעבור חשמל ומזגנים וחמום ומים וכו' וכו', ומה אתה עושה? כלום! לא לומד, לא הולך להפיץ, לא עובד, סתם הולך בטל, משתגע משעמום, ועד מתי נסבל מך, עד מתי תחטט אחר עוונות ועולות אצל אחרים, תתחיל להסתפל על עצמך, ותתקן את עצמך קדם — כך צריך כל אחד לומר לעצמו, ולא לעשות בקרת על השני.

נא ונא תתארגנו קבוצות קבוצות, שפכל שבוע תבקרו באיזו עיר, ותתנו שם שעור מדברי רבנו ז"ל, כי יש עכשו צמאון גדול לשמע דבר ה', ושם תפיצו ספרי רבנו ז"ל, כי יש המון עירות, שמבקשים ומתחננים ממני, שאשלח להם בכל שבוע אחד מאנשי שלומנו, שימסר שעור, ובודאי מתן שכרו יהיה בצדו, ולא תשובו ריקם, כי עם ישראל רחמנים בני רחמנים, ובודאי תקבלו גם שפע גשמיות, תזרעו רוחניות, ועל-ידי-זה תקצרו גשמיות, הינו על-ידי שתפיצו את אור רבנו ז"ל, ותחיו את נשמות ישראל, תשמחו ותעודדו אותם, על-ידי-זה תחזרו עם שפע גשמיות גם-כן. תתחילו להתארגן קבוצות קבוצות, ותאמצו לעצמכם עיר קבועה להיות שם פעם בשבוע, ולתת שעור באיזה בית-הכנסת, ואז תראו שלא יחסר לכם שום דבר. העקר מה שאתם צריכים, הוא עזות ועקשנות דקדשה, לא להתפעל משום בריה שבעולם, מה לכם להתבייש, וממי יש לכם להתבייש, מה אתם עושים? סך הכל מדברים רק ממנו תברך, דבורי אמונה והתחזקות, דבורי תורה ויראת שמים, ולכן

מִי שְׁאִינוֹ יוֹצֵא לְהַפְצָה, וְאִינוֹ מְחַזֵּק יְהוּדִים, שְׁלֵא יִהְיוּ לוֹ טְעָנוֹת

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּה תִּקְבֹּט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּלֶק, י' תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיִעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיַחֲיוּ נִצְח.

כֹּל-כֶּן הַרְבֵּה פְעָמִים אָנִי רוֹצֵה לְכַתֵּב לָכֶם, אֲךָ מִתְפַּשְׁטִים עָלַי הַמְּנִיעוֹת וְהַעֲכוּבִים. זְכֵנִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת אֶצְל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו'ל, וְהַרְבֵּה בְקִשְׁתִּי בְשִׁבִּילְכֶם, שְׁתַּצְלִיחוּ מְאֹד בְּחַנוֹת הַיְלָדִים, אֲשֶׁר הַעֲבוּדָה הַקְּדוֹשָׁה הַזֹּאת עוֹלָה עַל הַכֹּל, כִּי יִמְנֹנוּ כְּצֵל עוֹבֵר, וּמָה יִשְׁאַר מֵאֲתָנוּ? רַק זֶה שְׁחַנְכְּנוּ אֶת יְלָדֵי יִשְׂרָאֵל בְּאַמוּנָה, וְזָכִינוּ לְהַחֲדִיר בְּהֵם אֲמוּנָה פְּשוּטָה בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּי אֲמוּנָה שְׁמֵדְבָרִים עִם הַנֶּעֱר — זֶה הַצְלָחָה נִצְחִית, כִּי כָּבֵר אָמַר הַחֲכָם מִכָּל הָאָדָם (מִשְׁלֵי ז, א): "כְּתִבְּם עַל לִוְחַ לְבָבְךָ" — כֹּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמֵדְבָרִים עִם הַנֶּעֱר, זֶה נִכְתָּב וְנִחְקַק עַל לִוְחַ לְבָבְךָ, כִּי מִלְּמַד בְּתִלְמוּד תּוֹרָה, וּמִוֹרָה בְּבֵית-סֵפֶר, כְּשֵׁי שֶׁלָּהֶם יִרְאֵת שְׁמִים, דְּבָרֵיהֶם נִשְׁמָעִים וְנִחְקָקִים בְּלִבּוֹת הַתְּלָמִידִים וְהַתְּלָמִידוֹת, וְלִכֵּן אַתֶּם שְׁנִיכֶם צְרִיכִים לְהִיּוֹת שְׁמַחִים מְאֹד עַל נֵעַם חֻלְקֵכֶם שְׁנִפְּל בְּגוֹרְלְכֶם, וְלִחְנֹךְ אֶת יְלָדֵי יִשְׂרָאֵל, יַעֲזוּר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּהְיֶה לָכֶם הַרְחֵבַת הַדַּעַת, וְתִצְאוּ מִהַקְּטָנוּת, וְיִהְיֶה לָכֶם שְׁפַע גְּשָׁמִי וְשְׁפַע רוּחִנִי, וְלֹא יִחַסֵּר לָכֶם שׁוֹם דְּבָר, לְמַעַן שְׁתּוֹכְלוּ לְהַצְלִיחַ בְּיֹתֵר לְאֵין שְׁעוֹר.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלוּ, שְׁבִבִיתְכֶם יִשְׂרוּ תְּמִיד הַשְּׁלוֹם וְהַאֲהָבָה, וְתִשְׁמְרוּ אֶת עֲצֻמְכֶם מִחִלּוּקֵי דַעוֹת אוֹ מִוִּפְּחִים וְכוּ', צְרִיכִים

קל אשר כה תקל בנחל

להתאחד באהבה ואחווה ובהבנה הדדית, וזה עושה רשם בכל העולמות, כי איש ואשה זכו — שכינה ביניהם (סוטה יז), תתארו לעצמכם, כשאיש ואשה אוהבים אחד את השני, ומדברים דבורי אמונה אחד עם השני, ומדברים תמיד מהצדיק בבית, איזו השראת השכינה יש בבית הזה? אשרי בית שמכבדים ומשמחים זה את זה, וזו את זה, ומדברים שם דבורי אמונה והשגחה פרטית, ומדברים מהצדיק, שבודאי השכינה אינה וזה משם.

נא ונא הרגילו את עצמכם לדבר אליו יתברך, כי כל דבור ודבור שמדברים אליו יתברך — הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל, יעזר הקדוש-ברוך-הוא שיתרחב לכם — בין בגשמי ובין ברוחני.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כה תקל.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בלק, י' תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל . . . שיחיו נצח.
לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

אין מלים בפי להודות לך על גדל החסד חנם שאתה עושה עמי, והגמילות חסד שאתה מלנה לי בשביל בנית בית-המדרש, שבודאי יהיה לך חלק גדול בבניתו, ובזכות זה תולידו נשמות קדושות.

אודות למוד קבלה ששאלת, זה הלמוד לומדים ביחיד ולא בצוותא, וכמאמרם ז"ל (תגינה יא): ולא במרובה ביחיד, הינו שאפלו שיחיד לומד, אסור לו לפרסם שהוא לומד למודים אלה, לא כמו שנוהגים היום, שהרבה מתפרצים ומעזיזים לדבר בלשונות של התפארות וגאות וכו', וכבר אמר הרב הקדוש הרבי רבי אלימלך זי"ע, שלמוד כתבי האר"ל, צריכים ללמד באימה

אָשֶׁר כֹּה תִקְלָא בְּנַחֵל קְלָא

וּבִירְאָה, בְּרִתָּת וּבְזִיעַ וּבְהֶצְנַע, שְׁאֵף אֶחָד לֹא יֵדַע מְזָה, כִּי חֲמוּקֵי

חֲמֻשָּׁה דַּפִּים תִּקְוֵנִים, וְאֲשֶׁרֵי שְׂדוּמָד אֶת שְׁנֵיהֶם.

נָא וְנָא רְאוּ לְהִתְחַזֵּק יַחַד בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וּבְהִבְנָה
הַדְּדִית, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ לֵאמֹר חֲזוּק, וּתְכַבְּדוּ אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, וְאֲנִי
מְקוּנָה שְׁתַּצָּא מִמְּכֶם נְשֻׁמָּה קְדוּשָׁה וּגְבוּהָה עַד מְאֹד. הַעֲקֹר תִּקְדָּשׁוּ
אֶת עֲצָמְכֶם בְּמִתָּר לְכֶם, וְאִז תִּרְאוּ אִיךָ שְׁיִהְיוּ נְשׂוֹאֵיכֶם בְּהִצְלָחָה
גְּדוּלָה.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרַכָּה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כֹּה תִקְלָא.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּלֵק, י' תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נְרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם. וְעֲלִיךָ לְדַעַת,
כִּי אֶת כָּל אֶחָד מִנְּסִים בְּזֶה הָעוֹלָם בְּנִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְרוּצִים
לְרְאוֹת מֵהַשָּׁמַיִם אִיךָ יִחַזֵּק מֵעַמְדָּה, וְצָרִיכִים כַּחוֹת עֲצוּמִים אִיךָ לֹא
לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה, וּלְהִדְבִּיק אֶת עֲצָמוֹ בְּאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּי
בְּאֵמֶת אִין לָנוּ אֶת אֵף אֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם, רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
כִּי הַנְּשֻׁמָּה הִיא חֵלֶק אֱלֹהִים מִמַּעַל, וְהַגּוּף הוּא טְפָה סְרוּחָה,
וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חֵבֵר יַחַד אֶת הַגּוּף וְהַנְּשֻׁמָּה, וְכִמוֹ שְׁצָרִיכִים
לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּין הַגּוּף לְנְשֻׁמָּה, כִּי אִם יֵשׁ מִחֲלוּקוֹת וּמְרִיבוֹת
בֵּינֵיהֶם, הָאָדָם סוֹבֵל מִחֲלוּת וְחֲלָאִים רָעִים, כְּמוֹ-כֵן צָרִיכִים

קלב   אָשׁר   כה תקלא   בַּנְחַל

לְהַשְׁתַּדֵּל לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּין אִישׁ לְרֵעֵהוּ, וְאֶפְלוּ שֶׁהוּא תַכְלִית הַהַפָּךְ מִמְּנִי, עִם כָּל זֹאת אָנִי צָרִיף לְדוֹן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, שֶׁהוּא סוֹבֵל עַל הָעֲצָבִים, וְהוּא חוֹלָה נֶפֶשׁ, כִּי יֵשׁ הִרְבֵּה סוֹבְלֵי חֲלָאִים בְּעוֹלָם, וְכַמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵנוּ ו'ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'), אֲשֶׁר יֵשׁ הִרְבֵּה סוֹבְלֵי חֲלָאִים, וְעַקֵּר הַחֲלָאִים בָּאִים עַל-יְדֵי חֶסְרוֹן אַמוּנָה, וְרַב מֵה שֶׁרַבְּנֵנוּ ו'ל הַתְּפוּז, זֶה הוֹלֵךְ עַל חֲלֵי נֶפֶשׁ וְחֲלֵי עֲצָבִים, וְיֵשׁ כָּל-כָּף הִרְבֵּה אֲנָשִׁים, שֶׁסּוֹבְלִים עַל הָעֲצָבִים, שֶׁתְּמִיד חוֹשְׁבִים כְּאִלוֹ רוֹצִים לַעֲשׂוֹת לָהֶם רַע. וּבְקִאֲמַת אֵף אֶחָד אֵינוֹ מְתַפְּוֹן לְשֵׁנִי, כִּי כָּל אֶחָד סוֹבֵל אֶת הַסּוֹבֵל שְׁלוֹ, וְכָל הַסּוֹבֵל שֶׁאָדָם סוֹבֵל, הוּא רַק מִחֲמַת חֶסְרוֹן אַמוּנָה, כִּי מִי שֶׁמֵּאֲמִין בָּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְיוֹדֵעַ אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְחִיָּה וּמְהַיָּה אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוֹמָם, צוֹמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲזוֹ אֵינוֹ מְתַבְּלָבֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי בּוֹרַח רַק אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְעַל-כֵּן רָאָה, יְדִידֵי הַיָּקָר! לֹא לְהַתְּבַלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְתוֹדַע שֶׁסְּבִיבָךְ נִמְצָאִים חוֹלֵי נֶפֶשׁ, וְחוֹלֵי רוּחַ, וְחוֹלֵי עֲצָבִים, וּבְצוּרָה כְּזוֹ תוֹכֵל לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּקִלּוֹת, כִּי אֵין אָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם שֶׁלֹּא יִסְבֵּל מִעֲצָבִים, זֶה פְּחוֹת וְזֶה יוֹתֵר, וְהַכֵּל בָּא מִחֲמַת חֶסְרוֹן אַמוּנָה, כִּי עַל-יְדֵי אַמוּנָה זוֹכִים לְאֲרִיכַת אַפִּים וּלְסִבְלָנוֹת גְּדוֹלָה, כְּמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵנוּ ו'ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנח), שֶׁאֲנַחְנוּ רוֹאִים, שֶׁבְּגִי-אָדָם מִמֶּשׁ מִשְׁתַּגָּעִים בְּכָל מִינֵי שְׁגִיּוֹנוֹת, וְכָל זֶה בָּא רַק מִחֲמַת שֶׁאֵין לָהֶם אַמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, וְאִם הָיוּ חֲזָקִים בְּאַמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהָיוּ מְדַבְּרִים רַק אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה אֵף פְּעַם לֹא הָיוּ רַבִּים בִּינֵיהֶם, וְאֵף פְּעַם לֹא הִיָּתָה מִחֲלָקַת בֵּינֵיהֶם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְּךָ תְּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקלב.

מה אמר לך, ידידי היקר! בנה העולם צריכים להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ולא להתפעל משום בריה, כי אתה צריך להבין שאין אדם בנה העולם שאינו סובל על העצבים, זה פחות וזה יותר, ולכן אסור להתבלבל משום בריה כלל, כי כל מי שחטא אפלו פעם אחת בחייו, הוא כבר סובל בנפשו, ומכל שפן מי שחטא הרבה, הוא חולה נפש וכו', ועל-פן צריך לדון את כל אדם לכף זכות, ולרחם עליו. תתאר לעצמך פשאחד נכנס לבית-חולים לחולי נפש, והוא רואה כל-כף הרבה חולים מסכנים, שמתפרעים זה על זה, הלב נקרע מרב פאב, והוא בוכה ומבקש: "רבנו של עולם, חוס ורחם וחמל על אלו הנשמות, שהם סובלים סבל גורא פזה, והם פלואים בבית-חולים, וכמו-כן מוכא בתקוני זהר (תקון ו), שהנשמה פלואה בתוף הגוף, וצריכים לשבר את בית-הפלא, ולהוציא את הנשמה, הינו שצריכים תמיד להסתפל על הקדוש-ברוך-הוא, ולציר בדעתו, שאין בלעדיו יתברך כלל, והפל לכל אלקות גמור הוא, ובאמת אין בלעדיו יתברך כלל, פי דומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, פי הכל פסוי לאין סוף ברוך הוא, ואדם צריך לבטל את עצמו לגמרי לאין סוף ברוך הוא, ועל-ידי-זה יצליח — בין בגשמי ובין ברוחני.

נא ונא תעשה כל מיני פעלות שבעולם להיות בשמחה, ותדון את עצמך לכף זכות, ותדון את אחרים לכף זכות, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

תראה לכתב לי מכתב אחד בשבוע, וממש תחיני.

כה תקלג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בלק, י"א תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... ו... שיהיו
נצח.

לנכון קבלתי את מכתבכם.

אין לכם ממה להתפחד מעין הרע, ומשאר מרעין בישין, רחמנא לישזבן, כי מי שזוכה להדפיס ספרים כאלו, אורות צחצחות כאלו, מרבי נורא מאד כמו רבנו ז"ל, אין לו מה לדאג כלל, כי רבנו ז"ל הוא המתנה הכי יפה, שהקדוש-ברוך-הוא יכול לתת לכל הבריאה כלה, כי הוא מבין ומשכיל את כל אחד ואחד בזו הבריאה, ועל-כן אמר (ת"י מוה"ר"ן, סימן רנא): לא מבעיא, שאת כל נשמות ישראל הייתי יכול להחזיר למוטב, אלא אפלו את כל אמות העולם, הייתי יכול להביא סמוך אל הקדוש-ברוך-הוא, אף דיו לעבד להיות כרבו; כי באמת עובר על כל אחד בזו הבריאה מה שעובר, ורק רבנו ז"ל יש לו דבורים כאלו — לחזק ולגחם את כל אחד ואחד, אפלו אמות העולם יש בכלחם לחזק, כי גם עליהם עובר מה שעובר, כי גם גוי ערל טמא, סובל בזה העולם, כידוע למי שבקי בהנהגת העולם, איך שמתנהג העולם, ועל אחת כמה כמה מה שעובר על כל אחד. ורבנו ז"ל מחזיר בכל בר ישראל את האמונה הפשוטה בו יתברך, ותשוקת למוד התורה הקדושה, ושמחת המצוות, להתמיד בלמוד התורה הקדושה, ולקיים את מצוותיו יתברך בשמחה עצומה.

אשריכם ואשרי חלקכם! שאתם מדפיסים ספרים, שדיקא על
ידם תהיה הגאולה.

אֲשֶׁר כֹּה תִקְלַד בְּנִחָל קִלָּה

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִצְלִיחַ דְרָכְכֶם תָּמִיד, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנוּ —

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּלֶק, י"ב תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיִחִיו
נִצַּח.

כָּל יוֹם אֲנִי רוֹצֵה לְכַתֵּב לָכֶם, אִךְ הַמְּנִיעוֹת שֶׁמְסַבְּבוֹת אוֹתִי
בְּכָל יוֹם מְחַדְּשׁ, הֵן אֵלוֹ שֶׁמוֹנְעוֹת אוֹתִי.

זְכַנִּי הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת אֵצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְהִרְבֵּה
הַתְּפִלָּתִי עֲלֵיכֶם שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרָכְכֶם, וַיְהִיָּה לָכֶם רַק טוֹב בְּחַיִּים.

גַּא וְנָא תִשְׁתַּדְּלוּ לֹא לְרִיב בֵּינְכֶם, כִּי בְּזֵה תְלוּיָה כָּל הַצְּלַחְתְּכֶם
בְּרוּחַנִּיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וּבְכָל שֶׁתִּתְאַחַדוּ בִּיחַד בְּאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת,
אִז תְּצַלִּיחוּ יוֹתֵר, וְלִכֵּן תַּעֲשׂוּ כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם, שְׂיִהְיֶה
בֵּינְכֶם שְׁלוֹם וְהִבְנָה הַדְּדִית.

רְאוּ לְהִרְגִיל אֶת עֲצַמְכֶם לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי הַדְּבוּר
שֶׁמְדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין
לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאִם הָיוּ בְּנֵי-אָדָם יוֹדְעִים אֶת מַעֲלַת הַזּוֹכָה
לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, הָיוּ חֲזָקִים בְּזֵה תָּמִיד, אִךְ מִחֲמַת שׁוֹב בְּנֵי-אָדָם
אִינָם יוֹדְעִים אֶת מַעֲלַת הַדְּבוּר, לִכֵּן הֵם מִתְרַשְׁלִים בְּזֵה, וְלִכֵּן תַּעֲשׂוּ
כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְמִצַּא זְמַן לְדַבֵּר אֵל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
וְאִז תִּרְאוּ אֶת הַנְּסִים נְגָלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמְכֶם.

בְּזֵה הָעוֹלָם צְרִיכִים הִרְבֵּה הַתְּחַזְּקוֹת, לְהַתְּחַזֵּק וְלִידַע שְׂאִין לָנוּ
רַק אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהוּא בְּרָאָנוּ, וְהוּא בְּרָא אֶת כָּל הַבְּרִיאָה

קלו אשר כה תקלה בנחל

בלה, ורק אליו אנחנו צריכים לפנות, ואם נחזיר בעצמנו ידיעות אלו, אז נהיה הכי מאשרים בחיים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע את תפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרככם תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כה תקלה.

בעזרת השם ותפלה, יום חמישי לסדר בלק, י"ב תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... ו ... שיחיו נצח.

באתי לברך אתכם בברכת "מזל טוב" חמה, על הלדת נכדכם אצל בתכם תחיה, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתזכו להכניסו בבריתו של אברהם אבינו, ויהיה לכם רק טוב בחיים.

נא ונא ראו לשמח על נעם חלקכם, שזכייתם לחתן את הבנות, כי באמת זו הזכות הכי גדולה לחתן את הילדים סמוך לפרקם, כי חכמינו הקדושים אמרו (במדבר ו, כד): "יברכה ה'" — בבנים, "וישמרה" — בבנות, מלמד שהבנות צריכות יותר שמירה, וכן שמתנים את הילדים סמוך לפרקם, הם נשמרים מכל מיני חטאים. יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שיהיה לכם הרבה נחת, ותזכו לראות בנים לבניכם, ותמיד יהיה שלום ואהבה ואחדות בתוך ביתכם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע את תפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרככם תמיד, ותבשרו לי תמיד בשורות טובות, וזה יהיה חלקי לנצח.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

בְּאֵתִי לְבָרוּךְ אַתְּכֶם בְּבִרְכַת "מִזֵּל טוֹב" חֲמָה וּלְכַבִּית, עַל הַלְדָת
נְכֻדְכֶם הַיְקָר אֲצֵל בְּנֹכֶם ... גְּרוּ יְאִיר, וְאֲנִי מְצִוָּה אֶת בְּרַכְתִּי, לְתַת
לְכֶם בְּרָכָה וַיְשׁוּעָה בְּכָל מַעֲשֵׂי יְדֵיכֶם, וְתָרוּ וְרַב גִּחַת מִיְלֻדֵיכֶם
וּמְנַכְדֵיכֶם.

אַתֶּם צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק מְאֹד, וְלִשְׁמֹר עַל הַכְּבוֹד הַהֲדָדִי, פִּי
הַשְּׁלוֹם-בֵּית — זֶה הַיְסוּד וְהַעֲקָר בְּחֻנוּךְ הַיְלָדִים, וּכְשֶׁהַיְלָדִים
רוֹאִים, שֶׁהָאָבָא וְהָאָמָא גָּרִים בְּיַחַד בְּאַהֲבָה וְאַחֲוָה, שְׁלוֹם וְרַעוּת,
וּבְהִבְנָה הַדָּדִית, זֶה עוֹזֵר לְפִתּוּחַ הַיְלָדִים, וְהֵם מִתְּפַתְּחִים יוֹתֵר.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי
שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ וְדַרְכְּכֶם תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּלֶק, י"ב תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיְקָר ... שְׂיַחֲיוּ.

מְאֹד מְאֹד הַצְּטַעַרְתִּי לִשְׁמַע, שְׂאַתֶּם נִמְצְאִים בְּלַחֵץ כְּבֹד,
וְדוֹרְכִים לְכֶם עַל הַרְגָּשׁוֹת שֶׁל הָאָסוֹן שֶׁשָּׁקַד אֶתְכֶם, לֹא עָלִינוּ,
לְדַעַתִּי, זוֹ רְצִיחָה גְּדוֹלָה שְׂאִין כְּמוֹתָהּ.

וְהִנֵּה בְּעֵנֶיךָ הַקְּלָלוֹת שֶׁהוּא מְקַלֵּל, וּכְאֵלוֹ הוּא מִיְחָס וְהַקְּלָלוֹת
שֶׁלוֹ וְכוּ'. מָה אִמַּר לְכֶם! בְּשָׁבוּעַ זֶה אֲנַחְנוּ קוֹרְאִים בְּפִרְשַׁת הַשָּׁבוּעַ

קלח   אֲשֶׁר   כה תקלו   בַּנְחֹל

"בְּלֶק", שְׁשֵׁם מִסְפָּר מִהֶקְלָלוֹת שֶׁל בַּלְעָם, שֶׁרָצָה לְקַלֵּל אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, וּמָה הִיָּה סוּפוֹ? הֶקְלָלוֹת נִפְלוּ עַל רֵאשִׁי, כִּן יִתְקַיֵּם אֲצִלְכֶם, כָּל הָאִיוּמִים וְהֶקְלָלוֹת יִפְלוּ עַל רֵאשִׁי הַמְקַלֵּל, וְאִין לָכֶם מָה לִפְחַד, וְאִני לֹקַח אֶת זֶה עַל עֲצָמִי. שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ, הִחֲכֵם מִכָּל הָאָדָם אָמַר (מְשָׁלִי כו, ב): "כְּצַפּוֹר לְנוֹד, כְּדָרוֹר לְעוֹף, כִּן קָלַלְתָּ חֲנָם לֹא תִבּוֹא", וְכִן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת קָלְלָה, סִימָן ו): סוּף, שֶׁקָּלַלְתָּ חֲנָם תָּשׁוּב עַל הַמְקַלֵּל; וְעַל-כֵּן אֵל תְּשִׁימוּ לָב בְּכָלֵל לְאֵלוֹ הַמְקַלְלִים, אֲדַרְבֵּה תִרְאוּ וְתִבְיִנוּ עִם מִי יֵשׁ לָכֶם עֶסֶק, עִם יְצוּרִים רִיקִים וּפּוֹחֲזִים, שֶׁמְנַצְּלִים רִגְשׁוֹת וְאֶסּוֹנוֹת שֶׁל אַחֲרִים.

וְהִנֵּה רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת קָלְלָה, חֶלֶק ב', סִימָן ה'): עַל-יְדֵי שְׁמוֹשׁ הַצְּדִיק, בְּאֵ חֲרוֹת וְנִתְבַטַּל הֶקְלָלוֹת; בְּשִׁבִיל זֶה הַזְּכוּת שְׂאֵתָם מְשַׁמְשִׁים אֶת הַצְּדִיק הָאֵמֶת, רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב זי"ע, וְתוֹרְמִים סְדוּרִים לְבֵית-הַכְּנֶסֶת שֶׁנִּקְרָא עַל שְׁמוֹ, אִין לָכֶם מָה לְדַאָּג כָּלֵל, תְּהִלָּה לְאֵל "גַּר תְּמִיד" דּוֹלֵק בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת עַל שֵׁם בְּנִכֶם ... ז"ל, אֵתָם צְרִיכִים לְהַבִּין בְּלִי שׁוּם קָשֶׁר לְכֻלּוֹם, יֵשׁ דְּבָרִים שֶׁהֵם לְמַעַלָּה מִשְׁכַּלְנוּ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה דְּבָרִים, שְׂאֵף אֶחָד אִינוּ מִבִּין, אָבֵל בּוֹדָאִי "הַצּוֹר תְּמִים פִּעְלוֹ, כִּי כָל דְּרָכָיו מְשַׁפֵּט, אֵל אֲמוּנָה וְאִין עוֹל, צְדִיק וְיֵשֶׁר הוּא" (דְּבָרִים לב, ד), וּבּוֹדָאִי הַזְּכוּת הַזֹּאת שְׂאֵתָם מִתְפַּלְּלִים בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת הַנִּקְרָא עַל שֵׁם הַצְּדִיק הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב זי"ע, תִּגַּן בְּעַדְכֶם, וְתִשְׁמַר אֶתְכֶם מִכָּל רָע, וְתִתְבָּרְכוּ בְּכָל הַבְּרָכוֹת הַכְּתוּבוֹת בַּתּוֹרָה.

אֲנָא חֲמָלוּ עַל שְׁלֹשׁ-מֵאוֹת תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבִּן שֵׁישׁ לְנוּ פְּעוּטוֹן, שְׁנֵי גַנְיִם, תְּלִמּוּד-תּוֹרָה לְבָנִים, וּבֵית-סֵפֶר לְבָנוֹת, שְׁנֵי כּוֹלָלִים, כּוֹלָל לַחֲצֵי יוֹם, וְכוֹלָל לְיוֹם שְׁלֵם, יֵשׁ לְנוּ שְׁנֵי מְקוֹאוֹת, וּבֵית-כְּנֶסֶת פִּעִיל רַב הַיּוֹם וְרַב הַלֵּילָה, וְעַדִּין לֹא קִבְּלָנוּ אֲגוּרָה שְׁחוּקָה מִהַמוֹעֵצָה, אֲשֶׁר בְּאֵמֶת מֵיַעֲדִים לְזֶה תִּקְצִיבִים בְּשַׁפְּע, וְעַל-כֵּן שְׁלֹא יִבּוֹאוּ וַיִּשְׁחָקוּ לָכֶם עַל הַרְגֵּשׁ, אֲשֶׁר זֶה רְצִיחָה גְדוּלָּה עַד מָאֵד, וְעוֹן חֲמוֹר לְזֵרוֹת מְלַח עַל כָּאֵב פְּתוּחַ, וּבָאִים בְּטַעֲנָה מְגַחֲכָת, כְּאֵלוֹ לֹקַחִים מִמִּישָׁהוּ פְּרִנְסָה, אֲדַרְבֵּה יְכוּלִים לְבָנוֹת תּוֹרָה, אִם הַמוֹעֵצָה תִּתְפַּקֵּד כְּמוֹ שְׁצָרִיךְ. וְלָכֵן אִנִּי מִקְבֵּל עָלַי כָּל

אֲשֶׁר כה תקלח בַּנְחַל קלט

מה שאומרים וכו' עליכם, העקר אל תפחדו ותעמדו בלחץ,

המאחל לָכֶם חיים נעימים וברכות וישועות...

כה תקלח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יום חמישי לסדר בלק, י"ב תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּתִיב (בְּרֵאשִׁית כ"א, יב): "כָּל אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵלֶיךָ שָׁרָה — שְׁמַע
בְּקוֹלָהּ; וּגְלָה לָנוּ רַבְּנוּ ו'ל (ת"י-מוה"ר"ן, סימן תקס"ג), אֲשֶׁר כָּל אָדָם,
אֲשֶׁתּוֹ — הִיא בְּחִינַת הַשְּׂכִינָה, כִּי בִימֵי אֲבָרָהם — הִיְתָה הַשְּׂכִינָה
נִקְרָאת שָׁרָה, וּבִימֵי יִצְחָק — הַשְּׂכִינָה הִיְתָה נִקְרָאת רַבְּקָה, וּבִימֵי
יַעֲקֹב — הִיְתָה הַשְּׂכִינָה נִקְרָאת רַחֵל וְלֵאָה, וְכֵן הוּא אֶצֶל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּבֵא מְצִיעָא נט): אֲתַתָּךְ גּוֹצָא גְּחוּן
וְלַחִישׁ לָהּ, פֶּרֶשׁ רַש"י: שְׁמַע בְּעֶצְתָּהּ; וְעַל-כֵּן גַּם אֲתָה תִקְרִי אֶת
זֶה, וְאִם אֲשַׁתָּךְ כָּל-כַּף מִתְעַקֶּשֶׁת, סִימָן שְׂזָה הַרְצוֹן שֶׁל הַקְּדוּשָׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, וְאִסוּר לְלַכֵּת נֶגֶד הַרְצוֹן שֶׁל הַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וּבִבְאֻמַּת
בְּדָבָר זֶה יֵשׁ הִרְבֵּה סְפָקוֹת, כִּי בְּדָבָר יְהוּדוּת, אִם הָאִשָּׁה רוֹצָה, חֵס
וְשְׁלוֹם, נֶגֶד רְצוֹן הַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּנִדְאֵי אִסוּר לְהַגִּיד שְׂזוֹ
הַשְּׂכִינָה, אֲדַרְבֵּה זֶה נְסִיוֹן, אֲבָל בְּעִנְיַן שְׁלָךְ, אֲתָה צָרִיךְ לְצִיַּת אֶת
אֲשַׁתָּךְ, וּבִפְרָט שְׁבִדְבָר כְּזֶה לְלַכֵּת מִבֵּיתוֹ, צָרִיכִים רְשׁוֹת מִהָאִשָּׁה,

קמ אָשֶׁר כה תקלט בַּנְחַל

כִּי הַסְפָּנִים שֶׁשָּׂה חֲדָשִׁים, וְהַגְּמָלִים פָּעַם בַּחֲדָשׁ וְכוּ' (פְּתוּחַת סא:),
וְהִבֵּן לְמַעֲשֵׂה.

רְאֵה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְתָמִיד תִּחְשַׁב מִהֲקִדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כָּל
רְגַע וְרְגַע שְׂחוֹשְׁבִים מִהֲקִדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּמִתְבַּטְּלִים אֵלָיו, מְקִימִים
בְּזֶה מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל "וְדַבַּקְתָּ בּוֹ". וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה מֶה שֶׁתַּעֲשֶׂה, הָעֵקֶר
לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ, וְלְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהִקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא בְּנִדְאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי
שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעִדְךָ, שֶׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקלט.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּלֶק, י"ב תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלַח יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גִּירוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שֶׁמִּחֲתִי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב
מִמֶּךָ.

בְּעִנְיַן הַבֵּן שְׁלֶךָ, בְּעוֹד חֲדָשִׁים אָנִי עוֹבֵר לְמָקוֹם יוֹתֵר רָחֵב
וְגָדוֹל, כִּי נִכְנָסוּ לְפָה שְׂכָנִים, שֶׁהֵם הִבִּיאוּ כָּל מִינֵי זָבָל וּבִגְדֵי תוֹעֵבָה
וְכוּ', וּבְשִׁבִיל זֶה אָנִי צָרִיף לְעֵבֵר מִהַמָּקוֹם שֶׁגִּנְתִּי בּוֹ כְּבָר עֲשָׂרִים
וְאַחַת שָׁנִים, אֲבָל מֶה לַעֲשׂוֹת? זֶה מֵאֵת הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְשִׁבִיל
זֶה לַעֲת עֲתָה אָנִי לֹא יְכוֹל לְקַחַת שׁוּם בְּחוֹר, כִּי זֶה לֹא בָּא בְּחֻשְׁבוֹן.

אוֹדוֹת שְׁנֵי הַסְּפָרִים שֶׁכָּתַבְתָּ לִּי, פְּרוּשׁ עַל מְגִלַת רוּת מִהַמְּקַבֵּל
ר' שְׁלֵמָה אֶלְקָבֶץ ו"ל, וְכֵן תּוֹרַת חֲכָם מִתְּלִמֵּי הַרְש"ש, אֶת שְׁנֵי
הַסְּפָרִים הָאֵלּוּ יֵשׁ לִי, וְאִם תּוּכַל לְהַשִּׁיג לִי אֶת שְׂאֵר הַסְּפָרִים, אֶהְיֶה
לְךָ אֶסִּיר תּוֹדָה מְאֹד.

הָעֵקֶר רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְתִחְדִּיר בְּבִיתְךָ

אָשֶׁר   כה תקמ   בַּנְחַל   קמא

אָוִירָה שֶׁל שְׂמֵחָה, וְאָז תִּרְאֶה אֵיךְ שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וְצָרִיכִים

הַרְגֵל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, אָשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר
שֶׁמְדַבְּרִים עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ,
שֶׁאֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁחִזַּק בְּזֶה, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל
הַיָּמִים!

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּלֶק, י"ב תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה נְגִיעוֹ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתוֹדִיעַ לִי מָה עִם הַסְּפָרִים "שְׁמִירַת
הַבְּרִית", כִּי פֶה יֵשׁ בְּקוֹשׁ גָּדוֹל לָזֶה, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבֵּי, עוֹבֵר
מֵה שְׁעוֹבֵר עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים וְכוּ'.

הַהֶכְרַח לְהַגִּיד לְךָ, שֶׁאַתָּה לֹא יְכוֹל לְהוֹדוֹת לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, וְאֵין מְסַפֵּיק שְׂבָחִים מֵה שֶׁאַתָּה וְאֲשֶׁתְּךָ צָרִיכִים לְהֵלֵל וְלְהוֹדוֹת
לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁעָשָׂה חֶסֶד כְּזֶה עִם בְּנֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר,
שֶׁהִתְחַתֵּן, כִּי אִם הוּא לֹא הָיָה מִתְחַתֵּן, מִי יוֹדֵעַ לְאִיזוֹ דְּרָךְ וְאִיזָה
כּוּוֹן הוּא הָיָה יוֹצֵא, וְעַל-כֵּן אֵל תִּדְחֶקוּ עָלָיו, כְּשֶׁאַתֶּם לֹא רוֹאִים
תְּכַף-וּמִיד שֶׁפּוֹר, כִּי סוּף כָּל סוּף זֶה סוּף הַכֹּל שְׂבוּעִים מִהִתְחַתֵּן,
וּמָה אַתֶּם רוֹצִים? רָאוּ לְשִׁבְתָּ בְּסִבְלָנוּת, וְאָז תִּרְאוּ אֵיךְ שֶׁיְהִי לְכֶם

אֲבָרָךְ יִקָּר, סוּף כָּל סוּף הַחֲבָרִים שֶׁלוֹ מִהִי־שִׁיבָה הָיוּ מְאֹד מְקַלְקְלִים, וְזֶה הַשְּׁפִיעַ מְאֹד לְרַעַה עָלָיו, אֲבָל תִּהְלֶה לְאֵל, הוּא הַצְּלִיחַ לְנַתַּק אֶת כָּל הַקְּשָׁרִים עִמָּהֶם זֶה שֶׁלֹּשׁ שָׁנִים, וְתִהְלֶה לְאֵל, הוּא לְמַד הַרְבֵּה אֲצִלְנוּ בְּהַתְמַדָּה גְּדוּלָּה, וַיֵּשׁ לוֹ תְּשׁוּקָה רַבָּה לְקִנּוּת הַרְבֵּה סְפָרִים, אֲךָ סוּף כָּל סוּף הוּא הַתְּחַתֵּן רַק לְפָנַי שְׁבוּעִים, אֲזוּ מָה אַתָּה רוֹצֶה מִמֶּנּוּ?! אֵל תִּדְחַק אוֹתוֹ, וְאֲזוּ תִרְאֶה שֶׁהוּא יִשְׁתַּנֶּה לְכֶם לְגַמְרֵי לְטוֹבָה.

אֵין מְלִים בְּפִי לַהֲוֹדוֹת לָךְ עַל כָּל הַחֹסֵד חֲנֻם שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה עִמִּי, שֶׁאַתָּה עוֹזֵר לְיַדִּידְנוּ הַיִּקָּר וְהַנֶּעֱלָה ... גֵּרוֹ יֶאֱיֵר, כִּי הָאֲבָרָךְ הַזֶּה הוּא וְאַשְׁתּוֹ הֵם מִמֶּשׁ חֲדוּשִׁים, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַנָּא בְּגוֹן-עֵדוֹן שְׁלֵהֶם, כִּי הֵם זוֹכִים לְהִדְפִּיס כְּאֵלוֹ סְפָרִים, אֲשֶׁר הֵם מַחְזִירִים אֲלֵפִים וּרְבֻבוֹת שֶׁל יְהוּדִים בְּתִשׁוּבָה, וְאֵלּוּלֵי הֵם, אֲךָ פַּעַם לֹא הָיָה מִדְּפֹס, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְעוֹזֵר לָהֶם — בְּמִמוֹן, בְּרִצּוֹן וּבְטָרְחָה, כִּי אֵת הַזְּכוּת שְׁלֵהֶם אֵי אֶפְשָׁר לְקִנּוּת, כִּי אֵין כֶּסֶף בְּעוֹלָם שִׁישׁ לָם תְּמוֹרַת הַזְּכוּת שְׁלֵהֶם, כִּי הָרִי הֵם מִדְּפִיסִים אוֹרוֹת צַחְצָחוֹת, אוֹרוֹת רוֹחֲנִיִּים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁרִי מִי שְׁנוֹתֵן לָהֶם יָד וְעוֹזֵר לָהֶם!

נָא וְנָא הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִדַּע, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמִּדְּבָרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלִיחָה נְצִיחִית, הַצְּלִיחָה כְּזוֹ, שֶׁאֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְצָרִיכִים הַרְבֵּה הַרְבֵּה חֲזוּק בְּזֶה הָעוֹלָם — לֹא לְהַשְׁבֵּר, כִּי עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹבֵר בְּזֶה הָעוֹלָם מֶה שְׁעוֹבֵר, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁמַּחְזִיק מֵעֵמֶד וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר, כִּי עֵקֶר הַחֲכֻמָּה בְּזֶה הָעוֹלָם, שֶׁלֹּא לְהִיּוֹת חֲכָם כָּלֵל, וְאֵל זֶה זוֹכִים דִּיקָא עַל-יְדֵי שֶׁאָדָם מִדְּבַר הַרְבֵּה אֵל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעִדְךָ, שֶׁתְּצִלִּיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

עליך לדעת, כי הוא יתברך מחיה ומנהיג את כל הבריאה בלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצמיות חיות אלקותו יתברך, וככל שאדם מכניס בעצמו ידיעות אלו, כן זוכה לטהר את נשמתו; כי באמת הנשמה היא חלק אלוה ממעל, כי כל בר ישראל בא מעולם האצילות, אך מחמת שיירד אל עולם גשמי וחקרי בנה, הוא שוכח מהקדוש-ברוך-הוא, ועקר העבודה — לחזור ולדבק את עצמו באין סוף ברוך הוא, ועל-כן אשרי מי שזוכה להיות דבוק בחי החיים בו יתברך, שנה עקר התשובה, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לה), בסוד תשוב"ב ה', שנה אותיות תשוב"ה.

אודות מה שאתה כותב מבנך ... גרו יאיר, שהם לא יסכימו וכו' וכו', מה אמר לך! אתה צריך לראות מה שטוב לבנך, ולא מה שטוב לראש הישיבה ולהנהלה, כי אם הוא יתחתן, אז ממילא הוא יצא משם, ואתה צריך לרחם על בנך, כי בעתים הללו צריכים לרחם על הילדים, ולמסר את נפשו לחתן אותם סמוך לפרקם, ואל תסתכלו כי אצל זה הבן ככה, ואצל הבן השני ככה וכו' וכו', צריכים לרחם על הילדים, פשוטו כמשמעו, ולא להתבלבל משום דבר שבעולם, ואז אם תהיה חזק בנה, תהיה הכי מאשר בחייה — אתה ואשתך.

אני מקווה להיות בארץ ישראל על שבת נחמו, ואז אנדבר עם

קמד אָשֶׁר כה תקמב בַּנְחָל

אֲשֶׁתְּךָ וְאֵתְךָ, אָבֵל אַתֶּם תִּהְיוּ מוֹכְנִים, וְאֵל תִּסְתַּכְּלוּ עַל מַה שְּׁאַחֲרִים
אוֹמְרִים, אַתֶּם צָרִיכִים לְרַחֵם עַל יְלָדֵיכֶם.

נָא וְנָא רְאֵה לְצֵאת מַעֲצָמְךָ, וְתַתְּחִיל לְדַבֵּר דְּבוּרֵי אַמוּנָה
וְהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית, עִם כָּל מִי שְׁאַתָּה פּוֹגֵשׁ, וּבִפְרֻט עִם אֲשֶׁתְּךָ וְיְלָדֶיךָ,
וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנ"ה): עַל-יְדֵי אַמוּנָה זֹכִים
לְאַרְיַכַת אַפִּים, כִּי צָרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשֹׁמֵר מִכַּעֲס, לֹא לְהַכְנִס
בְּעֻצְבִים וּרְצִיחָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי
שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְּלִיחַ דְּרַכְּךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקמב.

בְּעֻזַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּלֶק, י"ב תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיִחִיו
נְצַח.

רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִינֵי אַפְגָּנִים שְׁבַעוֹלָם, וְתִשְׁמְרוּ מְאֹד עַל
הַשְּׁלוֹם-בֵּית שְׁלֹכֶם, וְתַעֲשׂוּ כָּל מִינֵי מְאַמְצִים שְׁבַעוֹלָם, שְׂיִהְיֶה
בֵּינֵכֶם שְׁלוֹם וְאַהֲבָה גְּדוֹלָה, וְתִכְבְּדוּ אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי.

יַעֲצָתִי לָךְ, שְׁבַעוֹד שְׁבוּעַת פְּשִׁטְטָרְכִי לְלִדְתָּ, תִּסְעֵי הַבֵּיתָה אֵל
הָאָמָא, וּבְעֵלְךָ יִשְׂאָר לְלַמֵּד וּלְהַפְיֵץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְכֵן
אַחַר הַלְּדָה, בְּעֻזַתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, תִּשְׂאָרִי חֹדֶשׁ אֶצֶל הָאָמָא, וְאֵל
תְּדַאֲגִי, כִּי בְּעֵלְךָ מוֹחֵל לָךְ, וְהוּא רוֹצֵה אֶת הַטוֹב שְׁלָךְ, כִּי בְּאֵמַת
הוּא אוֹהֵב אוֹתְךָ, וְרוֹצֵה רַק לְעֻזֹר לָךְ, וְאִם אֶת מְרַגֵּשָׁה שְׂזָה הָעֻזֹר
שְׁלָךְ, אֲזִי תַעֲשִׂי כְּמוֹ שְׁכַתְּבִתִּי לָךְ.

אָשֶׁר   כה תקמג   בְּנַחֵל   קמה

נָא וְנָא רְאוּ לְכַבֵּד אֶחָד אֶת הַשְּׁנַי בְּכֹל מִיָּנַי אֶפְנִים שְׁבַעוּלָם,
וְהִשְׁמְרוּ אֵת עֲצֻמְתָּם מִמְרִיבוֹת. כִּי זֶה הַיּוֹרֵם אֵת הַבַּיִת לְגִמְרִי וְאוֹי

הַמְּאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְּרֶךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּלֶק, י"ב תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׁיַחֲיוּ
נְצַח.

לְנִחוּן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמְּכֶם.

נָא וְנָא תַחֲזִקוּ אֶת עֲצֻמְתְּכֶם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּתְכַבְּדוּ אֶחָד אֶת
הַשְּׁנַי, כִּי זֶה הָיָה רְצוֹן רַבְּנוּ ו"ל, וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ: אִישׁ
וְאִשָּׁה — שְׂכִינָה שׁוֹרָה בֵּינֵיהֶם, וּכְשֶׁהִבְעַל מְכַבֵּד אֶת אִשְׁתּוֹ,
וְהָאִשָּׁה מְכַבֶּדֶת אֶת בַּעְלָהּ, אִזּוֹ הֵם עוֹשִׂים מְקוֹם לְשְׂכִינָה. וְעַל-כֵּן
תַּעֲשׂוּ כָּל מִיָּנַי פְּעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְהִתְחַזֵּק יַחַד, וּלְחַזֵּק אֶחָד אֶת הַשְּׁנַי,
כִּי הָעֵקֶר שְׂתִהְיֶה בְּבֵית אֲוִירָה שֶׁל שְׂמֻחָה, וְשֶׁלֹּא תִשָּׁבְרוּ מִשׁוּם דְּבַר
שְׁבַעוּלָם, וְאִם תִּלְכוּ בְּצוּרָה כְּזוֹ, תִּהְיוּ הֵכִי מְאֻשְׁרִים בְּחַיִּים.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי
שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂתַצְלִיחוּ דְרָכְכֶם תָּמִיד, וְתִבְשְׂרוּ לִי
בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמְּאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקמד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בלק, י"ב תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה וגיעו וירדפו אל ... ו... שיחיו
נצח.

כל יום אני רוצה לכתב לכם מכתב, אף המניעות והעכובים
מעכבים אותי כל יום, זכני הקדוש-ברוך-הוא להיות אצל ציון רבנו
ז"ל, והרבה בקשתי עליכם, שתצליחו בחייכם, ואני מאד מאד
מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל מסתדר אצלכם על הצד היותר
טוב, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שיהיה לכם תמיד ברכה והצלחה
בכל מעשה ידיכם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע את תפילתי
שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרככם תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כה תקמה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר בלק, י"ג תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל כלליות אנשי שלומנו היקרים
"חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הוי"ה עליהם
ישרה שכינתו תמיד.

מאד מאד אבקש את כל אחד מאנשי שלומנו היקרים, שיבוא
אל בית המדרש, וכן כל אחת מנשות אנשי שלומנו, שתבוא אל
האולם למעלה בקומה שלישית ביום ראשון בערב בשעה 9:30
בדיוק, כי יש לי לדבר אל כלכם מפמה נקודות מאד חשובות, אשר
עומדות על הפרק, ואבקש שתעשו כל מיני מאמצים, שאף אחד
ואחת לא יחסר, כי האספת חרום שאני קורא, כדי לדבר אתכם,

אֲשֶׁר כה תקמו בנחל קמז

היא בשביל דברים מאד נחוצים, אקנה שתעשו את רצוני, וכלכם

גלוי עריות ממש, ועל זה כבר העיד בלעם הרשע ואמר: אלקיהם של אלו שונא זמה הוא (סנהדרין צג.), ודעת לנכון, שעל החטא הזה באה מיתה משנה, ואלו התאונות שאנחנו שומעים בכל יום, מה שקורה, רחמנא לצלן, שנהרגים אנשים במיתות משנות ואכזריות, הכל בשביל שלא נזהרים מנאוף וזמה, ותזכרו, פי ללכת לים מערב, על זה בא עון חנק, רחמנא לצלן.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתהיה לכם פרנסה בשפע, ותזכו לגדל את ילדיכם על טהרת הקדש.

המאחל לכם שבת שלום...

כה תקמו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר בלק, י"ג תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי ה'קדש לי מאד ... ו... שיחיו נצח.

כבר כמה פעמים רציתי לכתב לכם, אך טרדותי רבו מאד בעסקי הרבים, וזה אשר מנע אותי.

זכני הקדוש-ברוך-הוא להיות אצל ציון רבנו ז"ל והרבה התפללתי עליכם, שתהיה לכם ברכה וישועה בכל מעשה ידיכם.

נא ונא ראו להתחזק יחד, ותשתדלו לעזר אחד לשני, כי גדול

קמח   אָשֶׁר   כה תקמו   בַּנְחָל

אָדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְיַדְּאֵי תַהֲיֶה לָכֶם יְשׁוּעָה גְדוֹלָה, אִם תַּחֲזִיקוּ מֵעַמֵּד, וְלֹא תִשָּׁבְרוּ מִשׁוֹם דְּבָר, כִּי בְּאֵמֶת בְּזָה הָעוֹלָם צְרִיכִים הֵרֵבָה חֲזוּק, כִּי עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹבְרִים כָּל-כָּף הֵרֵבָה צָרוֹת וְיִסּוּרִים, אֲשֶׁר הֵהָרַח לְהִתְחַזֵּק, וְזֶה מֵה שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרַבְּנוּ וְ"ל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרָכְכֶם תָּמִיד, וּתְבַשְׂרוּ לִי בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקמו.

בְּעִזְרַת הַשָּׁמַיִם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֶׁשִׁי עֶרְב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּלֶק, י"ג תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתְּבְּכֶם, עַל אֵף שְׂאֲנִי מֵאֵד שָׁבוּר עֲקָב הַמַּצָּב שָׁבוּ נִלְכַּדְתֶּם, עִם כָּל זֹאת בְּאֵתִי לְחֻזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְשִׁמְח אֲתָכֶם, שֶׁתַּחֲזִיקוּ מֵעַמֵּד, כִּי גְדוֹל אָדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, מִי יוֹדֵעַ נִפְלְאוֹת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, כִּי יֵשׁ דְּבָרִים שְׂאֲנַחְנוּ לֹא יוֹדְעִים כָּלֵל, עַל זֶה נֶאֱמַר (דְּבָרִים ל"ב, ד): "הַצּוֹר תָּמִים פָּעֵלוּ, כִּי כָּל דְּרָכָיו מִשְׁפָּט, אֵל אֱמוּנָה וְאֵין עוֹל, צְדִיק וְיָשָׁר הוּא", כִּי אֵף אֶחָד אֵינּוּ יוֹדֵעַ אֶת דְּרָכֵי הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְהַכֹּל נַעֲלָם וְנִסְתָּר, וְעֲלִינוּ רַק לְהִתְחַזֵּק בְּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִידַע שֶׁכָּל מֵה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה — זֶה לְטוֹבַתְנוּ, וְאֵף שְׂאֲנַחְנוּ לֹא מְבִינִים, עִם כָּל זֹאת צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אִפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם.

נֵא וְנֵא רָאוּ לְהִתְחַזֵּק וּלְדַבֵּר תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין לָנוּ בְּזָה הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הוּא הַכִּי מְצֻלָּח. וְלִכֵּן תַּהֲיוּ חֲזֻקִים בְּזָה, וְתִרְאוּ אֶת הַנְּסִים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

קמט

בַּנְחַל

כה תקמח

אֲשֶׁר

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מִרְבִּיז וּמִחַפְּלָל בַּעֲדֵיכֶם חַמִּיד.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּלֶק, י"ג תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה גִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲדוּ
נְצַח.

זֶה מְזַמֵּן שְׂרָצִיתִי לְכַתֵּב לָכֶם, אִף לֹא יֵצֵא לִי מֵרֵב טְרוֹדוֹתֵי בְּכָל
יוֹם.

זְכַנִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת אֶצְל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְהִרְבָּה
בְּקִשְׁתִּי עֲלֵיכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ בְּחַיֵּי נְשׂוֹאֵיכֶם.

נָא וְנָא רְאוּ לְהִיּוֹת דְּבוֹקִים בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתַמִּיד תִּדְבְּרוּ
רַק עִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכֹל מֵהַ שְׂאֵתֶם צְרִיכִים תִּבְקָשׁוּ מִהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, וְכֵן רְאִינוּ אֶצְל יִצְחָק וּרְבֵקָה, כְּשֶׁהָיוּ צְרִיכִים אִיזוֹ יִשׁוּעָה,
אוֹמְרִים חֲכַמֵּינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה סג, סִימָן ה'): הוּא עֹמֵד
בְּזוּיֵת זוֹ, וְהִיא עֹמֵדָה בְּזוּיֵת זוֹ, וּשְׂנִיָּהֶם הִתְפַּלְּלוּ אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, וְרַק כִּף זָכוּ לִישׁוּעָה, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שֶׁהוּא רוֹצֵה לְהַחֲזִיר אֶת
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂיִלְכוּ בְּדֶרֶךְ שֶׁהֲלָכוּ אֲבוֹתֵינוּ מְדוּר דוּר. וְלִכֵּן אֲנַחְנוּ
צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד לְלַכֵּת בְּדֶרֶךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא תַתְּמִיד בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְתַעֲשֶׂה לְעִצְמְךָ
קְבִיעוֹת עֵתִים לַתּוֹרָה, וְתִלְמַד בְּכֹל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ,
אֲשֶׁר הָאֲרַבְעָה לַמּוֹדִים הֵאלוּ הֵם כְּנֶגֶד הָאֲרַבְעָה עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת,
בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָה, וְאֵל יַחֲסֹר לָךְ יוֹם אֶחָד מִבְּלֵי לַמּוֹדִים אֵלוּ,
כִּי זֶה מְאֹד מְאֹד מְסַגֵּל לְנַשְׂמָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי

בְּנַחֵל

כַּה תְּקַמֵּט

אֲשֶׁר

קָנ

מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרָכְכֶם תָּמִיד, וּתְבַשְׂרוּ לִי
בְּשׂוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּה תְּקַמֵּט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בֶּלֶק, י"ג תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיִחִיו
נְצַח.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מְכַתְּבְּכֶם, וּמָאֵד מָאֵד שֶׁמְחַתִּי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב
מִכֶּם.

רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי
הַשִּׁמְחָה הִיא הַיְסוּד וְהַעֲקָר בְּבֵית אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, וְהַסֵּמ"ךְ־מ"ם
עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהַכְנִיס בְּאֶדָם מְרִירוֹת וְשִׁבְרוֹן לֵב,
עֲצָבוֹת וְדַכְאוֹן, כְּדֵי שְׂאֲדָם יִתְיַאֵשׁ בְּיֵאוּשׁ, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבּוֹן, וְלִכְּוֹן
צָרִיף לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה, וְהַשִּׁמְחָה
רְפוּאָה בֵּין בְּגוֹשְׁמֵי וּבֵין בְּרוּחָנֵי.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלוּ לְבָרַח רַק אֵל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כִּי אֵין לָנוּ
בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְאֵל תִּטְעֶה אֶתְכֶם שׁוֹם בְּרִיָּה,
כְּאֵלוּ יֵשׁ אֵיזוֹ יְשׁוּעָה בְּלִי הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, הַכֹּל אָפֶס וּכְלֵא, כִּי
אֵין לָנוּ רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וּמָה שֶׁאֲנַחְנוּ נוֹשְׁמִים, זֶה רַק
אוּרוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁשָּׂם אֵל לְבוֹ דְּבָרִים אֱלוֹ, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל
הַיָּמִים.

הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלְתִּי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם תָּמִיד שֶׁתְּצַלִּיחוּ, וְאֲזַכֶּה לְרֵאוֹת תָּמִיד
בְּשִׁמְחַתְּכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ראו להתחזק בכל מיני אפנים שפעולם לחיות ביחד באהבה גדולה מאד, כי באמת — איש ואשה שכינה שרויה בתוך ביתם, אם הם שומרים את עצמם ממריבות ומחלוקות, ובאמת מה יש לנו בזה העולם, רק את הקדוש-ברוך-הוא. ולכן צריכים לראות ולשמר לא לגרש, חס ושלום, את הקדוש-ברוך-הוא מהבית, וזה נעשה על-ידי המריבות שנעשות בין הפעל והאשה. ולכן תשמרו מאד מאד, שלא יהיו ביניכם, חס וחלילה, שום חלוקי דעות ומריבות, אלא תשלימו ביניכם, ותגורו ביחד באהבה, אחוה ורעות, ועל-ידי זה תצליחו מאד מאד בחייכם.

נא ונא ... גרו יאיר, ראה לשמח על נעם חלקך, על אשר בנחל שם גורלך, ואתה זוכה ומזכה את הרבים, ואתה לומד עם בני הנעורים פעם בשבוע בבת ים, אשר הזכות הזו אין לתאר ואין לשער כלל, ותשמר מאד מאד לא להכניס אימה יתרה בתוך ביתך, כי זה עון חמור מאד, תשתדל מאד מאד, שתהיה ביניכם אהבה והבנה הדדית, ואז טוב לך כל הימים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפלתו שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרככם תמיד, ותבשרו לי בשורות משמחות.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כה תקנא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׂשׂוּי עַרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּלֶק, י"ג תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צָמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יֵאִיר.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! אֲנִי מְאֹד מְצֻטָּעַר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה, עִם
כָּל זֹאת כְּבָר דִּבְרַתִּי אֶתְךָ הַרְבֵּה, שְׂבִיחַ הָעוֹלָם צָרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּכָל
מִינֵי אֲפָנִים שְׂבִעוּלָם, וְאֵף שִׁגְמוֹת זֶה קָשָׁה, כִּי עַל כָּל אֶחָד עוֹבֵר צָרוֹת
וַיִּסּוּרִים וּמְכַאוּבִים מְשֻׁנָּם, עִם כָּל זֹאת, אֵינִי עֹצֶה אַחֲרֶיךָ רַק
לְהִתְחַזֵּק, וְזֶה מֵה שְׂאֲנֹחֵנוּ מְקַבְּלִים רַק אֲצֶל רַבְּנוּ ז"ל. וְתִאֲמִין לִי,
שְׂכָל הָעוֹלָם שְׂבוּרִים, כִּי אֵינִי אָדָם שְׂיִלְךָ לוֹ כְּסֵדֶר, וּבְקִאֲמַת גְּלוּת לְנוּ
רַבְּנוּ ז"ל — לָמָּה אֵינִי הוֹלֵךְ לְאָדָם כְּסֵדֶר? בְּגִלְל שְׂיֵשׁ לוֹ גְּדֻלוֹת,
כִּי אִם אָדָם הָיָה מְבֹטֵל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֶל הַקֹּדֶשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, הָיָה
הוֹלֵךְ לוֹ הַכֹּל כְּסֵדֶרֶן (לְקוּטִי־מוֹהֲרֵן, חֵלֶק ב', סִימָן פב), אֵף מֵה לְעִשׂוֹת,
שְׂעֵדִין לֹא זָכִינוּ לְהַגִּיעַ אֶל זֶה, לְהִיּוֹת בְּטֵל וּמְבֹטֵל לְגַמְרֵי אֶל הָאֵין
סוּף בְּרוּךְ הוּא, עַד שְׂשׂוּם דְּבָר לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ. לְזֹאת צָרִיכִים
לְעַבֵּד הַרְבֵּה הַרְבֵּה עַל נִקְדָּה זוֹ — לְבִטֵּל אֶת עֲצָמֵנוּ לְגַמְרֵי, שְׂנִיזָפָה
לְדַעַת שְׂאֲנֹחֵנוּ כְּלוּם וְאָפָס וְכוּ' וְכוּ', וּמִמִּילָא לֹא יִהְיֶה שְׂיָף יְרִידָה
וּנְפִילָה, כִּי מִי אוֹמֵר שְׂהֵינּוּ בְּאִיזוֹ מְדֻרְגָּה, שְׂיֵשׁ עֲכָשׁוּ יְרִידָה וּנְפִילָה
וְכוּ' וְכוּ'. וְאֲנִשֵּׁי שְׂלוּמֵנוּ מְסַפְּרִים, שֶׁר' אַבְרָהָם בֶּר' גַּחְמָן ז"ל, הָיָה
עוֹבֵד עַל עֲצָמוֹ כָּל יְמֵי חַיָּו שְׂיִהְיֶה כְּלוּם, וּלְסוּף יָמָיו זָכָה לְזֶה, כִּי
הָיָה בְּעֵינָיו כְּלֹא כְּלוּם מִמֶּשׁ. וַיְדוּעַ, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל הִפְלִיג מְאֹד
בְּמַעֲלַת מוֹהֲרֵן תְּ ז"ל, וְאָמַר לְתַלְמִידָיו וְכֵן לְבַתּוֹ אָדָל: אִם תְּסַתְּפִלוּ
עַל מוֹהֲרֵן תְּ ז"ל, תִּרְאוּ שֶׁהוּא חֲתִיכַת אֲדָמָה בְּעֵינָי עֲצָמוֹ, "א
שְׂטִיקָל בְּלֵאטֵע", כָּל־כֶּף הָיָה בְּעֵינָי עֲצָמוֹ כְּלֹא מִמֶּשׁ, חֲתִיכַת
אֲדָמָה, וְזֶה מֵה שְׂכַתּוּב אֲצֶל מֹשֶׁה רַבְּנוּ (בַּמְדָּבָר יב, ג): "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה
עָנָה מְאֹד מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה", כִּי הִחְזִיק אֶת עֲצָמוֹ
לֹא כְּלוּם, וַדִּיקָא עַל־יְדִי־זֶה זָכָה לָמָּה שְׂזָכָה, עֵינֵי לֹא רָאָתָה,

אֲשֶׁר   כה תקנא   בַּנְחַל   קנג

וְהִלּוּאֵי שְׁנוּזָה פַּעַם אַחַת לְהַגִּיעַ לְבִטּוּל כְּזָה, לְהִיּוֹת בְּטֵל וּמִבְטָל

מֵאֵד, וּבְזִכְרוֹת נִחוּ אֲנִי מִקְנֵא — שֶׁל מִי שֶׁנִּחַשְׁטִי, וּמִי שֶׁיִּשְׁלַח אֶת
זֶה, וְלִכֵּן אֲנִי מִקְנֵא בְךָ, אִם יִהְיֶה לְךָ חֵלֶק בְּזָה, כִּי הֲרִי אַתָּה רוֹאֶה
אֵילוּ בַחֲוֵרִים וְאַבְרָכִים מִסְתּוֹכְבִים בְּבֵיתֶךָ וּבְאַשְׁדּוּד וּבְכַנֵּי בְּרַק וְכוּ'
וְכוּ', פִּי אֶלֶף יֵשׁ בְּאַרְצוֹת־הַבְּרִית, וּמִמִּילָא אֲשֶׁרִי מִי שְׁנוּזָה שִׁיִּהְיֶה
לוֹ חֵלֶק בִּסְפָר הַזֶּה, וְעַל־כֵּן אֲנִי מֵאֵד מֵאֵד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּלְךָ אֶל
... וְתַעֲשֶׂה עִמּוֹ עֶסֶק לְהַעֲבִיר אֶת הַקְּפָסוֹת לְפָה (אֲנִי הֵן קְפָסוֹת
קִטְנוֹת וְלֹא גְדוּלוֹת כְּמוֹ שֶׁהָיוּ, וְעַל־כֵּן הַמְּסַפֵּר לֹא יִפְחִיד אוֹתְךָ,
שִׁישׁ בְּעַרְךָ מֵאֵה וְעֲשָׂרִים קְפָסוֹת).

נָא וְנָא רְאֵה לְחִזֶּק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי סוּף כָּל סוּף
אַחַר הַרַע יָבֹא הַטּוֹב, וְאַף שְׁאַתָּה מְצַפֶּה כְּכָר לַיּוֹם הַטּוֹב הַזֶּה, עִם
כָּל זֹאת כְּכָר גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (סְפֹרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה א'), שֶׁהִבַּת מְלֶךְ
אֲמָרָה לְשֹׁנֵי לְמֶלֶךְ: תַּחֲפֹשׁ לְעֲצָמְךָ מְקוֹם, וְתַצְפֶּה וְתַחֲכֶּה לְהוֹצִיא
אוֹתִי, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים הַרְבֵּה לְצַפּוֹת וּלְחַכּוֹת עַד שְׁנוּזָה
לְהוֹצִיא אֶת הַנְּשֻׁמָּה מִהַגְּלוּת, וּמִי שְׁנוּזָה לְהוֹצִיא אֶת נְשֻׁמָּתוֹ
מִהַגְּלוּת, רוֹאֶה לְפָנָיו עוֹלָם חֲרוּת; כִּי כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

אִם תּוּכַל לְהַשִּׁיג לִי הַלְוָאָה הַשְּׁבוּעָה, אֶהְיֶה לְךָ אֶסִיר תּוֹדָה, כִּי
פְּשׁוּט אֲנִי גִּחְנֹק מְרַב חוֹבוֹת, וּמִי יוֹדֵעַ אִם הַצְּרִכְתִּי לְהַכְנִים אֶת
עֲצָמִי בְּדָבָר כְּזֶה שִׁיּוֹתֵר מִלְּחוֹתִי.

הַמֵּאחַל לְךָ שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

כה תקנב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּלֶקֶת, י"ג תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׁיַחֲיוּ
נְצַח.

אִף שְׁפַתְכֵתִי לְכֶם כְּכַר מִכְתָּב, בְּאֵתִי עוֹד פְּעַם לְעוֹרֵר וּלְחַזֵּק
וּלְשַׁמַּח אֶתְכֶם בְּכַתִּיבָה מְשֻׁמַּחַת.

הַגִּיעַ הַזְמַן, שְׁפַתְכֵתִי עַל שְׂדוּכִים בְּעָבוּר בְּנִכְם ... גִּרוּ יְאִיר,
וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם, תְּרַחֲמוּ עָלָיו, כִּי עָקַר אֶהְבֵּת הַהוֹרִים
לְבִנְיָהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם, לְרִצּוֹת לְחַתֵּן אוֹתָם בְּגִיל שֶׁהֵם סְמוּךְ לְפָרְקֵם, כִּי
זוֹ הַהֲצִלָּה בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת. וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (פְּסָחִים
קִיב): לֹא־לֹמֵד תּוֹרָה בְּטֹהָרָה — נוֹשֵׂא אִשָּׁה, וְאַחֲר־כֵּן לֹא־לֹמֵד תּוֹרָה,
וְאֵל תִּסְתַּכְּלוּ עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׂאוּמָרַת אַחֲרַת, אֵין אָנוּ יוֹדְעִים רַק
מִחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים. וְאִף שְׂאֲנַחְנוּ מוֹצָאִים, שְׁחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים
אוֹמְרִים (קְדוּשִׁין כֹּט): רִיחִים עַל צְנֵאוֹרוֹ, וַיַּעֲסֹק בַּתּוֹרָה? אִף כְּכַר בָּאוּ
לְהִסְפָּמָה, כְּשִׁיצְרוּ מִתְגַּבֵּר עָלָיו, בְּוֹדֵאֵי יִתְחַתֵּן קֹדֶם. וּבְעֵתִים הִלְלוּ
בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּיּוֹת, הַפְּרִיצוֹת עוֹשֶׂה פְּרִצוֹת בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּבְפִרְט
בְּעִיר אֲשֶׁדוֹד, שְׁמֵלָאָה גוֹיּוֹת עֲרֵלוֹת טְמֵאוֹת, שֶׁהִכְנִיסוּ הָעַרְב־רַב,
כְּדִי לְהִכְשִׁיל אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּפָגַם הַבְּרִית, צְרִיכִים לְרַחֵם עַל
הַיְלָדִים, וְלִמְסֹר אֶת נַפְשׁוֹ לְחַתֵּן אוֹתָם סְמוּךְ לְפָרְקֵם.

נָא וְנָא רְאוּ לְכַתֵּב לִי תְּכַף־וּמִיד אִם אַתֶּם מְעַנִּינִים, כִּי אִם לֹא,
אֵלָּךְ לִי לְיָמִין אוֹ לְשְׂמָאל, כִּי תִהְלֶה לְאֵל, לֹא חֹסֵר מִי שְׁיַצִּית,
וְעַל־כֵּן אִם אֵין אַתֶּם רוֹצִים, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁנֹזְכָה לְחַתֵּן
אֶת אַחֲרִים שְׁפָן רוֹצִים לְצִיַּת.

תְּסַלְחוּ לִי שְׂאֲנִי מְדַבֵּר כֹּל־כֵּן בְּתַקִּיפוֹת, כִּי מְאֹד מְאֹד כּוֹאֵב
לִי בְּצַעַר הַנֶּעֱר.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם שַׁבַּת שְׁלוֹם...

רֵאָה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמָךְ בְּכָל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת
בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל — בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי,
וּכְכֹל שְׂאֵדָם מִתְחַזֵּק בְּשִׂמְחָה, כֵּן זֹכָה שְׁתִּתְרַחֵב לוֹ דַּעְתּוֹ.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְמַצֵּא חֵתָן טוֹב וְיֵרָא
שָׁמַיִם לְבִתְךָ, שְׁתִּתְחַתֵּן מֵה שְׁיֹתֵר מֵהָר, כִּי בַדּוֹר הַזֶּה צְרִיכִים
לְהִתְחַתֵּן סְמוּךְ לְפָרְקָם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי
שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַפְךָ תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כה תקנד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּלֶק, י"ג תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קְבִלָּתִי אֶת מִכְתְּבֶךָ, וּמְאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ.

אֵל תִּדְאָגִי, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּכְבוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אֵת לֹא צְרִיכָה לְהִתְבַּלְבֵּל מִשּׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם,
כִּי סוּף כָּל סוּף הַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַיּוֹתֵר טוֹב.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כה תקנה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר בלק, י"ג תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אָל ידידי היקר לי
מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תאמין לי, שלא שכחתי ממך כרגע, וכל היום התפללתי
שתצליח בדרךך.

בענין שבוע הבא, אני מאד מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא,
שנזכה לכסות את הטשעק, וממילא לא נשאר בעל חוב, רק אתה
חזק ואמץ, ותשתדל להיות בשמחה, על גדל הזכות שיש לך,
שאתה אינך מתאש, ואתה עוזר לי, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא,
שאזכה לשלם לך בחזרה על כל הטוב שאתה עושה אתי.

נא ונא תעשה על מיני מאמצים להיות בשמחה, כי השמחה
היא יסוד גדול בגשמיות וברוחניות, וככל שאדם מתחזק בשמחה,
כן יעבר על הכל.

המאחל לך שבת שלום...

כה תקנו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר בלק, י"ג תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אָל ... נרו יאיר.

אף שפבר כתבתי לך מכתב, באתי בשורותים אלה לבקש
אותך, אם אתה יכול למלא עוד שתיים או שלש קפסאות עם "אוצר
הקונטרסים" הקטנים, שאתם אומרים שקשה לכם להפיץ את זה,
כל ספר מספרינו נחטף כאן אצלנו באותו יום, ולכן בשביל זכות

אָשֶׁר   כה תקנו   בַּנְחָל   קנו
הַרְבֵּים, תִּרְאֶה לְשַׁלַּח לִי כַּמָּה קַפְסָאוֹת, וּבְעֶזְרָתוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁלֶם לְ...
נרו יאיר

הַמְּאַחֵל לְךָ שְׁבֹת שְׂלוֹם...

כה תקנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׂשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּלֶק, י"ג תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לְךָ
מְאֹד ... נרו יאיר.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת
בְּשִׁמְחָה, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדוֹן אֶת כָּל אָדָם לְכַף זְכוּת, כִּי בְּזֶה
הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד כָּל־כָּף הַרְבֵּה צְרוּת וְיִסּוּרִים, מְרִירוֹת
וּמְכַאוּכִים, עַד שֶׁהוּא מִשְׁתַּגֵּעַ מְרַב צְרוּת וְיִסּוּרִים. וְרוֹאִים בֶּן־אָדָם
יּוֹצֵא בַחֹץ וּפּוֹגֵעַ בַּחֲבֵרוֹ, הוּא אוֹמֵר לוֹ: "בְּקָר טוֹב", וְהֵהוּא אֵינוֹ
מְשִׁיב לוֹ, מַה חוֹשֵׁב הָאָדָם? "בְּנֹדָאֵי הֵהוּא גְּאוּתָן, בְּנֹדָאֵי הֵהוּא
בְּרִגּוֹז עָלֶי, עַל־כֵּן הוּא שׁוֹמֵר טִינָה בְּלִבּוֹ עָלַי, וְעַכְשָׁו יֵצֵא מִבֵּיתוֹ,
וְאֲנִי הַקְּדַמְתִּי לוֹ שְׁלוֹם, וְהוּא אֵינוֹ מַחְזִיר לִי שְׁלוֹם" ... וּבְאַמַּת מִי
שִׁיּוֹדֵעַ מַה שְׁקוֹרָה בְּזֶה הָעוֹלָם, הִיָּה דָן אֶת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת, כִּי
זֶה שִׁיּוֹדֵעַ עַכְשָׁו מִבֵּיתוֹ וְהוּא מְמַרְמֵר, וּפְגַשׂ אוֹתוֹ חֲבֵרוֹ, וְאָמַר לוֹ
"בְּקָר טוֹב", וְהֵהוּא לֹא עָנָה לוֹ, אִם הִיָּה מִתְבּוֹנֵן וְחוֹשֵׁב הֵיטֵב, הִיָּה
מִבֵּין — מִי יוֹדֵעַ מַה הֵהוּא עֹבֵר בְּבֵיתוֹ, אוֹלֵי הִיָּה לוֹ רִיב עִם אִשְׁתּוֹ
וְעִם יְלָדָיו, אוֹלֵי הִפְסִיד עַכְשָׁו כֶּסֶף, אוֹלֵי קִבֵּל אֵינָה טְלָפוֹן עֲצוּב,
וְלִכֵּן כְּשִׁיּוֹדֵעַ מִפְּתַח בֵּיתוֹ, הוּא אֲפִלּוֹ לֹא הִבְחִין שֶׁחֲבֵרוֹ נוֹתֵן לוֹ
שְׁלוֹם, רַק הוּא הוֹלֵךְ מְרַכֵּז בְּתוֹךְ עֲצָמוֹ, מְדַכֵּא בִּיּוֹרִים וְחוֹשֵׁב לוֹ,
וְחֲבֵרוֹ שֶׁהִקְדִּים לוֹ 'שְׁלוֹם', אָסוּר לוֹ לְדוֹן אֶת זוּלָתוֹ לְכַף חוֹב, כִּי
מִי יוֹדֵעַ מַה עוֹבֵר עָלָיו בְּבֵיתוֹ, וְהוּא בָּרַח עַכְשָׁו מִשָּׁם כְּמוֹ שְׁבוֹרְחִים

קנח   אָשֶׁר   כה תקנח   בנחל

מגיהנום וכו' וכו', ואם הולכים בצורה כזו, אפֿשר לדון את כל אדם לכף זכות, פי תאמין לי, אֶשֶׁר אין אדם בזה העולם שלא יהיה שבור, ואין אדם בזה העולם, שלא יעבור עליו איזה משבר, ואשרי מי שמחזיק מעמד וצוחק מכל העולם כלו, והוא אינו צריך תשומת לב מאף אחד, אלא אדרבה, הוא נותן תשומת לב לכלם; פי באמת מוהרנ"ת ז"ל אמר פעם בזו הלשון: "כל העולם כלו משגעים ומטרפים וגם אני, אבל אני הפרתי אדם חכם ופקח, ולכן צריכים לדעת, שעל כל אחד ואחד עובר מה שעובר — שגעונות, וטרוף הדעת, ואשרי מי שזוכה לדון את כל האדם לכף זכות, ואז טוב לו כל הימים.

הקדוש־ברוך־הוא השומע תפלות ישראל, ישמע את תפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך שבת שלום...

כה תקנח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר בלק, י"ג תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הווי"ה עליהם ישרה שכינת תמיד, וישמרם ויצילם מכל צרה וצוקה ומכל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם, אמן.

אחי ורעי היקרים! רבנו ז"ל אומר (לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן ט): לא כל דבור נקרא דבור, דבור שאינו נשמע ונתקבל — לא נקרא דבור, כמו שכתוב (תהלים יט, ד): "אין אמר ואין דברים בלי נשמע קולם"; הינו כשאדם מדבר, עליו לדבר דבור כזה שמתקבל, ולא סתם לדבר, וכן אומרים חכמינו הקדושים (במות סה:); כשם שמצוה לומר דבר הנשמע, כן מצוה שלא לומר דבר שאינו נשמע; אין זה ענין לדבר דבורים ולא ישמעו, פי אין זה נקרא דבור, שאינו נשמע ונתקבל, וחבל סתם לדבר ולפֿטפט, אין טעם לבלות הזמן

בְּדַבּוּרִים בְּעֵלְמָא. אוֹמֵר רַבְּנּוּ ז"ל: אֵיךְ מְדַבְּרִים דְּבוּר שְׁנִשְׁמַע
וְיִתְקַבֵּל? הַדְּבוּר שֶׁמְדַבְּרִים מֵהַדַּעַת הֵי דְּבוּר בְּזֵה וְכִרְא מִזְּבֵר הֵי

נִשְׁמָעִים וּמִתְקַבְּלִים. וְכִי צוּ וּנְכִיט לְיַבּוּ וְיַבּוּיִט שְׁוֹנָנְקִיט: כְּשֶׁנֶּחַט
עִם דַּעַת וְשִׁכְל. נִמְצָא, בְּכָל מְקוֹם כְּשֶׁשׁוֹמְעִים אֶחָד מְדַבֵּר, מִתִּי
הַדְּבוּרִים מִתְקַבְּלִים? כְּשֶׁהֵם עִם דַּעַת. נִשְׁאַלֵת הַשְּׁאֵלָה: מַה זֶה דַּעַת,
הֲלֹא כָּל אֶחָד אוֹמֵר שְׁדַבּוּרָיו עִם דַּעַת, וְכִי שְׁמַעְתֶּם פַּעַם, שְׁיֵאמֵר
אָדָם שְׁמַדְבֵּר לֹלֵא דַּעַת וְחֻכְמָה? אַךְ דַּעַת זֶהוּ דְבָר אֶחָד: כְּמוֹ
שְׁכַתּוּב (דְּבָרִים ד, לה): "אִתָּה הִרְאָתָ לְדַעַת כִּי ה' אֱלֹקִים", אִם
מְדַבְּרִים מִהֲקִדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — זֶה דְּבוּר שֶׁל דַּעַת, אַךְ אִם אֵין
מְדַבְּרִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, זֶה סֵתָם שְׁטִיּוֹת, פְּטָפוּטֵי דְבָרִים בְּעֵלְמָא.
וְכֶשֶׁמְדַבְּרִים מִהֲקִדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזִי כָּל רַגַע וְדָקָה וְשִׁנְיָה — זו
מִצְוֹת עֲשֵׂה. מִי שְׁמַדְבֵּר מִהֲקִדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מְקַיֵּם מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל
'וְדַבַּקְתָּ בּוֹ', וְיִמִּי שְׁשׁוֹמֵעַ מְקַיֵּם מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל 'וְדַבַּקְתָּ בּוֹ'. הוּא
דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה יַחּוּד ה'. וְהַרְמַב"ם אוֹמֵר, שְׁבוּ בְּרַגַע שְׁאָדָם
רַק חוֹשֵׁב מִהֲקִדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְדַבֵּר מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, מְקַיֵּם שֵׁשׁ
מִצְוֹת תְּדִירוֹת. זוּ נִקְרָאת דַּעַת. חֻכְמִינּוּ הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (זֶהר אַחֲרֵי
עג): קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנַתִּיה וְאוֹרִיתָא חַד הוּא, מַה זֶה? מִי
הַשְּׁכִינָה? כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כְּבִיכּוֹל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא
אֲצֵל כָּל יְהוּדִי, הַרוֹחַנִיּוֹת חֵיוֹת אֱלֹקוֹת שְׁיֵשׁ אֲצֵל כָּל יְהוּדִי — זוּ
הַשְּׁכִינָה, אָדָם צָרִיךְ לְקַשֵּׁר וּלְיַחַד נִשְׁמָתוֹ אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
וְעַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה יַחּוּד בֵּין קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְשִׁכְנַתָּא, וְזֶה נַעֲשֶׂה
עַל-יְדֵי קִיּוּם הַמִּצְוֹת, וְלִכֵּן לְפָנַי כָּל מִצְוָה אֲנִי אוֹמְרִים: לְשֵׁם יַחּוּד
קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְכוּ' לְיַחַדָּא נִשְׁמָה זוּ עַל-יְדֵי מִצְוָה זוּ אֶל
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. נִמְצָא, שְׁכָּל יְהוּדִי הוּא חֵלֶק מִהַשְּׁכִינָה, כָּל יְהוּדִי
הוּא אוֹת מֵהַתּוֹרָה. וְכֶשֶׁאָדָם לוֹמֵד תּוֹרָה לְשִׁמְהָ, הוּא מְקַשֵּׁר אֶת
נִשְׁמָתוֹ אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלִכֵּן הַתּוֹרָה מְקַשֶּׁרֶת אֶת הָאָדָם אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ, וְזוּ מִצְוֹת עֲשֵׂה לְלַמֵּד תּוֹרָה.

וְלָכֵן כְּשֶׁמְדַבְּרִים דְּבוּרֵי אַמוּנָה מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה דְּבוּר עִם דַּעַת, כְּשֶׁמְדַבְּרִים לְמוֹד הַתּוֹרָה, זֶה דְּבוּר עִם דַּעַת. כְּשֶׁמְדַבְּרִים מִתּוֹרָה וּתְפִלָּה, זֶה דְּבוּר עִם דַּעַת, וְשֶׁאֵר דְּבָרִים הֵם הַבָּלִים בְּעֵלְמָא. אָבֵל כְּמוֹ שֶׁהַגּוֹף הוּא נִרְתִּיק לְנִשְׁמָה, וְאִם הַגּוֹף חָלַשׁ, אֵינּוּ יָכוֹל לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ עַל תּוֹרָה וּמִצְוֹת. וְלָכֵן צָרִיךְ לְהַחֲיוֹת אֶת הַגּוֹף, וְלַחַת לוֹ לְאָכֵל, שְׂזוֹ מִצְוֵה גְדוּלָה, כְּדֵי שֶׁהַגּוֹף יוּכַל לְהַחֲזִיק אֶת הַנִּשְׁמָה, שֶׁהִיא חֵלֶק אֱלוֹךְ מִמֶּעַל, שֶׁתּוּכַל לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלָכֵן צָרִיךְ לְשַׁמֵּר אֶת הַגּוֹף מְאֹד וְלֹא לְסַגְפוֹ, וּרְבִנּוּ ו"ל הַקְפִּיד עַל דְּבַר זֶה מְאֹד — לֹא לְצוּם, וְלֹא לְקַחַת שׁוּם צוּמוֹת, רְבִנּוּ ו"ל אָמַר בְּסוּף יָמָיו: אֱלוֹ הֵייתִי יוֹדֵעַ מַה תְּפִלָּה פּוֹעֵלֶת, לֹא הֵייתִי מְקַבֵּל עַל עֲצָמֵי סְגוּפִים; וְלָכֵן רְבִנּוּ ו"ל הִזְהִירֵנוּ לֹא לְטַל עַל עֲצָמוֹ שׁוּם תַּעֲנִיּוֹת וְסְגוּפִים, רַק לְהַתְּבוּדָד לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ וְגו', צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּרִיא, כְּדֵי שֶׁיּוּכַל לְקַיֵּם מִצְוֹת וּלְלַמֵּד תּוֹרָה, כִּי אֵין טוֹב מִתּוֹרָה. וְאִיךְ זוֹכִים לְהַגִּיעַ לְדַעַת? "אַתָּה הִרְאֵתָ לְדַעַת כִּי הִנְיָה" אֱלֹקִים אֵין עוֹד מְלַבְדוֹ, אִיךְ זוֹכִים לְהַגְבִּיחַ וּלְעוֹרֵר אֶת הַדַּעַת? אוֹמֵר רְבִנּוּ ו"ל: עַל-יְדֵי שְׂבַח הַצַּדִּיקִים, שֶׁשֶּׁבַחֵי וּמְפָאֵרִים אוֹתָם. וְלָכֵן תְּמִיד צָרִיךְ לְדַבֵּר בְּשִׂבְחָם, וּמַה רוֹצִים הַצַּדִּיקִים מֵאַתָּנוּ? לְקַשְׁרָנוּ אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אוֹמֵר רְבִנּוּ ו"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רֵנָה), שֶׁגַּם בְּצַדִּיק צָרִיךְ לְהֶאֱמִין עִם דַּעַת, כִּי אַמוּנָה בְּלִי דַעַת יְכוּלִים לְפַל, וְלָכֵן רוֹאִים אֲנָשִׁים שֶׁמִּתְרַחֲקִים מִהַצַּדִּיק, אֵף שֶׁיֵּשׁ לָהֶם אַמוּנַת חֲכָמִים, אָבֵל אֵין לָהֶם דַּעַת וְשִׁכְל, וְלָכֵן אַחֲר־כֵּן מִתְרַחֲקִים. הֵינּוּ הֵם חוֹשְׁבִים לְעֲשׂוֹת מְצִיאוֹת מִהַצַּדִּיק, הֵם שׁוֹכְחִים שֶׁהַצַּדִּיק רוֹצֵה לְמַכֵּר — רַק מַה שֶׁיֵּשׁ לוֹ, וְלָכֵן רְצוֹנוֹ לְקַרֵּב בְּנֵי-אָדָם אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְהוֹלִיד נְשָׁמוֹת וּלְהַכְנִיֵסם בְּתוֹךְ גּוּפִים, לְהַכְנִיֵס אֶת הָאוֹר אֵין סוּף בְּכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל. זֹאת אוֹמְרֵת, הֲלֹא כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל הוּא חֵלֶק אֱלוֹךְ מִמֶּעַל, אֲלֹא זֶה גֵר כְּבוֹי, כִּי כָּל נִשְׁמָה נִקְרֵאת גֵר, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (מְשָׁלִי כ, כז): "גֵר הִנְיָה נִשְׁמַת אָדָם", אָבֵל הַנִּשְׁמָה כְּבוֹיָה, וְהַצַּדִּיק מְדַלִּיק אֶת הַנֵּר, שֶׁלֹּא רַק שֶׁיּוּכַל לְהָאִיר לְעַצְמוֹ, אֲלֹא גַם לְאַחֲרִים, וְזֶה כָּל עֲנִין הַהִתְקַרְבוּת אֶל הַצַּדִּיק.

וְלָכֵן כָּל מַה שֶׁאֵנִי רוֹצֵה לְדַבֵּר עִמָּכֶם, זֶה דְּבוּרִים עִם דַּעַת

וְשָׁכַל, אֵין לִי שׁוּם פְּנִינָה, וְאֲנִי רוֹצֶה רַק אֶת הַטּוֹב שֶׁלְכֶם. שְׁמַעוּ

הַתְּנַגְדוּ, הַחֲבָרִים הַתְּנַגְדוּ, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן כָּל אֱלוֹ הַבְּחוּרִים שֶׁבָּאוּ אֶצְלִי — מְסֵרוּ נַפְשָׁם, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ. הָיוּ אֶצְלִי בְּחוּרִים, שֶׁהַהוֹרִים אָמְרוּ לָהֶם: אוֹ אֲנַחְנוּ, אוֹ "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ", וּבְכַרוּ לְבַחַר אֶת "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ", זֶה נִקְרָאת מְסִירוֹת נַפֶּשׁ! וּבְחוּרִים כָּאֱלוֹ נִשְׁאַרוּ, וְהַיּוֹם הַהוֹרִים אֵין בְּפִיָּהֶם מְלִים לְהוֹדוֹת מָה עָשׂוּ לִי־דִיָּהֶם. אֲבָל הָיוּ תַלְמִידִים שֶׁבָּאוּ בְּלִי מְנִיעוֹת וְכוּ', וְהֵם כְּמוֹת שֶׁבָּאוּ כִּף הַלְכוּ. מָה הַיְחוּדִיוֹת שֶׁל הַתַּלְמִידִים שֶׁלָּנוּ? הֲיֵה לָהֶם לִיחַ סֵדֵר דְּרָךְ הַלְמוּד, וְאֵת זֹאת קִיְמוּ כָּלֶם, וְכִף בְּמִשְׁפָּךְ פְּמָה שְׁנַיִם הִצְלִיחוּ מְאֹד מְאֹד, כִּי לֹא מְדַבְּרִים פֹּה מִבְּחוּרִים בְּלִי דַעַת וְשָׁכַל, אֲלֵא שֵׁישׁ לָהֶם שָׁכַל, וְצָרִיכִים לְהַדְלִיקָם. וְהִנֵּה אֲנִי רוֹצֶה לְהַדְפִּיס בְּסֵפֶר אֶת הַלִּיחַ שֶׁהוּא חֲמֻשִׁים עֲמוּדִים, שֶׁכָּל אֶחָד יִצְיִן לְעֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם קֶדֶם הַשְּׁנָה מָה לָמַד, וְכִף יַעֲרֹף חֲשָׁבוֹן אִם לָמַד בְּכָל יוֹם אֶת חֲמֻשֵׁה-עֶשֶׂר לְמוּדִים: א. חֲמֻשׁ וְרִשִׁי עִם הַתְּרַגּוּם. ב. תַּנְ"ךְ. ג. מִשְׁנֵיּוֹת. ד. בְּבִלִי ה. יְרוּשָׁלַיִם ו. תּוֹסֵפְתָא. ז. מְדַרְשׁ רַבָּה. ח. מְדַרְשׁ תַּנְחוּמָא. ט. רַמְבַּ"ם. י. טוֹר. יא. שְׁלַחַן עֲרוּף. יב. זֵהר. יג. תְּקוּנֵי זֵהר. יד. לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן. טו. לְקוּטֵי-הַלְכוֹת. זֶה נִרְאֶה הַרְבֵּה, אֲבָל אִם לּוּמְדִים בְּכָל יוֹם קֶצֶת, וּמְצִינִים לְעֲצָמָם בַּלִּיחַ: הַיּוֹם לְמַדְתִּי אֶת הַלְמוּד הַזֶּה, לֹא אוֹרֵךְ זְמַן רַב, וּמְסִימִים אֶת כָּל הַסְּפָרִים הַלְלוּ. וְזֶה נַעַם וְעֲרֻבוֹת נִפְלְאִים, שֶׁאֲדָם יוֹדֵעַ פְּסוּקֵי תַנְ"ךְ, מִשְׁנוֹת בְּמִשְׁנֵיּוֹת, מִימְרוֹת בְּגִמְרָא, יוֹדֵעַ הַלְכוֹת, זוֹכֵר מֵאֲמָרִים בְּזֵהר וּבַתְּקוּנִים, שֶׁזֶה מְזוּכָּר אֶת הַנֶּפֶשׁ, וְעַל כָּלֶם — יוֹדֵעַ אֶת הַ"לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן", וְהַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" הַיֵּטֵב. אֲדָם חוֹשֵׁב שֶׁלָּמַד אֶת הַתּוֹרָה מִי יוֹדֵעַ מָה זֶה, וְכִמָּה זֶה קִשָּׁה, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל הַטַּפֶּשׁ הַזֶּה נִכְנָס לְבֵית-הַמְּדַרְשׁ, וְרוֹאֶה שֵׁישׁ כָּל-כִּף הַרְבֵּה לְלָמַד — נִבְהַל וְאוֹמֵר: מְתִי אֲזוּכָה לְלָמַד הַכֹּל, הַפִּקֵּחַ אוֹמֵר הַיּוֹם אֲלָמַד מְעַט, וּלְמָחָר מְעַט, עַד שֶׁזוֹכָה לְסִיִּים אֶת הַכֹּל. וְזֶה

היסוד בלמוד התורה הקדושה. וכן אומרים חכמינו הקדושים (ויקרא רבה, פרשה יט, סימן ב'): מי שטפש אומר — מי יכול ללמד את התורה, מי שפקח אומר, הריני שונה ב' הלכות היום, ב' הלכות למחר, עד שאני שונה את כל התורה. ומי שהולך בדרך זו, לא אורך זמן רב, ונכנס בו חשק ללמד, ומרגיש ערבות הלמוד ונעימותו. כי התורה לא נלמדת ביום אחד, אלא לוקח זמן עד שזוכה. וכאשר אדם רושם לעצמו בכל יום מה למד וכו', אפלו פרק אחד, הלכה אחת, או מימרא אחת, אבל אם הוא חזק בזה, שכל יום ילמד, לא יאריך זמן רב, ויזכה לסיים, כי אם מתחילים — לבסוף מסיימים, כי צריכים להיות עקשנים. ואומרים חכמינו הקדושים (במדבר רבה, פרשה יב, סימן ט'): למה נמשלה התורה בתאנה? שהתורה נקלטת מעט מעט, כף הלומד תורה; כמו התאנים שאינן נגמרות על האילן בפעם אחת, אלא בכל פעם מתבשלות בצד אחר של האילן, וכך בשלומד תורה היום מעט, מחר מעט, עד שזוכה לסיים. ובודאי פשאדם צעיר, מאד קשה לו לשבת במקום אחד. וכן ספר רבנו ז"ל שהכריח עצמו ללמד תורה ולישב במקום אחד.

והנה נכנסתם לישיבת "היכל-הקדש". ההכרח לי לומר לכם, מסרתי נפשי בעבורכם, וכמעט שהלכתי מזה העולם, בנתי לכם היכל נפלא מאד. אבל מה שאני צריך מכם עכשו דיקא, בכולל "אור המאיר" קנו שלחנות — עשרים במספר. ועלה להם בזול מאד, רציתי שבמשך השבוע הזה, וכן שבוע הבא, שגם אתם תצאו לצדקה רק בעבור שלחנות וכסאות, ולמה הולך לי בתיים שאתם תצאו, ולא בנכות? כי בדרך כלל כל אחד שקנה פסא ושלחן — ישמר על זה. פי זה טבע של בחור, אם היה צריך להוציא בעבור זה כסף, לא ישבר את זאת, ויהיה חשוב בעיניו, אבל אם אחר תרם את זאת, לא אכפת לו, וחורט על השלחן, מלכלף ומקשקש וכו', כי לא השקיע אגורה בזה, לכן אני רוצה, שכל הבחורים יצאו ממחר ושבוע הבא בעבור זה. וכדאי לכם לשאל בפולל היכן קנו את זאת, ותמינו אותו דבר, וכך תוכלו ללמד חברותות וכו', וכבר

הזמנתי לכם ארון קֹדֶשׁ, עמוד לתְּפִלָּה, בְּמַה לְקַרְיַאת הַתּוֹרָה, מִשֶּׁהוּ

שָׁמַח מִחֲשִׁבְתוֹ מְלַכְלֵף. רַבְּנוּ ו"ל הַקַּפִּיד מְאֹד עַל נְקִיּוֹת, וְאָמַר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כט), שֶׁהַדְּבֹר שְׁצָרִיף לְבֹא עִם הַדַּעַת, צָרִיף לְהִיּוֹת נָקִי. וּמִסְבִּיר מַה זֶה נְקִיּוֹת הַבְּגָדִים? כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, בַּר מִיָּנֹן, וְחָמָא לְצַלֵּן, זֶה מוֹרָה עַל בְּגָדָיו. וְלָכֵן צָרִיכִים לִילֵף עִם בְּגָדִים נְקִיִּים וְלֹא קְרוּעִים. וְאָמַר רַבְּנוּ ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכו), שֶׁהַבְּגָדִים בְּעֶצְמָם תּוֹבְעִים מִהָאָדָם אִם אֵינָנו שׂוֹמְרֵי בְּנִקְיֹתָם. וְלָכֵן אֲבָקֵשׁ מְאֹד אֶת כָּל בַּחֹר, שְׂיִלֵף נָקִי, וְכֵן יִנְקֶה אֶת הַמָּקוֹם, אִיזָה נֶעֱם לְהַכְנִס לְבֵית-הַכְּנֶסֶת נָקִי. שֵׁם שׂוֹרָה שְׂכִינָה. וְלָכֵן הַשְּׁלַחְנוֹת וְהַפְּסָאוֹת הַיִּיִתִי מִיַּעַץ לָכֵם כָּכָר לְהַזְמִין, וְאַתֶּם תִּצְאוּ לְצַדֵּקָה מֵעַכְשָׁו וְכָל שְׁבוּעַ הַבָּא, בְּאִפְּן שְׂכַשְׂאָבוּא יִהְיוּ לָכֵם הַשְּׁלַחְנוֹת. וְרִצִּיתִי שְׁתִּלְמְדוּ בְּאוֹלָם הַחֹדֶשׁ. אֲבָל אִם לֹא יִהְיוּ עֲדִין הַשְּׁלַחְנוֹת וְהַפְּסָאוֹת, לֹא תוֹכְלוּ לְהַכְנִס עֲדִין וְכוּ'. וְכֵן אֶסִּים אֶת הַמְּטָבַח וְחֹדֶר הָאֶכֶל, וְכֵן אֲנִי רוֹצֶה לְבָנוֹת חֹדְרֵי שְׁנָה, וְהִיּוֹת שְׂלֹא יִסְפִּיקוּ בְּעִבּוֹר כָּלָם, עַל-כֵּן אֶקַּח רַק בַּחֹרִים נְקִיִּים, וּבַחֹרִים רְצִינִיִּים, שְׂרוּצִים לְלַמֵּד וּלְהַתְּעַלּוֹת בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ, לָהֶם יֵשׁ מְקוֹם בִּישִׁיבַת "דַּמְשֶׁק אֱלִיעֶזֶר", מִי שְׂאִינוּ רוֹצֶה לְלַמֵּד, אֲלֹא רַק לְבַלּוֹת אֶת הַזְּמַן, שְׂיַעֲשֶׂה טוֹבָה, וְיִלֵּף לִישִׁיבָה אַחֲרָת. וְכֵן אֵינֶנִּי רוֹצֶה שׁוּם בַּחֹר מְשֻׁנָּה, שְׂעוֹשֶׂה תְּנוּעוֹת מְשֻׁנוֹת, אוֹ הוֹלֵף בְּבְגָדִים מְשֻׁנִּים וְכוּ', אֵין לוֹ מַה לַּעֲשׂוֹת אֲצִלְנוּ, אֵינֶנִּי צָרִיף בַּחֹרִים כְּאֵלוֹ, יֵשׁ מִסְפִּיק יְשִׁיבוֹת, שְׂיִזְכֶּה אֶת אַחֲרִים, אֲנִי רוֹצֶה בַּחֹרִים נוֹרְמָלִים, שְׂרוּצִים לְלַמֵּד, יֵשׁ לָהֶם חֶשֶׁק לְלַמֵּד, וְלוֹמְדִים, וּבְכַרְט שְׂיִלְמְדוּ חֲמִשָּׁה-עָשָׂר לְמוֹדִים אֵלוֹ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְיִצְיִנוּ לַעֲצָמָם שְׂלְמְדוּ אֶת זֹאת, אֵלוֹ בַּחֹרִים אֲנִי מְבַטִּיחָם שְׂאַחַתָּן אוֹתָם.

אֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂכָל מַה שְׂדַבְּרַתִּי עִכְשָׁו,

קסד   אָשֶׁר   כה תקנח   בַּנְחָל

שְׁהִיו דְּבוּרִים רַק מִדַּעַת, כִּי לִי יֵשׁ מַשְׁהוּ מִלְמוּדְכֶם? מֵאוּמָה, כִּי כָל אֶחָד דּוֹאֵג לְעַצְמוֹ. וְזָכְרוּ הֵיטֵב מֵה שֶׁאָמַר ר' יוֹסִי בֶּן קֶסְמָא (אבות ו, י): אֵין מְלוּיִן לוֹ לְאָדָם, לֹא כֶסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא אַבְנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת, אֲלֵא תוֹרָה וּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּלָבָד; אִם לּוֹמְדִים בְּסֵדֶר דְּרָף הִלְמוּד הַזֶּה, כָּל יוֹם עוֹד קָצַת וְעוֹד קָצַת, זֶה נוֹתֵן חֲשֵׁק לְסִיִּם לְלַמֵּד אֶת כָּל הַסְּפָרִים כַּמָּה פְּעָמִים בַּחַיִּים, וַיְכוּלִים לְסִימָם, אֵין זֶה הֵר כֹּל־כָּף גְּבֵה. יְכוּלִים לְעַבְרוֹ.

אַקוּהָ מֵאֵד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁכָל אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֵלֵיכֶם —
יִכְנַס לְלִבְכֶם.

וְהַכֶּפֶל הַדָּבָר — אֲנִי מְזַהֵיר שְׁלֹא יִהְיוּ בֵּין הַבַּחּוּרִים בְּנֵי יוֹתֵר מַעֲשָׂרִים וְשֵׁלֶשׁ. וְכֵן אֵינְנִי רוֹצֶה בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֵּן שִׁימְצֵא בֵּין הַבַּחּוּרִים גְּרוּשׁ, אֵין לוֹ מְקוֹם שָׁם! רְאִינוּ אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁאֵף פֶּעַם לֹא הָיוּ רַוָּקִים, וְסִפֵּר לִי ר' לױ יִצְחָק ז"ל, כְּשֶׁבָּא לְאוּמָן, וְהָיָה צָעִיר אֲז, וְהָיוּ עִמּוֹ עוֹד כַּמָּה חֲבָרִים, שֶׁאֵל אֶת אֲנָשִׁי שְׁלוּמְנוּ לָמָּה לֹא עוֹשִׂים יְשִׁיבָה? וְעָנוּ וְאָמְרוּ לוֹ: יְשִׁיבָה אֵין, צָרִיכִים אֲלֵא כּוֹלָל, בְּגִיל סְמוּךְ לְפָרְקָם מִתַּחַתָּנִים וְנִכְנָסִים לְכוֹלָל, זֹאת הֵם אָמְרוּ, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם לְקַיָּם — אָנוּ מְקַיָּמִים. וְלִכֵּן אֲנִי מִבְּטִיחַ לְכָל הַבַּחּוּרִים, אִם תִּקְיָמוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר דִּבַּרְנוּ, אֲנִי מִבְּטִיחַ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, שִׁיתַּחַתֵּן מֵה שִׁיּוֹתֵר מֵהָר, אֲבָל רְצִיתִי לְפִתּוֹחַ גַּם כּוֹלָל לְאֵלוֹ הַתְּלִמִּידִים שֶׁל "דְּמַשְׁק אֶלְיָעֶזֶר", הֵינּוּ שְׁלֹא יִנְתְּקוּ אֶת הַקָּשֶׁר שֶׁהַתַּחֲוִילוֹ עִם הָרֵב ... וְהָרֵב ... שִׁימְשִׁיכוּ בְּלְמוּדָם. וְעוֹד נִרְאָה אֵיךְ אִפְשָׁר לְהוֹצִיא אֶת זֹאת מֵהַכַּח אֵל הַפֶּעַל. עַל-כֹּל-פְּנִים אֲנִי מִבְּקֵשׁ אֶת כָּלְכֶם, תִּצְאוּ בְּשָׁבוֹעַ הַבָּא בְּעֵבֹר שְׁלַחֲנוֹת וְכִסּוּאוֹת, וְאִם אַתֶּם מוֹצְאִים נִדְבָנִים שִׁינְדָבוּ לְכֶם — אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, כִּי גְדוֹל הַמַּעֲשֵׂה יוֹתֵר מִן הָעוֹשֶׂה (בְּבֵא בַתְּרֵא ט), מִי שֶׁמְזַכֶּה אֶת אַחֵרִים גְּדוֹל מִמִּי שְׁנוֹתָן, וְאֵין צָרִיךְ בְּעֵבֹר זֶה מְמוֹן הַרְבֵּה, תִּבְרְרוּ אֲצֵל הַכוֹלָל, וְנִסְדֵּר הַכָּל בְּטוֹב טַעַם וְדַעַת, יִהְיֶה לְכֶם אַרוֹן קֹדֶשׁ יָפֵה, עֲמוּד יָפֵה, בַּמָּה יָפֵה, וְיִהְיֶה נִחַת לְלַמֵּד שָׁם. וְכֵן אֲנִי מְקוּיָה לְהַתְקִין לְכֶם מְזֻגָן וְכוּ', אֲבָל אֲנִי צָרִיךְ לְעֲזֹרְתְכֶם, לֹא נוֹרָא שְׁכָל אֶחָד יִתְרֵם כַּמָּה יָמִים שֶׁל צָדָקָה. הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִצְלִיחַ דְּרַפְכֶם, וּבְעֲזָרְתּוֹ יִתְבָּרַךְ, נִזְכֶּה לְמֵאתִים בַּחּוּרִים וְיִתַּחַתְנוּ,

אֲשֶׁר   כה תקנה   בַּנְחָל   קסה

יָשׁוּב יִהְיוּ מְאֵתִים בַּחוּרִים, וְאֵין זֶה חֵלוֹם אֶלָּא יִתְגַּשֵּׁם, אֲבָל רְצִיתִי

לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם — הַחֲמִשָּׁה-עָשָׂר שְׁעוּרִים — זֶה שְׁלָכֶם. זֶה נֶעַם וְעֲרֹבוֹת לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וְרֵשׁ"י, יִשְׁנֶם אֲנָשִׁים שְׁמֹסְפָנִים, אֵינָם יוֹדְעִים חֲמֵשׁ וְרֵשׁ"י, אֵינָם יוֹדְעִים פְּרִשְׁת הַשָּׁבוּעַ, פְּסוּק מִתַּנ"ךְ, אוֹ שֶׁשָּׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, בְּבָלִי, יְרוּשָׁלַּמִי וְתוֹסֵפְתָא, מְדַרְשִׁים — רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחַן עֲרוּף, זֶהר וְתַקוּנִים, אֲבָל אִם לוֹמְדִים אֶת זֹאת כְּפִי שְׂרַשְׁמֵתִי לָכֶם — אֵין תַּעֲנוּג נִפְלָא מְזֵה. וְאֵין זֶה קֶשֶׁה, אֶלָּא בְּכָל יוֹם קֶצֶת מְכַל לַמּוֹד, וְאַקְוָה מְאֹד לִגְמוֹר אֶת הַסֵּפֶר מֵה שִׁיּוֹתֵר מֵהָר, וְכֵן יוּכַל כָּל אֶחָד לְצִיֵּן לְעֲצֹמוֹ אִם לִמַּד בְּסִפְרִים.

וְכֵן רְצִיתִי שֶׁתְּהִיֶּה סִפְרֵיהֶּ עִם סִפְרֵים רַבִּים, וְיֻכְלוּ לְלַמֵּד.

אַקְוָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁכַל הַדְּבוּרִים שְׁאֵנִי מְדַבֵּר, אֲשֶׁר הֵם רַק מִדְּעַת, וְלָמָּה? כִּי אֵין לָנוּ רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְרַק אֶת הַתּוֹרָה. עַל-כֵּן אֲבַקֵּשׁ שֶׁתֵּאֱהָבוּ זֶה אֶת זֶה, וְלֹא תִרְיָבוּ, וְלֹא תִדְבְּרוּ זֶה עַל זֶה, אֲשֶׁר אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן צ"א), שֶׁסָּגְלָה לְהַתְמַדָּה — לֹא לְדַבֵּר עַל שׁוֹם בֵּר יִשְׂרָאֵל. וּבַתּוֹרָה יֵשׁ שְׁשִׁים רְבּוּא אוֹתוֹת פְּנֵגֵד שְׁשִׁים רְבּוּא נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְכֹאֲשֶׁר פּוֹסְלִים יְהוּדֵי אֶחָד, הֵינּוּ פְּסָלוּ בָּאוֹת אַחַת, וְלָכֵן הַסֵּפֶר תּוֹרָה פְּסוּל. יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִזְכֶּה לְהַחֲזִיר אֶת כָּלָם בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְתַחֲיוּ בְּיַחַד בְּאַהֲבָה וּבְאַחֲדוּת.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנִזְכֶּה לְרֹאוֹת בְּמוֹ עֵינֵינוּ בְּגִלּוּי שְׁכִינָה.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקנט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר פְּנִיחַס, ט"ו תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ.

מָאד מָאד רְצִיתִי, שְׂאַתֶּם תִּשְׁתַּדְּלוּ לְבוֹא אֶל הָאֶסְפֶּת חֲרוּם, כִּי שְׂמַעְתִּי שְׂיִישׁ לְכֶם חֲלִישוֹת הַדַּעַת וְכוּ', גַּא וְנָא אַתֶּם צְרִיכִים לְהִבְיִן, כִּי הַסְּמ"ך-מ"ם מְקַנָּא מָאד מָאד בְּהַצְלָחָה שְׁלֵנוּ, וּבִשְׂבִיל זֶה הוּא הַתְּחִיל לְהַכְנִס מִבְּפָנִים, כִּי הַחֲמִץ שֶׁל הָאָדָם חָמוּר מָאד, כְּבֵל יִרְאֶה וּכְבֵל יִמָּצֵא, לֹא-כֵן הַחֲמִץ שֶׁל אַחַר, אֵין אֲנַחְנוּ אַחֲרָאִים, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת בְּדַק הַבַּיִת מִבְּפָנִים, וְאֵני מָאד מְקַוֶּה, שֶׁהַפֶּעַם נִצְלִיחַ בְּזֶה.

הַמֵּאחַל לְכֶם בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר פְּנִיחַס, ט"ו תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

חָבֵל שְׂלֵא הֵייתָ בְּדַרְשָׁה, אֲנִי מָאד מָאד מְקַוֶּה, שֶׁהַפֶּעַם נַעֲמֵד חֲזָק, וְנִזְכֶּה לְגִנּוּת אֶת הַקְּהֵלָה שְׁלֵנוּ מִכָּל מִינֵי פְּסֻלַת וְכוּ'.

אַתָּה רַק אַל תִּשִּׁים לֵב לְאֱלוֹ הַמְּדַבְּרִים, שֶׁהֵם הַשְּׂדִינִן יְהוּדָאִין, הַמוּבָא (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן כח; וּבְסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֶׂה ג').

לֹא הִבְנֵתִי כַּמָּה יֵשׁ כְּבָר עַל הַטְּשָׁעַק שְׂצָרִיף לְצֵאת בְּיוֹם ו' הַבָּא, גַּא לְכַתֵּב לִי, כְּדֵי שְׂנוּכַל לְגַיֵּס אֶת זֶה כְּבָר, וְלֹא לְחַכּוֹת עַד הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וּתְשׂוּאוֹת חֵן לָךְ עַל הַמְּסִירוֹת נִפְשׁ שְׁלָךְ.

פֹּה תִקְבַּל מִכְּתָב עֲבוּר ... הִיא צְרִיכָה אֶת זֶה הַיּוֹם לְמַעֲוֹן.

אָשֶׁר כה תקסא — כה תקסב בַּנְחַל קסז

וְכֵן עוֹד שְׁנֵי מִכְתָּבִים שֶׁל ... וְ ...

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר פְּנִיחָס, ט"ו תמוז, יוֹם הַהִלּוּלָא שֶׁל הָאוּר־הַחַיִּים הַקְּדוֹשׁ, קָדָשׁ קָדָשִׁים ה'תשנ"ז.

לְכַבּוֹד ... יִשְׁמְרֵם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

מְאֹד מְאֹד אָנִי שׂוֹמֵחַ, שְׂעִבְרַתְּם שְׁנַת לְמוּדִים, שְׁבוּ לְמִדְתֵּם הַרְבֵּה אָמוּנָה בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכֵן מִדּוֹת טוֹבוֹת, וְכֵן אֵיךְ לְצִיַּת אֶת הַהוֹרִים, יַעֲזֹר לָכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂזוֹ תִהְיֶה הַתְּחִלָּה טוֹבָה, וְכֵן תַּעֲלוּ מַעֲלָה אֶל הַגֶּן, וְאַחַר-כֵּן אֶל הַתְּלִמוּד-תּוֹרָה, מִכְּפֹתָה לְכַתֵּה, עַד שְׂאֲזוּכָה לְשִׂמְחָה אֲתָכֶם בְּשִׂמְחַתְכֶם.

הַמֵּאַחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקסב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר פְּנִיחָס, ט"ז תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לָךְ! מִי כְּמוֹנִי מְרַגֵּשׁ אֶת צַעֲרְךָ, וּבִכְפָּרְטִיּוֹת שְׂזָה צַעַר מְרַבִּים, אַךְ מֵאִידֶךָ תֵּאֱמִין לִי, שְׁכַל אֱלוֹ הַצְּרוֹת וְהַיְסוּרִים שְׂאֲנִי סוֹבְלִים בְּשִׁבְלֵי רַבִּים, זֶה יִהְיֶה לְכַפָּרַת עוֹוֹנוֹת.

הַשְּׂאֲרָתִי לָךְ בְּבֵיתִי סֵךְ חֲמֵשׁ-מֵאוֹת שְׁקָלִים, תִּקַּח גַּם אֶת זֶה

קסח אָשׁר כה תקסג — כה תקסד בַּנְחַל

בַּעֲבוּר הַחֹב שֶׁל הַמְקַנָּה, וְאֲנִי מְקַנָּה שֶׁהֲרָשָׁע, יִמַּח שְׁמוֹ, תְהִיָּה לוֹ
כָּבֵד מִפְּלֵה, וְאִזּוֹ נִקְבַּל מִמוֹן עַל הַכֹּל — חֲשָׁמַל מִיָּם וְכוּ'.

גַּא לְאַתֵּר לִי אֵת ... אֲנִי צְרִיף לְדַבֵּר אֶתְּוּ דְּחוּף.

הַמְאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקסג.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר פְּנִיחַס, י"ז תַּמוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ זָאִיר.

לֹא הֵייתִי בְּבֵיתִי בְּשַׁעֲהַ שֶׁקִּבַּלְתִּי אֶת הַפָּקֵס, וְעַל-כֵּן לֹא
הִתְקַשְׁרְתִּי.

... גֵּרוֹ זָאִיר, עוֹשֶׂה הַיּוֹם בְּרִית לְבָנוֹ הַנוֹלָד לוֹ לְמִזְל טוֹב, וְלֹא
אֶהְיֶה כָּל הַיּוֹם בְּבֵיתִי, כִּי הַבְּרִית זֶה מְחוּץ לְעִיר, וְעַל-כֵּן רָאֵה לְכַתֵּב
לִי בַּפְּרֻטִיּוֹת, מָה הִנֵּה אֶתְמוּל בִּישִׁיבַת הַ... וּמָה הַחֵלֶט, וּמָה הַתְּכַנִּית
שְׁלֵהֶם, אֶקְנֶה לְדַבֵּר עִמָּךְ מְחָר.

גַּם תִּבְקֶשׂ אֵת ... שְׂיִכְתֵּב לִי דו"ח מִהֶאֱסָפָה שֶׁהִיָּתָה אֶתְמוּל,
וְכֵן אִם הִתְקַדְמוּ הַיּוֹם בְּהַכְנַת הַתְּשׁוּבָה לְבֵית-הַסֵּפֶר.

רָאֵה לְכַתֵּב לִי בְּאַרְיִכוֹת.

הַמְאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקסד.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר פְּנִיחַס, י"ז תַּמוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרוֹךְ, אֲשֶׁר בּוֹ אֶת שׁוֹפְכַת אֶת לִבְךָ
וְכוּ' וְכוּ', פְּלֵא עַל גְּבִי פְּלֵא לְמָה תִּחְשְׁבִי כָּךְ, הֲלֹא אִמְרַתִּי דְרָשָׁה

אָשׁר כה תקסה בנחל קסט

שְׁעֵתִים, וּפְעַם אַחַת לֹא הִזְכַּרְתִּי אֶת בְּעֵלְךָ, אֶפְלוּ לֹא בְרָמֶז, וְאִם כֵּן

לְשִׁלְמָם עַד תָּמָם, אָבֵל אֵיפֹה נִכְנָס פֹּה בְּעֵלְךָ לְגַמְרִי, אֲנִי דִבַּרְתִּי
בְּדַרְשָׁה בְּאֶפֶן כָּלְלִי, וְאִם הוּא חוֹשֵׁב שְׂאֵלִיו אֲנִי מִתְפֹּנֵן, נוֹ, זֹו כָּבֵר
הַבְּעִיָּה שְׁלוֹ.

אֹדוֹת הַנְּסִיעוֹת לְאוֹמֵן לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁעָבֵר, שְׂבָעָה אֲנָשִׁים
מְעַרְבִים בְּגִנְבוֹת, וְאֲנִי מִתְפֹּנֵן לְכֻלָּם, אֵינִי רוֹצֵה שֶׁהַשָּׁנָה יִהְיֶה עוֹד
פְּעַם דְּבָרִים כְּאֵלוֹ.

וְלִכֵּן אֵינִי יוֹדֵעַ לְמָה קִבַּלְתָּ אֶת זֶה כָּל-כֶּף אִישִׁית, כְּאֵלוֹ
הַתְּפִנָּתִי דִּיקָא לְבְּעֵלְךָ. וּמָה שְׂאֲחָרִים מְדַבְּרִים, זֶה לֹא אֲכַפֵּת לִי,
תְּמִיד יִדְבְּרוּ עַל מִי שְׁעוֹסֵק בְּצַרְכֵי צְבוּר, וְלֹא צְרִיכִים לְהִתְיַחֵס.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקסה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר פְּנִיחַס, י"ז תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי ... גְּרוֹ וְאִיר
וְיִזְרַח.

מָה הַחֲדָשׁוֹת, וְכִמָּה חָסֵר לְשִׁבּוּעַ זֶה. אֵינִי מְלִים לְהוֹדוֹת לְךָ עַל
כָּל הַחֲסֵד שְׂאֵתָה עוֹשֶׂה עִמִּי, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקוּהָ לְשִׁלְמָם לְךָ עַל
זֶה בְּזֶה וּבְכָא, כִּי הִלַּחֵץ וְהִדְחַק מֵה שְׁעוֹבֵר עָלַי בְּעֵתִים הַלָּלוּ, זֶה
אֵינִי לְתֹאֵר וְאֵינִי לְשַׁעֵר, וְהִרְבֵּה פְּעָמִים אֲנִי חוֹשֵׁשׁ וְשׂוֹאֵל לְעִצְמִי: מִי
הִיָּה צְרִיךְ לְזֶה, וּפְתֹאֵם רוֹאִים גִּס חֲדָשׁ, שְׂכָבֵר הַכִּינוּ שְׁנֵי מִשְׁטָחִים

קע אָשר כה תקסו — כה תקסז **בנחל**

עבור הגן והפּעוטון, ובעבור הבית־ספר, יראו עינינו וישמח לבנו
במפלת הסמ"ך־מ"ם, ימח שמו, וכבר יאיר לנו בקהלה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תקסו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר פּנחס, י"ז תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אַל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מאד מאד שמחתי שזכית להיות אצל ציון רבנו ו"ל, יעזר
הקדוש־ברוך־הוא, שכל התפלות שלך, תתקבלנה לרחמים ולרצון
לפני אדון כל.

אשריך שיש לך חלק בבניית בית־המדרש הגדול, והקדוש־
ברוך־הוא יעזר, שתעשי שם שמחות. את כל הכסף עבור הבניה,
תמסרי לידידי ... כי הוא איש נאמן לי.

אודות שמיעת כלי זמר, מתר לך רק בשקט, כי מי שסובל וכו',
מתר לו לשמע כלי זמר, רק בצנעה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תקסז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר פּנחס, י"ז תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אַל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, הנחוי לתשובה.

אודות הברכה, הבנות יכולות לשחות בבין המצרים, רק לא
בתשעת הימים.

אֲשֶׁר כַּה תְּקַסֵּחַ — כַּה תְּקַסֵּט בְּנַחֵל קַעֵא

הַעֲקֵר תַּתְחַזְקִי, וְתַחֲדִירִי בְּיַלְדִים אָמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ,
אֲשֶׁל כַּה אֲמוּנָתוֹ לְחַיֵּי הַיָּלְדִים הַשְּׂמֵחִים בְּהַחֲזִיקָתָם בְּחַיֵּיהֶם

כַּה תְּקַסֵּחַ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר פְּנִיחַס, י"ז תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תַּחֲזִיחַ.

יְעֹזֵר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתּוּכְלִי לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפְּעַל
לְנִסְעַ בַּחֲדָשׁ הַבָּא אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וּבְיַדֵּי תַפְעָלִי שָׁם יִשׁוּעוֹת
גְּדוּלוֹת, הֵן לְעֶצְמָךְ וְהֵן לְבַעֲלֶךָ וְכוּ'.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְעֹזֵר לָכֶם לְהַפְקִד בְּזֶרַע שֶׁל קִימָא, וְכֵן בְּעֶלְךָ
יִקְבַּל עַל עֶצְמוֹ עַל תּוֹרָה, וְיִפְטֹר מֵעַל מְלַכוּת, וְיִהְיֶה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה
אֶצְל רַבְּנוּ ז"ל.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּה תְּקַסֵּט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר פְּנִיחַס, י"ח תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, הָרַב ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכוּן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ,
אִיךָ שֶׁהַכּוֹלָלִים מְצַלִּיחִים, וְעַל-כֵּן אֵינִי יוֹדֵעַ לָמָּה תַּהֲיֶה לָךְ חֲלִישׁוֹת
הַדַּעַת, מֵאַחַר שֶׁאַתָּה מוֹסֵר אֶת נַפְשֶׁךָ, שְׁהַמְקוֹם יִהְיֶה מְקוֹם תּוֹרָה,
לָמָּה אַתָּה צָרִיךְ לְהַשְׁבֵּר? אַדְרָבָּה אַתָּה צָרִיךְ לְשַׂמַּח בְּכָל יוֹם וַיּוֹם,

וּלְרַקֵּד בְּשִׂאתָהּ רוּאָה שְׁעוֹד אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בָּא וְלוֹמַד תּוֹרָה, פִּי מַה יִּשְׁאָר מִהָאָדָם — אִם לֹא הַתּוֹרָה, אָדָם מְבַלְהָ אֶת הַזְּמַן שְׁלוֹ בְּשִׁבִיל שְׂטִיּוֹת וְהַבְּלִים, וְשׁוֹרֵף אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר שְׁלוֹ, שְׁלֹא יְכוּלִים לְקַנּוֹת אֶת זֶה בְּשׁוּם כְּסָף שְׁבַעוּלָם, וְאַתָּה זוֹכָה וּמְזַכֶּה אֶת הַרְבִּים, שְׂיִזְכּוּ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם תּוֹרָה, הֲיֵשׁ טוֹב מִזֶּה? ! הֲיֵשׁ דְּבָר יוֹתֵר גָּדוֹל מִזֶּה? ! וְלִכֵּן רְאֵה לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקָךָ, וּבְיַדְאֵי בָּא יְבוֹא, וּתְקַבֵּל שְׂכָרְךָ עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם, שְׂיִתְרַחֵב לְךָ, שְׂתוּכַל לְמַכּוֹר אֶת כָּל הַשְּׂטַח שְׁלֹךְ בְּמַחִיר גְּבוּהָ, וְעוֹד תוּכַל לְבָנוֹת לְעִצְמָךָ וְיִלְהָ, רַק תַּחְזִיק מֵעַמְדָּה, וְאַל תִּשְׁבֵּר בְּרִגְעַת הָאֲחִירוֹן, כִּי אַתָּה רוּאָה אֶת הַיְשׁוּעוֹת שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה אִתָּנוּ, שְׂתִּהְיֶה לָּאֵל, כְּכָר יוֹמִים הַכִּינּוּ לָנוּ אֶת הַמְּשֻׁטַח לְבֵית-סֵפֶר, לְפַעּוּטוֹן, לְגֹן, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהוֹדוֹת וְלִהְלֵל לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסָד תָּנָם שְׁעִשָּׂה וְעוֹשֶׂה וַיַּעֲשֶׂה אִתָּנוּ, וְעַל-כֵּן רְאֵה גַם אַתָּה לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְגָּנִים שְׁבַעוּלָם, וְאִז תִּרְאֶה אִיךָ שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה.

תִּתְאָר לְעִצְמָךָ, פְּנִחָס רְאֵה אִיךָ שְׂכַלְם מִתְקוּמָמִים עַל מִשָּׁה, אִזִּי הָיָה יְכוּל גַּם-כֵּן לְהַשְׁבֵּר, וְגַם-כֵּן לְפַל בְּיָאוּשׁ, וַיִּגִּיד — אִם כָּלֵם מִתְנַפְּלִים עַל מִשָּׁה וְקָמִים עָלָיו שְׂבִט שְׁלָם, אִז הוּא נֶעְלָם וּבוֹרַח וְכוּ' וְכוּ', לֹא כִּף עֲשֶׂה פְּנִחָס, אֲלֵא הוּא יֵצֵא וְלָחֵם מִלְחָמַת ה', וְהוּא הַצְּלִיחַ, וְכִף צְרִיף לְהִיּוֹת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, לְעֲשׂוֹת בְּשִׁבִיל עִם יִשְׂרָאֵל, וְאַפְלוּ שְׁלֹא רוּאָה עֲכָשׁוּ שׁוּם טוֹבָה, הוּא אֵינּוּ צְרִיף לְהַסְתַּכֵּל עַל זֶה, אֲלֵא צְרִיף לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁלֵּם חֲזָרָה כְּפֹל כְּפֹלִים, אֲשֶׁר־י הָאִישׁ שְׂאֵינּוּ מְטַעֵה אֶת עִצְמוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְגַם בְּעוֹלָם הַבָּא, כִּי גַם בְּעוֹלָם הַבָּא יְכוּלִים לְהַטְעוֹת אֶת עִצְמוֹ, כִּי אִם אָדָם הוֹלֵךְ כָּל הַחַיִּים שְׁלוֹ בְּשִׁקָּר, אִז רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, כְּשִׂיּוּצָא מִזֶּה הָעוֹלָם, גַּם שְׂמָה מְטַעִים אוֹתוֹ לְמַעְלָה. וְרַבְּנּוּ ז"ל סִפֵּר לָנוּ, אֲשֶׁר הָיָה רַב גְּדוֹל, שְׂעִשְׂרִים וּשְׂמוֹנֶה שָׁנִים הִסְתּוֹכַב בְּעוֹלָם הַדְּמִיּוֹן, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, שְׂזָה הָעֲנֵשׁ הַכִּי קָשָׁה, אָדָם יְכוּל כְּכָר לְהִיּוֹת אַחֵר הַמֵּיתָה, וְעַדִּין מִסְתּוֹכַבֶּת נַפְשׁוֹ בְּדְמִיוֹנוֹת, וּמְכַל שְׂכָן בְּעוֹלָם הַזֶּה.

וְלִכֵּן מֵאַחַר שְׂזַכִּינוּ לְהַתְקַרֵּב אֶל רַבְּנּוּ ז"ל, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים מְאֹד

אֲשֶׁר כַּה תִּקַּע בְּנַחֲל קַעַג

מָאד לְהַתְחַזֵּק, וְלַעֲשׂוֹת רַק טוֹב עִם כָּל אֶחָד, וְסוּף הַכְּבוֹד לְבוֹא,

מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָה, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְּךָ תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

מְקוֹם מְרֻנָּה, וְיִהְיֶה בֵּיתְךָ בֵּית וְעַד לְחֻכְמִים.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי

מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָה, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְּךָ תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּה תִּקַּע.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁמַיִם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר פְּנִיחַס, י"ח תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... תַּחֲיֶיהָ.

כָּבֵד כַּמָּה פְּעָמִים רְצִיתִי לְדַבֵּר אֵתְךָ בְּאַרְיִכוֹת, אָבֵל לֹא יֵצֵא לִי.

מָה אָמַר לְךָ! הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם הֵם כְּפִי שְׁבוּחַר לְעֲצָמוֹ, כִּי

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְסַר אֶת הַבְּחִירָה בִּידֵי אָדָם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים

יא, כו): "רְאֵה אֲנֹכִי נֹתֵן לְפָנֶיכֶם הַיּוֹם בְּרַכָּה וּקְלָלָה", הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-

הוּא מְסַר בְּיָדֵינוּ הֵן אֶת הַבְּרַכָּה וְהֵן אֶת הַקְּלָלָה, וְאָדָם צָרִיף לְבַחֵר,

וּמָה שֶׁיְּרָף לְהִסְבִּיר לְמִישֶׁהוּ, כִּי הַטְּבִיעַ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת

הַבְּרִיאָה, שֶׁיְהִי כַח לְאָדָם לְבַחֵר — אוֹ בְּטוֹב, אוֹ בְּרַע, אִם אָדָם

יֵשׁ לוֹ שֶׁכָּל, וְרוֹצֵה רַק אֶת הַטוֹב, וּמִי הוּא הַטוֹב? הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-

הוּא, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קמ"ה, ט): "טוֹב הַגּוֹי"ה לְכָל", אִזּוֹ הוּא בּוֹחֵר

בְּטוֹב, וְאִם, חַס וְשְׁלוֹם, אָדָם אֵין לוֹ שֶׁכָּל, וְהוּא בּוֹחֵר רַק בְּרַע, אִזּוֹ

אֵיפֹה שֶׁרַק לֹא יְהִי, יְהִי לוֹ רַע, וְלִכֵּן אִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְסַר

לְךָ כַחֲתוֹת הַנְּפֶשׁ כְּאֵלוֹ, לְעֹזֵר לְבָנֵי אָדָם, לְמָה לְךָ לְבַרַח, כִּי פֹה אִם

אֶת לֹא מִסְתַּדְרֵת כְּפִי דְּבוּרֶיךָ, אִזּוֹ אֲנִי מִבְּטִיחַ לְךָ, שֶׁגַּם בְּמִקּוֹם אֲחֵר

לא תסתדרי, כי אין דְּבַר כְּזֶה, בַּמָּקוֹם הַזֶּה טוֹב לִי, וּבַמָּקוֹם אַחַר
לא טוב לִי, אוּ בַּמָּקוֹם אַחַר יִהְיֶה לִי יוֹתֵר טוֹב, כִּי בַּמָּקוֹם הַזֶּה לֹא
טוֹב לִי, אִין דְּבַר כְּזֶה, כִּי כְּתוּב (שְׁמוֹת טו, כג): "וַיָּבֹאוּ מִרְתָּה וְלֹא
יָכְלוּ לְשִׁתּוֹת מִיָּם מִמֶּרְה, כִּי מָרִים הֵם, עַל־כֵּן קָרָא שְׁמָהּ מֶרְה",
הִינּוּ שֶׁהֵם לֹא הָיוּ יְכוּלִים לְשִׁתּוֹת אֶת הַמַּיִם, כִּי הִרְגִישׁוּ טַעַם מֵר
בַּמַּיִם, אוֹמְרֵת לָנוּ הַתּוֹרָה, "כִּי מָרִים הֵם", הֵם מָרִים, וְהֵם
מִמֶּרְמָרִים, "עַל־כֵּן קָרָא שְׁמָהּ מֶרְה", כִּי מִי שֶׁמִּמְרָמֵר, אֵיפֶה שָׂרַק
לֹא יֵלֵךְ, הוּא יִקְרָא אֶת הַמָּקוֹם מֵר, יְכוּל לִהְיוֹת שִׁימְשִׁיף שֵׁם שְׁנֵה,
שְׁנֵתִים, שְׁלֵשׁ, אָבָל לְבִסּוּף גַּם הַמָּקוֹם הַהוּא יִהְיֶה נִקְרָא מֵר, אָדָם
צָרִיף לִהְיוֹת דְּבוּק בְּהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְלֹא יִרְצֶה רְצוֹן אַחַר רַק
לְעִשׂוֹת אֶת הַרְצוֹן שֶׁל הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְאִזּוּ הוּא יִרְאֶה שֶׁהַפֶּל
נָעִים וְטָעִים וּמְתָק, וְלָכֵן מֵאַחַר שֶׁאֵת עֲזוּרָת לִי מֵהַתְחִלָּה לְבָנוֹת אֶת
כָּל מַעֲרַכַת הַחַנוּף, הֵן הַגְּנִיָּם, וְהֵן הַבֵּית־סֵפֶר, וְהֵן הַתְּלַמוּד־תּוֹרָה,
וּמִפְּנֵי כַּמָּה מִחֻרְחָרֵי רֵיב, אֶת צָרִיכָה לְהַשְׁבֵּר?! אַדְרָבָה, אִין מְצַלַח
כְּאָדָם שִׁישׁ עָלָיו בְּקִנְיָת, כִּי כָּל מֵה שֶׁמִּבְּקָרִים יוֹתֵר אֶת הָאָדָם, הוּא
צָרִיף לְדַעַת, שְׁנֵה סֵתָם קִנְיָה וְשִׁנְיָה, וּבְיַדָּאֵי הוּא עוֹשֶׂה עֲבוּדָה
טוֹבָה, וְלָכֵן יֵשׁ עָלָיו בְּקִנְיָת, כִּי אִם לֹא הִיָּה עוֹשֶׂה עֲבוּדָה טוֹבָה,
לֹא הִיָּתֶה עָלָיו בְּקִנְיָת, וְלָכֵן אִמְרָתִי לָךְ אִזּוּ, כְּשֶׁדִּבְרַנּוּ שֶׁאֵת רוּצָה
לְהַתְּפֹטֵר, וְאִמְרָתִי: אֲנִי לֹא מִקְבֵּל אֶת הַפְּטוּרִין שֶׁלָּךְ. וְלָכֵן אֵינִי מִבִּין
אוֹתָךְ לָמָּה תִּהְיֶי כָּל־כֶּף שְׁבוּרָה, אַדְרָבָה, תַּחֲזוּרִי לַחַנוּף, תִּקְחִי אֶת
הַכֶּתֶף הַגְּדוּלָּה, אוּ אֶת הַנְּהוּל, אָבָל אֶת צָרִיכָה לְדַעַת, שֶׁבְּהַכְרַח
תִּהְיֶה בְּקִנְיָת, בְּגִי־אָדָם הֵם לֹא כְּבָשִׂים וְלֹא תִרְנַגּוּלִים וְכוּ', וְכוּ', שְׁגַם
הֵם עוֹשִׂים הַרְבֵּה פְּעָמִים הַתְּקוּמָמוֹת, כַּמָּה פְּעָמִים הַתִּרְנַגּוּלִים
שׁוֹבְרִים אֶת הַבֵּיצִים שֶׁבְּלוּל, כַּמָּה פְּעָמִים הַכְּבָשִׂים בּוֹרְחִים
מֵהַרוּעָה, זֶה לִימִין וְזֶה לְשִׁמְאַל, זֶה קְדִימָה וְזֶה לְאַחֹר, וְהַרוּעָה
מִתְפּוֹצֵץ, וְשׁוֹרֵק עִם הַחֲלִיל שֶׁלוֹ וּמִתְעַצֵּב, וְהוּא רֵץ אַחֲרֵיהֶם עִם
הַמַּקֵּל וְכוּ', וְכֵן בְּעֵדֵר שֶׁל שְׁוֹרִים, אוּ בְּרִפְת שֶׁל פְּרוֹת, מִתְיַגְעִים
שְׁעוֹת לְחֵלֵב אֶת הַחֲלֵב, וְהַפְּרָה הַפְּכָה אֶת כָּל הַחֲלֵב וּנְשַׁפֵּף, עַל
אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה בָּאִין עֵרֵף, בְּעַל בְּחִירָה, אָדָם עִם שְׂכָל, בְּיַדָּאֵי יִמְרֹד
וַיִּדְבֵּר נֶגֶד מִפְּעִילוֹ, וְאִם נִסְלַק אוֹתוֹ, יָבֹאוּ אַחֲרָיו, וְגַם הֵם יִמְרְרוּ
אֶת הַחַיִּים, וְנִסְלַק גַּם אוֹתָם וְכוּ' וְכוּ', וְכֵן לֹא יִשְׁאַר עוֹלָם,

אֲשֶׁר   כה תקע   בַּנְחֹל   קעה

וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא רָצָה אֶת זֶה, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה לְמַצֵּא
עַם הַמִּזְבֵּחַ עֵשֶׂל כְּלֵה לְעִוְוֹת עַם הַמִּזְבֵּחַ וְכָל הַמִּזְבֵּחַ עִם הַמִּזְבֵּחַ

תְּקִיפָה וְכוּ', הַזְמַן וְהַעֲדִין הַזֶּה כָּכֵר חֲלָף וְעֵבֶר, הַיּוֹם בְּחֲנוּךְ צְרִיכִים
לְלַכֵּת רַק עִם כַּפְפוֹת מְשִׁי, וְאִף שְׁכָל הַמַּחְנֻכִּים עֲדִין צוֹעְקִים נֶגֶד
זֶה, יָבוֹא הַיּוֹם וְהֵם יוֹדוּ לָזֶה, כִּי בַעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, הַנֶּעַר יוֹצֵא
לְתַרְבוֹת רָעָה, וְלֹא רַק, שְׂרַחֲמָנָא לְצֻלָּן, נַעֲשִׂים מַחְלָלֵי שַׁבַּת, אוֹכְלֵי
טְרֵפוֹת וְנִבְלוֹת, רַחֲמָנָא לְצֻלָּן, אֱלֹא יָרְדוּ מֵהַאֲנוּשִׁיּוֹת שְׁלֵהֶם,
לוֹקְחִים סַמִּים וְעִגְלִים, וְגוֹנְבִים וְגוֹזְלִים וְאוֹנְסִים וְכוּ' וְכוּ' עַד
שְׂגוּמָרִים בְּבֵית-סֵהֶר, בְּשִׁבִיל זֶה הַיּוֹם צְרִיכִים לְלַכֵּת עִם הַנֶּעַר
בְּכַפְפוֹת מְשִׁי, לֹא לְהַעֲנִישׁ אוֹתָם, וְאַפְלוּ אִם אֶחָד לָבֹא, לֹא
שׁוֹלְחִים אוֹתָם הַבִּיתָה, כִּי מִסְפִּיק שֶׁהַהוֹרִים סוֹכְלִים, וְגַם הַהוֹרִים
בַּעֲצָמָם צְרִיכִים חֲנוּךְ, גַּם הֵם עֲדִין הִיוּ צְרִיכִים לְהַכְנִס בְּאִיזָה
בֵּית-סֵפֶר אוּ בְּאִיזוֹ יְשִׁיבָה לְלַמֵּד אוֹתָם, וּלְדַעֲתִי, אִם הִייתִי מְקַבֶּלֶת
אֶת הַכָּלָל הַזֶּה, הַכָּל הִיָּה הוֹלֵךְ אַחֲרַי לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי, אֶת מְכַשְׂרַת
מָאֵד, וְיֵשׁ לָךְ כְּלָיִם נִפְלְאִים, הֵן בְּחֲנוּךְ וְהֵן בְּנִהוּל, אֲבָל אֶת צְרִיכָה
לְדַעֲת, שֶׁהַהֲכָרַח לָךְ לְקַבֵּל בְּקִרְתָּ.

וְכַמָּה אֲנִי מְקַבֵּל בְּקִרְתָּ, וְכַמָּה אֲנִי מְקַבֵּל דְּקִירוֹת, וְכַמָּה אֲנִי
מְקַבֵּל הַשְּׁפָלוֹת, וְכַמָּה מְקַלְלִים אוֹתִי, וְכַמָּה מְדַבְּרִים עָלַי, וְכַמָּה
חוֹתְמִים עָלַי וְכוּ' וְכוּ', וְזֶה נוֹתֵן לִי יוֹתֵר חֲזוֹק לְהַמְשִׁיךְ וּלְהַגְבִּיר,
וְכָל מֵה שְׂאֲנִי מְקַבֵּל יוֹתֵר קָלָלוֹת וּבְזִיוּנוֹת וְעֵלְבוֹנוֹת וּשְׁפִיכוֹת
דְּמִים, אֲנִי מֵרָאָה דְּבָרִים בְּלִתֵּי אִפְשָׁרִיִּים לְאִפְשָׁרִיִּים, וְלָמָּה אֶת לֹא
תִּלְכִי בְּדַרְפִּי, וְזֶה מֵה שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְחַנֵּן אֵלֶיךָ, וְאִם תִּקְחִי אֶת זֶה
פַּעַם וּלְתַמִּיד הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּלֵב שְׁלֹךְ, אֲזוּ תִּהְיִי הַכִּי מְאֻשְׁרַת בְּחַיִּיךָ,
אֶת לֹא צְרִיכָה לְהִתְיַחֵס אֶל אִף אֶחָד, אֶת צְרִיכָה רַק דְּבַר אֶחָד —
לַעֲשׂוֹת אֶת רְצוֹן הַבּוֹרָא יְתִבְרַךְ שְׁמוֹ, לְחַנּוּךְ אֶת הַיְלָדִים בְּאֻמוּנָה
פְּשׁוּטָה בּוֹ יְתִבְרַךְ, לְגַדֵּל אֶת הַבְּנוֹת בְּצוּרָה כְּזוֹ, שֶׁהֵן תִּהְיִינָה

קעו אָשׁר כה תקעא בנחל

האמהות העתידות שלנו, וזה לא יקח הרבה זמן, ואני יודע שעדין צוחקים מזה, אבל יבוא היום, שכל הבתי חנוף בארץ ובחוץ לארץ יקבלו את דעתי, שצריכים לחתן את הילדים בגיל צעיר, ואז לא יהיו להם בעיות, הילדים לא ילכו לחפש שדות אחרים וכו', ולא יצטרכו לגנוב ולגזול וכו', ולא יצטרכו, רחמנא לצלן, לבוא למעשים שפלים, אשר הם מתחת לכל בקרת וכו' וכו', פי יהיה עליהם על פרנסה ועל החזקת בית וכו' וכו'.

לזאת תקחי את עצמך בידיים ותגידי לי מה את רוצה, ואשתדל לתן לך, ועם כל זאת אם את פל-כף מתעקשת לעזוב, תאמיני לי, צר לי מאד שתלכי, אך הבחירה בידיך, בעלך צלצל אלי כמה פעמים, לו טוב, יש לו פרנסה, ברוך ה', יש לו דירה נפלאה, יש לו ילדים מצליחים, ואני אוכל להעיד על בנך ... גרו יאיר, שמצליח מאד, ובודאי שאר הילדים גם כן יצליחו, ולמה לך לברח, רק תכניסי את כל הדבורים שדברתי אליך עד עכשו בצרוף המכתב הזה, ואז תראי שאני צודק, כי אם פה מר לך, אני מבטיח לך, שבמקום אחר יהיה לך שבע פעמים מר, כי החיים הם כפי שמכנינים לעצמם, זה כמו מטה, איך שאדם מציע את מטתו — כך הוא ישן, אם הוא מציע את המטה שלו במזרן נוצות, אזי יש לו מטה נעימה לישן עליה, ואם מציע מטתו מאבנים, תהיה לו מטה קשה לישן עליה, ויכאב לו הגב, והכלל — שהכל תלוי באדם בעצמו. ולכן אני מאד מבקש אותך, תכניסי את הדבורים האלו בתוך לבך, ואז תהיי הכי מאשרת בחיך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תקעא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר פנחס, י"ח תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

מאד מאד רציתי לדבר אתך דחוף מאד.

קעז

בְּנַחַל

כה תקעב

אָשֶׁר

נא וְנא רֵאָה לְהִתְמַיֵּד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר אֵין טוֹב
מִמּוֹרָה. וְזֶה הַחַיִּים שֶׁלֵּנוּ. כִּמוֹ שְׂכַחְנוּ: "כִּי הֵם חַיִּינוּ וְאֵרָה יִמִּינוּ".

אַתָּה נִמְצָא.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקעב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר פְּנַחֶס, י"ח תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכוּן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מֵאַת ה' הֵיטָה זֹאת בְּשָׁעָה שֶׁ... טִלְפָּנָה אֵלַי, גְּמַרְתִּי מִכְתָּב אָרְךָ
בְּשִׁבְלִיהָ, וְנִתְתִּי אֶת זֶה לְתַקְתֵּךְ לְבַחֲרוֹר, וּמְשׁוּם מַה הוּא אִטִּי, וְלִכְן
זֶה לֹקַח לּוֹ זְמַן, וְחֻבֵּל שֶׁהֵיא לֹא שְׂמֵעָה אֶת הַדְּבוּרִים הָאֵלוּ
מִקְסָטָה, כִּי אֵינָה דוֹמָה שְׂמִיעָה לְקִרְיָאָה בְּכַתָּב, מַה לְעֲשׂוֹת, הַזְמַן
אֵינוֹ בְּיָדִי, אֲנִי לְחוּץ מִכָּל הַפּוּוֹנִים, פֹּה לְהִכִּין מְשֻׁטַח בְּעִבּוּר
בֵּית-הַסֵּפֶר, כָּל רִגַע רָצוּ לְהַפְסִיק אֶת הָעִבּוּדָה עִם הַבֵּית-מִדְרָשׁ,
הַקְּבִלָן רָצָה לְבָרַח, וּפֹה בְּכָל שָׁעָה בָּאִים אֲנָשִׁים עִם חִבְלֵיהָ שֶׁל
צָרוֹת, וְאֲנִי צָרִיף לְהַחְזִיק מֵעֵמֶד לֹא לְהַשְׁבֵּר, וּמִכָּל זֶה יֵצֵא אַחוּר,
אֲבָל לֹא בְּכּוֹנָה וּבְמִזִּיד.

רֵאָה לְנַחֵם אֶת ... וּבְעֵלָה ... כִּי נִפְשֵׁי קְשׁוּרָה בְּנַפְשָׁם, עוֹד מֵעַט
יִהְיֶה גְמוּר הַמִּכְתָּב.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקעג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר פּנחס, י"ח תמוז ה'תשנ"ז.

שלום רב אָל ... תּחיה.

אם אָפּער לשלח את השעור שדברתי הלילה על "טובות", וכן להגדיל את זה, ולשלח ליבנאל לתלות על לוח מודעות.

פה תקבלי מה ששייך לפזמון "ונתנה תקף" שאבד אצלי, ועכשו מצאתיו, ועל-כן תדפיסי כבר, לפני שיהיה נאבד עוד פעם, חס ושלום. יעזר הקדוש-ברוך-הוא ששום דבור ושום כתב-יד, שזכני הקדוש-ברוך-הוא בעניי, לא ילך לאבוד, וידפס ויחזור וידפס וכו', ואני מאד מאד מקנא אתכם על גדל הזכות שגפלה בחלקכם, וכוונתי יעזר לכם הקדוש-ברוך-הוא הרחבה גם בגשמיות ומכל שכן ברוחניות.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתהיה לך הולדה בנקל, ותעברי את הכל בקלות, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תקעד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר פּנחס, י"ח תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה גיעו אָל ... ו... שיחיו נצח.

לנכון קבלתי את מכתבכם.

אודות התינוק שנולד ל"מזל טוב", ויש לו צהבת מספר ארבע-עשרה, לדעתי, אפלו אם ישחררו את התינוק, כדאי לחכות בדיוק שבוע מהרגע שיורד למספר עשר, כי חמירא סכנתא מאסורא, ואותו הקדוש-ברוך-הוא שצוה לנו למול ביום השמיני,

אָשֶׁר   כה תקעה   בַּנְחֹל   קעט

הוא צִוָּה לְחַכּוֹת עַד שְׂיִכְרִיא, וְכֵן הוּא הִלְכָה בְּשִׁלְחַן עֲרוּף. וְלִכֵּן
רָדַד לְרַחֵם אֶת הַבְּרִית לְשִׁבוּעַ אֶחָד. עַד שִׁירַד הַמַּסְפָּר. וְהַקְדוּשָׁה-

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר פְּנִיחַס, י"ח תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקוּהָ, שְׁלֹא נִכְנַס עֲכָשׁוּ בְּבַעֲיוֹת, כִּי גִיסְתוֹ שֶׁל
... הֵיא כְּתָבָת, וְהֵיא רְאִינָה אֶת בְּנֵךְ ... וּבָאָה אֵלָיו בְּהִתְחַלָּה
בְּרַמְאוֹת, שֶׁהֵיא עוֹבְדַת סוּצְיָאֵלִית וְכוּ', אַךְ בְּאֵמַת הֵיא רוֹצָה לַעֲשׂוֹת
כְּתָבָה בְּעֵתוֹן וְכוּ' וְכוּ', וְאֲנִי מְאֹד מְקוּהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שֶׁהַסְּמ"ך-מ"ם יִקְבַּל כְּבָר אֶת הַמְּכָה שְׁלוֹ, זֶה הִזָּה אָמור עוֹד הַלְיָלָה,
אֲבָל הוּא הַתְּחַמֵּק, אֲבָל סוּף פֶּל סוּף הוּא כְּבָר יִקְבַּל אֶת הַמְּכָה שְׁלוֹ,
וְכַנְרָאָה שְׁרוּצָה לְהוֹצִיא עֲכָשׁוּ אֶת כָּל הַחֲצִיִּים שְׁלוֹ דְרָךְ כְּתָבָה וְכוּ',
אֲבָל אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ יְחוּס וִירַחֵם עָלֵינוּ,
וְיִשְׁמַר אוֹתָנוּ מִכָּל רַע, וְהַכֵּל יִפֹּל עַל רֹאשׁ הַסְּמ"ך-מ"ם, שֶׁלְּבִסוּף
עוֹד יֵשֵׁב בְּבֵית-סֵהַר, יִמַּח שְׁמוֹ, רְשַׁע בֶּן רְשַׁע, בֶּן מַתִּיר מִמְזֻרִים,
מֵה הוּא רוֹצָה לְמַנֵּעַ — טְהָרָה מִלְּדִינוּ?, יֵשֵׁיב לוֹ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא כְּגַמוּלוֹ עַל רֹאשׁוֹ.

הַמְּצַפֶּה לְשִׁמְעַ כְּבָר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת...

כה תקעו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר פְּנִיחַס, י"ט תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּ"יִבְנָאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב",
הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וּמִכָּל
נֹגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם עֲכָשׁוּ בִימֵי הַקִּיץ,
שֶׁנִּקְרָא "חֶפֶשׁ הַגְּדוֹל", רְאוּ לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד עַל בְּנוֹתֵיכֶם, וּבְפָרֵט
הַבְּנוֹת הַגְּדוֹלוֹת מִכַּתֶּה ו', וּבְמִיָּחָד בְּשַׁעוֹת שֶׁל אַחַר הַצְּהָרִים, כִּי לֹא
טוֹב בְּעֵינַי, שֶׁהֵן מְסֻתּוֹבָבוֹת בְּרַחוּבוֹת קְבוּצוֹת קְבוּצוֹת, בְּשַׁעֲה שֶׁעַל
בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל נֶאֱמַר (תְּהִלִּים מֵה, יד): "כָּל כְּבוֹדָה בַּת מֶלֶךְ פְּנִימָה
מִמֵּשֶׁבְצוֹת זָהָב לְבוֹשָׁה", וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תְּנַחֲוּמָא גִשָׁא):
"וַיִּשְׁמְרֵךְ" — בְּבְנוֹת, שֶׁהַבְּנוֹת צְרִיכוֹת שְׂמִירָה. וְאָמְרוּ (סִנְהֶדְרִין ק:):
בַּת לְאָבִיהָ מִטְּמֵנַת שְׂוָא, מִפְּחֻדָּה לֹא יִישֵׁן בְּלִילָהּ, בְּקִטְנוּתָהּ —
שְׂמָא תִתְפַּתָּהּ, בְּנַעֲרוּתָהּ — שְׂמָא תִזְנָהּ, בְּגֵרָה — שְׂמָא לֹא תִנְשָׂא,
נִשְׂאֵת — שְׂמָא לֹא יִהְיוּ לָהּ בָּנִים, הַזְקִינָה — שְׂמָא תַעֲשֶׂה כְּשָׂפִים;
וְלִכֵּן אֵל יִהְיֶה הַדְּבָר הַזֶּה קָל בְּעֵינֵיכֶם, כִּי כִּפָּה אֲנִי מוֹסֵר אֶת נַפְשִׁי,
שֶׁהַבְּנוֹת תִּקְבְּלֵנָה חֲנוּף טוֹב, וּפְהָ פוֹרַח הַכֵּל, וְחֻבֵּל שִׁישְׁכַח מֵה
שֶׁלְּמָדוֹ בְּמִשְׁךְ כָּל הַשָּׁנָה, וְלִכֵּן אֲשַׁרִּי הָאִשָּׁה שֶׁתִּתְפַּס אֶת הַבְּנוֹת
אַחַר הַצְּהָרִים, וְתַעֲשֶׂה לָהֶן חוּג, וְתַחֲזִיק אוֹתָן, וְתִתְבָּרַךְ מִפִּי עֲלִיּוֹן.
וּמְאֹד מְאֹד רְצִיתִי, שֶׁהַהוֹרִים יִשְׁתַּפּוּ פְּעֵלָהּ, כִּי הָרִי הֵן בְּנוֹתֵיכֶן,
וְחֻבֵּל שֶׁתִּסְתּוֹבְבֵנָה הַפֶּקֶר, כִּי זֶה יְכוֹל לְהִבְיֵא לְהַרְבֵּה קְלָקוּלִים,
רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וְהַחֲכָם עֵינָיו בְּרֹאשׁוֹ לְשֹׁמֵר עַל בְּנוֹתָיו.

וְכֵן אֲבַקֵּשׁ מִכָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּלִי יוֹצֵא מֵהַכֵּלָל, שֶׁלֹּא
יִתְרַאֲנֵן עִם שׁוֹם עֲתוּנָאִים, בְּשׁוֹם פָּנִים וְאַפָּן, כִּי הֵם סֵתֵם מְלַכְלָכִים
וּטְמָאִים מִטְּמָאִים, וַיִּלְכְּלוּ עֲלֵינוּ. וַיַּעַן שֶׁהַסְּמִ"ךְ-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ
וְזָכְרוּ, רוֹאֵה שֶׁהַגִּיעַ קִצּוֹ, עַל-כֵּן הוּא שׁוֹלַח אֶת שְׁלוּחָיו, וּמִתְחַזְּקִים

אֲשֶׁר כַּה תִּקְעוּ בַּבַּחַל קַפֵּא

כְּאֵלוֹ הֵם עוֹבְדֵי מְדִינָה וְכוּ', וְהֵם מְרֵאֲיָנִים, וּבְכַאֲמַת הֵם סֶתֶם
יִיְיָ וְלֹא לְרֵיבּוֹת כִּמּוֹ שִׁפְרָה אַחֲמוּל וְעַל-כֵּן רָאוּ לְשַׁמֵּר מִרַחֵק

הַבַּל, כִּד מְגַמְתָּנוּ הִיא בַּק קַגְלוֹת וְקַפְּנוּט אָז אֲמַנְנוּ קַצֵּא אִינוּ
יִתְבַּרֵךְ, וְאֵת לְמוֹדוֹ הַטּוֹב שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל לְכֹל בַּר יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁרֵי מִי
שֵׁיִצֵּא בְּכֹל יוֹם לְהַפְיֵץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאִז מִתֵּן שְׁכָרוֹ יִהְיֶה
בְּצִדוֹ, שֶׁרַבְּנוּ ז"ל יִשְׁפִיעַ עָלָיו גַּם שְׁפַע גִּשְׁמִי, הַעֲקָר לֹא לְהַתְבַּיֵּשׁ
מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, בַּק לְצֵאת בְּעִזּוֹת וּבְעַקְשָׁנוֹת דִּקְדוּשָׁה.

נָא וְנָא רְאוּ כְּלַכֶּם לְבוֹא לְבֵית-הַמְּדֻרָשׁ לְלַמַּד תּוֹרָה, כִּי מַה
נִשְׁאַר מִהָאָדָם? בַּק מַה שְׂזוּכָה לְתַפְס בְּכֹל יוֹם: מְקַרָּא, מִשְׁנָה,
גְּמָרָא, מְדֻרָשׁ, הַלְכוֹת וְאַגְדוֹת. וְאָמְרוּ (זִהַר לְךָ לְךָ צ.ב.): זַכָּאָה חוֹלְקִיה
מֵאֵן דִּישְׁתַּדֵּל בְּאוֹרֵיתָא, וְלֹא יִתְפָּרֵשׁ מִיָּנָה, דְּכֹל מֵאֵן דִּיתְפָּרֵשׁ
מֵאוֹרֵיתָא אֶפְלוּ שְׁעֵתָא חָדָא, כְּמַה דְּאַתְפָּרֵשׁ מִחַיֵּי דְעֵלְמָא, דְּכַתִּיב
(דְּבָרִים ל, כ): "כִּי הוּא חֵיִךְ וְאַרְךָ יָמֶיךָ", וְכַתִּיב (מִשְׁלֵי ג, ב): "אַרְךָ
יָמִים וְשָׁנוֹת חַיִּים וְשָׁלוֹם יוֹסִיפוּ לְךָ".

אֲשֶׁרְנוּ מַה טוֹב חֲלָקְנוּ, וּמַה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, שְׁאָנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי
אַמֶּת כְּזָה, מְרַבֵּי נַפְלָא כְּזָה, שְׁשׁוֹמֵר אוֹתָנוּ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחֵינִיּוֹת,
וּמְלַמֵּד אוֹתָנוּ עֲצוֹת נַפְלָאוֹת, אֵיךְ לְהַתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְאֵיךְ
לְהַתְחַזֵּק בְּזֵה הָעוֹלָם, חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנְעִימִים, אֲשֶׁרְנוּ.

הַמַּאֲחֵל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּה תִּקְעוּ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר פְּנַחֵס, י"ט תַּמוּז ה'תשנ"ז.

שָׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סְלָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ
יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ, וּבִכְפֹּרֵט שְׂזַפְיֵת אוֹתִי לְמֵלֵא אֶת הַחֹב, וּלְשִׁלֵּם אֶת הַטָּשָׁעַק,
יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּמִּיד נִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת,
וְאֵין מְלִים לְהוֹדוֹת לְךָ עַל הַחֶסֶד חָנָם שְׂאַתָּה עוֹשֶׂה עִמִּי.

לְדַעֲתִי, עַל הַחֲשָׁבוֹן שֶׁל הַטָּשָׁעַק שֶׁל שְׁבוּעַ הַבָּא כָּבֵר יֵשׁ חֲצִי
מְזֵה, וּלְדַעֲתִי, זֶה כָּבֵר בְּתוֹךְ הַחֲשָׁבוֹן, וּמִמִּילָא יִהְיֶה לִי עַל הַחֲשָׁבוֹן
שֶׁל הָעֲשָׂרִים אֶלֶף ש"ח.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לְךָ, עַל שְׂאַתָּה מְקַרֵּב אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים,
שְׂגָדְלוּ אֶצְלִי וַחֲתַנְתִּי אוֹתָם, וּבְיַדֵּי הֵם צְרִיכִים הַמּוֹן חֲזוּק, וְאֵין זֶה
חֲכָמָה לְשִׁבֵּר אוֹתָם וּלְהַפִּילָם, וּלְהַחֲלִישׁ אֶת דַּעְתָּם, הַחֲכָמָה הִיא רַק
אֵיךְ לְחַזֵּק אוֹתָם, וְאֵיךְ לְעוֹדֵד אוֹתָם, וְאֵיךְ לְהַדְרִיף אוֹתָם בְּדַרְךְ
הַיְשָׁרָה, כִּי הֵם צְרִיכִים הַרְבֵּה תְּשׁוּמַת לֵב, וְאֵף אֶחָד אֵינוֹ מִבֵּין
אוֹתָם, כִּי סוּף כָּל סוּף הֵם צְעִירִים, עַל-פֶּן צְרִיכִים רַק לְחַזֵּק אוֹתָם,
וּלְעוֹדֵדָם וּלְקַרְבָּם, וְאֵנִי מָאֵד מָאֵד אֶסִּיר תּוֹדָה לְךָ, שְׂאַתָּה מְקַרֵּב
אוֹתָם, וּמְדַרְיָף אוֹתָם, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂנִזְכֶּה שִׁיְהִי מִחֲנִנּוֹ
בְּקַדְשָׁה וּבְטַהֲרָה, וְלֹא גִדַע מִשׁוּם צְרוֹת וְיִסוּרִים.

נָא וְנָא הַדְּבִק אֶת עֲצָמְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וַתַּדַע, אֲשֶׁר הוּא
יִתְבַּרֵךְ מִחַיָּה וּמִהוֹנָה אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר,
הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֶלְקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְאָדָם צָרִיךְ לְהַכְנִיס אֶת
עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי בְּאֶמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, עַד שִׁיְהִי נִכְלָל לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף
בְּרוּךְ הוּא, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קכט),
שְׂאָדָם צָרִיךְ לְהִיּוֹת נִכְלָל לְגַמְרֵי בְּאֶמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוֹכָה
לְהַגִּיעַ לְגִלּוֹי כְּזֶה, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת ... וַתַּגִּיד לָהּ, שִׁישׁ לִי נַחַת רוּחַ גָּדוֹל מָאֵד,
שְׂהִיא תַפְסָה אֶת כָּל הַבְּנוֹת לְמַעַן קִיטְנָה אַחַר הַצְּהָרִים, וְאֵלוֹ
הַבְּשׁוֹרוֹת הַכִּי גְפוֹת וְטוֹבוֹת שְׂיִכּוֹלִים רַק לְבִשֵׁר לִי, כִּי הַיְלָדִים
בְּיַבְנָאֵל הֵם הָעֵינִים שְׁלִי, וּכְמוֹ שְׂאָדָם שׁוֹמֵר עַל עֵינָיו שְׂלֹא תַפְגַּעֲנָה,
כֶּף אֵנִי שׁוֹמֵר עַל הַיְלָדִים, שְׂלֹא יֵאָרַע לָהֶם שׁוּם דְּבַר.

אֲשֶׁר   כה תקעח   בַּנְחָל   קפג

מָאד מָאד הַצְטַעַרְתִּי לְשִׁמְעַ מַה שֶּׁקָּרָה עִם הַבֵּן שְׁלֶךְ, וּכְבָר
הַחֲרִידוּ יְדֵי הַיְלָדִים לְיִשְׂרָאֵל כִּי יָרַד יְעֻבְדוֹ עַל יַד הַיְלָדִים.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקעח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, עֶרְכֵּי־שִׁבְת־קֶדֶשׁ לְסֵדֶר פְּנָחֶס, כ' תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

לְדַעַתִּי, צְרִיף לֵהִיוֹת יוֹתֵר מְעַשֵּׂר אֵלַיךְ, כִּי דִבַּרְתִּי עִם כָּמָה
אֲנָשִׁים וְהִבְטִיחוּ וְכוּ'.

אוֹדוֹת הַפִּיטָן, הַכֵּל טוֹב וְיָפָה וְנִחְמָד וְנָעִים וְכוּ', אֲבָל שְׁתַּהַיְתֵּה
לוֹ זְכוּת חֲתִימָה עַל חֶשְׁבוֹן הַבַּנְק, זֶה כָּבָר לֹא יָפָה וְנִחְמָד וְכוּ', וְלִכֵּן
אִם יְכוּלִים לְסַדֵּר אוֹתוֹ בְּסֵדֶר אַחֵר — מַה טוֹב וּמַה נָּעִים, אֲבָל בְּלִי
חֲתִימָה בַּבַּנְק, שְׁזֶה דְבָר פְּשוּט.

אוֹדוֹת קַבְלוֹת, בְּוַדַּאי זֶה רַעִיוֹן מְצִיָּן, וְיְכוּלִים לַעֲשׂוֹת גַּם
תְּמוּנָה שֶׁל הַסְקִיצָה שְׁהִיְתָה לְ... בְּאִשְׁדוּד (רַק עַל תְּמוּנָה צְרִיכִים
לְשָׂאֵל אֶת ... אִם זֶה לֹא יִזְיק, כִּי הָרִי עֲכָשׂוּ זֶה רַק שְׁתִּי דִירוֹת עַד
שֶׁנִּקְבַּל אֲשׁוֹר וְכוּ'), אֲבָל עֶקְרוֹנִית קַבְלוֹת זֶה דְבָר מְצִיָּן, כִּי אֲנָשִׁים
רוֹצִים וְצְרִיכִים קַבְלוֹת, וּבַפֶּרֶט שְׂיִשׁ בְּדַעַתִּי לְבָנוֹת מִשְׁהוּ נִפְלָא עִם
רְהוּט יָפָה מָאד מָאד, וְזֶה עוֹלָה הוּן תּוֹעֲפוֹת.

אוֹדוֹת הָרַב ... עִם הַכּוֹלֵל, לְדַעַתִּי, שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת ש"ח בְּשִׁבְלִי

קפד אָשֶׁר כה תקעט — כה תקפ בַּנְחָל

סְכוּם פְּעוּט כְּזֶה, לֹא כְּדַאי אֶפְלוּ לְדַבֵּר מִזֶּה, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ לָךְ שְׁפַע גָּדוֹל מִמְקוֹם אַחֵר.

הַמֵּאחַל לָךְ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כה תקעט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר פְּנִיחַס, כ' תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סְלָה אֶל יְדֵידי ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, תְּכַרִּיז בְּשָׁמַי, שְׁאַף אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לֹא יִתְרַאֵן עִם שׁוֹם עֲתוֹנָאִי, כִּי זֶה רַק גּוֹרֵם לָנוּ צָרוֹת וּבְעֵיאוֹת, וְכֵן תְּכַרִּיז בְּשָׁמַי, שְׁאַף אֶחָד לֹא יְדַבֵּר בְּשָׁמַי, שְׁאַנִּי מִמְלִיץ עַל אֵיזָה אָדָם מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בִּיבְנֵאֵל, שְׁיִסְעוּ דְרָכּוֹ אֶל הַצִּיּוֹן, כִּי הַנִּיחַ מְעוֹתָיו עַל קַרְנֵי הַצֵּבִי, אֲנִי לֹא רוֹצֶה שְׁיִהְיֶה עוֹד פַּעַם כְּמוֹ שְׁהָיָה לְפָנַי שָׁנָה, שְׁנִעְלָמוּ כְּסָפִים וְכוּ', וּבְנֵי-אָדָם יֵצְאוּ מִקְפָּחִים, יִהְיֶה מֵאֵיזָה טַעַם שְׁיִהְיֶה, אֲנִי מִמְלִיץ עַל אַף אֶחָד.

אֲנִי מָאד מָאד מְקוּהָ, שְׁבִקְרוּב מָאד תּוֹכֵל גַּם לְשַׁדֵּךְ אֶת בְּתָךְ ... תְּחִיָּה, וְהַכֵּל יָבוֹא עַל מֵי מְנוּחוֹת, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ לְצֵאת מִכָּל הַצָּרוֹת וְהַחֻבוֹת, וְיִתְרַחֵב לָךְ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.

הַמֵּאחַל לָךְ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כה תקפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר פְּנִיחַס, כ' תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת ... וּלְדַעֲתִי, הֵם יִהְיוּ עֲסוּקִים עִם דְּבָרִים יוֹתֵר חֲשׁוּבִים וְכוּ', וְיַעֲזְבוּ אוֹתָנוּ, עִם כָּל זֹאת לְמִיחַשׁ מִבְּעִי, וְלָכֵן תִּכְיִן אֶת עֲצָמְךָ וְאֶת ... מָה אֲנַחְנוּ צָרִיכִים צָרוֹת, רוֹאִים אֵילוּ כַחוֹת מְסֻרוֹ

אֲשֶׁר   כה תקפא   בַּנְחָל   קפה

לְהַסְמֵךְ-דָּמִים, יִמַּח שְׁמוֹ, שְׁזָה בְלָעַם הַרְשָׁע, וְלֹא בְחַנּוּם אָמַר רַבְּנוּ

הָאֵם תְּלִית אֶת הַמִּכְתָּב כָּלְלִי אֶתְמוּל? הַיּוֹם אֶכְתֵּב עוֹד מִכְתָּב,
כְּדֵי לְחַזֵּק אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לֹא לְהִתְפַּחַד, כִּי סוּפוֹ שֶׁל בְּלָעַם יְדוּעַ
לָנוּ.

הַמֵּאחֵל לָךְ שִׁבְתָּ שְׁלוֹם...

כה תקפא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֵדֶר פְּנַחֵס, כ' תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיִחִיו נִצַּח.

רְאוּ מְאֹד לְשָׁמֵר אֵיךְ אַתֶּם מְדַבְּרִים, וְדֵי לְחַכְימָא, שְׁלֹא
תִּסְתַּבְּכוּ, וְלֹא תִסָּבְכוּ אֶת הַהוֹרִים, וְאַנִּי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר.

נָא וְנָא רְאֵה לְנַצֵּל אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר שֶׁלָּךְ לְלַמַּד תּוֹרָה, וְאַל יִחְסַר
לָךְ יוֹם אֶחָד בְּלִי לְמוֹד תּוֹרָה, כִּי מָה נִשְׁאַר מִהָאָדָם? רַק מָה שְׁזוֹכָה
לְלַמַּד בְּכֹל יוֹם תּוֹרָה, כִּי הַחַיִּים אֵינָם שְׁוִים, אִם לֹא לּוֹמְדִים תּוֹרָה.

אֲנִי שׁוֹלַח עִם ... גֵּרוֹ יְאִיר, קַפְסָה סְפָרִים, חֲצִי בִשְׁבִילְךָ, וְחֲצִי
בִשְׁבִיל ... שְׁתַּפִּיעוּ אֶת זֶה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׁיִהְיֶה
לָכֶם שְׁפַע, הַעֲקֵר תִּצָּא בְּכֹל יוֹם לְהַפְיֵן, וְאַל תִּפְחַד מֵאַף אֶחָד,
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

הַמֵּאחֵל לָכֶם שִׁבְתָּ שְׁלוֹם...

כה תקפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר פְּנַחֵס, כ' תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מֵאֵד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעַר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּבִיתְךָ, רֵאָה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם, אַתָּה צָרִיךְ לְדַעַת, שְׁכָל אֵלֹה הַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִים שְׁבָאִים עַל הָאָדָם, שֶׁהֵם מְנַת חֻלְקֶךָ, בְּנֻדָּאֵי הַכֹּל לְטוֹבָה, וְהַכֹּל לְכַפְּרַת עֲוֹנוֹת, וְאֵף שֶׁהִגִּיעוּ מִיָּמַי עַד נִפְשׁ, וְאַתָּה לֹא יָכוֹל לְסַבֵּל, תְּדַע, בּוֹ בְּרֹגַע שְׁאֵדָם נִשְׁבֵּר לְגַמְרִי, וְנִדְמָה לוֹ כְּאֵלֹה אֲבֵד מִמֶּנּוּ מְנוּס וְתִקְוָה, אֲזוּ דִיקָא זֹכָה לְרֵאוֹת אִוֵּר וְזִיו וְחַיּוֹת וְדַבְּקוֹת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ. וְחִכְמִינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (בְּרֻכּוֹת ה.): כֹּל שֶׁהִקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא חָפֵץ בּוֹ — מְדַכָּאוּ בַּיְסוּרִין, וְאִם קִבְּלָם בְּאַהֲבָה, יִרְאָה זֶרַע יְאִרֶיךָ יָמַי; הִרִי שְׁלֶךְ לְפָנֶיךָ, שְׁכָל מֵה שְׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם, צָרִיךְ לְקַבֵּל אֶת זֶה בְּאַהֲבָה, וְאֲזוּ יִהְיוּ לוֹ יְלָדִים טוֹבִים, וְיִתְהַלֵּךְ לְאֵל, בְּתֶרֶךְ הַתְּחַתְּנָה, וְלֹא יִקַּח הַרְבֵּה זְמַן שְׁגָם בְּנֶךְ יִתְחַתֵּן, וְיִתְהַיֶּה הַכִּי מֵאֲשֶׁר בְּחַיֶּיךָ. וְעַל־כֵּן אֵל תִּקַּח לְלֵב אֶת כָּל הַעֲגָמַת נִפְשׁ וְהַבְּזִיוֹנוֹת וְהַשְּׁפִיכוֹת דְּמַיִם שְׁיִישׁ לְךָ, כִּי הַכֹּל לְכַפְּרַת עֲוֹנוֹת. וְחִכְמִינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (שָׁם): מֵה שֶׁן וְעֵינַי עָבַד יוֹצֵא בָהֶם לְחַרוֹת, יְסוּרִים שֶׁהֵם מְמַרְקִים כָּל גּוֹפּוֹ שֶׁל אָדָם — עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה. וְעַל־כֵּן אֵל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם דְּבָר, כִּי בְּנֻדָּאֵי אַחַר הָרַע יְבוֹא הַטּוֹב, וְחִכְמִינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (תְּעֻנִית ח.): כָּל הַשְּׂמִחַ בַּיְסוּרִים שְׁבָאִים עָלָיו, מְבִיא יְשׁוּעָה לְעוֹלָם; וְעַל־כֵּן רֵאָה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם, וְאֲנִי בְּטוֹחַ, שֶׁתִּנְצֵל מִכָּל מִיָּנִי דִינִים וְצָרוֹת, עַל־יְדֵי הַיְסוּרִים שְׁסַבְּלָתָ. וְחִכְמִינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה ט') עַל פְּסוּק: "טוֹב מְאֹד" — שֶׁזוֹ מִדַּת יְסוּרִים, שֶׁעַל יְדֵהּ הַבְּרִיּוֹת בָּאִים לְחַיֵּי עוֹלָם הַבָּא.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדֵּל לְשִׂמְחָה אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם,

אָשֶׁר כַּה תִּקְפַּג — כַּה תִּקְפֹּד בְּנַחֵל קִפּוּז

כִּי סוּף כָּל סוּף תִּרְאֶה נְסִים נְגָלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שְׁבֵת שְׁלוֹם...

כַּה תִּקְפַּג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׂשׂוּי עֲרֵב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר פְּנִיחַס, כ' תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... תַּחֲיָה.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שְׁתִּשְׁתַּדְּלִי לְכַבֵּד אֶת בְּעַלְךָ, וְשִׂיחֶיָה
בֵּינֵינוּ שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יֹאמֵר חֲזוּק, וְאֲנִי בְּטוּחַ
בְּהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעוּד מְעַט תִּרְאוּ נְסִים נְגָלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם,
וְיִתְרַחֵב לָכֶם בְּפִרְנִסְתְּכֶם, וְתוּכְלוּ לְחַתֵּן אֶת כָּל יְלָדֵיכֶם בְּקָלוֹת, בְּלִי
שׁוּם עֲגָמַת נַפֶּשׁ, וְתָרוּ רַב נַחַת מִיְלָדֵיכֶם.

נָא וְנָא תִּרְגְּלִי אֶת עֲצָמֶךְ בְּמִדַּת הַסְּבָלָנוּת, לֹא לְהַתְעַצְבֵּן עַל
שׁוּם דָּבָר, וְאַפְלוּ שְׂמַעְצֻבָנִים אוֹתָךְ, תִּשְׁמְרֵי עַל קוֹר רוּחַ, וְאַז תִּרְאִי
בְּרָכָה וְהִצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂי יְדִיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שְׁבֵת שְׁלוֹם...

כַּה תִּקְפֹּד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצָאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר פְּנִיחַס, כ"א תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... שְׂשׂוּי נַצַּח.

רְצוּנֵי לְדַעַת אֵיפֹה אַתֶּם אוֹחֲזִים בְּעֵרִיכַת הַמְּחִזּוֹר "עַת רְצוּן",
כִּי אֲנִי רוֹצֶה לְשַׁלַּח עוֹד חֲמֹר, וְרְצוּי לְדַעַת לְהִיכֵן הַגְּעָתָם, אֲנִי מְצַיֵּן

קפח   אָשֶׁר   כה תקפה   בַּנְחַל

תחת כל פיוט איפה הוא שָׁךְ, וְאָנִי מִבֵּין שְׁהַעֲמוּדִים זָזִים, וּמִמִּילָא יְהִיָּה בְּמָקוֹם אַחֵר, אָבֵל אָנִי רוּשִׁם אֶת הָעֲמוּד כְּפִי הַמַּחְזוֹר שְׁכָבֵר נִדְפָס, בְּאִפְּן שְׁתַּדְּעוּ הַיְכָן לְשִׁבְץ אֶת זֶה. עֲנִין בְּרַפְת כְּהַנִּים, שֶׁהוּא בְּשַׁחֲרִית עֲמוּד שִׁצ"ח, אַתָּה יָכוֹל לְהַעֲבִיר אֶת זֶה בְּדִיוֹק עוֹד פְּעַם בְּמוֹסָף עֲמוּד תַּקְל"ז, כִּי זֶה שָׁךְ גַּם שָׁם, אָנִי מְאֹד מְאֹד מְקַנָּה, שְׁהַפְּעַם הַמַּחְזוֹר יֵצֵא בְּתַכְלִית הַהַדוּר וְהִיפִי, וְכֵן זֶה יִשָּׂאֵר עַד סוּף כָּל הַדוּרוֹת, בְּעִזְרַתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְיִדְפָס וְיִחְזוֹר וְיִדְפָס כָּל שָׁנָה, וְיִתְחַלֵּק בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עַל הַקְּבוּץ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, וְיַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיָבוֹאוּ מְלִיוּנֵי יְהוּדִים אֶל הַקְּבוּץ הַקְּדוּשׁ שְׁלָנוּ עִם מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ.

אֹדוֹת אַחֲנֵן שְׁלָךְ ... גְּרוֹ יְאִיר (בֶּן ... אַחֲיָךְ), הִנֵּה הִבַּת נוֹסֶעַת מְחַר לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְחַמְשָׁה שָׁבֻעוֹת, וְיִכּוּלִים לְרֵאוֹת אוֹתָהּ, וְכֵן לֹא יַעֲלֶה לְאַחֲיָךְ וְלִגִּיסְתָּךְ שׁוֹם הוֹצָאוֹת, וְחָבֵל מְאֹד מְאֹד עַל ... גְּרוֹ יְאִיר, חָבֵל עַל יְמֵי נְעוּרָיו וְעַל צַעֲרוֹ הַקָּשָׁה, וְתִסְבִּיר אֶת זֶה לְאַחֲיָךְ ... וְגִיסְתָּךְ, שְׁצָרִיכִים לְרַחֵם עַל הַבֶּן וְלַחֲתֵן אוֹתוֹ, וּבְנוֹדָאֵי אִם הוּא אֵינוֹ רוֹצֶה, שְׁיֵאֵמֵר שְׁאֵינוֹ רוֹצֶה, אָבֵל אִם הוּא בֶּן רוֹצֶה, לְמָה לְחַכּוֹת?! חָבֵל עַל כָּל יוֹם וְיוֹם שְׁמַעְגָּנִין בָּנִים וּבָנוֹת, וְזֶה עוֹן גְּדוֹל מְאֹד, וְהַהוֹרִים אֵינָם תּוֹפְסִים וְאֵינָם מְשִׁיגִים מֵה שְׁעוֹבֵר עַל יְלָדֵיהֶם, וְצָרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד עַל הַיְלָדִים בְּעֵתֵים הַלָּלוּ.

הַמְצַפֶּה לְשִׁמְעַ מִכֶּם...

כה תקפה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדֵּר מִטוֹת-מִסְעֵי, כ"ב תַּמוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעֵר אֶת גְּדֹל הַצַּעַר שְׁיֵשׁ לִי מִכָּל הַיְסוּרִים שְׁעוֹבָרִים עָלֶיךָ בְּעִנְיַן הַשְּׁלוֹם-בֵּית שְׁלָךְ וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת רְאֵה לְחֹזֵק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָגִים שְׁבַעוּלָם, כִּי סוּף כָּל סוּף אַחֵר הָרַע יָבוֹא הַטּוֹב, וּכְבָר אֶמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרַכּוֹת ה.):

כל שהקדוש-ברוך-הוא חפץ בו — מדכאו ביסורין, ואם קבלם

אתה לא יכול לתאר ולשער את גדל החסד שאתה עושה אתי, בזה שאתה תשלח לי את הספרים, כי פה זה ממש פקוח נפש, ובחורים ואברכים צעירים מאד מחפשים את הספרים האלה.

נא ונא ראה לבכות הרבה בשער השמים באמצע הלילה בעת חצות, שאז הוא עת גדול בשמים, וכשספרת לי, שבכית שעתים ברציפות, אף שמצד אחד כאב לי מאד, אבל מצד שני מאד שמחתי, שתהלה לאל, אתה בורח אל הכתבת הכי נכונה, שהיא שער השמים, באמצע הלילה בעת חצות, שאז כל העולמות פתוחים, כמובא הרבה בזהר הקדוש. ולכן תמשיך לבקש את הקדוש-ברוך-הוא, כי אתה רואה תכף-ומיד כשבכית, אשתך רוצה לבוא עם הילדים אליך, ותעשה קניות, ואני בטוח, שאם היית ממשיך להתפלל כל הלילה בשער השמים, אז היית רואה ישועות גדולות, כי באמת הכל מרזי הגלגול, ודברים שנעלמים ונסתרים מאד מאד מאד, ואי אפשר להסביר דברים כאלו.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבועלם, ואני בטוח, שהקדוש-ברוך-הוא יעזר לך לצאת מהפח שנפלת בו, ואמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא רבתי, פרשה מח): אשרי אדם שנגעו בו יסורים, וכבש רחמיו, ולא קרא תגר; כי העקר בשעה שבאים על האדם יסורים, שלא יקרא תגר אחריו ותברך, כי כך אמר אליהו הנביא: המבעט ביסורים, כופלים אותם עליו (תנא דבי אליהו רבה, פירק ב), ולכן צריכים לברח מהיסורים רק אל התורה, כי אם ראית יסורים ממשמשין ובאין עליך, רוצ לחדרי תורה, ומיד היסורים בורחים ממך' (שם פירק ו), אשרנו ומה טוב חלקנו, ומה נעים גורלנו,

שֵׁשׁ לְנוּ רַבִּי בְּזֶה, שְׁמַחֲזֵק וּמְאַמֵּץ וּמְעוֹדֵד אוֹתָנוּ, וּמָה הֵינּוּ עוֹשִׂים
בְּלִי רַבְּנוּ ז"ל, וּבִפְרֹט אֶתָּה, שְׁעִבְרַתְּ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה מִשְׁבָּרִים בְּחַיִּים,
רְאֵה לְחֹזֵק אֶת עֲצָמֶיךָ.

עוֹד פָּעַם אָנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ, שְׁתַּעֲשֶׂה עִמִּי חֶסֶד לְשִׁלַּח לִי אֶת
הַסְּפָרִים, וְאִם צְרִיכִים לְשִׁלֹּם – אָנִי מוֹכֵן לְשִׁלֹּם.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקפו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר מִטוֹת-מִסְעֵי כ"ב תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שְׁתַּעֲשִׂי לְמַעַן הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׁתַּחֲזִירֵי אֶל בְּעֵלְךָ, כִּי הוּא מְאֹד מְאֹד רוֹצֵה לְחֹזֵר, וְהוּא יִפְרֹגֵם
אוֹתָךְ, וְיִתֵּן לָךְ כָּל מָה שְׁאַתָּה צְרִיכָה, וְעֲלִיךָ לְדוֹן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת,
כִּי הוּא אִישׁ טוֹב, וְאֵינּוּ רַע כְּלָל, אֲדַרְבֵּה יֵשׁ לוֹ לֵב זָהָב, רַק לֹא
יִדַע אֵיךְ לְהִתְנַהֵג, זֹה הֵיחָד כָּל הַסִּבָּה שְׂיִצְאֵת כְּנִגְדּוֹ כָּל-כֶּף, וְאֶת
רוּאֵה שְׁכָבָר עֲבָרוּ כַּמָּה שָׁנִים שְׁאַתֶּם גָּרִים בְּנִפְרֵד, וְלִשְׁנֵיכֶם לֹא טוֹב,
וְלָכֵן תַּעֲשִׂי לְמַעַן הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּלְמַעַן הַיְלָדִים, וְתַחֲזִירֵי אֶל
בְּעֵלְךָ, וְתַחֲיֵי בְּיַחַד בְּשִׁלּוֹם וּבְאַהֲבָה, וְאִז תֵּרְאִי נְסִים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה
עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאַף שְׂאֲנִי יוֹדַע שְׁמֵר לָךְ מְאֹד, עִם כָּל זֹאת
אִם תַּחֲזִירֵי אֶל בְּעֵלְךָ, יִהְיֶה לָךְ רַק טוֹב בְּחַיִּים, וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
אָמְרוּ (רוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה ב'): אֵין קוֹרַת רוּחַ לְאִשָּׁה אֲלֵא בְּבֵית בְּעֵלָהּ,
כִּי אֶת רוּאֵה, שְׂאֲמָךְ הַתַּחֲתָנָה, וְעֲזָבָה אוֹתָךְ לְבַד, וְעַל-כֵּן תַּחֲזִירֵי אֶל
בְּעֵלְךָ, וְתֵרְאִי אֵיךְ שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדְךָ, שְׂיִתְרַחֵב לָךְ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, וְתַעֲשִׂי כָּל
מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבָעוּלָם לֹא לְהַתְגַּרֵּשׁ, כִּי חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (גִּטִּין
ז:): כָּל הַמְגַרֵּשׁ אֶשְׁתּוֹ רֵאשׁוֹנָה, אֶפְלוּ מִזְבַּח מוֹרִיד עָלָיו דְּמָעוֹת;

אֲשֶׁר כה תקפוּ בְּנֵחֶל קצא

וְאִמְרָתִי, מֵה פֶּתְאִים הַמְזֻבָּח מוֹרִיד דְּמָעוֹת, לְמָה לֹא שָׁאֵר כְּלִי
הַמְזֻבָּח הַזֶּה הַמְזֻבָּח הַזֶּה הַמְזֻבָּח הַזֶּה הַמְזֻבָּח הַזֶּה הַמְזֻבָּח הַזֶּה הַמְזֻבָּח הַזֶּה

הַיְלָדִים שָׁרָף, שָׁאֵל תִּתְגַּרְשִׁי, וְתִרְאֵי שְׂיִהְיוּ קֵץ חַיִּים טוֹבִים.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקפוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר מְטוֹת-מִסְעֵי, כ"ב תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

עֲכָשׁוּ הִבִּיא לִי ... גֵּרוֹ יֵאִיר, קִפְסָא סְפָרִים "חֲסֵדֵי אָבוֹת", וְאֲנִי
מְחַלֵּק אֶת זֶה לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ כָּאֵן, וְכֹלָם מְתַלְתְּכִים מְאֹד מְאֹד
לְקִרְאָת יְפֵי הַסֵּפֶר, וּמִתְפַּעְעֵלִים אִיךְ הוֹצֵאתָ תַּחַת יָדְךָ עֲבוּדָה כָּל-כָּף
יָפָה, אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרִי חֻלְקָךְ!

רָאָה לְחִזּוֹק עֲצָמְךָ, אֲנִי יוֹדֵעַ אֶת גְּדֹל הַדְּחָקוֹת שְׁעוֹבֶרֶת עָלֶיךָ
עֲכָשׁוּ וְכוּ', אֵךְ אֲנִי בְּטוֹחַ, שְׁעוֹד יִהְיֶה זְמַן, שְׂיִתְגַּלְגְּלוּ אֶצְלֶךָ מְלִיוֹנֵי
שְׁקָלִים, וְנִדְפְּסוּ עוֹד מְלִיוֹנֵי סְפָרִים בְּלִי שׁוֹם גְּזָמָא, כִּי אֵין אַתָּה יְכוֹל
לְתַאֵר וּלְשַׁעַר מֵה מְחַפָּה לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּעֵתִיד הַקְּרוֹב, שְׂתִכְנַס
בִּינֵיהֶם רוּחַ טְהוֹרָה וּקְדוּשָׁה, וְיִתְחִילוּ לְחִזּוֹר בְּתִשׁוּבָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ
מְלִיוֹנֵי נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׂמַח לְבָנוּ בִּישׁוּעָתוֹ יִתְבָּרַךְ.

רָאָה לְצַלְצֵל לְ... גֵּרוֹ יֵאִיר, שְׂיֵשׁ לָךְ שְׁנֵי מִכְתָּבִים בְּעִבּוּרוֹ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר מְטוֹת-מִסְעֵי, כ"ג תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לְךָ! גּוֹי נִשְׁאָר גּוֹי וְכוּ', רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כה), שֶׁהַכֶּסֶף שֶׁל יְהוּדִי, יֵשׁ בְּזֶה גּוֹנֵין עֲלָאִין, וּמְאִירִים תְּמִיד, וְתִכְף-וּמְיָד כְּשִׁבְאִים לְיַדֵּי הַגּוֹי, כְּבָר נִחְשָׁכִים, וְעַל-כֵּן הַגּוֹי מִתְאַוֶּה תְּמִיד לְכֶסֶף שֶׁל יְהוּדִי ... עֵינֵי שָׁם; וְכֵךְ בְּעִנְיָנוּ, נִתְתִּי לוֹ טְשָׁעִקִים עַל סֵךְ מְאִתִּים וְשָׁשִׁים אֶלְף ש"ח, וּבְכֹל שָׁבוּעַ אֲנַחְנוּ שׁוֹבְרִים אֶת הָרֹאשׁ וְאֶת הַלֵּב לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, אִיךְ נִזְכֶּה לְכַסוֹת בְּסוֹף הַשָּׁבוּעַ אֶת הַטְּשָׁעֵק, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה עִמָּנוּ גְּסִי גְּסִים לְמַעַלְה מִדְּרָךְ הַטְּבַע, וְהֵהוּא רוֹצֶה עוֹד כֶּסֶף וְכוּ', וּבִכֵּן אֵין לָנוּ בְּרָרָה רַק לְנַהֵג כְּזֹאת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שֶׁבְּקָרוֹב מְאֹד נִגְמַר אֶת הַבְּנִיָּן, וְנִתְפַטֵּר מִהַצָּרָה הַזֹּאת; כִּי בְּאֵמַת הַכֹּל רַק נְסִיווֹנוֹת, כִּי כֶּסֶף זֶה לְשׁוֹן כְּסוּפִים, וּמוֹהַרְנ"ת ז"ל אָמַר, שֶׁהוּא בְּנֵה אֶת הַקְּלוּיָהּ, עַל-יַדֵּי הַרְצוּנוֹת שֶׁל הָעֲנִיִּים, וְלֹא עַל-יַדֵּי הַמָּמוֹן שֶׁל הָעֲשִׁירִים, וְכֵךְ אֲנִי רוֹאֶה גַם אֶצְלָנוּ, מִמַּשׁ גְּסִי גְּסִים.

תְּבַקֵּשׁ מְאֹד אֶת ... גֵּרוֹ יְאִיר, שֵׁי-שְׁלִים אֶת הַטְּשָׁעֵק, כִּי פֶשׁוּט אֲנַחְנוּ זְקוּקִים הַשָּׁבוּעַ עוֹד פֶּעַם לְגַם ... וְחִסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁאֲנַחְנוּ חַיִּים בְּגִסִים, וְזֶה חֶלְקֵנוּ וְאֶרֶךְ יְמֵינוּ, שֶׁאֲנַחְנוּ מְאֲמִינִים בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הָעוֹשֶׂה לָנוּ גְּסִים וְנִפְלְאוֹת.

אֵין לִי מְלִים לְהוֹדוֹת לְךָ עַל כָּל הַחֶסֶד שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה אֵתִי.

פֹּה תִקְבַּל מִכְתָּב בְּעֵבוֹר ... גֵּרוֹ יְאִיר, שֶׁהוּא מְאֹד שָׁבוּר, כִּי דוֹקְרִים אוֹתוֹ עַל לֹא דָבָר בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת, וְכֵן מִכְתָּב ל... גֵּרוֹ יְאִיר, וְנֹא לְחִזֵּק אֶת שְׁנֵיהֶם, וְלְמַצּוֹה רַבָּה יִחְשַׁב, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים

אֲשֶׁר כה תקפט בנחל קצג

לחזק את כל בר ישראל, ואסור לדקור את אף אחד, ואפלו בצחוק,

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מטות-מסעי, כ"ג תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

קבלתי מכתב מידידנו היקר לי מאד, ר' ... גרו יאיר, והוא מספר לי, שעוברים עליך עכשו הרבה משברים וחלישות הדעת, ודוקרים אותך וכו'. מה אמר לך, ידידי היקר! אני כבר סובל חלישות הדעת ארבעים שנה, אבל, תהלה לאל, אני יודע מרבי כל-כף גדול, המלמדנו איך לעבר את זה העולם בשלום. פי באמת כל החיים הם נסיונות קשים ומרים, פי מנסים את כל אדם איך יחזיק מעמד, ואיך יחזיק עצמו בעת ירידתו ונפילתו והשלכתו, שמפילים ומשליכים את האדם משמים לארץ, והכל בכונה גדולה, ובאמת אם אתה זוכר, חיל לפני שנכנס למלחמה, הוא מוכרח לעבר אמונים, ומלמדים אותו כל מיני תרגילים, ועד שהוא אינו עובר את הקורס אמונים הכי קשים בצבא, עדין הוא אינו מקבל את הציון להיות חיל, וככל שעובר את הקורס אמונים בשלמות, מקבל אות הצטיינות, עד שלבסוף נעשה מפקד, ועולה מדרגה לדרגה וכו', הכל כפי חריצותו והתמדתו ללחם עם האויב, כמו-כן ויותר מכן באין ערך כלל, עובר על כל אדם שמלמדים אותו כל מיני תרגילים איך ללחם עם השונא, והוא צריך לעבר הרבה אמונים, ירידות ונפילות, השלכות וקטנות, וחלישות הדעת, דוקרים אותו בכל מיני דוקרנים, מבזים אותו ומשפילים אותו, מקרפים ומגדפים אותו וכו' וכו', והכל כדי להגביהו מעלה מעלה, פי הקדוש-ברוך-הוא אוהב חסיד מרקח (חיי-מוהר"ן, סימן תקנה), וככל שאדם מרקח, הינו שמטגנים

אותו היטב היטב כמו עוף שְׁמִטְגָּנִים על הָאֵשׁ, שְׂאֵז הוא יוצֵא טְעִים, כְּמוֹ-כֵן וְיִוְתֵר מִכֵּן מְטַגְגִּים אֶת הָאָדָם עַל הָאֵשׁ — כָּלֵל הַתְּאֵוֹת וְהַמְדוֹת רְעוֹת וְהַחְרוּפִים וְהַגְּדוּפִים, וְרוֹצִים לְרְאוֹת בְּשָׂמִים — אִיךָ הָאָדָם הַזֶּה יִחְזִיק מֵעַמָּד, וּכְמוֹ שְׂבַגְשָׁמִיּוֹת, חִיל פְּשׁוּט כְּשֶׁעוֹבֵר אִמּוּנִים, הוּא אֵף פֶּעַם לֹא יִגְבִּיחַ אֶת הַיָּדִים, כִּי הוּא מִתְבַּיֵּשׁ אִיךָ אֵינוֹ עוֹבֵר אֶת הַקּוּרֵס, בְּשַׁעֲהַ שְׂפָל חֲבָרְיוֹ עוֹבְרִים, כְּמוֹ-כֵן וְיִוְתֵר מִכֵּן בְּרוּחָנִיּוֹת, אֲסוּר לְבָרַח וּלְהִשָּׁבֵר, אֲדַרְבֵּה צְרִיכִים לְהִרְאוֹת לְכָלֵם מַה שְּׁעָשָׂה דְּוֵד הַמֶּלֶךְ, שְׁלֹא הִתְפַּעַל מִשׁוּם אַמּוֹת הָעוֹלָם, מִשׁוּם גּוֹי פּוֹחֵז, אֲלֵא אָמַר (תְּהִלִּים קיט): "וְאֲדַבְּרָה בְּעִדּוֹתֶיךָ נִגְדֵּ מַלְכִים וְלֹא אֲבוֹשׁ", כִּי הוּא לֹא הִתְבַּיֵּשׁ מֵאֵף אֶחָד, וְהִחְזִיק מֵעַמָּד אֵף שְׂרָדְפוּ אוֹתוֹ כָּל יְמֵי חַיָּו, וְעָשׂוּ מִמֶּנּוּ לִיְצַנֵּי לִיְצַנּוֹת, עִם כָּל זֹאת הוּא לֹא נִשְׁבָּר כָּלֵל. וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תְּלִמוּד יְרוּשָׁלַּי, בְּרִכּוֹת יג.): אֵין לֶךְ דּוֹר שְׂאֵין בּוֹ לִיְצַנֵּים, וְהַדּוֹר הַכִּי גְרוּעַ שְׁהָיוּ בּוֹ לְצַנִּים, הִזָּה דּוֹרוֹ שֶׁל דְּוֵד הַמֶּלֶךְ, שְׁשִׁפְכוּ לוֹ אֶת דְּמָיו, וְאֵף-עַל-פִּי-כֵן לֹא הִתְפַּעַל מֵאֵף אֶחָד, אֲלֵא לְמַד תּוֹרָה לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל, בְּשִׁבִיל זֶה, יְדִידֵי הַיָּקָר! רְאֵה לְקַחַת אֶת עֲצָמָךְ בְּיַדֶּךָ, וְחֹזֵר בָּךְ, וְתִבּוֹא אֶל הַבַּיִת-מְדַרְשׁ, וְתִמְשִׁיךְ לְשִׁיר אֶת הַתְּפִלָּה, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אוֹמְרֵי (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן מב): מִי שְׂמַנְגָן אוֹתִיוֹת הַתְּפִלָּה, וְקוֹל הַנְּגִינָה הוּא בְּזוֹכוֹת וּבְבִהִירוֹת גְּדוּלָּה, אֲזִי מְלַבִּישׁ אֶת הַשְּׂכִינָה, הֵינּוּ הַאֹתִיוֹת, בְּלְבוּשֵׁין נְהִירִין, וְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רוֹאֵה אוֹתוֹ, אֲזִי "וְחַמַּת הַמֶּלֶךְ שְׂכָכָה" (אֲסֵתֵר ז, י), שְׁנַמְתְּקִים מִמֶּנּוּ כָּל הַדִּינִים. וְעַל-כֵּן אֵל תִּתְפַּעַל מִבְּנֵי-אָדָם שְׁעוֹשִׂים מִמֶּךָ לִיְצַנּוֹת, כִּי גַם מִמֶּנִּי עוֹשִׂים לִיְצַנּוֹת, וְאֲנִי אֵינִי מִתְפַּעַל מֵאֵף אֶחָד, אֲדַרְבֵּה, כָּל מַה שְּׁשׁוֹבְרִים אוֹתִי יוֹתֵר, אֲזִי אֲנִי מִתְגַּבֵּר יוֹתֵר, וְזֶה עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הָאָדָם — שְׁיַעֲבֵרוּ עָלָיו כָּל מִינֵי מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, וְיִחְזִיק מֵעַמָּד. וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, חֹזֵר בָּךְ, וְתִבּא לְבַיִת-הַכְּנֶסֶת בְּכָל יוֹם עָרֵב וּבִקְרֵ וְצִהָרִים, וְתִבּוֹא לְפוֹלֵל, וּבְכַרְט בְּשִׁבְתָּ תִבּוֹא לְתְפִלָּה, וְאֵל תְּסַתְּפֵל עַל אֵף אֶחָד, וְאֲזִי תִרְאֶה יְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אֲשֶׁר   כה תקצ   בַּנְחָל   קצה

אִתָּה צְרִיף לְהַבִּין, שְׁעָלֶיךָ לְהַצִּיל אֶת הַיְלָדִים שְׁלֶךְ, וְזֶה תַעֲשֶׂה

ה'קורס' בשלמות, תקבל אות הצטיינות ממנו ותברך. וזה מה שכתוב אצל קין (בראשית ד, טו): "וישם הו'ה לקין אות לבלתי הכות אותו כל מוצאו", הינו שקין בא בטענות להקדוש-ברוך-הוא — "הן גרשתי אותי היום מעל פני האדמה, ומפניך אסתר, והייתי נע ונד בארץ, והיה כל מוצאי יהרגני", כל מה שקורה אתי זה הורג אותי ואוכל אותי חיים, מה אני אעשה? והקדוש-ברוך-הוא נתן לו אות, ששום דבר לא יוכל לשבר אותו. וכתוב בזהר, שהאות הזו היא אות וי"ו. ויש לומר, שזה סוכב על ששה סדרי משנה, כי אם אדם חזק באמירת משניות כסדרן, אזי נחלקת בו האות הזו, כי המשנה כלולה משש לשונות: כשר פסול, טהור טמא, אסור מתר, ואם אדם זוכה לשקד במשניות, נחלקת בו אות וי"ו, שאינו נשבר משום ברירה שפועלים. ועל-כן ראה לחזק את עצמו להתחיל לגרס בכל יום הרבה פרקים משניות, ואז תראה איה שהכל יעבר. והעקר תחזיק מעמד, ואל תשבר, ותחזור לבית-המדרש, ואל תתבייש מאף אחד, כי הבעל-הבית הוא רק הקדוש-ברוך-הוא, ואין שום אדם שיכול להגיד, שהוא בעל-הבית בבית-המדרש. ולכן חזר בך. והקדוש-ברוך-הוא יעזור לי לעבר כבר על כל הצרות, ולשמע ולהשמע ולהתבשר ולבשר בשורות טובות, ובשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תקצ.

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר מטות-מסעי, כ"ג תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויךדפו אל ... גרו יאיר.

מָאד מָאד אַבְקֵשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּחֲזֵק בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תִּשְׁבַּר מְשׁוּם דְּבָר, וְזָכוֹר תִּזְכֹּר אֶת כָּל הַדְּבוּרִים שְׁדַּבְּרָנוּ בְּמָה שָׁנִים שְׁהִיִּת אֲצִלִּי, וּבּוֹדָאֵי הֵיִת אֲזוּ בַּחֲזוֹר צָעִיר מָאד מָאד, אֲשֶׁר גַּם עֲכָשׁוּ אֶתְּהָ עֲדִין לֹא זָקֵן ... כִּי בַּחֲזוֹרִים אַחֲרִים בְּגִילְךָ עֲדִין מִתְקוּטָטִים בֵּינֵיהֶם וְכוּ', וּמִשְׁחָקִים בְּמִשְׁחָקִים וְכוּ', וְאוֹכְלִים גְּרָעִינִים וְכוּ', אֲבָל הֵיִת שְׁפָכָר הַתַּחֲתָנָת וְנַעֲשִׂית אַבְרָךְ, וְרַבּוֹת סְבֻלָּתִי בְּשָׁבִיל זֶה, מִחֲלָקֶת וּמְרִיבוֹת, לְזוֹת בְּאִתִּי לְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּקַּח אֶת עֲצֻמְךָ בְּיַדֶּיךָ, וְתִזְכֹּר אֶת כָּל הַדְּבוּרִים שְׁדַּבְּרָנוּ כָּל הַזְּמַן, אִיךָ שְׁבֹזָה הָעוֹלָם צְרִיכִים לְהַתְחַזֵּק, וְאַבְרָךְ צְרִיךְ הַרְבֵּה הַתְחַזְּקוֹת, וּמוֹהֲרָנִ"ת ז"ל אָמַר פַּעַם, שְׁאֵת כָּל הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" שֶׁחִבֵּר, הֵיִת יָכוֹל לְחַבֵּר פִּי בְּמָה רַק בְּדְבָרִים שְׁנוֹהֲגִים בִּינָה לְבִינוּ, כָּל-כֶּף הַרְבֵּה דְבוּרִים צְרִיכִים לְאַבְרָךְ צָעִיר בְּשָׁנָה רִאשׁוֹנָה, וּבַפְּרָט אֶתְּהָ, שְׁבַקְשִׁי נִכְנָסֶת לְחֹדֶשׁ הַשָּׁנִי שֶׁל חַתָּנְתְּךָ, וּכְבָר אֶתְּהָ מְמַרְמֵר וְכוּ', וּכְבָר אֶתְּהָ מְחַסְפֵּל וְכוּ', וּכְבָר אֶתְּהָ מְתִיאֵשׁ וְכוּ', וּמָאד מָאד כּוֹאֵב לִי דְבָר זֶה, כִּי תַהֲלֶה לְאֵל, אֲנִי מָאד גָּאָה שְׁחַתָּנְתִּי אוֹתְךָ, וְאִף שְׁעָלָה לִי הַרְבֵּה בְּזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים וּמִחֲלָקֶת, כְּאֲשֶׁר יְדוּעַ לְךָ, וּמָה שְׁאִין יְדוּעַ לְךָ, וְעֲדִין גַּם אֲנִי סוֹבֵל מִכְּמָה אֲנָשִׁים בְּשָׁבִיל זֶה וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אֲמַרְתִּי לְךָ, וְאַחֲזוֹר עוֹד פַּעַם, יְסוּד גְּדוֹל בְּחַיֵּי הַנְּשׂוּאִים הוּא "כְּבוֹד חֲמִיו", וְהֵיִת מָאד מָאד רְצוּי, שְׁתַּעֲבַר אֶת הַקּוּיִטְרָס הַזֶּה בְּמָה וּכְמָה פְּעָמִים, כִּי אִם הָאִשָּׁה רוֹאָה שְׁמִכְבָּדִים אֶת הַהוֹרִים שְׁלָהָ, אֲזוּ הִיא אוֹהֶבֶת אֶת בַּעֲלָהָ, אֲבָל אִם הִיא רוֹאָה שְׁבַעֲלָה מְזוּלָּל בַּהוֹרִים שְׁלָהָ, לְאֵט לְאֵט מִתְקַרְרֶת הָאֵהָבָה. לְזוֹת צְרִיךְ אָדָם לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ, שְׁיִהְיֶה לוֹ כְּבוֹד חֲמִיו, וְאִף שְׁהַרְבֵּה דְבָרִים אֵינָם מִתְאִיִּמִים לוֹ וְכוּ', וְלֹא נִרְאִים לוֹ וְכוּ', עִם כָּל זֹאת צְרִיכִים לְשַׁבֵּר אֶת הַחֲמֵר וְהַיִּשּׁוּת, וּלְהוֹרִיד אֶת הָרִאשׁ וְאֶת הַנְּגָאוֹה וְכוּ', כִּי הַרְבֵּה דְבָרִים בְּחַיִּים לֹא נַעֲמִים, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן הָאָדָם עוֹשֶׂה אֶת זֶה, וּמִכָּל שְׁכֵן פֹּה צְרִיכִים לְהוֹרִיד אֶת הָרִאשׁ, וּבַפְּרָטִי פְּרֻטִיּוֹת כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ, שְׁאִם תִּכְבַּד מָאד אֶת חֲמִיד וְחֲמוּתְךָ, אֲזוּ הוּא יִשְׁפִיעַ עֲלֶיךָ הַרְבֵּה שְׁפַע. וְעַל-כֵּן אֵל תַּהֲיֶה בְּטָלָן! רְאֵה לְכַבֵּד אוֹתָם, וְאֲזוּ תִרְאֶה אֲשֶׁר גְּדוֹל בְּחַיֵּי נְשׂוּאֶיךָ.

נָא וְנָא תַקַּח אֶת עֲצֻמְךָ בְּיַדֶּיךָ, וְתִלְמַד בְּכָל יוֹם חֵק וְלֹא יַעֲבֹר

אֲשֶׁר כֹּה תִקְצָא בְּנַחֵל קִצֹּז

פְּרִשֶׁה חֲמֵשׁ וְרֶשׁ"י עִם הַתְּרֻגּוּם, כְּדֵי שְׁתַּסִּים בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת פְּרִשֶׁת

אֲצִלִּי, וְרִצִּיתָ פֶּלֶךְ לְקִנּוּת סְפָרִים, וְשִׁתְּהִיָּה לְךָ סִפְרִיָּה כְּמוֹ שֵׁשׁ לֵי. וְלִכֵּן רְאֵה לְקַחַת אֶת עֲצֻמְךָ בִּידֶיךָ, וְתִהְיֶה אָדָם אַחֵר לְגַמְרִי.

אֵל תִּשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבָר, וְתִשְׁתַּדְּלוּ לִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה, וְלִשְׂמֹחַ אֶת עֲצֻמְךָ, וְלִשְׂמֹחַ אֶת אֲשֵׁתְךָ, וְלִשְׂמֹחַ אֶת חֲמִיךָ וְחַמּוֹתֶיךָ.

יֵשׁ לִי עוֹד הַרְבֵּה דְּבָרִים לְכָתֹב לְךָ, אָבֵל מִפְּנֵי אִישׁוֹן לִילָה — הַהִכָּרֵחַ לְקִצֹּז.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כֹּה תִקְצָא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר מִטּוֹת-מִסְעִי, כ"ג תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... שְׂיַחֲיוּ.

הַנְּנִי מְבָרֵךְ אֶתְכֶם בְּרַפְת "מִזֵּל טוֹב" עַל נְשׂוֹאֵיכֶם, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיֶה בְּהַצְּלָחָה מְרַבָּה, וְיִהְיֶה לְכֶם שְׁלוֹם-בֵּית אֲמִתִּי, וְתִבְנֶנּוּ בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל, וְתִהְיֶה לְכֶם דִּירָה מְשֻׁלָּכֶם, וְלֹא תִצְטָרְכוּ לְגוֹר בְּשִׁכִּירוּת, וְתִזְכּוּ לְזֹרַע שֶׁל קִימָא, חַיִּים וְקִימִים, וּבֵיתְכֶם יִהְיֶה בֵּית וַעַד לְחֻכְמִים, וְתִחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלַי וְיִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִשְׁפַע עֲלֵיכֶם שְׁפַע מִפִּי אֵל עֲלִיּוֹן.

תְּשׂוֹאוֹת חַן וְתוֹדָה גְּדוֹלָה עַל הַסֵּף אַרְבַּע-מֵאוֹת חֲמֵשִׁים ש"ח

קצח   אָשֶׁר   כה תקצב   בַּנְחָל

שְׁנֵדְבָתֶם בְּעִבּוּר בֵּית־הַמִּדְרָשׁ, וּלְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת זֶה, וְנִמְסַר לְגַבְאֵי
הַצְּדָקָה בְּעִבּוּר בְּנֵית בֵּית־הַמִּדְרָשׁ הַחֲדָשׁ, וַיַּעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא,
שִׁיְהִיָּה לָכֶם כְּהֵנָּה וְכַהֲנָה, וְתוּכְלוּ לַתָּרִם עַד בְּלֵי דַי.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקצב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר מְטוֹת־מִסְעֵי, כ"ג תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ וְאִיר וַיִּזְרַח.

אֲנִי מְגִיעַ, בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, לְאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל בְּיוֹם חַמִּישִׁי, י"א
אָב לַפְּנוֹת עָרַב, וְאֲנִי חוֹזֵר, בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, חֲזָרָה לְכָאן בְּלֵיל
י"ח אָב, וְרָצִיתִי שֶׁתִּחְזֹר אֵתִי בְיַחַד.

רַק חֲזֹק וְאַמֵץ מְאֹד, וְהַחֲזֹק בְּיָרֵאת ה', וְתַמִּיד תִּזְכֹּר, אֲשֶׁר חַיִּי
הָאֵדָם מְלֵאִים נְסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְצָרִיכִים לְהִתְמוּדָד עִם כָּל מִינֵי
בְּעִיּוֹת וְכוּ', וְכִמוֹ שֶׁחָלַ מְצַלַּח אֵינוֹ בָּא אֶל הַצְּלָחָתוֹ, אֲלֵא עַל־יְדֵי
אֲמוּנִים קָשִׁים וּמְרִים, שֶׁעוֹבֵר בְּעֵת שְׁמֵתָאֲמֵן לְהִיּוֹת חָיִל, כְּמוֹ־כֵן כָּל
בַּר יִשְׂרָאֵל, מְנַסִּים אוֹתוֹ בְּכָל מִינֵי נְסִיוֹנוֹת קָשׁוֹת וּמְרִים, וּמְרִים לוֹ
הַחַיִּים מְאֹד מְאֹד, וְנִדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ אָבֵד מְנוּס וְתַקְוָה מְמַנּוּ לְגַמְרֵי
וְכוּ', עִם כָּל זֹאת מְחֻזָּק מְעַמָּד, וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר כְּלָל, רַק עוֹמֵד חֲזֹק
בְּזֶה הָעוֹלָם, בְּעִמּוּדָא תְּקִיפָה, בְּזֶה הוּא מְקַבֵּל אוֹת הַצְּטִינּוּתוֹ,
וּמְשַׁבְּחִין וּמְפַאֲרִין אוֹתוֹ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וּמְחַמֵּת שָׂרֵב הָעוֹלָם אֵינֶם
יודְעִים מְזֶה, עַל־כֵּן הֵם נִשְׁבָּרִים יוֹתֵר וַיּוֹתֵר, עַד שֶׁנִּדְמָה לָהֶם, כְּאִלוֹ
מֵהַשָּׁמַיִם רוֹצִים לְנַקֵּם בָּם וְכוּ', וְזֶה גוֹרֵם שֶׁמְתַרַחֲקִים יוֹתֵר,
וּמֵאֲבָדִים בְּיַדֵּים אֶת אוֹת הַהַצְּטִינּוּת שֶׁלָּהֶם, וְהֵבִין לְמַעֲשֵׂה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הקדוש־ברוך־הוא ירחם עלינו באלו ימי המצרים, וכבר תהיה מפלה להסמ"ך־מ"ם, ימח שמו, כי כך כתב הטור (ארח חיים, סימן תקנ): בזמן דאיכא שלום, וליכא שמד, כגון שבית המקדש קים, משמע מזה, שכל זמן שאין בית־המקדש קים, לא יהיה שלום, ולא תהיה מנוחה, ובפרט עכשו, שאנחנו סובלים מדורו של שמד, ימח שמם, הערב־רב מעבירים על הדת מליונים נשמות ישראל, ולא נוהגים להם להזכיר את שם ה', רחמנא לצלן, ומי חייב בזה? אלו הרע־בנים, שהן הן ראשי הרע־רב, ואוי לאוֹתָהּ בושָה, אוי לאוֹתָהּ חרָפָה, שכמעט כלם נפלו בעון החמור הזה של מינות וכפירות, כי מי שעוזר לאלו הרע־בנים, נתפסו במינות וכפירות.

חסדי ה' יתברך, שאין לנו שיכות עמָהם כָּלֵל, ואדרבה, אנחנו מוסרים נפשנו לחתן את ילדינו בגיל צעיר, כדי שיהיו קדושים וטהורים בקדשת הברית, וכדאי מהיום להעלים ולהסתיר וכו', ובשום פנים לא לדבר עם אף אחד, וכדאי שתזכיר זאת לבנך ולכלתך, ובפרט לאשתך, שלא תדבר עם חברותיה וכו', מה לנו ולצרה הזאת.

אודות בתך, אין מה לדאג וכו', וכדאי להתייעץ עם רופא, אני מקווה שהכל יסתדר על הצד הטוב ביותר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תקצד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מִטּוֹת-מִסְעֵי, כ"ד תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד
בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר! רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲשֶׁר
אֵין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל מְזֵה, שְׁתַּמִּיד תְּחִזּוֹק אֶת אַחֲרִים; כִּי בְּאַמַּת רַבְּנוּ
ו"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד לְדַבֵּר אֶחָד עִם הַשְּׁנִי בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ,
וּמוֹהֲרֵנוּ ו"ל הִיָּה רְגִיל לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם פִּמָּה מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
וְאִם קָרָה, שְׁיֹם אֶחָד לֹא נִכְנָסוּ אֵלָיו לְדַבֵּר מִרְבָּנוּ ו"ל, אֲזַי יֵצֵא
בַּחוּץ לְחַפֵּשׁ אֵיזָה אָדָם לְדַבֵּר מִרְבָּנוּ ו"ל, כָּל-כָּף הִיָּה אֶצְלוֹ חוֹב
גְּדוֹל לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם מִרְבָּנוּ ו"ל, וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה גַם אֶתָּה כָּל מִיָּנִי
פְּעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְדַבֵּר מִרְבָּנוּ ו"ל, וּבִכְפֹּרֶט לְחִזּוֹק אֶת הַחֲלָשִׁים, כִּי
בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, עוֹבֵר עֲלֵיהֶם מֵה שְׁעוֹבֵר, וּמוֹהֲרֵנוּ ו"ל מְבִיא
בְּלִקוּטֵי-הֶלְכוֹת (הֶלְכוֹת בִּיציִים), שְׁיֵשׁ נְשָׁמוֹת, שֶׁהֵן בְּבַחֲיִנַת בִּיציִים,
שֶׁהֵן כָּל-כָּף חֲלָשׁוֹת, שְׁבִנְקָל לְשִׁבֵר אוֹתָן, וְדִיקָא עֲלֵיהֶן אוֹרֵב
הַסֵּמ"ף-מ"ם יוֹתֵר מֵהַכֵּל. וְעַל-כֵּן אֶתָּה צָרִיף לַעֲשׂוֹת כָּל מִיָּנִי פְּעֻלוֹת
שְׁבַעוּלָם לְדַבֵּר אֶתָּם, וְאֵין אֶתָּה יָכוֹל לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גִּדְל הַשְּׁמִחָה
שְׁאֶתָּה מְדַבֵּר עִם יְדִידֵנוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר, כִּי בּוֹדָאֵי דוֹקְרִים אוֹתוֹ, וְזֵה
לֹא דְמִיּוֹן, וְאֲנִי יוֹדַע מִי דוֹקֵר אוֹתוֹ, אֲבָל מֵה לַעֲשׂוֹת? זֵה מַחְקִי
הַבְּחִירָה, שְׁיַעֲבֹר עַל כָּל אָדָם מֵה שְׁיַעֲבֹר, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁמִחִזּוֹק אֶת
עֲצָמוֹ.

רְאֵה לְהַתְחִזּוֹק לְקַבֵּל שְׁמוֹשׁ הוֹרָאָה בְּעֵנִין הַמְרָאוֹת וְכוּ',
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁתַּעֲבֹר אֶת הַמְבַּחֵן וְתִקְבַּל תַּעֲדָה, כִּי
אֲנַחְנוּ צְרִיכִים מִי שְׁיִסְתַּכַּל בְּדַבְרִים כְּאֵלוֹ, בְּכַפֵּרֶט עֲכָשׁוּ יֵשׁ אַבְרָכִים
צְעִירִים, וּמְאֹד מְאֹד צְרִיכִים אֵיזָה אַבְרָף צְעִיר שְׁיִבִין אוֹתָם, וְלִדְעָתִי,

אתה הכתבת, אתה רק תדבר אתם דבורי אמונה והשגחה פרטית

! אתה זמן ביין אנו עצמך ג'אין סוין ג'ויין וויא, ז'ג' עוי, אָשׁו וויא
תברך מחיה ומנהיה ומקנים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח,
חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו תברך, ועל-כן ראה
להחזיק מעמד, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, ואני
מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שבאמת תוכל לעבר על הכל. העקר
יהיה לך יסוד בחיים לדבר תמיד מרבנו ו"ל כל ימי חייך, ואל
תסתכל על שום בריה שבעולם, ואז תצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תקצה.

בעזרת השם תברך, יום שלישי לסדר מטות-מסעי, כ"ד תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אָל ... שְׁיחיו.

לנכון קבלתי את מכתבכם, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
מכם, ואני מאד מאד שמח שכבר נכנסת לחדש התשיעי, יעזר
הקדוש-ברוך-הוא, שתולידי בקלות, העקר אל תבלבלי את עצמך
משום דבר, תבקשי בכל יום מהקדוש-ברוך-הוא, שהכל יעבר
בקלות, לא פדאי עכשו להתבלבל מי יהיה הסנדק, ומי יהיה המוהל
וכו' וכו', צריכים רק לבקש את הקדוש-ברוך-הוא, שהכל יעבר
בקלות, ולא פדאי לעשות שום מריבות בבית, ואני מקנה להקדוש-
ברוך-הוא להיות בקשר, העקר אל תתבלבלו משום דבר.

אין אתם יכולים לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי,

רב אֲשֶׁר כה תקצו בנחל

כְּשֶׁאֲנִי רוֹאֶה שְׂיֵשׁ בֵּינֵיכֶם אֶהְבֵּה, וְאֶחָד עוֹזֵר לְשֵׁנִי, כִּי זֶה כָּל הַחַיִּים שְׁלִי, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּמִיד תִּבְשְׂרוּ לִי בְּשׂוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

נָא וְנָא הִרְגִּילוּ אֶת עֲצָמְכֶם שְׁנֵיכֶם לְדַבֵּר תְּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְכָל מֵה שְׂאֵתֶם צְרִיכִים תִּבְקְשׁוּ רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ טוֹב לְכָל, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יד) אֶת הַפְּסוּק (תְּהִלִּים קמ"ה, ט): "טוֹב הַנְּיָ"ה לְכָל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו", טוֹב הַנְּיָ"ה לְכָל — הֵן לְרַפּוּאָה וְהֵן לְפִרְנָסָה, וְהֵן לְכָל מִיָּנִי יְשׁוּעוֹת, כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא תְּמִיד טוֹב, אֲשֶׁרֵינוּ מֵה טוֹב חֲלָקֵנוּ, וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, שְׂזַכֵּינוּ לְהִתְקַרֵּב לְרַבֵּנוּ ז"ל, וּבְרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאֵנוּ לְכַבּוֹדוֹ, וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַטּוֹעִים.

נָא וְנָא תַעֲשׂוּ כָּל מִיָּנִי מֵאֲמָצִים, שְׁלֵא יִהְיוּ בֵּינֵיכֶם מְרִיבוֹת וּמְחַלְקוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקצו.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מִטּוֹת-מִסְעֵי, כ"ד תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת הַבַּעַל תְּשׁוּבָה וְכו', אֵתָה צְרִיף לְהַגִּיד לוֹ, שְׁלֵא כָּל-כָּף בְּקָלוֹת נִקְרָאִים בַּעַל תְּשׁוּבָה וְכו', יוֹתֵר מִתְּאִים הַלְשׁוֹן בַּעַל עֲבָרָה, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, כִּי עִקַּר הַתְּשׁוּבָה, גְּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן מט): כְּשֶׁאָדָם עוֹבֵר בְּאֵלוֹ הַמְּקוֹמוֹת מִמֶּשׁ, שֶׁהָיָה מִקְדָּם הַתְּשׁוּבָה, כָּל אֶחָד לְפִי מֵה שֶׁעָבַר עָלָיו בַּיָּמִים הַקּוֹדְמִים, וְכִשְׁעוֹבֵר בְּאֵלוֹ הַמְּקוֹמוֹת וְהַעֲנִינִים שֶׁהָיָה מִתְּחִלָּה מִמֶּשׁ, וְעַכְשָׁו פּוֹנֶה עֲרֵף מֵהֶם, וְכוּפָה יֵצְרוּ מִבְּלִי לַעֲשׂוֹת עוֹד מֵה שֶׁעָשָׂה, זֶה עִקַּר הַתְּשׁוּבָה שְׁלָמָה, וְרַק זֶה נִקְרָא תְּשׁוּבָה. וּמַעֲלָה גְדוֹלָה כְּשֵׁשׁ עֲדוּן יֵצֵר הַרַע

אָשֶׁר כֹּה תִקְצוּ בַּנַּחֲלָה רֹג

לְאָדָם, כִּי אַז יָכוֹל לַעֲבֹד אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ עִם הַיִּצָּר הַרַע דִּיקָא, דְּהֵינּוּ

אֲחֵר הַמֵּיתָה, וְיִהְיוּ לוֹ בְּזִיוּנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, כִּי עֲנָשׁ הַבוּשָׁה לְמַעַלָּה גְדוֹל מְאֹד מְאֹד, וְעַכְשָׁו אָדָם אֵינוֹ מִתְאַר לְעַצְמוֹ מַה זֶה בּוּשָׁה, אָבֵל לְמַעַלָּה הַבוּשָׁה מְאֹד גְּדוֹלָה, וְעַל-כֵּן תִּגִּיד לוֹ, שְׂיִחְזֹר בְּתִשׁוּבָה לְגַמְרִי, וְאִם לֹא, הוּא יִקְרָא בְּעַל עֲבָרָה, וְחִמְּנָא לְצִלָּן, וְזֶה עֲקָר הַתִּשׁוּבָה — שְׂיִחְזִיק מְעַמָּד.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי, שְׂתִכְתֵּב לִי מָה עִם סוּף הַשְּׁבוּעָה, הָאֵם יֵשׁ כְּסוּי לְטִשְׁעֵק שֶׁל עֲשָׂרִים אֶלֶף שׁ"ח.

מָה אָמַר לָךְ! אֵין לִי מַלִּים לְהוֹדוֹת לָךְ עַל כָּל הַחֶסֶד שְׂאַתָּה עוֹשֶׂה אִתִּי, וְאַנִּי מִקְנֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבִזְכוּת זֶה יִהְיוּ לָךְ יְלָדִים קְדוֹשִׁים וְטָהוֹרִים בְּקִדְשֵׁי הַבְּרִית, וְתַחֲתָנָם בְּגִיל צְעִיר, וְתִרְוָה מִהֶם רַב נַחַת, וְכֵן תִּהְיֶה לָךְ פְּרִנְסָה בְּשִׂפְעַי, וְכֵן תִּזְכֶּה לְהִרְחִיב אֶת הַדִּירָה שְׁלָךְ לְכָל הַצְּדִידִים, וּבִפְרָט לְבָנוֹת עוֹד קוֹמָה לְמַעַלָּה, כִּי כָּךְ אָמַר רַבְּנוּ וַי"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת ב', סִימָן א'): לְדוֹר בְּעֲלִיָּה הוּא טוֹב יוֹתֵר לְעַבְדוֹת הַבוּרָא יִתְבָּרַךְ מִלְּדוֹר בְּבֵית תַּחְתּוֹן.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְחַזֵּק וּלְחַזֵּק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שְׂאַנִּי מִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מִטּוֹת-מִסְעֵי, כ"ד תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... שְׂיַחֲיוּ נֹצֵחַ.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם.

חָבַל מְאֹד שֶׁ... גָּרוּ יְאִיר, אֵינּוּ נוֹסֵעַ לְאַרְץ גְּזֵרָה גְרַמְנִיָּה, יִמַּח שְׁמֵם, לְקַבֵּל אֶת הַכֶּסֶף, כִּי זֶה סֵתֵם הַפֶּסֶד מְמוֹן גְּדוֹל מְאֹד, כִּי אִם הוּא לֹא יִסַּע לְשָׁם, הַכֹּל יִלָּךְ לְאִבּוּד, וְחָבַל שֶׁהַכֶּסֶף יִלָּךְ לַגּוֹיִים, כִּי סוּף כָּל סוּף רַק הוּא הַיּוֹרֵשׁ הַיְחִידִי, וְעַל-כֵּן לְדַעַתִּי שֶׁפֶן יִסַּע, וְחָבַל מְאֹד, כִּי יִהְיֶה לָכֶם חֵלֶק בְּבִנְיַן בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שֶׁתִּזְכְּרוּ לְבָנוֹת גַּם בֵּית מִשְׁלָכְכֶם, וּמוֹהַרְנִ"ת ז"ל אָמַר, כִּי כָּל בְּתוּלֵי יִשְׂרָאֵל נִמְשָׁכִים מִבְּנֵי בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, כִּי בֵּית-הַמִּדְרָשׁ נִקְרָא מִקְדָּשׁ מְעֻט, וְכָל בְּתוּלֵי יִשְׂרָאֵל הֵם בְּבַחֲיַנַּת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וְעַל-כֵּן בְּזִכּוֹת שֶׁתִּבְנוּ וְתַעֲזְרוּ לִי לְבָנוֹת אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ הַגְּדוֹל, יַעֲזֹר לָכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁתִּבְנוּ גַם בֵּית מִשְׁלַל עֲצָמְכֶם, וְתִהְיֶה לָכֶם הַכְּנֶסֶה, שֶׁתּוֹכְלוּ לְהַשְׁפִּיר אֶת הַבַּיִת הַיֵּשֵׁן.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפִּלָּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרָכְכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תקצח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מִטּוֹת-מִסְעֵי, כ"ד תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה גִּיעֵנוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גָּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רְאֵה לְחֻזַק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי זֶה עָקָר

הַהֲצִלָּה לְאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, שְׂזוּכָה לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד. וְאִין זֹו עֲצָה

הַמַּחְלוֹת שְׂבָאוֹת לְאָדָם, הֵן רַק מִחֲמַת עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׂחוּרָה. הֵן
אָמַת שְׂפָגַם-הַבְּרִית מְכַנִּיס בְּאָדָם עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׂחוּרָה, אֲבָל עַקֵּל
תְּקוּן הַבְּרִית לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה. וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מְאֲמָצִים שְׂבַעֲוֹלָם
לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנֹדָאֵי יַעֲזֹר לָךְ, שְׂתַעֲבֹר עַל
הַכֹּל.

נָא וְנָא תַחֲזִק אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֱלֹוֵי יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל
דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמֵדְבָרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצִּלָּה נִצְחִית, הַצִּלָּה
כְּזוֹ, שְׂאִין לְתַאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, רַק דְּבוּר אֶחָד כָּבֵר מְהִפֵּךְ אֶת כָּל
הָעוֹלָמוֹת, וְאִם הָיוּ בְּנֵי-אָדָם יוֹדְעִים אֶת מַעֲלַת הַמְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ,
הָיוּ מִתְחַזְּקִים בַּעֲבוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזֹּו.

נָא וְנָא רְאֵה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, בְּאִפְּן
שְׂתַסִּים בְּכָל שְׂבוּעָה אֶת פְּרִשַׁת הַשְּׂבוּעָה, וְזֶה יוֹעִיל לָךְ הַרְבֵּה הַרְבֵּה
לְצִאֵת מִכָּל הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאִנִּי
מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדֶךָ, שְׂתַצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצִּלָּה מִן הַשְּׂמִים...

כה תקצט

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׂלִישִׁי לְסֵדֵר מִטּוֹת-מִסְעִי, כ"ד תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

שְׁלַחְתִּי אֶת כָּל הַמְּכַתְּבִים לְ... גֵּרוֹ יְאִיר, כִּי לֹא עָבְרוּ הַמְּכַתְּבִים

אָצֶלֶךְ, וַיֵּשׁ שָׁם מִכְתָּב דְּחוּף, שְׁאַתָּה צָרִיךְ לְמַסֵּר לְ... גֵּרוֹ יְאִיר, כִּי אַחֲיו נִדְב 450 ש"ח בְּעֵבוֹר בְּנִין בֵּית-הַמִּדְרָשׁ.

בְּעֵנִין ... גֵּרוֹ יְאִיר, זֶה לֹא דְמִיּוֹן, יֵשׁ כַּמָּה אַנְשִׁים שְׁאוּהָבִים לְדַקֵּר אוֹתוֹ, כִּי הוּא יְהוּדֵי תָמִים, יוֹשֵׁב לוֹ בַּפְּנֵה, וְיֵשׁ לוֹ אֶת הַתְּפִלָּה בְּעֵשְׂרָה מִיָּנִי נְגוּנִים, וְאֵינּוּ נוֹגַע בְּאֶף אֶחָד, וַיֵּשׁ כַּמָּה שְׁאוּהָבִים לְצַעֲרוֹ וְלְדַקֵּר אוֹתוֹ וְכוּ', וְכַמָּה יְכוֹל אָדָם לְסַבֵּל!?

אוֹדוֹת ... גֵּרוֹ יְאִיר, צָרִיכִים רַק לְחַזֵּק אוֹתוֹ, שְׂיִכְבֵּד אֶת חֲמִיו וְחַמּוֹתוֹ, כִּי הֵם מְבַגְרִים, וְצָרִיכִים אֶת הַכְּבוֹד שְׁלָהֶם, וְעַל-כֵּן לָמָּה לֹא לְתַתּ לָהֶם.

... סֶתֶם רוֹצֵה לְחַלֵּב אוֹתְנוּ, כִּי לֹא מַגִּיעַ לוֹ בְּשֵׁלֵב זֶה.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תר.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסִדְרַ מְטוֹת-מִסְעִי, כ"ה תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל יְדִידֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

עֲכָשׁוּ מְצִאתִי אֶת הָעֲמוּדִים לְתַקֵּן בְּעֲמוּד רצ"ה, לְהַשְׁאִיר כָּמוֹ שֶׁהוּא בְּעֲמוּד ש"ו, בְּעֵנִין הַקְּרִבְנוֹת זֶה רַק שֶׁגָּרָא דְלִישְׁנָא וְכוּ', וְכֵן בְּעֲמוּד קי"ז הַכֹּל בְּסִדְר, בְּעֲמוּד רכ"א תִּקְנֵתִי וַיֵּשׁ אוֹמְרִים וְכוּ' ג' סְעֻדוֹת מְלֻחָה מְלֻכָּה, בְּעֲמוּד רי"א זֶה בְּסִדְר, כִּי כָּף כְּתוּב בַּפְּסוּק עֲשִׂרִים וְאַרְבַּע אֶלֶף, וְאַנְחֲנוּ לֹא נִכְנָסִים פֹּה לְדַרְשׁוֹת, אַקְנֶה שְׁתַּבִּינְ.

הַיּוֹם אֲנִי שׁוֹלַח לָךְ אֶת קְרִיאַת שְׁמַע גְּמוּר, וְלָכֵן תּוֹכַל לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַפְּרוֹשׁ מִשְׁמוּנָה עֲשִׂרָה תַּקַּח מְעַרְבִית כָּמוֹ שְׁדַבְּרָנוּ.

אֲשֶׁרִינוּ שְׂזַכִּינוּ לִידַע מְרַבִּי כְּזֶה, נֹא לְכַתֵּב מֵה חֲדָשׁוֹת בְּעֵנִין

הפגוע, רחמנא לצלן, לא עלינו, הקדוש-ברוך-הוא יציל את עם

... ..

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות-מסעי, כ"ה תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה יחולו על ראש האי גברא רבא, הרב הגאון, ידיו רב לו בפלפולא דאורייתא, חובר חבורים מחכמים, יורד לעמקא דשמעתא בדרך נפלאה מורנו הרב ... שליט"א.

לנכון קבלתי את שני חלקי ספריו הנפלאים שוי"ת "אבני חפץ", ומאד אני מתפעל מישר שכלו, איך שלן בהלכה בדרך ישרה וסברא נכונה, וכשפתחתי את ספרו, בדיוק נפתח בתשובה ל"א, חלק ב', בפה שדן בענין שעון מעורר בשבת, ודעתו להתיר. ובאמת כבר קדמו המהרש"ג בתשובותיו, חלק ב', סימן קט, ומחדש בענין 'מכבה ומבעיר', דעקר המלאכה הנאמרת מסיני, ונלמדת ממלאכת המשכן, הוא שלא יבעיר אדם אש בידיו, וכן שלא יכבה בגופו, והמלאכה נגמרת תכף בשעת מעשה, אם פן הוי המלאכה רק באפן זה, אבל אם לא נעשה המלאכה תכף, לא הויא דומיא דמלאכת המשכן, ושוב אינו חייב, עין שם; ולפי זה מה דעתו, אם אחד הולך לישן בשבת, ומכין את השעון מעורר באמצע השבת לעוד שעתים, ומדוע יהיה אסור, איזה אסור יש בדבר? הלא אינו בכלל מבעיר ומכבה, וכן מה שדן שם בתשובה בענין עונסערינג מאשין, לכאורה זה דבר פשוט, שאסור לעשות מסחר בשבת באיזה אפן שרק יהיה, כמו שפכתתם להביא ראיה מהמכילתא, אבל שאלתי היא, וכבר שאלתי דבר זה מפי כמה מורי הוראה, ולא היה בפיהם תשובה שלמה, מה בענין פקס מאשין, האם מתר לשלח מכתב בערב שבת מחו"ל לארץ ישראל, כי שם כבר ליל שבת, וכן להפוך, האם מתר

רח   אָשׁר   כה תרב   בַּנְחָל

לְשַׁלַּח מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת לְחוּ"ל, שְׁשָׁם עֲדִינן שַׁבַּת, וְאוֹדָה לוֹ אִם יִבְרַר לִי הַלָּכָה לְמַעֲשֶׂה, כִּי זֶה דְבַר מְאֹד שְׂכִיחַ, שְׁאֶחָד צְרִיף לְהוֹדִיעַ לְזוּלָתוֹ אֵיזָה עֲנִינן דְּחוּף וְכוּ', לֹא מִשָּׂא וּמִתָּן, שְׂזָה לְכַאוּרָה אָסוּר כַּנ"ל.

הַמְצַפָּה לְשִׁמְעַ חַוַּת דְּעַתּוֹ בְּכָל זֶה,
וּמְבָרְכוֹ בְּלֵב וּנְפֶשׁ בְּכַרְפַּת הַתּוֹרָה...

פֶּה תִקְבַּל רְצוּף סְכוּם פְּעוּט בְּעִבוּר הַסְּפָרִים.

כה תרב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מְטוֹת־מִסְעִי, כ"ה תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיַחֲיוּ נִצְחָה.

בְּאֵתִי לְבָרֶךְ אֶתְכֶם בְּכַרְפַּת "מִזֵּל טוֹב" חֲמָה וּלְכַבִּית עַל הַלְדָּת בְּנַכְסֵי, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁתִּזְכְּרוּ לְהַכְנִיסוּ בְּבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אַבִּינוּ בְּעַתּוֹ וּבְזַמְנוֹ, וְתִרְוּ מִמֶּנּוּ רַב נַחַת.

נָא וְנָא תִתְחַזְּקוּ וְאֵל תִּפְתָּדוּ מִשׁוּם דְּבַר.

רְאֵה ... הִיָּקֵר! 'לְגַנְב' זְמַן בְּכָל יוֹם לְלַמּוּד הַתּוֹרָה, כִּי מַה נִּשְׁאָר מִהָאָדָם? רַק מַה שְׁלֹמֵד תּוֹרָה, כִּי הַתּוֹרָה הִיא תִיַּינּוּ וְאֶרְךְ יַמֵּינוּ, וְעַל־כֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן! תִּרְאֶה 'לְגַנְב' בְּכָל יוֹם זְמַן, כְּמוֹ שְׁפָרַשׁ רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רַפֵּד), שְׁשׂוֹאֲלִים לְאָדָם: 'קְבַעְתָּ עֵתִים לְתוֹרָה', וּפְרַשׁ רַבְּנוּ ו"ל, שְׁשׂוֹאֲלִים אוֹתוֹ, אִם 'אֲנִיבְתָּ' עֵתִים לְתוֹרָה, כִּי אָסוּר לְעַבֵּר יוֹם אֶחָד מִבְּלִי לְמוּד מְקַרָּא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ, אִפְלוּ מַעַט דְּמַעַט, וְזוֹ סִגְלָה מְאֹד לְנַפְשׁ.

רְאֵה לְהַתְּבוּרָד עֲצָמָךְ עַל הַהָר, וְאִפְלוּ דְבוּר אֶחָד שְׁמִדְבָרִים אֵל

אָשֶׁר   כה תרג   בְּנַחֵל   רט

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְחוֹזְרִים עַל זֶה פְּעָמִים אֵין מְסַפֵּר, זֶה עוֹשֶׂה
הַיְחָדְשׁ בְּרוּךְ לְעוֹלָם

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מִטּוֹת-מַסְעֵי, כ"ה תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לֵיּוֹת אַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב",
הַיְחָדְשׁ עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָכֶם עַל כָּל הַחֶסֶד
חֲנֹם שְׂאַתֶּם עוֹשִׂים עִמִּי, לְעֶזֶר לִי לְבָנוֹת אֶת בֵּית-הַמְדְּרָשׁ, וְאִישׁ
אִישׁ עַל בְּרַכְתּוֹ יְבוֹא, וּבּוֹדָאֵי לֹא תִפְסִידוּ מְזֵה שְׂתַרְמְתֶם וְאַתֶּם
תּוֹרְמִים בְּעֶבּוֹר בְּנֵי בֵּית-הַמְדְּרָשׁ הַנִּקְרָא עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר
הַבְּנֵי הַזֶּה יִהְיֶה כְּלוּל מִתּוֹרָה וְעִבּוּדָה וּגְמִילוּת חֲסָדִים, שְׂהֵם
הַשְּׁלֵשָׁה עֲמוּדִים שְׂהָעוֹלָם עוֹמֵד עֲלֵיהֶם, וּבּוֹדָאֵי תִקְבְּלוּ חֲזָרָה אֲלֵי
פְּעָמִים כְּכֹה, וְכַמְאַמֵּר רַבְּנוּ ז"ל: "מִמֵּי שְׂאַנִּי מְקַבֵּל אֲנִי נוֹתֵן".

פֶּה בְּאַתִּי עֲכָשׁוּ לְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּיַחַד, הַגִּיעַ עַל
הַחֲדָשׁ הַזֶּה חֲשָׁבוֹן שֶׁל חֲשֵׁמֶל בְּסֵף 3700 ש"ח, כִּי מִשְׂתַּמְשִׁים כָּל
הַיּוֹם עִם הַמְזוּגָנִים, וְתִהְיֶה לְאֵל, לוֹמְדִים, אֲבָל הוֹלְכִים לְנִתְק לָנוּ
אֶת הַחֲשֵׁמֶל, וְהַפִּיס רִיק וְאֵין בּוֹ, כְּסָפֵי הַקְּפוֹת רִיקוֹת, וְלִכֵּן אֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמִתְחַנֵּן מֵאַת כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂתַצְטַרְפוּ בְּיַחַד כְּדִי
לְשַׁלֵּם אֶת חוֹב הַחֲשֵׁמֶל, שְׂלֹא יִנְתְּקוּ לָנוּ אוֹתוֹ, וְזוֹ צְדָקָה בְּעֶבּוֹר
תְּלַמוּד-תּוֹרָה דְּרַבִּים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלַּתִּי שְׂאַנִּי
מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל, שְׂכַבֵּר נִזְכָּה לְצִאת מִהַדְּחָקוֹת וְהַצָּרוֹת, וְיִתְרַחֵב לָנוּ
בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.

הַמְאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תרד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר מִטּוֹת־מִסְעֵי, כ"ה תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

רק חֹזֶק וְאַמֶּץ, וְאֵל תִּפְחַד מְשׁוּם דְּבַר, תִּשְׁתַּדֵּל לִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וּתְהִלָּה לְאֵל, אֶתָּה זוֹכֵה לַחֲתֹן אֶת הַיְלָדִים סָמוּךְ לְפָרְקֶם, זוּ צְרִיכָה לִהְיוֹת לְךָ הַשִּׂמְחָה הַכִּי גְדוֹלָה, כִּי אִם בְּנֶךְ ... גֵּרוּ יְאִיר, לֹא הִיָּה מִתְחַתֵּן, אִזּוּ הָיָה לְךָ בְּעִיּוֹת רְצִינִיּוֹת, וְכַכֵּה בְרוּךְ ה' הוּא הַתְּחַתֵּן, אֶתָּה מְאֹשֶׁר, וְהוּא מְאֹשֶׁר, וְכָל הַמְשַׁפָּחָה מְאֹשֶׁרֶת, רַק צְרִיכִים לְהִזְהִיר מֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה לֹא לְהִכְנֹס בְּשׁוּם מַגָּע וּמִתֵּן עִם הַעֲתוּנָאִים הָאֵלֹה.

נָא וְנָא תַחֲזֹק אֶת עֲצָמֶךָ, וְתִרְאֶה 'לְגַנֹּב' בְּכֹל יוֹם שְׁעוּרִים בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, וּבְגִמְרָא, וּבְמִדְרָשׁ, אֲפִלוּ מְעַט דְּמַעַט, וְתִצְלִיחַ דִּרְבֶּךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תרה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר מִטּוֹת־מִסְעֵי, כ"ה תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ אֵל ... שְׁיַחֲיוּ.

הִנֵּה פֹה אֲנִי שׁוֹלַח לְכֶם פְּרִשֶׁת "וְאֶהְבֶּתָּ" עִם הַפְּרוּשׁ, אֶקְוֶה שְׁתּוּכְלוּ לַעֲשׂוֹת אֶת הָאוֹתִיּוֹת אֲב"ג ית"ץ וְכוּ', עַל תְּבוֹת פְּרִשֶׁת "וְאֶהְבֶּתָּ", וְתִשְׁלְחוּ לִי אֶת זֶה, וְתַחֲכוּ עוֹד עַל פְּרִשֶׁת "וְהִיָּה אִם שְׁמוּעַ" וּפְרִשֶׁת "וַיֵּאמֶר", שְׁבִזָּה יִגְמְרוּ כָּל הַפְּרוּשִׁים, וְתִגִּיעוּ כְּבָר עַד קְרִיאַת הַתּוֹרָה, וּבְמִשְׁךָ הַיּוֹם אֲשַׁלַּח לְכֶם אֶת זֶה, כִּי אֲנִי מְאֹד רוֹצֶה לְגַמֵּר עִם הַמְחִזּוֹר מֵהַ שְׁיִוִּתֵר מֵהַר, וְלֹא לַחֲכוֹת עַד הַרְגָע הָאֲחֵרוֹן.

אֲשֶׁר   כה תרו   בנחל   ריא

אם תגמרי את הקונטרס "אהבת ישראל", נא לשלח בפקס
העמודים גדולים ואני אחזיק מה שחבר ורני את המראה מכומות

שְׁלַחְתִּי אֶת כָּל הָעֲמוּדִים שֶׁל הַלֵּיחַ שְׁנַת תִּשְׁנ"ח, וּכְדַאי לְבַקֵּשׁ אֶת
... גֵּרוֹ יֵאִיר, שְׁיַעֲבִיר לָךְ אֶת זֶה.

מָה אָמַר לָכֶם! אֵין מְלִים בְּפִי לְהַסְבִּיר לָכֶם אֶת הַשְּׂמִיחָה שְׁיִישׁ
לִי, שְׁאַנִּי רוֹאָה אֶת הַמַּחְזוֹר יוֹצֵא מִהַדוּרָה חֲדָשָׁה עִם הַמוֹן תְּקוּנִים
וְהוֹסְפוֹת, וְכָל אֱלוֹ הַחַדוּשִׁים הַחֲדָשִׁים וְהַהוֹסְפוֹת יִכְנָסוּ, בְּעִזְרַתוֹ
יִתְבָּרֵךְ, בְּתוֹךְ הַסְּדוּר שְׁנֵדָפִים, וְעַל-כֵּן כָּל הַיְגִיעָה וְהַטְרָחָה שְׁיִישׁ לִי
עֲכָשׁוּ בַּמַּחְזוֹר, נַחֲסֵף בַּסְּדוּר.

אֲשֶׁרִיכֶם וְאֲשֶׁרִי חֲלַקְכֶם, שְׁאַתֶּם זוֹכִים לְהַתְעַסֵּק עִם אוֹרוֹת
צַחְצַחוֹת כְּאֵלוֹ, אוֹרוֹת עֲלִיוֹנִים שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר הִלְבִּישׁ אֶת
אַמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּלְבוּשִׁים פְּשׁוּטִים, שְׁגַם הִרְחֹקִים
וְהַשְּׁבוּרִים וְכו', גַּם-כֵּן יִשְׁיֵגוּ הַשְּׁגַת אֱלֻקוֹת, אֲשֶׁרִיכֶם וְאֲשֶׁרִי
חֲלַקְכֶם!

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תרו.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר מִטוֹת-מִסְעִי, כ"ה תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... תַּחֲיָה.

אַקְנֶה שְׂשֻׁמְעָתָ אֶת הַשְּׁעוֹר וְתַקְתִּקְתָּ אֶת זֶה, יַעֲזוֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שְׁנוּכַל לְהַכְנִיס אֶת הַדְּבוּרִים הָאֵלוֹ בְּתוֹךְ לְבָנוּ, עֲכָשׁוּ אָנִי
חוֹשֵׁב הָאֵם שִׁיף לַעֲשׂוֹת מְזֶה גַם-כֵּן קוֹנְטְרַס, הֵינּוּ מְלַבֵּד הַשִּׁיחוֹת,
לַעֲשׂוֹת גַּם קוֹנְטְרַס.

ריב אֲשֶׁר כה תרז — כה תרח בַּנְחַל

בעוד כמה שעות, בעזרתו יתברך, אני אשלח לך את כל הקריאת שמע, וכך יהיה גמור כל המחזור עד תקיעת שופר, ששם אני רוצה להוסיף עוד דרוש אחד.

המחכה לתשובה...

כה תרז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר מטות-מסעי, כ"ו תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אָל ... גרו יאיר.

ראה להודיע לי, אם קבלת את ההלואה מ... שתחיה, וצריכים לשלם את חשבון הטלפון, שלא יהיו לי אחר-כך בעיות, וכן מה בקשר לחשמל, האם אנשי שלומנו עוזרים או לא?

אתה צריך להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, וזכור מה שדברנו אתמול, שאסור לשנא את עצמו, כמו שאסור לשנא את זולתו, וזה עקר הלמוד של רבנו ז"ל, שאדם יאהב את עצמו, ויאהב את אחרים, וזה תלוי זה בזה, כמובא (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), שצריכים לדון את אחרים לכף זכות, וצריכים לדון את עצמו לכף זכות, וכשהולכים בצורה כזו, אז מצליחים — בין בגשמי ובין ברוחני.

נא להודיעני על כל הנ"ל בהקדם האפשרי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תרח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר מטות-מסעי, כ"ו תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אָל ... שיחיו נצח.

באתי לברך אתכם ברפת "מזל טוב" חמה ולבבית, על

אָשֶׁר   כּה תרט   בְּנַחֵל   ריג

שְׁהַכְנַסְתֶּם אֶת נַכְדֵּיכֶם לְבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ, יְעֹזֵר הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּרְוּוּ רַב גַּחַת מִמֶּנּוּ וּמִכָּל יוֹצְאֵי חַלְצִיכֶם, וְתִהְיֶה תְּמִיד

בְּיָשׁוּבֵנוּ — קְשָׁשׁוּנוֹן מִגְּזָרֵי יָמֵינוּ וְגַם שִׁשְׁמִיזָה יְהִי לְבָרְכָה
אוֹתוֹ, וְאֶנְחֵנוּ צְרִיכִים הַרְבֵּה הַתְּחִזְקוֹת בְּזֵה הָעוֹלָם, שְׁלֹא יִשְׁבוֹר
אוֹתָנוּ שׁוּם דָּבָר, וְאֵל כָּל זֶה יְכוּלִים לְזַכּוֹת רַק אִם אָדָם מְדַבֵּק אֶת
עַצְמוֹ אֶל אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, לִידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדַע, אָשֶׁר אֵין
בְּלַעַדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְדָבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מֵעַצְמוֹ, אֶלֶּא
בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיוֹן.

הַמַּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּה תרט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר מְטוֹת-מִסְעֵי, כ"ו תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שְׂיִחֵיו
נִצַּח.

בְּאֵתִי לְבָרוּךְ אֶתְכֶם בְּרִפְת "מִזֵּל טוֹב" חֲמָה וּלְבָבִית עַל
שְׁהַכְנַסְתֶּם אֶת נַכְדֵּיכֶם לְבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ, יְעֹזֵר הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּרְוּוּ רַב גַּחַת מִמֶּנּוּ וּמִכָּל יוֹצְאֵי חַלְצִיכֶם, וְתִהְיֶה
הַהַצְּלָחָה וְהַבְּרָכָה מְצוּיָה תְּמִיד בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם.

נָא וְנָא רְאוּ לְהַתְחַזֵּק יַחַד בְּאַהֲבָה גְּדוֹלָה, וְתַעֲזְרוּ אֶחָד לַשֵּׁנִי,
וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחוּ בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחֵנוּ. כִּי עַקֵּר הַהַצְּלָחָה בְּזֵה
הָעוֹלָם רַק כְּשֶׁמִּתְחַזְּקִים אֶחָד עִם הַשֵּׁנִי.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי

ריד אָשׁר כה תרי — כה תריא בַּנְחַל

מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְלִיחוּ דַרְכְּכֶם תָּמִיד, וְלֹא תִחְסַר לָכֶם שׁוּם פְּרִינָסָה.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תרי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מְטוֹת-מִסְעֵי, כ"ו תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלַח יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׁיִחִיו נְצַח.

נָא וְנָא הִרְגִילוּ אֶת עַצְמְכֶם תָּמִיד לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח וּלְפָאֵר אֶת הַבוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ — עַל כָּל הַחֲסָדִים וְהִרְחָמִים גְּמוּרִים שְׁעָשָׂה אֶתְכֶם. בְּדַרְדָּךְ כָּלֵל אֲנַחְנוּ רוּאִים, שְׁבִנִי-אָדָם הֵם רַק בּוֹכִים וּמִתְלוֹנְנִים עַל שְׁלֹא הוֹלֵךְ לָהֶם כְּמוֹ שֶׁהֵם רָצוּ, אָבֵל אֵף אֶחָד אֵינוֹ תוֹפֵס אֶת גְּדֵל הַנְּסִים וְהַנְּפִלְאוֹת, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה עִם כָּל אֶחָד. אַתֶּם צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם רַק לְהִתְחַזֵּק, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבָר.

רְאֵה 'לְגִנְב' זְמַן בְּכָל יוֹם לְלַמֵּד תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי הַתּוֹרָה הִיא חֻקְמַתָּה יִתְבָּרַךְ, וְאֲשַׁרִּי מִי שְׁאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ, וְלוֹמֵד בְּכָל יוֹם תּוֹרָה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תריא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מְטוֹת-מִסְעֵי, כ"ו תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... תְּחִיָּה.

כָּבֵר כְּמָה פְּעָמִים קְבַלְתִּי אֶת מְכַתְּבֶךָ, וְלֹא הָיָה הַפְּנָאִי לְהִשִּׁיבֶךָ, וּבְכַפְרֵט שְׂאֵת כָּל-כָּף מִתְלוֹנְנֵת וְכוּ'.

מָה אָמַר לָךְ! אֶת צְרִיכָה לְקַחַת אֶת עֲצֻמָּךְ בְּיָדְךָ, תַּעֲזֹבִי כָּבֵד
וְיָשִׁיב לְךָ הַיָּדָיִם וְיִשְׁמַח בְּיָדְךָ וְיִשְׂמַח בְּיָדְךָ וְיִשְׂמַח בְּיָדְךָ וְיִשְׂמַח בְּיָדְךָ

הוא.

הנה הקדוש-ברוך-הוא עֹזֵר לָךְ, שְׁשָׁנֵי הַיָּלָדִים שְׁלָךְ הִתְחַתְּנוּ
בְּסִימָן טוֹב וּבְמִזֵּל טוֹב, וְהֵם מְאֹד שְׂמֵחִים וְעֵלְיוֹנִים, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנָּה,
שְׁבִקְרוֹב מְאֹד גַּם בְּגוֹף הַשְּׁלִישִׁי ... גֵּרוֹ יָאִיר, גַּם-כֵּן יִתְחַתֵּן, וְעַל-כֵּן
לָמָּה אֶת צְרִיכָה לְהִיּוֹת בְּעֲצָבוֹת וּבְמַרִירוֹת, עֲלִיךְ לְהִבִּין, כְּמוֹ שְׁאָסוּר
לְשָׂנֵא אֶת זוּלָתוֹ, כֵּן אָסוּר לְשָׂנֵא אֶת עֲצָמוֹ, אֶת שׁוֹנֵאת אֶת עֲצָמָךְ,
וּבְשִׁבִיל זֶה אֶת גּוֹרְמַת לְעֲצָמָךְ כָּל מֵינֵי צְרוֹת וְיִסוּרִים.

תְּשַׁלְּמִי עִם בְּעֵלְךָ, תַּעֲזֹבִי אוֹתוֹ כָּבֵד, וְתַחֲיוּ חַיִּים נְעִימִים, חַיִּים
שֶׁל אֶשֶׁר, וְתַהֲיִי הִכִּי מְאֻשְׁרַת בְּחַיִּים.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלְתִּי שְׁאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי בְּחַיִּים, וְשֶׁתְּהִי לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה
בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצִּלָּחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תרבי.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מְטוֹת-מִסְעֵי, כ"ו תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם בְּרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ.

לֹא כָּל דְּבָר אֲנִי יְכוּל לְכַתֵּב, וְלֹא עַל כָּל דְּבָר אֲנִי יְכוּל לְעֲנוֹת,
וְדִי לְחַפְּיָמָא.

אין לתאר ואין לשער את גדל הנחת-רוח, שאתה גורם לי בזה שאתה מתעסק בבנין בית-המדרש, ואתה עוזר לי בענייני הפספים, ומה הייתי עושה בלעדך, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתמיד תהיה לי לעזר, ובזכות זה הקדוש-ברוך-הוא יבנה גם את ביתך בלי שום חובות, ותתרחב דעתך ודעת אשתך, ולא תחסר לכם פרנסה כלל.

דברתי עם ... תחיה, והיא תדע בעוד שבוע סופית, מה עם מטוס בעבור מאה וששים אנשים, דרך הסוכן נסיעות שלה לנסע לראש השנה לאומן, ולדעת, זה יהיה מאד מאד זול, ולכן כדאי לחכות עוד, כי מטוס אחד בודאי בלי שום ספק אנחנו יכולים למלא, ובפרטיות, שאנחנו צריכים את המטוס למלאות גם עם ספרים, ספרי רבנו ז"ל ומחזורים וכו' וכו'.

רק חזק ואמץ, ותחזק את אשתך, ואם תחזק את אשתך להיות בשמחה, אז גם לך תהיה שמחה, והעולה על הכל — ראה לחזק את האברכים הצעירים, כמו שאתה כותב לי, וזה עקר החיות שלי — כשמחזקים אותם, פי חבל מאד שלא קבלו את דברי בשעה שלמדו אצלי, אז הם חשבו שאני מדבר סתם וכו' וכו', ועכשו הם רואים שהחיים לא כל-כף קלים כמו שחשבו, ואם היו לומדים את העצות כפי שמסרתי להם, היה עובר עליהם אחרת לגמרי החיים, ולכן ראה לחזק ולעודד ולשמח אותם, ותדבר לפניהם את הדבורים האלו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תריג.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר מטות-מסעי, כ"ז תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד, הרב ... גרו יאיר.

לְנֹכַח קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְהִנֵּה אֲנִי מְבַרֵךְ אוֹתְךָ בְּכִרְפַּת "מִזֵּל

שְׂאוּמֵר אַחֲרַת, וְשׂוּמֵר נִפְשׁוֹ יִרְחַק מֵרַע.

אֵין מַלִּים בְּפִי לְהוֹדוֹת לְךָ עַל כָּל הַחֶסֶד, אֲשֶׁר אָתָּה עוֹשֶׂה אֵתִי, שְׂאֵתָּה מִחֲדִיר אֲוִירָה שֶׁל תּוֹרָה וַיִּרְאֵת שָׁמַיִם בֵּין אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וַיְצַרִּיכֵם תָּמִיד לְדַבֵּר רַק מִזֶּה, לְעוֹרֵר וּלְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ וּלְשַׁמַּח אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּבִפְרָט אֶת אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׂגָרִים פֹּה בְּמִדְבָּר שָׁמַיִם, וְעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד מֵה שְׂעוֹבֵר וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן אֲשַׁרִּי מִי שֵׁשׁ לוֹ מְלָה טוֹבָה לְכָל אֶחָד מֵאֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְהוּא דֵּן אוֹתָם לְכַף זְכוּת, וּמְעוֹרֵר וּמְחַזֵּק וּמְעוֹדֵד וּמְאַמֵּץ וּמְשַׁמַּח אֶת כָּל אֶחָד.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ לְהַתְּבוֹדֵד אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כָּל תְּפִלָּה וּתְפִלָּה שְׂמִבְּקָשִׁים אוֹתוֹ יִתְּבַרֵךְ — נִשְׁמַעַת וְנִתְקַבְּלָת, וּלְבִסוּף כֵּד חַס גְּבִיָּה אֵיתְּהַפֵּךְ (לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב'), וְכָל זֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי תְּפִלָּה, כִּי עַל-יְדֵי תְּפִלָּה יְכוּלִים לְהַפֵּךְ אֶת מִדַּת הַדִּין לְמִדַּת הַרַחֲמִים, וּבְיָדָיו לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חֲפֵץ חֶסֶד הוּא, וְרוֹצֵה לַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִם כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, רַק הוּא מְחַכֶּה וּמְצַפֶּה שְׂיִבֹאוּ וַיִּתְּפַלְּלוּ אֵלָיו וַיִּבְקָשׁוּ, לְכֵן רְאֵה לְבַקֵּשׁ אוֹתוֹ יִתְּבַרֵךְ כָּל מֵה שְׂאֵתָּה צָרִיךְ, וְסוּף כָּל סוּף תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שֵׁעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמְּאַחַל לְךָ שְׁבַת שְׁלוֹם...

כה תריד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְּבַרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְר מְטוֹת-מִסְעֵי, כ"ז תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

בָּאתִי לְבָרוּךְ אוֹתָךְ בְּרַפְת "מִזֵּל טוֹב" חֲמָה וּלְכַבִּית לְרַגְלֵי הַפְּנִסָּךְ
לְעַל הַמְצוּוֹת, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּקַּח אֶת עֲצֻמְךָ בְּיָדֶיךָ,
וְתִהְיֶה בְּחֹר רְצִינִי, כִּי עֲכָשׁוּ אֶתְּהָ יוֹצֵא מִהִלְדוֹת, וְנִכְנַס לִימֵי
הַבְּחָרוֹת, וְתִשְׁמַר מְאֹד מְאֹד לֹא לְדַבֵּר עִם תְּפִלִּין, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהַנִּיחַ
שְׁנֵי זִוגוֹת תְּפִלִּין — שֶׁל רֶש"י וְשֶׁל רַבֵּנוּ תָּם, כְּרַצוֹנוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל,
וְאִם תַּעֲשֶׂה לְעֲצֻמְךָ גְּדֵר לֹא לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין בְּלִי טְבִילַת מְקוּנָה כָּל יְמֵי
חַיֶּיךָ, אִזּוּ יִפְתַּח לְכַבְּךָ לְתוֹרָה וּלְיִרְאַת שָׁמַיִם.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ בְּלִמּוּדֵי וּבְיִרְאַת שָׁמַיִם, וְתִזְכֶּה
לְהִיּוֹת עוֹבֵד ה' בְּאַמְתָּ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

כה תרטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרַת מִטוֹת-מִסְעֵי, כ"ז תמוז
ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֵין מַלִּים בְּפִי לְהוֹדוֹת לְךָ עַל כָּל הַחֲסָד שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּדִי,
שֶׁהִטְשָׁעַק שֶׁל עֲשָׂרִים אֶלְף ש"ח סֶלֶק הַיּוֹם, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שֶׁכִּמוּ שֶׁעָשִׂה אֶתְּנוּ נִסִּים עַד עֲכָשׁוּ, יִמְשִׁיף לַעֲשׂוֹת לָנוּ נִסִּים, כִּי
אֶתְּהָ צְרִיף לְהַבִּין, שֶׁהַכֹּל נִס אֶחָד גְּדוֹל, כִּי אֵין בְּיָדֵי לְפָרֵט אֶפְלוּ
שְׁוֵה פְּרוּטָה, וּמָה נַעֲשֶׂה? כִּי הוֹלֵךְ דְּבַר רַבֵּנוּ ז"ל, אֶת הַפְּסִיעָה
הַרְאִשׁוֹנָה רוֹאִים וְלֹא יוֹתֵר, כִּמוּ שֶׁגָּלָה לָנוּ מוֹהֲרַנְיָת ז"ל.

נָא וְנָא רְאֵה לְחִזְק אֶת עֲצֻמְךָ, וְתִחַזַּק אֶת אִשְׁתְּךָ, וְתִשְׁמַחְהָ

אֲשֶׁר כַּה תֵּרְטֹז בְּנַחֵל רֵיט

וּתְעוּדָה, שְׁבוּדָאֵי תַתְחִילוּ לְבָנוֹת, וְאֵל תִּשְׁבֵּר מְשׁוּם דְּבָר, כִּי סוּף

פְּרוּטוֹת אֲנוֹת, כִּי סוּף כֵּל סוּף לְכַשׁוֹן שְׁשֶׁאֵינָם בְּעֵינֵי הַיְיָ וְשֵׁשׁ
אֶלֶף ש"ח לְמִשְׁפַּח פְּחוֹת מְחֻדָּשִׁים, לְדַעֲתִי, זֶה כָּבֵר מְגֻזֵם, אֲנַחְנוּ
שׁוֹבְרִים אֶת הָרֹאשׁ אֵיף לְהַשִּׁיג אֶת הַפֶּסֶף, שֶׁהוּא יִשְׁבֵּר אֶת הָרֹאשׁ
לְכָל הַפְּחוֹת לְבָנוֹת, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהִיּוֹת מְאֹד מְאֹד חֲזָקִים בְּזֶה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלַּתִּי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָה, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְּךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחֵל לְךָ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כַּה תֵּרְטֹז.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר מְטוֹת-מִסְעֵי, כ"ז תמוז
ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

פֶּה תִקְבַּל עוֹד שְׁלִשָּׁה דְפִים עַל "אֵין בְּאַלְקִינוּ", תְּדַפְּסוּ כָּבֵר
בְּמִקוּמוֹ לְפָנַי שְׂיֵאבֵד.

רְאוּ לְחִזֵּק אֶת עֲצַמְכֶם עַל פְּעֻלַּתְכֶם, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שֶׁבְזִכּוֹת זֶה תִזְכּוּ לְרוּחַ נַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם.

אֵין מְלִים לְהַסְבִּיר לָכֶם עַל גִּדְּלֵי הַזִּכּוֹת הַזֵּה שְׂאַתֶּם עוֹסְקִים
בְּהַדְפַּסַּת סִפְרֵי רַבָּנוּ ז"ל, כִּי אַתֶּם מְמַשׁ מְחִיִּים גְּפִשׁוֹת, וְכָל הַזִּכּוֹת
עֲלֵיכֶם, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ אֲלֵפִים וְרַבְבוֹת נְשָׁמוֹת, שְׁמִחִים עֲצַמֶם
רַק מִהַסְפָּרִים, וְכָל הַתְּחִזְקוֹתֵם בְּתוֹרָה וּבַתְּפִלָּה וּבִקְיֻם הַמְצוּוֹת, זֶה

רכ אָשֶׁר כה תריז — כה תריח בַּנַּחַל

רק על-ידי הספרים האלו, ובפרטיות חזוק אמונה ברורה ומזפכת, זה הם מקבילים מהספרים האלו.

המאחל לכם שבת שלום...

נא לשלח העתק מ'אין כאלקינו', כדי להגיה.

כה תריז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר מטות-מסעי, כ"ז תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להחזיק מעמד, ולא להשבר משום דבר שבועולם, כי זה עקר שבחו של בר ישראל, אף שעובר עליו מה שעובר, עם כל זאת הוא מחזיק מעמד. וזה עקר השבח של נשמות ישראל, שיכולים להחזיק מעמד בין שבעים אמות, ובפרטיות בדור הזה, שמתגברים הערבים, ומרבים זמהה של שקוץ ותעוב וכפירות ואפיקורסות, ואף-על-פי-כן נמצאים יהודים חרדים על דבר ה', וזה שבחם למעלה בכל העולמות.

אם אפשר להשיג ... וכן עוד ספרים, ובעוד שבוע וחצי אני מגיע לארץ, ואשלם לך.

המאחל לך שבת שלום...

כה תריח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר מטות-מסעי, כ"ז תמוז ה'תשנ"ז.

רכא

בנחל

כה תריט

אָשׁר

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

רוֹצֵה לְלַמַּד בְּזֶה עִם הַשְּׁעוֹר שְׁלֵה, וְהִיא תִשְׁלַם לְךָ עַל זֶה, וְהִיא כָּלֵל לֹא יִדְעָה שְׂיִצְאָ לְאוֹר סֵפֶר כְּזֶה.

רַק תִּחְזַק אֶת עֲצָמְךָ, כִּי אֵין עֲצָה אַחֲרֵת בְּזֶה הָעוֹלָם — רַק לְהִתְחַזֵּק.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שִׁבְתֵּי שְׁלוֹם...

כה תריט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר דְּבָרִים, כ"ט תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אם מצד אחד אני מאוד מאוד שמח, שנולד לך בן ל"מזל טוב", יְעוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שִׁיְהִי בְרִיא, וְתוּכַל לַעֲשׂוֹת אֶת הַבְּרִית בְּעֵתוֹ וּבְזַמְנוֹ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן עָלִי לומר לך, שְׂעֲשִׂיתֶם דְּבַר מְאֹד מְאֹד חֲמוֹר, אֲנִי נֹגֵד לְהוֹלִיד בְּבֵית, כִּי זֶה סֵתֶם מְסַפֵּן, אִם יֵשׁ מִיְלֻדַת מְמַחִית, וְעַם כָּל הַמְּכַשִּׁירִים, מְהִיכָא תַעֲשֶׂה, אֲבָל סֵתֶם לַעֲשׂוֹת הוֹלְדָה בְּבֵית, הוּא הַדְּבַר הַכִּי מְסַפֵּן וְהַדְּבַר הַכִּי חֲמוֹר, כִּי חֵס וְחֵלִילָה, אִם הָיָה אֵיזָה סְבוּף, חֵס וְשְׁלוֹם, וְהַתִּינוּק אֵינוֹ מְקַבֵּל חֲמָצָן עַל הָרַגַע, יְכוּלִים לְאַבֵּד אֶת הַתִּינוּק בֶּן רַגַע, וְלִכֵּן דְּבַר זֶה מְאֹד מְאֹד חֲמוֹר. הִנֵּה, מַה שְׂכַבְר נַעֲשֶׂה, אֵין מַה לְהַשִּׁיב, אֶף מַה שְׂאֲנִי עֹכְשׁוּ מִיַּעַץ, טוֹב לְקַחַת אֶת הַתִּינוּק לְרוּפֵא מְמַחֶה דִּיקָא, וּכְדָאִי לְנִסְעֵ אֶתוֹ אֶפְלוּ לְבֵית-חוּלִים "מְעֵינֵי הַיְשׁוּעָה", וְלְהַתִּיעֵץ עִמָּהֶם כַּדָּת מַה

לַעֲשׂוֹת, וְעַכְשָׁיו אַתָּה צָרִיךְ לְהִבִּין, אוֹתוֹ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁצָּוָה אוֹתָנוּ לַעֲשׂוֹת אֶת הַבְּרִית בְּשִׂמּוֹנָה יָמִים, אוֹתוֹ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא צָוָה אוֹתָנוּ, אִם הִתִּינוּק חוֹלָה, לֹא יִכּוּלִים לַעֲשׂוֹת אֶת הַבְּרִית, כִּי יִכּוּלִים לְהִרְגֵּ אֹתוֹ, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמָעוֹ, וְלִכֵּן הִתְקַרַח עִכְשָׁיו לְהִתְנַעֵץ עִם רוֹפֵא מְמַחָה, וְדַעְתִּי לְגִסְעַ עִם הַתִּינוּק לְמַעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה בְּבִנְיַ בְּרַק, וְרַק כְּפִי מֵה שֶׁהֵם יִקְבְּעוּ, וְדַבֵּר זֶה מְאֹד מְאֹד חָמוּר, כִּי מִשְׁחָקִים פֹּה עִם נַפְשׁ מִיִּשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר בּוֹדְאֵי יִגְדֵּל צְדִיק גְּדוֹל מְאֹד.

שׁוּב פַּעַם, אֲנִי מְאֹד מְאֹד נִגְדֵּ לְךָ טְבֵעִית בְּבֵית, כִּי זֶה מְאֹד מְסַכָּן, כִּי אִם יֵשׁ סְבוּכִים, אוֹי וְאַבּוּי מֵה שֶׁיִּכּוּל לְקַרוֹת.

תִּקַּח אֶת עֲצָמְךָ כְּכֹר בְּיָדֶיךָ, וְתִתְחִיל לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, אֲשֶׁר הֵם כְּנִגְדֵ אַרְבַּעַ עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָה, וּכְשֶׁאֲדָם זֹכָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם רַק כְּמֵה פְּסוּקִים חֲמֵשׁ, וְכְמֵה מִשְׁנֵיּוֹת בְּמִשְׁנָה, וְכְמֵה מְאָמְרוֹת בְּגְמָרָא, וְכְמֵה מְאָמְרוֹת בְּמִדְרָשׁ, כְּכֹר זָכָה לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אוֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וּדְבָקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה מֵה שֶׁבִּקְשָׁתִי מִמֶּךָ, וְאִז תִּצְלִיחַ דְּרַכֶּךָ.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ וּבְעֵד אֲשֶׁתְּךָ וּבְעֵד בְּנֶךָ, שֶׁתְּהִיוּ כְּלַכֵּם בְּרִיאִים, וְהַכֵּל יַעֲבֹר בְּקִלּוֹת, וּמֵה דִּהְנֶה הָנּוּה, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדְאֵי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תרכ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר דְּבָרִים, כ"ט תַּמוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ר' ... גְּרוֹ יְאִיר.

בְּאֵתִי לְעוֹרֵר אוֹתְךָ מְאֹד, הֵיּוֹת שְׁ... גְּרוֹ יְאִיר, כְּתֹב לִי מֵה

אֲשֶׁר כֹּה תֵרַכָּא בְּנִחָל רַכָּג

שְׁקָרָה, שֶׁהֵם הוֹלִידוּ אֶת הַתִּינוּק בְּבֵית, וְעָכְשׁוּ יֵשׁ סְבוּכִים, לְדַעְתִּי,
הַיְנוּ עֲרִיבִים לְמִתָּה הַחֲדָשׁה עֵינַי רִחֵם מְהֵרָה לֹא יִרְוּלִית לְטִישׁוּת רְרִיחַ

לֹא חֲרָדִים, אֲבָל יֵשׁ, תְּהִלָּה לְאֵל, בְּתֵי חוֹקִים שֶׁל הַשְּׁפָעַת חֲרָדִים,
כְּמוֹ "מַעֲנֵי הַיְשׁוּעָה" בְּכַנֵּי בְּרַק וְכוּ', וְ"שְׁעָרֵי צְדָק" בִּירוּשָׁלַיִם וְכוּ',
אֲשֶׁר יְכוּלִים לְהוֹלִיד שְׁמָה, וְכִמוֹ-כֵן הַהֲכָרַח לְהוֹלִיד בְּבֵית-חוֹלִים,
כִּי אִם, חֵס וְחִלְיָה, נַעֲשֶׂה אֵינָה סְבוּךְ בַּלְדָּה, וְחִסָּר חֲמִצָּן, בְּזֶה
הוֹרְסִים אֶת הַתִּינוּק לְגַמְרֵי, כִּי זֶה דְבָר מְסַכֵּן מְאֹד מְאֹד, וְלֹא-חֲרוּנָה
רוֹצִים לְהַכְנִיס בְּנוֹ אֶת הַשְּׁטִיּוֹת וְהַדְּמִיוֹנוֹת הָאֵלוּ, שֶׁזֶה בָּא מִסֵּתֶם
קִטְנוֹת הַמַּחִין וְטִפְשׁוֹת, רוֹצִים לְהַנְצִל מְרוֹפָאִים, וְלִבְסוֹף צְרִיכִים
לְהִסְתַּבֵּךְ עִם רוֹפְאִים כָּל הַחַיִּים, מִפְּנֵי שְׁטוּת אַחַת, וְלִכְּן אֲנִי מְזַהֵר
אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, שֶׁבְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן לֹא לַעֲשׂוֹת לְדָה טְבַעִית,
כִּי זֶה מְאֹד מְסַכֵּן, כִּי בְּרַגַע שִׁיְהִיו סְבוּכִים, אוֹי וְאֲבוֹי לְאָבָא וְלֹאמָא
שִׁיְהָרְגוּ אֶת הַתִּינוּק שְׁלָהֶם.

הַכֹּפֵל הַדְּבָר, לֹא כְּדַאי לָךְ לְהִיּוֹת מוֹהֵל, עַד שְׁרוּפָא מְמַחָה
יְבַדֵּק אֶת הַיֶּלֶד.

אוֹדוֹת וְכוּ', אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּתָךְ
תַּחֲתֶיהָ, תִּמְצָא חֶתֶן טוֹב, וְתוּכַל לְחַתֵּן אוֹתָהּ גַם-כֵּן בְּקִלּוֹת, וְכֵן בְּנֶךְ
... גְּרוֹ יְאִיר, יִתְחַתֵּן בְּקִלּוֹת, וְתִרְוָה מֵהֶם רַב גַּחַת.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כֹּה תֵרַכָּא

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר דְּבָרִים, כ"ט תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שִׁיְחִיו נְצַח.

רכד אָשׁר כה תרכב בנחל

לנכון קבלתי את המכתב. ומה ששאלתם בענין בנכם ... גרו יאיר, שרוצה להפגס בישיבה גדולה, האמת נתן להגיד, שאם יש לילד כסופים ורצונות להפגס לישיבה אחרת, כדאי לתת לו, כי אין האדם לומד אלא במקום שלבו חפץ, ואם יש לו רצונות להיות בישיבה גדולה מסיימת, ושמתם שזו ישיבה טובה מאד, והוא מצליח שמה, כדאי להניח אותו, זה מצד הבן, לא כדאי להתעקש אתו, אף שזה רחוק מהבית, אבל אם זה תלוי בבחירתכם, כדאי שילמד לא רחוק מהבית, כי בעתים הללו צריכים מאד לשמור על הבנים — איפה לומדים, ואיך הם לומדים, ועם מי הם מתחברים, ומי החברים וכו' וכו', כי היום הכל מספן, בכל הישיבות בלי יוצא מן הכלל, וצריכים רחמים רבים לקבל תורה בחור כמו ששולחים אותו, כי יש משחתים וכו', ויש דעות נפסדות וכו', ועל-פן הבנים צריכים היום שמירה בדיוק כמו הבנות.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו לגדל את ילדיכם בקדשה ובטהרה, ויזכו כלם להיות בני תורה אמתיים, צדיקים ונוטרי הברית, ותרוו מהם רב נחת.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כה תרכב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר דברים, כ"ט תמוז ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... שיחיו.

מאד מאד אני דואג עליכם, ואני רוצה לדעת מה תדשות אצלכם, כי אני מאד מאד בצער גדול, ומצטער בצערכם, ומפחד את פחדכם, נא להשיב לי תכף-ומיד מה תדשות.

נא ונא ראו להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, עליכם לדעת, כי כל החיים של האדם מלאים נסיונות קשים ומרים, ואין אדם

אָשֶׁר כֹּה תִרְכַּג בְּנִחָל רַכָּה

שְׁלֵא יַעֲבִרוּ עָלָיו צָרוֹת וְיִסּוּרִים וּמְרִירוֹת וּמְכַאוּבִים, וְאֲשֶׁרֵי מִי

... וְיִשְׁמַעְתֶּם וְנִתְקַבְּלָתְכֶם לְעֵילָא וְלַעֲלֵיאָא.

כֹּה תִרְכַּג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר דְּבָרִים, כ"ט תַּמּוּז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ וְאֵיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר! אִם רוֹצִים לְהַצְלִיחַ בְּזֶה הָעוֹלָם, צָרִיכִים לְהִיּוֹת סְבָלָן גְּדוֹל, כִּי הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם מְרִים מִמֶּנּוּ, כֹּל אֶחָד כְּפִי עֲנִינּוּ עוֹבֵר עָלָיו מֵה שְׁעוֹבֵר, כֹּל אֶחָד עוֹבֵר נְסִיווֹת קָשִׁים וּמְרִים כְּפִי בְּחִינָתוֹ וְעֲנִינּוֹ, וְעַל-כֵּן מִי מַצְלִיחַ בְּזֶה הָעוֹלָם? מִי שֶׁהוּא סְבָלָן גְּדוֹל, כִּי כֹל מִי שֶׁיִּכּוֹל לְהִיּוֹת עוֹד יוֹתֵר סְבָלָן, הוּא יוֹתֵר מַצְלִיחַ, וְעַל-כֵּן זֶה הַיְסוּד בְּמַלְמְדוֹת, וְהָאֵל"ף-בֵּי"ת בְּעִבּוּדֵה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה שֶׁל חֲנוּפָה יְלָדִים, צָרִיכִים לְהִיּוֹת סְבָלָן, וְכֵן צָרִיכִים לְהִיּוֹת סְבָלָן עִם כֹּל אֶחָד וְאֶחָד, כִּי הַחַיִּים מְאֹד מְאֹד קָשִׁים, וּמִי שִׁיּוֹתֵר סְבָלָן — מַצְלִיחַ יוֹתֵר.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׁמְחָת אֶת עֲצָמְךָ עִם הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שֵׁישׁ בְּךָ, וְתַמִּיד תִּמְצָא בְּעֲצָמְךָ נְקֻדוֹת טוֹבוֹת, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נְגִלִים שִׁיעֲשֵׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא.

רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּתְבַקֵּשׁ וּתְתַחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כֹּל מֵה שֶׁאַתָּה צָרִיךְ, כִּי כֹל תְּפִלָּה וּתְפִלָּה שֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל מִתְפַּלֵּל לְהַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא — נִשְׁמַעַת וְנִתְקַבְּלָת לְעֵילָא וְלַעֲלֵיאָא.

רכו אָשֶׁר כה תרכד — כה תרכה בַּנְחַל

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תרכד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר דְּבָרִים, כ"ט תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִבְּקֶשׁ אוֹתָךְ, שְׁלֵא לַעֲשׂוֹת עוֹד הוֹלְדָה טְבֻעִית
וְכוֹ', כִּי הִיָּה כְּפֶשַׁע בֵּין הַחַיִּים לְמִנּוֹת עִם הַתִּינוּק שֶׁל מִשְׁפַּחַת ...
גֵּרוֹ וְאִיר, וְזֶה לֹא צָחוּק, כִּי אִם יֵשׁ מִיְלֻדָת מִמְּחִית, וַיֵּשׁ לָהּ אֶת כָּל
הַכּוֹלִים לָזֶה, גַּם-בֵּן סֶפֶק סְפִיקָא וְכוֹ' וְכוֹ', אֲבָל כְּשֶׁאֵין שׁוֹם כּוֹלִים
וְאֵין שׁוֹם מִיְלֻדָת מִמְּחִית, זֶה פְּשׁוּט סְכֵנַת נְפֻשׁוֹת, כִּי חֵס וְחִלְיָהּ,
יְכוֹלִים לְהִיּוֹת סְבוּכִים, וְאֵז יְכוֹלִים לְסַבֵּף אֶת הַנֶּלֶד, וְלַהֲרֹג אוֹתוֹ
מִמֶּשׁ בְּיַדִּים, תְּהִלָּה לְאֵל, יֵשׁ הַיּוֹם בְּתֵי חוֹלִים שֶׁל יִרְאִים וּשְׁלָמִים,
כְּמוֹ: "מַעֲיָנִי הַיְשׁוּעָה" בְּכַנֵּי-בְּרַק, "בְּקוֹר חוֹלִים", וְ"שַׁעֲרֵי צְדָק"
בִּירוּשָׁלַיִם וְכַדוּמָה, וְעַל כָּלֵם — צְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים, אֲבָל לַעֲשׂוֹת
לָדָה בְּבֵית, זֶה פְּשׁוּט מְסֻכָּן, וְאֲנִי מִתְנַגֵּד מְאֹד מְאֹד לָזֶה.

וּבְעֵנִין וְכוֹ' שְׁשֹׂאֲלָתֶם, אֵין זֶה רְאוּי, וְאֲנִי רוֹצֵה שְׁמַחֲנֵנוּ יִהְיֶה
קְדוּשׁ וְטָהוֹר בְּקִדְשַׁת הַשְּׂכִינָה.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תרכה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר דְּבָרִים, כ"ט תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ וְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, אֵל תְּהִיָּה פְּזִיז, לֹא יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת

אָשֶׁר כֹּה תִרְכּוּ בַּנֶּחֱל רְכּוּ

חֲזוּהָ וְכוּ', לֹא יְכוּלִים לְקַשֵּׁר אֶת אֵף אֶחָד וְכוּ', אֲנִי גַם אֶמְרָתִי לָךְ,

הַמֵּאֲחֵז לְךָ בְּרַכָּה וְהַצֹּדֵק מִן הַשָּׁמַיִם...

כֹּה תִרְכּוּ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר דְּבָרִים, כ"ט תמוז ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְאַל תִּהְיֶה שָׁבוּר, וְאֵף שְׂאֵנֵי יוֹדֵעַ, שֶׁכָּל-כֶּף מְרִים לָךְ הַחַיִּים, שֶׁנִּדְמָה לָךְ כְּאִלוֹ אֶבֶד מְנוּס מִמֶּךָ, וְכִאֲלוֹ אֵף פֶּעַם לֹא תֵצֵא מֵהַצָּרוֹת וְהַחֻבּוֹת שֶׁלָּךְ, עִם כָּל זֹאת עֲלֶיךָ לְבָרַח רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׂיַחֲוֶס וּיְרַחֵם עֲלֶיךָ, כִּי מֵה שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ יְכוּל לַעֲזֹר לָךְ, אֵף אֶחָד בְּעוֹלָם אֵינוֹ יְכוּל לַעֲזֹר, וְזֶה הַצֹּעֵר הַעֲגֻמָּת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹל, בֵּן אָדָם שְׂאֵינוֹ יוֹדֵעַ מִכְחוּמָתוֹ, כִּי אִם אָדָם הִיָּה יוֹדֵעַ מֵה הוּא פּוֹעֵל אֲצֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֵת שֶׁהוּא בּוֹכֶה, בְּשַׁעַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו צָרוֹת וּמְרִירוֹת וְיִסּוּרִים וּמְכַאוּבִים וְצַמְצוּמִים, קִטְנוּת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת וְחֻבּוֹת וְכוּ' וְכוּ', אֲזִי הִיָּה בָּא וּמִשְׁתַּטַּח עַל הַרְצָפָה בְּפִשׁוּט יְדִים וְרוּגְלִים, וְהִיָּה בּוֹכֶה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וּמִחֲמַת שְׂאִין אָדָם יוֹדֵעַ מִכְחוּמָתוֹ, לִכֵּן הוּא נִשְׁבֵּר לְגַמְרִי, וְנִדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ אֶבֶד מְנוּס וְתִקְוָה מִמֶּנּוּ. וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם רַק לְבָרַח אֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אֲתָה צָרִיךְ לְשַׁמַּח אֶת עֲצָמְךָ עִם כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה טוֹבָה שְׂיֵשׁ בָּךְ, וְאַל תִּהְיֶה שָׁבוּר, כִּי אֵין זֶה עֲצָה כָּלֵל לְהִיּוֹת שָׁבוּר, אֲדַרְבָּה, רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ, שֶׁתִּהְלֶה לְאֵל, אֲתָה מִחְדִּיר אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בִּילְדִים, וּמָה הִיִּתָּ עוֹשָׂה, אִם הִיִּתָּ צָרִיךְ לַעֲבֹד עֲכָשׁוּ עַל הַכְּבִישׁ וְכוּ', כְּכוּשֵׁי

רכה   אָשֶׁר   כה תרכז   בְּנַחֵל

וְכוֹי, או כְּמוֹ עֶרְבֵי וְכוֹי, וּתְהִלָּה לְאֵל, נְבִרָאָת מְזַרַע יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עֲשֵׂנִי גוֹי, בְּזֶה צְרִיכִים לְהַחֲיוֹת וּלְשַׁמַּח אֶת עֲצֻמוֹ בִּיּוֹתֵר.

נָא וְנָא רְאֵה לְחִזֵּק אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּתְדַבֵּר אִתְּם דְּבוּרֵי אַמוּנָה, וְתִצֵּא מֵעֲצָמָךְ, וְעַל-יַד־יְהוָה יִהְיוּ לְךָ גַם-כֵּן דְּבוּרִים בְּשִׁבְלֶךָ, כִּי פֶשְׁעֶיךָ מְחִזֵּק אֶת אֲחֵרִים, עַל-יַד־יְהוָה הוּא יְכוֹל גַּם לְחִזֵּק אֶת עֲצֻמוֹ.

נָא וְנָא אֵל תִּפְל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, כִּי סוּף הַכְּבוֹד לְכוּא, שְׂתִּגְלֶה אֵלֶיךָ מְלֶךְ עֲלִיוֹן בְּהֶאֱרָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה עַד מְאֹד.

הַמְּאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תרכז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, רֹאשׁ חֹדֶשׁ אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל כְּלָלִיּוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלַמִּידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ" דִּי בְּכָל אֲתֵר וְאֲתֵר, הַיְוֹנִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תְּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם מִכָּל צָרָה וּמִכָּל צוּקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אחי ורעי היקרים! הנה זה עתה חזרתי מהלוגיה של הרבי מבאבוב, זכר צדיק לברכה, והרהרתי בפסוק שאומר שלמה המלך (קהלת ז, ב): "טוב לילך לבית האבל מלילך אל בית המשתה" וגו'. אנו נמצאים פה בזה העולם, ושוכחים מה אנו עושים פה?! מה התכלית שלנו בזה העולם?! ובאמת אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס'), שיש בני-אדם שישנים את ימיהם, ישנים שבעים שנה, אשר בזה רבנו ז"ל מפרש את מאמר חני המעגל שצעק (תענית כג.): מי איכא דנייים שבעים שנין?! איך יכולים לישן שבעים שנה?! אדם נולד, יוצא לאויר העולם, אומרים חכמינו הקדושים — הכל שמחים, נולד ילד, איזו שמחה היא זו! כשנפטר — כלם בוכים. אדם נסתלה מזה העולם — הכל עצובים. אומר המדרש

אָשֶׁר כֹּה תִרְכֹז בְּנַחֵל רַכֵּט

(מִדְרָשׁ אֲגָדָה): הִיָּה צָרִיף לְהִיּוֹת הַהֶפֶךְ, כְּשֶׁנּוֹלַד — צָרִיכִים לְכַפּוֹת,

אוֹמֵר הַמִּדְרָשׁ: כְּשֶׁאֶחָד נוֹלַד, אֵין יוֹדְעִים מַה יְהִיָּה עִמּוֹ, לְצַעֲרָנוּ הַרֵב, רְאִינוּ אֶחָד נוֹלַד וְנַעֲשֶׂה רָשָׁע מְרָשָׁע, יִרְבְּעֵם בֶּן נִכְט חֲטָא וְהַחֲטִיא אֶת הַרְבִּים, וְהִמְרִיד אֶת כָּל הָעוֹלָם נֶגְדַּת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן. וְאִם-בֶּן מָה הִיָּתָה הַשְּׂמִיחָה שְׁנוֹלַד, מַה גָּרַם? שְׂמֵאוֹת וְאֵלֶּפֶי אַנְשִׁים יִמְרְדוּ נֶגְדַּת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, יִכְפְּרוּ בּוֹ יִתְבָּרַךְ. אָבֵל כְּשֶׁאֶדָם נִסְתַּלַּק מִזֶּה הָעוֹלָם, אִזּוֹ רּוֹאִים מָה עָשָׂה?! וְלָכֵן אוֹמֵר הַמִּדְרָשׁ: כְּשֶׁנִּסְתַּלַּק אָדָם מִזֶּה הָעוֹלָם, וְרוֹאִים אֶת הַמַּעֲשִׂים שֶׁעָשָׂה, אִזּוֹ שִׁיף לְשִׂמְחָה וְלֹא לְכַפּוֹת. כִּי רוֹאִים לְמָה אָדָם זֶה זֹכֶה וְזֹכָה אֶת הַרְבִּים.

וּבִפְרֻט כְּשֶׁאֶדָם זֹכֶה וּמְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, רַבְּנוּ ז"ל מְעוֹרְרוּ מִהַשְּׁנָה. רַבְּנוּ ז"ל מְזַכִּיר לָנוּ אֶת הַזְּכוּרֹן בְּעֵלְמָא דְאֵתִי, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַב"ן, חֵלֶק א', סִימָן נד), שֶׁאֶדָם צָרִיף לְשִׁמּוֹר עַל הַזְּכוּרֹן, וְלְשִׁמּוֹר עֲצָמוֹ מִשְׂכָּחָה. וְעַקֵּר הַזְּכוּרֹן — לְזַכּוֹר בְּעֵלְמָא דְאֵתִי, לְהַזְכִּיר עֲצָמָנוּ שִׁישׁ אֱלֻקִּים חַיִּים וּמְלִיף עוֹלָם, שְׂבָרָא אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבֵּא, וְהַכֹּל זֶה אֱלֻקוֹת וְאֱלֻקוֹת זֶה הַכֹּל, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְצַמְצֵם עֲצָמוֹ מֵאֵין סוֹף עַד אֵין תְּכֵלִית, וּמְרַמֵּז לְאָדָם רְמִזִּים לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וְלָכֵן זֶה זֹכִים עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק.

וְלָכֵן זוֹהִי שְׂמִיחָה גְדוֹלָה מְאֹד לָנוּ, שְׂאָנוּ זֹכִים לְהִתְקַרֵּב לְרַבְּנוּ ז"ל. כִּי מַה הֵיִינוּ עוֹשִׂים בְּלֵי רַבְּנוּ ז"ל?! עוֹבְרִים אֶת הַשְּׂבָעִים שָׁנָה, וּפְעַם אַחַת לֹא עוֹצְרִים לְשָׂאֵל אֶת עֲצָמָנוּ: מָה וּמִי וְאֵימָת, הֵיכָן אָנוּ הוֹלְכִים וּבָאִים, מָה אָנוּ עוֹשִׂים!?

יְדוּעַ, שְׂרַבְּנוּ ז"ל הִיָּה סְגוּר וּמְסֻגָּר רַב הַיּוֹם וְרַב הַלִּילָה, וְרַק זְמַן מוֹעֵט פְּתָחוּ אֶת הַדֶּלֶת לְהַכְנִס אֶצְלוֹ. פְּעַם רַבְּנוּ ז"ל אָמַר

לְמוֹהַרְנָת ו"ל: הָרִי אַתָּה בֵּן מְדַבֵּר עִם אֲנָשִׁים, תִּשְׁאַל אוֹתָם 'מָה',
כְּאוֹמֵר: מָה אַתָּם חוֹשְׁבִים?! מָה אַתָּם רוֹצִים?! כִּי אָדָם צָרִיךְ
לִשְׁאַל עֲצָמוֹ: מָה תְּכַלִּיתִי בְּזֶה הָעוֹלָם, מָה אֲנִי עוֹשֶׂה בְּזֶה הָעוֹלָם?!

הַיָּה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַתָּנוּ עָבְרוּ כְּכֹר כַּמָּה שָׁנִים שֶׁהוּא פֹה
בְּזֶה הָעוֹלָם, וְעָבְרָנוּ לֹא הִיָּה כָּל-כָּף מְזַהֵר, לְדַאֲבוּנָנוּ, נִכְשְׁלָנוּ
בְּעוֹנוֹת חַמּוּרִים, כְּפִי שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַתָּנוּ יוֹדֵעַ בְּאֵילוֹ פְּנִים
נִרְאָה. וּבִלְבַד נִטְעָה אֶת עֲצָמָנוּ, וְזוֹ הַמְּעַלָּה שֶׁאַנוּ מְקַרְבִּים לְרַבְנוּ ו"ל,
שֶׁאֵמַר לָנוּ (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נא), אֶת זֶה תִּקְבְּלוּ מִמֶּנִּי, שֶׁלֹּא יִטְעָה
אַתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם מִטְעָה מְאֹד. נִמְצָא, בְּזֶה שֶׁאַנוּ מְקַרְבִּים
לְרַבְנוּ ו"ל, אֲזִי פָחוֹת אוֹ יוֹתֵר אָנוּ מִכִּירִים אֶת עֲצָמָנוּ. וְאוֹמֵר רַבְנוּ
ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַרְנָת, חֶלֶק ב', סִימָן עב): מֵאַיִן יוֹדְעִים שֶׁמְקַרְבִּים אֶל צְדִיק
הָאֱמֶת, אוֹ אֶל אֵיזֶה רַמְאִי, צָבוּעַ וְשֶׁקֶרֶן, שֶׁ'עוֹבֵד' עַל בְּנֵי-אָדָם?
אֲלֵא אִם נוֹפְלֵת עֲלֵינוּ שְׁפִלוּת, שֶׁאַנוּ מִתְחִילִים לְהִתְבּוֹנֵן וְלְהִסְתַּכֵּל
עַל עֲצָמָנוּ וּמִצָּבָנוּ, סִימָן שֶׁאַנוּ מְקַרְבִּים אֶל צְדִיק אֱמֶת, כִּי הָעֶקֶר
בְּזֶה הָעוֹלָם שְׁפִלוּת, לְרֵאוֹת אֶת הָאֱמֶת, לֹא לְרַמּוֹת עֲצָמוֹ, לְהִזְכִּיר
לְעֲצָמָנוּ הַיָּטִב מִי אֲנַחְנוּ. וְאוֹמֵר רַבְנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַרְנָת, חֶלֶק ב', סִימָן
סז): כְּשֶׁמְתַקְרְבִים אֶל הַצְּדִיק הוּא פּוֹקֵחַ לָנוּ אֶת הָעֵינַיִם, וְהָעֶקֶר —
לְהִסְתַּכֵּל עַל עֲצָמוֹ, לְהִסְתַּכֵּל הֵיכֵן אָנוּ אוֹחֲזִים עִם הָאֲרֻבָּעָה יְסוּדוֹת:
אֵשׁ, רוּחַ, מַיִם, עֶפֶר, שֶׁאוֹמֵר רַבְנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַרְנָת, חֶלֶק א', סִימָן ד'),
שֶׁכָּל הַתְּאוּוֹת רְעוֹת בָּאוֹת מֵאֲרֻבָּעָה כַּחוֹת הָאֵלוֹ: כַּעֵס — בָּא מִכַּחַ
הָאֵשׁ, דְּבָרִים בְּטָלִים — בָּאִים מִרוּחַ, תְּאוּוֹת רְעוֹת — בָּאוֹת מִכַּחַ
הַמַּיִם, עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וְדַכְאוֹן — בָּאִים מִכַּחַ הָעֶפֶר, וְצָרִיךְ לְזַכֵּן
אֶת הָאֲרֻבָּעָה יְסוּדוֹת אֵלוֹ, עַד שֶׁיִּתְגַּלֶּה אֵלָיו שֵׁם הַנִּיָּה בְּרוּךְ הוּא,
שֶׁזֶה שֶׁרֵשׁ הָאֲרֻבָּעָה יְסוּדוֹת. וְאֵיךְ זוֹכִים לָזֶה? אוֹמֵר רַבְנוּ ו"ל
(לְקוּטֵי-מוֹהַרְנָת, חֶלֶק א', סִימָן ח'): כְּשֶׁלּוֹמְדִים הַרְבֵּה שֶׁלְחָן עֲרוּף, הַרְבֵּה
הִלְכָה. וְלָכֵן הִזְהִיר רַבְנוּ ו"ל אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, שֶׁלֹּא יַחְסֵר לָהֶם
יוֹם אֶחָד מִלְמוּד הִלְכָה (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כט); וּבִפְרוּשׁ גְּלָה לָנוּ שֶׁם
רַבְנוּ ו"ל, שֶׁכָּל יְהוּדִי מְחַיֵּב לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם הִלְכָה, וְעַל-יְדֵי
שְׁלוֹמְדִים שֶׁלְחָן עֲרוּף, מְבָרְרִים הַטוֹב מִהָרַע, וְזוֹכִים לְאַמוּנָה בְּרוּרָה
וּמְזַכֵּת. כַּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַרְנָת, חֶלֶק א', סִימָן סב):

אָשֶׁר   כּה תּרְכּוּ   בְּנַחֵל   רְלֵא

כְּשֵׁישׁ לְאָדָם אָמוּנָה, אָזִי מְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא. וְלָמָּה אָדָם

מִלְמַדְנוּ עֲצוֹת נִפְלְאוֹת, שֶׁנִּסְתַּכַּל עַל עֲצֻמְנוּ הַיֵּטֵב, וְלֹא נִטְעָה עֲצֻמְנוּ.

הִנֵּה חֲלָפוּ יְמֵינוּ כְּפִי שֶׁחֲלָפוּ, חֲיֵינוּ בְּשִׁטִּיּוֹת וּבְטָעִיּוֹת רַבּוֹת, וְהִנֵּה עֲתָה אָנוּ רוֹצִים לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה, אַבְּל רַבּוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֵיךְ אָנוּ יְכוּלִים לְתַקֵּן אֶחָד מִנֵּי אֱלֹף אֱלֹפִים חֲטָאִים וְעוֹנוֹת שֶׁחֲטָאנוּ? ! הָאֵרִי וְ"ל אֹמֵר, שֶׁעַל כָּל חֲטָא וְעוֹן צְרִיכִים לְהִתְעַנּוֹת כֶּךָ וְכֶךָ תַּעֲנִיתִים, כְּפִי מִסְפֵּר הָעוֹנוֹת. פָּגַם הַבְּרִית הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, צָרִיךְ לְהִתְעַנּוֹת פ"ד תַּעֲנִיּוֹת, וְאִם חֲטָא בְּזֶה עֲשֹׂר פְּעָמִים, צָרִיךְ לְצוּם שְׁמוֹנֵה מְאוֹת וְאַרְבָּעִים יוֹם, אֲשֶׁר בְּקִשִּׁי אָנוּ יְכוּלִים לְצוּם יוֹם אֶחָד, וְהִנֵּה עַל עֲשֹׂר פְּעָמִים פָּגַם הַבְּרִית הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, צְרִיכִים לְצוּם כָּל־כֶּךָ הַרְבֵּה, וְאִם חֲטָא מֵאָה פְּעָמִים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, צָרִיךְ לְצוּם שְׁמוֹנֵת אֱלֹפִים אַרְבַּע מְאוֹת יוֹם, וּמִי יֵשׁ לוֹ הַכֹּחַ לָזֶה? ! כְּתוּב בְּ"רֵאשִׁית חֲכָמָה" (שֶׁעַר הַתְּשׁוּבָה, פָּרָק ג', סִימָן י'): וּמִהַדְּבָרִים שֶׁצָּרִיךְ לְתַקֵּן, הוּא אוֹת בְּרִית הַפְּגוּם בְּהוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׂאִין אָדָם בְּזִמְנֵנוּ נִצּוּל מִמֶּנּוּ בְּבַחֲרוּתוֹ. וְאִם זֶה כְּתוּב בְּ"רֵאשִׁית חֲכָמָה", שֶׁנִּתְחַבֵּר לְפָנֵי אַרְבַּע־מְאוֹת שָׁנָה, אֲשֶׁר הוּא הִזִּיהַ תְּלִמִיד שֶׁל ר' מִשֵּׁה קוֹרְדוּבִירוֹ וְ"ל, מַה נֹּאמֵר אָנּוּ בְּדוֹר הַזֶּה? ! הִנֵּה עַל מֵאָה פְּעָמִים פָּגַם הַזֶּה צְרִיכִים לְצוּם 8400 יוֹם, שְׁזֶה כְּמַעַט רַב הַחַיִּים. וּמִכָּל שָׁפָן, חֵס וְשָׁלוֹם, אִם אָדָם פָּגַם אֱלֹף פְּעָמִים בְּחֲטָא הַזֶּה, אֵין סֵפֶר יָמִים צָרִיךְ לְצוּם, וְעַלֵּיו לְחִיּוֹת כְּמָה אֱלֹפֵי שָׁנִים לְתַקֵּן אֶת זֹאת. אִם אָדָם חֲטָא, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, בְּמִשְׁכָּב זָכַר צָרִיךְ לְהִתְעַנּוֹת רַג"ל תַּעֲנִיּוֹת, וְאִם עָבַר עֲשֹׂר פְּעָמִים עַל זֶה, צָרִיךְ לְצוּם 2330, וְכֵן עַל אֶסּוּר נִדָּה — 59 תַּעֲנִיּוֹת, עָבַר עֲשֹׂר פְּעָמִים עַל זֶה — 590 תַּעֲנִיּוֹת, מֵאָה פְּעָמִים — 5900 תַּעֲנִיּוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְכֵן הִלָּאָה

רלב אֲשֶׁר כה תרכז בַּנְחַל

על כל חטא וחטא אומר האר"י ז"ל בְּמָה תַעֲנִיּוֹת וְסִגּוּפִים צְרִיכִים, כְּדֵי לְכַפֵּר עָלָיו. וּמִי יְכוּל לַעֲמֹד בְּזוֹה? בָּא רַבֵּנוּ ז"ל, וְנוֹתֵן לָנוּ תַקוּן — עֲלֻבוֹנוֹת. אִם יִבְזוּ אוֹתָנוּ בְּחֲרוּפֵינָּה וְגִדּוּפִים, שְׁפִיכוֹת דָּמִים וּבְזִיוּנוֹת וְנִשְׁתַּק, אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל, זֶה עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'). וְכֵן אוֹמֵר (שם סימן יא): אִם תּוֹצִיא יָקָר מְזוּלָל, 'יָקָר' אוֹתִיּוֹת 'קָרִי', אִם אָדָם חָטָא בְּפָגַם הַבְּרִית, עֵקֶר תַּקוּנוֹ — שְׂיַחֲזִיר בְּנִי-אָדָם בַּתְּשׁוּבָה. וְסֵפֶר רַבֵּנוּ ז"ל סְפוֹר מִפְּלֵא (חיי מוהר"ן, סימן תמו), שְׁהִיָּה עֲשִׂיר גְּדוּל, וְהוֹצִיא כְּרוֹז: כָּל מִי שֶׁרוּצָה הַלְוָאָה, שְׂיִבּוֹא אֵלָיו וְיִתֵּן לוֹ. וּמִי אֵינְנוּ צְרִיף הַלְוָאָה בְּעֵתִים הַלְלוּ? בְּכֵן בָּאוּ מְלִיוּנִים וְלוֹו מִמֶּנּוּ כִּסְפִים, וְעָשָׂה עִם כָּל אֶחָד שֶׁטֶר וּזְמַן פֶּרְעוֹן. וְהִנֵּה עֶבֶר זְמַן הַפֶּרְעוֹן, וְאִף אֶחָד לֹא בָּא לְשַׁלֵּם וּלְהַחֲזִיר הַחֹב. וְהַעֲשִׂיר מְאֹד הַצֵּטְעַר, וְתַכְף כְּשֶׁעֶבֶר עוֹד יוֹם וְעוֹד יוֹם, עוֹד שְׂבוּעַ וְעוֹד חֹדֶשׁ, וְאִף אֶחָד לֹא בָּא לְהַשִּׁיב אֶת הַחֹבוֹת, הַצֵּטְעַר יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְשָׂאֵל אֶת עֲצָמוֹ: מַה קָרָה? ! מַדּוּעַ מְשַׁלְּמִים לִי בַּחֲזָרָה הַפְּסָדִים כְּאֵלוֹ? ! וּבֵינָּה כָּל אֶלְפֵי אֶלְפִים אֲנָשִׁים שְׁלוּו אֶצְלוֹ כֶּסֶף, הִיָּה עֲנִי אֶחָד, שֶׁהוּא לְוָה כְּמֵאֲתִים שְׁקָלִים בְּסֶף הַכֹּל, אֲבָל הִיָּה הַגּוֹן מְאֹד, וְכָאֵב לוֹ שְׂאִינוּ יְכוּל לְפָרַע חֹבוֹ, וְנִסְכַּם בְּדַעְתּוֹ לִילֵף אֶל הַעֲשִׂיר וּלְסַפֵּר סְפוּרוֹ, שֶׁהוּא עֲנִי מְרוּד, וּבְאֻמַּת רוּצָה לְהַחֲזִיר הַהַלְוָאָה, וּמִתְבַּיֵּשׁ מְאֹד, הִיּוֹת שֶׁכֶּרְגַע אֵין לוֹ, וְאוֹלֵי יוֹכֵל לָתֵת לוֹ אֶרְכָּה לְעוֹד כְּמָה חֲדָשִׁים. כְּשֶׁשָּׁמַע הַעֲשִׂיר כָּל זֹאת, הִחַל לְצַחֵק: וְכִי בְּזוֹה שֶׁתַּחֲזִיר לִי אֶת הַמֵּאֲתִים שְׁקָלִים — זֶה יַעֲזוֹר לִי? ! הֲלֹא אֲנִי הַלְוִיָּה עֲשָׂרוֹת מְלִיוּנֵי שְׁקָלִים, לְאֶלְפֵי אֶלְפֵי אֲנָשִׁים, וְאֵין אִישׁ בָּא לְפָרַע חֹבוֹ. בְּזֹאת אֵינְעַן לָךְ, לָךְ וְתַגְבָּה אֶת הַחֹבוֹת שְׁלִי אֶצֶל בְּנֵי-אָדָם, וְאִף אִם לֹא תַחֲזִיר לִי מִהַחֹבוֹת הַלְלוּ, כִּי אִם חֲצִי אוֹ שְׁלִישׁ אוֹ רִבְע, כְּבָר יִהְיֶה אֶצְלִי רֵוַח גְּדוּל, וְאִז אֶמְחַל גַּם עַל הַחֹב הַקָּטָן שְׁלָךְ.

סִיִּים רַבֵּנוּ ז"ל וְאָמַר, שְׁנֵה סוֹבֵב עַל מִי שֶׁמְקַרֵּב יְהוּדִים אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; כִּי כְּשֶׁזּוֹכִים לְקַרֵּב יְהוּדִים אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, אֶפְלוֹ שֶׁחָטָא אָדָם כְּפִי שֶׁחָטָא, אִם אֶתָּה מַחֲזִיר אֶת חוֹבוֹתֵי, אוֹמֵר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְשִׁיב בְּנֵי אֵלֵי, אֲנִי מוֹחֵל לָךְ גַּם עַל חוֹבוֹתֶיךָ.

וְכַאֵן נִכְלַלְתָּ מַעֲלַת הַזּוֹכִים לְהַפִּיץ סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל.

אָנִי יוֹדֵעַ שֵׁשׁ יָצָר הָרַע גְּדוֹל לֹא לְהַפִּיץ, בְּכָל מִינֵי אַמְתְּלָאוֹת:

יכול לַתְקַן כֹּל-כֶּף הַרְבֵּה קְלִקוּלִים שֶׁקְלַקְלַתִּי?! אָבֵל אִם יוֹצֵא לְהַפְצָה וּמְפִיץ, וּבְדֶרֶךְ פֶּה וְשֵׁם מְקַבֵּל עֲלֵבוֹנוֹת וּבְזִיווֹנוֹת מִבְּנֵי-אָדָם, כְּגוֹן שְׂצוּעָקִים לוֹ: לֶךְ לַעֲבֹד, כִּלְךְ מִפֶּה, וּשְׂאֵר כְּנוּיִים וְכַדוּמָה, כַּאֲשֶׁר מְקַבְּלִים אֶת זֹאת בְּאַהֲבָה, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל הָעוֹנוֹת. וְעַכְשָׁו אֲשָׂאל אֶתְכֶם: לֹא כִדְאֵי לְצִאת לְהַפְצָה, וּלְדַבֵּר עִם בְּנֵי-אָדָם, לְחַזְקָם וּלְעוֹדְדָם, וּלְהַפִּיץ לָהֶם חוֹבְרוֹת וְקוֹנְטְרָסִים, הַמְצִילִים אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל?! וְלַפְעָמִים גַּם מְקַבְּלִים בְּזִיווֹנוֹת וּשְׂפִיכוֹת דָּמִים, וּבְזָה מִתְכַּפֵּר לוֹ בְּלִי לְצוּם צוֹמוֹת. הֲאִין זֶה כִדְאֵי?! הֲלֹא כָּלֵנוּ פְּגוּמִים, וְאִין פְּגִינָנוּ יְפוֹת כָּלֵל, אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ט); וְאִם רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר אֶת זֹאת, שְׂרָאוֵי לָנוּ לוֹמֵר בְּבִכְיָה וּבְדַמְעוֹת שְׁלִישׁ, לְבָכוֹת וּלְהַתְגַּעְגַּע לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: מִתִּי נִזְכָּה לְהִגִּיעַ אֵלָיו יְתִבְרַךְ, כִּי כִפִּי מְדַרְגַּתְנוּ הַפְּחוּתָה עִתָּה, אֲשֶׁר כָּלֵנוּ אִין פְּגִינָנוּ יְפוֹת כָּלֵל, וְאִיךָ לֹא נִתְבַּיֵּשׁ?! אֲזִי אִם רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר כֵּזֹאת, מַה יִּהְיֶה אֶתְנוּ?!

לְזֹאת הַהֶכְרַח לִי לוֹמֵר לְכֶם, אוֹלֵי זֶה יִהְיֶה דְבַר חֲדָשׁ, וְאוֹלֵי שְׂמֵעֵתֶם מִכָּבֵר, מִכָּל מְקוֹם אֲחִזֵּר עַל זֶה.

כְּשֶׁעֲזַרְנִי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְפָנַי אַרְבָּעִים וְחֲמֵשׁ שָׁנָה לְהִתְקַרֵּב לְרַבְּנוּ ז"ל, עַל-יְדֵי סֵפֶר קָטָן שֶׁמְצֵאתִי, אֲשֶׁר הוּא הִבִּיאֵנִי לְמַה שֶׁהִבִּיא, אִף שֶׁעֲבַרְתִּי בְּשָׁנִים אֵלּוּ צְרוֹת וַיְסוּרִים, שְׂאִינְנִי מְאֻחַל לְאִף אֶחָד בְּעוֹלָם, רַק לְרוֹצְחִים הַגֵּרְמָנִים, יְמַח שְׁמֵם וְזַכְרָם, וּשְׂאֵר אַמּוֹת הָעוֹלָם, שֶׁהִרְגוּ וְרָצְחוּ וְטָבְחוּ נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, לָהֶם אָנִי מְאֻחַל אֶת אֲשֶׁר עֲבַרְתִּי מִשָּׁף אַרְבָּעִים וְחֲמֵשׁ שָׁנִים, סָבֵל רַב כֹּל-כֶּף, שְׂאִין הַמְּקוֹם לְפָרְטוֹ. אָבֵל מֵאֵז שֶׁזִּכִּיתִי לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, לְקַחְתִּי אֶת כָּל הַהִתְקַרְבוֹת בְּרִצְיוֹנוֹת גְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר, וּבְרַגַע שֶׁהִתְקַרְבְּתִי, בְּרוּךְ

השם לא הכרתי אף אחד, אלא התקרבותי רק על-ידי הספרים, ולכן לא היה מי שיעשה לי שטיפת מח. וכאשר פגשתי את אחד הנקרא מאנשי שלומנו, וכבר היה לי מטען שלם של כמה שנים שסימתי פעמים אין מספר ספרי רבנו ז"ל (ואין זו גזמא כלל!), אזי לא יכלו לומר לי אם רבנו ז"ל כן אומר את זאת אם לאו, כי ברוך השם, הייתי בקי ומלא עם ספרי רבנו ז"ל. כי הייתה תקופה שסימתי בכל חדש את כל ה"לקוטי-הלכות", משך שלשים חודשים רצופים, והיתה תקופה שגמרתי את ה"לקוטי-מוהר"ן" בכל יום ויום, דבר שבלתי אפשרי להסבירו ליצור אנוש, כי לא יבינו כלל. ותהי' ומיד בפשנתקרבותי, קבלתי על עצמי — כשיעזר לי הקדוש-ברוך-הוא ואתחתן, אזי אפיץ את אור רבנו ז"ל בכל העולם כלו. ותהלה לאל, את הגדר השלמתי ושלמתי בתכלית השלמות שאין שלמות אחריה. הדפסתי את כל ספרי רבנו ז"ל פעמים אין מספר, והפצתי במו ידי רבבות רבבות ספרים, והלכתי מבית-הכנסת לבית-הכנסת, ברחובות, באוטובוסים, ברבבות, ספגתי עלבונות ובזיונות ושפיכות דמים, גרשוני מבתיים ובתי-כנסיות ובתי מדרשות, שאיני יכול להסבירכם, כי זה היה דבר חדש, אף-על-פי-כן לא התפעלתי, והמשכתי להדפיס ולהפיץ, ואחר-כך הקמתי תלמידים ועוד תלמידים, שגם הם הפיצו והדפיסו, ועוררתי עוד אנשים, ומדוע? כי מוהרנ"ת ז"ל השאיר קדם הסתלקותו צוואה, ואמר: את זה תקבלו ממני, שיהיה פוצו מעינותיה חוצה, העבדה שלכם יהיה להפיץ את אור רבנו ז"ל! ולכן לא הטעיתי את עצמי, וידעתי שזה אחד מהתקונים העקריים של רבנו ז"ל, מלבד ללמד את כל ספריו: "לקוטי-מוהר"ן", ועל כל תורה לומר תפלה מ"לקוטי-תפלות", ולמדתי הרבה "לקוטי-הלכות", ו"שיחות-הר"ן" ו"תי-מוהר"ן", עד שהייתי בקי בהם בעל-פה, ובפרט ב"ספר-המדות", שרבנו ז"ל רצה שכל אחד מאנשי שלומנו ילמד בזה. אבל ידעתי שהעקר זה הפצה, והלכתי לבד עם סלים צמוסים בספרי רבנו ז"ל, ולא שכתי עד שרוקנתי את הספרים. וכן הלכתי עם אחרים, ואילו עלבונות ובזיונות קבלתי! אבל, ברוך השם, ידעתי שזו הצוואה של מוהרנ"ת ז"ל, ולא היו אצלי שום חכמות לחשב: זה לא מתאים לי, זה לא

אֲשֶׁר כֹּה תִרְכֹז בְּנֶחֱל רְלָה

דְּבַר רַבֵּנוּ ז"ל וְכוּ', לֹא יִדְעָתִי חֻכְמוֹת, אִם מוֹהֲרֵינִי ז"ל אָמַר:

אֶחָד בְּפֶה וְאֶחָד בְּלֵב, אֵינֶנִּי יָכוֹל לְסַבֵּל אֶת הַשְּׁנֵאת חֲנָם, אֶת הַשְּׁקָר, כָּלֶם רוֹצִים אֶת הַגְּאֻלָּה, וּמָה אָנוּ עוֹשִׂים בְּשִׁבִיל הַגְּאֻלָּה?! הֲאִם אֲנַחְנוּ גִזְעָנִים אוֹ לֹא?! וְתִגִּידוּ: "לֹא, מָה פִתְאֹם, אָנוּ אוֹהֲבִים אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, יֵשׁ לָנוּ אֶהְבֵת יִשְׂרָאֵל" וְכוּ'... הֲבֵה נִרְאָה אִם אָנוּ אוֹהֲבִים אֶת מִי שְׁאֵינָנוּ מְהַחְבֹּרָה שְׁלָנוּ, אוֹ אֵינָנוּ מְהַחְסִידוֹת שְׁלָנוּ. הֲבֵה נִרְאָה אִם אָנוּ אוֹהֲבִים סְפָרְדִים, אוֹ אִם סְפָרְדִים אוֹהֲבִים אֲשֶׁכְנִזִים, וְתִכְף-וּמִיד נִתְגַלֶּה לָנוּ שְׁקָר אֶחָד גָּדוֹל. וְזֹאת אֲנִי רוֹאָה לְדַאֲבוּנִי, גַּם בְּבִרְסָלָב. וּמַחֲמַת שְׁאֵינֶנִּי יָכוֹל לְסַבֵּל דְּבַר זֶה, עַל-כֵּן אֲנִי אוֹמֵר אֶת זֹאת פְּתוּחַ. מְדַבְּרִים מְשִׁיחַ, גְּאֻלָּה. אָבֵל אִם לֹא נִעְקָר מֵאֲתָנוּ אֶת הַשְּׁנֵאת חֲנָם, אוֹי לָנוּ וְאוֹי לְנַפְשָׁנוּ! הֲנֵה אָנוּ עוֹמְדִים בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ מְנַחֵם-אָב, בְּחֹדֶשׁ זֶה צְרִיכִים לְנַחֵם אֶת הָאָבָא, וְכִיֶּצֶד? עַל-יְדֵי שְׁיִהְיֶה שְׁלוֹם בֵּינָם יְהוּדִים, וְלֹא תִהְיֶינָה הַהֲסָתוֹת הַפְּרוּעוֹת, כִּי כָל כַּח הַסֵּמ"ך-מ"ם, יִמַח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ — שְׁרוּכֵב עַל הַנְּחֹשׁ, כְּמוֹכָא בְּזִהָר, שֶׁהַנְּחֹשׁ שָׂרְכֵב עָלָיו הַסֵּמ"ך-מ"ם, הוּא הַכְּשִׁיל אֶת אָדָם וְחָנָה. וּמָה הָיָה חֲטָא הַנְּחֹשׁ? שֶׁדְּבַר לְשׁוֹן-הֶרֶע מְזֵה עַל זֶה וּמְזֵה עַל זֶה, וְכָף נִמְשָׁף עַד עַכְשָׁו, עַד שְׁיָבוֹא 'מְשִׁיחַ' שֶׁהוּא גִימְטְרִיָה 'נְחֹשׁ', וְהוּא יִתְקַן חֲטָא הַנְּחֹשׁ, וְיִפִּיל אֶת הַסֵּמ"ך-מ"ם, יִמַח שְׁמוֹ. וְלִכֵּן לֹא בְּחֲנָם שֶׁהַסֵּמ"ך-מ"ם אוֹרֵב עָלָיו מְאֹד, וְרוֹצֵה לְהַפִּילוֹ, אָבֵל מוֹהֲרֵינִי ז"ל צָעַק פְּעַם: הַסֵּמ"ך-מ"ם מְאֹד גָּדוֹל, אָבֵל רַבֵּנוּ ז"ל יוֹתֵר גָּדוֹל מִמֶּנּוּ! מִי שֶׁטָּעַם אֶת הַטָּעַם שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, לֹא יִנּוּחַ וְלֹא יִשְׁקֹט עַד שֶׁהוּא בְּעֶצְמוֹ יִלָּךְ לְהַפִּיץ, וּמִי שְׁאֵינּוּ הוֹלֵךְ לְהַפִּיץ, סִימָן שֶׁלֹּא טָעַם טָעַם רַבֵּנוּ ז"ל, וְלֹא אֶכְפֵת לוֹ מִשְׁאָר נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן אוֹמֵר — זֶה בְּזִיוֹן לִילָף לְהַפְצֶה, לֹא מִתְאִים לִי, הֲלֵא אֲנִי רַב, שׁוֹחֵט, מוֹהֵל, מַגִּיד שְׁעוֹר, וְכִי אֶתְבַּזֶּה בְּרַבִּים?! לֹא מִתְאִים לְהַתְּבַיֵּשׁ. הֵינּוּ הַגְּאוֹת שֶׁלוֹ מְעַכְּבֵת אוֹתוֹ, וְזֶה הַסּוּד.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כָּל הַשָּׁנִים הִלְכָתִי בְּעֶצְמִי עִם שְׁנֵי סֻלָּים מְלֵאֵי סִפְרֵי רִבְנוּ ו"ל וְהַפְצָתִים, וְלֹא הִסְתַּכַּלְתִּי וְלֹא הִתְפַּעַלְתִּי מֵאַף אַחַד, יְדַעְתִּי שֶׁזֶה רְצוֹן מוֹהֲרָנ"ת ו"ל, שְׂיֵהָיָה — 'יְפוּצוּ מַעֲיִנוֹתֶיךָ חוּצָה', וְאִם אָנוּ אוֹהֲבִים אֶת מוֹהֲרָנ"ת ו"ל, עֲלִינוּ לְקִים צְנֹאתוֹ, וְלֹא לְהִסְתַּכַּל עַל שְׂאֵר אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׂאִינָם עוֹשִׂים כָּךְ, אוֹ שְׂאוֹמְרִים שֶׁזֶה לֹא צְנוּעַ וְכוּ'. שִׁמּוּ שָׁמַיִם! חֲטֵאוֹנוּ בְּעֲרִיזוֹת, בְּעוֹן גְּדָה, שְׂצָרִיכִים לְצוּם 59 יוֹם, וּמִי יֵשׁ לוֹ הַכַּח לָזֶה?! מִי יָכוֹל לְצוּם כָּל-כָּךְ הַרְבֵּה תַעֲנִיּוֹת?! וְזֶה רַק כְּשֶׁעָבְרוּ פַעַם אַחַת עַל הָעוֹן הַזֶּה, מְכַל שֶׁכֵּן אִם חֲטָאוּ עֲשֶׂר פְּעָמִים וְכוּ' וְכוּ', מִי יָכוֹל לְצוּם כָּל-כָּךְ הַרְבֵּה יָמִים?! שֶׁזֶה חֲשָׁבוֹן שֶׁל כַּמָּה שָׁנִים, כִּי יֵשׁ חַגִּים וְשִׁבְתוֹת וְכוּ' שֶׁבָהֶם אֵין צָמִים, וּמְכַל שֶׁכֵּן אִם חֲטָאוּ בְּזֶה מֵאַה פְּעָמִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וְלִפְתַּע נַעֲשִׂים צְדִיקִים — זֶה לֹא צְנוּעַ וְכוּ'. הָאֵם זֶה כֵּן צְנוּעַ לְעַבֵּר עַל אִסוּר כְּרִיתוֹת וְשְׂאֵר חֲטָאִים — חֲלוּל שִׁבְתַּת טְרַפּוֹת וּנְבִלוֹת, וְשְׂאֵר אִסוּרֵי דְאוֹרִיטָא וְאִסוּרֵי דְרַבְּנָן?! לְפַתַּע נַעֲשִׂים צְדִיקִים וְצְדִיקְנוּיֹת, שְׁלֹא צְנוּעַ לִילָךְ לְהַפְצָה, הָאֵם לְחֲטָא — זֶה כֵּן הִיָּה צְנוּעַ וְכוּ'?! וְכַמוֹ-כֵּן מְתַרְצִים בְּכָל מִינֵי אַמְתְּלָאוֹת, שֶׁזֶה בְּטוֹל תּוֹרָה וְכוּ'. בְּוַדַּאי צְרִיכִים לְלַמַּד תּוֹרָה, וְאַדְרַבָּה, מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב לְרִבְנוּ ו"ל, הוּא לּוֹמֵד תּוֹרָה יוֹתֵר מִכָּלֵם, כִּי גַתָּן לָנוּ רִבְנוּ ו"ל סִדְרֵי-דְרַב־הַלְמוּד, שֶׁזּוֹכִים עַל יְדוֹ לְטַיֵּל בְּכָל הַתּוֹרָה, כַּמוּבָא (שִׁיחַת-הַר"ן, סִימָן עו), וּמְדַפֵּס בְּקוּוּנְטֵרַס: "סִדְרֵי-דְרַב־הַלְמוּד". וְעַל-כֵּן מְתִי נַעֲשֶׂה גַם אֲנַחְנוּ לְנִפְשָׁנוּ?! אִם נִרְאָה מַה קוֹרָה הַיּוֹם בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהַמְסִיוֹן עֲמִלִים וְלוֹכְדִים בְּרִשְׁתָּם כָּל-כָּךְ הַרְבֵּה נְשִׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת, וְהַעֲרִב-רַב מְעַבְרִים עַל הַדַּת מְלִיּוּנֵי יְהוּדִים, עַד מְלִיוֹן וְחֲצֵי יְלָדִים אֵינָם יוֹדְעִים מַהוּ חֲנוּף שֶׁל תּוֹרָה, חֲנוּף שֶׁל אַמוּנָה, "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל הַיְיָ אֱלֹהֵינוּ הַיְיָ אֶחָד". וְהִנֵּה אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְיָ יוֹצְאִים לְהַפְצָה, אֲתָם יוֹדְעִים כַּמָּה בְּעַלֵי תְשׁוּבָה עֲשִׂיתֶם?! כַּמָּה נַחַת-רוּחַ גְּרַמְתֶּם בְּשָׁמַיִם לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁחֲחֹרְתֶם נְשִׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ?! אֵיזָה רַעַשׁ גְּרַמְתֶּם לְמַעַלָּה?! הֲרֵי זוֹ כְּפֶרֶת עוֹנוֹת הַכִּי גְדוּלָּה. וְכַתּוּב בְּזֶהָר (נִשְׂא קַחַת): וּפָאָה מֵאֵן דְּאֲחִיד בְּיָדוּהִי דְחִיבָא [אֲשֶׁרִי הָאָדָם הָאוֹחֵז בְּיָדִים חִיבוֹת]!

אֲשֶׁר   כה תרכז   בְּנַחֵל   רלז

היום הִיָּה לי שְׁעוֹר בְּרַבִּים, כְּשִׁסְיַמְתִּי אֶת הַשְּׁעוֹר, אָמַר לי

צוֹעֵקֶת: הָרִי הוּא מְקַבֵּל! וְכַמוֹכֵן, הַמְקַבֵּל הַזֶּה עֶבֶד עֲלֶיָּה מְאֹד, וּבְמִקּוֹם 'מְקַבֵּל' נַעֲשֶׂה 'מְקַבֵּל', וְסַחֲט מִמֶּנָּה כֶּסֶפִים, רַחֲמֵנָא לִישׁוֹבֵן, (כְּמוֹ שֶׁעָשָׂה לְרַבִּים, וּכְבָר תְּפִסוּהוּ הַחֲכָמִים וְהַגְדוֹלִים וּפְרָסְמוּהוּ בְּרַבִּים כְּנוֹכַל וְצָבוּעַ). וְאַשְׁתִּי נִסְתָּה לְהַשְׁפִּיעַ עָלַי, שְׁאַבוּא גַם אֶל הַמְקַבֵּל. וְעִנִּיתִי לָהּ: הָרִי אֶת מֵאֲמִינָה בַּה', תְּתַפְּלִי אֵלָיו שְׁיִגְלָה לָךְ אִם זֶה אֵמֶת אִם לֹא. וְהִיא הִחֲלָה לְהִתְפַּלֵּל לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ: בְּעָלִי אוֹמֵר שְׁאֲנִי בְּטָעוֹת, וְאֲנִי אוֹחֲזֵת שְׁאֲנִי בְּאֵמֶת, וּמִי צוֹדֵק וְכוּ'?! וְתַכְךָ כְּשִׁסְיַמָּה לְהִתְפַּלֵּל, מְצָאנוּ לְפֶתַע בְּבֵית קוֹנְטֵרְס: "דְּמִיוֹנוֹת שְׂוֹא", וּפְתַחְנוּהוּ וְקִרְאָנוּ מִמֶּנּוּ קִטְעַ בְּאֲמִצְעִיתוֹ: "הַשְּׁמֵרוּ מְאֹד מִרְמָאִים וְצָבוּעִים וְכוּ' הַעוֹבְדִים עֲלֵיכֶם". [וּמִמֶּשׁ נִתְקַים אֲצִלָּם מַה שְׁאוּמֵר רַבְּנוּ ז"ל, שְׁאִם יֵשׁ לְאָדָם הַתְּבוּדָדוֹת, אֲזִי נִפְתַּחַת לוֹ הַדַּעַת]. וּמֵאֵז חֲזַרְנוּ בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְעוֹבְנוּ אֶת הַשְּׁטִיּוֹת, וְהַפְּכָנוּ זוּג לְתַפְאֶרֶת.

וּלְגַבִּי מַה אֲנִי מְסַפֵּר לָכֶם אֶת זֹאת? אֶלָּא מִי יוֹדֵעַ אִם לֹא אֶחָד מִכֶּם הִפִּיץ אֶת הַקּוֹנְטֵרְס הַזֶּה, וְהַגִּיעַ לְיַדִּי הַזּוּג, שְׁפִיּוֹם הֵם שׁוֹמְרֵי תוֹרָה וּמְצוּוֹת, זְהִירִים בְּקִלָּה כְּבַחֲמוּרָה. לְמַדִּים מִכָּאֵן, מַה חוֹבֶרֶת אַחַת יְכוּלָה לְפַעַל. וּבּוֹדָאֵי יְשָׁנָם מֵאוֹת וְאַלְפֵי סְפוּרִים. וְלִכֵּן אִף אֶחָד לֹא יַעֲבֹד עֲלֵיכֶם, שְׁזֶה בְּטוּל תוֹרָה, וְזֶה לֹא צָנוּעַ, עֲלִינוּ לַעֲרֹךְ אֶת הַחֲשׁבוֹן הַיָּטִב הַיָּטִב — מַה עָשִׂינוּ עַד כַּה?! וְכַמָּה תַעֲנִיּוֹת הָיָה עֲלִינוּ לְהַתְעַנּוֹת עַל הַחֲטָאִים וְהַעוֹנוֹת שְׁחָטָאנוּ נִגְדוּ? תְּבַרַךְ?! אֲנִי חוֹשֵׁב שְׁיִרְאָה וְפַחַד יִפְלוּ עָלֵינוּ. וְהִנֵּה רַבְּנוּ ז"ל סֵפֵר לָנוּ אֶת הַסְּפוּר מֵהַגְּבִיר, שְׁהִלּוּהַ כְּסָף וְאָמַר לְעִנִּי: אִם תִּגְבֶּה אֶת חוֹבוֹתַי, אֲמַחֵל עַל הַחוֹב שְׁלָךְ. וְתַתְּבוּנְנוּ בְּחֵי-מוֹהַר"ן, סִימָן תַּמְז, דְּבּוּרֵי רַבְּנוּ ז"ל שֶׁם שְׁאוּמֵר, שְׁצָרִיכִים לְקַרֵּב יְהוּדִים לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,

ועל-ידי-זה? מחלו לנו על חטאתינו. וכן תתבוננו בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יד, בשורה האחרונה: אם תוציא יקר מזולל, אתון דדין פאתון דדין. תתבוננו בצנאת מוהרנ"ת ו"ל, שגדפסה בצורת מכתב שכתבו אנשי שלומנו בספר: "עלים לתרופה" מכתבי מוהרנ"ת ו"ל, שאמר לפני הסתלקותו: העבדה שלכם יהיה יפוצו מעינותיך חוצה. אם תעינו בכל אלו, אני בטוח שלא תהיינה לכם שום מגיעות. וזאת אני עשיתי, שהתגברתי, ברוך השם, על כל המגיעות, אף שסלקו אותי לא פעם אחת מבית-הכנסת ובית-המדרש, משיבות, אבל המשכתי, כי ידעתי שזה התקון שלי. והיום, ברוך השם, כל-כף נתפשטו ספרי רבנו ו"ל בעולם, שמי שפא להפיץ, מקבילים את פניו בשתי ידיים, ובשאלה: מה יש לך היום, איזו חוכמת הבאת וכו'? ונוטלים את זאת בשמחה אין קץ.

לזאת אבקש את כל אנשי שלומנו — אל תהיו בטלנים! אם אנחנו רוצים את הגאולה, את סוף וקץ צרות ישראל, הבה ונתחיל להפיץ את אור רבנו ו"ל, וזה יכניס את השלום האמתי לעם ישראל. כי ספרי רבנו ו"ל מכניסים שלום בנשמות ישראל, שיאהבו זה את זה, ולא תהיה גזענות. ולכן תראו כמה מאנשי שלומנו שנקראים חסידי ברסלב עוסקים בהפצה? אף אחד. ויש להם כל מיני גמוקים. אבל אנו, ברוך השם, מאנשי הבעל תפלה, שהוא שלח את אנשיו לכל המקומות, להחדיר ענין התפלה לכל עם ישראל, ותפלה מביאה שלום. ולכן אומר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רלט), שאי אפשר לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא אלא על-ידי שלום, פדכתיב (תהלים קכב, ח): "אדברה נא שלום". ולכן תקן האר"י הקדוש קדם התפלה, לקבל על עצמנו מצות עשה של "ואהבת לרעך כמוך", כי בלי שלום אי אפשר לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא. אקנה שדבורים אלו יכנסו אליכם.

ונחזור עתה אל מה שהתחלנו. באתי מהלוייה של הצדיק מבאבוב זי"ע. אני מפיר אותו פבר ארבעים שנה, הוא היה יחיד בדור בענין שלום, כל-כף הרבה פעמים רצו להכניסו ולסבכו באיזה ריב ומחלוקת, והיתה לו חכמת שלמה, וידע להתחמק מכל מיני

אָשֶׁר כה תרכח בנחל רלט

קטטות. ותמיד הורה לתלמידיו ולחסידיו שלא יהיו מערבים בשום

בזה העולם, ולא להסתבך בשום מחלקת.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שגזקה להתאחד יחד ולהפיץ אור רבנו ז"ל. ואבקש את כל אנשי שלומנו, תלמידי "היכל-הקדש", שאלו הדבורים יפגשו היטב בלבם, ואפלו אלו שאינם יכולים בכל יום לצאת להפצה, על-כל-פנים פעם בשבוע ילכו להפיץ, ואפלו אם אינם יכולים פעם בשבוע, על-כל-פנים פעם בערב ראש-חדש, אז כבר לא יכולים להתחמק. כי זהו תקון על כל העוונות שבעולם. ומכל שכן שמקבלים עלבונות ובזיונות ושפיכות דמים, זה מכפר על הכל.

אני מקנה מאד להקדוש-ברוך-הוא, שהדבורים הללו שאני מדבר מעמק לבי, יפגשו אל לבכם.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כה תרכח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים, ראש-חדש מנחם-אב ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... ו... שיחיו נצח.

באתי לברך אתכם בברכת "מזל טוב" חמה ולבבית על הגדת בנכם, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתזכו להכניסו בביתו של אברהם אבינו בעתו ובזמנו, ותרוו ממנו ומכל יוצאי חלציתם נחת דקדשה.

מה אמר לכם! אתם שניכם צריכים לקחת את עצמכם בידיכם,

וּלְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרַךְ לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל, כִּי בְּאֵמַת כָּל זְמַן שָׁאֲדָם חַי בְּזֶה הָעוֹלָם, מְצֹוּה עָלָיו לְפָרְסֵם וּלְגִלוֹת אֶת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְזֶה הִזָּה רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנּוּ ו"ל, כִּי כָּל הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנּוּ ו"ל, זֶה לְמוּד אֲמוּנָה עִמָּךְ מִי יִמְצְאוּנוּ, רַק רַבְּנּוּ ו"ל הַלְבִישׁ אֶת זֶה בְּלְבוּשִׁים כָּל-כָּף פְּשׁוּטִים, עַד שֶׁזֶה שִׁיף לְכָל הַמוֹן-עַם, כִּי רַבְּנּוּ ו"ל לָקַח אֶת כָּל חֲכַמַת הַקְּבֵלָה שֶׁל הָאָרֶץ ו"ל וְשֶׁל הַקְּדֻמוֹנִים, וְכֵן אֶת כָּל הַלְמוּד שֶׁל הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זִי"ע וְתַלְמִידָיו, וְהַלְבִישׁ אֶת זֶה בְּלְבוּשׁ כְּזֶה, עַד שֶׁהָכִי גְרוּעַ וְהָכִי גְמוּף, יְכוּל גַּם-כֵּן לְהַשִּׁיג אֱלֻקוֹת, וְעָלָיו הָרְאָיָה, כִּי תִכְף-וּמְיָד כְּשֶׁאָדָם לוֹמֵד אֶת סִפְרֵי רַבְּנּוּ ו"ל, הוּא נִתְעוֹרֵר וּמִתְחִיל לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּהּ, זֶה אֵין בְּשׁוּם מְקוֹם שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי הָעֲבוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת, הִיא עֲבוּדָה שֶׁל צְדִיקִים קְדוּשִׁים. וְרַבְּנּוּ ו"ל הַלְבִישׁ אֶת זֶה בְּצוּרָה כְּזוֹ, שֶׁאֶפְלוּ הָכִי פְּשׁוּטִים, גַּם-כֵּן יִשְׁיֵגוּ אֱלֻקוֹת. וְלָכֵן רְאוּ שְׁנֵיכֶם מֵהַיּוֹם וְהַלְאָה לְצֵאת וּלְדַבֵּר עִם בְּנֵי-אָדָם בְּעֲבוּדַת ה' יִתְבַּרַךְ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּוַדָּאֵי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׁאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרַכְכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תרכט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר דְּבָרִים, רֵאש־חֲדָשׁ מִנְּחָם-אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, הָרַב ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הֵן אֲמַת, שֶׁעֲכָשׁוּ בָּא עֲנִיִן מְאֹד דְּחוּף, שֶׁעוֹשִׁים עָרַב בְּכַתְיָם בְּעֵבוּר בְּנִיִן בֵּית-הַמְּדֻרָשׁ, עִם כָּל זֹאת חֲשַׁבְתִּי, שֶׁטוֹב מְאֹד שֶׁתַּעֲשֶׂה אֶת הַבְּרִי-מְצוּה בְּיוֹם רֵאשׁוֹן, י"ד מִנְּחָם אָב אֲתָה וְר' ... גְּרוּ יְאִיר,

וְכֵן זֶה לֹא יִפְרִיעַ אַחַד אֶת הַשְּׁנִי, וְאֲנִי מְקַוֶּה שְׂכַף יִסְתַּדֵּר, כִּי פְּשׁוּט

ר' ... גרו יאיר.

נָא וְנָא רְאֵה לְחִזּוּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תְּהִיָּה שְׁבוּר בְּשׁוּם פָּנִים וְאֲפֵן, כִּי עֲלֶיךָ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל אֲפֵן שֶׁהוּא, וּבְאֲמַת כָּל הַמְרִירוֹת שְׁעוֹבֶרֶת עֲלֶיךָ, תִּהְפֹּךְ אֶת זֶה לְמַתִּיקוֹת, כִּי אֵי אֲפֹשֶׁר לְהַשִּׁיג אֹר הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, אֲלֵא כְּשֶׁאֲדָם שְׁפַל עָנּוּ וְסִבְלָן, וּמִרְגִּישׁ אֶת עֲצָמוֹ כְּלֵא, כְּרוּחַשׁ עַל הָאֲדָמָה וְכוּ' וְכוּ', וְכִפִּי בְּטוּלוֹ שְׁמַבְטִיל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרִי, כֵּן מֵאִיר בּוֹ הָאֹר הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, אָבֵל זֶה צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּלֵב אֲמַת, כִּי לְמַעַלָּה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב אֲמַת, וְשִׁקֵּר אֵין לוֹ שׁוּם חֲשִׁיבוֹת לְמַעַלָּה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, לְכֵן צָרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וּמֵה שְׁעוּלָה עַל לְבָבְךָ בְּכָל פֶּעַם אֵיזוֹ חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, אוֹ אֵיזָה שְׁבָרוֹן לֵב, תִּהְפֹּךְ אֶת זֶה לְקַדְשָׁה, וְתִהְיֶה נֶעֱשֶׂה מְרַכְּבָה לְאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְשֹׁךְ עֲלֶיךָ אֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וְדַבְּקוֹת הַבוּרָא יִתְבַּרֵּךְ שְׁמוֹ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיִּקָּר! חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (פְּסָחִים נ.): אֲשֶׁרִי מִי שְׁבֵא לְכָאן וְתִלְמוּדוֹ בְּיָדוֹ; וּפְרָשׁוֹ אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ, אֲשֶׁר יְדוּעַ שְׁמוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר יָד הוּא בְּסוּד אֲמוּנָה וּבְסוּד תְּפִלָּה, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (שְׁמוֹת יז, יד): "וַיְהִי יְדִיו אֲמוּנָה", וְתַרְגּוּמוֹ: 'וַיְהִי יְדִיו פְּרִישָׁן בְּצִלוֹ, וְזֶה הַפְּרוּשׁ: וְתִלְמוּדוֹ הֵינּוּ הַתּוֹרָה, קְשׁוּרָה בְּיָדוֹ הִיא בְּחִינַת תְּפִלָּה, כִּי רַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד לַעֲשׂוֹת מִהַתּוֹרוֹת תְּפִלוֹת, מֵה שְׁלוּמֵדִים צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת מְזֶה תְּפִלָּה, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ כָּל מָה שְׁאֵתָה לוֹמֵד, תַּעֲשֶׂה מְזֶה תְּפִלָּה, וְדַיְקָא עַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלַיִחַ אֶת דְּרַכְךָ תָּמִיד.

אודות ששאלת בענין המגבות וכו', איך אני יכול לומר דבר

רמב אשר כה תרל בנחל

נגד חכמינו הקדושים, כי אם חכמינו הקדושים מספרים על ר' אלעזר ברבי שמעון, שמצא אדם שמנגב את ידיו בכגד חברו, אז תקף-ומיד הוא אמר שהוא גנב, אז איך יכולים להגיד שקר כזה בשמי, שתקף-ומיד פשאדם מניח משהו, אזי הפקר, לא מניה ולא מקצתיה, אם אחד נוגע דבר של שני, הוא נקרא גנב, וצריכים לדבר תמיד עם אנשי שלומנו בענין זה, כי רחמנא לישזבן, הן ענין הגנבה והגזלה והזלזול בממון חברו נעשה כהתר, וצריכים להרתיע על זה מדי יום ביומו, ומדי שבת בשבתו, ואני מאד מאד מקפיד על דברים כאלו, כי בין אדם לחברו אינו נפרד מבין אדם למקום, והם הולכים ביחד, והבן.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שיתרחב לך בין בגשמי ובין ברוחני.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תרל.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים, ראש-חדש מנחם-אב ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... ו... שיהיו נצח.

מאד מאד רציתי לשמע הטוב מכם, ואיך אתם מתחזקים, כי בזה העולם צריכים התחזקות חדשה בכל יום, כי עובר על כל אחד כל מיני צרות ויסורים ומרירות והרפתקאות, ואדם צריך להחזיק מעמד, ולא להשבר משום דבר שבעולם, ולכן מאד מאד רציתי לשמע הטוב מכם.

בענין החנות, לדעתי, זה דבר מציין, לפתח חנות מכלת, אבל אני אומר לכם מראש, שאתם צריכים לפתח מכלת, רק בתנאי לגבות מזמן, ואז תצליחו מאד מאד, תתנו מחיר זול יותר מכל המכולות, כי בדבר של מאכל, אמרו חכמינו הקדושים (עין ערוכין

אֲשֶׁר כַּה תִּרְלֹא בְּנַחֵל רַמְג

כט:): מִי שֶׁיִּכּוֹל לְמַכּוֹר יוֹתֵר זֹל — תִּכּוֹא עָלָיו בְּרָכָה, וְאֵין זֶה בְּכָלֵל
בְּרָכָה בְּהַחֲזֵק הַרְבֵּי יִדְוֹרָה יִדְוֹרָה יִדְוֹרָה וְרַמְג בִּיז אֲוֹשִׁי

שְׁתַּצְלִיחוּ.

נָא וְנָא רְאוּ לְשִׂמְחַ יַחַד, וְלֶאֱהֹב אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, וְלִכְבֹּד אֶחָד
אֶת הַשְּׁנִי, כִּי זֶה יְסוּד בְּהַצְלָחָה — כְּשֶׁהִבְעַל וְהֶאֱשָׁה מְכַבְּדִים אֶחָד
אֶת הַשְּׁנִי, וַיֵּשׁ בִּינֵיהֶם הַבְּנָה הַדְּדִית, וְעוֹזְרִים אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, יַעֲזֹר
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתַּצְלִיחוּ, וְתִרְוּ רַב גַּחַת מִיִּלְדֵיכֶם, וְנִשְׁמַע
וְנִתְבַּשֵּׁר תְּמִיד בְּשׁוֹרֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּה תִּרְלֹא.

בְּעֲזֻרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדֵּר דְּבָרִים, רֵאשִׁי-חֲדָשׁ מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וְגִדְל שְׂמֵחָתִי לְשִׂמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה,
כִּי הַשְּׂמֵחָה הִיא הַיְסוּד וְהַעֲקָר בְּעֵבֹדֶת בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְאִף שְׂאֲנֵי יוֹדֵעַ,
שְׂעוּבָרִים עֲלֶיךָ כָּל מִינֵי צָרוֹת וּבְעֵיּוֹת וְכוּ' וְכוּ', שְׂאֲתָה נּוֹפֵל בְּעֵינֵי
עֲצָמְךָ, עִם כָּל זֹאת רְאֵה רַק לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה הִיא
הַיְסוּד בְּעֵבֹדֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְכִפִּי שְׂתַתְּגַבֵּר בְּמִדַּת הַשְּׂמֵחָה, כֵּן
תּוֹכֵל לְעַבֵּר עַל הַכָּל בְּזֶה הָעוֹלָם.

יְדוּעַ, אֲשֶׁר חוֹתְמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֲמַת, וְאֲדָם צָרִיף
לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לִילָף בְּדַרְכֵי קוֹנוֹ, תְּמִיד לְהִמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ רַק

רמד אָשֶׁר כה תרלב בַּנְחַל

אַל הָאָמֶת, וּמַהִי הָאָמֶת? הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְאֲנֹשִׁי שְׁלוֹמֵנו תְּמִיד
דְּבָרוֹ מְנַקֶּדֶת הָאָמֶת, שְׁנֵה גְדָמָה כְּמוֹ חֲתִימָה, אֲנַחְנוּ רוֹאִים טְשַׁעַק,
אִם אֵין חֲתִימָה, זֶה לֹא שְׁנֵה כְּלוּם, כְּחִסְפָּא בְּעֵלְמָא, פִּסְתַּת גִּיר, שְׁלֹא
שְׁנֵה לְשׁוּם דְּבַר, לֹא-כֵן אִם יֵשׁ עַל זֶה חֲתִימָה, אָז הוּא כְּבַר חֵיב
עַל כָּל מַה שְׁכָּתַב שֵׁם. כְּמוֹ-כֵן אִם אָדָם הוֹלֵךְ בְּאָמֶת, הוּא גְדַבְּק
בְּקוֹנוֹ, וּמְכַל שְׁכַן כְּשֶׁהִשְׁמַחָה שְׁלוֹ הִיא שְׁמַחָה אֲמִתִּית, שְׁשִׁמַּח
בְּחֵלְקוֹ, וְאֶפְלוּ שְׁמַרְגִּישׁ אֶת עֲצָמוֹ עֵרֶם לְגַמְרִי, וְאֵין לוֹ כְּלוּם, עִם
כָּל זֹאת הוּא מְחִיָּה אֶת עֲצָמוֹ עִם כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה שְׁיֵשׁ בּוֹ, זֶה מְאֹד
מְאֹד חָשׁוּב לְמַעְלָה, כִּי לְמַעְלָה בְּשָׁמַיִם מְאֹד חָשׁוּב אָמֶת. וְלִכֵּן רְאִיהָ
לְמַסֵּר אֶת נַפְשָׁךְ עַל נִקְדַּת הָאָמֶת, לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה בְּאָמֶת, וְכֵן תְּדַבֵּר
עִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּאָמֶת, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תְּמִיד, וְשׁוּם
דְּבַר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׁאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתִּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תְּמִיד, וְתִבְשֹׁר לִי תְּמִיד
בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

רְאִיהָ לְכָתֹב לִי וּמִמָּשׁ תַּחֲיָנִי.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תרלב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר דְּבָרִים, רֵאשִׁי-חֲדָשׁ מִנְחָם-אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידִי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

זֶה כְּמָה שְׁאֲנִי רוֹצֵה לְכָתֹב לְךָ, אֲבָל מְרַב טְרִדוֹתֵי הַעֲצוּמוֹת לֹא
יוֹצֵא לִי.

מַה אֲמַר לְךָ, יְדִידִי הַיְקָר! אֲנִי יוֹדֵעַ הֵיטֵב מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ —

חלישות הדעת, צרות ויסורים ומכאובים וכו' וכו', והרבה פעמים

שיש לך בן תלמיד-חכם, וחתן תלמיד חכם, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שיקים אצלך (ישעיה נט, כא): "לא ימושו מפיה ומפי ורעה ומפי ורע ורעה", ובזה אתה צריך מאד לשמח, כי לא כל אחד זוכה לילדים תלמידי חכמים כמו שאתה זכית, ולכן בעת שמר וצר לך, ברח לך אל מקום פנוי, שאין שמה בני-אדם, ובפרט בין הקהרים, ותשב שם על איזה סלע, ותשפך את נפשך אליו ותברך, ותבקש ממנו ותברך כל מה שאתה צריך, כי אם אדם נמצא בעת צרה, והוא מבטל את עצמו בכל מכל כל אליו ותברך, ממשיך על עצמו אור וזיו וחיות ודבקות הבורא ותברך שמו. לכן אני מאד מאד מבקש אותך, ידידי היקר ... גרו יאיר, תתחזק ותראה איה שיאיר עליך מלך הכבוד בהארה גדולה ונפלאה מאד, רק חזק ואמץ, ותהיה חזק מאד ללמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום, באפן שתזכה לסים בכל שבוע את פרשת השבוע שנים מקרא ואחד תרגום עם פרוש רש"י ו"ל, וזה מסגל לפרנסה וליראת שמים, ומי שנוהר בזה, עולמו יראה בחייו, ותראה, אהובי, ידידי! אשר רב בני-אדם שסובלים מה שסובלים, הוא רק מחמת שלא נוהרים בזה. ולכן ראה להתחזק, ותראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תרלג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים, ראש-חודש מנחם-אב ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר! בזה העולם צריכים להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ואסור לאדם לפל בדעתו בשום פנים ואופן, ואף שמגיעים מצבים, שאדם חושב שאבד מנוס ותקוה ממנו, והנה סוף וקץ וכו' וכו', צריך לדעת בו ברגע, שאם יבטל את עצמו לגמרי אל האין סוף ברוך הוא בלב אמת, אז יזכה להמשיך על עצמו אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו, כי כשאדם משתחוה רק אליו יתברך, ולא אל בשר ודם, וממליך מלכותו עליו, אז נמתקים ממנו כל הדינים. ולכן ראה לבטל את עצמך לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, ותמיד תציר בדעתך, איך שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מחיה ומתיה ומקים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ותרגיל את עצמך לדבר עם כל בני-אדם רק דבורי אמונה והשגחה פרטית, אין לך דבורים אחרים, ואז תראה איך שימתקו ממך כל הדינים על-ידי פלא עליון.

תשתדל מאד להתפלל ערב ובקר וצהרים במנין דיקא, להכליל עם נשמות ישראל, וזה מאד מאד חשוב בשמים, כשפר ישראל נכנס לבית-הכנסת, אז יוצאים כרוזים בכל העולמות: "אשרי הבן שבא אל בית המלך, ונפאה הוא בעלמא הדין, ונפאה הוא בעלמא דאתי".

הַקְדוּשָׁת־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי

כה תרלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר דְּבָרִים, רֵאשִׁי־חֹדֶשׁ מְנַחֵם־אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ.

מָה אִמַּר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר! רְאֵה לְשִׁמְחַ מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקָנוּ,
שְׂזֻכֵינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וּמָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ז"ל,
וְאֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְשִׁמְחַ מְאֹד מְאֹד עַל הַשְׂמִיחָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת, שְׂאֲנַחְנוּ
בְּחֻדְרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵף שְׂאַחֲרֵים אֵינָם מִתְחַזְּקִים בְּזֶה, מָה יֵשׁ לָנוּ
עִם אַחֲרֵים?! אֲנַחְנוּ צְרִיכִים רַק לְבַטֵּל אֶת עֲצָמָנוּ אֶל רַבְּנוּ ז"ל,
וּלְקַבֵּל אֶת לְמוּדוֹ הַטּוֹב, שְׂגִלָּה לָנוּ, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם
כָּלֵל, וּכְכֹל שְׂאֵדָם מְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ אֶל הַצְּדִיק, וְעַל כֹּל אֲשֶׁר יֵאמַר
כִּהוּא זֶה הוּא עוֹשֶׂה, זֶה נִקְרָא שְׁלֵמוֹת הַתְּקַרְבוֹת לַצְּדִיק, כַּמּוּבָא
בְּדִבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי־מִוֵּהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קכג); כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל
מִהַצְּדִיק, אֶלָּא כְּשִׂזּוּכִים לְהַשְׁלִיךְ אֶת שְׂכָל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי, וּכְמוֹ
שְׂבַמְקוּהָ אֵי אֶפְשָׁר לְהַטְהֵר, אֶלָּא כְּשִׂמּוֹרִידִים אֶת כָּל הַלְּבוּשִׁים,
וְנִכְנָסִים תוֹךְ הַמַּיִם, וְנִגְדַחְסִים עִם הַמַּיִם, אִזּוֹ דִּיקָא יוֹצֵא טְהוֹר,
כַּמּוֹ־כֵן אֵי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל מִהַצְּדִיק, אֶלָּא כְּשִׂמְשְׁלִיכִים מִעֲצָמוֹ אֶת כָּל
הַחֻכְמוֹת וְהַמְחַשְׁבוֹת זְרוֹת, וְהַפְּנִיּוֹת וְהַגְּאוֹת וְהַיְשׁוּת, וּמְבַטְלִים אֶת
עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֶל עֲצוֹת הַצְּדִיק, שְׂכָלוֹ עֲצוֹת אֲמֶת, זְרַע טְהוֹר, כַּמּוּבָא

רמח   אָשֶׁר   כה תרלה   בַּנְחָל

בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ז'), אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְתַמֵּיד
בְּכָל יוֹם בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תרלה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר דְּבָרִים, רֵאשִׁי-חֹדֶשׁ מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, שְׁשׁוּם דְּבָר
שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְהַפִּיל אוֹתְךָ, כִּי הָאָדָם צָרִיךְ לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ
לְגַמְרֵי אֶל הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, עַד שֶׁלֹּא יִרְצֶה שׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם,
רַק אֶת אֲמִתּוֹת מְצִיאֹתָיו יִתְבָּרֵךְ, וּכְשֶׁאָדָם בָּא אֶל בְּטוּל הַזֶּה, אֲזַי נִכְלָל
בְּאוֹר אֵין סוֹף, וּמְרַגֵּישׁ עֲרֵבוּת נְעִימוֹת יְדִידוּת זֵיו חֵיּוֹת אֱלֹקוֹתָיו
יִתְבָּרֵךְ, עַד שֶׁכָּבֵר שׁוּם בְּרִיָּה לֹא יְכוּלָה לְהַזִּיז אוֹתוֹ, אוֹ לְהַפִּיל אוֹתוֹ,
אוֹ לְהַחְלִישׁ אֶת דַּעְתּוֹ, כִּי זֶה עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁאָדָם יְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ
לְגַמְרֵי אֶל הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, שְׁזֶה סוֹד עֵקֶדֶת יְצָחָק, שֶׁיְצָחָק אָבִינוּ
עֵקֶד אֶת עֲצָמוֹ עַל הַמְּזֻבַּח וְלֹא בְּרַח, אֶלָּא הִנִּיחַ אֶת עֲצָמוֹ לְהַשְׁחִט
בְּעִבּוּרוֹ יִתְבָּרֵךְ, בְּזֶה נִכְלָל בְּתַכְלִית הַבְּטוּל, וּבְזֶה נִתֵּן כֹּחַ לְכָל עַם
יִשְׂרָאֵל עַד סוֹף כָּל הַדּוֹרוֹת, שֶׁגַּם הֵם יִהְיוּ מוֹכֵנִים לְהַשְׁחִט עַל קַדּוּשׁ
ה', שֶׁכָּל זֶה סוֹד רֵאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהַסּוֹד הַזֶּה לֹא הִשְׁיֵג רַק רַבְּנוּ ז"ל.
וְלִכֵּן אֲנַחְנוּ מְבַקְּשִׁים אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיֵאמַר דֵּי וְסוֹף לְכָל
צְרוּת יִשְׂרָאֵל, וּבִכְפָּרֶט בְּחֹדֶשׁ הַזֶּה "מְנַחֵם-אָב", אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְנַחֵם
אֶת הָאָבָא, אָבִינוּ שֶׁבְּשָׁמַיִם, וְאֲנַחְנוּ מְבַקְּשִׁים שֶׁהָאָבָא, אָבִינוּ
שֶׁבְּשָׁמַיִם, יְנַחֵם אוֹתָנוּ, וְנִזְכֶּה לְנַחֵמָה בְּכַפְלִים.

הַעֲקֵר רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ עַל נַעַם חֶלְקְךָ, שְׁזִכִּיתָ לְהִיּוֹת אֶצְלֵךְ

אָשׁר כה תרלו – כה תרלו בַּנְחַל רמט

רַבְנוּ ז"ל הַרְבֵּה פְּעָמִים, וְעוֹד תִּזְכֶּה לְהִיּוֹת אֶצְל רַבְנוּ ז"ל הַרְבֵּה

כה תרלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר דְּבָרִים, רֵאשִׁי-חֲדָשׁ מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אֶקְוֶה שֶׁהַכֹּל מְסֻתָּדֵר עַל הַצַּד הַכֵּי טוֹב, וּרְאֵי לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִיָּנִי אֶפְנִים שְׁבַע-עוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְיָדָי הַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וּכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבְנוּ ז"ל: "יֵשׁ עֲנִין שִׁיתְהַפֵּף הַכֹּל לְטוֹבָה".

בְּנֶךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר, שֶׁלַח דְּבָרִים עִם ... וְגַם אֲנִי שֶׁלַחְתִּי אֶתּוֹ דְּבָרִים שִׁיגִיעוּ אֶל ... וְלִכְן כָּדָא לְאַתֵּר אוֹתוֹ, כְּדֵי לְקַחַת אֶת הַדְּבָרִים.

רְאֵי לְכַתֵּב מִכְתָּב לְבְנֶךְ אוֹ לְצִלְצֵל אֵלָיו, כִּי הוּא קָצַת מִתְגַּעְגַּע, וּכְדָא לְהַרְגִיעַ אוֹתוֹ, כֶּף בְּרוּךְ ה', הוּא מְאֹד מְצָלִיחַ, אֲבָל הַרְגֵּשְׁתִּי אֶצְלוֹ הַיּוֹם גַּעְגּוּעִים עֲזִים אֶל הַבַּיִת, וְלִכְן טוֹב לְדַבֵּר אֶתּוֹ.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכֵּי טוֹב, וְתָרוּוּ רַב גַּחַת מִיְלֻדְיָכֶם, וְיִהְיוּ לְכֶם בְּנִים וּבָנוֹת צְדִיקִים וְצְדִיקָנוֹת וְעוֹבְדֵי ה' תָּמִיד.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תרלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר דְּבָרִים, רֵאשִׁי-חֲדָשׁ מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ז.

שלום ל... גרו יאיר.

הפרוש זה על "ומפני חטאינו", ונשבץ את זה בתוך המחזור.

אודות הבחור הקטן, לדעתי, זה החם והשרב וכו', וכן המתח שעובר וכו', בשביל זה התעלה וכו', אין מה לדאג, תהיה לו רפואה שלמה, רק לא לגלות למשפחה, ומכל שכן לא לצד הפלה, כי יחשבו מי יודע מה וכו'.

תגיד ל... גרו יאיר, כי בזכות המצוה של הכנסת פלה, יעזר כפר הקדוש-ברוך-הוא גם לו, ונשמע ונתבשר בשורות טובות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תרלח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים, ראש-חודש מנחם-אב ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל... גרו יאיר.

האם הכנסת במחזור סדר מלכיות, זכרונות ושופרות במוסף, כי אתמול שלחתי לך פרוש על "ומפני חטאינו", ועכשו אני רואה שזה בא קדם לכן, ולכן ראה לתקן את זה.

רציתי לדבר איתך, תכתב לי פקס מתי תהיה בבית.

חזקו ואמצו מאד, כי העבודה הזו של הדפסה עולה על הכל, כי הוא זכות הרבים לדורי דורות, סוף כל סוף ימינו כצל עובר, ומה יהיה נשאר מאתנו, רק אלו הדבורים שאנחנו זוכים להכניס בעולם, ולהחדיר בנשמות ישראל דבורי אמונה והשגחה פרטית, כי בדור הזה העקר והיסוד שהכל תלוי בו, הוא רק אמונה, ולהתרחק מליצנות, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שנוכל להמשיך כל מי חיינו.

המחכה לשמע הטוב ממך...

מאד מאד רצייתי לדעת את שלום בנך ואיך הוא מרגיש, יעזר הקדוש-ברוך-הוא שיהיה בריא, ותוכל לעשות את הברית בעתו ובזמנו.

ואני מאד מאד מבקש אותך, מכאן ולהבא תשמר מאד מאד, כי צריכים לשמר על הבריאות, ורבנו ז"ל הקפיד על דבר זה מאד מאד, בודאי הטוב שברופאים וכו', אבל אדם צריך לשמר על הבריאות שלו ושל הילדים, ובפרט שהיום, תהלה לאל, יש כבר ממחים יהודים שומרי תורה ומצוות, ירבו כמותם.

הגיע אלי שמועה, שאתה רוצה לתת שם לבנך ... או ... לדעתי, תרד מזה, ואף שאני מבין את השקפתך, עם כל זאת אתה צריך להבין, שהתורה הקדושה לא צוּתה אותנו להיות רוצח, ואתה רק תסתבך יותר וכו', ומה חסר לך כל הצרות האלו, הגיע הזמן שתקח את עצמך בידך, סוף כל סוף ... הנה רוצח, ובתורה הקדושה כתוב: "לא תרצח", ואף שהיו לו השקפות אחרות וכו', בשביל השקפות לא הורגים בני-אדם, והתורה הקדושה הזהירנו מאד מאד מרציחה, ולכן פלא גדול בעיני — למה תתן שמות כאלו, הכי טוב שתתן אחר רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל: "נחמן נתן", כך תהיה בטוח, שיהיה לך בן צדיק מאד.

ראה לקחת את עצמך כבר בידך, ותקבע לעצמך קביעות עתים לתורה, תהיה צנב', בכל יום 'תגנב' זמן ללמד התורה הקדושה, ואל יחסר לך יום אחד, שלא תלמד חמש ורש"י עם התרגום, באופן שתסיים בכל שבוע את פרשת השבוע שנים מקרא ואחד תרגום עם פרוש רש"י ז"ל, שזו סגולה ליראת שמים, וסגולה לפרנסה, וכל

הַצְרוֹת שְׁעוֹבְרוֹת עַל הָאָדָם הֵן רַק מַחֲמַת שְׁאִינוֹ נִזְהָר בְּלִמּוּד חֲמָשׁ וְרִשׁ״י עִם הַתְּרַגּוּם.

וְכֵן תִּקַּח אֶת עֲצָמָךְ בְּיַדְךָ, וְתִלְמַד בְּכָל יוֹם שְׁלֹחַן עָרוּף, וְתִתְחִיל מִהֲתַחֵלֶת אַרְחַח חַיִּים, וְתִלְמַד מִחֲבֵר רַב״א, מְכַל אַרְבָּעָה חֻלְקֵי שְׁלֹחַן עָרוּף, וְזֶה תַעֲשֶׂה לְעֲצָמָךְ קְבִיעוֹת חֲזָקָה, תַעֲזוֹב כְּבֹר אֶת כָּל הַשְּׂטִיּוֹת. וְחַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (אֲבוֹת ג, ה): כָּל הַמְּקַבֵּל עָלָיו עַל תּוֹרָה, מַעֲבִירִים מִמֶּנּוּ עַל מַלְכוּת וְעַל דִּרְךְ אֶרֶץ, אִם הָיִיתָ קְבוּעַ בַּתּוֹרָה, אִזּוֹ לֹא הָיָה עָלֶיךָ עַל מַלְכוּת, וְלֹא הָיוּ רוֹדְפִים אוֹתְךָ, אֲתָה לֹא תוֹפֵס שְׂרוֹדְפִים אוֹתְךָ, כְּדֵי שֶׁתִּבְרַח אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּלְבִסוּף אֲתָה בּוֹרַח מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

לְזֹאת רְאֵה אֶת שְׁנֵי הַלְמוּדִים הָאֵלּוּ, שְׁיִהְיֶה לְךָ חֶק וְלֹא יַעֲבֹר בְּכָל יוֹם לְלַמֵּד חֲמָשׁ וְרִשׁ״י עִם הַתְּרַגּוּם מִפְּרִשְׁת הַשָּׁבוּעַ, בְּאֶפֶן שֶׁתִּסֵּים בְּכָל שָׁבוּעַ שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם עִם פְּרוּשׁ רִשׁ״י וְלֹא שְׁנֵה לּוֹקַח סֵף הַכָּל עֲשָׂרִים דְּקוֹת בְּכָל יוֹם, וְכֵן תַעֲשֶׂה לְעֲצָמָךְ שְׁעוֹר לְהִתְחִיל מִהֲתַחֵלֶת אַרְחַח חַיִּים לְלַמֵּד מִחֲבֵר רַב״א, עַד שֶׁתּוֹפֵה לְסִים אֶת אַרְבָּעָה חֻלְקֵי שְׁלֹחַן עָרוּף, וְתִתְחִיל עוֹד פַּעַם, וְגַם לְזֶה 'תִּגְנֹב' עֲשָׂרִים דְּקוֹת בְּיוֹם, וְאִזּוֹ תִרְגִּישׁ אָדָם אַחֵר לְגַמְרִי, כִּי הִנֵּפֶשׁ רַעֲבָה אַחֵר תּוֹרָה, וְאִם הָיִיתָ עוֹשֶׂה אֶת זֶה, הָיִיתָ נִרְאֶה אַחֲרֵת לְגַמְרִי.

וְעַל כָּלֵם — רְאֵה לְהִתְבּוֹדֵד עֲצָמָךְ עִמוּ יִתְבַּרְךָ, וּבְכַרְט שְׁאֲתָה מְסֻתּוֹבֵב בְּשָׂדוֹת וְכוּ', עָלֶיךָ לְנַצֵּל אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר, כִּי יִמִּינוּ כְּצֵל עוֹבֵר, הִנֵּה אֲנִיחֵנוּ כְּאֵן, וְעוֹד מְעַט אֲנִיחֵנוּ יוֹצְאִים מִפֶּה, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְבָרַח רַק אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַנְיָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּקַּח אֶת דְּבָרֵי מְאֹד מְאֹד בְּרִצְיָנוּת לְתַת שֵׁם אַחֵר רַבֵּנוּ וְלִי וּמִוֵּהֲרַנְיָת וְלִי: "נִחְמָן גִּתְנִי", וְלֹא תִתֵּן שְׁמוֹת שֶׁל אֲנָשִׁים מְטַרְפִּים, שֶׁרַצְחוּ בְּנֵי אָדָם.

הַמְּאַחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי וּמִמֶּשׁ תְּחִינִי.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאד מָאד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

אודות בְּנֵךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר, לְדַעְתִּי, זֶה רַעֲיוֹן נִפְלָא, כִּךְ יִשְׂאָר כָּבֵר עַד אַחַר הַחֲתֻנָּה שֶׁל ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְכֵן אֲנִי מָאד מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁגַם בְּתָךְ ... תַּחֲזִיחַ, עוֹד תִּתְחַתֵּן עַד אַז, כִּי הוֹלֵךְ לִי בַחַיִּים שֶׁהִיא תִתְחַתֵּן מֵה שְׂיֹתֵר מֵהָר, וְתִגִּיד אֶת זֶה לְאַשְׁתְּךָ, כִּי סִכְנָה בְּכָל יוֹם שֶׁהִיא לְבַד, וְדִי לְחִפְיָמָא. וְאֲנִי מְאַמֵּין, שְׁעַכְשָׁו מֵאַחַר שְׁבִנְךָ ... גֵּרוֹ יְאִיר, חֲתָן וְהוֹלֵךְ לְהִתְחַתֵּן, הוּא לֹא יִקְפִיד אִם הִיא תִקְדִים אוֹתוֹ, וְכִבֵּר דְבִרְתִּי עִם הַצַּד הַשְּׂנִי, וְהוּא מְסֻכִּים, וְהַקְדַּמְתִּי לוֹ שֶׁלְךָ אֵין כֶּסֶף בְּכָלֵל וְכוּ', יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעוֹד נְדַבֵּר מִזֶּה.

בְּקַהֲלָה תָּמִיד יֵשׁ בְּעִיּוֹת חֲדָשׁוֹת וְכוּ', הִנֵּה ... רוֹצֵה לְתַת שֵׁם לְבָנוּ ... או ... אֲשֶׁר זֶה לְחֶרְפָּה וּלְכַבְדִּיּוֹן בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ, לֹא רַק בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל, וּבְצַדֵּק, כִּי סוּף כָּל סוּף שְׁגִיחֵם הִיוּ רוֹצִיחִים, אַף שֶׁ... כִּי בְשָׂבִיל שְׂנוּי הַהִשְׁקָפוֹת לֹא רוֹצִיחִים בְּגִי-אַדָּם, וְעַל-כֵּן אֲנִי הִצַּעְתִּי לוֹ שְׂיִתֵּן שֵׁם לְבָן שְׁלוֹ: "נְחֻמָּן נְתָן", עַל שֵׁם רַבֵּנוּ וַיִּלְוֵנוּ וּמוֹהֲרֵנוּ וַיִּלְוֵנוּ, וְלְדַעְתִּי, תְּדַבֵּר אִתּוֹ חַד מִשְׁמַעִית, אִם יֵשׁ לוֹ בְּדַעְתִּי לְתַת שְׂמוֹת כְּאֵלוֹ, שֶׁלֹּא יִכְנַס יוֹתֵר בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת שְׁלָנוּ, כִּי הִנֵּה אֲנִי חֲנֻנוּ רֹאִים בַּחוּשׁ, שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם, יִמַּח שְׂמוֹ וְזָכְרוּ, וְנִמַּח זָכְרוּ מְלַהֲזִיכֵירוּ, הוֹלֵךְ לְפַל, וְעַכְשָׁו אִם יָבֹא לָנוּ סְפוּר כְּזֶה עִם שֵׁם שֶׁל רוֹצֵחַ, נִהְיָה לְלַעַג וּלְקַלְס וְכוּ', וְלָכֵן תִּזְהִיר אוֹתוֹ, וְתִבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ, שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה שְׂטִיּוֹת.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְסוּף הַכְּבוֹד לְבֹא,

והקדוש-ברוך-הוא יתן לך שפע ברכה והצלחה, ולא יחסר לך שום דבר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תרמא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר דברים, ב' מנחם-אב ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

בכל פעם כשאני שולח לך מכתבים, אם לא קשה לך, תרשם לי רק בקצור אם קבלת אותם, ואם מסרת אותם, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתמיד נשמע ונתבשר בשורות משמחות.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל החסד שאתה עושה עמי, כי אני כל-כף בלחץ, שהקדוש-ברוך-הוא ירחם עלי, ויוציא אותי מכל הצרות והיסורים והמרירות שנפילתי בהם.

נא ונא תעשה כל מיני פעולות שבעולם להיות בשמחה, כי השמחה היא רפואה לכל, וכן תחזק ותשמח את אשתך, ויעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שיהיה לך בית שמח.

נא ונא ראה 'לגנב' בכל יום זמן ללמוד התורה הקדושה, כי אין עוד טוב מלמוד התורה הקדושה, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתצליח דרכך תמיד.

כפי שצילצל לי הבחור ... גרו יאיר, נעשה את הערב ביום ראשון פלילה בבתים בבית-הכנסת הגדול על שם "רבי מאיר בעל הנס", אני מאד מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתהיה לנו הצלחה, ונזכה לשלם את כל החובות שאנחנו חייבים, ומי יתן, שנזכה לשלם כבר את החובות ברוחניות.

אֲשֶׁר כה תרמב — כה תרמג בַּנְחָל רנה

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מִדְּרוֹשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדוּךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְּךָ תָּמִיד

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ב' מִנְחָם-אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִבְקֵשׁ אוֹתְךָ,
שֶׁתְּפַסְּקִי לְנִדְגָד לְבַעַלְךָ, אֶת סֵתָם הַוּרְסָת אוֹתוֹ לְגַמְרִי, וְאֶת הַוּרְסָת
אֶת עֲצָמְךָ, לֹא יְכוּלִים לְחַיּוֹת בְּצוּרָה כְּזוֹ לְחַשֵּׁד בְּאָדָם יוֹמָם וְלַיְלָה
כְּאֵלוֹ הוּא בּוֹגֵד בְּךָ וְכוּ' וְכוּ', תְּעֲזָבֵנִי אוֹתוֹ כְּבָר, וְתַעֲזָבֵנִי אֶת הַיְלָדִים,
וְאֲנִי בְּטוּחַ שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, אִם תִּמְחָלֵי לְבַעַלְךָ, הוּא
יִמְחַל לְךָ, וְשִׁנִּיכֶם תִּמְחָלוּ זֶה לְזֶה, וְכֵן יִהְיֶה לְכֶם שְׁלוֹם-בֵּית אֲמָתִי,
וְתָרוּ רַב נַחַת מִהַיְלָדִים. וְרוֹאִים בְּחוּשׁ, בְּנֵי-אָדָם מְצַעְרִים אֶת עֲצָמָם
עַל לֹא דְבָר, וְלִכֵּן רְאִי לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם, שִׁיְהִיָּה
בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם-בֵּית, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְכֶם, שִׁיתְּרַחֵב לְכֶם
בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִיּוֹת, וְאֲזוּ טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מִבְקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדוּךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְּךָ תָּמִיד.

הַמְּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תרמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ב' מִנְחָם-אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... שִׁיְחִיו נִצָּח.

מְאֹד מְאֹד שֶׁמְחַתִּי לְשִׁמְעַתְּ אֶת הַטוֹב מִמְּכֶם, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-

הוא, שְׁתַּמִּיד תְּבַשְׂרוּ לִי בְשׂוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת, וְתַחֲיוּ בְיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחֲנָה וְרַעוּת, כִּי זוֹ כָּל מַגְמָתִי וְכָל חֲשָׁקִי, שֶׁהַזּוּגוֹת הַצְּעִירִים שֶׁהִתְחַתְּנוּ אֶצְלָנוּ, שֶׁתְּהִיָּה בֵּינֵיהֶם אֲהָבָה גְדוֹלָה מְאֹד, וְאַחַד יַעֲזֹר לַשְּׂנִי.

הִיָּה טוֹב מְאֹד, אִם ... תְּחִיָּה, תּוּכַל לְלַכֵּת פַּעַם בְּשָׁבוּעַ לַשְּׁעוֹר שְׁלוֹמֵד ר' ... כִּי הַהֲלָכוֹת שֶׁל טְהֵרַת הַמְשַׁפָּחָה מְאֹד מְאֹד חֲשׂוּבוֹת, וּבִפְרָט מִי שֶׁעֲדִין לֹא לָמַד, הַהֲכָרַח לוֹ לַחֲזוֹר עַל זֶה, וְגַם אִתָּה כְּדַאי שֶׁתִּלְךָ אֶל הַשְּׁעוֹר שֶׁל הָרַב ... גֵּרוֹ יְאִיר, וּמְסַפְּרִים עַל הָרַב הַקְּדוֹשׁ ר' אוּרִי מִסְטְרָלִיסק זי"ע, שֶׁחֲזַר עַל הַלְּכוֹת נְדָה אֶלֶף פְּעָמִים, וַיְדוּעַ, שֶׁהָאָדָם הַזֶּה הִיָּה פְּרוֹשׁ לְגַמְרִי, וְעַם כָּל זֹאת הוּא חֲזַר עַל הַהֲלָכוֹת הָאֵלוּ אֶלֶף פְּעָמִים, וְכַמָּה פְּעָמִים אֲנַחְנוּ צָרִיכִים לַחֲזוֹר עַל זֶה?! וְלִכֵּן תִּרְאוּ לְלַמֵּד אֶת הַהֲלָכוֹת, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שֶׁתִּצְלִיחוּ לְבָנוֹת בֵּית גֵּאֲמָן בְּיִשְׂרָאֵל.

אַתֶּם מְאֹד חֲקוּקִים בְּלִבֵּי, בִּפְרָט אִתָּה ... גֵּרוֹ יְאִיר, שֶׁאֲנִי לֹא יְכוּל לְשַׁכַּח אוֹתָךְ, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּצְלִיחַ מְאֹד בַּחֲדִיקָה, הָעֵקֶר אֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן, תִּקַּח אֶת עֲצֻמָּךְ בְּיַדִּיךָ, אוֹ תַעֲשֶׂה אִיזוֹ עֲבוּדָה וְכוּ', אוֹ תִצֵּא לְהַפְּצָה וְכוּ', הָעֵקֶר תִּתֵּן לְעֲצֻמָּךְ עֲצָה, וְעַל כָּלֵם — הַרְבֵּה לְהִתְפַּלֵּל לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, שֶׁיִּתֵּן לְךָ פְּרִנְסָה בְּשַׁפַּע, שְׁלֹא תִצְטָרֶךְ שׁוּם טוֹבוֹת מִשׁוּם בֶּן אָדָם.

רְאֵה 'לְגַנְב' בְּכָל יוֹם זְמַן לְלַמּוֹד מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, הֵינּוּ שֶׁתַּעֲשֶׂה לְעֲצֻמָּךְ קְבִיעוֹת לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם פְּרָשָׁה חֲמֵשׁ וְרִשׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, בְּאִפֵּן שֶׁתּוּכַל לְסַיֵּם בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת פְּרִשְׁת הַשָּׁבוּעַ שְׁנַיִם מִקְרָא וְאַחַד תְּרַגּוּם עִם פְּרוֹשׁ רִשׁ"י ז"ל, שְׂזָה מְאֹד מְסֻגָּל לְפְרִנְסָה וּלְהַצְלָחָה, וְכֵן רְאֵה לְקַחַת אֶת עֲצֻמָּךְ בְּיַדִּיךָ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם שְׁנַיִם אוֹ שְׁלֹשָׁה פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת כְּסִדְרָן, וְכֵן תִּלְמַד בְּכָל יוֹם דָּף אוֹ שְׁנֵי דְפִים גְּמָרָא, וְכֵן תִּלְמַד בְּכָל יוֹם קֶצֶת מִדְרָשׁ, וְאִם תְּהִיָּה חֲזוֹק בְּד' לַמּוֹדִים הָאֵלוּ, אֲזוֹ תִמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמָּךְ אוֹר וְזִיו וְחַיּוּת וּדְבָקוֹת הַבּוֹרָא יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי

אָשֶׁר כַּה תְּרַמַּד – כַּה תְּרַמָּה בְּנִחָל רְנַז

מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְלִיחוּ דְרָכְכֶם תָּמִיד, וּתְבַשְׂרוּ לִי

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ג' מִנְחָם-אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ יָאִיר.

פֹּה תִקְבַּל כַּמָּה מִכְתָּבִים נְחוּצִים מְאֹד מְאֹד, שְׁתַּמְסֵר אֶת זֶה לִיעָדָם מַה שְּׁיֹתֵר מֵהֵר, כְּאֲשֶׁר תִּרְאֶה בְּעֶצְמְךָ.

גַּא וְנָא רְאֵה לְחִזְק אֶת עֶצְמְךָ בְּכֹל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תִּשְׁבֵּר מִשׁוֹם דְּבָר, כִּי גְדוּל אֲדוּנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהוֹדוֹת וּלְהִלָּל וּלְשַׁבַּח אֶת הַבּוֹרָא יִתְבַּרֵךְ שָׁמוּ, שְׁזַכְנוּ לְהִתְקַרֵּב אֵל רַבְּנוּ ז"ל, וּמָה הָיִינוּ עוֹשִׂים בְּלֵי רַבְּנוּ ז"ל; וְזֶה לָנוּ חֻסֵּד חָנּוּם, שְׁאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֲמַת כְּזֶה, רַבֵּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, יַעֲזוּר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּמְיֵד נִזְכָּה לְהִתְחַזֵּק יַחַד.

... גְּרוֹ יָאִיר, עֲשֵׂה הַתְּעוֹרְרוֹת אֲצֵל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׁיַעֲשׂוּ יוֹם הַפָּצָה בְּשִׁבְלֵי הַחֲשָׁמַל, וּלְבִסוּף בָּא ... וְקִלְקַל לוֹ אֶת הַכֹּל. וְלִכֵּן אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ מַה לַעֲשׂוֹת עִכְשָׁנוּ בְּעִנְיַן הַחֲשָׁמַל, יִנְתְּקוּ אֶת הַחֲשָׁמַל, צְרִיכִים לְהַעֲמִיד אוֹתוֹ עַל הַמְּקוֹם אֶת ... שְׁלֹא יִתְעַרֵּב בְּדְבָרִים שְׂאִינָם שְׁיִכִּים אֵלָיו.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּה תְּרַמָּה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ג' מִנְחָם-אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲוִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אָנִי צָרִיךְ לְהִסְבִּיר לָךְ, שְׁלִי אִישִׁית אֵין שׁוּם הַתְּנַגְדוֹת, אִיוֹ
אֲשֶׁה שְׁרוּצָה לִידָה טְבַעִית, שְׁתַּעֲשֶׂה אֶת זֶה בְּכָבוֹד, אֲבָל לְלַכֵּת
וּלְעֲשׂוֹת תַּעֲמוּלָה, זֶה כָּבֵר בְּגֵדֵר סַכָּנָה, כִּי לֹא כָּל אֲשֶׁה מוֹכְנָה לְזֶה,
זֶה יָכוֹל לְהִבְיֵא לְפָקוּחַ נֶפֶשׁ, וּמָה גַם לְמִשְׁפָּטִים וּלְבֵית-הַסֵּהָר,
וּלְחַלּוּל ה' גְּדוֹל מְאֹד, וְעַל זֶה אָנִי מִקְפִּיד.

רְאֵי לְהִתְחַזֵּק מְאֹד, וְאַל תִּהְיֵי שְׁבוּרָה, סוּף כָּל סוּף הַקְּדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא עֶזֶר לָךְ, שְׁבַגְנֶךָ ... הִתְחַתֵּן, וְאַתָּם לֹא יְכוּלִים לְתַאֵר אֶת
הַחֲסֵד הַזֶּה שְׁעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הִיָּה יֶלֶד מְאֹד מְאֹד
קָשָׁה, וּבִקְשֵׁי רַב הִחְזַקְתִּי אוֹתוֹ, וְחֲסָדֵי ה' יִתְבָּרֵךְ, הוּא הִתְחַתֵּן,
וּלְאֵט לְאֵט יִהְיֶה בֶן אָדָם, וְאָנִי מְקַנָּה לְעוֹרְרוֹ וּלְחַזְקוֹ וּלְאַמְצוֹ לְהִיּוֹת
עוֹבֵד ה' גְּדוֹל מְאֹד, וְתִרְוֵה מִמֶּנּוּ הַרְבֵּה נַחַת.

נָא וְנָא תְּחַזְּקֵי אֶת בְּתֵךְ, כִּי יֵשׁ לִי בְּעִבּוּרָה חֲתָן טוֹב, אֲבָל אֲסוּר
לְדַחֵק אֶת הַשְּׂעָה, לֹא צָרִיכִים לְכַתֵּב שׁוּם חוּזָה, זֶהוּ זֶה וְכוּ', וְאִךְ
אֲחַד אֵינוֹ מִתְּנַגֵּד, וְאִךְ אֲחַד לֹא יִתְעַרֵּב, וְיִפְהָ הִיא הַצְּנִיעוּת, וְדִי
לְחַפְיָמָא.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תרמו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ג' מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ר' ... גְּרוֹ יֵאִיר.

הִנֵּה ... גְּרוֹ יֵאִיר, עֲשֶׂה עֲרֵב הַפָּצָה בְּשִׁבִיל לְשֵׁלֶם אֶת הַחֲשָׁמַל,
שְׁזֶה סְבִיבוֹת 3700 ש"ח, וּלְבִסוּף בָּא ... וְעוֹשֶׂה מַגְבִּית מִשָּׁל עֲצָמוֹ,
לְזֹאת צָרִיכִים לְהַעֲמִיד אוֹתוֹ עַל הַמָּקוֹם, כִּי יֵשׁ לָנוּ גַבְּאֵי צְדָקָה,
וְאִנְחָנוּ לֹא צָרִיכִים, שְׁאֲחַד מִבְּחוּץ יִתְחַב אָפוֹ, וְיִקְלַקֵּל לָנוּ אֶת כָּל

רנט

בנחל

כה תרמוז

אשר

המערכת וכו', לזאת אתה צריך להכריז, שיש גבאים שממנים על

כה תרמוז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, ג' מנחם-אב ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבכם.

ראה לחזק את עצמך ואת אשתך, פי גדול אדוננו ורב להושיע, ואף שהרופאים מפחידים, עם כל זאת עלינו רק למסור את נפשנו בעבורו יתברך. ושמעתי, שהיה ספור כזה אצל הגאון בעל "קהלות יעקב" הסטיפלר זצ"ל, שבאו זוג לבנות, שהרופאים אמרו שהיא צריכה לעבר הפלה, כי הנולד לא תקין, והוא חזק ועודד אותם, ואמר: אל תעשו כלום, והקדוש-ברוך-הוא בודאי יעזר לכם, וקיימו את דבריו, ונולד להם בן בריא ושלם.

לזאת צריכים רק למסור את נפשו בעבורו יתברך, ולבטל את עצמנו לגמרי אליו יתברך, ולידע שאין יודעים כלל, ודיקא על-ידי-זה נצליח דרכנו.

נא ונא בעניני הקהלה ובפרט בעניני כספים, לא כדאי לך להתערב, יש גבאים שהם ממנים על כל דבר, פי הכריזו שיהיה ערב הפצה, ולבסוף התבטל, מפני שלקחת אצל כל אחד 50 ש"ח, ועכשו חסר לנו לשלם את החשמל, נא לדאג שישלמו את החשמל תכף-יומך, ובזכות זה יהיה אור בבית שלכם.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כה תרמח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ג' מִנְחָם-אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... נְרוּ יְאִיר.

אֲנִי מְנַסֶּה כְּבָר יוֹמִים לְשַׁלַּח לָךְ פְּמָה פְּקָסִים דְּחֻפִּים, וְאֲנִי לֹא יוֹדֵעַ לָמָּה זֶה לֹא עוֹבֵר.

אֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהַשִּׁיג אֶת הַעֲשָׂרַת אֲלָפִים ש"ח עַד יוֹם שְׁשִׁי, וְאִם אַתָּה יוֹדֵעַ בְּאִיזָה מְקוֹם לְלוֹוֹת — מַה טוֹב וַיְמָה נָעִים, כִּי שְׁעֵתִי דְּחֻקָּה לִי מְאֹד מְאֹד, וְלִכְּן תִּשְׁתַּדְּלוּ אֲצֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְלוֹוֹת עַד שְׁאַנִּי בָּא.

בְּעֵנִין שְׁקָלְקְלוּ לָךְ אֶת הַמַּגְבִּית בְּעִבּוּר הַחֲשֵׁמֶל, כְּבָר פְּתַבְתִּי מִכְתָּב הֵן ל... וְהֵן ל... וַיַּעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁמַעְכֶּשׁוּ לֹא יִכְנִיסוּ אֶת אַפֶּם הֵיכָן שְׁלֹא צָרִיךְ.

בְּעֵנִין אוֹמֵן, הָאֲמַת אֵינִי יוֹדֵעַ דְּרָךְ מִי לְנִסְעַ, הַעֲקֹר לְנִסְעַ דְּרָךְ אָדָם בְּטוֹחַ וְהַכִּי זוּל.

אוֹדוֹת הַעֲרַב בְּבִתִּים, אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁזָה יִהְיֶה בְּהַצְלָחָה מְרַבָּה מְאֹד.

אוֹדוֹת שְׁאֵתָה מְתַלוֹנֵן שִׁישׁ עוֹלָם הַפּוֹךְ, מַה נַּעֲשֶׂה? פְּכָה זֶה הַחַיִּים, וְאַנְחָנוּ צְרִיכִים לְהַתְמוּדָד עִם זֶה, הַעֲקֹר מִי שְׁצוּחַק אַחֲרוֹן.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׁאַנִּי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָךְ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרָכְךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן מֵן הַשָּׁמַיִם...

מאד מאד אַבְקֶשׁ אוֹתְךָ, שֶׁהַשְּׁעוֹר יִהְיֶה בְּדִיוֹק בַּשָּׁעָה 9:00
בְּעָרֵב, כִּי אַחֲר־כֵּן אֲנִי צָרִיךְ לְלַכֵּת, וְאִם יִתְאַחַר הַשְּׁעוֹר, יִהְיֶה רַק
חֲצֵי שְׁעוֹר, כִּי בִסְבִיבוֹת 10:00 בְּלִילָה אֲנִי צָרִיךְ לְלַכֵּת, וְלִכְּן רְאֵה
שִׂיְהִיָּה בְּדִיוֹק.

נָא וְנָא רְאֵה לְנִצֵּל אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר שֶׁלְּךָ, וְתִתְבּוֹדֵד עֲצָמָךְ בְּכָל
יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְיִתְסַפֵּר לוֹ יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת
וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תרנ.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ג' מְנַחֲם־אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מָאד מָאד נִהְיִיתִי לְשִׁמְעַ שֶׁצְּלִצְלָתְךָ אֵל ... וְהַכְּנַסְתָּ אוֹתוֹ בְּלַחֲץ
בְּעֵינַי בֵּית־הַסֵּפֶר, לְדַעְתִּי, תִּמְשִׁיף לַעֲשׂוֹת כֵּן, כִּי כֵּן הוּא יִפְחַד,
וְסוֹף כָּל סוֹף יוֹצִיא מֵהַכַּח אֵל הַפֶּעַל, שֶׁנִּזְנָכָה שִׂיְהִיָּה לָנוּ כְּבָר עֲכָשׁוּ
בַחֲדָשׁ אֱלוֹל הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה בֵּית־סֵפֶר לְבָנוֹת.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְשׁוּם דְּבָר לֹא יוּכַל
לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ. הַעֲקָר תִּתְחַזֵּק לְהִיּוֹת
בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְּׂמִחָה הִיא יְסוּד וְעֲקָר בְּעִבּוּדַת ה' יִתְבָּרֵךְ, וּמוֹהַר־נִי"ת
וְ"ל אָמַר פֶּעַם לְאַחַד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: אִם הֵייתָ בְּשִׁמְחָה תָּמִיד, לֹא
הֵייתָ רוֹאֵה פְּנֵי גִיְהוֹנוֹם, וְלִכְּן תִּשְׁתַּדֵּל לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת

שְׁבַע־עוֹלָם לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשִּׁמְחָה תִּצְלֵל אוֹתָךְ מִכָּל מִינֵי צָרוֹת וְיִסוּרִים וּמְרִירוֹת וּמִכְאוּבִים רָעִים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁחִזַּק בְּעִבּוֹדַת הַשִּׁמְחָה, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם כַּמָּה פְּסוּקִים חֲמֵשׁ וְרִשׁוּ"י עִם הַתְּרַגּוּם, בְּאֶפֶן שֶׁתּוֹכָה לְסִיִּים בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת פְּרִשְׁת הַשָּׁבוּעַ שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם עִם פְּרוּשׁ רִשׁוּ"י ז"ל, וְזוֹ סִגְלָה לְפָרְנֶסֶה, סִגְלָה לְרְפוּאָה, סִגְלָה לְהַצְלָחָה, וְכַמְעַט שָׁרֵב בְּגִי-אָדָם שְׁפוּבָלִים מֵהַ שְׁפוּבָלִים, הוּא רַק מִחֲמַת שְׁאִינָם נִזְהָרִים בְּמַצָּוָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת.

תִּשְׁתַּדֵּל לְהַתְּפַלֵּל בְּמִנְיָן, כִּי מִי שֶׁזוֹכֶה לְהַתְּפַלֵּל בְּכָל יוֹם בְּמִנְיָן, יֵשׁ לוֹ דָּבָר שֶׁבְּמִנְיָן.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׁאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְּפַלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תרנא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ג' מִנְחָם-אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

רָאה לְהַתְּחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַע־עוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשִּׁמְחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל — בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחִנִי, וּתְשַׁמַּח אֶת כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמִנּוּ, וְתָמִיד תִּהְיֶה לְךָ מְלָה טוֹבָה לְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמִנּוּ, לְחִזֵּק אוֹתוֹ, אֲשֶׁר זֶה הַמַּצָּוָה הַכִּי גְדוּלָה בְּמַצְוֹת צְדָקָה, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קו) עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים מֵא, ב): "אַשְׁרֵי מִשְׁכִּיל אֶל דָּל", אֲשֶׁרֵי הָאָדָם שֶׁמְכַנֵּס שְׁכָל בְּדָל; כִּי בְּגִי-אָדָם שְׁבוּרִים וְרְצוּצִים, עַד שֶׁנֶּאֱבָד לָהֶם הַשְּׁכָל, וְכִשְׁבָּא בְּעַל הַשְּׁכָל וּמִשְׁכִּיל אוֹתָם, זֶה עֵקֶר הַצְּדָקָה.

גוי רועד ופּוֹחַד לְדַבֵּר נֶגֶד הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכֵן מְרַבִּים מִמְּזֵרִים בְּיִשְׂרָאֵל, וְכֹל שִׁיטְתָם הִרְעָה וְהִמְרָה הִיא רַק לְבוֹלֵל אֶת עַם יִשְׂרָאֵל בֵּין הַגּוֹיִים, לְזֹאת הֵם מְכַנְיָסִים בְּאַרְצָנוּ הַקְּדוֹשָׁה גּוֹיִים וְגוֹיֹת לְעַרְב אוֹתָם בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְהִתִּירוּ עֲרִיּוֹת בְּפִרְהֶסְיָהּ, וּמוֹצִיאִים מִכַּח אֶל הַפֶּעַל עֲצַת בַּלְעָם הַרְשָׁע, שֶׁיְהִיָּה מִתָּר נֶאֱוָף וְעֲרִיּוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָן, כְּגֵרוּעִים שְׂבָאֵמוֹת (אֲשֶׁר גַּם הֵם גָּדְרוּ אֶת עֲצָמָם בְּפִרְהֶסְיָהּ, אֲבָל הָעַרְב־רַב מִתִּירִים אֶת זֶה בְּפִרְהֶסְיָהּ וּבְגֵלוֹי), וְהִרְצִיחוֹת שֶׁרָצְחוּ אֲנָשִׁים חַפִּים מִפֶּשַׁע, אֲנָשִׁים אֲמֻלָּיִם בְּמִשְׁפָּחָה מְאֵה הַשָּׁנִים הָאֲחֻרוֹנוֹת, וּבִכְרִטִיּוֹת אֲשֶׁר נִתְּבָרַר לְעֵינֵי הַשָּׁשָׁה מְלִיּוֹן יְהוּדִים שֶׁנִּרְצְחוּ וְנִחְנְקוּ וְנִשְׁרְפוּ בְּתֵאֵי הַגְּזִים וְכוּ', כְּמַבְאָר בְּאַרְיִכוֹת בְּסִפְרוֹ שֶׁל ר' מִיכָאֵל דֵּב וּוִיִּסְמַאֲנֵדֵל ז"ל, וְכִהְיוּם הֵם כְּבָר לֹא מְכַחֲשִׁים אֶת זֹאת.

וְעַל-כֵּן לֹא חִדְשָׁתָ לִי שׁוֹם חֲדוּשׁ מִי הֵם הַרוֹצְחִים וּמִי הַנִּרְצָחִים וְכוּ', אֲנִי יוֹדֵעַ הֵיטֵב הֵיטֵב אֶת כָּל שֶׁרָשׁ הַקְּלִפָּה הַזֹּאת, שֶׁהוּא מִצַּח הַנַּחֲשׁ, וּבְעֲזָרְתּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲנִי מְקַוֶּה לְעַקֵּר אֶת הָעֵבֹדָה זְרָה שֶׁל כְּפִירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוֹת, וְאֶת הַנֶּאֱוָף וְהַגְּלוֹי עֲרִיּוֹת לְגַמְרֵי מֵהָעוֹלָם, וְאֶף שְׂאֵנֵי יוֹדֵעַ, שֶׁזֶּה עֵבֹדָה קָשָׁה, עִם כָּל זֹאת, צַעַד אַחַר צַעַד אֲנִי מִמְשִׁיךְ וּמִנְצֵחַ.

אֶף עָלֵי לֹאמַר לָךְ, שֶׁצַּד שְׂלֵא בְּאֵתִי לִיבְנֵאֵל, לֹא יִדְעֵתִי מֵהֵיכָן יֵרַק זֶה חַי, מֵהֵיכָן יֵשׁ חַיּוֹת לְקִלְפָּה הַזֹּאת הַנִּקְרָאת עַרְב־רַב, וְדַבֵּר זֶה לֹא יוֹדֵעַ אֶף אֶחָד בְּעוֹלָם, אֲפֹלוּ אֵלוּ הַלּוֹחֲמִים נֶגֶד הָעַרְב־רַב, כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם אֵינָם מִתְאַרְרִים לְעֲצָמָם מִמִּי הַקְּלִפָּה הַזֹּאת יוֹנְקָת, וּכְשֶׁבִּאתִי לִיבְנֵאֵל, נִתְגַּלָּה לִי הֵיטֵב מִי הָעֵבִיר אֶת כָּל נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל עַל הַדָּת, וּמִי חָיֵב בְּדַבָּר, וְלָכֵן אֲנִי כְּבָר לֹא קוֹרָא אֶת הַקְּלִפָּה בְּשֵׁמָהּ, אֲלֵא בְּשֵׁם עַרְב־רַב, כִּי אֵלוּ הַרְעֵ-בָנִים הָיוּ בְּעַכְרִיָּהֶם, וּכְבָר גָּלוּ לָנוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׂפַת קִלְט.): מִמִּי סוֹבְלִים כָּל יִשְׂרָאֵל אֶת הַצָּרוֹת וְהַהֲרִיגוֹת וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וְטוֹב שֶׁתְּעִיֵן בְּסִפְרֵי "חֲסֵדֵי אֲבוֹת" בְּפֶרֶק ה', מִשְׁנֵה י"א, דָּף קע"ה, עַל מַה חָרַב בָּאָה לְעוֹלָם, וְרֵאוּ לָךְ לַחֲזוֹר שָׁם הֵיטֵב עַל דְּבָרִים אֵלוּ, וְשָׁם תִּרְאֶה מִי נוֹתֵן כַּח לְקִלְפָּה הַזֹּאת וְחַיּוֹת וְכוּ', כָּל הַרְעֵ-בָנִים שֶׁעָשׂוּ צַחוּק כָּל הַשָּׁנִים מֵהַחֲרָדִים לְדַבֵּר ה',

אוֹכְלִים אֶת זֶה עֲכָשׁוּ בְּגִדּוֹל, וְהֵם דּוֹרְשִׁים עֲכָשׁוּ דְרָשׁוֹת שֶׁל דְּפִי,

בְּיַד בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּזָן, כִּי הַיְדִים יָדֵי עֲשׂוֹ וְכוּ', וּמָה לַעֲשׂוֹת?
 שְׂבַעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, הַקְּלָפָה הַזֹּאת נִכְנָסָה כְּהַיּוֹם אֶפְלוֹ אֶצֶל שׁוֹפְרָא
 דְּשׁוֹפְרָא, וְאִין כְּמַעַט בֵּית-דִּין נָקִי, שְׁלֵא יֵשְׁבוּ שָׁם נוֹאֲפִים כְּכֹלְבִים,
 מִיָּנִים וְאִפִּיקוֹרְסִים, שְׁנֹדְבַק בְּהֵם מְעַבֹּדָה זָרָה הַזֹּאת שֶׁל עַרְב־רַב, וְזֶה
 חֲשֵׁתִי עַל בְּשָׂרִי, וַיֵּשׁ בְּיַדִּי חֲמֵר מִסְפִּיק לַעֲשׂוֹת מְזֵה סֵפֶר עִם כָּל
 תְּעַלּוּלֵיהֶם וְכוּ', וּמָה לַעֲשׂוֹת? שְׁגַם בְּחִדְרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל נִכְנָסוּ
 צְבוּעִים וְרַמָּאִים וְנוֹאֲפִים כְּכֹלְבִים וְכוּ', וּבְמִקּוֹם לֵיִשֵׁב בְּפִנְיָה וּבְקֶרֶן
 זְוִיָּת, הֵם הִדְיוּטוֹת הַקּוֹפְצִים בְּרֵאשׁ, וְאִין זֶה סוּד כָּלֵל, וְאִם זֶה לֹא
 מִסְפִּיק, גַּם אֶצְלֵי מְסִתּוֹכְבִים שְׁקֶרְנִים וְצְבוּעִים כְּאֵלוֹ, מָה לַעֲשׂוֹת,
 כָּל הָעוֹלָם נִתְהַפֵּף, וְהַשֶּׁקֶר מִתְגַּבֵּר, כְּמוֹכָא בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה
 ו' מִמֶּלֶךְ עָנּוּ, עֵינֵי שָׁם אֶת כָּל הַמַּעֲשֵׂה, וְתַבִּין הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּאֵיזָה
 מַצָּב אֲנִי נִמְצָא, עַד שְׁאֲנִי מִכְרַח לְשִׁבְתַּת תַּחַת וִילּוֹן וְכוּ', מָה לַעֲשׂוֹת,
 כִּף גְּזֵרָה חֲכָמָתוֹ יִתְבַּרֵךְ, שְׁאֲצֻטְרֵךְ לְסַבֵּל סָבֵל נוֹרָא כְּזֶה, חֲרוּפִין
 וְגִדּוּפִין, עַל-יַדִּי אֲנִשִּׁי דְלֹא מַעֲלֵי וְכוּ', וְאֶפְלוֹ שְׁמַבְפָּנִים אֶסְבֵּל צְרוֹת
 וְיִסּוּרִים וּמְרִירוֹת וְחֹבּוֹת וְכוּ', וְאֲנִי שְׁבוּר כְּחֶרֶס הַנְּשֻׁבָר, דֵּם יִשְׂרָאֵל
 נִשְׁפָּף כְּמֵים בְּחֻצוֹת יְרוּשָׁלַיִם וּבְכָל הָעוֹלָם כָּלוּ, נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
 נוֹפְלִים בְּפָגֶם-הַבְּרִית, בְּחֻרִים צְעִירִים נִכְשָׁלִים בְּהוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה
 וְכוּ', רַק מִפְּנֵי שְׁלֵא רוֹצִים לְחַתֵּן אוֹתָם, מִפְּנֵי כְּבוֹד וְגֵאוּת וְשִׁקָּר
 וְכוּ', וְאִין מִי שִׁיּוֹשִׁיעַ לָהֶם, וּבְשִׁבִיל זֶה הֵם יוֹצְאִים לְתַרְבוֹת רַעָה,
 רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְהַהוֹרִים מוֹרְטִים שְׁעֵרוֹת רֵאשָׁם, בְּנִיָּהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם
 נִמְצָאִים בְּמִקּוֹם שְׁנִמְצָאִים וְכוּ', וּבְנִקְל הָיוּ יְכוֹלִים לְהַצִּילָם כְּמוֹ בֶּן
 אַחִיד וְכוּ', וְעוֹד אֲלָפִים וְרַבּוֹת נִשְׁמוֹת כְּאֵלוֹ, אֲבָל מָה לַעֲשׂוֹת?
 נַעֲשִׂיתִי כְּמִטְרָה לַחֵץ, אִין לִי מְנוּחָה — לֹא בִיּוֹם וְלֹא בַּלַּיְלָה וְכוּ',
 אוֹהֲבֵי רַמּוֹנֵי, וּמוֹלִיכִים אוֹתִי שׁוֹלֵל וְכוּ', וְאֲנִי אֲמַשִּׁיף לְגִלוֹת אֶת
 אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּלְגִלוֹת אֶת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה וְעֲצוּתָיו שֶׁל

רַבְּנוּ ז"ל בְּלֹא פְּחַל וּשְׂרָק, בְּלִי שׁוּם פְּחַד מֵאַף אֶחָד, וְאִמְלֵא אֶת
כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ עִם אֱלֻקוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, עַד שְׁעַל-יְדֵי-זֶה בְּעֶצְמוֹ תִּפְּלֵ
הַקְּלָפָה הַמְּחַשִּׁיכָה אֶת עֵינֵי יִשְׂרָאֵל.

בְּעֵנֵן הַשָּׁם, אָמַר רַבְּנוּ ז"ל: כְּשֶׁנוֹפֵל שֵׁם לְאַבָּא אוֹ לְאַמָּא —
זֶה מֵאֵת ה', וְצָרִיכִים לְתַת אֶת הַשָּׁם הַזֶּה, וְדַעַת לְנִבּוֹן, שְׂצָרִיף לְהִיּוֹת
אֲחֵר צְדִיקִים, וְלֹא שְׁמוֹת הַבְּדוּיִים שֶׁל הַרְשָׁעִים: אֵילָן, שַׁחַר, טַל
וְכוּ', כִּי עִם שְׁמוֹת אֲסוּר לְשַׁחַק, וְדִי לְחַפְיָמָא.

אֲנִי מְקַוֶּה שֶׁתְּבִין אוֹתִי, וְתִדּוּן אוֹתִי לְכַף זְכוּת, וּבְרַח לְךָ כָּבוֹד
מִכָּל הַשְּׁטִיּוֹת וְכוּ', לֹא תוּכַל לְהַכְנִיעַ אֶת הָעֶרְב-רַב — רַק עַל-יְדֵי
שְׁתַּפְּיץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, רַק זֶה הָעֶצְמָה הַיְעוּצָה בְּדוֹר הַזֶּה,
לְהַפְּיץ אֶת תּוֹרַת רַבְּנוּ ז"ל וְתַלְמִידָיו, עַד שֶׁלֹּא יִמָּצֵא בֵּית אֶחָד, שֶׁלֹּא
יִהְיֶה מִלֵּא עִם סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

וְאַתָּה קַח אֶת עֶצְמְךָ בְּיָדֶיךָ, וְתַתְּחִיל לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ
וְרִש"י עִם הַתְּרַגּוּם, בְּאַפֵּן שְׁתַּסִּים בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת פְּרִשְׁת הַשָּׁבוּעַ
שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם וּפְרוּשׁ רִש"י, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה מְסַגֵּל לִירְאֵת
שָׁמַיִם וּלְפִרְנֶסָה בְּנִקְל, וְלִכְן תַּעֲשֶׂה לְעֶצְמְךָ קְבִיעוֹת לְגַרְס בְּפָרְקִים
מִשְׁנִיּוֹת וְדַפִּים גְּמָרָא, וְתַתְּחִיל מֵהַתְּחִלַּת בְּרִכּוֹת, וְתַלְמֵד פָּרְק אֲחֵר
פָּרְק בְּמִשְׁנִיּוֹת, דָּף אֲחֵר דָּף בְּגִמְרָא, וְהֵאָדָם צָרִיף לְהִיּוֹת בְּכָל יוֹם
בֶּן חֲמֵשׁ לְמִקְרָא, בֶּן עֶשֶׂר לְמִשְׁנָה, וּבֶן חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה לְתַלְמוּד וְכוּ',
וְהֵאָרְכְּתִי בְּזֶה בְּסִפְרֵי "חֲסֵדֵי אַבּוֹת" בְּפְרוּשׁ מִשְׁנָה זֶה — קַחְהוּ
מִשָּׁם.

תֵּאֱמִין לִי, שֵׁשׁ בְּיָדֵי לְכַתֵּב מֵאַה עֲמוּדִים, אֲבָל הַזְּמַן כָּלָה,
וְהַכְּתָב לֹא יִכְלֶה, וְהַהֲכָרַח לְקַצֹּר.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

תְּכַתֵּב לִי אִם קִבַּלְתָּ אֶת מִכְתָּבִי זֶה, וְאִם אַתָּה מִבִּין אֶת דְּבָרֵי
שְׁנִכְתְּבוּ בְּקִצּוֹר מֵאֵד.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

לְדַעֲתִי, זוֹ עֵצָה מְבַרֵּיקָה, וּמִי יִתֵּן שְׁעוֹד אֲנֹשִׁי שְׁלוֹמֵנו יִתְחַיֵּלוּ
לְהִתְרַשֵּׁם, וְאִם ... הַנַּחֵשׁ יִדְבֵּר אֶתְכֶם, תִּגִּידוּ שְׂאֵתֶם מִתְּנַגְּדִים לְמִנְהַל
... וְאֲנִיחֵנוּ לֹא רוֹצִים קֶאֱרֻוֹנִים ... וְזֶה יִכְנִיס אֶת הַרְשָׁע הַזֶּה לְלַחֵץ
גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד.

וּמִי יִתֵּן, שְׁהִסְמִ"ךְ-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ, יִפְּל כְּבָר, וְהַיְמִים הָאֵלֶּה
יִתְהַפְּכוּ לַיְמֵי שְׂמֵחָה וְשִׁשׁוֹן, כִּי כְּבָר מִסְפִּיק דָּם נִשְׁפָּף מֵעַם יִשְׂרָאֵל
בְּשִׁבִיל 'רַע-בְּנִים' כְּאֵלֶּה, עוֹכְרֵי יִשְׂרָאֵל.

הַמְצַפָּה לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ...

כה תרנד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדֹּר דְּבָרִים, ה' מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת הַמִּכְתָּב אַתָּה יָכוֹל לְמַסֵּר לָהֶם, כִּי בְּאַמֶּת יִדְעֵנוּ אֶת זֶה כָּל
הַזְּמַן, וּבְיַדֵּי הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וּמֵה יָכוֹל אָדָם לְבֹא אַחַר הַמְּלָךְ,
כִּי כְּבָר עָשָׂהוּ.

הַעֲקֵר צָרִיף לְהִתְחַזֵּק שׁוֹב וְשׁוֹב, וּלְהַשְׁלִיף עַל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
יְהוָה, וְלֹא לְתִלּוֹת בְּטַחוֹנוֹ בְּבִשָּׁר וְדָם, אֲשֶׁר אֵינוֹ יָכוֹל לְעֹזֵר לְעֶצְמוֹ,
כִּי אֵין לוֹ תְּשׁוּעָה, וְאֵיךְ יַעֲזֹר לְאַחֲרִים! ?

רסח אָשֶׁר כה תרנה — כה תרנו בַּנְחַל

האם קבלת את ה'תוף הנחל', וראה לכתב חֲדָשׁוֹת — האם
עבדו היום בבית-המדרש, וכן האם הטלפון שלם.

המאחל לך שבת שלום...

כה תרנה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר דברים, ה' מנחם-אב ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

נא להתקשר אל ... גרו יאיר, שידבר עם אחיו ... גרו יאיר,
שלא יתנו לעשות לסמ"ך-מ"ם הרשע, ימח שמו, תרגילים חֲדָשִׁים,
אלא הוא בעצמו שיבוא ויוליך את ישיבת המועצה.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לנו, שבנימים אלו, שעם ישראל
מתאבלים על החרבן שגורם הסמ"ך-מ"ם, שעכשוויו נפילה אחר
נפילה, ונזכה לבנין בית-המקדש בנין בית-המחין.

המאחל לך שבת שלום...

כה תרנו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר דברים, ה' מנחם-אב ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

אקנה שקבלת את הלווח, וכן את הקונטרס — נא להודיעני.
בענין ... אין מה לעשות, תקנה שלא ימצא דירה ממש על ידך,
אבל אי אפשר לומר כלום, וזה מוכן וכו', ובענין וכו', אתם צריכים
לשמר מאד מאד מהם, ולא לספר להם בכלל שום דבר, כי לא
צריכים עין הרע על שום דבר, וכל מה שנעלם זה יותר טוב, כי
אין לך טוב מהצניעות.

העקר אל תבלבלו עצמכם כלל, כי ממה נפשך, אם הוא יבוא,

אָשֶׁר   כה תרנו   בַּנְּחָל   רסט

אַתָּה לֹא יָכוֹל לַעֲשׂוֹת דְּבָר, וְאִם לֹא יָבוֹא — גַּם־כֵּן טוֹב, וְתַמִּיד

הָאֵם דְּבַרְתָּ עִם ... גֵּרוֹ יְאִיר.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שְׁבֵת שְׁלוֹם...

כה תרנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שְׂשִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ה' מְנַחֵם־אֵב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מֵאֵד מְאֵד אָנִי מִתְפִּילָא שְׂאִינִי שׁוֹמֵעַ מִמֶּךָ, אַתָּה צָרִיךְ לְדַעַת, כִּי אַתְּ כָּלֵם מְנַסִּים בְּזֵה הָעוֹלָם, וּבִפְרֻט הָרַב אֶת תְּלַמִּידוֹ, מִפְּחַד שְׁלֹא יִלְמַד לְפָנָי תְּלַמִּיד שְׂאִינִי הַגּוֹן. וּמִסְפָּר בֵּין אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁפַעַם אַחַת אָכַל מוֹהֲרָנִית ו"ל אֶצֶל רַבְּנוֹ ו"ל, וְצַעַק רַבְּנוֹ ו"ל עַל מוֹהֲרָנִית ו"ל: "תְּפָסִיק לְאָכַל", וְזֶה הָיָה בְּמַעַמַּד הַרְבֵּה מֵאֲנִשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאֵף שֶׁהִתְבַּיֵּשׁ מְאֹד, עִם כָּל זֹאת לֹא הִפְסִיק לְאָכַל וְהִמְשִׁיךְ. עָנָה וְאָמַר רַבְּנוֹ ו"ל: "אִינִי מִבִּין, כְּשִׂאוֹמְרִים לְאַחַד תְּפָסִיק לְאָכַל, הוּא מִפְּסִיק לְאָכַל, וְאַתָּה אֵינְךָ שָׁם לֵב לְדַבְּרִי? וְכִי בִשְׂבִיל שְׂאֵתָה בֶּן הַנְּגִיד ר' נִפְתָּלִי הַיְרִץ, אַתָּה לֹא צָרִיךְ לְשַׁמֵּעַ בְּקוֹלִי?" וְהָיָה לוֹ אֲזוּ בְּזִיוֹן גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, עִם כָּל זֹאת לֹא הִפְסִיק מִלְּאָכַל. אַחֲר־כֵּן צַעַק עָלָיו רַבְּנוֹ ו"ל: "אֲבָל אָנִי אוֹמֵר לְךָ — תְּפָסִיק לְאָכַל". אֲזוּ הִפְסִיק, וְהָיְתָה לוֹ בּוֹשָׁה גְּדוֹלָה. זֶה תְּמַצִּית הַסְּפוּר. וְהִסְבִּירוֹ ר' אַבְרָהָם בֶּר' נַחְמָן ו"ל (בַּעַל מַחְבֵּר סֵפֶר 'בְּאוּר הַלְקוּטִים'), שֶׁרַבְּנוֹ ו"ל רָצָה לְנַסּוֹת אֶת מוֹהֲרָנִית ו"ל אִם אֵינִי תְּלַמִּיד שְׂאִינִי הַגּוֹן, וְהִבֵּן לְמַעֲשֵׂהָ.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי מוֹהֲרָנִית ו"ל פָּגַשׁ פַּעַם אֶת אֶחָד מֵאֲנִשֵׁי

שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁכָבֶר לֹא בָא עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּשְׁאֵלוֹ מוֹהֲרַנְיָת ו"ל: "מִדּוּעַ הַפְּסֻקָה לְבוֹא?" עָנָה וְאָמַר: "מָה אָעֲשֶׂה? רַבְּנוּ ו"ל בֵּישׁ אוֹתִי וְגַרְשׁ אוֹתִי, וְלִכְן אֵינִי יְכוּל עוֹד לְבוֹא". עָנָה וְאָמַר מוֹהֲרַנְיָת ו"ל: "אוֹתִי אִם רַבְּנוּ ו"ל הִיָּה מְגַרְשׁ אֶפְלוֹ עִם מַקָּל, גַּם-כֵּן לֹא הֵייתִי בּוֹרַח", וְהֵבֵן לְמַעֲשֶׂה.

רק חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד, כִּי הָאָדָם אֵינּוּ יוֹדֵעַ מַה מְחַפֶּה לוֹ בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ, וְצָרִיכִים לְהַכִּיֵּן עֲצָמוֹ עִם הַתְּחַזְּקוֹת כְּזוֹ, שְׁכָבֶר שׁוֹם דְּבָר לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ אִף פְּעַם. וְזֶה זוֹכִים רַק כְּשֶׁמְדַבְּרִים מֵחוּ בְּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, וְכָבֶר אֵין רוֹצִים שׁוֹם דְּבָר, רַק אֵת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא, וְכָל זְמַן שְׁאֵין הָאָדָם חֲזַק, לֹא שִׁיף לְחַבֵּר סֶפֶר, כִּי עֲדִין יֵשׁ בּוֹ פְּנִימִיּוֹת יִשׁוֹת וְגֵאוֹת וְכוּ'.

וְשִׁלוֹם לְאַבִּיךָ, יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר, גַּם בְּעִבּוּרְךָ כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלּוּ, הָעֵקֶר הַדְּבִק מִחֲשֻׁבְתְּךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, עַד שְׁלֹא תַעֲלֶה עַל דַּעְתְּךָ שׁוֹם מִחֲשֻׁבָה אַחֲרֶיךָ, רַק אֲמַתֵּת מְצִיאֹתוֹ יְתִבְרֶךָ בְּגִלּוּי כְּזֶה, שְׁכָבֶר שׁוֹם דְּבָר לֹא יוּכַל לְהַפְרִיד בֵּינְךָ לְבֵינּוֹ יְתִבְרֶךָ — לֹא עֲלֶיךָ וְלֹא יְרִידָה וְכוּ', דְּבִקוֹת הֵיא מְלִשׁוֹן דְּבִק, לְהִיּוֹת דְּבִוּק, וְאֶפְלוֹ כְּשֶׁקוֹרְעִים — נִקְרַע עִמּוֹ קִצַּת מִהַדְּבָר הַשְּׁנִי שְׁנִדְבֵק אֵלָיו, כִּי צָרִיף לְהִיּוֹת הָאָדָם עִמּוֹ יְתִבְרֶךָ, אֶפְלוֹ שְׁאֵנִי נוֹפֵל וְכוּ', אֲנִי נוֹפֵל עִמּוֹ יְתִבְרֶךָ, וְאֵינִי מְפָרִיד עֲצָמִי כָּלֵל.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שְׁבַת שְׁלוֹם...

כה תרנח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יְתִבְרֶךָ, מוֹצְאֵי-שְׁבַת-קִדְשׁ לְסֹדֵר דְּבָרִים, ו' מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֵת מִכְתְּבְּךָ.

וְהִנֵּה אֲזוֹ שְׁלַחֲתִי לְךָ מִכְתָּב כְּמוֹ שְׁרָצִית בְּעִבּוּר הָעֲשָׂרָת אֲלָפִים דּוּלָרִים, וְאֵין קוֹל וְאֵין עוֹנָה, וּמָה גַּם בְּעִנְיַן הָאֲלָף וּשְׁמוֹנֶה מֵאוֹת

אשר כה תרנט בנחל רעא

דולר, שהבטיח השכן לתן, גם-כן לא יצא מזה שום דבר, ועל-כן

לתרגם עוד קונטרסים לשפה הספרדית, ולהדפיסם ולהפיצם, כי
היום זה צו השעה.

תדע, בעיר הזו שאמה נמצא שם, יכולים להצליח מאד, אם
לא תהיה בטלן.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תרנט.

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ז' מנחם-אב ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וברכה אף ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מקנה שהוא לא יתחמק היום מישיבת המועצה, ואם בן
ממילא ביום רביעי יהיה ההכרח לך' ... גרו יאיר לנסע, ועל-כן אין
טעם שישע עכשו, אדרבה הוא יגלה בדיוק עם מי יש פה עסק וכו',
עם רשע מרשע שונא ישראל וכו'.

אודות המחזור יש עוד, ובמשך היום אדבר אתך, ואסביר לך
עוד כמה דברים בקשר לסיום, ולדעתי, זה יצא עכשו מאד מאד
יפה.

ראה לשלח מחר את הספרים, כי זה ענין של פקוח נפש ממש,

ערב אָשר כה תרס – כה תרסא בנחל

ועכשו אני מכין ספר חדש "תקוון-הברית", וכן "שלום-בית", ויהיו ספרים מכרכים מלאי תכן.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תרס.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ז' מנחם-אב ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הבשורה משמחת, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שהסמ"ך-מ"ם דלעילא יפל כבר נפילה אחר נפילה, וכלל נשמות ישראל יגאלו בגאלת עולם, וימשיכו על עצמם אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו, ויקים (ישעיה נב, ח): "כי עין בעין יראו בשוב הו"ה ציון", "והיתה להו"ה המלוכה" (עובדיה א, כא).

אקנה שקבלת את "תוף הנחל" פרשת פנחס, ותלית את זה על לוח מודעות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תרסא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ז' מנחם-אב ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... ו... שיחיו נצח.

הנני מברך אתכם ברכת "מזל טוב" חמה ולבבית על פדיון הבן שעשייתם היום לבנכם, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שהבן הזה יהיה צדיק וקדוש, ומקרב אל רבנו ז"ל כל מי חזיו, ותזפו לרוות ממנו רב נחת.

תִּשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד, שִׁתְּהִיָּה בֵּינֵיכֶם אֲהָבָה גְּדוֹלָה, וְהִכְנָה הַדְּדִית,

רְאֵה ... גֵּרוֹ יְאִיר, לְהִתְמַיֵּד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, תִּשְׁתַּדְּל
מְאֹד שְׁלֹא יִחְסַר לְךָ יוֹם אֶחָד מִבְּלִי לִמּוּד מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא,
מִדְרָשׁ, אֲשֶׁר הֵד' לִמּוּדֵי הָאֱלוֹהִים הֵם כְּנֶגֶד אַרְבָּעָה עוֹלָמוֹת, אֲשֶׁרִי מִי
שִׁחַזַק בָּזָה כָּל הַיָּמִים, וְאִז טוֹב לְנַצַּח.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תרסב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשִׁוֹן לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, ז' מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּגְדַל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אַתָּה חֲקוּק בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל
הַיָּמִים.

אוֹדוֹת בְּנֶךָ, לְדַעְתִּי ... גֵּרוֹ יְאִיר, יִנְחָה אוֹתְךָ בְּדִיוֹק מֵה לַעֲשׂוֹת
אוֹדוֹת הַיּוֹזָה, וְהִבֵּן שְׁלֶךְ יָכוֹל לְנִסְעַת אִתִּי חֲזָרָה, וְאֵין אַתָּה צְרִיף
לְדַאֵג כָּלֵל, וְזֶה לֹא מִסְבָּף.

אוֹדוֹת הַדִּירָה שְׂאֵתָה נִמְצָא בָּה עֲכָשׁוּ וְכוּ' וְכוּ', תִּאֲמִין לִי
שְׁבָכֵל יוֹם אֲנִי מִתְפַּלֵּל וּמְבַקֵּשׁ לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיַעֲזֹר לְךָ
שְׂתַצָּא מִשָּׁם, וְתִהְיֶה לְךָ וִילָה מִשְׁלָךְ, וְיִהְיֶה בֵּיתְךָ בֵּית וַעֲד לְחֻכְמִים,
וְתִזְכָּה שְׂיִהְיֶה הַבַּיִת שְׁלֶךְ בֵּית שֶׁל תּוֹרָה, בֵּית שֶׁל תְּפִלָּה, וּבֵית שֶׁל

גמילות חסדים, ותמיד אנשי שלומנו היקרים ימצאו שם מקום מנוחה ברוחניות תחת צלך.

ראה להדביק את עצמך באין סוף ברוך הוא, לידע אשר הוא תברך מחיה ומנהיה ומקיים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ואסור להתיאש אפלו במצבים הכי קשים, כי זה עקר הנסיון של האדם, שמנסים אותו בכל מיני אפנים שבעולם, רוצים לשבר אותו, ושוכרים אותו וכו' וכו', העקר לראות אל מי יפנה בעת צרה, ואם אדם היה יודע מה קורה למעלה בעת שמתחזק, ואילו שעשועים הוא גורם בכל העולמות, ואיך שהמלאכים מקנאים בו, ואיך שכל הנשמות מתפעלות ממנו, אז לא היה נסיון כלל, ועקר הנסיון, שאדם אינו רואה כלום, והכל חשך לו, נדמה לו שהוא מנח בשאול תחתית ומתחתיו, ואבד מנוס ותקנה ממנו, ואין מי שיסתכל עליו, ואין מי שיתן את לבו אליו, וזה מה ששובר אותו לגמרי, והורס לו את כל החיים, ובאמת למעלה צוחקים ממנו כל המלאכים וכל הנשמות, וצועקים: הוי, הוי, בטלן שכמוך, הנה אתה כבר נכנס אל הקדשה, ובשכיל חלישות הדעת אחת — תתיאש ותעזב את עצמך. וכבר אמר רבנו י"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קיא): אם היו נותנים רשות למת להתפלל, איזו תפלה היה מתפלל, כי הוא כבר הפשיט את גופו הגשמי, והוא יודע מה זו תפלה, אך אדם, כל זמן שהוא מלבש בגוף הגשמי והחמרי, הוא אינו יודע להאריך מה זו תפלה, ועל-כן הוא נשבר. לכן אל תהיה בטלן, תמשיך להתפלל להקדוש-ברוך-הוא, ולבקש ולהתחנן לפניו יתברך כל מה שאתה צריך, ואז תראה את הנסים נגלים שיעשה עמך.

ראה לשמח את אשתך ואת ילדיך, וכן תשמח את אנשי שלומנו היקרים, ותמיד תעשה סביבך אוירה של שמחה, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לנו, שנזכה כבר לבנין בית-המקדש, בנין בית-המחין, ונגאל בגאולה שלמה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד אֲנִי מִצְטָעֵר בְּצַעֲרֶךָ
הַקָּשָׁה, אִךְ אֲנִי מֵאֲמִין בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה, בְּזִכּוֹת הַחֶסֶד שְׁאֵת עֲשִׂית
עִמִּי, לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְסוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע
יָבוֹא הַטּוֹב, וְעוֹד תִּרְאִי נִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
רַק צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְגִּים שְׁבַעוֹלָם, כִּי מְנַסִּים אֶת הָאָדָם
בְּכָל מִינֵי נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְעַקֵּר שְׁלֵמוֹת בֵּר יִשְׂרָאֵל —
כְּשִׁזְזָה לְהִתְחַזֵּק מֵעַמֵּד, וְאִינוּ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר, וְלִכֵּן רְאֵי לְהִתְחַזֵּק,
וּתְחַזְּקִי אֶת בְּעַלְךָ, וְהַעֲקֵר שְׂיִזְכָּה לְלַמֵּד בְּכוֹלָל, וּבִפְרָט שְׂיֵשׁ לוֹ
חִבְרוּתָא טוֹבָה, כִּי פִרְנִסָּה נוֹתֵן הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵת זֶה תִּזְכְּרִי,
אִךְ אֶת צְרִיכָה הַרְבֵּה לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיַחֲוֶס וְיִרְחַם
עֲלֵיכֶם, וְיִרְחִיב לָכֶם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחֵינִיּוֹת, וְאִז תִּרְאִי נִסִּים נִגְלִים, כִּי
כָּל זְמַן שְׁאָדָם מְלַבֵּשׁ בְּגוּף הַגִּשְׁמִי, אִינוּ יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעֵר מַה
תְּפִלָּה פּוֹעֵלָת, וְלִכֵּן תַּעֲשִׂי כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם, שְׁבַעְלֶךָ יִשְׂאֵר
לְלַמֵּד בְּכוֹלָל, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלְתִּי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂתַצְלִיחוּ דְרָכְכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תרסד.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְפַּרֵּךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאֶתְחַנֵּן, ז' מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיַחֲוֶי נִצַּח.

מאד מאד אָני מתפלא עליכם, שהנה כבר עומדים לבנות את בית-המקדש, ופתאם אתם בורחים וכו', ואתם מתחרטים על כל העסק וכו' וכו', תאמינו לי, שלא חסר לי אנשים שמוכנים לכל זה, אבל יש לי פננה, שאני רוצה דוקא שאתם תהיו הגוזברים בעבור בית-המקדש, כי יש לי אמון בכם יותר מכלם, ודי לחכימא. אף עלי לומר לכם, כי מובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן מח), אשר האדם הוא כבר סמוך אל הקדשה, פתאם הוא בורח, הנה הקדוש-ברוך-הוא הולך לפתח לו את הדלת, והוא בורח, ואיזו בוששה זו וכו' וכו', וכמו-כן אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רח), שלפעמים אדם כבר סמוך אל הקדשה, ולבסוף הוא בורח כי שוכח וכו' וכו', תתארו לעצמכם, אנחנו מחכים כמעט אלפים שנה לבניית בית-המקדש, אשר בודאי יבנה בית-המקדש, ואני אומר לכלם, שמתאיאים ואומרים: איך יכול להיות אחר כל-כף הרבה שנים, כמעט אלפים שנה עברו, מי יודע אם פעם יבנה בית-המקדש. אני מכריז ומודיע לכלם, תלכו לראות איך חצר ביתי, ותראו שהרשע ... וחבורת מרעיו אמרו, שאין סכוי שיבנה, ותהלה לאל, שלב אחר שלב בונים, ואחר-כך בונים, ואחר-כך בונים, כך יעלה מעלה מעלה, קומה אחר קומה, ודבר זה בלתי נתן להאמין, וכמו-כן בענין הבית-ספר, ואם זה יכול לקרות, תאמינו לי, שבודאי יבנה בית-המקדש, או איך יבנה ... יראו עינינו וישמח לבנו, ותגל נפשנו בישועתו יתברך, וזה אני רגיל לומר בעתים הללו, כלם שיש להם ספקות באמונת בנין בית-המקדש, אף תתארו לעצמכם, יש אחד שהוא מתעסק כל הזמן בבנין בית-המקדש, והוא הגזבר, ויגע וטורח, וחסדו אותו וכו', בזו אותו, הכפישו אותו וכו' וכו', והוא עבר על הכל, הוא ואשתו, ולבסוף כבר אוחזים בגמר בנין בית-המקדש, שניהם נסוגים ובורחים ... ופתאם בית-המקדש נבנה, ושואלים: מי הוא זה הגזבר, ואיפה הוא וכו' וכו', וההוא ברח ... האין זו בוששה וחרפה?! האין זו עגמת נפש וכו' וכו'? אקנה שתבינו למה אני מרמז לכם...

אין אתם יכולים לתאר את גדל הנסים שקרו לילדיכם, והכל

בזכות זה שאתם נכנסתם בעבי הקורה לבנות את בית-מדרש,

ראו להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ותאמינו לי, שהפך כדאי, כי זו המתקת הדינים, וזכות גדולה מאד מאד, ואני בטוח בהקדוש-ברוך-הוא, שאתם לא מתחרטים, אלא עוברים עליכם הרבה משברים וגלים וכו' וכו', כמו שעובר על כל אחד ואחד, כי אין אדם שיהיה נקי מזה, שלא יעבר עליו איזה משבר ואיזו צרה בעתים הללו, ובאמת עובר על כל אחד, ואין צדיק בעולם שלא יסבל את היסורים והמרירות האלו, אלא צדיק יכול להתחזק יותר, כי הוא מלמד מלחמה, סתם בן-אדם לא יכול להתחזק, הוא נשבר תכף ומיד, ועל-כן ראו להתחזק בכל מיני אופנים שבעולם, ואז תראו נסים נגלים שיעשה עמכם הקדוש-ברוך-הוא.

אודות משרד וכו', תאמינו לי ש... לא קבל מאף אחד משרד, הוא רק נכנס ויושב שמה, את הטלפון הוא סדר לעצמו, והוא בעצמו משלם את הקו שלו, אני אפלו איני יודע את המספר שלו ... ועל-כן אני לא מבין למה יש לכם חלישות הדעת, שיש לו משרד, אני אפלו לא ידעתי שיש לו משרד, עד ששאלתי את ... והוא אמר בן, הוא יושב שמה, ולכן אם אתה רוצה דוקא משרד, אתה יכול לשבת גם-כן שמה, יכולים לחלק את המקום, העקר תצאו כבר מהקטנות ומהחלישות הדעת, כי לא מתאים לכם דברים כאלו, אדרבה, ראו להתחזק יחד, ולהיות באהבה, אחנה ורעות, וביחד תחיו באהבה גדולה מאד, ואז תראו נסים נגלים שיעשה עמכם הקדוש-ברוך-הוא.

אני מאד מאד רוצה, ששניכם תכתבו לי, וממש תחיוני, כי נפשי קשויה בנפשכם, ואני לא יכול לתאר לכם את הערכה שאני

מְעַרְיף אֶתְכֶם, לְכֵן אֲנִי מְאֹד רוֹצֵה שְׁתִּכְתְּבוּ לִי שְׂנִיכֶם מִכְּתָב, וּמִמַּשׁ
תְּחִינִי.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תרסה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתְבְּרָה, יוֹם ראשון לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, ז' מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְּתָבְךָ, וּגְדֹל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רָאָה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמֶךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לֹא לְהִשְׁבֵּר,
זֶה עֵקֶר הַנְּסִיּוֹן שֶׁל הָאָדָם בְּזֵה הָעוֹלָם, שְׂמֻנְסִים אוֹתוֹ בְּכֹל מִינֵי
נְסִיּוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, לְרֹאוֹת אֵיךְ יִחֲזִיק מֵעַמֵּד, וְרֹב בְּנֵי-אָדָם אֵינָם
יודְעִים מִזֶּה, וְעַל-כֵּן הֵם נִשְׁבָּרִים לְגַמְרִי, כִּי בְּאַמַּת חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים
אָמְרוּ (זֶהר מִי-שָׂרָה קַט): זַכָּאִין אֵינּוֹן מְרִיהוֹן דְּתִשׁוּבָה, דְּהָא בְּשַׁעֲתָא
חֲדָא, בְּיוֹמָא חֲדָא, בְּרִגְעָא קְרִיבִין לְגַבֵּי קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מְאֵן דְּלֹא
הוּי חֲכִי אֲפֵלוּ לְצַדִּיקִים גְּמוּרִים, דְּאִתְקַרְיָבוּ לְגַבֵּי קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
בְּכַמְהָ שְׁנִין, כִּי מִי שְׁזוּכָה לְעוֹב אֶת מַעֲשָׂיו הָרָעִים, וּמִקְבֵּל עַל עֲצָמוֹ
שְׂמִהְרָגַע הַזֶּה הוּא שָׁב אֵלָיו יְתְבְּרָה, וּמְכַנֵּס בְּעֲצָמוֹ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ
יְתְבְּרָה, וּמְצִיר בְּדַעְתּוֹ, אֵיךְ שֶׁהַכֹּל לְכֹל אֲלָקוֹת גְּמוּר הוּא, וּמִמְלִיךְ
אוֹתוֹ יְתְבְּרָה עַל עֲצָמוֹ וְעַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, הוּא זוּכָה לְהַגִּיעַ אֶל
מְדֻרְגוֹת עֲלִיוֹנוֹת מְאֹד. אֵיךְ הַצַּדִּיקִים הֵם מְלַמְּדֵי מְלַחְמָה מְאֹד,
כְּשֶׁהֵם צְעִירִים, וְיודְעִים שְׂאֲפֵלוּ שְׂמִפִּילִים אוֹתָם מִהַשָּׁמַיִם וְכוּ', הֵם
מִחֲזִיקִים מֵעַמֵּד וְאֵינָם נִשְׁבָּרִים, אֲלֵא חוֹזְרִים אֵלָיו יְתְבְּרָה, וְשׁוֹם
דָּבָר אֵינּוּ יָכוֹל לְשִׁבֵּר אוֹתָם, וְעַל-כֵּן הֵם מְנַצְּחִים בְּסוּפוֹ שֶׁל דָּבָר
אֶת הַמְּלַחְמָה, לֹא-כֵן בְּעַל תְּשׁוּבָה, תִּכְף-וּמְיָד כְּשִׂמְנִסִּים אוֹתוֹ, הוּא
נִשְׁבָּר לְגַמְרִי, כִּי הוּא אֵינּוּ רְגִיל שִׁיפִילוּ אֶת הָאָדָם מִהַשָּׁמַיִם, וְזֶה
עֵקֶר הַנְּסִיּוֹן שֶׁל כָּל אֶחָד הַזּוּכָה לְחֹזֵר אֵלָיו יְתְבְּרָה, כִּי הוּא אֵינּוּ

רעט

בַּנְחָל

כה תרסו

אָשׁר

יודע, שָׁפָךְ מִסִּבֵּימִים מְלַמְעֵלָה לְשֹׁבֵר בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעוּלָם

יש לי, ואני לא צריך אותם, רק אם יש לך ספרים חדשים — תכתב לי, ואם אפשר להשיג לי את ... אהיה לך אסיר תודה, כי אני צריך בשביל כמה ענינים את סדר הדורות שמביא שמה, כי ראיתי את זה באיזה מקום.

אם תוכל לבוא לשבת — מאד אשמח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תרסו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ז' מנחם-אב ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי ה'קדוש לי מאד, צמוד בפנימיות לבכי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך — אין לתאר ואין לשער כלל, והעקר מה שחתמת תחת שמך "המתגורר לעת עתה באשדוד", כי אני מקנה שסוף כל סוף תחזור ליבנאל, כי אני מכרח להגיד לך, שיבנאל תהיה סוף כל סוף עיר גדולה, ואף שעכשו זה נראה כמו חלום, עם כל זאת מי שרואה את ההתפתחות ועינים יש לו בראשו וכו' וכו', יראה שפה יש עתיד גדול מאד, והיום כבר מתחרטים למה לא קנו מגרשים, כי זה התיקר פי-עשרה.

חסדי השם יתברך, היום היתה לנו יום ישועה, כי החלפה המועצה דתית, ו... נכנס, ואנחנו מקוים מאד, שהסמ"ך-מ"ם

הַרְשָׁע, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, הַמְכַשִּׁיל אֶת הַרְבִּים בְּטִרְפוֹת וּנְבִלוֹת, וּבְחִלּוֹל שִׁבְתָּ, וּבְאֶסוֹר כְּרִיתוֹת, כְּכֹר יִסְלַק מִשָּׁם. וְכֵן רוֹאִים שְׁבֹנֵי אָדָם מִתְיַאֲשִׁים וְשׂוֹאֲלִים: מָתִי יִבְנֶה בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ? וְאִיךָ יָכוֹל לִהְיוֹת אַחֵר כִּמְעַט אֲלֵפִים שָׁנָה, וְעֵדִין לֹא נוֹשְׁעֵנוּ וְכוּ' וְכוּ'? אָבֵל מִי שֶׁמְסַתְּפֵל עַל הַמְגֵרֶשׁ סְמוּךְ לְבֵיתִי, אִיךָ שְׁעוּלָה וְנִבְנָה, תִּהְלֶה לְאֵל, בֵּית־הַמִּדְרָשׁ עֲנֹקִי, אַחֲרֵי שֶׁ... הַנְּחָשׁ וְאַחֲזַת מִרְעִיו אָמְרוּ, שְׂאִין סְבוּי לְבִנְיָן זֶה, רוֹאֵה שֶׁהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לֹא יַעֲזֹב אֶת עַמּוֹ, וְסוּף כָּל סוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וְקִרְוָה יִשׁוּעָה לָבוֹא, וְאַנְחָנוּ רַק צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! אַתָּה צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, וְכַמָּה פְּעָמִים רְצִיתִי לְדַבֵּר אִתָּךְ, כִּי אֲנִי זוֹכֵר אֶת הַיָּמִים וְהַלִּילוֹת שֶׁדִּבַּרְנוּ יַחַד, עִם כָּל זֹאת בּוֹדֵאִי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד מֵה שְׁעוֹבֵר, וְהַשְּׁגָחָה הָעֲלִיוֹנָה סִבְבָּהּ, שֶׁתִּצָּא מִיִּבְנָאֵל, שְׂזוּ בַּחֲיִנַת יְרִידָה לְצַרְךָ עֲלֶיךָ, שֶׁתִּחְזֹר סוּף כָּל סוּף לִיִּבְנָאֵל.

הַעֲקֹר חֲזֹק וְאַמֵץ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַרֵךְ, כִּי בְּעֵתִים הַלְלוּ צְרִיכִים רַק לְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְלִהְכַנִּיס בְּעַצְמוֹ, אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדָיו יִתְבַרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכֹל אֱלֻקוֹת גָּמוֹר, וְיִכָּכֵל שְׂאָדָם מְכַנִּיס אֶת עַצְמוֹ בְּהַאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה הַזֹּאת, כֵּן זוֹכֵה לְטִהַר אֶת נַשְׁמָתוֹ, אֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוּ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ כָּלֵל!

עַכְשָׁיו אֲנִי מְסַדֵּר עוֹד כְּרֵךְ נוֹסֵף עַל פְּרָקֵי אָבוֹת, פְּרוּשׁ נִפְלָא יוֹתֵר מִהַקּוֹדֵם, וְשֵׁמוֹ: "זְכוּת אָבוֹת", יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂאֲזַכֶּה לְגַמְרוֹ.

אוֹדוֹת הַחֲתֻנָּה שֶׁל בִּתְךָ, אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לִהְיוֹת, אָבֵל כְּפִי הַחֲשִׁבּוֹן, הַהֲכָרַח לִי לְחַזֹּר לְפָנַי שִׁבְתָּ, כִּי אֲנִי צָרִיךְ לְשִׁלֵּם פֶּה הַרְבֵּה חוֹבוֹת, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה.

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַיּוֹם מִיִּדְּנֹו ... גֵּרוֹ יְאִיר, שְׁאַתֶּם רוֹצִים לַעֲשׂוֹת פְּגִישָׁה בְּמוֹצָאֵי תְּשַׁעָּה בָּאָב — יִתְהַפֵּף הַיּוֹם לְשִׁשּׁוֹן וּלְשִׁמְחָה, וּמְאֹד מְאֹד נְהַנִּיתִי, וְקִדְּם תִּרְאוּ וְתִתְרַשְׁמוּ, וְאַחֲר־כֵּן שֶׁהִבְחֹור ... גֵּרוֹ יְאִיר, יִדְבַּר עִמָּה, וְתִרְאוּ אִיךָ יִפֹּל דְּבַר, "וְאִם מִהֲנִי" הַיָּצָא הַדְּבַר, לֹא נוֹכַל דְּבַר אֲלִיךָ רַע אוֹ טוֹב (בְּרֵאשִׁית כד, ג); וְעַל-כֵּן טוֹב מְאֹד שִׁיפְגְּשׁוּ, כִּי נִפְשֵׁי קְשׁוּרָה בְּבִנְכֶם ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְאֲנִי מְאֹד מְרַחֵם עָלֶיךָ, וְרוֹצֶה לְרְאוֹת כְּכֹר בְּשִׁמְחָתוֹ, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּרְוּ רַב נַחַת מִמֶּנּוּ וּמִכָּל יוֹצְאֵי חַלְצִיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרֵכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תרסח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ. יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאֶתְחַנֵּן, ז' מִנְחָם-אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

עֲכָשׁוּ כְּשֶׁאֲנִי מִתְבּוֹנֵן, אֲנִי רוֹאֶה שֵׁשׁ הַרְבֵּה עֲמוּדִים, וְאֲנִי יוֹדֵעַ מַה לִּיעֵץ אוֹתָךְ בְּעִנְיָן לְכַתֵּב אֶת זֶה פְּעַמִּים מִ'הַמְּלָךְ' וְכוּ', תִּתְיָשֵׁב עִם ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְתוֹדִיעַ לִי, אוֹ תִסְדֵּר אֶת זֶה, וְתֹאמֶר לִי כְּמָה דְּפִים יוֹצֵא.

מַה אֲמַר לְכֶם! אֵין עוֹד זְכוּת יוֹתֵר גְּדוֹלָה מֵעֶסֶק הַהִדְפָּסָה, וְעוֹד יָבֹוא בְּקִרְוֹב יוֹם, שֶׁתּוֹכַל לְהִדְפִּים מִלְּיוֹנֵי סְפָרִים בְּלִי שׁוּם גְּזָמָא כָּלָל.

... גֵּרוֹ יְאִיר, צְלִצֵּל אֵלַי וְאָמַר, שְׁאַחֲרֵךְ הַתְּקַשֵּׁר אֵלַי, וְרוֹצִים

רפב אָשֶׁר כה תרסט — כה תרע בנחל

לעשות פגישה במוצאי תשעה באב, יהפך הקדוש-ברוך-הוא את היום ליום טוב, ותמסר את המכתב לאחיה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תרסט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, ' מנחם-אב ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אקנה שהבנת הכל בענין המחזור, פי כתבתי ברור, אני מביא עמי "אשר בנחל" על כמה שנים כמו שבקשה אשתך.

אני מקנה עד שאבוא ביום חמישי בצעהרים, יהיה לך גמור המחזור, כדי שאוכל לעבר עליו, בכרפת-המזון אשפנדי צריכים להחליף במקום: 'רבותי נברך' לכתב: 'רבותי מיר ווילין בענטשין', ווילין עם חיריק — בן אמר מוהרנ"ת ז"ל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תרע.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, ' מנחם-אב ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

אני כבר יוצא בעוד כמה שעות לארצנו הקדושה, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שכבר אגור שם לצמיתות, ולזכות להפלל באין סוף ברוך הוא, אשר רק זו כל מגמתי וחספצי.

אם לא קשה לך לבקש את ... גרו יאיר, לנקות את הדירה שלי מהאבק וכו'.

אָשֶׁר כה תרעא בנחל רפג

העקר ראה להתחזק, ושום דבר שלא יוכל לשבר אותך בשום

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תרעא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, י' מנחם-אב ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! צמתי מאוד מאד קשה, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שהצום הזה יתהפך כבר ליום טוב, ויהיה אף טוב לישראל, והקדוש-ברוך-הוא ינקם את נקמת עם ישראל לעינינו כבר.

אודות החלישות הדעת וכו', עלי לומר לך, כף זה החיים וכו', לי יוצא לדבר בכל יום לכל הפחות עם שלשים או ארבעים אנשים עם כל העפובים שאני מעבב את יתר אנשים, ולכן מה שפתבת, שהיה לך עם שני אנשים, לי יש עם מאות אנשים, ובמשך השנים זה כבר חשבון של אלפי אנשים, ואין אדם שלא תהיה לי ממנו חלישות הדעת וכו', עם כל זאת רבנו ז"ל הזהירנו להתחזק בכל מחיר.

אני בעוד כמה שעות כבר יוצא לארצנו הקדושה, ותאמין לי, לא חסר לי עגמת נפש וכו', חובות וכו', צרות וכו', אף בהונ"ה בטחתי, ועל-כן גם אפה תתחזק. אני מאוד מאוד מקנה שנוכל להשיג איזו הלואה עד יום ששי לכסות את הטשעק.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תרעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר עֶקֶב, י"ט מְנַחֵם־אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... שְׁתַּחֲוֶיהָ.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֵין מַה לְדַאֵג כָּלֵל, הַכֹּל בְּרִיא וְתַקִּין, אִף פַּעַם אָסוּר לְחַשֵּׁב
מֵאַחֲרִים, וּמִכָּל שֶׁפֶן לֹא לְהִסְתַּפֵּל עַל אַחֲרִים, בְּזֵה הָעוֹלָם יֵשׁ דְּבָרִים
שְׂאֵנְחָנוּ לֹא מִבִּינָיִם לְמָה זֶה קָרָה וְכוּ', אָבֵל דְּבַר אֶחָד אֲנַחְנוּ כֵּן
יִוֹדְעִים, כִּי "הַצּוֹר תַּמִּים פָּעֵלוּ, כִּי כָּל דְּרָכָיו מִשְׁפָּט, אֵל אֲמוּנָה וְאֵין
עוֹל, צְדִיק וְיֵשֶׁר הוּא", וְלִכֵּן אִף פַּעַם אֵל תְּהַרְהִיר אַחֵר הַמְּקוֹם בְּרוּךְ
הוּא, אֵל תְּדַאֲגֵי כָּלֵל, אֶת תַּעֲבָרֵי אֶת הַהֲרִיזוֹן בְּקַלּוֹת, וְתוֹלִידֵי בְּקַלּוֹת,
עֶבֶר תַּקִּין וּבְרִיא, רַק תַּחֲשָׁבֵי טוֹב וְיִהְיֶה טוֹב.

הָעֶקֶר בְּזֵה הָעוֹלָם לֹא לְחַשֵּׁב מִחֲשָׁבוֹת חוּץ, רַק לְחַשֵּׁב מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרַךְ, וְלִצִּיר בְּדַעְתּוֹ, אִיךָ שֶׁהַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, אֲשֶׁרֵי מִי
שְׂמַגִּיעַ אֶל מְדֻרְגָה זוּ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תרעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר עֶקֶב, י"ט מְנַחֵם־אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי אִיךָ עֲבָרָה הַשַּׁבָּת אֲצִלְכֶם, וְכֵן בְּעֵינֵי הַשָּׁבַע
בְּרָכוֹת שֶׁל ... גְּרוֹ יְאִיר.

הִיְתָה לִי עֲגַמַת נַפְשׁ גְּדוֹלָה מְאֹד מ... לֹא דִי שְׁלֹא עֲמַד בְּזַמָּנִים,

אֲשֶׁר כה תרעד בנחל רפה
עוד טוען טענת גנב וכו', מי היה צריך אותו לגמרי, אם לא

תמסר את המכתבים ליעדם.

כה תרעד.

דעזרת השם ותברך, יום ששי ערב-שבת קדש לסדר עקב, י"ט מנחם-אב ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ... גרו זאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ותכף-ומיד צלצלתי אל ... גרו זאיר, והאמת אני לך, שזה לי
עשר שנים ביבנאל, והיתה לי עגמת נפש גדולה מההתנהגות שלו
וכו', על ערבי צריכים לרחם ולהאמין יותר ממני?! ... מה אני, מה
חיי, מה עשיתי בשבילכם, ומה בקשתי בשכר זה... רק כאב ראש
וצרות שאני סובל, הערבי הבטיח שלש-מאות דולר לשלד, ועכשו
קפץ לחמש-מאות דולר לשלד, הוא הבטיח, שעד חדש מנחם-אב
סוף אוגוסט, כל השלד יהיה גמור, ולבסוף אפלו את הקומה
הראשונה לא גמר, הייתי יכול לקחת את הקבלן ... שעבד אצלי
יפה לאט לאט, ולא דחק עם הפסך, רק מחמת שפחדתי מהמסירות
של הסמ"ך-מ"ם הרשע, ימח שמו וזכרו, והוא הבטיח, שתוף כמה
חדשים עם צות גדול, הוא יכול לגמר שלד, לקחתי את ... ולבסוף
יחשדו בי וכו', ולהפליט מלים מהפה וכו', אני מאד מאכזב, זה
שכרי מפל עמלי?!

המאחל לך שבת שלום...

כה תערה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר עקב, י"ט מנחם-אב ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אַל ... גרו יאיר.

באתי לפה, תהלה לאל, אחר שבוע של שמחות, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתמיד תהיינה שמחות במחגנו.

את הספרים שמסרתי לך בבני-ברק, תשים את זה בחדרי.

הנה אמרת, שיש לך עוד סך 1,500 ש"ח בעבורו, ראה למסר את זה ל... כי הוא הלנה ל... סך 750 דולר בעבור הפרטים, ו... ישלם לי את זה כאן, ועל-פן ראה למסר לו את הכסף.

רק חזק ואמץ לאסף בעבור בית-המדרש, כי עברו עלי צרות רבות עם ... ויש בזה ספור ארוך וכו'...

המאחל לך שבת שלום...

תכתב לי דחוף את שמות הארבעה ספרים שמסרתי לך.

כה תרעו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר עקב, י"ט מנחם-אב ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אַל ... גרו יאיר.

חשבתי שאוכל לגמר את הסוף של המחזור, אבל מרב יגיעי אגמר את זה כבר במוצאי שבת, וכדאי לחכות יום, כי אני רוצה עוד להאריך דברים נפלאים.

תאתר את ... גרו יאיר, ותאמר לו בשמי, שלא יבטיח לאף אחד אודות בנו ... גרו יאיר, רק שישמע הצעות וכו', אבל לא

לְהַבְטִיחַ כְּלוּם, וַיֵּשׁ לִי טַעַם בְּזֶה, וְזֶה מְאֹד מְאֹד נְחוּץ שְׁתַּמְסַר לוֹ

הַמְּאֵחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תרעז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפַּרֵּךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר עֶקֶב, כִּי מִנְחָם-אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֶל אֶהוּבֵי יְדִידֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיְזַרְח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי בְּעֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ אֶת מִכְתָּבְךָ, אֲבָל כָּבֹד לֹא הָיָה לִי פְּנָאֵי לְהַשִּׁיבְךָ.

מָה אָמַר לָךְ! צַר וּמָר לִי מְאֹד — אֵיךְ יָכוֹל לְקִרּוֹת דְּבַר כְּזֶה, הַקְּבִלְן ... הַבְטִיחַ לִי, שְׁעַד שְׁאֵנִי בָּא עַל שַׁבַּת נְחָמוֹ, יִגְמַר הַגָּג, וְעַל סִמְךָ זֶה עוֹד לְחֵץ, וְהוֹצִיא מִמֶּנִּי עוֹד מְאֹה אֶלְךָ ש"ח, שְׁהֵם הַשָּׁנִי טְשָׁעִקִים הַצְּרִיכִים לְהַפְרֵעַ: חֲמָשִׁים אֶלְךָ עַל יוֹם שְׁשֵׁי הַבָּא, וְעוֹד חֲמָשִׁים אֶלְךָ עַל יוֹם שְׁשֵׁי שְׁאֲחָרִי, וּלְבַסּוֹף לֹא רַק שְׁרַמְנִי, עוֹד יֵשׁ לוֹ טְעֵנוֹת עָלַי, וְזֶה הָאִישׁ אוֹכֵל לְחָמִי הַגְּדִיל עָלַי עֶקֶב, עוֹד נוֹתֵן לוֹ אֶת הַצְּדָק וְכוּ', בְּשָׁעָה שֶׁהוּא בְּעֶצְמוֹ שָׁמַע אֶת הַבְּטָחַת הַקְּבִלְן, שְׁאוּכַל "לְרַקֵּד עַל הַגָּג" כְּלִשְׁוֹנוֹ, וּלְבַסּוֹף אֲנִי יָכוֹל לְרַקֵּד עַל הַקְּרָשִׁים שֶׁהֵכִין לְצָקַת עֲלֵיהֶם אֶת הַגָּג שֶׁהֵכִין...

מָה אָמַר לָךְ! אֵינִי יָכוֹל לְעַפֵּל אֶת הָעוֹל שֶׁנַּעֲשֶׂה פֹה מְלַבֵּד הַשְּׁחִיתוֹת וְכוּ', אֵין מְלִים בְּפִי לְרָשָׁם עַל פְּנֵי הַפֶּתַח אֶת גְּדֹל הָעֲגָמַת נִפְשׁ וְהַצֶּעַר הַגְּדוֹל שֶׁנִּגְרַם לִי, וְאֲנִי עוֹשֶׂה לְעֲצָמֵי חֶשְׁבוֹן, הָאֵם עֲשִׂיתִי טוֹב שֶׁמְסַרְתִּי בִּידֵי אָדָם אַחַד, שֶׁרַק הוּא יִהְיֶה הַמְּטַפֵּל בְּעֵנֶיךָ

הבְּנִינִי, אֲשֶׁר כָּל הַתְּכָנִית וְכָל הַקְּרָשִׁים בְּעֵינַי הוֹעֲדוֹת הֵם אִךְ בְּיָדוֹ, וְעִכְשָׁו מֵאִים וְכוּ', וְאִז אֲנִי נִמְצָא בְּאִבּוֹד כָּל מְמוֹנֵי שְׁכָבְר הַשְּׁקֵעֵתִי עַד עִכְשָׁו.

לְזֹאת אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ חַד מִשְׁמַעִית, לֹא רַק שְׁלֹא תִתֵּן לּוֹ אֲגוּרָה אַחַת עַד שְׁיִצְקֶךָ אֶת הַגָּג, אֲלֵא לֹאמֵר לְ... וְכֵן לְהַקְבִּילְךָ חַד מִשְׁמַעִית — אִם עַד יוֹם שְׁלִישִׁי לֹא יִצְקוּ אֶת הַגָּג, אֲנַחְנוּ מִבְּטָלִים אֶת שְׁנֵי הַטְּשָׁעִקִים הַבָּאִים, הֵינּוּ פְּעַמִּים חֲמִשִּׁים אֶלְף ש"ח, הוּא לֹא יִשְׁחַק מֵאִתְּנוּ, כָּל הַטַּעַם וְהַסִּבָּה שְׁלַקְחָתִי אֶת ... הִיָּה, כִּי הוּא הַבְּטִיחַ, שְׁעַד סוּף אוֹגוֹסְט לְמִסְפָּרָם, יִהְיֶה גְמוּר כָּל הַשְּׁלֵד, וְעִכְשָׁו אֲנַחְנוּ אוֹחֲזִים בְּתֵאֲרִיךְ הַזֶּה, וְעַדִּין אֶת הַקוֹמָה הַרְאִשׁוֹנָה הוּא לֹא גָמַר, הֵייתִי יְכוּל לְקַחַת אֶת ... הַקְבִּילְךָ שְׁעַבֵּד אֶצְלִי פְּעַמִּים וְעַמֵּד בְּזִמְנִים, וְלֹא הַבְּטִיחַ שְׁקָרִים, שְׁיִבִיא צְנוֹת גְּדוּל, אֲלֵא הַבְּטִיחַ בְּמָה שְׁעַמֵּד בּוֹ, וְכֵן לֹא דִחַק עִם הַכֶּסֶף וְכוּ', וְכִרְוֶךְ ה' הַכֹּל בְּנוֹי, וּפֹה בָּא ... הַקְבִּילְךָ וְהַבְּטִיחַ הָרִים וְגִבְעוֹת וְכוּ', וּמְרַמֶּה אוֹתִי בְּהַבְּטוּחוֹת שְׁוֹא, וְאֵינּוּ עוֹמֵד בְּדַבּוּרוֹ כְּלָל, עוֹבֵד עִם שְׁנַיִם וּשְׁלֹשָׁה פּוֹעֲלִים, וְזוֹ לֹא נִקְרָאת גְּנֻבָה? ! בְּשִׁבִיל זֶה הַצְּרִכָתִי לְמָסַר אֶת נַפְשִׁי מִמֶּשׁ, אֶת זְמַנִּי הַיְקָר לִי מְכֹל הוֹן דְּעִלְמָא בְּשִׁבִיל יְלָדִיו וְכוּ', וְלִדְאָג לְגִדְלָם וְלַחֲתֹנָם וְכוּ', וְלִבְסוּף לְקַבֵּל סְטִירַת לְחִי, חֲבַל שְׁלֹא עֲשִׂיתִי וְעַד שֶׁל שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים.

הַכֹּפֵל הַדָּבָר, לֹא רַק שְׁלֹא תִתֵּן כֶּסֶף, אֲלֵא אִם עַד יוֹם שְׁלִישִׁי לֹא יוֹצְקִים, אֲנַחְנוּ מִבְּטָלִים אֶת שְׁנֵי הַטְּשָׁעִקִים שֶׁל סוּף מֵאָה אֶלְף ש"ח, וּמָה נַעֲשֶׂה? אִם נִצְטָרֶךְ לְקַחַת עוֹרֶךְ דִּין — נִקַּח.

הַקְּדוּשׁ-כְּרוּךְ-הוּא שְׁאֵמֵר לְעוֹלָמוֹ דֵּי — יֹאמֵר לְצָרוֹתֵי דֵּי, וּמִסְפִּיק כָּלוּ כָּל הַקְּצִים, וְאֵין כָּבֵר כַּח לְסַבֵּל.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שְׁבוּעַ טוֹב...

כה תרעה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קִדְשׁ לְסִדְר עֲקֵב, כ' מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ז.

אֲשֶׁר כה תרעט בנחל רפט

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נְרוֹ יְאִיר.

הַגָּג שֶׁל הַקּוֹמָה הָרֵאשׁוֹנָה וְכוּ', וְלִבְסוּף אֲנִי הָאֵשׁם וְכוּ', וְאֲנִי הַכְּנִסְתִּי אֶת הָעֶרְבִי לְבֵית חוֹלִים וְכוּ', וּמִי אוֹמֵר אֶת זֶה? אֲדָם שְׁצָרִיף לְהִיּוֹת יָד יְמִינִי ... הָאֵם לֹא יְכוּלִים לְהִתְפּוֹצֵץ מְרַב צֶעַר וְעִגְמַת נֶפֶשׁ, וְעַדִּין הַצֶּדֶק עֲמוּ ...

פֶּה תִקְבֵּל הַמֶּשֶׁךְ סוֹף הַמַּחְזוֹר, וְרָצוּי אִם תִּגְמְרוּ אֶת הָעֲמוּדִים הָאֵלֶּה, לְשַׁלַּח לִי מִנְקֵד, וְאֶעֱבֹר עַל זֶה עוֹד פְּעַם.

תֵּאֱמִין לִי, שְׁלֹא פְעַם אַחַת אֲנִי חוֹשֵׁב — מִי הִיָּה צָרִיף אֶת כָּל הַכָּאֵב רֵאשׁ הַזֶּה, יוֹתֵר טוֹב רַק לְכַתֵּב סְפָרִים, וְלְהַפִּיֵּץ בֵּין כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲזַכֶּה לִישֵׁב בְּקֶרֶן זְוִית, וְלְכַתֵּב סְפָרִים, וְשִׁיפוּצוֹ בֵּין כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאִף אֶחָד שְׁלֹא יֵדַע מִי עוֹמֵד תַּחַת זֶה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שְׁבוּעַ טוֹב...

כה תרעט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר רְאֵה, כ"א מְנַחֵם-עָב ה'תשנ"ז, יוֹמָא דְהַלּוּלָא שֶׁל הַרֵב הַקְדוֹשׁ מִבְּעִלְזָא זי"ע, עֲמוּדָא דְצִלוֹתֵיהוֹן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, תְּמִיד בְּקֶשׁ רַחֲמִים עַל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... נְרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מְכַתְּבְךָ.

שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ שְׁיוֹצְקִים, אֲכַל כָּל זְמַן שְׁלֹא גְמְרוּ בְשׁוּם פְּנִים, אֵל תַּתֵּן אֶפְלוֹ אַגּוּרָה אַחַת וְכוּ', כִּי יֵשׁ עוֹד לְעִשׂוֹת בְּתוֹךְ הָרִצְפָּה

רצ   אָשֶׁר   כה תרפ   בַּנְחָל

צְנוּרוֹת בְּעֵבוֹר הַמְקַלְחוֹת, נְקֻדּוֹת רְכוּזֵי הַמַּיִם וְכוּ', וְאִם הוּא רֵץ
וּסְתָם יוֹצֵק, הָעֵקֶר לְקַבֵּל כֶּסֶף, שִׁישֶׁכַח מִכָּל הָעֲבוּדָה.

בְּעֵנִין ... גֵּרוֹ יְאִיר, לְמַדְתִּי לְקַח טוֹב וְכוּ', הָאִם זֶה מַגִּיעַ לִי עַל
הַשְּׂפִיכוֹת דְּמַיִם שֶׁנִּשְׁפָּף מִמֶּנִּי כָּל הַשָּׁנִים וְכוּ', וְאֵת הַפֶּשֶׁט הַיְפָה
שֶׁלָּךְ עַל הַפְּסוֹק: "רְאֵה אֲנֹכִי נוֹתֵן לְפָנֶיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה וְקַלְלָה",
תֹּאמַר לוֹ כַּמָּה פְּעָמִים, אוֹלֵי יִפְגַּס אֶל תוֹךְ מֵחוּ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְחוּס וְיִרְחַם עָלַי, וְיִוְצִיאֵנִי מִהַצָּרָה הַזֹּאת.

הַכֶּפֶל הַדְּבָר, עַד שֶׁלֹּא גָמְרוּ אֶת כָּל הַיְצִיגָה — אֵין כֶּסֶף.

הַמְצַפָּה לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ...

כה תרפ.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר רְאֵה, כ"א מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֵין מַלִּים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל כָּל הַחֶסֶד שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה עִמִּי
בְּעֵנִין לְהִיּוֹת גִּבְּאֵי צְדָקָה לְבֵית-הַמְדַרְשׁ הַחֲדָשׁ.

דְּבַרְתִּי עִם ... בְּבֵית חוֹלִים, וּכְדַרְכּוֹ אֶפְלוּ שְׁמַנְח חוֹלָה, עֲדִין
רוֹצֵה כֶּסֶף וְכוּ', הָעֵקֶר כָּל מֵה שֶׁאַתָּה נוֹתֵן לוֹ, תִּקַּח קַבְלָה בְּכַתֵּב
עִם חֲתִימָה, כִּי לִי יֵשׁ אֵת הַחֲשָׁבוֹנוֹת, וְלִכֵּן צָרִיכִים לְקַחַת חֲתִימָה
מִמֶּנּוּ.

תְּדַבֵּר עִם הַשֵּׁתֶף שְׁלוֹ, שֶׁכָּבַר יִתְחִיל לַעֲשׂוֹת קִירוֹת, וְאִם יִגְמֹר
אֵת הַקִּירוֹת, הַבְּטַחְתִּי לוֹ שֶׁיִּקְבֹּל אֵת כָּל הַכֶּסֶף שֶׁמַּגִּיעַ לוֹ, לְאַחַר
שֶׁנִּתְחַשְּׁבֵן כְּמוֹכֵן, הָעֵקֶר שֶׁלֹּא יִתְעַצֵּל יוֹתֵר, כִּי הַבְּטִיחַ לִי, שֶׁבֶל"ג
בְּעֵמֶר תִּהְיֶה גְמוּרָה קוֹמָה אַחַת, וּבְסוּף חֲדָשׁ מְנַחֵם-אָב תִּהְיֶה גְמוּרָה
קוֹמָה שְׁנֵי, וְעַכְשָׁו אֲנִינּוּ כָּבֵר בְּסוּף חֲדָשׁ מְנַחֵם-אָב, וּבְקִשֵׁי יֵשׁ
לָנוּ קוֹמָה אַחַת, תֹּאמַר לוֹ אֵת זֶה, וְגַם אֲנִי אֲדַבֵּר מִחַר עוֹד פַּעַם עִם

אֲשֶׁר   כה תרפא   בַּנְחָל   רצא

... בבית חולים, כי אם יגמר לי גם את הקומה השנייה, יקבל עד

כה תרפא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ראה, כ"א מנחם-אב ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי
מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בודאי אשתך צודקת, כי צריכים לעשות לעצמו שני סדרים,
כדי לגדל תלמיד חכם, הינו סדר אחד הוא בגמרא רש"י ותוספות
פסדרן, להתחיל ממסכת ברכות, וללמד דף אחר דף, ולהתעמק
בלמוד, וסדר שני – טור ובית יוסף ושלחן ערוך, כדי לבאר
לעצמו את ההלכה, וזה מחייב כל אברך בלי יוצא מן הכלל, ואשרי
האברך הזוכה לקיים זאת.

עם כל זאת מעלת המזכה את הרבים – אין למעלה מזה,
ובזהר הקדוש אמרו: ופאה מאן דרדיף בתיבא [אשרי מי שרץ
אחר חיבים], ובפרט אלו הנשמות הבאות מחבר העמים, יש להם
צמאון אל היהדות, כדאי לבלות עמם, ושכרך גדול מאד בשמים.

תשתדל להסביר את זה לאשתך, בודאי טובים השנים, הינו
ללמד לעצמו שני סדרים, וסדר אחד ללמד עם אלו המקרבים
החדשים, וזה ירא שמים יוצא ידי שניהם.

העקר תשתדלו שתהיה ביניכם אהבה, כמאמר ו"ל (יבמות
סב:): האוהב את אשתו כגופו, והמכבדה יותר מגופו, עליו הפתוב

אומר: "יידעת כי שלום אהלך", וכן אמרו (ראש השנה ו): אשה — בעלה משמחה; וכן ראו להתחזק יחד, ותוציאו את המתח מהבית, ותשתדלו מאד מאד, שהשכינה תהיה שרויה ביניכם, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי ברכות, פרק ט'): אי אפשר לאיש בלא אשה, ואי אפשר לאשה בלא איש, ואי אפשר לשניהם בלא שכינה.

אודות התרגום של הקונטרס "טמאת המסיון" לשפה הרוסית, אין למעלה מזה, כי בעוונותינו הרבים, הרשעים הארורים, ימח שמם וזכרם — המסיון, עושים פרוצות בין נשמות ישראל, ומעבירים אותם על דעתם ועל דעת קונם, ועל-כן אשרי ואשרי מי שיכול להדפיסו. ולכן ראה לעבר עמהם עוד פעם על הקונטרס הזה, ואתה צריך להבין, שתרגום זה לא אות באות, אלא את הנושא, כי כל שפה יש לה את האותיות שלה, ועשירות שבשפה שלה, ולכן עקר התרגום צריך להיות לגבי התכן, ולהרחיב את הדבור, אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא שיצא לפעל, ואז אדפיס מזה, בלי נדר, בפעם אחת חמשים אלף, כי ימח שמם וזכרם, אלו המסיון עושים מהפכה, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שיתגלה כבר הקדוש-ברוך-הוא בעולם, וידע כל פעול כי אתה פעלתו, ויבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו הוי"ה מלך, ומלכותו בכל משלה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תרפב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ראה, כ"א מנחם-אב ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, אמן.

אחי ורעי היקרים! ראו להתחזק בכל מיני אפנים שבועולם להיות בשמחה, ועקר השמחה תלוי כפי האחדות והאהבה שיש בין

נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי בְּאֵמֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל הוּא צְנוּר לְהַמְשִׁיךְ אֶת

וּמְצַעַר וְשׁוֹבֵר אֶת הָאָדָם, הָעֶקֶר שֶׁלֹּא יִתְאַחַד יַחַד עִם עוֹד נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִסְלְקוּ אוֹתוֹ מִן הָעוֹלָם, כִּי אִם עִם יִשְׂרָאֵל הָיוּ מִתְאַחֲדִים אֶחָד אֶל אֶחָד, עַל-יְדֵי-זֶה הָיוּ מְבַעְרִים וּמְסַלְקִים אֶת הַסֵּם"ךְ-מ"ם לְגַמְרִי, וְעַל-כֵּן כָּל הַפְּרוּדִים שְׂגוּגְרָמִים בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, זֶה רַק מַחְמַת הַסֵּם"ךְ-מ"ם, שֶׁמֵּאֵד מִפְּחַד, שֶׁכָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל יִהְיוּ אֲבוּקָה אַחַת, וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא יִשְׂרָף לְגַמְרִי, כִּי כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל הוּא נֵר, כָּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מְשָׁלִי כ, כז): "נֵר הַיּוֹנִי"ה נִשְׁמַת אָדָם", בְּיַחַד הֵם גַּעֲשִׂים אֲבוּקָה, וּמִזֶּה הוּא מִפְּחַד מְאֹד מְאֹד, כְּמֵאמְרָם ו'ל (בְּרֻכּוֹת מג:): "אֲבוּקָה כְּשֹׁנִים", תַּכְּף-וּמְיָד כְּשֶׁמַּאִיר אֹרֶךְ גָּדוֹל כְּאֲבוּקָה, כְּכֹר גַּעֲשִׂית אַחֲדוּת בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן תַּעֲשׂוּ כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבַּעֲוֹלָם לְהִתְאַחַד יַחַד, וְאֵל תַּנִּיחוּ שֶׁיִּכְאוּ שׁוֹעֲלִים קִטְנִים מִחֻבְלֵי כְרָמִים, וַיַּעֲשׂוּ, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, פְּרוּדִים בֵּינֵיכֶם.

נָא וְנָא רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּאֲמוּנַת חֻכְמִים, כִּי כֹף גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ו'ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קכג), שֶׁהָעֶקֶר וְהִיסוּד שֶׁהַכֹּל תְּלוּי בּוֹ הוּא רַק לְהִתְקַשֵּׁר אֶל הַצְּדִיק, וְעַל כָּל אֲשֶׁר יֵאמַר כִּי הוּא זֶה יִקְבְּלוּ אֶת דְּבָרָיו, דְּבַר גָּדוֹל וְדְבַר קָטָן, וְאִפְלוּ שְׂאוּמֵר לָךְ עַל יָמִין שְׂמֵאל וְעַל שְׂמֵאל יָמִין — תֵּאמְרוּ לוֹ, וְזוֹ נִקְרְאת שְׁלֵמוֹת אֲמוּנַת חֻכְמִים, לְסַלֵּק אֶת דַּעְתּוֹ לְגַמְרִי, כִּי לֹא כָּל דְּבַר אֲנַחְנוּ מְבִינִים, וְרַבְּנוּ ו'ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סא): כְּשֶׁהֵמַח מְלֵא צוּאָה וְטָנוּף, אָז נִפְגַּמַת אֲצִלוֹ הָאֲמוּנַת חֻכְמִים, וְאָז יֵשׁ לוֹ קִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת עַל הַצְּדִיק, וְצָרִיכִים לְטַהֵר אֶת עֲצֻמוֹ מְאֹד, וּלְכוּ וּרְאוּ מַה נִקְרְאת אֲמוּנַת חֻכְמִים וְגָדֹל כֹּחָהּ, עַד שֶׁנִּפְסַק לְהִלָּכָה (אֲרַח חַיִּים, סִימָן תיג): מִי שֶׁשָּׁמַע שֵׁישׁ לְחֻכְמָם לְבוֹא, וְאִינוּ יוֹדְעֵי לְאִיזָה רוּחַ, וְהַנִּיחַ שְׁנֵי עֲרוּבִים, וְאָמַר לְאוֹתוֹ צַד שֶׁיִּבּוֹא הֶחָכֵם יִקְנֶה לִי עֲרוּב, לְרוּחַ שֶׁבָּא לוֹ הֶחָכֵם קִנְיָה

לו, הרי אף בשבת החמורה מאד, שאסור לצאת מבלי ערוב, עם כל זאת מהני תנאי לאיזה צד שייבוא החכם — אם למזרח אם למערב, ואפלו ששני הפכים מועיל הערוב, כל־כך חזקה אמונת חכמים. ולכן צריכים לחזק את עצמו ביותר באמונת חכמים, ולבקש ולהתחנן ממנו יתברך הרבה מאד על אמונת חכמים, כי כשנפגמה האמונת חכמים, אז נעשה מחו מעקם לגמרי, ואינו יודע לשית עצות לנפשו.

ובאמת צריכים לכבות בכל יום יום על פגם אמונת חכמים, כי זה עקר החרבן, כשאדם יש לו קשיות וספקות על חכמים, בזה הורס את עצמו לגמרי, ועל־כן צריכים לבקש ולהתחנן ממנו יתברך בכל יום יום על פגם אמונת חכמים, וכשיזכה לבקש ממנו יתברך, אז יתקן את האמונת חכמים אצלו, וכשתהיה לו אמונת חכמים, ידע איך להתנהג — הן לעצמו והן לאחרים.

נא ונא ראו להתמיד בלמוד התורה הקדושה, ותשתדלו מאד, שכל יחסר לכם יום אחד מבלי למוד "מקרא" "משנה" "גמרא" "מדרש", כי הארבעה למודים האלו הם כנגד הארבעה עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל, כי ימינו כצל עובר, ומה ישאר מאתנו אם לא אלו הלמודים שלומדים בכל יום.

נא ונא תשתדלו להתפלל במגין דיקא, ערב ובקר וצהריים, כי אז הוא עת רצון גדול בשמים, ואפלו שיתאחדו יחד תשעה צדיקים קדושים, עדין אינם יכולים לומר 'קדשה' ו'ברכו', ולענות 'אמן' יהא שמייה רבא, וכיון שנוצטרף אליהם איזה אפר פשוט, כבר נעשה מגין, ויכולים לומר דבר שבקדשה, ולכן אשרי מי שמכניס את ראשו בין עשרה, ובא להתפלל עמו ביחד, וכך מוכא בשם הבעל־שם־טוב הקדוש זי"ע: במקום שיש עשרה נשמות ישראל, שום מלאך ושום שרף אינם יכולים לגשת לשם, ועל־כן אשרי מי שבא להתפלל במגין עשרה, ועונה 'אמן' יהא שמייה רבא בקול, שעל־ידי־זה קורעין לו את גזר דינו.

אֲשֶׁר כה תרפג **בַּנְחָל** רצה
ראו להתחזק בעבודה הקדושה של תפלה והתבודדות,

יתברך, וכשנצא מזה העולם, נתחרט מאד על כל דקה שהיינו יכולים לדבר ולספור ולמשך את עצמנו אליו יתברך, וכלינו את הזמן היקר בהבל וריק, ועל-כן ראו להרגיל את עצמכם לדבר אליו יתברך, אשר אפלו דבור אחד שמדברים — עושה רעש גדול בשמים, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל, וזוכר בכל יום על אחריתו, שיבוא היום שיצטרך לצאת מזה העולם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרככם תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כה תרפג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה, כ"ב מנחם-אב ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

מה אמר לך, ידידי היקר, זה כבר שלשה לילות, שאין אני יכול לישן, ויש לי דקירות חזקות בלב, אני לא זוכר מתי הייתה לי כל-כף הרבה עגמת נפש כמו שהייתה לי עכשו בענין הבניה, ואני מאד מאד מבקש אותך, שתמשיך לשרת בקדש, ולעמד על הפועלים, כי אם אתה מפסיק עכשו, אני אבוד לגמרי.

אני מכרח להבהיר לך, כי כל הסבה שלקחתי את הקבלן ... היה מפני שהוא הבטיח לנו, שעד ל"ג בעמר יעלה קומה אחת,

ועד סוף אָב (לְמִסְפָּרָם סוּף אוֹגוֹסְט), תִּגְמַר קוֹמָה שְׁנֵיָה, וְהִבְטִיחַ
 בְּהִבְטָחוֹת, וְנִשְׁבַּע בְּשִׁבוּעוֹת כְּדָרְכוֹ, וְרַק עַל סִמְךָ זֶה לְקַחְתִּי אוֹתוֹ,
 כִּי אִם נִשְׁחַק עִם שָׁנִים אוֹ שְׁלֹשָׁה פּוֹעֲלִים, הִיִּיתִי יָכוֹל לְקַחַת אֶת
 הַקֶּבֶלֶן ... שֶׁהִיָּה נָעִים לְעַבֵּד אֶתוֹ, הוּא אָמַר לְכַתְּחֵלָה, שֶׁתִּקַּח לוֹ
 עֲבוּדָה כְּזוֹ בְּעֶרְךָ שָׁנָה אוֹ שְׁנָה וָרִבְעֵ, וּמְחַמַּת שְׂיַדְעֵתִי, שֶׁהִסְמַ"ךְ־
 מ"ם הִרְשָׁע, יִמַּח שְׁמוֹ, יִמְסַר בְּמִסִּירוֹת, לְכֵן נִסְכַּם בְּדַעֲתִי לְקַחַת אֶת
 ... וּלְבַסּוֹף לֹא עָמַד בְּדַבּוּרוֹ, וַיֵּשׁ לוֹ גַּם, וַאֲנִי חוֹזֵר וּמַדְגִּישׁ — יֵשׁ
 לוֹ גַּם שְׂאִין חוֹזָה, כִּי אִם הִיָּה חוֹזָה, הִיִּיתִי כּוֹתֵב בְּתוֹךְ הַחוֹזָה עַל
 כָּל יוֹם שֶׁהוּא אֵינּוּ עוֹבֵד יְשֵׁלֵם קָנָם אֶלְךָ דּוֹלָר! וְעַל־יְדֵי־זֶה כְּפִי
 הִיָּמִים שֶׁהוּא אַחַר, כְּבָר הִיָּה יָכוֹל לְהִיּוֹת לִי בְּנֵן בַּחֲנָם, וְעַל־כֵּן אֲנִי
 לֹא יוֹדֵעַ לְמָה אַתָּה הוֹלֵךְ כָּל־כַּף לְצַדּוֹ, בְּשָׂעָה שָׁגַם לִי דוֹקֵר הַלֵּב,
 וְגַם לִי נִשְׁפָּף דְּמֵי כַּמִּים.

וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, רְאֵה שְׂיִמְשִׁיכוּ לְהִגְבִּיחַ עוֹד
 קוֹמָה אַחַת, וְלְכֹאֲרָה הַקוֹמָה הַזֹּאת מִכְרָחָה לְהִיּוֹת גְּמוּרָה עַד רֹאשׁ
 חֹדֶשׁ חֲשׁוֹן, כִּי אַתָּה צָרִיךְ לְהִבִּין, אֲשֶׁר הִנֵּה מִתְקַרְבִּים הַיָּמִים וְכוּ',
 שְׁנוּכַל לְפַעַל אֲצֵל ... שְׂיֵאֲשֶׁר לָנוּ, וְלִלְחֹץ עָלָיו בְּפֶרֶט אִם גְּמַרְנוּ אֶת
 שְׂפֵתֵי הַקוֹמוֹת עִם הַשְּׁלֵד, אֲבָל אִם לֹא גְמַרְנוּ, אֲזַי לֹא עֲשִׂינוּ כְּלוּם.
 וְלִכֵּן עוֹד פֶּעַם וְעוֹד פֶּעַם אֲנִי חוֹזֵר וּמַדְגִּישׁ — אֵינִי יוֹדֵעַ לְמָה אַתָּה
 כָּל־כַּף הוֹלֵךְ לְצַד הַקֶּבֶלֶן ... פֹּה לֹא מְדַבְּרִים כְּמָה כֶּסֶף מְטָר מְרַבֵּעַ,
 פֹּה מְדַבְּרִים מִהֲזֵמֵן, וְאִם הוּא לֹא יִחְזִיק בְּזֵמֵן, הַהִכְרַח יִהְיֶה לִי
 לְסִלֵּק אוֹתוֹ לְגַמְרִי.

וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, שְׂאֵל תַּעֲשֶׂה לִי דָבָר כְּזֶה
 לְכַרְח בְּאִמְצַע, וְאִם אַתָּה צָרִיךְ עֵזֶר, אֲנִי כְּבָר מְצַרְף אֶת ... גַּרְם יְאִיר,
 שְׂשִׁלְשֵׁתָם יִהְיוּ לְךָ לְעֵזֶר בְּמָה שְׂאֵתָה צָרִיךְ, לְהַתְיַעֵץ אוֹ לְהַתְחַזֵּק.

חוּס וְרַחֵם עָלַי, דְּמֵי נִשְׁפָּף כַּמִּים, וַאֲנִי שְׁבוּר כְּחֶרֶס הַנִּשְׁפָּר,
 עוֹד לֹא הֵאֱמַנְתִּי שְׂיִקְרָה לִי דָבָר כְּזֶה, אַחֲרֵי כָּל־כַּף הַרְבֵּה שָׁנִים, וְכָל
 חֲזֵי תְלוּיִים רַק בְּבִנְיָן בֵּית־הַמְדַרְשׁ הַזֶּה, וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ
 אוֹתְךָ — חוּס וְחַמּוּל עָלַי, וְתִשְׁתַּדֵּל לְעֲמֹד עַל הַעֲבוּדָה שְׂיִגְמַר כְּכִי
 טוֹב, וְשְׁנוּכַל לְבָנוֹת בְּנֵן גְּדוֹל כְּפִי הַתְּכַנִּית, וְלֹא יִחְסַר אֶפְלוֹ עֲמוּד

אֲשֶׁר   כה תרפד   בַּנְחַל   רצז

אָחַד, כִּי רַק בַּתְּנַאי זֶה לְקַחְתִּי אֶת הַקְּבֵלָן הַזֶּה, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד

כה תרפד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר רְאֵה, כ"ב מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתְּעַמֵּד לִימִין ... וְתִלְחִיץ אוֹתוֹ שְׁלֹא
יִבְרַח לִי, כִּי אַחֲר־כֶּף יִגְרַם לִי הַתְּמוּטוּטוֹת לְגַמְרִי, כִּי זֶה לִי שְׁלֹשָׁה
יָמִים, שְׁאִינִי יְכוּל לִישֹׁן, כִּי יֵשׁ לִי כְּאָבִים מְאֹד מְאֹד חֲזָקִים סְבִיבוֹת
הַלֵּב, וְאִינִי יוֹדֵעַ מַה דְּמִי פְּחוֹת אָדָם מֵדָם עֲרָבִי...

וְלִכֵּן רְאֵה לְעַמֵּד לִימִין ... וְתַחֲזֹקוּ וְתִאֲמְצוּ שְׁלֹא יִבְרַח לִי, כִּי
אֲנִי צָרִיךְ מְאֹד מְאֹד אֶת הַבְּנִיָּן, וְשְׁלֹא יִפְסִיקוּ לִי בְּאֲמָצֵעַ, וְאִם הוּא
צָרִיךְ עֵזֶר, אִתָּהּ ... גֵּרוּ יְאִיר, וְ... גֵּרוּ יְאִיר, תְּהִיּוּ לוֹ לְעֵזֶר, אֲבָל
צָרִיכִים לְבַצֵּעַ אֶת הָעֲבוּדָה מַה שְׂיוֹתֵר מֵהָר, וְיוֹתֵר טוֹב לְרַחֵם עָלַי
מִלְּרַחֵם עַל עֲרָבִי.

מַה אֲמַר לָךְ! לֹא חָלַמְתִּי וְלֹא תֵּאֲרַתִּי שְׁאֲקַבֵּל מִכָּה כְּזוֹ, עִם כָּל
זֹאת הַהִכָּרַח לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אִפְנִים שְׁבַעוּלָם.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי בְּעֵנִין הַחֲנוּף הַשְּׁנָה, לְהַחֲדִיר הַרְבֵּה יִרְאֵת
שְׁמַיִם — הֵן בְּבָנִים וְהֵן בְּבָנוֹת, וְאֲנִי רוֹצֵה לְעַמֵּד עַל הַמִּשְׁמֵר —
הֵן עַל הַמְּלַמְּדִים וְהֵן עַל הַמּוֹרוֹת, אִם אִתָּהּ יְכוּל לְכַתֵּב לִי רְשִׁימָה
— מִי יִהְיֶה הַמְּלַמְּדִים, וּמִי תְּהִיֶּינָה הַמּוֹרוֹת, שְׁמוֹתֵיהֶם, זֶה יֵעֶזֶר לִי
מְאֹד, כִּי אֲנִי רוֹצֵה לְעַמֵּד אִתָּם בְּקֶשֶׁר חֲזָק, וְלְהִרְאוֹת לָהֶם דְּגֻמְאוֹת

רחצ   אשר   כה תרפה   בנחל

איך ללמד עם התלמידים, כי אני לא רוצה שיהיה הפקר, אלא יהיה לנו חנוף ברמה הכי גבוהה.

חסדי השם יתברך, שיש לנו כבר את הפנה שלנו, יעזר הקדוש־ברוך־הוא, שגם הפעוטון יעבר לשם, ואז תהיה לנו קרית חנוף שלמה, והקדוש־ברוך־הוא יעזר לנו, שלא נצטרך טובות מאף אחד, ויבוא שפע, ונוכל לשלם למלמדים ולמורות בהשפעה מרבה.

נא ונא כבר שמעת ממני והבנת ממני הרבה מאד איך ללכת עם ילדים — רק ביד רכה, ובסבר פנים יפות, ותמשיך ללכת בצורה כזו, ולבסוף נזכה לראות נחת מילדינו.

הכפל הדבר, מאד מאד אבקש אותך שתעמד לימין ... ותחזקו שלא יברח לי, כי אז הוא גורם לי אסון, כי לו יש את כל התכניות, ולו יש את כל הקשרים עם הועדות וכו' וכו'.

הקדוש־ברוך־הוא אשר אמר לעולמו די, יאמר לצרותי די.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תרפה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה, כ"ב מנחם־אב ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מאד מאד אבקש אותך אם אתה יכול להיות לעזר ל... גרו יאיר, לחזקו לאמצו ולעודדו שימשיך בבניה, כי עובר עלי עכשו יסורי תפת, וזה לי כבר שלשה לילות שאיני יכול לישן מרב צער ועגמת נפש, איך יכולים להאמין לערבי רמאי וצבוע, וכל הסבה שלקחתי אותו היא רק מפני שהוא אמר, שעד ל"ג בעמר יגמר את הקומה הראשונה, ועד סוף מנחם־אב יגמר את הקומה השנייה, ולבסוף בקשי בקשי מחזיק בקומה ראשונה, וגם זה רק מפני

שְׁלַחְצַתִּי אוֹתוֹ, וְלִכֵּן אֵיךְ אֶפְשֶׁר פְּתֹאֵם לְהַפְּדוֹ אֶת הַיּוֹצְרוֹת?! וְעוֹד

רָאָה בְּאֶסְפֶּקְלָרְיָה מְאִירָה, וּמִסּוֹף הָעוֹלָם וְעַד סוֹפוֹ רָאָה בְּאֶסְפֶּקְלָרְיָה
שְׂאִינָה מְאִירָה, עִם כָּל זֹאת הָיָה עָלָיו הַרְבֵּה חוֹלְקִים, וְאֶחָד מֵהֶם
הָיָה הַגָּאוֹן ר' עֲזַרְיָאֵל הוֹרְבֵיץ, שֶׁהָיָה רַב וְאַב"ד דְּעִיר לּוּבְלִין, וְהָיָה
נִקְרָא "רֹאשׁ הַבְּרִיָּה", כִּי הָיָה גָּאוֹן אֲדִיר, בְּקִי בְּכָל הַתּוֹרָה כְּלָה,
אֶף-עַל-פִּי-כֵן הָיָה הוּא הַמְתַּנַּגֵּד הַכִּי גְדוֹל לְהַחֲזִיקָה, וְלִיל קֹדֶם
פְּטִירָתוֹ הָיָה בְּרִיא וְשָׁלֵם, וְהִתְחִיל לְדַבֵּר הַרְבֵּה מִה'חֲזוֹנָה מְלוּבְלִין,
וְהִתְחַרַּט מְאֹד עַל שְׁרַדְף אוֹתוֹ, וְאָמַר שֶׁלֹּא הִפִּירוּ הַיִּטֵּב, וְשָׁכַב לִישָׁן
וְלֹא קָם, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְזֶה קֶרֶה בְּכ"ב בְּמִרְ-חֲשׁוֹן תַּקע"ט.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! רָאָה לְחִזֵּק וְלַעֲוֹד וְלֶאֱמֹץ אֶת ...
שֶׁלֹּא יַעֲזֹב אוֹתִי בְּאֶמְצַע, כִּי אִז אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ מָה לַעֲשׂוֹת, יַעֲזֹר
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁכָּבֹד לֹא אֲדַע מִשׁוּם צְרוּת.

הַשְּׂכָנִים שְׁלָךְ, מְשַׁפַּחַת ... שֶׁתְּחִיָּה, מְאֹד מְאֹד מִבְּקָשִׁים אוֹתִי,
יַעַן שֶׁהֵם רוֹצִים לְבָנוֹת עוֹד חֶדֶר וּמִרְפֶּסֶת, וְהֵם צְרִיכִים לְפָרֵץ אֶצְלָךְ
גְּדֵר קִטְנָה, כְּדִי שְׂיֻכַּל הַקְּבֵלָן לְהַפְּגֵם, תַּעֲשֶׂה לָהֶם אֶת הַחֶסֶד הַזֶּה,
הֵם מִבְּטִיחִים שֶׁיִּחְזְרוּ וְיִבְנוּ לָךְ חֲזָרָה אֶת הַגְּדֵר, וְאִם אַתָּה רוֹצֵה אֶת
זֶה בְּכֶתֶב, אֲנִי יְכוֹל לְאַלֵּץ אוֹתָם שֶׁיִּכְתְּבוּ בְּכֶתֶב, וְהֵם טוֹעֲנִים שֶׁגַּם
הֵם נִתְּנוּ לָךְ מַעֲבָר.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לִי, שֶׁכָּבֹד לֹא אֶצְטָרֵךְ לְהַפְּגֵם בְּכָל
שְׁטוֹת וְכו', וְלִהְיוֹת גִּנְנַת בְּקֵהֶלָה וְכו'.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תרפו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה, כ"ב מנחם-אב ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גְרוּ יְאִיר.

מאד מאד רציתי לבקש אותך, שתכתב לי תכף-ומיד איפה אוֹחְזִים בְּבִנְיָה, ומה קרה היום עם הטשעקים.

ראה לעמד לימין ... ותחזק אותו שלא יעזב אותי באמצע העבודה, כי אז יפל עלי אסון גדול מאד, זה לי שלשה לילות, שאיני יכול לישן מרב כאבים שיש לי בחזה, ואני מאד מאד מצטער שקרה דבר כזה, אני לא מבין איך מאמינים לערבי מלכלך יותר ממני וכו', הנה הבטיח הבטחות, וקבל הון רב, ולבסוף לא עמד בדבורו, ועשה אתי כל מיני תרגילים, ולא עבד כמו שצריך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך.

ראה לכתב לי תכף-ומיד מה קרה היום, ואיפה אוֹחְזִים בעבודה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תרפו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה, כ"ב מנחם-אב ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְרוּ יְאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

אודות הבזיונות והשפיכות דמים שאני סובל זה כל-כך הרבה

אָשֶׁר   כַּה תִּרְפַּח   בְּנַחַל   שׂא

שָׁנִים, מָה אָמַר לָךְ! עֲוֹנוֹתַי גָּרְמוּ לִי אֶת כָּל זֹאת וְכוּ', וְצָרִיכִים

! אֵיךְ יִטְבֹּחַ אֵיךְ יִשְׁמַח אֵיךְ יִשְׁמָח אֵיךְ יִשְׁמָח אֵיךְ יִשְׁמָח
הַדְּבוּר, לְדַבֵּר עִם הָאֲבָרְכִים הַצְּעִירִים שְׁעֶכְשׁוּ הַתְּחַתָּנוּ, וְהֵם צָרִיכִים
הַרְבֵּה הַתְּחַזְּקוֹת, וְיַעֲוֹץ, וְתִשְׁוֹמֵת-לֵב וְכוּ' וְכוּ', וְאַתָּה תִּתְעַנֵּן בְּכָל
הַנוֹשָׂאִים בְּעֵינֵי טְהֵרֶת הַמִּשְׁפָּחָה וְכוּ', וְכָל מָה שֶׁשָּׁשׂוּר בְּזֶה, וְאֲנִי
מִמְּנָה אוֹתָךְ שְׁלִיחַ עַל דְּבַר זֶה, וְאַל יִתְעַרֵב זֶר בֵּינֵינוּ, וְאִם יֵשׁ אִיזוֹ
שְׂאֵלָה, אַתָּה תַּעֲוֹרֵר וְתִחַזֵּק אוֹתָם, וְתִדְבֹר אִתָּם הַרְבֵּה מִדְּבָרֵי רַבְּנוּ
ו"ל.

וְכֵן תִּרְאֶה לְדַבֵּר עִם כָּל הַמְּלַמְדִים רַק מִירְאֵת שָׁמַיִם, וּמַעֲצוֹת
רַבְּנוּ ו"ל, וְכֵן תִּדְבֹר עִם כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמְּאֻחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּה תִּרְפַּח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר רֵאָה, כ"ב מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... נְרוֹ יֵאִיר.

הִנֵּה יֵצֵא הַמְּרַצֵּעַ מִן הַשֶּׁקֶת, פֶּה תִּקְבֹּל אֶת הַכֶּתֵב שֶׁשָּׁלַח אֵלַי ...
אֲשֶׁר מְדַבֵּר בְּעַד עֲצָמוֹ.

לְדַעֲתִי, יֵשׁ כָּאֵן קְנוּנִיָּה בֵּינוּ לְבֵין ... שְׁמֹר לִי וְאַשְׁמֹר לָךְ ...
וְעַל-כֵּן אִם הוּא אֵינוֹ רוֹצֵה לְהִתְחִיל לַעֲבֹד עַל הַקִּירוֹת שֶׁל קוּמָה
שְׁנִיָּה, תִּגִּיד לוֹ אֵיךְ פֶּסֶף, וְאֲנִי אֲדַבֵּר עִמּוֹ, פְּשׁוּט הַצְּרִיכָתִי לְלָכַת
לְהַבְדִּיק אֶצֶל רוּפֵא, אֲנִי לֹא הֵייתִי בְּבִית, וְאֶמְרוּ לִי הַבְּחוּרִים שֶׁ...
הַתְּקַשֵּׁר כְּעֶשֶׂר פְּעָמִים, אֲבָל אֶתְפֹּס אוֹתוֹ וְאֲדַבֵּר עִמּוֹ קְשׁוֹת, רַק זֹ

שב אָשׁוּר כה תרפט — כה תרצ בַּנְחָל

השָׁפָה שֶׁהוּא מְבִין, אַחֲרֵת נִכְנָס בְּכַעֲזָה רְצִינִית, גִּתָּן לוֹ יוֹתֵר כֶּסֶף וְאַחֲר־כֵּן יַעֲצֹר אֶת הָעֲבוּדָה וְכוּ'.

כִּדְאֵי שְׁתַּדְבֵּר עִם ... וְעַם ... וּבְיַחַד לְטַכֵּס עֲצָה כַּדָּת מָה לַעֲשׂוֹת, פֶּלֶא עַל גְּבֵי פֶלֶא, אֵיךְ ... הוֹלֵךְ רַק עַל צַד הָעֲרָבִי, וּבְכַפְרֵט בְּשִׁעָה שְׁדַבְּרָנוּ, כְּבָר תִּפְסֵם אֶת הַדָּג לְפָנֵי הַמְּלַכּוֹת, אַתֶּם בְּטוּחִים שֶׁהַקְּבָלָן יִסְכֵּים ...

כָּל הַדְּבָרִים מְדַבְּרִים בְּפָנֵי עֲצָמָם, נָא אַל תִּתֵּן שׁוּם טְשָׁעַק, אֲפֹלוּ פְּרוּטָה אַחַת.

הַמְּצַפֶּה לִישׁוּעָה...

כה תרפט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר רְאֵה, כ"ב מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

עֲכָשׁוּ דְבַרְתִּי עִם ... וְסַכַּם שְׁאַתָּה תִּתֵּן לוֹ אֶת הַטְּשָׁעָקִים עֲכָשׁוּ, וְאֲנִי עוֹד אוֹסִיף לוֹ בְּמִזְמָן, וְהוּא מְצַדֵּוּ מִתְחַיֵּב, שְׁעַד כ"ח חֶשְׁוֹן גָּמוּר הַשְּׁלֵד שֶׁל הַקּוּמָה הַשְּׁנִיָּה, וְאִם לֹא, אֲנִי תוֹבֵעַ אוֹתוֹ לְמִשְׁפָּט, וְכֵן לֹא עוֹבֵד אֶתוֹ יוֹתֵר, וְהוּא מִתְחַנֵּן שְׁנִתֵּן לוֹ עוֹד אֲפִשְׁרוֹת אַחַת.

לְזֹאת אֵף שְׁכַתְבְּתִי לָךְ מִקֵּדָם לֹא לְתַת לוֹ אֶת הַטְּשָׁעָקִים, תֵּן לוֹ עֲכָשׁוּ אֶת הַטְּשָׁעָקִים, רַק שְׁיַחֲתֵם לָךְ עַל זֶה.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תרצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר רְאֵה, כ"ג מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֲשֶׁר   כה תרצא   בַּנְחֹל   שג

מֵאֵד מֵאֵד רְצִיתִי לְדַבֵּר אֶתְךָ שִׁיחַת וְעִידָה עִם ... דְּבַר מֵאֵד מֵאֵד

בְּנֵי אֱלֹהִים, וְיִשְׁפָּטוּ אֶת הַיָּמִים הַלְלוּ אֱלֹהִים בְּכָל יְמֵי חַיְיֵיכֶם
הַתְּכַסִּימִים שֶׁל הַסֵּמ"ך-מ"ם, הוּא בָּא אֵלַי בְּדֶרֶךְ שְׁלֹא תֵאָרְתִי
לְעֲצָמַי".

יְעֹזֵר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁגִם מִהַנְּסִיּוֹן הַזֶּה נַעֲשֶׂה סְפָרִים
חֲדָשִׁים לְמַעַן לְחַזֵּק אֶת כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תרצא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר רֵאחַ, כ"ג מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד, ר' ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנֹכַח קַבְלַתִּי אֶת שְׁנֵי מַכְתְּבֶיךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד הַחֲתִינִי.

מָה אָמַר לְךָ, יְדֵי הַיָּקָר! כָּבֹד עָבְרוּ עָלַי בְּחַיִּים הַרְבֵּה צָרוֹת
וְיִסּוּרִים, כִּי מֵאֵד שֶׁהִתְקַרְבְּתִי אֶל רַבְּנוּ ו"ל, אָנִי רַק רוֹאֶה נְגִדֵי חוֹמוֹת
בְּרִזָּל וְכוּ' וְכוּ', וְשׁוֹם דְּבַר אֵינִי הוֹלֵךְ לִי קַל, מְכַל שֶׁפֶן מֵאֵד
שְׁנֹכְנֹסְתִי בְּעֶסֶק הַרְבִּים, אָנִי רַק רוֹאֶה צָרוֹת וְיַרְדִּיפּוֹת, יִסּוּרִים
וּמַכְאוּבִים וְכוּ' וְכוּ', וְכֵן כָּל הַחַיִּים שְׁלִי, וּבִפְרָטִיּוֹת מֵאֵד שְׁנֹכְנֹסְתִי
לִיבְנָאֵל לְבָנוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ו"ל, וְלִהְיוֹת עֵדָה קְדוֹשָׁה, מֵאֵד אָנִי
סוֹבֵל מִהַסֵּמ"ך-מ"ם בְּעֲצָמוֹ, שֶׁהִתְגַּלַּם וְהִתְגַּשֵּׁם בְּהַרְשָׁע מְרַשָּׁע הַזֶּה
וְכוּ', יְעֹזֵר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִמְחַק מֵה שְׁיִוְתֵר מֵהָר וְכוּ', אֲבָל
אָנִי מְכַרַח לְהַגִּיד לְךָ, מָה שֶׁעָבַר עָלַי בְּיוֹמֵים הָאֲחֵרוֹנִים, זֶה עֲדִין
לֹא עָבַר עָלַי, כִּי יְכוּלִים לְחַשֵּׁד בִּי מָה שֶׁרַק רוֹצִים, אֲבָל שְׁאֵנִי אֲנֵעַ

בפרוטה של זולתי, הקדוש-ברוך-הוא יעיד בעצמו עלי, שתהלה לאל, ידי וכפי נקיות, שאין בהם אפלו אגורה אחת של אחרים, ואדרבה מה שיש לי מאחרים, אני כבר מחלק את זה לעניים, לאנשי שלומנו וכו', ועל-כן זה כאב לי מאד מאד לחשוּד בי חשדות כאלו, בשעה שהקבלן רמני על ימין ועל שמאל וכו'.

תאמין לי, ידידי היקר! שמאז ששדכתי את בתך, אני שש ושמח מאד, שיש לי חלק גדול בזה, וכודאי אני עוד אדבר אתו בענין פרטי החתונה, ואיפה זה יהיה, ואני באמת מתחשב עם העניות שלך, ואני מאד מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שזה לא יעלה לכם כמעט פלום, ואדבר אתו בצורה כזו, שלא ישים שום נטל כבד על שכמך, אף עדין לא ראיתיו, לכן לא יכלתי לענות לך תכף-ומיד כרצונך, ותכף-ומיד כשאראה אותו ואדבר עמו — אדוּח לך.

נא ונא ראה להתחזק, ולחזק את כל אנשי שלומנו, ותעמד על המשמר, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שנבנה קהלה קדושה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תרצב.

בצורת השם יתברך, יום שלישי לסדר ראה, כ"ג מנחם-אב ה'תשנ"ז.

שלום רב אל ... תחיה.

אין את יכולה לתאר ולשער את גדל שמחתי, שמצאתי לך חתן נפלא, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שהכל יעבר בקלות, בסימן טוב ובמזל טוב, ותתחתנו, ואני מאד מאד רוצה להיות בחתונה שלכם.

ראי להתחזק מאד, ותשתדלי לומר בכל יום "יום תהלים", שדבר זה ממשיך ישועות ורפואות והצלחות לאומרם, ועל-כן אשרי מי שזוכה לומר בכל יום "יום תהלים", ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שיהיה לך כל מה שאת צריכה לחתונה מבלי

אֲשֶׁר כַּה תִּרְצֵג — כַּה תִּרְצֵד בְּנַחֵל שֶׁה

לְקַחַת מִהַהוֹרִים כָּלוּם, כִּי אֲנִי אֶדְאָג עַל הַכֹּל, רַק תִּתְחַזְּקִי לִהְיוֹת

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר רְאֵה, כִּי מִנְחָם-אֵב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... נֵרוֹ יֵאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֶבְקֵשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּרְאֶה לְעֹזֵר בְּבֵית-סֵפֶר, וְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנֹזְפָה כְּבָר לְהַכְנִס בְּקֶרֶב מְאֹד.

רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנֹו, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר
שְׁמֵדְבָרִים עִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה
כְּזוֹ, שְׁאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל. גַּם רְאֵה 'לְגַנְב' כַּמָּה זְמַנִּים לְדַבֵּר
אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמֵדְבָרִים עִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
— הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׁאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל,
וְאִם הָיוּ בְּנֵי-אָדָם יוֹדְעִים מַעֲלַת הַמְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, הָיוּ עוֹסְקִים
בְּזֶה תְּמִיד.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלְתִּי שְׁאֲנִי
מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּה תִּרְצֵד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר רְאֵה, כִּי מִנְחָם-אֵב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ר' ... וְ... שְׂיַחֲיוּ
נְצַח.

בְּאֵתִי לְבָרֵךְ אֶתְכֶם בְּרַכַּת "מִזֵּל טוֹב" חֲמָה וּלְכַבֵּית עַל נְשׂוֹאֵי

בַּנְחָל

כה תרצה

אֲשֶׁר

שו

בְּתוֹכְכֶם הַיְקָרָה תַחֲיָה, יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּרְוּוּ רַב נַחַת מִמְּנָה וּמִכָּל יוֹצְאֵי חַלְצִיכֶם.

וְהִנְנִי שֹׂמַח אִתְּכֶם בְּיַחַד בְּשִׂמְחַת כְּלוּלוֹת נְשׂוּאֵי בְּתוֹכְכֶם, וְחֻבֵּל שְׂלֵא יִכְלְתִי לְהַשְׂאֵר לְשִׂמְחַ עִמָּכֶם, כִּי הִצְרַכְתִּי לְחֹזֵר דְּחוּף בְּעִנְיַן מִשְׁפָּחָתִי, עִם כָּל זֹאת, תִּהְיֶה לְאֵל, שִׂמְחָתִי מִרְחוֹק בְּשִׂמְחַתְכֶם.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁבִיתְכֶם יִהְיֶה בֵּית וְעַד לְחַכְמִים, וְיִהְיֶה לָכֶם בְּנִים תְּלַמִּידֵי חַכְמִים, וְחֻתָּנִים תְּלַמִּידֵי חַכְמִים, וְהַתּוֹרָה לֹא תִמוּשׁ מִפִּי וְרַעְעֶכֶם וּמִפִּי זֹרַע וְרַעְעֶכֶם, כִּי רַק זֶה מֵה שֶׁנִּשְׁאָר מֵהָאָדָם.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלְתִּי שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפִּלֵּל בְּעַדְכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תרצה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר רְאָה, כ"ד מִנְחָם-אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַכֹּהֵן הַמְהַלְלֵה ... תַחֲיָה.

בְּאֵתִי לְבָרֶךְ אוֹתְךָ בְּבִרְכַת "מִזֵּל טוֹב" חֲמָה וּלְבָבִית, יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַבְּנִין יִהְיֶה בְּנִין עַדִּי עַד, וְיִצְאוּ מִכֶּם דוֹרוֹת יְשָׁרִים יְבָרֶךְ, וְיִהְיֶה בֵּיתְךָ שֶׁל תּוֹרָה, כִּי שִׂמְעָתִי שֶׁהַחֲתָן, גֵּרוֹ אִיר, הוּא תְּלַמִּיד חָכֵם גָּדוֹל, וְאוֹהֵב תּוֹרָה, וְשׂוֹקֵד בַּתּוֹרָה, אֲשֶׁרִיךְ שְׂזָכִית לְחֲתָן כְּזֶה, יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַשְּׂכִינָה תִשָּׁרָה בֵּינֵיכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרַכַּת מִזֵּל טוֹב חֲמָה וּלְבָבִית...

מאד ... גרו זאיר.

אין מלים בפּי להודות לך, על כל החסד שאַתָּה עוֹשֶׂה עִמִּי
בְּעֵינַי הַשְׁגַּת סְפָרִים, כִּי זו כָּל חַיּוּתִי, וְזו כָּל תְּאַוְתִּי — עוֹד סֵפֶר
וְעוֹד סֵפֶר וְכוּ' וְכוּ', וְהַכֵּל בְּכַח רַבְּנוּ ז"ל, וּמִי יִתֵּן, שְׁאוּזְכָּה לְעֵבֶר
עַל כָּל הַסְּפָרִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְזֶה חֲשָׁקִי וּרְצוֹנִי.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, הַעֲקֵר הוּא רַק
אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הָאֲמוּנָה הִיא הַיְסוּד וְהַעֲקֵר בִּיְהוּדוּת,
בְּלִי אֲמוּנָה אָדָם נִשְׁבֵּר לְגַמְרִי, וְהַחֲכָם מְכַל הָאָדָם אָמַר (מְשַׁלִּי כח,
ו): "אִישׁ אֲמוּנוֹת רַב בְּרִכּוֹת", כִּי כִּשְׁאָדָם מִתְחַזֵּק בְּאֲמוּנָה, נִמְשָׁכּוֹת
עָלָיו בְּרִכּוֹת וִישׁוּעוֹת, וְכֵן רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ,
וְתַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְכֹל מֵה שְׁאֵתָה צְרִיף תִּבְקֶשׁ
רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּרְאֶה נִסִּים נְגִלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא תִתְמַיֵּד בְּשִׂיחָה בֵּינּוּ לְבֵינֵינוּ קוֹנֵנוּ, וְתִדַּע שֶׁכָּל דְּבֹר וְדְבֹר
הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תרצו.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר רְאֵה, כ"ד מִנְחָם-אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ זָאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וְגַדֵּל שְׂמֵחָתִי לְשִׂמְעַע הַטּוֹב מִמָּךְ —

אין לתאר ואין לשער כלל.

בענין הפצת אור רבנו ז"ל בעולם, תאמין לי, שאין עוד דבר גדול מזה, וזה תקון גדול לנשמה, כי עובר על כל אחד כל-כף הרבה צרות ויסורים, ומרירות והרפתקאות וכו', וספקות וכו' וכו', וכשזוכה לחזק את אחרים, ממילא יש לו גם-כן התחזקות לעצמו, ולכן ראה לחזק את עצמו, ואז יהיה לה חזק לחזק את אחרים, כי בזה שתחזק את עצמו, ואפה תהיה בשמחה, ישפע מהחזוק והשמחה הזו גם על אחרים, שזה עקר השלמות, להיות טופח על מנת להטפוח.

בענין הלמוד, כדאי ללמד בכל יום מקרא, משנה, גמרא, מדרש, כי הארבעה למודים האלו הם כנגד הארבעה עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, וכשאדם לומד הארבעה למודים האלו, על-ידי-זה ממשיך על עצמו אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו, ואשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל, רק לומד בכל יום אפלו קצת דקצת, אבל לא חסר לו יום אחד מלמוד התורה הקדושה, וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מורה"ן, חלק ב' סימן ח'); כי יש מזונא דגופא, ויש מזונא דנשמתא, הינו כמו שהגוף צריך לאכל, כך גם הנשמה צריכה לאכל, ועקר האכל לנשמה זה התורה, לחמא דאורייתא, ועל-כן אל תהיה בטלן! תתחזק ותלמד בכל יום תורה הקדושה, כמה שרק תוכל.

בענין התבודדות, עליך לדעת, כי עקר השלמות הוא לדבר עמו יתברך, כאשר מדבר איש אל רעהו והבן אל אביו, ולא צריך לחשב אם בן שומעים אותו או לא שומעים אותו וכו', וכו', אלא צריך להאמין שהאין סוף ברוך הוא, ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, ובתוך כל עלמין, והוא יתברך שוקד על שפתי בר ישראל, וכשאדם מדבר אליו יתברך, כל דבור ודבור נשמע ונתקבל. ולכן צריכים לסלק את דעתו לגמרי, ולדבר בתמימות ובפשטות גמורה, ואז מצליחים לדבר הרבה אל הקדוש-ברוך-הוא.

אודות החוב של ... גרו יאיר, לדעתי, אפה צריך לדבר אתו

אָשׁר   כה תרחצ   בַּנְּחַל   שׁט

חד משמעית, שאין אתה יכול לשלם את החוב שלך, ארבעת אלפים

אני ואת בני ביתי איני צריכים ללכת למסעדה וללבוש יוקרה. אלא
בדעתך, אשר הכל לכל אלקות, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם פסא
לאלקותו יתברך, ואדם צריך להכלל לגמרי באור אין סוף ברוך
הוא, עד שלא יראה ולא ישמע ולא ירגיש שום דבר — רק את
אמתת מציאותו יתברך, ואז פשיתחזק בזה, ירגיש ערבות נעימות
ידידות זיו חיות אלקותו יתברך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תרחצ.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה, כ"ד מנחם-אב ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

מאד מאד אבקש אותך שתתחזק, ואין מלים בפי להודות לך
על כל החסד שאתה עושה עמי, ובאמת כתוב (חבקוק ב, יא): 'אבן
מקיר תזעק, ושמעתי לומר בשם הרב הקדוש מבעלז זי"ע שאמר,
שהפסוק הזה סובב על אלו שעוסקים בבנין בית-המדרש, וכל
יהודי שנדב אבן לבית-המדרש, לבסוף 'אבן מקיר תזעק', כל אבן
צועקת וצועקת — "אותי הכניס בבית-המדרש פלוני אלמוני" וכו'
וכו', איזו שמחה היא פשיהודי זוכה לתרם בעבור בית-הקנסת,
ובפרט שאתה הגזבר, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שיהיה לנו שפע.

אני מאד מאד מקנה לשמע מ... גרו יאיר, אחר הצהריים —
מה קנה בועדה, ואם תשמע משהו, ראה לכתב לי תכף-וימיד פקס,

שי אשר כה תרצט בנחל

וּמְמַשׁ תְּחִינִי, אָבֵל לְעַת עֲתָה לֹא פְדָאִי לְדַבֵּר עִם הַקְּבָלָן, אֲלֵא
שְׁיִמְשִׁיךָ לַעֲשׂוֹת אֶת הַתְּפִסָּנוֹת וְכוּ' וְכוּ'.

כְּפִי שְׁדַבְרָתִי אֶתְךָ, אֲנִי לֹא רוֹאֶה שְׁמַגִּיעַ לוֹ כֶּסֶף, אֲדַרְבֶּה עֲכָשׁוּ
עִם הַטְּשָׁעִקִים כְּבָר יָדוּ עַל הָעֲלִיוֹנָה, וְלִדְעָתִי, אִם, חֵס וְחֲלִילָה,
יַעֲצְרוּ אֶת הָעֲבוֹדָה, נִצְטַרְךָ לְבִטֵּל לוֹ כַּמָּה טְשָׁעִקִים, כִּי אֲנִי לֹא רוֹצֶה
שְׁתִּהְיֶה יָדוּ עַל הָעֲלִיוֹנָה.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׁמְחָה וּלְשִׁמְחָה אֶת אֶשְׁתְּךָ, וְתַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר
אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תרצט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר רְאֵה, כ"ד מִנְחָם-אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נְרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת הַכּוֹלָל, בְּיָדָאִי טוֹב לְלַמֵּד בְּכוֹלָל עִם אַבְרָכִים רְצִינִיִּים,
וּמָה טוֹב שֶׁתְּלַמֵּד בְּכוֹלָל אֲשֶׁר סָמוּךְ לְבֵיתְךָ, וּמָה שְׁאַתָּה אוֹמֵר,
שֶׁבְדַרְךָ כָּלֵל מְדַבְּרִים לְשׁוֹן-הָרַע וְלִיצָנוֹת וְכוּ', מָה אִמַּר לְךָ! אִם
אֶחָד מִכְּנִיס אֶת עֲצָמוֹ בַּתּוֹרָה, אִז הוּא אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ, וְלֹא מְעַנֵּין אוֹתוֹ
מָה שְׁאַחֲרִים אוֹמְרִים, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְכַנֵּיס אֶת עֲצָמוֹ בַּתּוֹרָה,
וְגָדוֹל בַּתּוֹרָה, וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, וּמְתַמֵּיד בַּתּוֹרָה, וְטוֹעֵם טַעַם הַתּוֹרָה,
וְכַמוֹ שְׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: אִם הַתּוֹרָה תִּרְאֶה לְךָ אֶת פְּנֵיהָ, אִז לֹא
תִצְטַרְךָ שׁוֹם שְׂכָר.

אוֹדוֹת הַבֵּן, בְּיָדָאִי צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת לוֹ מְשַׁקְּפִים, כִּי חֵס וְחֲלִילָה,
יְכוּלִים לְקַלְקֵל לוֹ אֶת הָעֵינַיִם, וְצְרִיכִים לְשַׁמֵּר מְאֹד מִחֲמָרוֹת יִתְרוֹת,
כִּי אִם הֵיילֵד צְרִיךְ לְקוֹם מִהַכֶּסֶא, וְלִהְסַתְּפֵל בְּלִיחַ וְכוּ', זֶה סִימָן לֹא
טוֹב וְכוּ', הוּא יְכוּל, חֵס וְחֲלִילָה, לְקַלְקֵל אֶת הָעֵינַיִם שְׁלוֹ לְגַמְרִי,

אֲשֶׁר כה תש בנחל שיא

ועל-כן תעשו לו תכף-ומיד משקפים, רק צריכים תמיד לבקש את

פניו ואת ידיו.

בענין הבדידות לאשתך, מה טוב ומה נעים אם היא יכולה להכניס חברה לראש השנה, ועל-כל-פנים איך שהוא לא פדאי לריב, אלא להשתדל לחיות ביחד ובהבנה הדדית, ולהסביר אחד לשני את גדלת הענין, שאנחנו זוכים ללכת אל רופא גדול, אל עורך-דין גדול, שיכול לרפאות אותנו, ולהצילנו מכל מיני דינים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח בדרךך תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

אודות התרגום של קונטרס "טמאת המסיון" ברוסית, מאד מאד רציתי אם יהיה יכול גם לתקתק את זה, שיהיה מוכן לדפוס, ואז אדפיסו באלפי אלפים עותקים, וזו זכות הרבים גדולה מאד.

כה תש.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה, כ"ד מנחם-אב ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

מאד מאד אבקש אותך, שתתנהג בדרך ארץ גדול, פי חבל שתאבד את השם הטוב שלך, אני מבטיח לך, שאם תתנהג בדרך ארץ, ותשמר את זמני התפלה להתפלל בכל יום במגן: שחרית, מנחה, ערבית, וכן תקבע שעורים בתורה במקרא, במשנה, בגמרא

— כְּסֻדְרָן, כְּמוֹ שְׁלֹמֹדֶת אֶצְלִי, אִזּוּ יִהְיֶה לָךְ טוֹב בְּעוֹלָם הַזֶּה, כִּי אֵין עוֹד טוֹב מִתּוֹרָה, וְאֵין עוֹד טוֹב מִשֵּׁם טוֹב, וְכֵן יִהְיֶה לָךְ טוֹב לְעוֹלָם הַבָּא, עוֹלָם שְׁכָלוֹ טוֹב.

נָא וְנָא תִרְאֶה דְגַמָּא מַה זֶה תִּלְמִיד "הֵיכַל-הַקֶּדֶשׁ", תִּתְרַחֵק מִלְּצִיִּים, וְאֵל תַּעֲמֵד עַל יָדָם, וְאִזּוּ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים. רְאֵה לְצִיַּת אוֹתִי וְלֹא תִתְחַרֵּט, כִּי נִפְשֵׁי קְשׁוּרָה בְּנִפְשָׁךְ, וּתְהִלָּה לְאֵל, אַחִיךָ ... גֵּרוֹ יְאִיר, מִצְּלִיחַ מְאֹד, אֲנִי מְקַנְהָ לְשִׁמְעַ אֶצְלָךְ בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

נָא תִכְתֹּב לִי, וּמִמֶּשׁ תִּחְיֶינִי.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כה תשא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעִי לְסֻדְרָה רְאֵה, כ"ד מִנְחָם-אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֶל הָאֲבֵרָה הַיְקָרָה לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ לְשֹׁמֵר עַל הַזְּמַן הַיְקָר שְׁלָךְ, הֲלֹא מְסֻרְתִי אֶת נִפְשֵׁי לְחַתֵּנְךָ, כְּדִי לְהַצִּילְךָ מִחֻטְאִים, וְתִזְכֶּה לְלַמֵּד תּוֹרָה בְּטְהָרָה, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (מִנְחוֹת קי.): לוֹמֵד תּוֹרָה בְּטְהָרָה — נוֹשֵׂא אִשָּׁה, וְאַחֲרֵי-כֵן לוֹמֵד תּוֹרָה, אֲבָל לֹא שְׁתַּהֲיֶה כְּמוֹ תַרְנַגּוּל הַמְּצוּי תְּמִיד אֶצֶל אִשְׁתּוֹ וְכוּ', וּבְכֻלָּל רְאֵה לְרִסֵּן עֲצָמְךָ בְּעֵנִין הַהֲנַהֲגָה שְׁלָךְ וְכוּ', כָּל זְמַן שֶׁלֹּא הִגַּעְתָּ אֶל שְׁלֵב לְהַנְהִיג רֶכֶב עִם רִשְׁיוֹן, אֲסוּר לַעֲשׂוֹת דְּבָרִים מוֹזְרִים, וְלִקְפֹץ עַל רֶכֶבִים וְלְהַנְהִיגָם, כִּי אַתָּה יְכוֹל לְגַרֵם גֵּזֶק הֵן לְעֲצָמְךָ, וְהֵן לְאַחֲרִים, חַס וְשְׁלוֹם. וְעַל-כֵּן מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, רְאֵה לְהִתְחִיל לְלַמֵּד בְּהִתְמַדָּה בְּכָל יוֹם: מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא וְכוּ', וְזוֹ תִהְיֶה לָךְ קְבִיעוּת, זְכוֹר כְּמָה לְמִדָּת אֶצְלָנוּ, וְעַכְשָׁו מֵרַב בְּלִבּוֹלִיךָ אַתָּה לֹא פּוֹתֵחַ סֶפֶר וְכוּ', הָאֵם בְּשִׁבְלִי זֶה חִתְנָתִי אוֹתְךָ?! כִּלְךָ מֵהִילָדוֹת וְהַקְטָנוֹת, כִּי יִמִּינוּ כְּצֵל עוֹבֵר, וְעוֹד מְעַט יִהְיֶה הַהֲכָרַח לְצֵאת מִזֶּה הָעוֹלָם, וְאַף אֲחַד אֵינוֹ יוֹדֵעַ מִתִּי יִקְרְאוּהוּ חֲזָרָה לְמַעְלָה, וְעַל-כֵּן תִּתְחִיל לְהִיּוֹת אֲבֵרָה רְצִינִי, אֵין אַתָּה יְכוֹל

במה שרק יכול, ולכן את תהיי חזקה עם הנקדה שלך, ולא לפחד משום ברך שבעולם, ורבונו ז"ל גלה לנו, שעקר ההצלחה בזה העולם — לא לפחד משום ברך שבעולם, ולהיות חזק, וזה עקר גבורת הגבור.

אודות השכן שלכם ... גרו יאיר, דברתי אתו, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שלא תהיה לכם שום בעיה, העקר תגורו ביחד באהבה ובהבנה הדדית.

אודות בעלך, ראי להתחזק ולחזק אותו, כי אני מבין שעוברים עליו הרבה משברים, וצריכים רק לחזק ולעודד ולשמח אותו, והקדוש-ברוך-הוא ישלח לו רפואה שלמה, והכל יסתדר על הצד הכי טוב, וזה עקר הנסיון שלנו, שלכל אחד מאתנו יש נסיונות קשים ומרים בחיים, ואשרי מי שזוכה להתחזק מעמד, ואז טוב לו בזה ובבא כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כה תשג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ראה, כ"ה מנחם-אב ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

עכשו נודע לי, שלמעשה יש ל... רק סכום של 46,400 ש"ח (ששים וששה אלף וארבע מאות), כי הורידו לי שכר עמלה, עם כל זאת תכניס את הכל בבנק, זאת אומרת להוריד 40 אלף לתת לפועלים, והשאר בבנק, והקדוש-ברוך-הוא יחוס וירחם עלי, כי שבוע קשה כמו שהיה לי השבוע, אני לא זוכר, ממש חשבתתי, שלבי מתפוצץ מרב צער ועגמת נפש, מה לעשות, לכל אחד נוהגים את הנסיונות שלו, וכמו שאמר מוהרנ"ת ז"ל: "לכל אחד נוהגים את השעור שלו" (איטליכען גיט מען סיין לייענען), נא ונא לא

לתת שייעבדו עליך, שתתן את הכסף ל... אלא אתה נותן את זה רק

כה תשד.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ראה, כ"ו מנחם-אב ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי
 שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב",
 הוי"ה עליהם ישרה שכנתו תמיד, אמן.

אחי ורעי היקרים! ראו להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, כי
 בזה העולם צריכים התחזקות רבה על כל פרט ופרט בחיים, כי
 עובר על כל אדם כל מיני בעיות, וכל מיני צרות, וכל מיני יסורים,
 וכל מיני מרירות, וכל מיני הרפתקאות, ואין אדם שלא תעבר עליו
 איזו צרה או איזה משבר בכל יום ויום, כמו שאמר רבנו ו"ל
 (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עז). ולעקר העצה הוא רק להתחזק עם
 הנקדות טובות שיש בו, כי כל בר ישראל יש בו נקדות טובות,
 וצריכים לחפש ולבקש ולמצא בעצמו נקדות טובות, וכמו
 שצריכים לחפש ולבקש ולמצא בעצמו נקדות טובות, כף צריכים
 לחפש ולבקש ולמצא גם באחרים נקדות טובות (לקוטי-מוהר"ן, חלק
 א', סימן רפב), ורבנו ו"ל הזהירנו ללכת בדרך זו, תמיד לדון את
 השני לכף זכות, וכן לדון את עצמו לכף זכות, וצריכים לשמור מאד
 ממחלוקת, כי המחלוקת עוקרת את האדם. ורואים בגי-אדם כל-כף
 חסרי דעת ושכל, במקום להתאחד ביחד ולאהב אחד את השני,
 ולהאיר אחד בשני את אמתת מציאותו יתברך, כי כל אחד ואחד
 יש בו נקדה מה שאין בחברו, והוא בחינת צדיק לגבי חברו
 (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד), במקום לחזק ולעודד, לאמץ ולשמח

את חֲבֵרוֹ, הוא מְחַפֵּשׁ בוֹ מוֹמִים וְחִסְרוֹנוֹת, וְיוֹצֵא נִגְדוֹ בְּמַחְלָקֶת, וּבִזְזָה מִיִּצְרִים אֶת הַגְּלוּת, כִּי אִם הָיוּ עִם יִשְׂרָאֵל מִתְאַחֲדִים יַחַד, אָף פְּעַם לֹא הָיִינוּ הוֹלְכִים בְּגָלוּת, וְרוֹאִים אִיךָ שֶׁהַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם — כָּל עֲנִינּוֹ הוּא רַק "הַפְּרֵד וּמְשַׁל", לַעֲשׂוֹת מַחְלָקֶת בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כְּדִי שֶׁהוּא יוּכַל לְמַשֵּׁל. וְזֶה עֵקֶר הַצָּרָה הַמְּרָה, שֶׁאֲנַחְנוּ סוֹבְלִים כְּבָר כַּמְעַט אֲלֵפִים שָׁנָה, שְׁכָל פְּעַם צִיץ אֵיזָה מְטַמְטֵם וְכוּ', וְעוֹשֶׂה מַחְלָקֶת, הָעֵקֶר שֶׁלֹּא יִתְאַחֲדוּ בְּיַחַד, וְחִכְמִינוּ הַקְּדוֹשִׁים הַזֵּהִירוּנוּ עַל זֶה יוֹתֵר מִהַכֵּל, וְאָמְרוּ (סְפָרִי רָאָה): 'לֹא תִתְגַּוְדְדוּ', אֵל תַּעֲשׂוּ אַגְדוֹת, אֲלֵא תִהְיוּ כְּלָכֶם אַגְדָּה אַחַת, וּלְפִי דְבָרֵי הָרֵאשׁוּנִים מוֹנֵי הַמְצוּוֹת — זֶה לֹא בַתּוֹרָה, כְּשֶׁאֲחַד מִנְתַּק אֶת עֲצָמוֹ מְזוּלָתוֹ. וְלִכֵּן מֵאֵד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, תַּעֲשׂוּ מַה שֶׁתַּעֲשׂוּ, הָעֵקֶר תִּשְׁתַּדְּלוּ שֶׁיְהִיָּה בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, אַחֻוּה וְרַעוּת, כִּי לֹא יִקַּח הַרְבֵּה זְמַן, שְׁכָל הַקְּהֵלָה שְׁלָנוּ תִהְיֶה מְשֻׁפָּחָה אַחַת גְּדוּלָּה. וְלִכֵּן רָאוּ לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁכֶם לְהִיּוֹת בְּאַהֲבָה, אַחֻוּה וְרַעוּת, וְחִכְמִינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (שִׁיר הַשִּׁירִים וַבָּה, פְּרָשָׁה ה'): אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל, תָּנוּ דַעְתְּכֶם, שֶׁלֹּא תִשְׁנְאוּ זֶה אֶת זֶה, וְלֹא תִתְחַרְחוּ זֶה עִם זֶה, שֶׁלֹּא יֵאמְרוּ מִלְּאֲכֵי הַשָּׂרֵת לְפָנָי: תּוֹרָה שֶׁנִּתְתִּי לָהֶם, אֵינָם עוֹסְקִים בָּהּ, וְהִרִי אֵיבָה וּמַחְלָקֶת וּתְחִירוֹת בֵּינֵיהֶם.

נָא וְנֵא תִתְעוֹרְרוּ מִן הַשָּׁנָה הַעֲמֵקָה שֶׁאַתֶּם יֹשְׁנִים, וְתִזְכְּרוּ לַעֲצֵמְכֶם כִּי הַשָּׁבֶת הַזֹּאת כְּבָר מְבָרְכִים אֶת הַחֹדֶשׁ: "חֹדֶשׁ אֱלוֹל", אֲשֶׁר הַחֹדֶשׁ הַזֶּה הוּא חֹדֶשׁ שֶׁל תְּשׁוּבָה, חֹדֶשׁ שֶׁל אַמּוּנִים, שְׁבַר יִשְׂרָאֵל צָרִיךְ לְאֲמֵן אֶת פִּיּוֹ לְדַבֵּר, וּלְפָרֵשׁ אֶת שִׁיחָתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּכְמוֹ שֶׁאֲנוּ רוֹאִים חֵיל, כְּשֶׁמִּתְגַּיֵּס לְצַבָּא, הוּא צָרִיךְ לַעֲבֹר אַמּוּנִים, עַד שֶׁמִּלְמַדִּים אוֹתוֹ אִיךָ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם כְּלֵי הַנְּשָׁק, כְּמוֹ-כֵן אָמְרוּ חִכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שׁוֹחֵר טוֹב תִּהְלִים קַמַּח): 'פִּיֵּיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל חֲרָבִים', כֹּל בֵּר יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ כְּלֵי זִין, וְעַקֵּר הַכְּלֵי זִין שֶׁל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי הוּא תְּפִלָּה (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ב'), וּבִזְזָה אָנוּ כּוֹבְשִׁים אֶת הַמְּלַחְמָה בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, אֲבָל בְּאִפְּן שְׁנוּכָל לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַנְּשָׁק, שֶׁיְהִיָּה הַפָּה שְׁלָנוּ מִתְּפִלָּל אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, נִתְּנוּ לָנוּ חֹדֶשׁ שְׁלֵם לְאַמּוּנִים, לְאֲמֵן אֶת הַפָּה, שְׁנוּכָל לְבוֹא לְהִתְחַנֵּן אֵלָיו יִתְבָּרַךְ,

שְׁזָה מֵה שְׁקָמִים בְּאֲשַׁמֶּרֶת הַבֶּקֶר לֹמֵר סְלִיחוֹת, תִּכְפֹּף וּמִיד מֵרֵאשׁ

לֵלֶכֶת לִישׁוֹן מְקַדֵּם, וְאִף שְׂאֵתָם עֲסוּקִים בַּיּוֹם בְּהַפְצָה, עִם כָּל זֹאת הַחֹדֶשׁ הַזֶּה צְרִיכִים לְאֲמֵן אֶת הַפֶּה, לְדַבֵּר וּלְפָרֵשׁ אֶת שִׁיחַתְּנוּ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי זֶה עֵקֶר הַנֶּשֶׁק שֶׁלָּנוּ, שְׂנוּכָל לְהִתְפַּלֵּל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲבָל אִי אֶפְשָׁר לְהִתְפַּלֵּל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲלָא כְּשִׂזּוּכִים לְאַהֲבָה, שְׂאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יֹאמֵר חֲזַק, וְיֵאָהֵב אֶת זִוְלָתוֹ, וְכִמּוֹ שְׂגָלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימֵן רֵל"ט): עַל-יְדֵי מַחְלָקָת אִי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר, כִּי עֵקֶר הַדְּבֹר הוּא מְשָׁלוּם, כְּמוֹ שְׂכַתּוּב (תְּהִלִּים קכב, ח): 'אֲדַבְּרָה נָא שְׁלוֹם', וְלִכֵּן צְרִיף כָּל אֶחָד קִדְּם הַתְּפִלָּה לְקַבֵּל עַל עֲצֻמוֹ מִצּוֹת עֲשֵׂה שֶׁל "וְאָהֲבַת לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ" (וַיִּקְרָא יט, יב), כִּי שְׂעַל-יְדֵי-זֶה שְׂיֵשׁ אֶהֱבָה וְשְׁלוֹם, עַל-יְדֵי-זֶה יִכּוֹל לְדַבֵּר בַּתְּפִלָּה, אֲבָל כְּשִׂאִין שְׁלוֹם, וַיֵּשׁ מַחְלָקָת, אִי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר. וְלִכֵּן רָאוּ לְהַשְׁלִים בִּינֵיכֶם, כִּי אִם יִהְיֶה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה וְאַחֲדוּת בִּינֵינוּ, אֲזוּ נוּכַל לְבָנוֹת אֶת בַּיִת הַתְּפִלָּה, שֶׁהוּא בַּיִת-הַמְּדֻרָשׁ.

מֵה אָמַר לָכֶם, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ אֵיזָה צַעַר, וְאֵיזוֹ עֲגָמַת גֹּפֶשׁ, וְאֵילוֹ צָרוֹת וַיְסוּרִים וּמְרִירוֹת, וְאֵיזוֹ שְׂפִיכוֹת דָּמִים הָיוּ לִי הַשְּׁבוּעַ הַזֶּה, שְׂאֲנִי לֹא זוֹכֵר כְּבָר שְׁנַיִם, שְׂעִבְרָתִי מִשְׁבָּרִים כָּל-כֶּף קָשִׁים כְּמוֹ בְּשָׁבוּעַ זֶה, וְהַכֵּל מִפְּנֵי בְּנִין בַּיִת-הַמְּדֻרָשׁ, הֵן הַמַּחְלָקָת וְהַמְרִיבוֹת וְכוּ', וְהֵן גִּיוֹס הַכֶּסֶפִּים וְכוּ', וְהַתְּבוֹנָנוּ הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב לְמִי אֲנִי עוֹשֶׂה אֶת זֶה — רַק לְבִנֵיכֶם וְלְבִנוֹתֵיכֶם, שְׂיִהְיֶה לָכֶם אוֹלָם שֶׁל שְׂמֵחוֹת, וּבַיִת-מְדֻרָשׁ מְרוֹחַ, שְׂיִהְיֶה מְקוֹם לְכֻלָּם. וְלִכֵּן אֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְחַנֵּן אֲלֵיכֶם, בּוֹאוּ וְעֲזְרוּ לִי בְּכָל מֵה שְׂאֵתָם יְכוּלִים, וְהַעֲקֵר הוּא שְׂתַתְּאֲחֵדוּ יַחַד, וְתֵאָהֱבוּ זֶה אֶת זֶה, וְתִמְצְאוּ אֶת הַטּוֹב אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד. רָאוּ גַם רָאוּ אֶת הַנְּסִים נְגָלִים, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה עִמָּנוּ. וּבְכֹאֲמַת אָמְרוּ

חכמינו הקדושים (נדה ל): אין בעל הנס מכיר בנסו, שהנה יש לנו
 כבר קראונים לבית-ספר לבנות, מי האמין לדברים כאלו, ואני
 מבטיח לכם, שהכל יחלף לבסוף למבנים של קבע, ונתפשט לארצה
 ולרחבה, ויבנו פה המון דירות, ויפנסו לגור פה מאות ואלפי
 נשמות ישראל, ותהיה פה "עיר ברסלב" במלא מוכן המלה, והכל
 תלוי בכם, כי אם היסוד חזק, אז הבנין חזק, ואם היסוד רעוע —
 כל הבנין רעוע, ועל-כן תעשו כל מיני פעולות שבעולם, שתהיה
 ביניכם אהבה, אחוה ורעות, ועל-ידי-זה שתתאחדו יחד, על-ידי-זה
 נזכה לבנות קהלה קדושה.

עכשו נכנסים ימי אלול הקדושים, וצריכים להכין את עצמנו
 על ראש השנה הקדוש והנורא, שהוא יום הדין, יום המשפט, ולכן
 הדבר הראשון שאני מאד מבקש מכל אחד מאנשי שלומנו הקרים,
 שומעי דברי, שתשלימו ביניכם, ותדונו אחד את השני לכף זכות,
 כי אין זו עצה למצא את הרע והחסרונות אצל זולתו, אדרבה אדם
 צריך למסר את נפשו לראות במעלת חברו ולא בחסרונו, ומה
 אעשה, שנעשיתי מטרה לחץ, וכל החצים נכנסים בי, אבל לא
 אכפת לי, לקחתי על עצמי משימה קדושה — לחתן את ילדיכם,
 ולשמר אותם מפגם הברית, אגא רחמו וחמלו גם עלי, כי לא חסר
 לי עגמת נפש וצרות ויסורים, מרירות וחלישות הדעת ומכאובים,
 אך זאת אמר לכם, כי כל התחזקותי היא רק מספרי רבנו ז"ל, ולכן
 חמלו על נפשכם, ותתחילו להתמיד בספרי רבנו ז"ל, ותזכרו היטב,
 אשר לא עם הארץ חסיד (אבות ב, ה), בלי למוד ספרי רבנו ז"ל, לא
 יכולים להקרא על שם רבנו ז"ל בשום פנים ואופן, ולכן ראו
 להתמיד בכל יום שעור קבוע בספר הקדוש והנורא "לקוטי-
 מוהר"ן", אשר רבנו ז"ל אמר (חיי-מוהר"ן, סימן שמו), שהספר הקדוש
 לו "לקוטי-מוהר"ן", הוא אתחלתא דגאולה, ואמר: 'מאחר שיצא
 בעולם, אני חפץ מאד שילמדו אותו, כי צריכים ללמד אותו, עד
 שיהיה שגור בעל פה, כי הוא מלא מוסר והתעוררות גדולה להשם
 יתברך, אשר אין ערוך אליו, וכן אמר (שם, סימן שטט), שיכולים
 להיות נעשה בעל תשובה גמור, על-ידי למוד הספר שלו, ומי

שִׁילְמַד בְּסִפְרוֹ תִפְתַּח קִשְׁיוֹת גִּידְיוֹ. אֲשֶׁר־מִי שֶׁאֵינוֹ מְטַעֵה אֶת

וּמוֹהַרְנֵי תּוֹ"ל אָמַר, שֶׁלְמוּד סִפְרֵי רַבְנֵי תּוֹ"ל — זֶה סִגְלָה גְדוֹלָה מְאֹד לְלַמֵּד בֵּימֵי אֱלּוּל הַקְדוּשִׁים, וְהוּא תִקּוּן לְנַשְׁמָה, כְּמוֹ אֲמִירַת זֶהר וְתִקּוּנִים, וְלָכֵן אֵל תִּהְיֶה בְּטַלְנִים, אֲלֵא תִתְחִילוּ לְלַמֵּד אֶת סִפְרֵי רַבְנֵי תּוֹ"ל בְּהַשְׁתַּוְּקוּת חֲדָשָׁה.

נָא וְנָא רְאוּ לְשִׂמְחָה עַל נַעַם חֲלֻקְכֶם, עַל אֲשֶׁר אַתֶּם זֹכִים לְגוֹר חוּץ לְיִשׁוּב, וְאַתֶּם לֹא מְעַרְבִים בֵּין הַפְּרִיצוֹת וְהַתְּאוּוֹת וְכוּ', וְאֵלּוּ שֶׁהוֹלְכִים לְהַפְצָה, יְכוּלִים לְהַעֲדִי מֵהַ קוֹרֵה בַחוּץ, וְתִתְאַרְוּ לְעֲצָמְכֶם אִם יִלְדִיכֶם הִיוּ גָרִים בְּעִיר גְדוֹלָה — לְאֵילוֹ הַסְּתַפְּלִיּוֹת אֲסוּרוֹת הֵם הִיוּ בָּאִים, לְאִיזָה נְאוּף וְשִׁקוּץ וְתַעֲוִב הִיוּ נִתְפָּסִים וְכוּ'. וְעַל-כֵּן תָּנוּ תּוֹדָה וְשִׁבַּח לְאֵל עוֹלָם, שֶׁאַתֶּם זֹכִים לְשִׁבַּח חוּץ לְיִשׁוּב, וְאַף שֶׁעֲדִין מֵרַע לָנוּ, שֶׁיֵּשׁ לָנוּ חֶסֶד בְּפִרְנֶסֶה, וְדַחְקוֹת גְּדוֹלָה בַחַיִּים, וְיֵשׁ הַרְבֵּה מְאֹד שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שֶׁעֲדִין אֵין לָהֶם דִּינָה, אֲבָל סוּף כָּל סוּף יִתְרַחֵב לָנוּ, רְאוּ וְהַסְּתַפְּלִיּוֹת אַחֲרֵינוּ אֵל הַהַשְׁגִּים שֶׁהַשְּׁגִנוּ כְּכֹר עַד הַיּוֹם, וּבִזְזָה תִסְתַּכְּלוּ אֵל יִבְנֵאל שֶׁל מְחַר, יִבְנֵאל בְּעֵתִיד, שֶׁזֶה תִהְיֶה "עִיר בְּרִסְלָב" בְּמֵלֵא מוֹבֵן הַמְּלָה, עַל אִפְסֵי וְחִמְתֶּם שֶׁל שׁוֹנְאֵינוּ וּמִתְנַגְּדֵינוּ, וְאַנְחֵנוּ רוֹאִים שֶׁנִּתְקַיֵּם (אִיּוֹב כ'): "חֵיל בְּלַע וּבִקְיָאֵנוּ", שֶׁדִּיִקָּא הֵם הַמִּתְנַגְּדִים צְרִיכִים לְעֹזֵר לָנוּ, וְלִתֵּת לָנוּ מֵהַ שְׁמִינֵי לָנוּ, וְלָכֵן כְּמוֹ שֶׁרְאִינוּ נִסִּים וְנִפְלְאוֹת עַד עַכְשָׁיו, זֶה עֲדִין כְּלוּם, כְּנֶגֶד מֵהַ שְׁמִינֵי לָנוּ בְּעֵתִיד, רַק תִּשְׁתַּדְּלוּ לְהַתְחַזֵּק יַחַד, וְלֵאמֹר אֶחָד אֶת הַשְּׁנֵי, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִצְלִיחוּ מְאֹד.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלוּ שְׁנִשׁוּתֵיכֶם תִּלְכְּנָה בְּדַרְכֵי הַצְּנִיעוּת, אֲפִלוּ אֵלּוּ שֶׁהוֹלְכִים בְּפִאָה נֹכְרִית, שֶׁתִּהְיֶה הַפִּאָה צְנוּעָה מְאֹד, פִּאָה קְצָרָה וְלֹא מוֹדְרָנִית וְנוֹעֵזֶת, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי בְקִשֵׁי הַתִּירוּ לְלָכֵת עִם פִּאָה, וְכָל אֵלּוּ שֶׁכֵּן הַתִּירוּ, אֲזִי שְׁחָס וְשְׁלוֹם, לֹא תִהְיֶה הַפִּאָה פְּרוּצָה וְאַרְכָּה

ובלתי צנועה, כי בשכר צניעות הנשים זוכים לילדים יראי השם, ולהפך — כשאין האשה הולכת בצניעות, אז יש לה ילדים בעלי מומים, רחמנא לצלן. ועל-פן תשתדלו מאד לשכנע את נשותיכם שתלכנה בצניעות, ושיקים אצלנו (דברים כג, טו): 'והיה מחניף קדוש'.

נא ונא תשתדלו לשמר על ילדיכם, ותדעו שהילדים שלכם זה העתיד שלכם, וזה לא מספיק לזרק את הילדים על המלמדים ועל המורות, אלא כל אב ואם צריכים לדאג על חנוף ילדיהם, ובפרט בשבתות ובמים טובים, שאז אין תלמוד-תורה ואין בית-ספר, צריכים לשמר על הילדים, שלא יסתובבו ברחובות, וצריכים לטפס עצה בדת מה לעשות עם הבנים והבנות, ואשרי מי שיפתח חכרת תהלים לבנים, וכן יעשה חוג לבנות, אשר שכרו יהיה גדול מאד בשמים, כי אשרי מי שמחנך את הילדים בדרך האמונה והתורה וקיום המצוות.

נא ונא, תשתדלו לשמח מאד, ותקדו אחר כל תפלה, כי השמחה היא היסוד בדרך היהדות, כי בלי שמחה אדם אבוד לגמרי, ורואה שכל אחד ואחד סובל את היסורים ואת המרירות שלו, ואי אפשר לעבר על זה, אלא על-ידי שמחה.

ועל כלם — אבקש את כל אחד ואחד מאנשי שלומנו היקרים, שיגנבו עתים לתורה, כי מה ישאר מאתנו? רק התורה שנלמד בכל יום, ועל-פן תעשו לעצמכם קביעות ללמד בכל יום "מקרא" — פרשת השבוע חמש ורש"י עם התרגום, שלא יהיה אחד מאנשי שלומנו, שלא יגמר בכל שבוע את פרשת השבוע, וכדאי לעשות לעצמו קביעות חזקה, ותכף-ומיד אחר התפלה, בעודו מלבש בטלית ומעטר בתפלין, שילמד חמש ורש"י עם התרגום, וזו הצלחה רבה בגשמיות וברוחניות. "משנה" — תשתדלו ללמד בכל יום פרק או שני פרקים או שלשה פרקים, כי מ'שנ'ה' אותיות נ'ש'מ'ה', כי מי שלומד משניות, זוכה לצאת מהחשך שנפל אליו, כמו שכתוב (תהלים ל, ד): "ה'עלית מן ש'אול נ'פשי, ראשי תבות

אָשׁוּר   כה תשד   בַּנְחַל   שכא

מ'ש'נ'ה', כי מי שזוכה ללמד בכל יום משנה, הוא מוציא את

עולמות: "אצילות", "בריאה", "יצירה", "עשיה", מי שזוכה ללמד בכל יום הד' למודים האלו, ממשיך על עצמו אור וזיו וחיות ודבקות הבורא ותברך שמו.

תשתדלו מאד ללמד בכל יום פרק משניות במסכת "אבות", כי מסכת אבות נחלקה לששה פרקים, כנגד ששה ימים, וכשאדם זוכה ללמד בכל יום פרק משניות ממסכת אבות, מאיר לו היום בצורה אחרת, ומכל שפן אם תזכו גם להסתפל בפרושי "חסדי אבות", תהיה לכם חיות להיום הזה, וזה תקון נפלא למי שהרג את הנפש שלו, שילמד מסכת אבות.

מאד מאד אבקש את אנשי שלומנו היקרים, שיבאו להתפלל בכל יום ערב ובקר וצהרים במנין דיקא, כי אז הוא עת רצון בשמים, וכמעט שכל הצרות שאדם סובל, הן רק מחמת שאינו מתפלל במנין, ומי שמתפלל במנין — יש לו דבר שבמנין, הינו פרנסה בשפע, טעמו וראו כי טוב הוי"ה".

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרככם תמיד, ותבשרו לי בשורות משמחות.

נא ונא, שכל אחד ואחד מכם יזכיר לי בתפלתו, ובפרט עכשו בימי אלול, כי אני צריך הרבה ישועות מבית ומחוץ, כי אני סובל הרבה סבל, שאי אפשר לי לגלות וכו', ואהיה לכם אסיר תודה אם תתפללו בעבורי, ותזכירו אותי בתפלתכם.

המאחל לכם שבת שלום...

כֹּה תִשָּׂא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֶׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסִדְרָה רְאֵה, כִּי מְנַחֵם אֵב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד ...
נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד הִזְדַּעְזַעְתִּי מִמֶּנּוּ.

עַם כָּל זֹאת רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל הַכּוּחַ, וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ־
בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁתְּבוֹא לְכָאן מֵה שְׁיֹתֵר מֵהַר. לְדַעְתִּי, כִּדְאִי לָךְ לְבוֹא,
כִּי חָבֵל עַל כָּל יוֹם וְיוֹם שֶׁאַתָּה נִשְׁאָר שָׁם.

רְאֵה רַק לְהִתְחַזֵּק לְעֲצֻמָּךְ שֵׁם טוֹב, וְחָבֵל שֶׁתֵּאבֵד אֶת הַשֵּׁם שֶׁלָּךְ
בְּשִׁבִיל שְׁטִיּוֹת, הֵן אֲמַת שְׁמֵר לָךְ, וְאַתָּה אוֹמֵר שְׁמִי שֶׁחַיֵּב בְּדַבָּר
יִשְׁלַם, גַּם אֲנִי אוֹמֵר אֶת זֶה — 'שְׁלֹם יִשְׁלַם הַמְּכַעֵר אֶת הַבְּעֵרָה',
וְעוֹד תִּרְאֶה דְבָרִים יְפִים בְּחַיִּיךָ. הַעֲקֹר תִּתְחַזֵּק אֶת עֲצֻמָּךְ, וְתִנִּיחַ בְּכֹל
יוֹם תְּפַלֵּין, וְתִשְׁאָר עִם הַלְבוּשׁ הַחֲסִידִי, כִּי עוֹד יִהְיֶה לָּךְ מְאֹד מְאֹד
טוֹב בְּחַיִּים.

רְאֵה לְהִשְׁתַּדֵּל לְהִתְפַּלֵּל בְּמִנְיַן דִּיקָא, כְּמוֹ שֶׁעֲשִׂיתָ בַּעַת שְׁהֵייתִי
שָׁם, שֶׁתִּמִּיד הִתְפַּלַּלְתָּ בְּמִנְיַן, וְזֶה דְבָר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד.

רְאֵה לְהִמְשִׁיךְ לְלַמֵּד גְּמָרָא בְּכֹל יוֹם, וְתִסִּים מְסַכְתָּ אַחֵר מְסַכְתָּ,
כְּמוֹ שֶׁסִּימַתְּ אֶצְלִי, וְאֶף שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ, שֶׁזֶה מְאֹד קָשָׁה לָּךְ, עַם כָּל זֹאת
תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מְאֲמָצִים לְהִתְחַזֵּק, וְלֹא לְהִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְבָר שֶׁבְּעוֹלָם.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ לְהִגִּיעַ לְכָאן מֵה שְׁיֹתֵר מֵהַר.

הַמְּאֵחַל לָּךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...
...

אני מאד מאד מבקש אותך, שתשתדל להתנהג בדרך ארץ גדול
מאד, ותלמד בבית-הכנסת בהתמדה, וכן תתפלל במנין, וכך לא
יקח הרבה זמן, שתקבל שם טוב, ואוכל למצא בעבורך שדוף טוב,
כי אביך בא והתחנן אלי, שאראה לחתן אותך מה שיותר מהר, וכן
אמך דברה עם בני ... גרו יאיר, שנשתדל לחתן אותך מה שיותר
מהר, אבל אתה צריך לקנות לעצמך שם טוב, ולכן ראה ללמד
בהתמדה, ולא יקח הרבה זמן, ויהיה לך שם טוב, וישכח כל מה
שעבר עליך.

נא ונא אל תעשה שטיות, שאחר-כך תתחרט, רק תלמד
בהתמדה רבה, בכל יום: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, כסדרן דיקא,
ותצליח, ויש לך ראש טוב, ובוודאי תבין מה שאתה לומד, ותראה
שבקרוב מאד אם תתנהג כך, ויהיה לך שם טוב, אמצא בעבורך
שדוף טוב.

המאחל לך שבת שלום...

כה תשו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ראה, כ"ו מנחם-אב ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי ה'קד לך
מאד ... גרו יאיר.

השגתי היום קצת כסף בגסי נסים, בערך ארבעים אלף שקל,
ואני רוצה שאתה תעמד בעת החלוקה, שיתנו את זה רק ל... שהוא

בַּנְחָל

כֹּה תִשַׁח

אֲשֶׁר

שָׂכַד

יִתֵּן לְהַפְּעֻלִים, כִּי ... לֹקַח אֶת הַכֶּסֶף לְעֲצָמוֹ לְשֵׁלֶם אֶת חֻבּוֹתָיו,
וְאֵינוֹ מְשַׁלֵּם לַפְּעֻלִים, וְלִבְסוֹף נִהְיָה תְּקוּעַ.

אִתָּה לֹא יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַצַּעַר שֶׁהָיָה לִי הַשְּׁבוּעַ
הַזֶּה, וְאֲנִי לֹא זֹכֵר מִתִּי עֶבֶר עָלַי צַעַר וּמִשְׁבֵּר כְּזֶה, כְּמוֹ הַשְּׁבוּעַ
הַזֶּה, וְהִרְבֵּה לְמַדְתִּי לְקַח, שְׂאִין לְאָדָם חֲכָרִים וַיִּדְיִדִים וְכוּ',
וְאֲדַרְבֶּה, כָּל אֶחָד מֵלֹא אֵינְטֵרְסִים אִישִׁים, וְדִי לְחַכְמָא.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלְתִּי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעֶדְךָ וּבְעֵד יְלִדְךָ, וְנִזְכָּה וְנִתְבַּשֵּׁר תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

פֹּה תִקְבַּל כַּמָּה מִכְּתָבִים נְחוּצִים לְמִסֹּר אֶת זֶה לְיַעֲזֵם, וְכֵן
תִּתְּלֶה אֶת הַמְּכָתֵב כָּלְלִי.

כֹּה תִשַׁח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שֶׁבֶת-קִדְשׁ לְסִדְרֵי רְאָה, כ"ו מִנְחָם-אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... תִּחְיֶה.

אֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂצִית אוֹתִי וְקִצְרַת אֶת
הַפֶּאֶה שֶׁלְּךָ וְכוּ', וְאִין אֶת הוֹלְכַת עִם פֶּאֶה מוֹדְרֵנִית וְסִלְסוּלִים וְכוּ',
אֲשֶׁר זֶה עוֹן גְּדוֹל מְאֹד, וְכֵן תִּלְכִּי בְּדֶרֶךְ הַצְּנִיעוּת, וּבְזֶה תִּגְרַמֵּי לִי
הִרְבֵּה נִחַת.

אֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁתִּהְיֶה לְכֶם פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעַ,
וְתִרְאִי לְכַבֵּד אֶת בְּעִלְךָ, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק וְלִלְמַד בְּהִתְמַדָּה רַבָּה, וְתִתְעוֹרֵר מֵהַשָּׁנָה הַעֲמֻקָּה, וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ, שְׂיָמִי אֵלּוּל הַקְּדוּשִׁים נִכְנָסִים וּבָאִים, צְרִיכִים לְהִתְעוֹרֵר מְאֹד, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנֹזֶפֶה לְהִתְעוֹרֵר וּלְשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִהְתַּחֲוֵל לְהִתְבּוֹדֵד בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּעֵקֶשׁ שְׁנוֹת גְּדוּלָּה, וְכֵן לִלְמַד שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן, וְלִלְכֹת לְהַפִּיץ אֶת אֹר רַבָּנוּ וְ"ל לְכָלל נְשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָךְ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כַּה תִּשִּׁי

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֻדְרָךְ רְאֵה, כִּי מִנְחָם-אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְחֻצִית אוֹתִי לְבוֹא לְהִתְפַּלֵּל בְּבֵית-הַמְּדֻרָשׁ דִּיקָא, וּבִפְרָט בְּשַׁבַּת, פִּי מַעֲלַת הַזִּזְכָּה לְבוֹא לְבֵית-הַמְּדֻרָשׁ — אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל, וְכָל הַצְּרוֹת שְׂאָדָם סוֹבֵל בְּזֵה הָעוֹלָם, הֵן רַק מִחֻמַּת שְׁהוּא אֵינוּ בָּא לְבֵית הַכְּנֻסַת לְהִתְפַּלֵּל, וְלֹא לְבֵית-הַמְּדֻרָשׁ לְלַמַּד, וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִיָּנִי מֵאֲמָצִים לְהַקְפִּיד עַל דְּבַר זֶה.

זָכַר אֶת הַיָּמִים וְהַלִּילוֹת, שְׁבִלִית אֲצִלִּי בְּהִתְמַדָּה רַבָּה בְּלַמּוּד

שכו אָשׁר כה תשיא — כה תשיב בַּנְחֹל

הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְעַכְשָׁו שְׁעוֹרְתִי לָךְ לְהִתְחַתֵּן בְּגִיל צָעִיר, לָמָּה תִּזְנִיחַ אֶת לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה!?

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כה תשיא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר רְאָה, כִּי מִנְחָם-אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

אֲקַוֶּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאֵת מְצִיַּתְת אֹתִי, וְקִצְרָתְךָ אֶת הַפֶּאֶה, כִּי זֶה סִגְלָה לְהוֹלֵדָה בְּנִקְל, וְלִילָדִים חַיִּים וְקִיָּמִים וּבְרִיאִים בְּשִׁכְלָם וּבְנַפְשָׁם, וְאִשָּׁה צְרִיכָה לְלֶכֶת צְנוּעָה, וּבְזָכוֹת הַצְּנִיעוּת שֶׁל הָאִשָּׁה, יִתְבָּרַךְ כָּל הַבַּיִת מִפִּי עֲלִיּוֹן.

נָא וְנָא רְאֵי לְצִיַּת אֹתִי בְּכָל מָה שֶׁבִּקְשָׁתִי אוֹתְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כה תשיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר רְאָה, כִּי מִנְחָם-אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ אֵל ... גְּרוּ יֵאִיר.

הִנֵּה נִכְנָסִים עַכְשָׁו יְמֵי אֵלּוּל הַקְּדוּשִׁים, תִּקַּח אֶת עֲצָמְךָ בְּיַדְךָ, וְתִתְחַלֵּל לְהִתְמַיֵּד בְּלַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְאֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, אֲלֵא תִהְיֶה קָבוּעַ בְּכָל יוֹם לְלַמֵּד חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י, וּפְרָק מְשֻׁנּוּת, וְדָף גְּמָרָא, וּפְרָשָׁה מְדֻרָשׁ, חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, וְכֵן סִימָן שְׁלַחַן עֲרוּךְ, וְאִף שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ שְׂאִין לָךְ סְבֻלָּנוֹת לְשֶׁבֶת עַל מְקוֹם אֶחָד, עִם כָּל זֹאת זֶה הַמְּסִירוֹת

אֲשֶׁר כֹּה תְשִׁיג — כֹּה תִשִּׁיד בְּנַחֵל שְׂכֹז
נִפְשׁ, שְׂאֵתָה צְרִיף לְמָסֹר אֶת נִפְשֶׁךָ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם אֶת הַלְמוּדִים

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שִׁבְתֵּי שְׁלוֹם...

כֹּה תְשִׁיג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי רְאָה, כ"ו מִנְחָם־אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

אֲנִי לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂצִיתֵי אוֹתִי, וְקִצְרֵתְךָ אֶת הַפֶּאֶה,
וְאִינְךָ הוֹלֵכֶת עִם פֶּאֶה נוֹעֶזֶת, כִּי הִצְנִיעוֹת אֲצִלְהָ אֵשׁ זֶה כָּל הַבַּיִת,
וְאִם הָאֵשׁ הוֹלֵכֶת בְּצִנִּיעוֹת, אֲזִי לֹא חָסַר בְּבַיִת כָּלוּם, וְאִם, חָס
וְשְׁלוֹם, הָאֵשׁ אֵינָה הוֹלֵכֶת בְּצִנִּיעוֹת, אֲזִי אֵין פְּרֻנְסָה, וְיֵשׁ דִּחְקוֹת,
וְיֵשׁ מְרִיבוֹת וּמְחִלָּקֶת, וְסוּף מֵר, וְלִכְנֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ,
שֶׁתִּזְכְּרִי מֵהַשְּׂבִקְשֵׁתִי, וְתִקְיְמִי אֶת דְּבָרִי, וְאֲזִי תַעֲשִׂי לִי נַחַת רוּחַ,
וּמְכַל שְׂכָן וְכָל שְׂכָן אֵיזָה נַחַת רוּחַ תַעֲשִׂי לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

רְאֵי לְכַתֵּב לִי, וְאֲשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד לְקַבֵּל בְּשׂוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שִׁבְתֵּי שְׁלוֹם...

כֹּה תִשִּׁיד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי רְאָה, כ"ו מִנְחָם־אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְׂמֵחָה הִיא הַיְסוּד בְּהַכּל, וְצָרִיכִים לְחִזּוֹר עַל זֶה בְּכֹל יוֹם וְיוֹם, כִּי דָרְכּוֹ שֶׁל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, לְשִׁבֵר אֶת הָאָדָם לְגַמְרִי, וּלְהַפִּילוֹ בְּעֲצָבוֹת וּבְמִרְרוֹת וּבְמִרְהָ שְׁחוּרָה. וְעַקֵּר מֵעֲלַת גְּדֵלֶת בֵּר יִשְׂרָאֵל, שְׁזוֹכָה לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ שִׂמְחָה, לְשִׂמְחָה עִם הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֵׁשׁ בּוֹ. וְרַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד לְלַכֵּת בְּדַרְךְךָ זוֹ, כַּמּוּבָא (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפב); וּמוֹהֲרַנ"ת ז"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד לְלַכֵּת עִם הַתּוֹרָה הַזֹּאת, וּבְפִרוּשׁ גְּלֵה לָנוּ, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמַר לְאִנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁעַם הַתּוֹרָה הַזֹּאת יְכוּלִים לְהִיּוֹת אִישׁ כְּאִישׁ כָּל יְמֵי חַיָּו, כִּי בְּאַמֶּת עַל כָּל אֶחָד עוֹבְרִים כָּל-כָּף הַרְבֵּה מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד, וְאִינוֹ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדֵּל לְרַקֵּד בְּכֹל יוֹם אֲפִלוּ בִּינְךָ לְבֵין עֲצָמְךָ. וּמִסְפָּרִים, שֶׁר' נַחְמָן טוֹלְטְשֵׁינְעֵר ז"ל, קִיַּם אֶת דְּבָרֵי מוֹהֲרַנ"ת ז"ל, וְרַקֵּד בְּכֹל יוֹם. וּפְעַם אַחַת כָּבֹר שָׁכַב בְּמִטָּה, וְנִזְכַּר, שְׁפִיּוֹם הַזֶּה הוּא לֹא רַקֵּד, אֲזִי קָם מִמִּטָּתוֹ, וְהַחֵל לְרַקֵּד, כְּמוֹ-כֵן אֵתָּה תִשְׁתַּדֵּל מְאֹד לְרַקֵּד בְּכֹל יוֹם, וְתִרְחַק מִמֶּךָ אֶת הָעֲצָבוֹת וְהָעֲצָלוּת, שְׁזֵה רַק מְבִיא לְאָדָם כְּשִׁלוֹנוֹת בְּחַיִּים, וּבְאַמֶּת מֵה לֶךְ לְהִיּוֹת בְּעֲצָבוֹת וּבְעֲצָלוּת, מֵאַחַר שְׁזִכִּיתָ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵתָּה יוֹדֵעַ מְרַבֵּי אֶמֶת כְּזֵה, רַבֵּי נוֹרָא וְנִפְלֵא כְּזֵה, לְכֵן תִּשְׁתַּדֵּל מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שְׁתַּמִּיד תִּבְשֹׁר לִי בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

נָא וְנָא הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו תְּבַרְךָ, אֲשֶׁר כָּל דְּבֹר וְדְבֹר שְׁמִדְבָרִים עִמּוֹ תְּבַרְךָ — הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

יעזור הקדוש-ברוך-הוא, שתמיד נתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך שבת שלום...

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, אֶף מִחַמַּת רֵב טְרֹדוֹתֵי כָּל הַשָּׁבוּעַ,
לֹא הָיָה בִּיכְלָתִי לַעֲנוֹת לְךָ תִּכְף־וּמִיד.

אוֹדוֹת הַחֲתָנָה, עֲדִין לֹא רָאִיתִי אֶת ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְאֲנִי מְקַנָּה
לְדַבֵּר אִתּוֹ, וּלְתַאֵם בְּדִיוֹק מָה עוֹשִׂים, וְאֲנִי מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־
הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַיּוֹתֵר טוֹב, כִּי אֲנִי אֲסָבִיר לוֹ שְׂאֵתָה
דְּחֹק, וְלָרֶשׁ אֵין כָּל.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַחֲדִיר בְּאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים אֶהְבַּת הַתּוֹרָה,
וּתְדַבֵּר עִם כָּל־מַעֲלֵל לַמּוֹד הַתּוֹרָה, כִּי מֵה נִשְׁאַר מְאָדָּם, אִם לֹא
לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְזֶה הַיְסוּד צָרִיף לְהִיּוֹת אֶצְלָנוּ, וְאַשְׁרֵי מִי
שְׂזוּכָה לְעוֹרֵר וּלְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּעִבּוֹר לַמּוֹד הַתּוֹרָה
הַקְדוּשָׁה.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעִדָּךְ, שְׂתַּצְּלִיחַ דְּרַכְּךָ תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כה תשטז.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרָה רְאֵה, כִּי מִנְחָם־אֵב הִתְשַׁנְּזוּ.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיְקָר וְהַנְּעִלָּה ...
גֵּרוֹ יְאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר! צריכים להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, כי אין זו עצה לפל בדעתו, ואף שאני יודע שמרים לך החיים מאד, כי אתה פלג גוף וכו' וכו', ואין צרה כמו צרתך, שאתה לא יכול לראות את הילדים וכו', רק עם רשות וטובות וכו', אשר הצער הזה הוא מר מאד מאד, עם כל זאת עליך להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, כי הנה נכנסים ימי אלול הקדושים, ובנדאי תנצל את הימים האלו לצעק הרבה אל הקדוש-ברוך-הוא, כמאמרם ו"ל (ירושלמי ברכות, פרק ט', הלכה א'): אם באה על האדם צרה, לא יצוח — לא למיכאל, ולא לגבריאל, אלא להקדוש-ברוך-הוא בלבד; והיות שאתה זוכה להיות בכל לילה בחצות ממש אצל שער השמים, שאז השמים פתוחים לקבל את כל התפלות, עליך להתאמץ ולבקש ולהתחנן על נפשך, ובצת שתבקש ממנו יתברך, שיחזיר לך את אשתך שברחה וכו', ולקחה אותם ממך וכו', תזכר גם בצער השכינה, שהיא נלקחה בשבי, ונתרחקה מבעלה, שהוא הקדוש-ברוך-הוא, ובשער השמים שם המקום לזה, ובנדאי יש לך פחות עליונים, כי תהלה לאל, יש לך כולל חצות אצל שער השמים, אשר אין למעלה מזה. ולכן ראה לנצל את הזמן היקר הזה, ותבקש ותתחנן אליו יתברך, שיחוס וירחם עליך, ויאמר סוף וקץ לכל צרותיך.

נא ונא ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, כי אין זו עצה להיות שבור, ואף שאני יודע ומרגיש את כאב נפשך, עם כל זאת תזכר שהקדוש-ברוך-הוא נמצא אתך, כמאמרם ו"ל (תנא דבי אליהו רבה, פרשה יח): אמר הקדוש-ברוך-הוא, בכל צער וצער שיש לישראל, כביכול אני עמהם, שנאמר: לו צר. ואתה צריך לשמח, שזכות להתקרב אל רבי כזה, רבי נורא ונפלא כזה, שמחזק ומעודד ומשמח אותך, ועוד מעט תזכה לנסע אל ראש השנה אל ציונו הקדוש.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי

כה תשיז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר רְאָה, כ"ו מְנַחֵם-אָב ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, תַּעֲשׂוּ לְמַעַן הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּלְמַעַן הַבַּת ... תַּחֲיָה, וּתְדַבְּרוּ עַל לִבָּהּ, שְׁתַּחֲזֹר אֶל בְּעֵלָהּ, שֶׁהוּא אוֹהֵב אוֹתָהּ מְאֹד, וְאוֹהֵב אֶת הַיְלָדִים, וְאִם הוּא עָשָׂה טְעוֹת, צְרִיכִים לְזָכֹר, אֲשֶׁר טְעוֹת לְעוֹלָם חוֹזְרִת, כִּי חָבַל שְׂיִתְגַּרְשׁוּ, בְּשַׁעַה שְׂיִשׁ לָהֶם שְׁלֹשָׁה יְלָדִים, יִמִּינוּ כְּצֵל עוֹבֵר, הִנֵּה אֲנִיחֲנוּ כָּאֵן, וְעוֹד מְעַט אֲנִיחֲנוּ יוֹצְאִים מִזֶּה הָעוֹלָם, הֲאֵם בְּשִׁבִיל זְמַן קָצֵר כְּדָאֵי לְהִתְגַּרֵּשׁ? ! חָבַל עַל הַיְלָדִים, כִּי מִי סוֹבֵל בְּמַצָּב כֵּזֶה? רַק הַיְלָדִים, שֶׁהֵם יִגְדְּלוּ מִבֵּית שְׁבוּר.

וְלָכֵן תַּעֲשׂוּ כָּל מָה שְׂפִיכְלִתְכֶם, שֶׁהַבַּת ... תַּחֲיָה תַחֲזֹר לְבַעֲלָהּ ... גֵּרוּ יָאִיר, כִּי בְּאֵמַת הוּא אֲבָרַךְ יִקְרַ מְאֹד, וְיִשׁ לוֹ מִדוֹת טוֹבוֹת, וְלֵב טוֹב, וְרוּצָה לְעֹזֵר, וְאִם הוּא עָשָׂה טְעוֹת בְּחַיִּים, בְּשִׁבִיל זֶה צְרִיכִים לְזָרֵק אוֹתוֹ? ! וּבְנִדְאֵי הַשְׁתַּנָּה כְּבָר לְטוֹבָה, וְיִכּוֹל לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר עוֹת. וְלָכֵן תַּעֲשׂוּ לְמַעַן הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּלְמַעַן הַיְלָדִים, וְתִכְנִיסוּ אֶת עֲצַמְכֶם, שְׂיִהְיֶה בֵּינֵיהֶם שְׁלוֹם, וּבְזָכוֹת זֶה גַם אֶתֶם תִּתְבָּרְכוּ בְּכָל הַבְּרָכוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל — יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי, שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂתַצְלִיחוּ דְרַכְכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כַּה תְּשִׁיחַ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שֶׁבַת־קִדְשׁ לְסֹדֵר רְאֵה, כִּי מִנְחַם־אֵב ה'תִּשְׁנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק אִתָּהּ וְאִשְׁתָּךְ עַל גְּדֹל הַחֶסֶד חֲנֻם, שְׂזַכִּיתֶם
בְּכָל־לַיּוֹת לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וּבִפְרָטִיּוֹת שְׂתַהֲלֶה לָאֵל, אִתָּם
מִדְּפִיסִים סְפָרִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר יָמִים יִדְּבֹרוּ, אִיזוֹ מִהֶפְכָּה זֶה יַעֲשֶׂה
אֶצֶּל כָּל־יִשְׂרָאֵל, כִּי הַסְּפָרִים נִכְתְּבוּ עִם דָּם וְלֹא עִם דִּיּוֹ, וּבְכִסְיַעֲתָא
דְּשִׁמְיָא גְּדוּלָּה מְאֹד, וְזוֹ זְכוּת הַרְבִּים לְדוּרֵי דוֹרוֹת, וּבִפְרָט יִזְכְּנוּ
הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לְרְאוֹת כְּבָר עַל הַדְּפוּס סֵפֶר "שֶׁפֶת הַנַּחֵל", פְּרוּשׁ
עַל כָּל הַסֵּפֶר הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא "לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, וְסֵפֶר "בְּנֵה־רֵי־
אֶפְרַסְמוֹן", פְּרוּשׁ עַל הַסֵּפֶר הַנִּפְלָא וְהַעֲמִק "סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת", וְסֵפֶר
"בְּאוּרֵי־הַמַּדּוֹת" עַל "סְפֵר־הַמַּדּוֹת", מְלַבֵּד עוֹד הַמוֹן סְפָרִים — עַל
הַתּוֹרָה, עַל מוֹעֲדִים, וְעַל אַגְדוֹת חַז"ל, עַל הַתְּרִי"ג מְצוּוֹת וְעוֹד, עַל
אֲבוֹת, וְעַל תְּהִלִּים, וְעַל חֲמֵשׁ מְגִלּוֹת, וְעַל מִשְׁלֵי, וְעַל הַגְּדָה שֶׁל
פֶּסַח, עַל הַזֵּהָר, וְעַל הַתְּקוּנִים, וְכַתְּבֵי הָאֶר"י ז"ל.

בְּעֶנְיָן שְׁעוֹשִׁים צְחוּק מְמָךְ וּמְאֻחִיךְ, מְאֹד מְאֹד כּוֹאֵב לִי, אֲכַל
לְדַעֲתִי, זֶה נוֹבֵעַ מְקַנְאָה, שְׂבָאִיזוּשָׁהוּ מְקוֹם הֵם מְאֹד מְאֹד מְקַנְאִים
אֶתְכֶם, וְעַל־כֵּן תִּחְזַק מְאֹד אֶת אַחִיךָ ... גֵּרוּ יְאִיר, וְאֶת גִּיסְתָּךְ ...
תִּחְיֶה, כִּי קִבְּלוּ, תְּהִלָּה לָאֵל, מִתְּנֶה טוֹבָה, כִּלְהַ מְאֹד מְאֹד טוֹבָה
בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחֵי־חַיּוֹת, וְתִהְלֶה לָאֵל, לֹא הִטְעוּ אֶת עַצְמָם.

בְּעֶנְיָן שְׂאֵבִיךְ וְהַדּוּדִים בּוֹנִים בֵּית־הַמְּדֻרָשׁ וְכוּ', זֶה מִסְתְּרִי
הַנְּהַגַת הַבְּרִיאָה, אֲנִיחְנוּ שׁוֹכְרִים אֶת רֵאשֵׁנוּ עַל כָּל אַגּוּרָה, לֹא רַק
עַל כָּל שֶׁקֶל, וּפְהַ תּוֹרְמִים בֵּית־הַכְּנֶסֶת שְׁלָם.

הִזָּה לִי שְׁבוּעַ כָּל־כֶּף קִשָּׁה, שְׂהַצְרַכְתִּי לְגִיס מְאָה וְשִׁבְעִים אֶלְךָ

אשר כה תשיט בנחל שלג

ש"ח, מה לעשות? ! זה מפלאי נפלאות סתרי נסתרות הבורא יתברך

אֶתְכֶם, וְאֲנִי מְרַגֵּשׁ אֶת מְכֹאֲבֵי לְבַבְכֶם, כִּי גַם אֲנִי תְקוּעַ בְּחֻבוֹת, עִם כָּל זֹאת אַחַר הָרַע יָבוֹא הַטּוֹב, וְעוֹד תִּשְׁלְמוּ אֶת כָּל הַחֻבוֹת. הַמֵּאֲחֵל לָכֶם שְׁבַת שְׁלוֹם...

כה תשיט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ראה, כ"ו מנחם-אב ה'תשנ"ז.

שלום רב אל ... שתחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך, וכן עוד שני מכתבים השבוע, פשוט לא היה לי הפנאי להשיבך, מרב טרדוטי ודחקותי העצומה בענין בניית בית-המדרש, והיה לי שבוע מלא צער ועגמת נפש.

אודות הנהול במעון, הפעם הראשונה אני שומע את זה ממך וכו', ועל-כן איני יודע מאיפה הוא לוקח דברים כאלו, רק את תגיד לי אם זה מתאים לך או לא, ואני אסדר את זה, יש כמה דברים שקורים עכשו בקהלה שלנו, שזעזעו אותי מאד, שאיש כל הישר בעיניו יעשה, ואני לא אניח שיקרו עוד פעם דברים כאלו, ועל-כן אל תשימי לב, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא שיהכל יסתדר.

אודות גברת . . . שתחיה, האמת אני לך, כי היא היתה הראשונה שפתחה את המעון ביבנאל, וזה לא אומר שהיא צריכה להיות גבוהה שמה, אבל אל ילדים צריכים יחס, ולא צעקות, ובפרט בפעוטון, התינוקות צריכים סבלנות גדולה מאד, ולא לצעק

שלד אָשר כה תשיט בנחל

עליהם, ולדעתי, אם יעירו לה פעם או פעמים או שלש, זה יפנס ביה, וגם אני אכתב לה.

עקר הצלחת עבודה — פשיש אהבה והבנה הדרדית, ולא שאחד רוצה להשתלט על זולתו, כי זה אף אחד לא מוכן, ולכן אני מאוד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל יסתדר על הצד הכי טוב, ואין לה מה לדאג.

אודות ... גרו יאיר, לדעתי, תחזיקי אותו אצלך, ודברתי עכשו עם אחיו ... גרו יאיר, והוא אומר שלא אכפת לו ש... גרו יאיר, יתחתן לפניו, ולכן אני חושב עכשו — למה צריכים לטלטל אותו חזרה לפה, ויסתובב פה עוד שנה או שנתיים, בשעה שיכול כבר לבנות בעצמו בית. הן אמת שהוא מאוד ממרמר וכו', ובצדק וכו', עם כל זאת עכשו צריכים לראות לתקן את מה שיכולים לתקן, ולדעתי, עקר התקון — שיבנה בית לעצמו.

ראי להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תהיי שבורה משום דבר, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל יסתדר על הצד הכי טוב.

המאחל לה שבת שלום...

ברוך רחמנא, שזכנו לסיים את כל החבור הנפלא הזה, והוא ברוך ק"ט יזכנו השם יתברך לסדר עכשו לדפוס את פרוץ ק"י להגדיל תורה ולהאדירה.

אנא ה' הושיעה נא, אנא ה' הצליחה נא.

- ה . . . . . **הקדמה**
- א . . . . . **כה תי**
 יעורר על שעורים כסדרן בכל יום ויום, וכן על הלכות טהרת המשפחה,
 אשר זה חמור מאד.
- ב . . . . . **כה תיא**
 יורה להכניס בעצמנו דברי רבנו ז"ל, ולא להתבלבל משום בריה.
- ג . . . . . **כה תיב**
 יחזק מאד להיות בשמחה, ולעקר מעצמו את העצבות והעצלות.
- ד . . . . . **כה תיג**
 יפליג מאד במעלת תפלה הנשים, אשר הופכת את כל העולמות.
- ט . . . . . **כה תיד**
 יחזק להתמיד בתורה הקדושה, אשר אין למעלה מזה, וכן לכבד את
 האשה, ולדון אותה תמיד לכף זכות.
- ז . . . . . **כה תטו**
 יעורר לדון את הבעל לכף זכות, וללמד בספר "ספורי-מעשיות", אשר
 זו סגלה להולדה בנקל.
- ז . . . . . **כה תטז**
 יעורר על שלום-בית, צניעות, שעורים כסדרן, ולמוד הלכות טהרת
 המשפחה.
- ח . . . . . **כה תיז**
 יודה לנמנע על עזרתו לבנין בית-המדרש, ויאחל לו ולאשתו רפואה
 שלמה.
- ט . . . . . **כה תיח**
 יורה על תפלה והתבודדות, אשר זה מביא לישוב הדעת.

תִּכּוֹן הַעֲנָנִים

- כ** . . . . . **כה תיט**
 ?באר, שהעקר בזה העולם ישוב הדעת, וזאת זוכים על-ידי רבוי שיחה
 בינו לבין קונו.
- כא** . . . . . **כה תכ**
 ירחיק מפזיזות, ויורה על ישוב הדעת.
- כא** . . . . . **כה תכא**
 ישבח את המדפיס, שזוכה ומזכה את הרבים בהדפסת ספרי רבנו ז"ל
 ותלמידיו, שעוד לא היתה הוצאה יפה כל-כף.
- כג** . . . . . **כה תכב**
 ?אחל נחת מפל הילדים, ויורה למצא שדוץ לבן, אשר הוא סובל מאד,
 וצריכים לדאג שיקים בית.
- כד** . . . . . **כה תכג**
 יפליג במעלת ההפצה, אשר מצילה את הדור מרדת שחת.
- כה** . . . . . **כה תכד**
 יורה למסור נפשו בעבור הפצת ספרי רבנו ז"ל, אשר אין למעלה מזה
 בדור שלנו.
- כה** . . . . . **כה תכה**
 יעורר לדבר עם אחרים דבורי אמונה והשגחה פרטית, אשר זו הצלחה
 נצחית מאין כמותה.
- כו** . . . . . **כה תכו**
 יעורר על שמחה ולמוד הלכות, אשר הן היסוד ביהדות.
- כז** . . . . . **כה תכז**
 יורה למורה להיות בשמחה, ולהשפיע שמחה על כל התלמידות.
- כח** . . . . . **כה תכח**
 יפליג במעלת זכותו של מלמד תינוקות, וכן ירגיל לדבר אליו יתברך,
 אשר זו הצלחה נצחית מאין כמותה.
- כח** . . . . . **כה תכט**
 ?באר מעלת האשה המחזקת ומעודדת את בעלה, אשר אין דבר גדול
 מזה.

תִּכּוֹן הָעֲנִינִים

3

כה תל . . . . . כט
יבאר אשר הנחם ושצריכים לדון את אחרים לכף זכות. כז צריכים לדון

יעורר מחנכת להמשיך לחנך את ילדי ישראל באמונה פשוטה בו
?תברך.

כה תלג . . . . . לא
יורה לנמֶעַן ללמד עם חתן את הלכות טהרה, אשר זה בכריתות.

כה תלד . . . . . לא
?פליג במעלת ההדפסה, אשר אין למעלה הימנה.

כה תלה . . . . . לב
יעורר על שעורים פסדן בתורה הקדושה, אשר אין למעלה מזה.

כה תלו . . . . . לג
?קנה, שבשנת הלמודים הבאה יהיו כבר קרואנים, והכל ילך על מי
מנוחות.

כה תלז . . . . . לג
יורה לדאג לתקון הערוב, שאם לא כן, עלולים להפשל בחלול שבת
החמור.

כה תלח . . . . . לד
יספר לנמֶעַן שהזכירו לטובה ואת בני ביתו בציון רבנו ז"ל.

כה תלט . . . . . לד
?שבח הספר שיצא לאור "חסדי אבות" — פרוש על מסכת אבות.

כה תמ . . . . . לה
יורה לנצל הכחות, ולדבר עם עם ישראל דבורי אמונה, ולקרובם אליו
?תברך.

כה תמא . . . . . לו
יעורר לחשב טוב, ואז הכל יהיה טוב, ולהפך, חס ושלום.

תִּכּוֹן הָעֲנֻנִים

- כה תמכ . . . . . יְעוֹרֵר עַל מִדַּת הַשְּׂמִחָה, אֲשֶׁר הִיא סוּד הַהֲצִלָּחָה. לז
- כה תמג . . . . . יִפְלִיג בְּמַעֲלַת תְּפִלַּת הַנָּשִׁים, אֲשֶׁר הִיא מְאֹד רְצוּיָה וּמְקַבֶּלֶת בְּשָׂמִים. לח
- כה תמד . . . . . יִבְקֹשׁ לְנִמְצֵן לְעִדְכֵנוּ בְּעֻנֵן הַבְּנִיָּה. לח
- כה תמה . . . . . יְעוֹרֵר בַּחוּרָה לְהַמְשִׁיף לְלַמֵּד בְּמִסְגֵּרַת בֵּית-הַסֵּפֶר עַד מוֹעֵד הַחֲתוּנָה, וְלִהְיוֹת דְּגָמָא אִישִׁית טוֹבָה לְכָל הַבְּתָה. לט
- כה תמו . . . . . יְבָאָר, שֶׁהַעֲקָר לְהַכְנִיס אֶת הַמֶּרֶץ אִיף לְחַנּוּף אֶת הַבְּנוֹת בְּקִדּוּשָׁה וּבְטָהֳרָה, אֲשֶׁר זֶה הִיסוּד, וְעַל זֶה צְרִיכִים לְמַסֵּר הַנֶּפֶשׁ מִמֶּשׁ. מ
- כה תמוז . . . . . יְעוֹרֵר עַל הַשִּׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, אֲשֶׁר זוֹהִי הַצִּלְחָה נְצַחִית שְׂאִין לְתֹאֵר וּלְשַׁעֵר כָּלֵל. מ
- כה תמח . . . . . יוֹרָה לְאֵם לְתֵן לְבָנָה עֲצָמָאוֹת, וְלֹא לְבַלְבְּלוֹ בְּגַעְגּוּעִים הַבִּיתָה, אֲלֹא לְאִפְשֵׁר לוֹ לְלַמֵּד תּוֹרָה בְּשִׁלְוָה וְרַגַע, מִתּוֹךְ הַרְחֻבַת הַדַּעַת וְשִׂמְחָה, וְכִף יִגְדֵל לְתַלְמִיד חָכָם. מא
- כה תמט . . . . . יְבָאָר לְאֵם, בְּאִיזָה חֶסֶן זָכָתָה, אִף שְׂאִין לְהוֹרִיּוֹ לְתֵן עַל הוֹצָאוֹת הַחֲתוּנָה, אִף הַעֲקָר הוּא הַקָּרָן. מג
- כה תנ . . . . . יְעוֹרֵר מְאֹד לְנַצֵּל הַזְּמַן הַיָּקָר בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְכִף אֶמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים: לומד תורה בטהרה — נושא אשה, ואחר-כך לומד תורה. מד
- כה תנא . . . . . יְעוֹרֵר לְנַצֵּל הַזְּמַן בְּלִמּוּד מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, וְלֹא לְבַטְלוֹ בְּשִׁטּוֹת. מה
- כה תנב . . . . . יְבָאָר, אֲשֶׁר זֶה עֲקָר שִׂמְחָתוֹ — שְׂבִנֵי הוּוֹג חַיִּים בְּאַהֲבָה, אַחֲרָה וְרַעוּת וְהַבְּנָה הַדְּדִית. מו

תִּכְוֵן הָעֲנֻנִים

5

כה תנג . . . . . מז

יֹרֵה שְׁלֹא לְרַבֵּל עֲצָמוֹ מִחִלּוּמוֹת אֲשֶׁר שׁוֹא יִדְבְּרוּ. וְהַעֲקֵר לְשֹׁמֵחַ

כה תנה . . . . . מח

יִבְקֹשׁ לְזוּג צָעִיר לְכַבֵּד זֶה אֶת זֶה, אֲשֶׁר זֶה עֹקֵר שְׂמֵחָתוֹ — כְּשֵׁישׁ שְׁלוֹם וְאַהֲבָה בֵּין בְּנֵי הַזּוּג.

כה תנו . . . . . מט

יֹרֵה שְׁלֹא לִהְיוֹת בְּטָלָן, אֲלֵא לְחַטֹּף בְּכָל יוֹם זְמָנִים לְלַמֵּד מִקְרָא, מִשְׁנָה וּגְמָרָא, אֲשֶׁר מְזַכֵּךְ אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי זְהָמוֹת.

כה תנו . . . . . מט

יְעוֹרֵר עַל שְׁלוֹם-בֵּית וְהַכְנָה הַדְּרִית.

כה תנח . . . . . נ

יֹרֵה לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר מְחַיֶּה וּמְהַיֶּה וּמְקִיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיָּאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמָח, חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמֵיּוֹת חַיִּים אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

כה תנט . . . . . נא

יֵאָחַל לְזָכוֹת לִהְיוֹת דְּבוּקִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיְבָאֵר אוֹדוֹת הָאֱלֹהִים, שְׁעַל-יָדֵי תַפְלָה יְכוּלִים לְזָכוֹת לַפְּעַל אֲצִלוֹ יִתְבָּרֵךְ הַכֹּל.

כה תס . . . . . נב

יְעוֹרֵר הַנִּמְעָן לַעֲשׂוֹת הַתְּעוֹרְרוֹת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ לְעֹזֵר לְהַכְנִסֵת כְּלָה.

כה תסא . . . . . נג

יְעוֹרֵר עַל הַפְּצַת סִפְרֵי רַבָּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר אֵין מִצְוָה גְדוּלָה יוֹתֵר מִזּוֹ, וְכֵן יִרְגִיל לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

כה תסב . . . . . נד

יְעוֹרֵר עַל הַשִּׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, וּבִכְפָּרֵט תַּפְּלַת הָאִשָּׁה נִשְׁמַעַת וְנִתְקַבְּלַת בְּכָל הָעוֹלָמוֹת.

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

- כה תסג** . . . . . נד
 יְעוֹרֵר מְאֹד עַל הַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל, וְכֵן לְאַסֹּף בְּעֵבֹר בְּנֵי
 בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, אֲשֶׁר זְכוּת גְּדוּלָהּ הִיא זו.
- כה תסד** . . . . . נה
 יֵאָחַל רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְלֵהֲשַׁתְּדֵל לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, אֲשֶׁר הִיא רְפוּאָה לְכֹל.
- כה תסה** . . . . . נו
 יִחְזַק יְדֵי מְלַמֵּד תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, אֲשֶׁר עֲבוּדָתוֹ חֲשׂוּבָה מְאֹד, וְאֵין
 לְמַעֲלָה הַיְמָנָה, וְכֵן יִרְגִילוּ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר שֶׁמְדַבְּרִים
 עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ — הוּא הַצְּלָחָה נְצָחִית.
- כה תסו** . . . . . נז
 יוֹרָה לְנִמְעָנֵת שְׁלֵא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה, אֲלֵא לְשִׂמְחַת בְּחֻלְקָהּ.
- כה תסז** . . . . . נח
 יְעוֹרֵר עַל הַדְּפֻסַּת הַסֵּפֶר "שְׁמִירַת-הַבְּרִית", וְכֵן הַקּוֹיְנֵטְרִס הַ"עֵין רוֹאָה",
 אֲשֶׁר הוּא נְחוּץ מְאֹד בְּעֵתִים הֵלֵל.
- כה תסח** . . . . . נח
 יִזְרֶזְזוּ עַל הַדְּפֻסַּת חֻלְקֵי "אֲשֶׁר בְּנַחַל", אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מֵהֶם, וְיֵאָחַל
 הַרְיוֹן קָל.
- כה תסט** . . . . . נט
 יוֹרָה לְהוֹדוֹת לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֲסָדִים שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ, וְנִתֵּן לוֹ אֲשֶׁה
 טוֹבָה וְיִלְדִים חֲמוּדִים, וְעַל-כֵּן רְאוּי לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה גְּדוּלָהּ עַל כָּךְ.
- כה תע** . . . . . נט
 יוֹרָה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ אֶפְלוּ כַּמָּה דְּבוּרִים, אֲשֶׁר זוּהִי הַצְּלָחָה
 נְצָחִית, שְׂאֵין לְתֹאֵר קָלָל, וְכֵן לְהוֹדוֹת וְלְהַלֵּל אֶת הַבוּרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ
 עַל גְּדֹל הַחֲסֵד שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ, שְׂאֵנוּ זוֹכִים לְדַעַת מְרַבְּנוּ ז"ל.
- כה תעא** . . . . . ס
 יְעוֹרֵר עַל תְּפִלָּה בְּמִנְיַן עֶרֶב, בְּקֶר וְצְהָרִים, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה.
- כה תעב** . . . . . סא
 יְבַאֵר, שֶׁהַתְּפִלָּל בְּעֵבֹר הַנְּמַעְנֵת עַל הַצְּלָחָתָהּ בְּתוֹר מוֹרָה וְאֵם, וְכֵן עַל
 פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעוֹ.

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

7

כה תעג . . . . . **סא**

יִוְרָה לְשֹׁמֵר מֵאֵד עַל הַשְּׁלוֹם-בֵּית, וְלֹא לְמִצְאָ חֲסֻרוֹנוֹת זֶה אֲצֵל זֶה. וְאִז

כה תעה . . . . . **סב**

יִחְזַק עַל עֲנִיָּן הַפְּצָה וְשִׁמְחָה וְתַפְלָה וְהַתְּבוּדָה.

כה תעו . . . . . **סג**

יִוְרָה לְהוֹדוֹת לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ עַל שְׂזָכוֹ לְאָרֶס אֶת הַבֵּן, וַיֵּאחֵל נַחַת עִם הַבֵּת וּמְכַל יוֹצְאֵי חֲלָצִיהֶם.

כה תעז . . . . . **סד**

יִרְגִּיל לְדַבֵּר רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרַךְ שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה, וְאִם הָיוּ בְנֵי אָדָם יוֹדְעִים מַעֲלַת הַשִּׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, הָיוּ תָּמִיד עוֹסְקִים בָּזֶה.

כה תעח . . . . . **סה**

יְעוֹרֵר לְכַבֵּד זֶה אֶת זֶה, וְלִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה אֲשֶׁר הִיא רְפוּאָה לְכָל, וְלִהְתְּאָזֵר בְּמַדַּת הַסְּבָלָנוֹת, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְעַבֵּר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּלִי מַדַּת הַסְּבָלָנוֹת.

כה תעט . . . . . **סו**

יִוְרָה עַל שְׁלוֹם-בֵּית, וְהַבְּנָה הַדְּדִית, וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יְעוֹרֵר.

כה תפ . . . . . **סז**

יְעוֹרֵר לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם בְּמִסְכַּת אַבּוֹת, עִם הַפְּרוּשׁ "חֲסֵדֵי אַבּוֹת", אֲשֶׁר זֶה תְּקוּן גְּדוֹל לְנַפְשׁ.

כה תפא . . . . . **סח**

יֵאחֵל הַרְחֵבָה מִכָּל הַצָּרוֹת וְהַחֻבּוֹת.

כה תפב . . . . . **סח**

יִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַהַתְּבוּדָה וְהַשִּׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה.

תִּכּוֹן הַעֲנִינִים

- כה תפג** . . . . . **סט**
 יַעֲזֹר עַל אֲמִירַת תְּהִלִּים בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁר גּוֹרְמִים הִרְחֲבָה בֵּין בְּגִשְׁמִי
 וּבֵין בְּרוּחֹנִי.
- כה תפד** . . . . . **סט**
 יוֹרָה עַל לְמוֹד "מִסְכַּת אָבוֹת" בְּכָל יוֹם עִם הַפְּרוּשׁ "חֻסְדֵי אָבוֹת", וּבִזְוָה
 זִנְיָה לְהִתְחַזְּקוֹת נִפְלְאוֹה.
- כה תפה** . . . . . **ע**
 אַחַל הִרְחֲבָה וְשִׁפַּע בְּרַכָּה וְהִצְלַחַה וְרַב נַחַת.
- כה תפו** . . . . . **ע**
 יוֹדָה לְנִמְעָן עַל עֲזָרְתּוֹ, וַיַּעֲזֹר לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם בְּמִסְכַּת אָבוֹת עִם הַפְּרוּשׁ
 הַנִּפְלֵא "חֻסְדֵי אָבוֹת".
- כה תפז** . . . . . **עא**
 אַחַל הִרְחֲבָה בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחֹנִי, וְנַחַת מִכָּל הַיְלָדִים.
- כה תפח** . . . . . **עב**
 חֻזַּק יְדֵי הַנִּמְעָן, שֶׁהַחַל לַעֲסֹק בְּסוּפְרוֹת, וַיַּעֲזֹרוּ הָעֵקֶר לְהִרְבּוֹת בְּתַפְלָה
 וְהִתְבּוֹדְדוֹת, אֲשֶׁר אִזּוּ יִרְאֶה נְסִים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמּוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.
- כה תפט** . . . . . **עג**
 אַחַל פְּרִנְסָה בְּשִׁפַּע, וְשִׁיחָהּ הַבֵּית בֵּית וַעַד לְחֻכְמִים.
- כה תצ** . . . . . **עג**
 יַעֲזֹר מְאֹד עַל הַתְּמַדָּה בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה כְּפִי סֵדֶר-דְּרָךְ-הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנּוּ
 ו"ל.
- כה תצא** . . . . . **עד**
 יִבְקֹשׁ לְתַרְגֵּם עוֹד קוֹיְנֵטְרִס לְשִׁפְהַ הַיְדִית, אֲשֶׁר זֶה זְכוּת גְּדוּלָּה, לְקַרֵּב
 יְהוּדִים מִכָּל קְצוֹת תֵּבֵל לְאַבִּינּוּ שְׁבִשְׁמִים.
- כה תצב** . . . . . **עד**
 יִמְסֹר דְּרִישַׁת שְׁלוֹם מִהֲבֵן הַלּוּמֵד אֲצִלוֹ, וַיּוֹרָה לְשָׁמֵר מְאֹד עַל חַנוּךְ
 הַיְלָדִים מִפְּנֵי סַעֲרוֹת הִרְחוּב.
- כה תצג** . . . . . **עה**
 יַעֲזֹר לְחַתֵּן אֶת הַבֶּן, שֶׁהִגִּיעַ לְפָרְקוֹ, פִּי בְּעֵתִים הַלְלוֹ, אֲשֶׁר הַסְּכָנוֹת
 אוֹרְבוֹת לְנַעַר, צְרִיכִים לְחַתֵּן אֶת הַבַּחֲוָרִים כְּכֹר בְּהִגִּיעַם לְפָרְקָם, וְלֹא
 לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב.

תכּן הענינים

9

כה תצד . . . . . עו

יראר שרדני לזכוח לילדים טורכים, צריה האב להחפלה עליהם כל יום

כה תצו . . . . . עח

יבאר, אשר בזה העולם העקר הוא התחזקות, ועל-ידי-זה נצולים מכל
הצרות והיסורים, כדגמת דוד המלך, שעל אף כל הצרות שהיו מנת
חלקו, "וימתחזק דוד בהוי"ה אלקיו".

כה תצז . . . . . עט

יורה לכבד ולהבין זה את זה, אשר זה היסוד בשלום-בית.

כה תצח . . . . . פ

יבאר, אשר בזה העולם צריכים סבלנות גדולה מאד, ועל-ידי רבוי
תפלה זוכים לישועה גדולה מאד.

כה תצט . . . . . פ

יעורר זוג להבין זה את זה, ולדון אחד את השני לכף זכות, אשר בזכות
זה יראו ישועות גדולות.

כה תק . . . . . פא

יעורר לחזר שוב ושוב על הלכות טהרת המשפחה, ולהרבות בתפלה
והתבודדות.

כה תקא . . . . . פב

מכתב קללי לאנשי שלומנו היקרים, בו יבאר דברי רבנו ז"ל, שאמר:
חדוש כמוני צדין בעולם לא היה וכו', ויעורר לשמח מאד, שאנו
יודעים מרבי נורא ונפלא בזה, המגלה לנו עצות נפלאות כאלו, ובפרט
עצת השמחה, אשר אין למעלה הימנה, ויבאר רצונו וכסופו לבנות עיר
על שם רבנו ז"ל "יבנאל עיר ברסלב", וכודאי זה יתגשם במלא מובן
המלה.

כה תקב . . . . . צה

יעורר על שמחה והתבודדות.

כה תקג . . . . . צו
 ירחיק מן המחלקת, ויבקש לעשות התעוררות בין אנשי שלומנו בעבור
 הכנסת פלה.

כה תקד . . . . . צז
 יבקש לסדר את ספר השיחות לרפוס, וכן את המחזור.

כה תקה . . . . . צח
 יחזק על מדת השמחה, אשר היא היסוד בדבר רבנו ז"ל, וכן על תפלה
 והתבודדות, ולחשב תמיד רק ממנו יתברך, אשר על ידי זה יתבטלו
 כל מיני צרות ויסורים.

כה תקו . . . . . ק
 יחזק מחנכת, שתזכה לחנך את הבנות על טהרת הקדש, ותצלחנה
 בחיים במאד מאד ברוחניות ובגשמיות.

כה תקז . . . . . ק
 יפליג במעלת תפלה במנין, ויעורר לזכר תמיד ממנו יתברך, כי אין
 טוב בזה העולם כמו הדבקות באין סוף ברוך הוא.

כה תקח . . . . . קא
 יבאר, שמה שישאר ממנו הם רק הספורים והשיחות והתורות, שאמר
 ודבר וחדש לאנשי שלומנו, ונדפס בספריו הקדושים, וזה ישאר לנצח
 נצחים.

כה תקט . . . . . קב
 ייעץ אודות הבן, לחזקו ולעודדו שיהיה לו חשק ללמד, וחמידו
 דאורייתא.

כה תקי . . . . . קג
 יעורר לחזק את הפולל, שיהיה מקום תורה, ולא יסתובבו שם לצים,
 חס ושלום.

כה תקיא . . . . . קג
 יחזק מאד על עבודת התפלה, וכל אשר צריכים לבקש רק ממנו יתברך,
 כי אין לנו בעולם הזה רק את הקדוש-ברוך-הוא.

כה תקיב . . . . . קד
 יאחל ברכה והצלחה בתוך הבית, והרחבה בגשמיות וברוחניות.

כה תקיג . . . . . קד

יחיה וידור ישר אמת מעוררות בנת-הספר ישמעני אשר מה ישטוולית

ולהרבות אהבה ושלוה, ולרחק מגזענות כמטחוי קשת.

כה תקטו . . . . . קו

יבאר, אשר בזה העולם צריכים הרבה חזיק, ועקר גדלת האדם — למצא הטוב ממנו ולא את הרע. ויעורר על למוד משניות וגמרא בכל יום, ולהרגיל עצמו במדת הסבלנות, אשר היא יסוד בחיים.

כה תקטז . . . . . קח

יעורר להקפיד על ההלכות במאד מאד, ולהתפלל במנין ערב ובקר וצהרים.

כה תקיז . . . . . קט

יעורר לשמח על הולדת הבן למזל טוב, וכבר אמרו חכמינו הקדושים: בא תינוק וכבר בידו, שזה יביא פרנסה למשפחה, וכן יפליג במעלת הרב הקדוש רבי פנחס מקוריץ ז"ע.

כה תקיח . . . . . קיא

יורה לאשה מעברת לסיים בכל שבוע את ספר התהלים, וזה מועיל מאד שלא יארע לילד שום דבר וכן ליולדת, וכן לאכל סעדת מלוה-מלכה עם נטילת ידיים דיקא.

כה תקיט . . . . . קיב

יפליג במעלת תפלה במנין, ובזכות זה זוכים לפרנסה בשפע, כי מי שמתפלל במנין, יש לו דבר שבמנין, וכן יעורר על למוד מקרא חמש ורש"י עם התרגום, וכן משניות, ולגרס דפים גמרא בכל יום.

כה תקכ . . . . . קיג

יחזק לכסף אל הקדוש-ברוך-הוא תמיד, וכן לעשות לעצמו קביעות תזקה בלמוד התורה הקדושה, ואז טוב לו כל הימים.

- כה תקכא** . . . . . קיד
 יַעֲזֹר לְסִים אֶת הַכְּנֶסֶת הַסֶּפֶר "דְּרָשׁוֹת-מוֹהָרָא"ש" לְדָפוּס, אֲשֶׁר פֶּלֹ
 נֶפֶת צוּפִים וְכָל טַעַם.
- כה תקכב** . . . . . קטו
 יִיעֵץ בְּעֵינַי שְׂדוּף, לְגַמְרוּ בְּכִי טוֹב וְלֹא לְעַבֵּב בְּעֵבוֹר סִפְקוֹת שְׂוֹא.
- כה תקכג** . . . . . קטו
 יַעֲזֹר עַל שְׂמִחָה וְהַתְּבוֹדָדוֹת.
- כה תקכד** . . . . . קטז
 יוֹדָה לְנִמְעָן עַל עֲזָרְתּוֹ בְּעֵבוֹר בְּנִיית בַּיִת-הַמִּדְרָשׁ, אֲשֶׁר הִכַּל זָהוּ גַם גְּלוֹי.
- כה תקכה** . . . . . קיז
 יוֹרָה שְׁלֹא לְהִיּוֹת קִמְצָן, וְלִצְאֹת מִקְטָנוֹת הַמַּחֲזִין, וְלְהַתְּבוֹדָד אֶל
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר זֶה הַצְּלָחָה נִצְחִית שְׂאִין כְּמוֹתָהּ.
- כה תקכו** . . . . . קיח
 יוֹרָה לְשַׁכַּח אֶת הָעֶבֶר, וְלְהַתְּחִיל לְחִיּוֹת אֶת הַהֵוָה, וְלְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה כָּל
 הַיּוֹם, אֲשֶׁר זֶה רְפוּאָה לְכָל.
- כה תקכז** . . . . . קיט
 יוֹדָה לְנִמְעָן עַל הַחֶסֶד שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ, וַיְבָרְכוּ בְּזִכּוֹת זֶה, שְׂיִזְכֶּה לְחֶסֶת
 תַּחַת בְּנֵפֵי הַשְּׂכִינָה.
- כה תקכח** . . . . . קכ
 מִכְּתָב כָּלְלִי לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יִתְנַהֵ גִדְל צַעֲרוֹ וְסִבְלוֹ
 מִהַסֵּמ"ד-מ"מ הַרְשָׁע, שְׁעוֹמֵד כְּאַבְן נִגְדָּה כָּל דְּבָר שֶׁבִקְדָּשָׁה, וְאִינוּ
 עוֹשֶׂה מְאוֹם בְּעֵבוֹר תּוֹשְׁבֵי הַמָּקוֹם, הֵן מִבְּחִינָה גְּשָׁמִית, וְכָל שְׂכָן
 מִבְּחִינָה רוּחָנִית.
- כה תקכט** . . . . . קכט
 יִפְלִיג בְּחִשְׁבּוֹת חֲנוּף יְלָדֵי יִשְׂרָאֵל, וַיִּרְגֵּל לְשָׁמֵר עַל הַשְּׁלוֹם-בַּיִת,
 וְלְהַתְּבוֹדָד לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ תָּמִיד.
- כה תקל** . . . . . קל
 יְבָאָר, שְׁלֵמוֹד קִבְלָה לּוֹמְדִים בְּיַחֲדָה וְלֹא בְּצוּתָא, וַיַּעֲזֹר עַל לְמוֹד זֶה
 וְתַקּוּנִים, אֲשֶׁר מְזַכֵּךְ הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה.
- כה תקלא** . . . . . קלא
 יְבָאָר, אֲשֶׁר בְּזֶה הָעוֹלָם מְנַסִּים אֶת כָּל אֶחָד בְּנִסְיוֹנוֹת קָשִׁים, וְרוֹצִים

לְרֵאוֹת מִהַשְּׂמַיִם אֵיךְ יִחַזֵּיק מִצֶּמֶד. וְהַעֲקֹר לְהִתְחַזֵּק בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ
יִתְבַּרְרָה.

- כה תקלג** . . . . . קלד
יְדַבֵּר מִכֶּה, שָׂרְבְּנוּ וְ"ל הוּא הַמִּתְנַהֵּג הַכִּי יָפֵה שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ נָתַן לְכָל
הַבְּרִיאָה כְּלָה. כִּי רִבְנוּ וְ"ל מִחֲדִיר בְּכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל אֶת הָאֲמוּנָה הַפְּשׁוּטָה
וְהַשׁוֹקֵת לַמּוֹד הַתּוֹרָה וְשִׂמְחַת הַמִּצְוֹת וְכוּ' וְכוּ'.
- כה תקלד** . . . . . קלה
יְרַגֵּל לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר זוּהִי הַצְּלָחָה נִצְחִית, שְׂאִין לְתֹאֵר כְּלָה.
- כה תקלה** . . . . . קלו
בִּקְשׁ לְהוֹדוֹת לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ, שְׂזַכּוּ לְחַתֵּן אֶת הַיְלָדִים סְמוּךְ לְפָרְקָם, אֲשֶׁר
זוֹ שִׂמְחָה גְדוֹלָה מְאֹד, וַיֵּאחַל הַצְּלָחָה גְדוֹלָה.
- כה תקלו** . . . . . קלז
עוֹרֵר עַל שְׁלוֹם-בֵּית וְהַבְּנֵה הַדְּדִית.
- כה תקלז** . . . . . קלז
יִוָּרָה שְׁלֵא לְחַשֵּׁשׁ כָּלֵל מִקְלָלוֹת וְאִיוּמִים, וְכִבֵּר אָמַר שְׁלֵמָה הַמְּלֻךְ:
קָלֵל חַנּוּם לֹא תְּבוֹא וְכוּ'.
- כה תקלח** . . . . . קלט
בִּקְשׁ אֶת הַבְּעַל לְשִׂמְעַ בְּקוֹל אִשְׁתּוֹ, אֲשֶׁר הָאִשָּׁה הִיא בְּחִינַת הַשְּׂכִינָה,
וּבְנֻדָּאִי אִם הִיא כָּל-כֶּף מִתְעַקְשֶׁת בְּדַבָּר, סִימָן שְׂזַה רְצוֹן הַבוֹרָא יִתְבַּרְךָ
שְׂמוֹ.
- כה תקלט** . . . . . קמ
יְבָאֵר, שְׁלֵא יוּכַל לְקַבֵּל כְּרַגַּע בְּחוּרִים, כִּי בְדַעְתּוֹ לְעַבֵּר מְקוֹם, וַיִּוָּדָה
לְנִמְעָן אִם יוּכַל לְהַשִּׁיג לוֹ עוֹד סְפָרִים וְכוּ', וַיִּוָּרָה לְהַחֲדִיר בְּבֵית אֲוִירָה
שֶׁל שִׂמְחָה, וְשׁוּם דְּבָר לֹא יוּכַל לְשַׁבְּרוֹ.
- כה תקמ** . . . . . קמא
יְפַלִּיג בְּמַעֲלַת הַדְּפָסָה, אֲשֶׁר הַזְּכוּת הַזֹּאת לֹא תִסָּלֵא בְּפוֹ, וְאֲשֶׁרִי הַנּוֹתֵן
יָד וְעוֹר לְקַדֵּם אֶת הַעֲנִיָּן.

- כה תקמא** . . . . . קמג
 יִדְבַר מְעַנֵּן הַדְּבָקוֹת בְּחַי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׁנֵה עֶקֶר הַתְּשׁוּבָה.
- כה תקמב** . . . . . קמד
 יַעֲזֹר עַל שְׁלוֹם-בַּיִת וְכַבוֹד הַדָּדִי.
- כה תקמג** . . . . . קמה
 יְבָאָר מֵאֲמָרָם ז"ל: אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ — שְׂכִינָה בֵּינֵיהֶם.
- כה תקמד** . . . . . קמו
 יֵאָחַל וּיְבָרַךְ, שְׂיִזְכּוּ לְבִרְכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יָדֵיהֶם.
- כה תקמה** . . . . . קמו
 יִבְקֹשׁ מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְהִתְקַבֵּץ יַחְדָּו לְאַסְפַּת חֲרוּם, כִּי יֵשׁ לוֹ עֲנֻנִים
 נְחוּצִים לְאֲמָרָם, וְיִזְהִירוּם מִלִּילָף לַיָּם בַּיָּמִי בֵּין הַמְצָרִים וְכוּ'.
- כה תקמו** . . . . . קמז
 יִחְזַק מְאֹד לֹא לְהִשָּׁבֵר עַל אֵף כָּל הַצָּרוֹת וְהַסְּבָל, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב
 לְהוֹשִׁיעַ.
- כה תקמז** . . . . . קמח
 יְבָאָר, שְׁהַעֲקֹר לְהִתְחַזֵּק בְּאֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין אָנוּ יוֹדְעִים
 דְּרַכֵּי הַמְּקוֹם בְּרוּךְ הוּא, אֵף בְּנִדְאֵי הַכֹּל זֶה לְטוֹבָה, וְצַדִּיק וְיֵשֶׁר הוּא
 יִתְבָּרַךְ.
- כה תקמח** . . . . . קמט
 יַעֲזֹר עַל הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִבְקֹשׁ כָּל הַצָּרִים רַק מֵאֲתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי
 כֵּן רָאִינוּ אֲצֵל יִצְחָק וְרַבְקָה, שְׂבִקְשׁוּ יִשׁוּעָתָם מֵאֵת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׂמוּ
 וְנַעֲנוּ.
- כה תקמט** . . . . . קנ
 יוֹרֵה לַעֲשׂוֹת כָּל מִיָּנִי פְּעֻלוֹת בְּעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְלִבְרוּחַ מִן הָעֲצָבוֹת
 וְהַדְּבָאוֹן, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא רְפוּאָה בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחֵנִי.
- כה תקנ** . . . . . קנא
 יַעֲזֹר עַל שְׁלוֹם-בַּיִת, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מְכַנְּסִים אֶת הַשְּׂכִינָה בְּתוֹךְ הַבַּיִת.
- כה תקנא** . . . . . קנב
 יְבָאָר, אֲשֶׁר בְּזֶה הָעוֹלָם הָעֶקֶר לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים, עַל אֵף כָּל
 הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים, אֵין עֲצָה אַחֲרֵת אֲלָא הַתְּחַזְּקוֹת, וְזֶה מֵה שְׂאָנוּ
 מְקַבְּלִים מִרַבְּנוּ ז"ל.

תִּכּוֹן הָעֲנִינִים

15

כה תקנב . . . . . קנד

יִישַׁע לְנַמְצֵי לְדַאֵי לְזַמְדָּה בְּטַרְדֵּי הַיּוֹם וְלִרְחֹם עֲלֵינוּ עִמָּב חַסְדֵּי הַדּוֹר

כה תקנד . . . . . קנה

יִרְגִיעַ שְׁלֵא לְדַאֵג כָּלֵל, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

כה תקנה . . . . . קנו

יִוָּדָה לְנַמְצֵן עַל עֲזָרְתוֹ הַרְבֵּה, וַיַּעֲזְרוּ עַל שְׂמֻחָה.

כה תקנו . . . . . קנז

בְּקֶשׁ אֶת הַנִּמְצֵן לְשִׁלֹּחַ לוֹ עוֹד סְפָרֵי "אוֹצֵר הַקּוֹנְטְרַסִּים", שְׂיֻכְלוּ לְהַפִּיצֵם, כִּי אֲצִלוּ זֶה מִבְּקֶשׁ מְאֹד, וְזוֹ זְכוּת הַרְבִּים לְדוֹרוֹת.

כה תקנז . . . . . קנז

יַעֲזֹר לְדוֹן אֶת הַזֵּוּלַת לְכַף זְכוּת, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד מֵה שְׁעוֹבֵר, וְאֵי אֶפְשֵׁר לִידַע מִדוּעַ הֵיחָא נוֹהֵג כֵּן אוֹ אַחֲרָת.

כה תקנח . . . . . קנח

מִכְתָּב כָּלֵי לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יְבָאֵר דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל שְׂאוּמֵר: לֹא כָּל דְּבוּר נִקְרָא דְּבוּר, דְּבוּר שְׂאִינוּ נִשְׁמַע וְנִתְקַבֵּל אֵינוּ נִקְרָא דְּבוּר, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב: 'אֵין אִמֵּר וְאֵין דְּבָרִים בְּלֵי נִשְׁמַע קוֹלָם'. וּמִתִּי הַדְּבוּרִים מִתְקַבְּלִים? כְּשֶׁהֵם עִם דַּעַת, וְאֵיזוֹ דַּעַת? כְּשֶׁמְדַבְּרִים מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ הוּא זֶהוּ דְּבוּר שֶׁל דַּעַת וְכוּ'. וַיִּפְלֵג בְּמַעֲלַת הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וְהַתְּמִדַת הַתּוֹרָה בְּכָל חֻלְקֵיהָ, וּכְשֶׁאֲדָם לוֹמֵד מַעֲט מִכָּל לְמוֹד בְּכָל יוֹם, לְבִסוּף יִזְכֶּה לְסִיִּים אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה.

כה תקנט . . . . . קסו

יְבָאֵר, כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם מְקַנָּא מְאֹד בְּהַצְלַחַתְנוּ, וְכֵן מְנַסֶּה לְהַכְנִס מִבְּפָנִים, וְלִקְלָקֵל חֵס וְשְׁלוֹם, אֶף לֹא יַעֲלֶה בִּידוֹ.

כה תקס . . . . . קסו

יִוָּדָה לְנַמְצֵן עַל עֲזָרְתוֹ לְבְנֵית בֵּית-הַמִּדְרָשׁ.

תִּכְוֵן הַעֲנִינִים

- כה תקסא** . . . . . קסז
 יִשְׁבַּח הַנְּמַעְנִים שְׁעָשׂוּ מְלֹאכֶתָם גְּאֻמְנָה בַּשָּׁנָה שְׁעֵבְרָה, וַיֵּאֱחָל לָהֶם
 הַמֶּשֶׁךְ פְּוֹרָה.
- כה תקסב** . . . . . קסז
 יִצְטַעַר בְּצַעַר הַנְּמַעֵן, אִךְ יִבְקֶשׂוּ לְטַל זֹאת לְכַפֵּרַת עֲוֹנוֹת, וְאַחַר הִרְעַ
 יְבוֹא הַטּוֹב.
- כה תקסג** . . . . . קסח
 יִבְקֶשׂ לְכַתֵּב לוֹ דו"ח מֵהָאֲסֵפָה שֶׁהִיְתָה, וְכֵן אִם הִתְקַדְּמוּ בַּהֲכַנַּת
 הַתְּשׁוּבָה לְבֵית-הַסֵּפֶר.
- כה תקסד** . . . . . קסח
 יִתְנַצֵּל לְאִשָּׁה, שֶׁלֹּא הִתְכַּוֵּן בְּדַרְשָׁתוֹ לְבַעֲלָהּ כָּלֵל וּכְלָל, וְאִם הֵם חוֹשְׁבִים
 אַחֲרַי, זֶה בְּעֵינֵיהֶם.
- כה תקסה** . . . . . קסט
 יִתְנַהֵ צַעֲרוֹ וְלִחְצוֹ שְׁעוֹבֵר עָלָיו בְּעֵתֵים הֵלְלוּ, אִךְ עֲקַר שְׂמֵחָתוֹ, שֶׁהִנְהוּ
 רוֹאִים בְּכָל פַּעַם גַּם חֲדָשׁ, שֶׁכָּבֵר הַכִּינּוֹ אֶת הַמִּשְׁטָחִים בְּעֵבוֹר הַגֵּן
 וְהַפְּעוּטוֹן וְהַבֵּית-הַסֵּפֶר וְכוּ'.
- כה תקסו** . . . . . קע
 יוֹדָה לְנִמְעָנֵת עַל עֲזָרָתָהּ בְּבִנְיַת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וַיִּבְרַכָּה וַיֵּאֱחָל לָהּ כָּל
 טוֹב.
- כה תקסז** . . . . . קע
 יוֹרָה לְהַחֲדִיר בְּיַלְדִים אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּלִי שׁוּם
 חֻקְמוֹת.
- כה תקסח** . . . . . קעא
 יִבְרַךְ הַנְּמַעְנִים שִׁיזְכוּ לְהִיּוֹת אֲצֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל וְלַפְעַל שָׁם יִשׁוּעוֹת,
 וְלַהֲפָקֵד בְּזֶרַע שֶׁל קִימָא.
- כה תקסט** . . . . . קעא
 יִחַזַּק יְדֵי הַנְּמַעֵן עַל הַצְּלַחַת הַכּוֹלְלִים שְׂבִיחַסוֹתוֹ, וַיַּעֲזְרוּ לְשִׂמְחָה עַל כֵּן
 בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, שְׂזוּכָה וּמְזוּכָה אֶת הַרְבֵּים בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.
- כה תקע** . . . . . קעג
 יְבָאָר, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְסַר אֶת הַבְּחִירָה בְּיַד הָאָדָם לְטוֹב אוֹ לְהַפֵּךְ, וְאִם

יש לו שְׂכָל בּוֹחֵר בְּטוֹב, שֶׁהוּא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל יְמֵי חַיָּיו וְלֵהֲפָדָה — לֵהֲפָדָה

יְדַבֵּר מֵאִיזָה מִכְתָּב שֶׁהַכִּיָּן לְפָלוֹנִית, וַיִּבְקֶשׁ לְדוֹנוֹ לְכַף זְכוּת עַל הָאֲחִיר, עַקֵּב כָּל טְרִדוֹתָיו בְּעֶסֶק הַרְבִּים.

כה תקעג . . . . . קעח

יִתֵּן כַּמָּה הוֹרְאוֹת בְּהַמְשָׁךְ הַדְּפֶסֶת הַמְחֻזָּר, וַיִּקְנֶה, שְׂשׂוּם דְּבַר מַחֲדוּשֵׁיו לֹא יִלָּךְ לְאֲבוֹד.

כה תקעד . . . . . קעח

יִיעֵץ בְּעִנְיָן מוֹעֵד הַבְּרִית לְתִינוּק, עַקֵּב צְהִבַת שְׁלָקָה בָּהּ.

כה תקעה . . . . . קעט

יִתְנָה צְעָרוֹ מֵהַסֵּמ"ך-מ"ם הַרְשָׁע, וַיִּקְנֶה שְׁבוּא יָבוּא סוּפוֹ בְּקָרוֹב.

כה תקעו . . . . . קפ

מִכְתָּב כָּלְלִי לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יִבְקָשׂוּם לְשִׁמּוֹר עַל הַיְלָדִים בַּחֲפֶז הַגָּדוֹל, וְלִהְשִׁיגֵיחַ הַיְכָן מִסְתוֹכְבִּים, וּבְפֶרֶט הַבְּנוֹת, כִּי כָּל כְּבוֹדָה בַּת מְלָךְ פְּנִימָה וְכוּ', וְהַבְּנוֹת צְרִיכוֹת שְׁמִירָה יְתֵרָה, וְלִכֵּן יֵשׁ לְדַאֵג בְּעֵבֹר חֲנוּכָן הַטְּהוֹר, וְלִשְׁמָרָן כְּכַבֵּת עֵין.

כה תקעז . . . . . קפא

יִוָּדֵה לְנִמְעָן שְׁמִקְרַב אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וּמְחַזְקֵם בְּעֵבֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

כה תקעח . . . . . קפג

יִיעֵץ בְּכַמָּה עֲנִינִים טְכְנִיִּים, שֵׁשׁ בְּכַחַם לְעֹזֵר לְבִנְיָהּ.

כה תקעט . . . . . קפד

יִבְקֶשׁ שְׂאֵף אֶחָד לֹא יִתְרַאֵן עִם עַתוֹנָאִים, וְכֵן שְׁלֹא יֵאמְרוּ בְּשִׁמוֹ דְּבָרִים שְׁלֹא אֶמְרָם.

כה תקפ . . . . . קפה

יִתְנָה צְעָרוֹ מֵהַסֵּמ"ך-מ"ם הַרְשָׁע, וַיִּבְקָשׁוּ יִתְבָּרַךְ, שֵׁיאֲמַר לְצַרּוֹתָיו דִּי.

תִּכְן הַעֲנִינִים

- כה תקפא** . . . . . קפה
 יְעוֹרֵר עַל הַתְּמִדַּת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר זֶה נִשְׁאָר מֵהָאָדָם לְנִצְח
 נִצְחִים.
- כה תקפב** . . . . . קפו
 יְבַאֵר, שְׁכַל הַצְּרוּת שְׁעוֹבֵרוֹת עַל הָאָדָם הֵן לְטוֹבָתוֹ, וְלִכְפָּרַת עֲוֹנוֹת,
 וְדִיקָא כְּשֶׁהִגִּיעוּ מִים עַד נֶפֶשׁ, אִזּ זוֹכִים לְרֵאוֹת אִוֵּר וְזִיו וְחַיִּית וְדִבְקוֹת
 הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ.
- כה תקפג** . . . . . קפז
 יוֹרָה עַל שְׁלוֹם־בֵּית וְכִבוֹד הַבַּעַל, וְיֵאחַל הַרְחֵקָה בְּפִרְנֶסָה וְנַחַת מִכָּל
 הַיְלָדִים, הַעֲקָר לְהַתְּאָזֵר בְּמִדַּת הַסִּבְלָנוֹת.
- כה תקפד** . . . . . קפז
 יִתֵּן הוֹרָאוֹת לְמַדְפִּיסִים בְּעִנְיַן הַכְּנַת הַמַּחְזוֹר לְדַפּוּס וְכוּ' וְכוּ'.
- כה תקפה** . . . . . קפח
 יַחֲזֹק הַנְּמָעָן עַל כָּל הַיְסוּרִים שְׁעוֹבָרִים עָלָיו, שְׁבוּדָאֵי אַחַר הַרְעָ יְבוֹא
 הַטּוֹב, וְיִזְרְהוּ לִילָף לְשַׁעַר הַשָּׁמַיִם, וְלִשְׁפֹּף שִׁיחוֹ לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, וְכוּדָאֵי
 יִרְאֶה יְשׁוּעוֹת.
- כה תקפו** . . . . . קצ
 בִּקְשׁ אֲשֶׁה לְשׁוֹב לְבַעֲלָה וְלְדוֹנוֹ לְכַף זְכוּת, וְלִמְחַל לוֹ עַל הַכֹּל.
- כה תקפז** . . . . . קצא
 יִשְׁבַּח מְאֹד הוֹצֵאת הַסֵּפֶר "חֲסִדֵי אָבוֹת", וְיִבְרַךְ הַנְּמָעָן שִׁיזְכֶּה לְהַדְפִּיס
 עוֹד מְלִיוֹנֵי סְפָרִים, וְיִשׁוּבוּ כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.
- כה תקפח** . . . . . קצב
 יְבַאֵר רְצוֹנוֹ לְסַיֵּם אֶת בְּנֵי־בֵית־הַמְּדֻרָשׁ, וְעַל אֵף שֶׁהִגִּיעוּ גוֹנְבוֹ בְּכָל
 פַּעַם, אֵף רוֹאִים נְסִים נְגִלִים כָּל הַזְּמַן, וְהַעֲקָר כָּבֵר לְזְכוּת לְסַיֵּם אֶת
 הַבְּנֵיָה, וְלַהֲתַפְטֵר מִכָּל מִינֵי נוֹכְלִים וּפּוֹחֲזִים.
- כה תקפט** . . . . . קצג
 יְבַאֵר, אֲשֶׁר הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אוֹהֵב חֲסִיד מְטַגֵּן, הֵינּוּ שְׂאֵף שְׁעוֹבֵר
 עָלָיו מֵה שְׁעוֹבֵר, הוּא בּוֹרַח רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמִתְחַבֵּא בְּצֵל כְּנָפָיו.
- כה תקצ** . . . . . קצה
 יַחֲזֹק אֲבָרָף צַעִיר, וְיְבַאֵרוֹ, שְׁבִשְׁנָה רֵאוֹנוּהָ צָרִיכִים הַתְּחַזְּקוֹת יוֹצֵאת מִן

הַכָּלֵל, וְלִידַע אֵיךְ לְהִתְנַהֵג עִם הָאִשָּׁה וְעִם הַזָּרִיָּה וְלִכְבֹּדֶם מְאֹד מְאֹד,
וְרַחֵם גְּדוֹל הַדְּיוּר לְמִזְבֵּחַ

יְבָאָר, שְׁחַיֵּי הָאָדָם מְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים, וְעַקֵּר הַצְּלַחַת הָאָדָם שְׁלֹא
לְהַשְׁבֵּר כָּלֵל וְלְהַחְזִיק מִמְעַד.

כה תקצג . . . . . קצט

יְבָאָר, אֲשֶׁר כָּל זְמַן שְׂאִין בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ קָיָם, לֹא יִהְיֶה שְׁלוֹם, וְלֹא תִהְיֶה
מְנוּחָה, וּבַפֶּרֶט שְׁסוֹבְלִים מִהַעֲרֹכ־רַב גַּם בְּרוּחַנִיּוֹת, אוֹי לָנוּ וְאוֹי
לְנַפְשָׁנוּ.

כה תקצד . . . . . ר

יַעֲזֹר לְחֹזֵק אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְלִדְבַר עֲמָהֶם בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

כה תקצה . . . . . רא

יֵאָחַל לִידָה קְלָה, וַיַּעֲזֹר שְׁלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִכָּל הַכְּבוּדִים בְּעִנְיַן סִנְדֵּק
וּמִוֵּהַל וְכוּ', רַק לְבַקְּשׁוּ יִתְבָּרַךְ שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר בְּשָׁלוֹם.

כה תקצו . . . . . רב

יְבָאָר, שְׁעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה הַיָּא כְּשֶׁאָדָם עוֹבֵר בְּאֵלוֹ הַמְּקוֹמוֹת מִמַּשׁ שֶׁהִיָּה
מִקְדָּם הַתְּשׁוּבָה, וְעַכְשָׁיו פּוֹנֶה עֲרֵף מֵהֶם.

כה תקצז . . . . . רד

יֵאָחַל לְזוּג, בְּזִכּוֹת שֶׁיַּעֲזְרוּ לוֹ לְבָנוֹת אֶת בֵּית־הַמִּדְרָשׁ הַגְּדוֹל, יַעֲזֹר לָהֶם
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְבָנוֹת בֵּית מִשְׁלַע צְצָמָם.

כה תקצח . . . . . רד

יְבָאָר, אֲשֶׁר עַקֵּר הַהַצְּלַחָה לְאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, כְּשֶׁזּוֹכֶה לְהַחְזִיק מִמְעַד,
עַל אֵף כָּל הַנִּסְיוֹנוֹת, וּמִתְחַזֵּק בְּמִדַּת הַשְּׂמִיחָה אֲשֶׁר הִיא רְפוּאָה לְכָל.

כה תקצט . . . . . רה

יְבַקֵּשׁ לְדַאֵג לְשָׁלוֹם בְּקִרְבֵּי אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְלֹא לְפַגֵּעַ בְּאֵף אֶחָד, וְכֵן
לְחֹזֵק אַבְרָהָם שֶׁיִּכְבֵּד אֶת חַמִּיו וְחַמּוֹתָיו.

כה תר . . . . . רו

יִתֵּן כַּמָּה הַנְּחִיּוֹת וְהַנְּהִיּוֹת אוֹדוֹת הַדְּפִסַּת הַמַּחְזוֹר.

- כה תרא** . . . . . רז
 ?פְּלִיג בַּמַּעֲלֹת הַשּׁוֹ"ת "אֲבָנֵי חֶפֶץ" וְכוּ'.
- כה תרב** . . . . . רח
 ?אֲחַל בְּרַפֵּת "מִזֵּל טוֹב" עַל הַלְדֹת הַבֶּן, וְיַעֲזֹר לְנַצֵּל הַזְּמַן הַיָּקָר לְלַמּוּד
 הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.
- כה תרג** . . . . . רט
 מִכְּתָב כָּלְלִי לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל, בּוֹ יוֹדָה לָהֶם עַל עֲזָרָתָם
 בְּבִנְיַת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, אֲשֶׁר הַבְּנֵי הַזֶּה יִהְיֶה כְּלוּל מִתּוֹרָה וְעִבּוּדָה
 וְגַמְלִיּוֹת חֲסָדִים, שֶׁהֵם הַשְּׁלֵשָׁה עֲמוּדִים שֶׁהַעוֹלָם עוֹמֵד עֲלֵיהֶם, וַיְבָרְכֶם
 בְּכָל מְלֵי דְמִיטָב.
- כה תרד** . . . . . רי
 ?חֲזַק הַנִּמְצֵן לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עַל שְׂזוּכָה לְחַתֵּן אֶת יְלָדָיו סְמוּךְ לְפָרְקָם,
 וְיוֹדָה לְפָנָיו ?תְּבַרֵךְ עַל הַחֲסֵד חַנּוּם הַזֶּה.
- כה תרה** . . . . . רי
 ?שְׁלַח הַמְּשִׁיךְ הַפְּרוּשׁ עַל הַמַּחְזוֹר, וַיִּבְקֶשׁ לְהַזְדַּרְזוֹ בָּזֶה.
- כה תרו** . . . . . ריא
 ?קְנֶה שְׂתַקְתְּקוּ אֶת הַשְּׁעוֹר שְׁמֶסֶר, וַיִּבְקֶשׁ לַעֲשׂוֹת מִזֶּה קוּנְטָרִס וְכוּ', וְכֵן
 יוֹרָה לְהַמְשִׁיךְ עִם הַכֶּנֶת הַמַּחְזוֹר לְדַפּוּס.
- כה תרז** . . . . . רבי
 ?בָּאֵר, אֲשֶׁר כָּשֶׁם שְׁאֲסוֹר לְשֵׁנָא אַחֲרֵים, כְּמוֹ-כֵן אֲסוֹר לְשֵׁנָא אֶת עֲצָמוֹ,
 אֲלֹא לְדוּנּוֹ לְכַף זְכוּת.
- כה תרח** . . . . . רבי
 ?אֲחַל בְּרַפֵּת "מִזֵּל טוֹב" לְהַלְדֹת הַנֶּכֶד, וַיְבַהִיר, כִּי חַיִּים מְלֵאִים
 נְסִינּוֹת, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד, וְשׁוּם דְּבָר אֵינּוּ שׁוֹבֵר אוֹתוֹ.
- כה תרט** . . . . . ריג
 ?עֲזֹר לְהַתְחַזֵּק יַחַד, וְלַעֲזוֹר זֶה לְזֶה, וְכֵךְ יִצְלִיחוּ בֵּין בְּגִשְׁמֵי וּבֵין בְּרוּחֵינֵי.
- כה תרי** . . . . . ריד
 ?רְגִיל לְהוֹדוֹת לְפָנָיו ?תְּבַרֵךְ עַל הַחֲסָדִים וְהַרְחָמִים גְּמוּרִים שֶׁעָשָׂה
 וְעוֹשֶׂה עִמָּנוּ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְלִבְקֶשׁ מִמָּנוּ ?תְּבַרֵךְ לְהַבָּא.
- כה תריא** . . . . . ריד
 ?בְּקֶשׁ אֲשֶׁה לְדוּן אֶת בְּעֵלָה לְכַף זְכוּת, וְלֹא לְמַצָּא בּוֹ חֲסְרוֹנוֹת, וְלְהוֹדוֹת

לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ עַל שְׂשׁוּנֵי בְּנֵיהֶם הַתַּחַתְּנוּ, וּבִוְדָאֵי תַזְכָּה גַם אֶת הַשְּׁלִישִׁי
לַחֲמוֹ בַּחֲרוּב.

יִשְׂבַּח הַנִּמְעָן עַל שְׂמִחָתוֹ וּמְעוֹדָד אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּמְחַדֵּיר בָּהֶם אֲוִירָה
שֶׁל תּוֹרָה וַיִּרְאֵת שָׁמַיִם, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, וַיַּעֲוֹרְרוּ לְהַתְּבוֹדֵד לְפָנָיו
יִתְבַּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי תַפְלָה יְכוּלִים לְהַפְּךָ מִדַּת הַדִּין לְרַחֲמִים.

כה תריד . . . . . ריז

יְנַחֶה בְּחֹרֶץ צָעִיר לְקִרְאֵת יְמֵי הַבְּחָרוּת, שְׂשׁוּנֵי שְׁנֵי זִוְגוֹת תַּפְלִין —
רִשׁ"י וְרַבְּנוּ תָם, וְשִׁישְׁמֹר מְאֹד שְׁלֵא לְדַבֵּר עִם תַּפְלִין וְכוּ', וַיִּקְפִּיד עַל
טְבִילַת מְקוּוֹה קָדָם הַנְּחַת הַתַּפְלִין.

כה תרטו . . . . . ריח

יִוְדָה לְנִמְעָן עַל עֲזָרְתוֹ, וַיְבַאֲרוּ, אֲשֶׁר כָּף הוֹלֵךְ דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל, שְׁרוּאִים
רַק אֶת הַפְּסִיעָה הַרְאִשׁוֹנָה, וַיַּחֲזִקוּ וַיַּעֲוֹרְרוּ לְחִזֹּק אֶת אִשְׁתּוֹ וּלְשִׁמְחָה,
וּבִוְדָאֵי אַחַר הָרַע יָבוֹא הַטּוֹב.

כה תרטז . . . . . ריט

יְפַלֵּיג בְּמַעַלְת זְכוּת הַהַדְּפָסָה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי הַסְּפָרִים מְחַיִּים
נְפִשׁוֹת מִמֶּשׁ, וְהַכֹּל נִזְקָף לְזְכוּת הַמְּדַפְּסִים.

כח תריז . . . . . רכ

יְבַאֵר, אֲשֶׁר זֶה עָקֵר שְׂבָחוֹ שֶׁל בֵּר יִשְׂרָאֵל, אֲפִי שְׂעוּבֵר עֲלָיו מֵה שְׂעוּבֵר,
עִם כָּל זֹאת הוּא מְחִזֵּק מְעַמֵּד.

כח תריח . . . . . רכ

יְמַסֵּר דְּרִישַׁת שְׁלוֹם מֵהַבֵּן שֶׁהִשְׁתַּפֵּר מְאֹד, וַיִּבְקֶשׁ לְשַׁלַּח שְׁלִשִׁים "חֲסִדֵּי
אַבוֹת" לְאִיזוֹ רַבְּנֵיית, כִּי רְצוּנָה לְלַמֵּד בְּזֶה עִם הַשְּׁעוּר שְׁלָה.

כח תריט . . . . . רכא

יְקַפִּיד מְאֹד עַל זִוּג, שֶׁהָאִשָּׁה יִלְדָה בְּבֵית, וְלֹא בְּבֵית-חֹלִים, וַיְבַאֵר גְּדֵל
הַסְּפָנָה בְּזֶה, וַיִּבְקֶשׁ לְנִסְעַ תַּכְּף לְבֵית-חֹלִים לְהַתְּיַעֵץ עִם מְמַחֶה וּלְבַדֵּק
שָׁם שֶׁהַכֹּל כְּשׁוּרָה.

כה תרכ . . . . . **רכב**

יִבְהִיר לְמוֹהֵל, שְׁלֵא יְמוּל אֶת הַתִּינוּק שְׁנוּלָד בְּבֵית, עַד שְׂרֹפָא מִמָּחָה
יִבְדֵּק אֶת הַיָּלָד, וַיִּזְהֵר שׁוּב וְשׁוּב, שְׁבִשׁוּם פָּנִים וְאָפֶן לֹא לַעֲשׂוֹת לְדָה
טְבָעִית בְּבֵית, כִּי זֶה מְסַכָּן, וּמִמֶּשׁ פְּקִיחַ נִפְּשׁ.

כה תרכא . . . . . **רכג**

יִבְאָר, שְׂאָם לְיָלָד יֵשׁ כְּסוּפִים וּרְצוּנוֹת לְהַכְנִס לְאִיזוֹ יְשִׁיבָה, וְזוֹ יְשִׁיבָה
טוֹבָה וְכוּ', שְׂיִלְמַד בְּמָקוֹם שְׁלֵבוֹ חֲפִיץ.

כה תרכב . . . . . **רכד**

יִבְאָר, אֲשֶׁר כָּל חַיֵּי הָאָדָם מְלֵאִים נְסִיווֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאֲשֶׁרֵי מִי
שְׂמַחֲזִיק מִמַּעַמְד, וְכָל זְמַן שֶׁהוּא חַי, עָלָיו תְּמִיד לְבַקֵּשׁ וּלְהַתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ
יְתַבְרַךְ שְׂיִרְחַם עָלָיו, וַיִּרְחִיב לוֹ.

כה תרכג . . . . . **רכה**

יִבְהִיר, כִּי אִם רוֹצִים לְהַצְלִיחַ בְּזֶה הָעוֹלָם, צְרִיכִים לְהִתְאַזֵּר בְּמַדַּת
הַסְּבָלָנוֹת, וְלִשְׁמַח עֲצָמוֹ עִם הַנְּקֻדוֹת הַטּוֹבוֹת שֵׁישׁ בּוֹ.

כה תרכד . . . . . **רכו**

יִוְרָה לְנִמְעָנֵת שְׁלֵא לַעֲשׂוֹת הוֹלְדָה טְבָעִית בְּבֵית בְּשׁוּם פָּנִים וְאָפֶן וְכוּ'
וְכוּ'.

כה תרכה . . . . . **רכז**

יְנַחֵה אֶת הַנִּמְעָן בְּעִנְיַן אֵיזָה שְׂדוּדָה.

כה תרכו . . . . . **רכז**

יִחְזַק מְאֹד לְבָרַח רַק אֵלָיו יְתַבְרַךְ מִכָּל הַצָּרוֹת וְהַחֻבוֹת, כִּי רַק הוּא
יְתַבְרַךְ יָכוֹל לַעֲזֹר, וְלֹא שׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעֵוֹלָם.

כה תרכז . . . . . **רכח**

מִכְּתָב כְּלָלִי לְאֲנָשֵׁי שְׁלוּמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יִחְזַקְם מְאֹד בְּעִנְיַן תְּכַלִּיתָנוּ
הַנְּצַחִית בְּזֶה הָעוֹלָם, וּבָא רַבְּנוּ ז"ל לְעוֹרְרָנוּ מִהַשְּׁנָה, וּלְהַזְכִּירָנוּ בְּעִלְמָא
דְּאֲתֵי, שֵׁישׁ אֱלֹקִים חַיִּים וּמְלֵךְ עוֹלָם, וְהַכֵּל זֶה אֱלֹקוֹת וְאֱלֹקוֹת זֶה הַכֵּל,
וְלָכֵן זֹהוּי שְׂמָחָה גְדוֹלָה מְאֹד, שְׂזוֹכִים לְהִתְקַרֵּב לְרַבְּנוּ ז"ל, כִּי מָה הֵינּוּ
עוֹשִׂים בְּלַעֲדֵיו?!

כה תרכח . . . . . **רלא**

יִבְאָר, אֲשֶׁר כָּל זְמַן שֶׁאָדָם חַי, מַצְוָה עָלָיו לְפָרְסֵם וּלְגַלוֹת אֶת הָאֲמוּנָה

הַקְדוּשָׁה בְּעוֹלָם, וְזֶה הָיָה רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנּוּ ז"ל, לְמוֹד אַמוּנָה, עֲמַק עֲמַק

מִי יוֹדֵי

יִבְהִיר, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַתְּחַזְּקוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם כְּפִי הַצְּרוֹת
וְהִיסוּרִים שְׁעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד.

כה תרלא . . . . . רמג

יִחַזַּק עַל שְׂמֻחָה, אֲשֶׁר הִיא הִיסוּד וְהַעֲקוֹר בְּעִבּוּדַת בֵּר יִשְׂרָאֵל.

כה תרלב . . . . . רמד

יְבָאָר, כִּי כַּאֲשֶׁר אָדָם בָּא בְּלֵב אֱמֶת אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וּמִכַּטֵּל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי
מִכָּל וְכָל, עַל-יְדֵי-זֶה נִמְתְּקִים מִמֶּנּוּ כָּל הַדֵּינִים.

כה תרלג . . . . . רמו

יְדַבֵּר מֵעַנְיָן הַהַתְּחַזְּקוֹת שְׁצָרִיכִים לָהּ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאֲסוּר לְאָדָם לִפְל
בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל, אֲלֵא לְהַסְתַּתֵּר בְּסִתְרָא צֵל כְּנַפְיוֹ יִתְבַּרֵּךְ.

כה תרלד . . . . . רמז

יְעוֹרֵר לְשִׂמְחָה עַל נֵעָם חֻלְקָנוּ, שְׁזָכִינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנּוּ ז"ל, כִּי מָה
הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלַעֲדָיו.

כה תרלה . . . . . רמח

יְבָאָר, שְׁאָדָם צָרִיף לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֶל הָאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, עַד
שֶׁלֹּא יִרְצֶה מְאוּם, רַק אֱמֶתַת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְאִזּוֹ יִהְיֶה נִכְלָל בְּאוֹר אֵין
סוּף, וְיִרְגִּישׁ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת יְדִידוֹת חֵיוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ.

כה תרלו . . . . . רמט

יִחַזַּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֵוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוּנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּכְבֹּר אָמֵר
רַבְּנּוּ ז"ל: יֵשׁ עֲנָנִין שִׁיתְהַפֵּף הַכֹּל לְטוֹבָה.

כה תרלז . . . . . רמט

יִרְגִיעַ אוֹדוֹת הַחֲתָן שֶׁהִתְעַלֵּף, שְׁבִנְדָאֵי זֶה מִחֲמַת הַחַם.

כה תרלח . . . . . רנ

יִתֵּן כְּמָה הוֹרְאוֹת בְּנוֹגַע לְהַדְפָּסַת הַמַּחְזוֹר, וְיִפְלִיג בְּמַעַלַת הַדְפָּסָה.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

- כה תרלט** . . . . . רנא
 יִזְהִיר מְאֹד לְשֹׁמֵר עַל הַבְּרִיאוֹת שְׁלוֹ וְשֶׁל יְלָדָיו, וַיִּיַעַץ אֹדוֹת הַשֵּׁם לְבֶן,
 וַיֹּרְהָ לְהִתְמִיד בְּכָל יוֹם בְּלִמּוּד חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַפְּרָגוֹם, וְכֵן שָׁלַח
 עָרוֹף.
- כה תרמ** . . . . . רנג
 יְדַבֵּר אֹדוֹת הַבֶּן הַחֲתָן שְׁעוֹמֵד לְהִתְחַתֵּן, וַיֵּאחָל גַּם שֶׁבְּקָרוֹב יִחַתְּנוּ אֶת
 הַבֵּת.
- כה תרמא** . . . . . רנד
 יַעֲזוֹר עַל שְׂמִחָה וְהִתְמַדָּה בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.
- כה תרמב** . . . . . רנה
 יִבְקֹשׁ לְאִשָּׁה לְחָדֵל עִם חֲשֻׁדוֹתֶיהָ בְּבַעֲלָהּ, וְלְדוֹנֵה לְכַף זְכוּת, וְלְדָאֵג
 לְכַבוֹד הַנְּדִי בִינֵיהֶם.
- כה תרמג** . . . . . רנה
 יוֹרְהָ לְזוּג צָעִיר לְהַקְפִּיד עַל שְׁלוֹם-בֵּית, וְלִלְמַד אֶת הַלְכוֹת טְהָרַת
 הַמְּשֻׁפָּחָה.
- כה תרמד** . . . . . רנו
 יַעֲזוֹר לְהוֹדוֹת לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ עַל שִׁזְכָּנוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר זֶה
 לָנוּ חֶסֶד חַנּוּם מֵאֵתוֹ יִתְבָּרַךְ.
- כה תרמה** . . . . . רנז
 יוֹרְהָ לְנַמְעֵנֵת לְהוֹדוֹת לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ עַל שִׁזְכָּנוּ לְחַתֵּן אֶת הַבֶּן, וַיֵּאחָל
 שֶׁבְּבֹא הַזְּמַן גַּם הַבֵּת תִּתְאַרֵס וְכו', רַק לֹא לְדַחֵק אֶת הַשְּׂעָה.
- כה תרמו** . . . . . רנח
 יוֹרְהָ לְהַכְרִיז, שִׁישְׁנָם גְּבָאִים הַמְּמַנִּים עַל כָּל דְּבָר, וְאִף גּוֹרֵם מִבְּחוּץ
 אֵינּוּ יָכוֹל לְבַלְבֵּל אֶת הָעֲנִינִים.
- כה תרמז** . . . . . רנט
 יוֹרְהָ שְׁלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִדְּבָרֵי הַרוֹפְאִים, אֲלֵא לְשִׁים מִבְּטַחְנוּ בְּהֵשֵׁם
 יִתְבָּרַךְ.
- כה תרמח** . . . . . רס
 יִבְאֵר כְּפָה עֲנִינִים טְכְנִיִּים, וַיִּבְהִיר כִּי עֲלִינוּ לְהִתְמוֹדֵד בַּחַיִּים, אִף
 שֶׁנִּרְאָה עוֹלָם הַפּוֹף, אִף הָעֵקֶר מִי שֶׁצּוֹחֵק אַחֲרוֹן.

כה תרמט . . . . . רסא

כה תרנא . . . . . רסב

יעורר על שמחה ולחזק את אחרים, וכדברי הפסוק: אֲשֶׁרִי מִשְׁפִּיל אֶל דָּל — אֲשֶׁרִי אָדָם הַמְכַנִּים שְׂכָל בְּמִי שְׂאִין לוֹ, וְזוֹ הַמְצִיחַ הַכִּי גְדוּלָה בְּמִצּוֹת צְדָקָה.

כה תרנב . . . . . רסג

תִּנְהַה גְּדֹל רְעַת הַדּוֹר, שֶׁהַעֲרֹב־רַב הַכְּנִיסוּ קְלַפֵּת מִצַּח הַנְּחֹשׁ, שֶׁהִיא כְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת וְנֹאוֹף, וְהַעֲקֵר לְהַלְחֵם כְּנֶגֶד הַקְּלַפָּה הַזֹּה, אֵף שֶׁזוֹ עֲבוּדָה קָשָׁה, אֵף זֶה הַגְּלוּת הַמְּרָה מְכַל הַגְּלִיּוֹת.

כה תרנג . . . . . רסז

קְנוֹה לִישׁוּעַת הַשֵּׁם כְּהַרְף עֵינַי, בְּנִפְלִית הַסֵּמ"ף-מ"ם וְגִנְדָא דְלִיָּה.

כה תרנד . . . . . רסז

יִחַזַק לְהַשְׁלִיף עַל הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ יְהוָה, וְלֹא עַל בָּשָׂר וְדָם.

כה תרנה . . . . . רסח

קְנוֹה לְנִפְלִית הַטְּמָאָה וְלְהַתְרוֹמְמוֹת הַקְּדוּשָׁה.

כה תרנו . . . . . רסח

יִיעֵץ בְּאִיזָה עֲנִינַי טְכֵנִי, וְיִשְׁלַח עוֹד חֹמֶר לְהוֹצֵאת הַמַּחְזוֹר.

כה תרנז . . . . . רסט

יְבָאָר הָעֲנִינַי, שֶׁהֵרֵב מִפְּחַד שְׂלֵא יִלְמַד לְפָנַי תְּלָמִיד שְׂאִינוּ הַגּוֹיִן.

כה תרנח . . . . . ער

יעורר להפיץ את הקוֹנְטְרָסִים הַיְקָרִים, וּיְבָאָר לְנִמְעָן, שֶׁבְּעִיר שְׁנִמְצָא שָׁם, יְכוּלִים לְהַצְלִיחַ מְאֹד.

כה תרנט . . . . . רעא

יְבַקֵּשׁ לְשַׁלַּח לוֹ עוֹד סְפָרִים בְּעֲנִינַי תְּקוּיִן הַבְּרִית, אֲשֶׁר זֶה פְּקוּיִם נִפְשׁ מִמֶּשׁ.

- כה תרס** . . . . . **ערב**
 יִקְוֶה לְגֹאֲלָהּ הַשְּׁלֵמָה, שְׁפִלֵל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל יִמְשִׁיכוּ עַל עֲצָמָם אֹר וְזִיו
 וְדַבְּקוֹת הַבּוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ שְׁמוֹ.
- כה תרסא** . . . . . **ערב**
 יֵאָחַל הַרְבֵּה נַחַת מֵהֵבֵן שְׁנוּלָד, וְיִזְרֶה עַל שְׁלוֹם וְאַהֲבָה וְהִכָּנָה הַדְּדִית.
- כה תרסב** . . . . . **רעג**
 יִזְרֶה לְהַדְּבִיק עֲצָמוֹ בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְלִידַע אֲשֶׁר הוּא יִתְבַּרֵּךְ מִחַיָּה
 וּמִחַיָּה וּמְקָיִם אֶת כָּל הַפְּרִיאָה כְּלָה.
- כה תרסג** . . . . . **ערה**
 יֵאָחַל לְנִמְעָנַת הַרְבֵּה טוֹב, וְסוֹף כָּל סוֹף אַחַר הַרַע יָבֹוא הַטּוֹב, וְתִזְכֶּה
 לְנִסִּים נְגִלִים מֵאִתּוֹ יִתְבַּרֵּךְ.
- כה תרסד** . . . . . **ערה**
 יִזְכִּיחַ הַנְּמַעְנִים, שְׁמַמֵּשׁ לְקִרְאֵת הַיְשׁוּעָה הַנִּכְסְפָת, הֵם נִסּוּגִים אַחֲזֹר
 וּבִזְרָחִים, וְחָבֵל מֵאֵד.
- כה תרסה** . . . . . **רעח**
 יָבִיא אֶת דְּבָרֵי הַזִּהָר הַקְּדוֹשׁ, בּוֹ מְשַׁבַּח אָדָם הַזּוֹכֶה לְעֹזֵב אֶת מַעֲשָׂיו
 הַרְעִים, וּמְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ שְׁמֵעֲתָהּ הוּא שָׁב אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וּמְמַלִּיךְ אוֹתוֹ
 יִתְבַּרֵּךְ עַל עֲצָמוֹ וְעַל כָּל הָעוֹלָם, הוּא זּוֹכֶה לְהַגִּיעַ אֶל מְדַרְגּוֹת עֲלִיוֹנוֹת
 מֵאֵד.
- כה תרסו** . . . . . **רעט**
 יָבֵאֵר לְנִמְעָן, אֲשֶׁר יִבְנֵאל תְּהִיָּה לְבִסוּף עִיר גְּדוֹלָה, וְאֵף שְׁעֲכָשׁוּ זֶה
 נִרְאָה כְּחֵלוֹם, עִם כָּל זֹאת יִתְגַּשֵּׁם הַחֵלוֹם.
- כה תרסז** . . . . . **רפא**
 יִתֵּן בְּרַכְתּוֹ לְגֵמֵר שְׂדוּף, וְיֵאָחַל וְיִכְרֹךְ.
- כה תרסח** . . . . . **רפא**
 יִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַדְּפָסָה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה הַיְמָנָה.
- כה תרסט** . . . . . **רפב**
 יְדַבֵּר אוֹדוֹת הַדְּפָסַת "אֲשֶׁר בְּנַחַל" וְכֵן הַמַּחְזוֹר.
- כה תרע** . . . . . **רפב**
 יִבְקֹשׁ לְנִקּוֹת אֶת דִּירָתוֹ, הִיּוֹת שְׁמַגִּיעַ לְאַרְץ, וְיַחֲזֹק שְׁלֵא לְהַשְׁבִּיר מִשׁוּם
 דְּבַר.

כה תרעא . . . . . רפג

יִיחַד מִיַּד וְיִשְׁלַח לְקַבֵּל רַחֲמֵי הַדְּיוֹת עָלָיו לְהַחֲזִיר וּלְהַחֲזִיר מִיַּד

יִתְנֶה צַעֲרוֹ, שֶׁהַקְּבָלָן לֹא עָמַד בְּדַבּוּרוֹ, וְלֹא הִצְלִיחַ לַעֲמֹד בְּזִמְנֵים.

כה תרעד . . . . . רפה

יְסַפֵּר בְּכָאֵב לֵב אֶת הַסֵּבֶל שְׁעוֹבֵר עָלָיו בְּעֵינַי הַבְּנִיָּה, וְאִיךָ עָבְדוּ עָלָיו וְכוּ', וְהַמְצַעַר בְּיוֹתֵר, שְׁנוּטִים לְהֶאֱמִין לְעַרְבֵי וְלֹא לוֹ.

כה תערה . . . . . רפו

יִתֵּן כְּמֵה הוֹרָאוֹת בְּעֵינַי הַחֲזוֹר הַלְּוֹאוֹת וְכוּ', וְיִחַזַּק וְיִאֲמֹץ.

כה תרעו . . . . . רפז

יִיעֵץ בְּעֵינַי שְׁדוּכִים, וְיִתְאָר גְּדֹל שְׁמֻחָתוֹ, עַל גְּמַר הַכְּנַת הַמַּחֲזוֹר לְדָפוּס.

כה תרעז . . . . . רפח

יְכַאֵב מְאֹד עַל הָעוֹל שֶׁעָשָׂה לוֹ הַקְּבָלָן, שֶׁלֹּא עָמַד בְּדַבּוּרוֹ, וְעוֹד מְהַפֵּף הַקְּצֵרָה עַל פִּיהָ.

כה תרעח . . . . . רפט

יְבַאֵר, שֶׁהַעֲקָר רַק לְכַתֵּב עוֹד וְעוֹד סְפָרִים וּלְהַפִּיץ בֵּין כָּלֵל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְחֻבֵּל עַל הַזְּמַן הַיָּקָר שֶׁהוֹלֵךְ לְאִבּוּד.

כה תרעט . . . . . רצ

יִוָּדָה לְנִמְעָן שֶׁלֹּא לְשֵׁלֵם לְקְבָלָן עַד שְׁאִינוֹ מְסִים מֵהַשְּׁהַבְטִיחַ.

כה תרפ . . . . . רצא

יִוָּדָה לְנִמְעָן שֶׁקָּבַל עַל עֲצָמוֹ אֶת תְּפִקִּיד הַגְּבָאֵי לְבֵית-הַמְּדַרְשׁ הַחֲדָשׁ, וַיִּבְקָשׁוּ לְזַרוֹ אֶת הַקְּבָלָן שִׁיִּסִּים כְּפִי שְׁסַכְמוֹ בִּינֵיהֶם, וְאִזּוֹ יִקְבַּל אֶת הַמְּגִיעַ לוֹ.

כה תרפא . . . . . רצב

יְפַלֵּג בְּמַעֲלַת הַקּוֹבֵעַ לַעֲצָמוֹ סֵדֵר לְמוֹד בְּגִמְרָא, וּמְלַבֵּד זֹאת גַּם מְזַכֵּה אֶת הַרְבִּים וּמְקַרְבֵּם אֶל הַיְהוּדוֹת.

תכּן הענינים

כה תרפב . . . . . רצב

מכתב כּללי לאנשי שלומנו היקרים, בו חזק על מדת השמחה ואחדות, אשר זה הכלי נשק נגד הסמ"ד-מ"ם, אשר מפחד מאד שכלל נשמות ישראל יהיו אבוקה אחת, פי אז ישפּוהו לגמרי. ויעורר להתחזק באמונת חכמים, ולהתמיד בתורה הקדושה, ולהתפלל במנין, ולהרבות בשיחה בינו לבין קונו.

כה תרפג . . . . . רצה

יבקש את הנמען להמשיך לשרת בקדש, ולא לעזב עתה, ובפרט שיש לו עגמת נפש גדולה מהבטחות שוא של הקבלן שלא עמד בדבורו, ולכן יראה להתחזק במושכות הלאה.

כה תרפד . . . . . רצו

יבאר עקר רצונו להקים קרית חנוף מפארת, ולהתדיר יראת שמים בילדים, ולעמד על המשמר, שהמחנכים והמחנכות יעשו מלאכתם נאמנה וכו'.

כה תרפה . . . . . רחצ

יבקש את הנמען לעודד את מנכ"ל הבניה שלא יעזב את הענינים באמצע, אלא ימשיך בתפקידו.

כה תרפו . . . . . ש

יבקש דו"ח היכן אוחזים בבניה, ומה ארע עם הטשעקים.

כה תרפז . . . . . ש

יורה לדבר עם אברכי הכולל הצעירים בעניני חזוק ויראת שמים, וטהרת המשפחה.

כה תרפח . . . . . שא

יבהיר, שעד שהקבלן אינו מסים את אשר הבטיח, לא יקבל את המשך התשלום.

כה תרפט . . . . . שב

יתן פמה הנחיות בענין התשלום לקבלן.

כה תרצ . . . . . שב

יבקש מאתו יתברך, שיתן לו כח להתחזק בכל העובר עליו, נסיונות מרים מאד, וכדברי מוהרנ"ת ז"ל שאמר: "כשאני יודע כבר את כל

הַתְּכַסִּיּוֹת שֶׁל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, הוּא בָּא אֵלַי בְּדֶרֶךְ שֶׁלֹּא תֵּאֲרָתִי לְעֲצָמַי."

כה תרצב . . . . . דש

יִחְזַק כְּלֵה לֹמֵר בְּכָל יוֹם יוֹם תְּהִלִּים, אֲשֶׁר זֶה מִמְּשִׁיךְ יְשׁוּעוֹת
וּרְפוּאוֹת וְהַצְּלָחוֹת.

כה תרצג . . . . . שה

יַעֲוֹרֵר עַל שִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה
נִצְחִית.

כה תרצד . . . . . שה

יֵאָחַל בְּרַכַּת "מִזֵּל טוֹב" לַחֲתֻנַּת הַבַּת, וְכֵן יִבְרַךְ עַל שְׂאֵר הַיְלָדִים, שְׂיִהְיוּ
תְּלִמְדֵי חֲכָמִים, וְהַתּוֹרָה לֹא תִּמּוּשׁ מִפִּי זֶרַע.

כה תרצה . . . . . שו

יִבְרַךְ אֶת הַכְּלֵה, שְׂיִהְיֶה בֵּיתָה בֵּית שֶׁל תּוֹרָה, וְהַשְּׂכִינָה תִּשְׁרָה בֵּינֵיהֶם
תָּמִיד.

כה תרצו . . . . . שז

יִוָּדָה לְנִמְעָן עַל הַסְּפָרִים שֶׁשָּׁלַח לוֹ, וְיִחְזְקוּ עַל אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ
תִּבְרַךְ, וְעַל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת.

כה תרצז . . . . . שז

יִפְּלִיג בְּמַעֲלַת הַהִפְצָה, וּכְשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְחִזּוֹק אַחֲרֵים, מִמִּילָא גַם לוֹ יֵשׁ
הַתְּחַזְּקוֹת, וְיַעֲוֹרֵר עַל הַתְּמִדָּה בְּאַרְבָּעָה לְמוֹדִים: מְקָרָא, מְשַׁנָּה, גְּמָרָא,
מְדָרָשׁ, אֲשֶׁר הֵם כְּנֶגֶד הָאַרְבָּעָה עוֹלָמוֹת וְכוּ'.

כה תרצח . . . . . שט

יִוָּדָה לְגִזְבֹּר עַל עֲזָרְתוֹ בְּבִנְיַת בֵּית-הַמְּדָרָשׁ, וְיוֹרָה לוֹ כְּמָה הַנְּחִיּוֹת בְּעִנְיָן
הַתְּשׁוּלִים לְקַבְּלָן.

כה תרצט . . . . . שי

יִחְזַק אֲבָרָךְ לְלַמֵּד בְּכוֹלָל, וְלִהְתְּמִיד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְלֹא לְשִׁים לֵב

תָּכֵן הַעֲנִינִים

לְאֵלוֹ הַמְּבֹטְלִים זְמַנָּם בְּדַבּוּרִים בְּטָלִים, וַיִּיעֶץ בְּעֵינָיו עֲשִׂית מְשַׁקְפִים
לְיֶלֶד שְׂאִינוֹ רוֹאֵה טוֹב.

כה תש . . . . . שיא
יִוְרָה לְבַחֹר לְשָׁמֵר עַל הַשֵּׁם הַטוֹב שְׁלוֹ, וּלְהִתְמַיֵּד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה,
וּלְהִתְרַחֵק מִלְּצִים.

כה תשא . . . . . שיב
יִוְרָה לְאַבְרָף צָעִיר לְשָׁמֵר עַל זְמַנוֹ הַיָּקָר, וּלְהִתְמַיֵּד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְלֹא
לְעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂי שׁוֹכְבוֹת מְסַפְּנִים וְכוּ'. וּלְאַשֵׁת הַנִּמְעָץ יִוְרָה לְהַקְפִּיד מְאֹד
עַל הַצְּנִיעוּת, אֲשֶׁר הִיא הַיְסוּד בְּבֵית יְהוּדִי.

כה תשב . . . . . שיג
יַחֲזֵק הַנִּמְעָנֵת שְׁלֹא לִירֹא וְלֹא לִפְחֹד כָּלֵל, וְהַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲמֵד
לִימִינָהּ.

כה תשג . . . . . שיד
יִבְאֵר, אֲשֶׁר בָּזָה הָעוֹלָם לְכָל אֶחָד נוֹתְנִים אֶת הַנְּסִיווֹת שְׁלוֹ, וְהַעֲקָר
לְהִתְחַזֵּק וּלְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד.

כה תשד . . . . . שטו
מִכְּתָב כָּלְלִי לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַיָּקָרִים, בּוֹ יַעֲזֹרְךָ לְהִתְחַזֵּק עִם הַנְּקֻדּוֹת
הַטוֹבוֹת שֵׁישׁ בָּהֶם, וְלָדוֹן אֶת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת, וּלְהַשְׁמֵר מִמִּחְלָקָת,
וּלְהִתְעוֹרֵר מִן הַשָּׁנָה, כִּי הִנֵּה מְגִיעַ חֹדֶשׁ הַתְּשׁוּבָה, וְצָרִיכִים לְפַשְׁפֵּשׁ
בַּמַּעֲשִׂים, וּלְהַשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַנֶּשֶׁק שְׁלֵנוֹ, הֲלֹא הוּא הַפֶּה, לְהַרְבוֹת בַּתְּפִלָּה
וְהַתְּבוּדָּה, לְהִתְחַנֵּן עַל נַפְשֵׁנוֹ מִלְּפָנָיו יְתִבְרָךְ.

כה תשה . . . . . שכב
יַחֲזֵק הַנִּמְעָן שְׁלֹא לְהִשְׁבֵּר כָּלֵל, וְעוֹד יִהְיֶה לוֹ טוֹב, וְהַעֲקָר לְשָׁמֵר עַל
עֲצָמוֹ בְּרוּחָנִיּוֹת, שְׂיִהְיֶה שְׁלֵם בְּרוּחוֹ וּבְנַפְשׁוֹ.

כה תשו . . . . . שכג
יַעֲזֹר בַּחֹר לְשָׁמֵר עַל שְׁמוֹ הַטוֹב, וּלְהִתְמַיֵּד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּלְנַצֵּל
הַזְּמַן הַיָּקָר מְאֹד, וְכִף יוֹכֵל לְהִתְחַתֵּן עִם שְׂדוּף הַגּוֹן.

כה תשז . . . . . שכד
יִוְרָה לְנִמְעָן הַנְּחִיּוֹת בְּעֵינָיו הַתְּשׁוּבָה עַל הַבְּנִיָּה, וַיִּתְּנָה צָעֲרוֹ שְׂעוּבָה עָלָיו
בְּעֵינָיו בְּנִית בֵּית-הַמְּדֻרָּשׁ.

כה תשח . . . . . שכד

יִדְרֵךְ לַעֲזִיבָה עֲזִיבָה לְשׂוֹמֵר מַעֲלֵה יוֹל הַיּוֹזְזִינִים שׂוֹמֵר הַיּוֹזְזִינִים הַכֹּהֵן

כה תשי . . . . . שכה

יְעוֹרֵר עַל תְּפִלָּה בְּמַנְיָן, וְהַתְּמַדָּה בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה הַיִּמְנָה.

כה תשיא . . . . . שכו

יְבַאֵר מַעֲלַת הַצְּנִיעוּת בְּאִשָּׁה, אֲשֶׁר בְּזָכוּת זֶה יִתְבָּרַךְ כָּל הַבַּיִת, וְתִזְכָּה לִילָדִים צְדִיקִים וּבְרִיאִים בְּשִׂכְלָם וּבְנַפְשָׁם.

כה תשיב . . . . . שכז

יִוָּרֵה לְנַמְעֵן לְקַחַת עֲצָמוֹ בְּיָדוֹ, וְלִקְבֹּעַ לוֹ עֵתִים לַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּכְבָר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל לְאַחַד: אִם תִּלְמַד תּוֹרָה — תִּהְיֶה עָשִׁיר.

כה תשיג . . . . . שכז

יִוָּרֵה שׁוֹב לְנַמְעָנָת לְצִיְתוֹ וְלִילָף בְּצְנִיעוּת רַבָּה, אֲשֶׁר בְּזָכוּת זֶה יֵשׁ בְּרָכָה וּפְרֻנְסָה וְכָל טוֹב בַּבַּיִת.

כה תשיד . . . . . שכז

יִחֲזַק עַל מַדַּת הַשְּׂמֻחָה אֲשֶׁר הִיא הַיְסוּד, וְלְהַרְחִיק עֲצָמוֹ מִן הַמְרִירוֹת וְהַעֲצָבוֹת, וְלִמְשֹׁךְ עֲצָמוֹ אֶל הַשְּׂמֻחָה, וְלִרְקֹד בְּכָל יוֹם אֶפְלוֹ בֵּינוֹ לְבֵין עֲצָמוֹ.

כה תשטו . . . . . שכט

יִוָּרֵה לְנַמְעֵן לְהַחֲדִיר בְּאִנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֶהְבַּת הַתּוֹרָה, אֲשֶׁר זֶה הַיְסוּד, לְנַצֵּל אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר בְּהַתְּמַדָּה רַבָּה לְלֹא הֶרֶף.

כה תשטז . . . . . שכט

יִחֲזַק בַּחֲזוֹר שְׁלֹא לְפַל בְּעֲצָבוֹת, עַל אִף הֵיוֹתוֹ עֲדִין פֶּלֶג גּוֹף, וְהַעֲקָר לְנַצֵּל אֶת יְמֵי אֱלוֹל הַקְּדוּשִׁים, וְלַצַּעֵק הַרְבֵּה אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

כה תשיז . . . . . שלא

יְבַקֵּשׁ הַוִּרְיִים לְהַשְׁפִּיעַ עַל בְּתָם לְשׁוֹב לְבַעֲלָהּ, כִּי תִּכָּל לְשׁוֹבֵר אֶת הַבַּיִת, אֲשֶׁר הַתּוֹצְאָה מִכֶּף בְּלִתֵּי הַפִּיכָה.

כה תשיח . . . . . שלב

יִחֲזַק יְדֵי הַמְדַפְּיִסִים, שֶׁנִּפְלְהוּ בְּחֻלְקָם זְכוּת גְּדוּלָה כְּזוֹ, אֲשֶׁר הִיא זְכוּת הַרְבִּים לְדוּרֵי דוּרוֹת, וַיִּבְטְיָחֵם, שֶׁבְּנֻדָּאֵי יֵצְאוּ מִכָּל הַחֻבוֹת, וְאַחַר הָרַע יָבֹוא הַטּוֹב.

כז תשיט . . . . . שלג

בְּקֶשׁ הַנִּמְעָנָה שֶׁתִּרְאֶה לְסֹדֵר הָעֲנִינִים בְּמַעוֹן בְּנַחַת וּבְשִׁלוֹהַּ וּבְהַבְנָה הַדְּדִית, וְהַעֲקֹר צְרִיף לְדָאֵג שִׁיְהִיָּה יַחַס נִפְלֵא לְיַלְדִים, בְּסִבְלָנוֹת מְרִבִּית, כִּי הֵן נִשְׁמֹת טְהוֹרוֹת, שֶׁתִּגְדְּלֶנָּה מַעֲלָה מַעֲלָה.